မဂ္ဂဇင်း

ယဍ

၁၉၈၄-၈၅

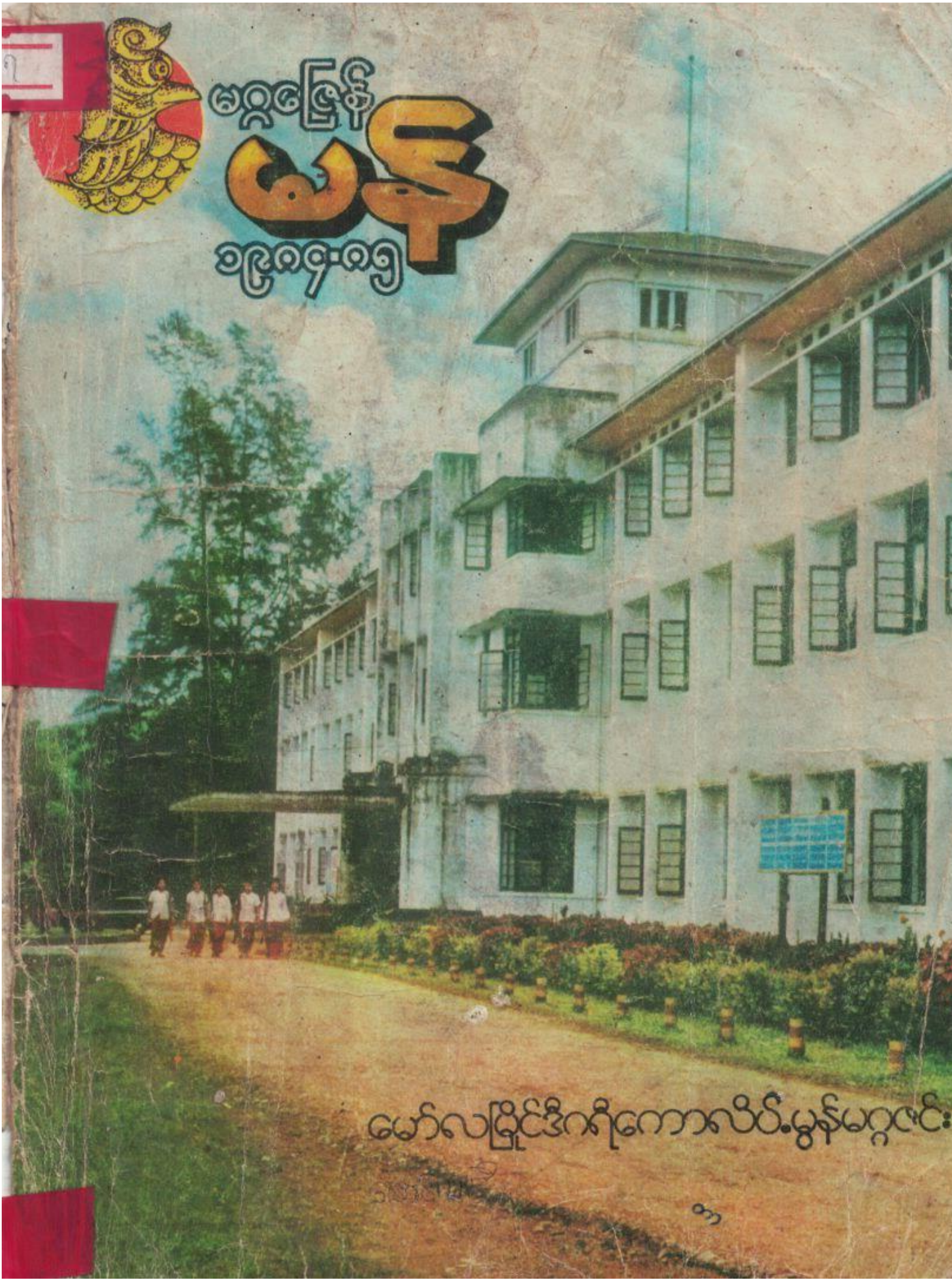

မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ်မှန်မဂ္ဂဇင်း

တ

မဂ္ဂဇြင်နှမန်းဒီဂရီကတ်လိပ်

နှ သာ ဒ က မ္ဘ တိ လိ ဒ ပ တ် ယေ န် သွာ င်

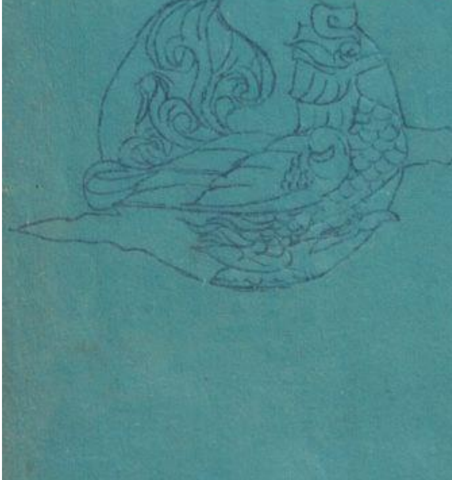

ကဗျာမှတ်တမ်းစာ

ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင်ရေးသော စာတွေ	ရာမည အမ်သမ်မန်	၄
မွန်ပတိဗ်ပုံကို ကြည်နူးရာ	ရာမည မာဆေ	၅
နှာပ်ကောက်မန်နှုက်စိုးရှင်ဝန်	မဟာသာဓ	၆
ဆက်ယက်ညပြီ	နာဝင်းဖက်(ကန္တာတ်)	၈
ဖျိုဟ်ပိုဂ်လာန်ညပြီ	ရာမည မာဘာဇိ	၉

လိခ်ပရောင်

ညး်သ္ပဂ်ဂိုင်ကိုပ္ဍဲဂွံကြ	နာမှုဝဲ	၁၈
မှရာ့ဗ်ပ္ဍဲမန်ညပြီ	မိဂွံမန်	၂၅
ပ္ဍဲမန်တ်အာဗ္ဂဲကျမ်	မာဆင်ဆြုန်	၃၀
အဂ္ဂကိုပ္ဍိုလ်ပို	နာတောန်ပဲ	၃၃
တွဲဒါန်ဂကာကိုတာဂရှိ	ဗညာ သာင်မန်	၃၇
ဗြိုပတိတိပ်မန်အောန်ပွဳ	နာ ဆာန်တော	၅၁
ဝင်တိုက်နုင်ပိုင်	ဗညာ ဒိုက်ရဝ်	၅၈
တာလ္ဒိုင်မန် မန်သံ ဗိုက်ချောင်	နာဆောန်မန်	၈၃
ဝင်အကျုက်မန်	နာဆောန်ဂှိင်	၉၁
မန်ဟာတ်အသာန်အ	နာဖျုပိုင်	၁၀၈

ဝတ္ထု

မှတ်ဗ္ဂိုဝ်ယင်နှိုဿဝ်	ဇမ္ဗူလဝ်	၁၀
ဓဇောဘဂ္ဂုပ္ဍဲကောပ်ရာဒ ပြုင်အာ	ဗညာတ္ဂုန်	၃၆
ဂုဏ်ပ္ဍဲပိုဟ်ဂ္ဂနှုက်အဗ္ဗိုဟ်	မာတ္ဂုန်(ဂကောဂါ)	၆၁
ဗွိုမ်လဝ်တာ	မာပိုင်ဂိုဝ်	၆၄
ပေါ်သ္ပ အဝ်မှုမြိုး ကောန်	ရာမည မာဇာဝ်မန်	၆၇
ဗြုဟ်ကိုတြုတ္ဂုပ်ရမ်မ	ဗညာသာဝ်မန်(ကဝိန်)	၇၇
မှာဏဂ္ဂုကောန်	နာဇာဝ်မှု (ရုတ်တင်)	၉၅
ပြုဂ္ဂိုဝ် ပြုဂ္ဂြ	ဗညာတ္ဂုန်(ချူပ်)	၁၀၁

ပုဇာဂို

ပါဗြုဂ်ကိုပုဲဆောင်ဗ္ဂိုဝ်	ဗညာမန်ဒိုင်(ဗိုရဲ)	၄၄
မန်ညး်ကဝ်ဗ္ဂာတ်ညး်ကာဂ္ဂုဟ်ဗ္ဂိုဝ်	နာထဝ်ဂျ	၅၆
မဇ်တ်ဆေဝ်ဗ္ဂိုဝ်မ္ဂာဟ်ဝတာတ်	ဟာဇာဂ်ဆာန်	၁၀၅

ကဗျာ

ဗ္ဂုဂ်ကိုဝ်ပ္ဍဲသာရ၊ ဗညာဒပ်၊ ရာမည မာဇာင်မန်၊ ရာမည ဆာန်မန်၊
ပိရုဂ္ဂိုဝ်၊ ဗညာမာဇာဝ်မန်၊ မာဇဝ်မန်၊ မာဇာဂ်ဆာန်၊ နာထဝ်ဂျ၊
ရာမည ယူပထဝ်အိန်၊ မာ ကောင်ဆဝ်၊ ရာမည ဗြာန်သာ၊
ရာမည မာထဝ်၊ ဇာဝ်မှာဝ်တောန်၊ မာဗ္ဂပ်ပရေ၊ ရာမည မာထဝ်ဟာ၊

ချင်းမတ်မလို

မန်တကိပတိတ်လဝ် ကျေး

ညွှန်ကြားစာ — ၁
မှတ်တမ်းအတွင်းရေးမှူးအစီရင်ခံစာ — ၂
အတွင်းရေးမှူး အစီရင်ခံစာ — ၃

ဆောင်းပါး
မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု — ၉
မြန်မာ့ရိုးရာအစီအစဉ် — ၁၃
မြန်မာ့သမိုင်းတွင် [illegible] — ၁၈
မြန်မာ့ [illegible] — ၁၉
[illegible] — ၂၀
[illegible] — ၂၅
[illegible] — ၂၈
[illegible] — ၃၀
[illegible] — ၃၃
[illegible] — ၃၆
[illegible] — ၄၁
[illegible] — ၄၄

ဝတ္ထု
[illegible] — ၄၃

ကဗျာ
[illegible]

ထုတ်ဝေသူ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ပုံနှိပ်သူ -
[illegible]
[illegible]
[illegible]
အဖုံးရိုက်
[illegible]
အတွင်းသားလောက် - [illegible]
အုပ်ရေ - ၅၀၀၀
တန်ဖိုး - တစ်ဆယ်ကျပ်
ထုတ်ဝေသည့်နှစ်
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ရှေ့နေ [illegible]
[illegible]

○မာန်မဖက်မန် ချော်ပ္ဍဲဖေတ်ဇိက် ဗ္ဂိုက်နိဖေက်လင်
ပသ်လေဝ်မွဲဟင် ဖေက်အင်ဂလိက် ထိက်ဟွံသ္ပ°ဝ်ရ
ဂလာန်မွဲပိုတ် ချိုတ်ပ္ဂိုတ်သတိ ဗ္ဂဲညိမညု
ကျာန်ကာဗွောန်ရ မာန်မွဲဂှ် တှ်ကိုမာန်ခြိဝ်။

○ပိုဂကူမန် ကိုသ္ဂဟ်သ္ဂန်ဇိုတ် စိုတ်ယုတ်ခဝင်ပါ
မန်ကိုမန်ဆဲ ပ္ဍာယဲအောဟ်မန် ကိုန်ပ္ဍန်ဖောင်
ပိုညိသသ္ဂဟ် နှမွဲစနဲရ သုခဂွံတွင်
သ္ဂက်ဂကူသဝ် ဗွဲအ္ဂဝ်ဇိုတ်ကျာန် ကောန်မန်ရာင်ဆာဲ။

○လိခ်ပတ်ကြက်မန် ဂန်လဝ်ကိုဗိုန် လ္ဍိုန်ဒးဍုန်
အဲတ္ဂဲဒိဇဓာန် ကောန်ဟွံကေဵု ဒးဍေဝ်အ်ကာတ်အာ
လိခ်ပတ်သ္ဂိုဝ်ဝင် စင်ခြင်ကိုဒး ၚုဟ်မဒြာထာ
ကြက်ပိုမန်ကှာ အာသာလိခ်ပတ် ဂိတ်လွတ်ညိကောန်။

○ဓယန်သ္ဂာင်ခြိဝ်မန် နွံတန်ၚုဟ်မဒး ဒးဆောန်ညးအဲ
အခိုက်ဇြဲပြ မင်မွဲလဟ် ဓသ္ဂ်ကိုမြတ်ပ္ဍန်
ဗ္ဂိုက်လတက်ကယျုင် ကျိုင်ညိကိုဓယန် ဓစန်ဆက်နူမန်
အိုတ်ပိုမှာဇန် ဗ္ဂိုက်မန်ဗိုက်ဟ် လျးမန်ဂှ်ပြ။

○အခေါဝ်ပြုပြိုဟ်မန် လ္ဂိုတ်ကှ်ဍာ ဟိုအာညိမန်
ညးမွဲကော်ဇ် 'ယွံအ်' ကၟုက် သ္ဂာန်သ္ဂုက်ညးသ္ဂ်
ဂလာန်ဓယန်သ္ဂာင် ပံက်ပါင်ကိုကျောဝ် အခေါဝ်မန်ဇာ
ညိတ္ဂ်သာဿပအ် မန်တအ်ကိုမန် ဗတ်မန်ဟိုတ်။

○ဿွု့ဍုးတိမန် ပိုမန်သ္ဂဲယာန် ဒးဂစာန်ကျာန်
ဓဇက်မွးဟိုဍုန် ဗက်ဗ္ဂာန်ရေဝ်သ္ဂက်
တာလျိုင်ဝင်ပျး ညးအဲဒးဂွင် ပဂေင်ဘာသာ
စိုတ်နှဲ့ကိုပါ ကျာန်အာတဲ့ဇာ် ဟွံလဲအ်ဇိဓောန်။

✱ယွံကလောမန် ရန်တွံကိုတုပ် ပွောပ်စိုတ်ကိုဒး၊
လေပ်ပညာမဂး ဒးကွောန်သွက်မန် ရန်ကိုဂတ၊
လိက်ပတ်ယေန်သ္ဂောင် ပါင်ဂှ်သွက္ဂက် သွက်ဂကူရ၊
ဍိုတ်ဝီရိယ ညံင်ပွဂြဲဍာန် ဂစာန်ကိုဒး။
✱လိက်ပတ်ဟွံမွဲ သ္ၚဲကိုဗ္ဂော်မောဝ် ဟွံဂေါဝ်ဟွံဆဲ၊
ဇီဇာအဲက္ဂဲ ဒးသဲဒးသ္ၚဲ မွဲတ္ၚဲဒးပ္ဍိုတ်၊
ပိုကောန်မန်တံ တွံညးအဲရ လွဇ္ဍောင်တဝ်ဒိုတ်၊
ဒးဇ္ဍောန်လိက်ပတ် ဍိုတ်ဖြဟတ်ပ္ဍန် ဂွံဍိုန်စရဲ။
✱ယေန်သ္ဂောင်မွဲကွံ ယဝ်ဇ္ဒိုလီလာ် ယဝ်ရစာ်ထောင်၊
ဒိုတ်စိုတ်ဒးဇ္ဍောင် ဟွံသ္ဂောင်ဂွသ္ဂိုင် ညးသ္ဂောင်ပျုတ်ပ္ဍာ၊
ယေန်သ္ဂောင်တိုင်ဍုင် ကွောမန်ယဝ်လ္ဂီ ညီညီသာသာ၊
ဆက်တဲကွောန်အာ အကြာညးသ္ဂောင် ဂွံရာင်ဆဲရောင်။
✱အခိုက်က္ဂာတြေံ ဍ္ဂောမ်စွံပွဲတဲ နယ်ကဲကေတ်တဲ၊
ကွောမန်တံပ္ဍိ ယဝ်ပိုကျိုင်ကျာ် အာ သဝ်သာယာ၊
ကယိုင်မန်ဂှ် ဂိုမြဟ်တိုန်အဲ ညံင်ဍုင်မာလာ၊
ထိင်ဒက်အာကွာ ညံင်ပြာထာဂှ် ဒှ်စရဲပိ။
✱တြကဍ္ဂာမွဲ စိုန်သ္ၚဲလောန်ကဲ မွးပဲါညိ၊
မွဲတ္ၚဲညိညိ ဂါန်ညိက္ဂာက်တိုန် ပဖိုန်စိုတ်ကွာ၊
တရစိုန်သ္ၚဲ မွဲတ္ၚဲဂွံစိုပ် ဍုင်ဗိုဝ်ဟံသာ၊
ညံင်ဂွံညီသာ ကေတ်ဟာလျိုင်မာန် ဂစာန်ဒိုတ်ညိ။

ရာမည-မာံဆန္ဒ(ဍုင်ရေဝ်)။

ဍာပ်ကောန်မန်ကိုဟ်ပွံသ္ဂိုင်ဝန်

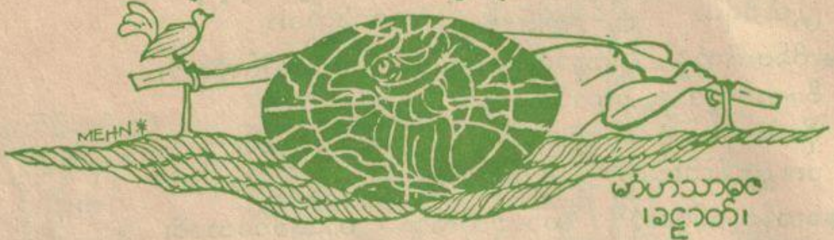

မၚ်ဟံသာဝ္ၚ
၊ခဍူဘတ်၊

● ပွဲလိုက်လောက
ဝဲါရဟွံဂွံ၊
ဟွံခံဒါဒးကြောန်
ကလောန်သွက်ဂကူ၊
ဒးချပ်တံကြာ
ဘာသာညးကိုညး၊
ဒးကြောန်ဂိတ်ပ္ဍဲ
ဍာပ်ဇန်ပွဲလိုက်၊
ဟိုတ်ဂှ်ရ ကောန်ဂကူမန်ပိုညးဂမ္ဘိင်။
✻ မန်ဘာသာဂှ်
ယဝ်နှကျာ်ဇ္ဍာ်၊

ကော်ပ္ကောံကောန်ဒကာ   ညံင်ဂွံဒှ်ပ္ဍန်
ပ္တောန်ကၠာအရေဝ်လိခ်ပတ်၊   ဒးကၠောန်ပ္တိတ်ဖြဟတ်၊
ဝတ်ဒ္ဂရိုန်သီကိ   ဝတ်ဂကူပြေပ္ဍန်
သိုတ္ဂဟ်ခဝ်ပ္ဍန်၊   သ္ၚိုၚ်ဝန်ဏအ်ဂှ်၊
ဘာသာမန်ဂှ်   ဒှ်မန် ဂွံရှ်ရောင်။
ဒးတ္ဂဟ်ဒးပ္တောန်၊   ❋ ပ္ဍဲတက္ကသိုလ်ကၠာ
သ္ၚိုၚ်ဝန် ကျာ်ဇ္ၞော်အ္ဃာရောင်။   ကွးဘာမညာ၊
❋ သ္ၚိုၚ်ဝန်ထပိုကိ   ကြက္ကဒိန်ကိ
သိုကိုခမိသင်၊   သိုမဂ္ဂဖြေန်၊
ဒးထ္ၜင်သာသနာ   ဂွံစေန်ဆက်ပ္ဍန်
နဲဘာသာဇကု၊   လိခ်မန်ဘာသာ၊
လိခ်ဇကုဂွံ   ဂွံတ်တက်အာ
လ္ပထောံလဝ်ဂျ၊   အကြာဂကူညးတ္ဂဟ်၊
ပ္ဍဲမဂ္ဂဖြန်   ဒှ်သ္ၚိုၚ်ဝန် ကွးဘာမန်ရောင်။
ဇေန်ချူဇာနဲစုတ်၊   ❋ သ္ဂာဇ္ဂဂမ္ၚိုၚ်
ညံင်ဟွံယုတ်အာ   ဒးဘိုင်ရိုဗင်၊
နူဘာသာညးတ္ဂဟ်၊   ဒးယိုက်ဇ္ၚင်ကၠာ
ဒှ်တာလျိုင် ခမိသင်မန်ရောင်။   ဘာသာမညာ၊
❋ ညးဇ္ၞော်ဍုၚ်ကွာန်   မဂ္ဂဖြေန်ကိ
ဒးဆာန်ဂကူ၊   သိုကြက္ကဒိန်မန်၊
ကွာန်ဇကုအဲ   တဲ့ကောန်ဂကူ
ယဝ်ဒှ်တ်မန်၊   ကိုတ်ဖြဟတ်၊
ညံင်မန်ဇ္ၞော်မောဝ်   ဝတ်သ္ဂာဇ္ဂတအ်ရောင်။
ပ္ဍဲလဒေါဝ်ဍုၚ်ဏအ်၊   ❋ အိုဂကူမန်တအ်....
သ္ဂတ်ကွာန်တအ်ဂှ်   အတိုင်လ္ဂူဏအ်
ဒးတ္ဂဟ်ဟိုထ္ၜး၊   မ္ဂးတအ်ယဝ်ကၠောန်၊
သောင်ကၠးချိုတ်ပ္ဍုတ်   ကောန်မန်ဘာသာ
စိုတ်ညံင်လုပ်ဂှ်၊   ပြာကတ်ပ္ဍဲလိုခ်၊
ဒှ်တာလျိုင်ညးဇ္ၞော်ကွာန်ရောင်။   ဒှ်တသိုခ်ဟောင်
❋ ညးဂွံရှ်ဂှ်   လ္ဂောင်တိုင်ပ္ကာ စိုပ်တဍံဍံရောင်။
ယဝ်ဒှ်မညာ၊
ကွာန်သ္ဂဒတ်ပြ   မၠိဟ်သာခဇ
တဲ့ကောန်ဂကူမန်၊   ခဍ္ဍာတ်

✱လိဉ်ပတ်အ်　　ဂွံတ်တက်၊
ညးအဲပှၢ်　　ဒးဖန်ဖက်၊
နိုတ်ဂွၢ်ကၢ်　　ဂွံဂတၢ်ဆက်၊
လိဉ်ပတ်ဒ်　　ခဲ့ဒ်ကြက်။

✱လမျိုဂကူ　　တ်လိဉ်ပတ်၊
ဟိုတ်ဒ်ရ　　လွှမင်ဗျာ်၊
ညးအဲဒ်　　ဗ်ဒးကတ်၊
ဗိုဏာအ်ဍွာန်　　မန်ပြာကတ်။

✱မန်လိဉ်ပတ်　　ကတ်ညးအဲ၊
ညုံင်ဟွံကုက်　　ဆက်မင်မွဲ၊
လိဉ်ပတ်ဃျှၢင်　　ဂွံသ္ၢင်ပြဲ၊
ယက်ိအဲ　　ကတ်ရိဟ်တ္ဂဲ။

✱လိဉ်ပတ်ဒ်　　ဗ်ဒးချူ၊
လိဉ်သ္ၢင်ပြဲ　　တဲ့ဓါစူ၊
သွက်ဂကူရ　　ကျောန်လွှဇူ၊
ဗွဲအဲပှၢ်　　မန်ကြိုင်ရူ။

✱မန်သိုဒ္ဓၢတ်　　စိုတ်ကိုညီ၊
ဍျၢင်ပိုပှၢ်　　ညောန်ကြပ်စီ၊
ကြပ်တဲ့ရ　　လွှကိုဟီ၊
ညးအဲသွံ　　စွံခရ်လွီ။

✱ယေန်သွာန်ဒ်　　ဒးလဗ်ဂိုင်၊
ညုံင်ဟွံကေုံ　　ဒးဆက်ကျိုင်၊
ကျိုင်ဒးပှၢ်　　မန်ဟွံရိုင်၊
ဆာန်မန်ဇေတ်　　ကွေတ်ဏာအ်ဂိုင်။

နဲ့ထိင်ဒက်(ကအ်နာတ်)

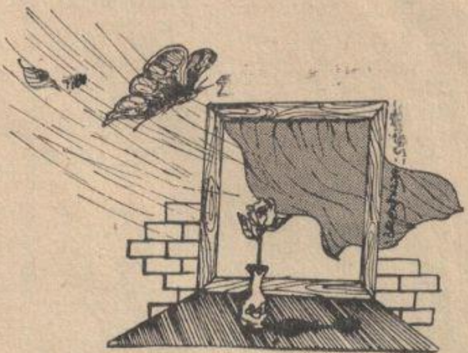

● စွံစိုတ် ဒီုဏာအ်ညီ

ဖိုန်ရဒးချိတ်
ဟွံဖှိုန်စိုတ်ကၠၢ
စိုတ်ဆၢန်ဂကူမွဲ
အဲဟွံဂိုတ်ကၠၢ
လိဉ်ဂကူအဲဌ
အဲဇ္ဇာန်ကိုပ်ကၠၢ
ယေန်သွၢင်ဂကူဗၠဲ
အဲဂၠဲကျိုင်အၢ
တၢလျိုင်ဂကူအဲ
နိုချိတ်ဒးယိုက်ထၢ။

ရာမည မၣ်အးဆၢဲ
ကွၢန်ခအံင်ကြေဟ်

****ပွတ်ဗွတ်၇ ထေင်ဒိုတ်

ကွာန်ကအ်ဗိန်ငွံ နွံမံင်ဇရေင်ဇီမတ် မလိုရ၊ ဥတုရာသီ ညီသာ သွဟ်န်တဲ့ ဩြာံသူ၊ သွေင်သတ်ဆုဂမိုုင် ဍာဝ် ဍ´မံင်ဂှ် မနွံကိုဲ လျှုင်မတ်ဒးရးသန်ရ ယဝ်ရ အာန္ဍုုင်မတ်မလိုမွး ဒးဍိုုက် အာက္ဍင်မွုံဗ္ဍတ်သွာဲ(၁၀)တိုင်ထေင် ရ၊ ရဲကွာန်ကအ်ဗိန်ငွံ ဟိုတ်နူဒှ်ဂကူမန် တဲ့ လွှိုတိုသွာဝ် လွှိုဇိုက်ဗု ပွဲမ ဗပွဲ လွီတလမျိဒိုတ်ရ။

ကွာင်ကအ်ဗိန် ငွံ ဗက် တိုန် ဍာ် တဲ့ ညောန် ပြာပ်စိုဝ်ကျုင်ကိုဲ ကွာန်ကအ် ဗိန်တေံရ 'မိကေဟ်ထဝ်' ကွာ်အာသွာ် ကိုုပ်ကွောင်တဲ့ ရံင်အာဇလောင်ဇီဓါလွာ် ငွံညာတ်တွ°ဆုဒုန် ဍာပ်ဍ´မံင်ကိုဂစေံ အာဘဂမှိုင် ဗက်ဂှာဲစပဝ်မံင် ဇရေင် ကွောင်ဂှ်ကိုစိုတ်မိကေဟ်ထဝ်လေဝ်ယာဝ်ရ ဒှ်ညးတုသွေင်မွး မိက်ငွံ ပဝ်စ´အာသို ဇကုပြဟ်ဟ်ရ၊ ကွောင်ဇွော်ဗ႑မံင်မွဲနာဍီ ဗ္ဍတ်–၁၀၀ တိုင်လေဝ်မိကျေ်ထဝ် ဟွံ ဂတာပ်ကိုဲ စိုတ်ဇကုဏီတဲ့ ဂဇအ်ဟွံ တန် ကွာ်အာလွာ် ကိုုပ်ကွောင်မွဲလစုတ် သွေဝ်ကွောင်မွဲလစုတ်ရ ကွောင်ဇွော်လေဝ် စိုပ်ဇိုင်သွေဟ် ကွာန်ကအ်ဗိန်တဲ့ ဗြု ကရဲတိုန် ရမျာင် ကိုဲ သ တိ ရဲဇှ် သွေဟ်ကအ်ဗိန်ဂှ်ရ မိကေဟ်ထဝ်လေဝ် ရပ်ငွံထိုင်ကွင်ဇကုတဲ့ ဇှ်ဒ္ဍာဲဍာန်ဇကု ကွာန်ကအ်ဗိန်ဂှ်ရ မိကေဟ်ထဝ်စ´စိုပ် သိုဇကုတဲ့ ကရဲကော်တိုန်ဒေံဍောတ် ဇကု မာံထဝ်ဇီရ။

'ထဝ်ဇီ....အဝ်....ထဝ်ဇီ(အ်)
အလိုမိအာရော၊

'မိကိုကောဇွော် ဇှ်အာဝါနူဂယး ပြဟ်ရ'

မိကေဟ်ထဝ် မိင်ဒေံဍောတ်ဇကု လ´တွး ယာဲဇကုနွံပွဲဝါတီတဲ့ မုသာ် ဟွံဟိုဂး ထောံဖျုထိုင်ကွင် သွ။ခုင်ချ။ လိဲတဲ့ဂြိပ်ဇှ်အာဝါ ညာတ်ယာဲဇကု ဗုတ်မံင်ဩြာံဂှ်မအိတဲ့ ကညာင်ကော် ယာဲဇကုရ။

'မိ....' 'မုရော....ကေဟ်ထဝ်'

'အခိင်လိုကလေင်စိုပ်နူဍုုင်ရော'

'အဲကျုင်စိုပ်နူကုင်ဏာအ်ရမိ'

အဝ်....စိုပ်ကျုင်နူကုင်ဏာအ်ရတှ် ဇူမံင်ပွဲသိုတဲ့ ကျုင်ပုန် အ ဃော တဲ့ ကာတ် မုပငွံကျုင် ဂှ်ရော'

ဇှုစီဝုတ်ငွိင်ကိုဲ ကောန်ဇကုတဲ့ ဟို တိုန်သာ်ဏာအ်ရ။

'မိ....' 'မုရော ကေဟ်ထဝ်....'

အဲအ°င်လိဲသွိုုင်တန်သွ။ရ၊ ဟိုတ် ဂှ်ရ အဲကျုင်လ´တွးကိုမိရ တဲ့ဏာအ် လေဝ် အဲဟွံတိဍောင် ဟွံငွံဇူမွးဂြိပ် ကျုင်ဂှ်ရ။

ဒိဂရိကဝ်လိဲ ဍုုင်မတ်မလို

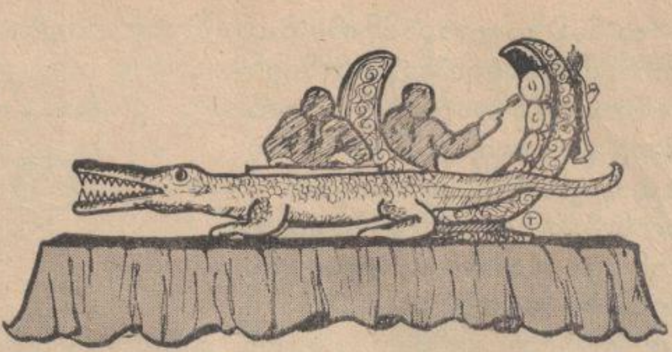

‘ဖေ့အင်္ဂလိပ်ကြွေဟာ ကောဟ်ထဝ်’
ဗ္ဍီဝုတ်ဂှ် ဖ္ဍိုတ်စးကောန်ဇကုတဲ့ မိပ်မြဟ်စိုတ်ပွဲမလောန်ရ။

အဝ်....ထဝ်ဏီ အခိင်စပုင်စိုပ်ရ ကလေင်စ´တဲဂွံရ’ဗ္ဍီဝုတ် ကရဲကော် ကောန်ဇ္ဍော် ထဝ်ဏီ အဃောရတ်မံင် ဗြဲ ပ္ဍဲခက်တေံဂှ်ရ ထဝ်ဏီစိုပ်ကၠုင် တဲတဲ လ´ထ္ဍးကို ဒေံမြကောဟ်ထဝ် အင်္ဂလိပ်တဲ့ သွက်ဂွံ စွံဘာတက္ကသိုလ် တေံပ္ဍဲဂှ် ချပ်ဂွန်ကို ကောန်ဇ္ဍော်ထဝ်ဏီ ဂှ်ရ၊ ဗ္ဍီဝုတ် တီကေတ်ဝတ်မိမ္ဒး ဗ္ဒါ်ဗ္ဒ။ကောန် မသုန်သၠာမတွံဂး ဟွံ ဒိုဟ် ခေဝ်ဒဝ်၊ဒိုဟ်စဝ်ထ္ဍးဏာ၊ ပညာ ကိုကတ်၊ နွံဝတ်ထဝ်တဲ အဲပြိုဇိုန်ဂို၊ ဒမ္ဂို ယသ္ဂာ ရဂွံ တီ သၠာ ဂှ် တဲ့ သွ က် ကောန်ဇကု ဂွံလေပ်ပညာဂှ် ဝါတ်ဟွံ ဟိုဳ ဗ္ဂိတ်လ္ဂီတဲ့ ကိုမိကောဟ်ထဝ် ဆက် စွံဘာတက္ကသိုလ်ပ္ဍဲရ။

ထဝ်ဏီလေဝ် အတိုင်မိယဲကၠဲဇကု ချပ်ဂှ် ဒးဂွပ်တဲ့သွက်ဒေံမြဇကုမိကောဟ် ထဝ် ဂွံတိုန်တက္ကသိုလ်ဂှ်ဗတိုက်ဖ္အောဝ် ကိုဖြဟတ်ရ၊ အခိင်ဂိတုတဲ့ဂမ္ဂိုင်လအ် ကၠုင်တဲ့ စိုပ်အခိင် ဘာတက္ကသိုလ်ပံက်ရ၊ မိကောဟ်ထဝ် သွဟ်ဂွံတိုန်စိုပ် ဘာ တက္ကသိုလ် ပ္ဍဲဍုင်လ္ဂုင်တေံဂှ်မိမကော ဒေံဇကု ပလံင်ဏာသ္ဂဟ်ကၠင်တဲ့ အ ဃောမမင်ဒ္ဂုင်ကၠင်ဂှ် ဗ္ဍီဝုတ်ဟိုဗကန် ကို မိကောဟ်ထဝ်နာနာသၠာရ၊

‘မိကောဟ်ထဝ် ဖေ့စိုပ် ဍုင် ကွာန် ညးသ္ဂာင်တဲ့ အာကၠုင် မံင်စံင်ကိုဗွိုက် သ္ဂက်ကို လ္ဂတေင်နူ ညးသ္ဂာင်ညိ၊ ဇို ယေန်သ္ဂာင် မိမဇကုဂှ် ဖေ့တီမံင်သေင် ဟာ ဟိုတ်ဒှ်သၠာဂှ်ရ ညံင်ဂွံဍိုက်ပေင် ကိုအိမြ မံင်ညိ ရဂွံ ဗ္ဍီ ဝုတ် ဝေတ် ဇ္ဍာန်တဲ့ကလေင်စ´အာရ၊ မိကောဟ် ထဝ်လေဝ် ယာံဇကုကလေင်စ´ ကွာ် အာဒ္ဂုင်သ္ဂ။ဂွံင်ဂှ်ရံင်အာဒိ မတ်ဒိုတ်တဲ့ ဒတူမံင်ဂှ် ကောဟ်ထဝ် ကောဟ်ထဝ်ရဂွံ မိင် ဒး ရ မျာင် ယွ၊ ဇကုတဲ့ ကလေင် ရံင်အာဂှ် ညာတ်ဒးသ္ဂတ်ဗဲမွဲ သိုမအိ တိုန်ကို သ္ဂာန်တိုန်ရ၊ ‘ကောအံင်မန်စိုပ် မံင်လအ်ကြွေရဟာ’ စိုပ်ကၠုင်လ္ဂဟ်ရ ကောဟ်ထဝ် အခိင်ဘာလေဝ် နွံမံင်တဲ့ ဟွံဂွံ ကၠုင်ပလံင်မွဲစွံဂှ် သ္ဂးအခေါင်ညိ ဖေတ်ဟွံဆိုကောဟ်ထဝ်ဂှ် ကောဂွိင်တဲ့ ဗြိပ်ကၠုင် ကၠာကလေဟ်’

အံင်မန် အခေါဝ်ဒှ် ဂြာပ်ဖိုတ်မံင် ပ လက်ဂှ်ဟိုတိုန်ရံဂွံရအံင်မန်ဂွံယိုက်ဂေုင် လဝ်တာလျိုင် အ္ဇာဘာပ္ဍဲကွာန် ကအ် ဖိန်တဲ ဍုဂယး ဇ္ဍောန်လိက်ဗှ သဝ်တဲ ဇ္ဍောန်ထ္ဍးလိက်မန် သွက်ဂကူဇကု ဂွံ လေဝ်လိက်ပတ်ရ အံင်မန် ကိုကေဟ် ထဝ် ဂွံ ဍုဒေါတ်တ် ဒဒှ်ရ ဇ္ဍော်ကုၚ်မွဲ ကွာန်တဲ သံယောဇိန် ညးမွဲ ကိုညးမွဲ စေဲလာံဒ္ဂုင်တဲ ဒေပ်စွံလဝ် မေတ္တာဒှ် မံင်ကဝေင်ဗ္ဂတ် ပိသ္ဂံရ၊ မိမကောဒေံ ကေဟ်ထဝ် တအ်လေဝ် တိညာတ် ဒ္ဂတ်ပၟိပဟ် ခိုဟ်ဒးရးမံင်တဲ ဇိုန်ဒှ် ကဝေင် ကောန်ဝုတ်ဇကု ကိုလေဝ် ဟွံ ဆဝ်ဒဝ်ရ ကောန်ဝုတ်ဇကုကို မံ အံင်မန် မိက်ဂွံကိုပံင်ဖက်ဂှ် ဆဍ္ဒံမံင် သိုအ္ဂုတ်ရ။

'ဒေါင်အာညိဟာကောအံင်မန်'

'အဲဟွံဒေါင်ရ ကေဟ်ထဝ်'

'ကာယ ဒေါင်အာ ညိညကိုရ ကေဟ်ထဝ် စိုတ်အဲလေဝ်သော်ာင်မံင်ရ ကေဟ်ထဝ်လေဝ် ဇ္ဍောန်ပညာဒိုက် ပေင်တဲ ကလေင်စ'ကုၚ် ကွာန်ဇကု သွက်ကောန်ဂကူမန်ဂမ္ဂိုင် သေ္ဂံဇ္ဍော် မောဝ် ပြာကတ်ဂှ် ယဝ်ရကလေင်တ္ဍ ပ္ဍန်မ္ဂး ကောသုးမံင်အခေါင် သောင် မံင်ပ္ဍဲစိုတ်လ္ဂိုန်ရ'

'အတိုင် ကောအံင်မန်ဟိုဂှ် ယဝ်ရ ပညာဒိုက်ပေင်မ္ဂး အဲကလေင်စ' ကွာန်ဇာတိဇကုတဲ သွက်ကောန်ဂကူ ဇကုဂွံဇ္ဍော်မောဝ်ဂှ် ရန် တ္ဂအ် လ္ဂိုန် ရ ကောအံင်မန်'

ကၠောင်ဇ္ဍော်လေဝ်လုပ်စိုပ်သ္ဂဟ်တဲမ္ဂဟ် ဂမ္ဂိုင်လ္ဂိစ္ဂံ လ္ဂိတိုန် ဟော ကုံင် ဒ္ဂုင် ညံင်ရ် ညးထရိုက်သ္ဂိယဲကိုရ မိကေဟ် ထဝ်လေဝ် ရပ်ကေတ် ကပေါတ်ကဗ္ဂာ ဇကု ဍ္ဂိုဍုဒ္ဂဲဂှ်တဲ ကွ်တိုန်အာလ္ဍ။ ကၠောင်ဂှ်ရ၊ အံင်မန်လေဝ် ရပ်ကွင်ကေတ် ကဗ္ဂာကေဟ်ထဝ် ပလံင်ဏာ ဒိုစိုပ်လ္ဍ။ တဲ ဒတူ ဒ္ဂုင် လ္ဍ။ သ္ဂဟ် ကၠောင် ဂှ် ပုန် ရ၊ ကၠောင်ဇ္ဍော်လေဝ် စိုပ်အခိုင် တိတ်တဲပြု ကရေဲတိုန် ရမျာင် ဒရိုက်ဒရာင် ပချ် တိုန်တဲ ဍုသ္ဂဟ်ဂှ် သေ္ဂဲတိတ်အာရ အံင်မန် လဝိင်မံင်တဲကို မိကေဟ်ထဝ် စိုကိုကၠောင်ဇ္ဍော် မကော်ဗဒန်အာဂှ်ရ။

ဘာတက္ကသိုလ်ဂွံ ဒှ်ဍာန် ညးဂှ်ဲ ကတ်ကွတ်ပညာတဲ ဂကူဘာသာတ္ဂဟ် ဒ္ဂာင်ဂမ္ဂိုင် မပ္ဍံမန် ဗမာ ကြုက် ဂ လာ ချေင် ကရေင်တအ် ကောံတ်ဒ္ဂုင် တဲ သုင်ဇာဝ်မံင် ဍုတ်ဂှ် မိတက္ကသိုလ်ဂှ် ဗွဲမဂိုင်ရ၊ မိကေဟ်ထဝ်လေဝ် သုင် ဇာဝ်မံင်ဍုတ်ဂှ် ပ္ဍဲဟက္ကသိုလ်ဂှ်ကိုရ။

မိကေဟ်ထဝ် ကုၚ်စိုပ် တက္ကသိုလ် ကိုဝ်ကာဂွံဂှ် လိက်ပတ်ကို ဒ္ဂတ်ပၟိပတ် ကို ယေန်သ္ဂာင်ကို ပရိုင်ခိုဟ်ဂှ် မြဟ်တ ကော်ဂွံရ၊ လ္ဂုဟ်ဂွံ ပံင်ကိုရဲစုင်တဲ စိုတ် လေဝ်သုၚ်ဂါမ်ဇိုင်လေဝ် သေ္ဂဲကုၚ်ရ 'လှာဇ္ဍော်' (ကန်တော်ကြိး)၊ ရင်တိ ရဍ္ဍာန်၊ ပေါဂကောံဗေ်(ပါတိပွဲ)၊ မ

ဗ္ဂံဒှ်ဒှ်မဂိုၚ် မိကေဟ်ထဝ် ဟွံအာစိုဝ်ဂှ် အောန်တ် ကွံကွံရ၊ ဆး၁သ္ဒးဟွံ သေၚ် ကိုသ္ပတ်ဗှ်‘ဂျေန်မီ’ဂှ် ညံၚ်ရ် ကဝေၚ်ကိုး အာက္ဒုၚ်မွဲစွံလ္ပုန်ရ။

ဂျေန်မီဝွံ ဒ္ဂကူဂလာရ၊ မိမဂမှိုၚ် နွံကိုပြဝ်ရတ် စသုၚ်လ္ပ`လးမံၚ်တဲ့ ဇိုန် ဒ္ဒှ်ၚ် ကွးဘာ ကိုလေဝ် လပ႑ကတ်ပ ညာဂှ် ဟွံကူချဝ် ရပ်စပ် စ သုၚ် မံၚ် ဍဵဗြဟတ် ကာယမိမတဲ့ ဒုၚ်လဝ် ယှုု ဆဇိုတ် ကွးဘာတက္ကသိုလ်မွဲ ကိုရ အတိုၚ်တ္ပပညာတအ် သ္ဒး လဝ် “ကျာ်လိုဂဏ်ဖြ`မ္ဒိဟ်လို ဂဏ်ရ်” ရဝွံ တုဝ်သာ်ဂှ် ကို ရ မိကေဟ်ထဝ် ပံၚ်ဒးရ်မှာ အာတဲ့ အရေဝ် ဘာသာ ယေန်သ္ဒာန်မန်ဂှ် ဝိုတ် ထေဝ်ကေဝ်အိုတ်ရ၊ ကို ကူာ ဟွံ ကျုၚ် စိုဝ် ဌာန် တွဟ်ဍ္ဍာၚ် ဏီ အယောမံၚ်ပွဲကွာန်ဇာ တိ ဇကုတော်ဂှ် စိုဝ် တဲ့သိ ဝိတုပေၚ် ဝိ တု အိုတ် မွး ကသေအ် ကောအံၚ်မန်တဲ့ လ္ဍောဝ်ကျာ်တိုန်ဘာ ပွဲကိုရတ် ဝိပြကာ ဗုဒ္ဓဘာသာဂှ် ရှေ်သ္ဒေ် တ်ဒှ်ၚ်ကိုဍိုက်ပေၚ်ကိုယေန်သ္ဒာၚ် မန်ရ လ္ပုဟ်ဝွံ မိ ကေဟ် ထဝ် စိုဝ် ဌာန်တွဟ်တဲ့ အာလ္ဍောဝ်ကျာ် တိုန် ဘာဂှ် ဟွံကူချဝ်ဒးမွဲလှ်ရ၊ ‘စိုဝ်တဲ့ အ ဝိုတ်မွး’.... ‘အလိုဂွံအာဝေၚ်ရော’ ကူ ချဝ်ဒှ်ၚ်ရ။

တဲ့ဏအ် လေဝ် ဘာက္ဒာတ်မံၚ် တဲ့ ကေဟ်ထဝ် ကို ဂျေန်မီ ဂေတ်ဗို သုဝ်ၚ် မံၚ်စိုတ် ပွဲရုၚ်တိရဍ္ဍာန်ရ၊ အယောဝွံ ဂှ် ညးမဒ္ဂ ရဲကွာန်ကာအ်ဇိန် ဇ္ဍုစီပါန်လ္ပ တအ် မိကောန်ဍေ္ဒာတ်တအ် မွဲဟာန် ကေုဝံ ကောန်ဇါတ်ဂမှိုၚ် ကျုၚ်လ္ဍောဝ် ကျာ်စေတီ ဍုၚ်လ္ဂုၚ်တဲ့ အာဂေတ်ဗို မံၚ် ပွဲရုၚ် တိရဍ္ဍာန်ဂှ် ကိုရ၊ အယော ကွာ်ဂေတ်ဗိုအာမံၚ်ဂှ်....

“ဟေအ်....ကောန်ဍေ္ဒာတ်”

“မုရော မိ”

“ရံၚ်အာ လ္ပ႑ ရုၚ်က္ဒုတော်ဂှ် စမ်၊ သ္ပတ် ဖြ က တက် လဝ် ပဍေ္ဒံ ပါၚ်နှ်ၚ်၊ စုတ်လဝ် ဒေါဝ်မတ် သ္ဒာကီုဂှ် တုဝ် ကေဟ် ထဝ် ကွံ ဍုံရဟာဟွံတိ။

“ကေဟ်ထဝ်ရမိ၊ အဲအာ ကော်ဏောၚ်မိ”

“ဟေအ် ရံ ၚ်ဍုံဍုံ တဲ့ ကော်၊ ဍုံ ဟွံ သေၚ်တော် ဂွမံၚ်ကို”

ကောန် ဍေ္ဒာတ် ဝွံ ရံၚ် အာလ္ပာ် မိဇကုတ္ဒးဂှ် ဂွံ ညာတ်အာ မိ ကေဟ် ထဝ် တဲ့ ကွာ်အာဇရေၚ် မိကေဟ် ထဝ် ကိုဂျေန်မီ တအ်ဂှ်တဲ့ မိ ကေဟ်ထဝ်ရဟာ—ရံၚ်ဍုံမွဲစုတ် ပုန်တဲ့ ရဝွံ ကော်တိုန်ရ၊ မိကေဟ် ထဝ်ဝွံ ဇိုန်ဒ္ဂယှုဇကုဍုံမံၚ်ကိုလေဝ် ဖေက်ဂျေန်မီ အထေၚ်သေဝ် ဇကုတဲ့ “ဒေံဍေ္ဒာတ် မှာအာမ္ဒိဟ်ရ ယှု အဲ ‘ဍိုဝ်စီ’ ဏောၚ် ရဝွံ ဟိုဗိုဘာသာဗ္ဂာ တဲ့ ကွာ်တိတ်အာ နူဒှ်ဂှ်ရ။

ဩဝ်.... ကေအ်ထဝ်....ကေအ်ထဝ် သရုၚ်ထေဝံ ကေဝ် ယှုဇကု၊ သ္ဒိုက်

မ္ၚိုက်သာသာ ယေန်သ္ၚာင် တ္ၚဟ်ဒ္ဂာင် တဲ ခုတ်လဝ်ယွ ဗီုယေန်သ္ၚာင်တ္ၚဟ်ဇေု ဝိုတ်ကေုံဂကူ ဇာတိမန်မာန်ကွံ ရောင် သွံ-

ရ္ၚံ မိကောန်ဍောတ် ဟီုမံင် ပွဲဂှ် စိုတ်ရ။

*　*　*

စိုပ်အခိင်က္ဆာတ်ဘာ တက္ကသိုလ်တဲ ကွးဘာဂမ္ၚိုင်လေဝ် ကေုင်စ´အာဌာန် ဇာတိဇကုအိုတ်ရ။

မိကေဟ်ထဝ်မွဲ တဲ္ၚံစိုပ်ဟာ ယး စိုပ်ဟာ အံင်မန် စှ်မံင် ရိုဟ်ဟ်တဲ္ၚရ၊ သွက်ကောန် ဂကူမန်ဇကု ဂွံပြာကတ် ဇ္ၚော်မောဝ်ဂှ်လေဝ်ရေင်တ္ၚုင်မံင်လ္ၚီုန်န် တဲ္ၚကိုရ။

ကောအံင်မန် ဘာ တ က္က သိုလ် က္ဆာတ်မ္ၚး အဲကလေင်စ´က္ဂာန်တဲ တာ လျုိင် ကောအံင်မန်ဂှ်အဲဗိုင်ယိုက်ဂေုင် မွဲလ္ပော်ကိုရ၊ ဆုမွဲတ္ၚံသမံ ဂစေံလ္ၚီုဇူမာန် ရ္ၚံ မိကေဟ်ထဝ်ဟီုကိုလဝ် ကတိသစ္စ ပွဲသ္ၚ္ၚုသ္ၚေဟ်က္ၜင် ဟွံတိတ်ဏီဂှ် အဲမိင် မံင် ပွဲကတောဝ်ဒိုလ္ၚုဟ်ရ၊ ဆဂး မိ ကေဟ်ထဝ် ဟီုကိုကတိသစ္စဂှ် ညံင်ရ္ၚ ဇိကိုရ၊ လဆောဝ်တုန် ထာဝရလ္ၚီုန် ဟွံတန်ကြ္ဂန် ကွံရောင်သွံ ရ္ၚံ ဇ္ၚာပ်ပ် ဂှ်သ္ၚာ ကူစိုပ်အာ မိကေဟ်ထဝ်မ္ၚး ဗိုမိ ကေဟ်ထဝ် ဟီုလဝ်ဂှ် မိင်မံင် လ္ၚီုန်ရ၊ စိုန်ဂွံဒးကူဇူဒးဂှ်သ္ၚာ မေတ္တာဇြဟာန် သ္ၚိုက်ဆာန်မံင် သ္ၚုမိကေဟ်ထဝ်တဲ မွဲဂါဲဟွံမိက်ခြာ စိုန်မိက်ဂွံမံင် ဇရေင် မိကေဟ်ထဝ်ကိုလေဝ် ဟိုတ်နူသံယော ဇိုန် ဇ္ၚော် တ မံင် သ္ၚုကောန်ကွးဘာ ဇကုတဲ စိုတ်ဂှ်သ္ၚာဂှ် ၚ°တ်စွံလဝ် ပွဲ ပြုဟ်ရ။

'ဇကအ် အံင်မန် (အဲ)

'တဲ္ၚလိုမစိုပ်ကၠုင် နူဍုင်ဂှ်ရော'

'အဲစိုပ်ကၠုင် တဲ္ၚဏံရ'

'မိပ်ကွံကွံရ သေင်ဟာ'

'အေဝ်....မိပ်လောန်ကွံရအံင်မန်'

'မိကေဟ်ထဝ်မွဲ ဇေု ဟွံ ဆိ ဟာ ကောန်ဆာန် ဗီုလိုဍုံမံင်စံင်ဂှ် ဇေုဟွံဂွံ ပရိုင် တိ ညာတ် ဟာ အံင်မန်ဂွံ မိင် ရမျာင် ကော်ဇကုဂှ် ဆို ညာတ် အာ ကောန် ဆာန် တဲ သ္ၚာန် တိုန် ပ ရော လ္ၚောဝ်ကျော်တဲသ္ၚာန်တိုန်ပရောကဝေင် ဇကု မိ ကေဟ် ထဝ် ရ၊ အံင်မန်ကို ကောန်ဆာန်ဂွံ နူဍောတ်တ်ပံင်ဖက်မံင် မွဲက္ဂာန်တဲ ဒှ်မံင်သ္ၚံရဲဆာန် ပရောညးမွဲ ကိုညးမွဲဟွံပ္ၚုက်ဇ္ဂန်တိမံင်သိုမ်ညးဓါရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ အံင်မန် သ္ၚာန်ပရိုင်ကဝေင် သ္ၚိုက်ဇကု မိကေဟ်ထဝ်ရ။

'အေဝ်....အဲကၠုင်လ´ထ္ၜးကိုပရော မိကေဟ်ထဝ်ရ၊ အဲကၠုင်လ္ပော်သိုရဲ က ဝေင်ရဲဆာန် မိကေဟ်ထဝ်ဂှ် ဒ္ဂေတ်စေဝ် ပ္ၚောန်လိုအာတဲအ္ၚာတံပ္တိတ်ထောံဘာ ရ၊ လ္ၚုဟ်ဒှ်မံင်ဒိုက် သိုညးတ္ၚဟ်တဲ စိုတ်ဍောတ်ဟ် ဇွမလောန်ရ၊ မိက်ဂွံ

ကလေင်စ´ဌာန်ဇာတိ မိမဇကုလော် ဒေတ်ဘဝဇကုဗှေတ် ကလိလောန်ဂို၊င် မံင်တုဲ ပ္ဍဲဂံင်စ´ဌာန်ဇာတိ သိုမိမဇကု ဍတ်ကိုရဲက္ဍာန်ဂကူဇကုဂမ္ဂိုင်တုဲ သ္ဂုိင် ထောံဘဝပ္ဍဲဌာန်ဍုင်တေံရဏ် ဒုံဆိုအဲ တုဲ ဒုံလ´ထ္ၜးပရောဒဴသာ်ဂှ်ရ၊ အ´ၚ် မန် ပရောဒဴ ကောဟ်ထဝ် အဲလ´ထ္ၜး ကိုဏ္ဍုစိုဝ်တ်ထဝ်ဇီတံတုဲ ညးတအ်မိင်ဒဴ မိကောဟ်ထဝ်တုဲ ဒှ်စံင်တူဂ္ဂိင်လောန်ကေ္ဂံ ရ၊ တုဲယးတေၜ် ဏ္ဍုစိုဝ်တ်ကို ထဝ်ဇီသွက် ဂွံအာဒုင် ကော်ကောဟ်ထဝ်ဂှ်စီဇန်လဝ် တုဲအိုတ်ရ။

‘ဩဝ်....ကောဟ်ထဝ်....ကောဟ်ထဝ် စိုတ်ဏံ ဒှ်အာမာန်ကေ္ဂံရောင်သ္ဂံ’

‘အ´ၚ်မန်ဂွံ မိင်ဂွံပရော ကောဟ်ထဝ် တုဲဂှ်၊ သာ်ဂွံကရောတ်တိုန် သာသာရ မ္ၚးနူကရောတ်ဂှ် မူသ္ဂက်ဟိုဝ် မာန်ဂှ်ဏီ ရော။

* * *

ဂိတုမာ် မ္ဂဲစွက်ဂွံ သ္ၚ´ၚ်နက်ကျတ် ဂမ္ဂိုင်ယးတ္ၚးမံင် အလုံအမ္ဂ`ကာသရ၊ သ္ၚိင်ဂိတုလော် တြးလဝ်လျးတုဲ ယးတ္ၚး မံင်အလုံရးတိရ။

တုဲမာ်မ္ဂဲစွက်ဂွံဟိုတ်နူဒှ်‘တုဲကောန် ဂကူမန်’တုဲ ပေါါပြိုင်လိခ်ပတ်ကို ပေါါ ၚော် ဒယော်ကို နွံမံင်တုဲ ရဲက္ဍာန်ဂမ္ဂိုင် က္ဍာ်ဂေတ်ဗိုဒ္ၚိင် ညံင်ရ စုပြန်ကို ဇှော် အာဇှော်ကျုင်မံင်ရ။

အ´ၚ်မန်ကို ကောန်ဘာန် ညးဓါ သ္ဂအ်ရဲဂွံဂွံမံင်ပ္ဍဲက္ၜာထးတုဲဗိုမံင်ကောန် ဂကူတံ ၚော်မံင် သ္ဂ စင်ပေါါတေံရ၊ အဃောဂ်ပေါင်ကောန်ဆာန် ဆောက် တိုန် အ´ၚ်မန်တုဲ ‘ဟောအ်အ´ၚ်မန် ရံင် အာလ္ပာ် သ္ဂုဂံင်ဍာန်ဂှ်စမ်က္ဍာ်ကျုင်မံင် သ္ဂုဂံင်ဍာန်ဂှ် မိကောဟ်ထဝ် ပ္ဍဲသေင် ဟာ။

‘ယ္ဂံ မိကောဟ်ထဝ်ရ ကောန်ဆာန်’

အ´ၚ်မန်ဂွံ ရံင်အာလ္ပာ်သ္ဂုဍာန်ဂှ်တုဲ ဆိုညာတ်အာ မိကောသ်ထဝ်တုဲ ဏ္ဍုကေုံ နူဒှ်ဂွံဂှ်တုဲ က္ဍာ်အာဇရေင် မိကောဟ် ထဝ်ရ။

‘ဟောအ်....မိကောဟ်ထဝ်....ကောဟ် ထဝ်(အ်)တုဲလို မစိုပ်ကျုင်ဂှ်ရော အဲစှ် မံင်လအ်ကေ္ဂံရ’

အ´ၚ်မန်ဂွံ ညာတ်ဒး ကဝေင်ဇကု သို၊က် မိကောဟ်ထဝ်တုဲ မိပ်စိုတ်တသိမ် မအိတိုန်ကို သ္ၚာန်ဟိုတိုန်သာ်ဂွံရ၊‘ဩဝ် ကောအ´ၚ်မန် ကျုင်ဆက်ဆောံမံင်ကို အဲဏီဟာ လ္ပဆက်ဆောံမ္ၚး ဒိုဟ်ရဟာ ပ္ဍဲတိ ကောအ´ၚ်မန်’ ‘မူဟိုတ်မိကောဟ် ထဝ် ဟိုသာ်ဏံဂှ်ရော ဍုဟ်အဲ နွံမံင်ကို မ္ၚး ဟိုလဲ´ထ္ၜးညိ အဲသ္ၚး အခေါ်ၚ်ရ၊ ကောဟ်ထဝ်’အ´ၚ်မန်ဂွံ မူဟိုတ်မိကောဟ် ထဝ် ဟိုဆေဝ်ဒဝ်ပွမဆက်ဆောံကိုဇကု ဂှ်ရော ဒုဟ်ဇကုနွံမံင်ကိုဟာ သ္ၚိက်ဂွံတိ တုဲ သ္ၚာန်ကောဟ်ထဝ် ရံသာ်ဂွံရ။

‘ဒုဟ်ကောအ´ၚ်မန်ဂှ် ညိရောပ္ဍဲမ္ဂဲရ

ဒုဟ်နွံမံင်သ္ဂု အဲပြ ဒဒိုဟ်ဏာအ်ရ၊ ကော အ်ုင်မန် အဲဂှ်ဒှ်ဟွံမွဲကိုသစ္စပြဝိုတ်ထေံ ဂကူဇကုတုဲ မိပ်မံင်ပွဲဘာသာညးတွဟ် ရ၊ ဂကူမန်ပိုလေဝ် အရေဝ် လိက်ပတ် ယေန်သ္ဂာင် နွံတမံင်ကိုလေဝ် အဲဟွံ သ္ဂိုက်မ္ဂိုက် ယေန်သ္ဂာင် ဘာသာညး တွဟ်သ္ဂာင်ဂှ် အထေင်ဇ္ၚောဝ်တုဲ စိုတ်အဲ ဗ္ၚောဝ်စိုပ်အာ လ္ပာ်ဘာသာညးတွဟ် ဝိုတ်ထေံဘာသာယေန်သ္ဂာင်မန်ဇကု ရ၊ ဆဂှ်သွး ဟွံသေင်ဏီ မိမကောဒေံ အဲဒုင်ဒဒိုက် ကော္ာန်စိုတ်တုဲ ကိုမံင် အ ထံက်အပင် သွက်ကောန်ဇကု ဂွံကတ် ပညာဂှ် အဲပ္ဍင်ထေံကို သ္ဂုကောန် ဂကူမန်ပိုလေဝ် အဲဟွံဂွံ ကလေင်ပ္တုဖို မွဲသဝ် ပွဲကိုဘာသာ ယေန်သ္ဂာင် ညး တွဟ် အဲမိပ်လဟိုင် လောန်အာ တုဲ ညံင်ရ‘စွအခြ’ဂမ္ဂိုင် ညာတ်ပ္ဂတ်ဗွ်ဂှ် ထေင်ဒိုထဝ်တုဲ ပဝ်ဇ္ဂဳအာမွး လေင် အာဘဝကို ဘဝအဲလေဝ် တုဝ်တ် ညံင် ဂှ်ကိုရ ဒးဟောံဖြမံင် လ္ပို့ရ ကော အ်ုင်မန်’

ကောဟ်ထဝ် ပရော ဒဒှ်ဇကုဂှ် ညိ လေဝ် ဟွံပ္တုက်ဗ္ဒန်လ´ထွးကို အ်ုင်မန် ဗ္ဒိုတ်ရ၊ အဃောလ´ထွးမံင်ကို အ်ုင် မန်ဂှ် ဍာ်ရမတ်ဝေါလ္ပာ်ဂှ် ညံင်ရဖြမဂူမဖျ ကို ဍာ်ရမတ်ဒတုံဇ္ဍဳမံင် သ္ဂုကွ္ဍင်ဝေါရ။

‘အေဝ်.....လေဝ် ဟိုတ်နူ ဒိုဟ်အာ မွဲဝါတုဲ လ္ပုဟ် ဒှ်အာဒဒိုက်စိုတ်ကောတ် သံဝေဂညိ၊ ဂတနူဏံယဝ်ရ ခိုဟ်မံင်ဏီ မွး အလုံဘာဝဇ္ဍဳမွဲ တ္ၚဳဗှ်ုက်အာမာန် ဂှ် စ္ဍုတ်လဝ်ဗိုန်နညိ’ ဒုဟ်ပြဒဒိုဟ်ဏာအ် ယဝ်ရ ကောအ်ုင်မန်ဟိုမွး အဲဒးဒုင်ရ ဆဂးဂတနူဏံ ဗိုဒ္ဂတ်ကွတ်အဲကလိ လောန်အိုသိုဂှ် ဝိုတ်ထေံကေုံ ပွဲအ တိက်တေံရ၊ သွက်ကောန် ဂကူမန်ပို သ္ဂေံဇ္ၚောဝ်မောဝ်ပြာကတ်ဂှ် ရင်တ္ဍုင် ပွ္ဍုဖိုဒိုကိုလမျိ အဲသ္ဂိုတ်ဂှ် အဲကိုဂတိဗိုန် ဗိုန်ရ ကောအ်ုင်မန်’

‘အေ.....လ္ပုဟ် ကောဟ်ထဝ် တိခိုဟ် တုဲ ဒုင်ဝန်ကို ဂတနူဏံရေင်တ္ဍုင်ပွ္ဍုဖို သ္ဂုကောန် ဂကူမန် လ္ပို့ကို အဲဂွံမိင် လဟိုကောဟ်ထဝ်ဂှ် ဒိုက်ပေင်ကိုမ္ဂိုကေွံ ရ၊ ပိုမ္ဂိုဟ်တံဂွံ ဒုဟ်ဇကုနွံဂှ် ဒုင်ဝန်မွး ဒှ်မ္ဂိုဟ်ခိုဟ်ရ ဟွံသေင်ဟာ ဟိုတ်ဂှ်ရ ဗိုန်ကေဟ်ထဝ် ကလိလောန်လဝ် ဒုဟ် ဂ္ဂိုင်ကိုလေဝ် အဲသွးအခေါင်တုဲ ကော ကိုမိကောဟ်ထဝ်ဒိုသ္ဂိုတ်လမျိပံင်ဖက်တုဲ ရေင်တ္ဍုင်ဖို ကောန်ဂကူမွးဒးရးသန်ရ၊ မိကောဟ်ထဝ်ဂွံ မိင်လဟိုအံင်မန် အာတ် မေတ္တာ ဇကု သွက်ပံင်ဖက်ဂှ်ဟိုတုဲ သိ မဂွအာကို သိုတ်မံင်ဂှ် အ်ုင်မန် ဗန်သိ ကောတ် ဇကုကောဟ်ထဝ် ပွဲဂွံသ္ဂိုဟ်တုဲ ကွ္ဍင်ညးဝေါဂှ်လေဝ် လုက်စုက် ဗါန်ဒး အာကို ဝိတိသ္ပုံမံင် ပွဲဂွံစိုတ် သိညးဝေါ ရောင်။

ဇဝ်လေဝ် (ဍုင်ရေဝ်)

ဒိဂရိကဝ်လိက် ဍုင်မတ်မလိ

● ကြက်ဘၢသၢၣ် ဒ်လံာ်ပတံ

ကြက်မိၣ်သၣ်ၣ် ပုၤ

*သဘၢ၀မိၣ်သၣ်ပှၢ် တန်တၢ်ဒ့ၣ်တဲ့၊ ပဲၣ်ကိၢ်တံၢ်ဝၣ်၊
ကၢယဝဲၢ်ထတ် ဖြဟတ်ဝဲၢ်ဒ် မြၢ်မြၢဖိၢ်ခြက်၊
လမျိၢ်ပိၣ်ပှၢ် ဝဲၢ်တန်တၢ်ကၢၤ် ဒ့ၣ်ဝဲၢ်ဒၣ်စက်၊
ရံၤ်ဟိုတ်အဆက် ကြက်မိၣ်သၣ်မူးၣ် ဒ်ပုၤ်ဖိၢ်ဗတ်။

ကြက်ဒူၣ်ၣ် ပှၢ်

*ရမျၢၤ်ကၤ်နိၣ် တိၤ်တိၢ်နၢနၢ မြၢ်မြၢဒိၣ်ပ်ဒု၊
မိၣ်သၣ်အၢထဲၢ် ပေၤ်သ်ဖၢပ်ဝဲၤ် ရံၤ်ဟံၣ်ပိုတ်သိၤ်၊
ဝဲၢ်မိၢ်ဒ့ၣ်တဲ့၊ ပဲၣ်ကိၢ်ဒူၤ်ကွၢ် ၠၢၢ်ဟံၣ်ဒးဂိၤ်၊
ဒူၤ်ဝဲၢ်လဟိၤ် ပှၢ်သှိၤ်တဒ်ၣ် ဒ်ကြက်ဂးတ်။

ကြက်မိတ်ဒါန်ၣ် မေတ္တၢ

*ကလေၢ၀ံသ ဖိၢ်ရဟံၣ်ဒ် ညးတွဟ်ကြၢန်၊
ခါဒ်မိတ်ဒါန် ဖြဟၢန်ထတ်စၢန် ဆၢန်လၢန်နူယဲၢ်၊
ဟဲၢ်လက်ထညက် တက်ကျၢဒိၣ်န်စတ် ၀တ်ခိုဟ်ဖၢပ်ဒဲၢ်၊
ကြက်မိတ်ဒါန်ဆဲၢ် ယပ်ဂၤဲၢ်ဟိသွဟ် ဒ်မေတ္တၢဆၢန်။

ကြက်ဘၢသၢၣ် ဒ်လံာ်ပတံ

*ယေန်သွၢၤ်ၣ်ရ ပြစကၢီဂေါဝ် တွေၢပ်မန်ဒုဲပြ၊
ညၢတ်လံာ်ပတ်မှ ဆိတၠန်ထပ် ဂတပ်ပြၢကၤ်၊
ဘၢသၢဝဲၢ်ဆက် ဒၣ်စက်အၢမၢန် အခၢန်နၢဂတ်၊
ဝဲၢ်နိၤ်ဖိၢ်ဗတ် လံာ်ပတ်မန်ၣ် ဒ်ကြက်ခိုဟ်ရ။

*ယံၣ်လေပ်ကောန်မန် ဆီနန်ထပ်နဲၢ် ယဲၢ်မိမိက်ဆို၊
လံာ်ပတ်ရံၤ်ဖို ဝဲၢ်ဆိုကောတ်မၢန် ပိုန်ဟၢန်အဲၢ်မိ၊
ယပ်မိက်ညၢတ်အဲၢ် ဂၤဲၢ်တွေၢန်လွီကတ် လံာ်ပတ်မန်ညီ၊
ယပ်ညၢတ်အဲၢ်မိ ညီလွဲက်ိလို ရိုဗၤ်ဒ့ၣ်တဲ့။

တၠဂၢ်၀ဏ္ဏသၢရ
ကအ်ခပုၤ

ညံၚ်သ္ဂောံဆိုလိဒ်လ္ပတိက်ကတ္တုဂြဲ

နာဲဗ္ဒုဲဂဝ်

ဝယွံမိဿဟာဲဂတာပ်ခေတ် ကောန် ဂကူမန် မဒှ်ဗွးကော ဗွးဒေံ ဗွးကၠိန်ညး မဗှ်လိက်အုပ် တွဟ်ဟ်သၟ်တအ် ညး ဂမ္ဂိုၚ်ပ္ဍဲဂကူမွဲမွဲ နွံမံၚ်ပ္ဍဲဂွးတိဗော်ဏာအ် ဂှ် ပ္ဍံနူကိုၚ် ဂကူတိရဍ္ဍာန် မပ္ဍံကိုၚ်ပြေၚ် ဂွ´တအ်လေဝ်နွံပိုက်မံၚ် သွက်ဂကူဇကု သ္ဂောံဗော်မောဝ်ကိုမြဟ်တိုန် သိုဖအိုတ် ရ၊ ဆဂဵုဂှ်ဂကူမွဲမွဲ ဘာသာမွဲမွဲ သ္ဂောံ ဗော်မောဝ် မုဒးကျောဝ်,မုဒးရိုၚ်,ဂကူ ဇကု ဘာသာဇကု သ္ဂောံသ္ပုၚ်ပြ၊ နဲကဵု ဗိုလ်သ္ဂောံသ္ပ`ဥာဏ်သ္ဂောံပ္တိတ်ကသပ် ဗိုလ်ကၠောန်နဲ၊ ကောန်ဂကူမန်ပိုဲ သ္ဂောံ တ်တက်၊ ဗော်မောဝ်တိုန်မာန်၊ ကောန် ဂကူမန်ပိုဲလ္ဂိုလ္ဂိုဂှ် ပ႑ါ သ္ဂုတ်သ္ဂာတ် ဖျေတၚ်နၚ် တိကေတ် ဟွံမာန်သက်က် ဏီရ၊ သ္ဂောံ ဆိုကေတ်မံၚ် တိုက်က် ရိုက်က်ကိုရဟွံသေၚ်ဟာ၊ မုပသ္ဂောံတိ ကေတ်ဟွံမာန်ရောဟိုတော် ညးမဒှ် မိမ ကောန်ငှ်ကောန်ဂကူပိုဲမန်တအ်ဆက် ရိုၚ်အာဂတတော်ညိ။

မိမမန်ကောန်ဂကူပိုဲတအ်လ္ဂိုဂှ် နူကိုၚ် ကောန်ဇကု ဘဝကောန်ငှ်ဍောတ်တ် တော် ပရေၚ်လိဝ်ပတ်ကို၊ ပရေၚ်ယေန် သ္ဂာၚ်ကို၊ ပရေၚ်ကောန်ဇကု သ္ဂောံမံၚ် ဘာ၊ သ္ဂောံလေပ်လိဝ် သ္ဂောံဒိုၚ်ဟ် ကောက်စိကွး၊သ္ဂောံယးတွးအကြာမ္ဂိဟ် အကြာဝိုၚ်၊ သ္ဂောံဂံၚ် ထပါ အကြာ မ္ဂိဟ်၊ သ္ဂောံဂံၚ်ဟိုအကြာမ္ဂိဟ်ဂှ် ဆမွဲ အလန်ကိုလေဝ် မိမမန် ကောန်ဂကူပိုဲ တအ်ဟွံချပ်ဗ္စာစၚ်ခြၚ် ဟွံဒေန်ကိုပ္ဂတ် ပ္ဍဲကိုဟာဒယ သန္တာန် ဖျန် ပြိဟ် တော် မွဲလ္ဂော်ဏီရကလောတအ်။

သ္ပွံ နူကိုသက္ကရာဇ် ၁၁၁၉-သ္ဂောံ တော်တဲ ၉ က ရာဇ် ပိုဲ မန် ကို တွောဝ် ဒဘောဝ်ပိုဲမန်ကို၊ ထောံကောန် ထောံ စ´ ထောံကလော ကောဒေံ ကျက် ဟောံဗြ`က္ဂုၚ်တဲ ဒိုကို က္ဂုၚ်စိုပ်တဲ ယာအ် ဂှ် ဟိုတ်နူကိုဝိပါကကံ နူအတိက် ဘဝ ဒိုက် ဘဝဖေက်ညးဟွံအိုတ်ဏီတဲ ကော မံၚ်သတ်တဲမွးဝိုၚ် ကဆံၚ်မံၚ်ဇိုၚ်မွးမ္ဂိဟ် ပိုဲသ္ဂောံဆိုကေတ်မံၚ် ဂိုၚ်ဂွၚ်ကွဲကွဲ ကိုရ၊ ကာလဒးလုပ်ဝိုၚ် ကာလဒးဟို အရေဝ် အကြာမ္ဂိဟ်တော် ဟိုတ်နူဂွဟာ ဟိုတ်နူရောံဒညဟာ ဟိုတ်နူ ဂွညာ ဟာဂှ် ကေတ်ဟွံဒးရ၊ ဖအောဝ်လဝ် မုက်မတ် ဖျောတ်လဝ်ရမျာၚ် ညံၚ်စာၚ် ဒးပးလယအ်ကိုရ။

မုပသ္ဂောံဒှ်ဗိုဏာအ်ရော၊ပုဍ္ဍာဏာအ်

ဒီဂရီကဝ်လိဝ် ဍုၚ်မတ်မလီ

ယၚ်ရ ပိုကောန်ဂကူမန်တအ်ဿ ပိုက်တံ ဝ္ၚဲရိုဟ်မ္ဂး သ္ဂောံဆိုကေတ် ဂတမတ်ပို ပြာပြာ ကတ်ကတ် သိုညးဖအိုတ်ရ၊ နူကိုံ ကောန်ဇကု ဍောတ်ဍောတ်တော်ံ ကောန်ဂှ်ဍာ်ကၠုၚ် သ္ဍုၚ်ကိုံ ကောန် ကၠအ် သ္ဍုၚ်ကိုံမၚ်ဂှ် သ္ဍုၚ်ကိုံဇိက်မံၚ် ဝါဂှကၠုးကၠုးမ္ဂး ကောန်ဇာတ် ဇကုဂှ် ဒုၚ်ဟ်ကေတ် မ္ၚဟာ စီကၠုးမံၚ်ဏီဟာ ချပ်ဗ္စာရံၚ်စမ် ကလောတအ် ထေက်ကိုံ ဒးဗျိုမိမမန်ကေါန်ဂကူပိုတအ်ဒှ်မ္ဂိဟ်ဟွံ ကိုၚ်ဟ်ခ္ၚမွဲသ်ာတအ်ဂှ်ရ အ္စာပညာပို မန်တြေံတြဟ်တအ် ဗကန်စွံလဝ်ကြက် အရေဝ် ဂလာန် ပွဲလောကနီတိတော်ံ ဗိုလိုရောမ္ဂးတော် “ပွဲလိုက်ဝွံ မိမတအ်ဂှ် ဒှ်သ္ကသတြု ကောန်ဇာတ်တအ် ဂမ္ၚိုၚ် ရ”မုဟိုတ်ရော၊ ပွဲသောကာလကောန် ဇကု ဍောတ်တ်တော်ံဂှ် ဟိုတ်ဟွံကို ကောန်ဇကု ဍ္ဂောန်ကတ် ကွတ်ပညာ မ္ဂးရ ကောန်ဟွံမွဲကိုကွတ်ပညာတအ်ဂှ် ညုံၚ်ရဂစေံပံက် ဟွံရာၚ်ဆဝ် ဟွံကျေ်ဝ် ဂေါဝ် ပွဲလဒေါဝ် ဂကောံစိုပ်ထဝ်ကိုံ ကောန်ဟွံလေပ် ကွတ်ပညာဂှ် လေပ် ဟွံကျေ်ဝ်ဂေါဝ် ဟွံရာၚ်ဆဝ် ပွဲလဒေါဝ် သဘၚ်ရ” အရေဝ်ဂလာန် ဗိုဏအ် အ္စာ တၠ မန်ပို ,တြေံ တြေံ တြဟ် တြဟ် တအ် ဗကန်စွံလဝ် ကိုဓဝ်သတိကို မိမ မန် ကောန်ဂကူပိုတအ် နွံမံၚ်တိုက်က် ရိက်က်ရ အမိကပမါန် ဂကူဇကု ဘာသာဇကု သ္ဂောံဍာ်မောဝ်တိုန် မ္ဂးဂှ် တန်တမံၚ် သ္ဂုလိခ်ပတ်ရောၚ် ဖြဟတ် သ္ဂောံဍာ် သ္ဂောံထတ်သ္ဂု နူလိခ်ပတ် ဖြဟတ်လိုဟွံမွဲ ဖြဟတ် လိုလေပ် ဗက်ဟွံမာန် ညးမချုလိခ် ဏအ် ဇြေကေတ်စိုတ် ဗိုသ်ာဏအ်ရ။

မုပ သ္ဂောံဟိုဖြဟတ်လိခ်ပတ်ထတ် အိုတ် ကေက်အိုတ်ဂှ်ရော၊ ပုစ္ဆာဏအ် ယၚ်ရသ္ဂာန်မ္ဂး သ္ဂဏာဂတဏအ်မွဲအ ဆက်ဓဝ်ပ္ၚန်ရ “လိခ်ပတ် ဍာ်မောဝ် ဂကူရပ်ဂေါဝ်၊ လိခ်ပတ်တတက် ဂကူ နွံကိုကြက်၊ လိခ်ပတ်ယးတ္ၚး ညးဒး ထိုၚ်သး လိခ်ပတ်ကဆံၚ်သ္ၚုၚ် ဂကူ ဝွံခ္ၚ်”ညုံၚ်ညးမဟိုစဗိုဏအ်ကို ညာတ် လိခ်ပတ်မှ တာလျိုၚ် ကောန်ဂကူဇကု ခိုဟ်ကို ပရေံကို သ္ဂောံပ၊ါ၁ါ စီကၠုး ကိုၚ်ဟ်ခ္ၚ် လိက်ပတ်မှ ဂွံဒှ်ဗဟုသုတ ဖန်ဖက် ဂွံဆက်ဆေံ ဂွံရေၚ်တ္ၚုၚ် ပရေၚ်ဍုၚ် ပရေၚ်ကွာန် ဂွံဒှ်ဒတုဲ မြ မောဝ် အတ္တဟိတ ပရဟိတ ဒတုဲမြ မောဝ်ဇကု ဒတုဲမြမောဝ် ညးသအာင် မာန်ရ။

ကောန်ဂကူ ဟွံမွဲကို လိခ်ပတ် ကောန်ဂကူဟွံမွဲကို ဃောန်သ္ဂာၚ်တအ်ဂှ် တုပ်သ္ဂဟ်ကို မ္ဂိဟ်မတ်ကၠက်ကၠက်ရ၊ မ္ဂိဟ်မတ်ကၠက်ကၠတ်ဂှ် သွက်ဇကု ဂွံကော္ဂန်ကမ္ဂာန် ကောန် ဂကူဇကုဂှ် လ္ပဟိုဏီရ ရံၚ်သွက်ဇကုသ္ဂောံအာဂ္ၚိုၚ် သွက်ဇကု ဂွံကွာ်ဂှ်လေပ် ကေတ်ဟွံဒး သက်က်ရကလောတအ်။

ယွံမိမမန်ကောန်ဂကူပိုဲတအ် ညး ဂမ္ၚိုင်ခေတ်ဏအ်ဂှ် စိုပ်ကၠုင်အလန်ပိုဲ စိုပ်ကၠုင်ခေတ်ပိုဲရတှ် ကရ်ထေံစး လေပ်ဟွံဂွံဒေံါထေံလေပ်ဟွံဒှ် စိုတ်အ စောန်ဗြဟတ်ပိုဲနွံဂှ်ပိုဲကောန်ဂကူတအ် ဒးလွှိရောင် ဒးမင်မွဲရောင်ဂှ် တာလျိုင် သ္တုပိုဲကောန်ဂကူတအ် နွံမံင်ရသောင် ဟာ လိက်ပတ်မ္ဂးဂှ် ရံင်လေပ် ဒးရံင် ဗှ်လေပ်ဒးဗှ် ချူလေပ်ဒးချူ ဂိုင်င် ကိုဝါ ထေက်ကွေံကွေံရ သဘာဝ ထပ်ဗြွန် တိုပ်ဒေပ်ဗၞိက်မံင်ပ္ဍဲတိ ဗွဲမ လအ်လ ကာဖါ တအ်ဂှ် နကိုဗြဟတ် ပိုဲတအ် စံက်ကေတ် မပ္တံကိုခစံက်တိ ခါကေတ် မပ္တံကိုကွိ ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ဂိုင်ဂိုင်ကို အလန်မှ ကလိဂွံမာန်ရ။

ပွမရံင်လိက် ပွမဗှ်လိက် ပွမချူလိက် တအ်ဂှ် ညံင်ရပိုဲတအ် စံက်ကေတ်ကို ခစံက်တိ ခါကေတ် မပ္တံကို ကွိ ဂိုင်ဂိုင်ကို အလန်မှ ကလိဂွံထပ်ဗြွန် တအ် ဟွံသောင် ရံင်လိက် ဗှ်လိက် ချူလိက် မွဲအလန်မ္ဂး သွက်မွဲအလန်ဂှ် ဒေံကိုဖို တွးပြာကတ် စိကၠုးတပ္ဍဲညာဏ် ဇကုဇကုရ၊ ဒုတိယ ရံင်လိက် ဗှ်လိက် ချူလိက် ဓါအလန်မ္ဂး သွက်ဓါအလန်ဂှ် ကလေင်ကလိဂွံ တွးပြာကတ် စိကၠုး ပ္ဍဲညာဏ်ဇကုဇကုပွန်ရ၊ နဲ ဗီုဏအ် ဗ္စာပ်ဗ္စာပ်ရံင်လိက် ဗ္စာပ်ဗ္စာပ်ဗှ်လိက် ဗ္စာပ်ဗ္စာပ်ချူလိက် ရန်ကိုဖိုဒေံတွဟ်ဟ် သၠ် ကလိဂွံတုဲ ရံင်လိက် ဗှ်လိက် ချူလိက် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါမ္ဂးတော် ပ္ဍဲသၠာန်ဖျုန် ဂြိုဟ်ဇကုတော် ညံင်ရ မကလိဂွံလပ် နင်နိဓိထပ် မှုံကို ရတ်ပေင်ထာတ်မံင် နာနာသၠ်ကိုမဒှ်ရ။

လိက်မွဲမွဲအုပ် ခိုဟ်မံင်ဒှ်ကၠုင်ကိုစိုတ် ဇကုမ္ဂး လိက်အုပ်ခိုဟ် နူ တံ ဒို စိုပ် ကၠောတ် ဗှ်ညိ ရံင်ညိ၊ ဗှ်တုဲ ရံင်တုဲမ္ဂး ချပ်ညိ ဗ္စာရဏာရံင်ညိ ဗှ်တုဲရံင်တုဲ ဟွံ ဗ္စာရဏာ ဟွံစင်ခြင်မွဲသၠ်မ္ဂး ပ္ဍဲလော ကဏအ် ညံင်ရ ကောန်ငှ်တအ် ဟ လောတ်အဂှ် ထေံအဂှ် ဟလောတ် အဏအ် ထေံအဏအ် ဗၞိက်သ္တက် ဇကုတအ်ဂှ် ညံင်ရ မကေံဗ္ဒန်အာဂှ် လွ ကိုဂွံဒှ်ညိ ဂလာန်အရေဝ်လိက် ဟိုလပ်ဂှ် ဍံဟွံဍံနကိုကေင်ကၠာဟ် အဗ္ဘဝိဥာဏ ဝိညာဏ်ဇကုဇကု တော်ဆကေတ်တုဲ သ္ကုတ် သွာတ်မ္ဂး ဂလာန်အရေဝ်ဂှ် ခိုဟ် ပရေံဂွံတိကေတ်မာန်ရ။

ဗ္စာပ်ပ်ဆိုညာတ်လိက်အုပ် ဗှ်တုဲ ရံင်

တဲ့ ကုပူဂိုလ်ဟွံမွဲကိုဟ် ခဝ်ဗ္ဒာရဏာ စင်ခြင် စ္ဒီစ္ဒတ်တအ်ဂှ် တုပ်ဟ် ညုံင်ရ်ညးမစ လပ်ပုင် ကေုင်သွဟ်တဲ့ ဂွအဟာရ ဟွံ လဒေလေင်ကိုမ်ဒှ်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ လိခ်မွဲမွဲ အုပ် ဗှ်တဲ့ရုံင်တဲ့မ္ဂး ချပ်လေပ်ဒးချပ်တ် ရ၊ ဗ္ဒာလေပ်ဒးဗ္ဒာတ်ရ၊ ချပ်မ္ဂး ဒေုံ သောင် ချပ်မ္ဂးဒေုံတွး ချပ်မ္ဂးဒေုံကုး ချပ်မ္ဂးဒေုံတ္ဍးဂှ်ုင် ဇိုဂွံထိင်ဒက်အာလိခ် ပတ်ဇကု ဘာသာဇကု ယေန်သ္ဒာင် ဇကု ကောန်ဂကူဇကုဏောင်ဂှ် ဇိုဏံ ပွဲ စိုတ် ဇ ကု ဇ ကု ဇကု ထေက် ကိုဒးကေ္ဍာန်ဗိုန်န်ဗတ်တ် ထေက်ကေွံကေွံ ရကလောတအ်။

ပွမလေပ်လိခ်မန်ပိုဗ်ဒးချူဒးတအ်ဂှ် ဝဍ္ဍုမဍုံကိုဟ် ဓ္ဂစ ဓ္ဂသုင်တအ်ကို ဗွိုက်ဍွက်တအ်ကို ထပ်ဩန်တအ်ကို မစွံဍန်လပ်ပွဲဂွံတိုက် သွက် သေ္ဂံ ပံက်ကေတ်ဂှ်ညုံင်ရ် ဇကုကလိဂွံလပ်ကောန်ကသအ်ကိုရ၊ လေပ်လပ် နကိုဘာသာ တ္ဂဟ်သ္ဒာင်ပုန် မဍုံကို ဘာသာ အဂ်လိက်၊ဘာသာပြင်သေတ်တအ်ဂှ် ဝဍ္ဍု မစွံဍန်လပ်ပွဲဂွံတိုက်ခန် တ္ဂဟ်ဟ် စုတ်လပ်ကသအ် တ္ဂဟ်ဟ်တအ်ဂှ် ညုံင်ရ် ဇကုကလိဂွံလပ် ကောန်ကသအ် ဇ္ဒာပ်ပ်ခန်ကိုရ။

သ္ဒာင်နူဂှ်ပုန်လေပ် မဍုံကို ဘာသာသေံ၊ ဘာသာကြုက်တအ်ဂှ် မတ်မွိက်ငှ်ုဟ်မးထေက်တန်ကို ဍုင်မန် မဍန်လပ် ပွဲဂွံတိုက်ဂှ် ညုံင်ရ်ဇကုကလိဂွံလပ် ကောန်ကသအ် သေ္ဂံပိုင်ပြီလပ် သိုဖ အိုတ်ရ ကလောတအ် သဘာဝကောန်ကသအ်မွဲမွဲ ဇကု ကလိဂွံလပ်တဲ့မ္ဂး မ္ဒှ်ကသအ်ဂှ် အခိင်လိ ဇကုပံက်က်ပံက်မာန်မံင် အခိင်ကာလ ဟွံဒးရဲရ။

ဗွဲကိုပ်ကှ်ာ အမိကပဓါန်ဇွော်အိုတ်ဟိုမ္ဂး ဘာသာဇကု လိခ်မန်ဂှ် ပိုကောန်ဂကူမန်တအ် ဒးလေပ်ကှ်ာဏောင် ညးမချူလိခ်ဏာအ် မိက်သေ္ဂံကိုဏာ ခဝ်သတိဇိုဏာအ်ရ၊ တဲ့မွဲသဂ်ပုန် ဇိုညးမချူလိခ်ဏာအ် သေ္ဂံကောင်ဆိုညာတ် ဂဗလပ်ကို သေ္ဂံကောင်မိင်လပ် မိမအစံင်အ္ဍာတအ် ဒေုံဇ္ဍာန်လပ် အဆက်က်ကို အဃော ဇကု ဒုင်မံင် ဒဒိုခ် ကှ်ာဟွံသိုက်ဏိမ္ဂးတေံ့ ဗွိုက်ဍွက် စာ်စာ် နကို နာပ်လပ်ဂှ် ဇိုက်ညိ ဍွက်ညိ ဒှ်ပ်စာ်စာ်ဂှ် လိုန်အိုတ်ညိ ကို္ဂုက်ညိ ဓ္ဂစသုင် ဆထေက်ကြုက်ကို မကလိဂွံဂှ် စသုင်အိုတ်ညိ ဆဂဵုဂှ် သွက်ဂွံရာန်ဗှ်လိခ်မ္ဂး ရာန်ညိဗှ်ညိ လွဂိုဟ်လှ်ုအိုတ်ညိ တုပညာပိုမန် တအ် ဗကန်စွံလပ် အရေဝ်ဇိုဏာအ်လေပ် နွံမံင်ပြာပြာကတ်တ် ပိုဂွံဆိုကေတ်မံင်ကိုရ၊ ယွံမိမမန် ကောန်ဂကူကလော ကောဒေံပိုတအ် ညးဂမ္ဂိုင်အတိုင် ညးဗကန်လပ် ဂှ် ဒှ်ကေွံရ "လိခ်ပတ်စ္ဒီပျး လိခ်ပတ်တ္ဍးဂှ်ုင် လိခ်ပတ်ကို ကဆံင်" ပိုတအ် ဗှ်လိခ် ဒးမှ မဍုံကို ရာဇဝင်မန်ပိုတြေံတြဟ်

ဒ္ဒရန်ကၠုင်ကိုဟ် ဍကရာဇ် ပိုင်လဝ်တိ ပိုင်လဝ်ဍာ် ပိုင်လဝ်ဒ္ဂ ပိုဝ်ဂွံဆိုကေတ် မာန်ရ ဆိုကေတ်တဲမ္ဂး ရာဇဝင်ဂှ် ဒှ် ညးမလာင်ကိုမုက် ညုံင်မတ်ဂွံတွးဂှ် ဒှ်ဇွောန်ထ္ဍးလ´ဗ္ဗကိုပိုဲ ဗိုဒှ် ကၠုင် အဆက်ကဵုဂှ် ညးထ္ဍးကိုဟ် သက်သီသာ ဓကကိုပိုဲရ ကလောတအ် "ကဆံင် မ္ဂိဟ်ဂွံသ္ဂုင် ကၠုင်နူလိခ်ပတ်၊ ဂကူမုက် ဂွံဂေါဝ် ဟိုတ်နူကျောဝ်လိခ်၊ ဂကူဂွံ ကျောဝ် ပဍေဝ်ကိုလိခ်ပတ်၊ ဂကူဂွံနွံခေတ် ဗြဟတ်နွံပဲ့လိခ်တိ ကၠုပညာအာစာမန် တွံလဝ် ရံင်ကိုဂလာန် ထံက် သက် သီ သာဓက ကိုအရေဝ် ဗိုဏအ်တဲ မိမမန် ကောန်ဂကူပိုဲတအ် အခိင်တဲဏအ် ညး လေပ်လိခ်မန် ဗှ်ဒးချူဒး ဟိုအရေဝ်ဒး တအ်ဂှ် အောန်တမံင်ကွဲကွဲရ။

လောန်ကၠုင် တဲကၠုင် မွဲသ္ဂံ ဓါ သ္ဂံဏအ်မှ သ္ဂေံမိင်တိုန်ရမျာင်ဍောင် ပ္တ´လိခ်ပတ်ပိုမန်တအ် ရာင်ပ္တတိုန် အ ကြာသ္ဒန်ပါင် ကောန်ငှ် ဍောတ်တ် ဏအ် ဇ္ဍာပ်ပ်ကွာန်ဂှ် ကြပ်လဇ္ဇၚလဇ မံင်ကွဲကွဲရ၊ ဟိုတ်နူ အနေထင်သောဲ အထေင်ဍောတ်ကို လိခ်ပတ်ဇကုဂှ် ဒှ် ဒ္ဂိုင် ခဝ် သံ သာ သ္ဂေဟ်ပ္ဍာဒ္ဂိုင်လ္တူလိခ် ပတ် ဇကုဇကုဂှ် လိခ်ပတ်ပိုမန် ဘဝ မုက်ဍောတ် မတ်သဝ်ဂှ်ဟွံအိုတ်ဏီဟာ ကလောတအ်။

တ္ဂ´ဒုန်ဂွံချိုတ် ဟိုတ်နူပ္တ တ္ဂံမြာတ် ဂွံချိုတ် ဟိုတ်နူသတ်၊ ချေ´အသာစိ ဂွံ ချိုတ် ဟိုတ်နူဂုဏ်၊ လိခ်မန်ဂွံကၠုက် မန် ရကၜက်မံင်၊ ပိုကောန်ဂကူမန် တအ် လေဝ် ဆိုညာတ် ကေတ်မံင် ပြာပြာ ကတ်ကတ်ကို ဟွံသေင်ဟာ၊ ညုံင်ညး ဟိုစ လပုဟ်တဲဇကုကလေင်ဂုဏ်မတ်ဇ ကုကိုရ၊ မန်ဒိုက်,မန်ဗို,မန်လို,မန်လဝ်, မန်စဝ်,မန်ထောင်,မန်ယောင်,မန်ယါ, မန်ပတောံအယောင်အလာ ဂကူ ညး တ္ဂဟ် မန်ကေ္ဂင်ကူဟ်ဟွံကေဝ် လ္ဂိလ္ဂိ တအ်ဂှ် ဒးလဝ် ဂဥ္ဂဒိပ် တံဆိပ်ခိုက် လဝ် သိုကိုယာတ်ဖေင် (ထမိင်ကို္ဍပ်) သဝ်တငေ့က်ညိညတဲ ဟိုတ် နူ ကို ဒုင် သိင်ဂဥ္ဂစကြောဒိပ်တအ်ဂှ် ဟွံမာန်တဲ ဗရူပိပိင်ဘိင်ဘင်ဟိုတ်မဲ ဆိုမ္ဂိဟ်တေံ ဟညုက် ညာတ်မ္ဂိဟ်ဏအ်ဟညောတ် မ္ဂိဟ်ကောန်ဒး ဒးဗိုဟ်ဂှ် လ္ဂထောံ ဂုံင် ဖေ့တ် မန်ကွေတ်ပ္ဂန်ဂတး စးဒှ်လံက်ဗုင် တ္ဂုင်လအာ ဟွံတီမွဲသဝ် မန်ဗ္ဂိုက်ဍဝ် ဂကူဗိုဏအ် ယဝ်ရန်မံင်မ္ဂး ဂကူပိုမန် တအ် သဘ်ဂွံပ္တ´ကၠုပ် သဘ်ဂွံပ္တပ် ဗိုင် ပ္တပ်တဂှ် ဟွံသံက်သာရ ကလော မန်တအ်။

ရံင်အာမွဲသဝ်ပ္ဂန် အခိင်မန် ဒးအဲ သိင်ဂဥ္ဂဒိပ် စကြောတအ်ဂှ် ဗရူပိပိင် ဘိင်ဘင်ပြေအာမွဲလစုတ်တဲ ဆို မ္ဂိဟ် တေံထမေံ ညာတ်မ္ဂိဟ်ဏအ် အီတ ငှက်တိုန်ပ္ဂန်ရ၊ အခိင်မ္ဂိဟ်ဂှ် ဗ္ဂးဒးထိုင် သးဍေံပ္ဂန်ရ၊ မုပဒးထိုင်သးရောမ္ဂးတေံ ယွံကောန် ဂကူ ပိုမန်တအ် ညးဂမ္ဂိုင် ခေတ်ပိုဏအ်ဂှ် ဒှ်မံင်ခေတ် ဝိပတ္တိကိုတဲ ဒးအးဂရိဟ် ဒးထိုင်သး ခေတ် စး ဂှ် ဒှ်ဗုင် ဇ္ဍာပ်ဍုင်ဇ္ဍာပ်ကွာန် သ္ဂာန်ရံင်တဲ ဂှ် ဒှ်ဍံကွဲရ ကလောမန်တအ်။

အခိင်ဍေံကိုအခေါင်အခိင်ဍေံ အီထ မေံ အခိင်ဍေံတငှက်ကို ကောန်ဂကူ ပိုမန်ဂှ် ဒးထိုင်သးမံင်ပ္ဂန်ရ၊ အဃော ဗြဲတေံဂူ ဒုင်လဝ်ဍာ်ညိ၊ အခိင်ကောန်

ဒီဂရီကဝ်လိခ် ဍုင်မတ်မလို

ဂကူပိုမန်တအ် ကလိဂွံအခေါင် မွဲချိန် ခဏ ဗ္တတ်ညိညဏအ်ဂှ် လိခ်ပတ်ပိုမန် ပိုဒးဂိုတ်ဗတောန်, ပိုဒးဂိုတ်ဗှ်, ပိုဒး ဂိုတ်ချ။, ပိုဒးဂိုတ်တက်ဍြး ပ္တိတ်ရ။

ယေန်သ္ဇာင်ပိုတအ်ဂှ်လေဝ်ပိုဒးဂိုတ် ကျိုင် ဒးဂိုတ်ဗိုက်သ္တက် ဒးဂိုတ်ထပ်ဂှ်ဂိုင် စိုက်ဂွ® အရေဝ်မန်ပိုတအ်ဂိုတ်ဟ်ု သာ သနာပိုမန်တအ် ဂိုတ်ဗဂိုလဟ်ု ပတိုန် အိုတ်ညိ၊ ကောန်ဂကူပိုတအ် လ္ဂိုလ္ဂိုဂှ် ကညာင်မံင်ကြက်ကတ် တငုက်မံင် ကူး ကူး လိခ်မန်ဂှ်လေဝ် ကောန်ဇကုကို၊ စ´ဇကုကို ဇကုဟွံတိုဗတောန် ယေန် သ္ဇာင်မန်ဂှ် ကောန်ဇကု စ´ဇကု ဇကု ဟွံကိုကျိုင် ဟွံကိုဗိုက်သ္တက်ရ၊ အရေဝ် မန်ဂှ်လေဝ် ကောန်ဇကု စ´ဇကု ဇကု ဟွံကိုဟိုု၊ ဟိုမံင်ကိုဒ္ဂေုံတအ် အရေဝ် ဘာသာတ္ဇဟ်သ္အာင်ကူးကူးမ္ဂး ကောန် ဂကူပို ဂွံအခေါင် သူးပွးမာန်မံင် ဏီ ဟာ၊ ကောန်ဂကူမန်ပို ဟွံလေပ်လိခ်, ဟွံစီကူး ပရေင်လိခ်ပတ်တအ်ဂှ် လ´ ထ္ဂးသောင်ကလးကိုဒ္ဂေုံတအ် ပရေင် လိခ်ပတ်ယေန်သ္ဇာင်ကို သိုကို ပရေင် ဂကူဇကု မ္ဂိဟ်လ´ထ္ဂးသောင်ကလးကို ဂှ် ဒှ်အာမ္ဂိဟ်ကြအ်အ်ဏီရ၊ ဒ်ုကဆံင် ဏအ် ဒ္ဂေုံတအ် ထေင်ခယျကေတ်မာန် မံင်ဏီ ကလောမန်တအ်။

ကောန်ဂကူပိုဂမ္ဂိုင်ဏအ် ဒးဂိကေ္ဂ ရ၊ ယဝ်ရ ပိုတအ်ပိုက်တမ် ဂှ်ာဲရိုဟ်မ္ဂး မ္ဂိဟ်ဂွံထေင်ခယျကေတ်ဗိုဏအ်ဂှ် ဟိုတ် ဒ္ဂေုံ ဟွံလေပ်လိခ် ဟွံစီကူး လပ႞ လိခ် ပတ် ဟွံလေပ်လိခ်ပတ်မ္ဂး ခဝ်ကို၊ဟ်ခုင် ဟွံမွဲရ၊ ခဝ်ကို၊ဟ်ခုင်ဟွံမွဲမ္ဂး ခဝ် ဗ္ဂာရ

ကြအ်ဟွံသေင်

*ပ္ဍာင်တိုင်မွဲတ္ဂ၊င်
ဒ္ဂေုံဒုင်လဝ်တူ၊
သ္ဂက်ဂကူဍ၊င်လိုက်
တ္ဂးသိုက်ရန်တ္ဂံ၊
ဒ္ဂေုံကြအ်ဟွံသေင်။

ဗညာသိပ္ပံ
ဓမ္မသ

ထာပ႑ဲါနီ့မံင်ဟာ၊ ယွံကလောကော ဓဲံပိုမန်တအ်ညးဂမ္ဓိုင် ကျုပ်စိုပ်ခေတ် ပို အလန်ပိုဟအ် ဒးကျောန်ရတ်ဲ လိခ်ပတ်မန်ပို ညုံင်ဂွံဇ္ဓော်မောဝ် လိခ် ပတ်မန်ပို ညုံင်သွေဂွံတ်တက် ဂွံဆက် အာလမျိမာန် ယေန်သွာင်မန်ပို ညုံင် သွေဂွံရာင်တ် ပွဲကောန်ပို ပွဲစ´ပို ယေန် သွာင်ပို ညုံင်သွေဂွံမိပ်မြဟ် သွောင် သွင်တ် ပွဲကောန်ပို ပွဲစ´ပို အရေဝ်မန် ပို ညုံင်သွေဂွံကလိတ်ကလောတ် သွ္မ ပါင်ကောန်ပို သွ္မပါင်စ´ပို၏ တာ လျုိင်ပို ကောန်ဂကူမန်တအ်၊ နီ့မံင် ဒို့ုက်က်ပေင်င်ရ ဟွံသေင်ဟာ၊ ယဝ်ရ ပိုတအ် ကရထေဝ်စး ဂတးထေဝ်မုက် ပှုက်ထေဝ်ယှု မတွံဂး ကောန်မန်ပို တအ် ဇိုန်ဂျိုင်တ်လမျိ ကွဲအာကှုင် လေဝ် ဟိုအရေဝ်လေပ်ကိုလေဝ် မှ္ဟ ဗြို့ထောင် မှ္ဟဗြိထောင် ဗိုထာအ် ကော်ခ်စထေက်ရဟာ၊ ကောန်ဂကူပို တအ်ပ႑ဲါဗ္ဗာရထာရုံင်အိုတ်တုဲ၊ မှ္ဟ မွး၏ ကို့ုပ်မံက်တိုန် အကြာပွး၏ါ မတ် နံ့ ကတောဝ်နံ့ ဇိုင်တဲ နံ့တုဲ ကော်ခ်စ မှ္ဟဖအိုတ်ဟွံသေင် ဗိုထာအ် ကိုသွေဂွံ ဇေ့ဇိုတ်ညိ ကလောတအ်။

ဂကူဇကု ညုံင်သွေဂွံမံက်ဂတဝ်ဂကူ ဇကု ညုံင်သွေဂွံဇ္ဓော်မောဝ် ဂကူဇကု ညုံင်သွေဂွံတိတ်ဗုးနူဒိုက်မာန် ကောန် သှ္ဂကမှောန် သှ္ဂဗုတအ် ညုံင်သွေဂွံ လေပ်လိခ်ပတ် ဘာသာဇကုမာန် ပူဂို ရေင်တှုင် ဇွံကဆံင်ကိုဂကူဇကုသှုင်င် ပူဂို ရေင်တှုင် ဒတုဲဇိုမြမောဝ် ဗိုထာအ် နံ့ဒို့ုက်က်ပေင်င်မှ သွေဂွံကော်ခ်စမှ္ဟ ထေက်ရောင်၊ အာစာချ္မလိခ် တှုပညာ

တ္ဓဟ်ဟ်တအ် ချ္မလဝ် ဟိုလဝ် သွေဂွံဆို ကေတ်မာန်ကိုရ၊ ၷမှ္ဟ ဟွံတိဂုထ်ဂကူ ဟွံတိဇာတ်ဂကူ၏ ဇိုန်ရဂွံမံင်တ် အာ ယုက်မွဲလက် မွဲကိုင့် ကိုလေဝ် "ချိတ် ထေဝ်ပြဟ်ဟ်၏" ခိုဟ်ရ၊ မှ္ဟဗိုထာအ်၏ ဂျိုင်မံင်လွ္မတိသုန္ဓရိလေဝ်သှိုင်ဍော်သှိုင် ကျာ မယိထ္ဓလဝ် ဂှုးတိသန္ဓရိ၏ ဖြိုင် တ်ကေ့ွကေ့ွရ၊ ကောန်ဂကူ ဇေတ်မွး အပ်ကိုပိုန်ဖြပ် အပ်ကိုထဝ်ညြန် ဟွံနံ့ ဒိုက်တ်ရ၊ ဇိုတ်ဆာန်ဂကူ ဇိုတ်မင်မွဲဂ ကူ ဇိုတ်ထိင်ဒက် ဂကူဇကုဟောင် ဍုက် ကောဝ်တ်ရ၊ ဒဇ္ဓေဒယ် သွံရဲရ နံ့ဒိုက်တ် ရ၊ သှို့က်မုိက်တ်ရ။

ဟိုတ်ၷသ်၏ရ ကောန်ဂကူ ပိုမန် တအ် ဇ္ဓာပ်ဍုင်ဇ္ဓာပ်ကွာန် ၵာန်ဒေသ လိုဟွံရဲ ဒ္ဓဲလိုဇိုပ်ပ် ညုံင်သွေဂွံလုဝ် အ ဝေါင်အခေါင်ကောန်ဂကူခိုဟ် ကောန် ဂကူဖြ ကောန်ဂကူဇေတ်မွဲ၏ ညုံင်ရ ဂိုတ် လွိ ဍွိတ်ဖြဟတ် လွိဗ္ဗ ကောန် ဇာတ် သမ္ဓာ ဇကု ကို၏ ဖျေလဝ် သန္ဓိ ၵာန်ဇိုတ်ခေတ် ဒို့ုက်က်ပေင်င်တုဲ လ္ဓိ ဍောတ်ဇိုတ် လ္ဓိအိုတ်ဇိုင်တဲ ကေတ် တာလျုိင် ဗဝေါန်ဗ် ချ္မအာလိခ်ပတ် မန်ပိုအိုတ်ညိ၊ "ညုံင်သွေဂွံဆိုလိခ် လ္ဓိ တိက်ဂ္ဂိုဂှုဲ" နကိုကို့ုပ်အရေဝ်ဗိုထာအ် ၏ ကောန်ဂကူပိုမန်တအ် နူကို ဘဝ ကောန်ငှ်ဍောတ်တ်တေံ၏ ကို သွေဂွံ လေပ်လိခ်ပတ်ပိုမန်အိုတ်ညိ၊ မိက်ဂွံ ဖ တိုက်ဖအောဝ်ထာရအ်။

နဲဇ္ဓးခဝ်
ကွာန်လှာ

ဒိဂရိကဝ်လိခ် ဍုင်မတ်မလိ

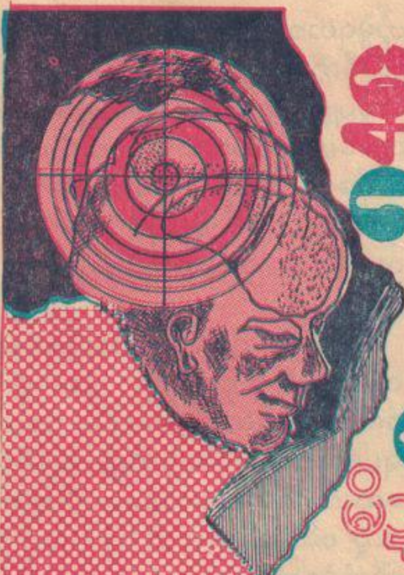

နူး ညာတ် ရ လိၚ်ဖန်ညိ

မိဍုၚ်မန်

ဝ္ဂိဟ်မပဒတ်ဒှ်ၚ် ပွဂကောံ ဍုၚ်မန်ဗမာပို အလုံကောန်ဂကူ သီ ဖအိုတ်ဂှ် မဒှ်ဒှ်ၚ်ကောန်ဍုၚ် ကောန်ကွာန်ရး နိဂိတအ်ဂှ်လေဝ်ကိုဝ်၊ သ္ဂိၚ်မပိုၚ်ပြီ ဂွံဒှ်ၚ်အလို အသီတအ်လေဝ်ကိုဝ်၊ ကမ္ဘောန် ညးကိုညး လ္ပေၚ်ညးကိုညး ဒ္ဂတ်ညး ကိုညး လိခ်ပတ်ညးကိုညး ဘာသာညးကိုညး ညးတအ်ထိၚ်ဒက် ဂ စာန် လ္ပိ ပ ရာ ကျာန်ကၠုၚ် ပ္တိတ်ဒှ်ၚ်ဖြဟတဴကို လိခ်ပတ် ညးတအ်အိုတ်ရ၊ ယာညးတအ် ထိၚ်ဒက်ဒှ်ၚ်ကို လိက်ပတ်ညးတအ် လ္ပီလွတ်ဗတိုက် ဂစာန်ကၠုၚ်ဒှ်ၚ်ကို ပရေၚ် ဍုၚ်ကွာန်မရာၚ်ဆဝ်အာ ဂတတော်ဂှ် ပိုကောန်ဂကူမန် ဂမို့ၚ်လောဝ် လုပ်နှ်ဒှ်ၚ် ပွဂကောံတ္ဂိုရး မွဂကူကိုတ် ကောန်ဂကူမန်တအ် အိုသီ တ္ဂဟ်နဲသ္ဂံဗ္ဂာ် မောဝ်ရာၚ်ဆဝ် ဂိုမြဟ် ဒို့ဟ်တိုန် အာဂတတော်ကိုဂှ် ပရေၚ် ကုသ်ိက ဇကု ဇကု ပြုပြေၚ်ကေတ်ဟွံမာန်တုဲ သ္ဂိက်မိက်ဂွံနှဲပိုက်ကို ပူဂိ မဒို့က်ပေၚ်တ ကို စိုဟ်စရိုတ် လ္ဂူတပ်တး ဆာန်ကို့နဲ ပွဲကောန်ဂကူကို နွံကိုသမာမိစိုတ် မတန် ကြန်ကို လညာတ် မသ္ဂူးဇၚုး လဲလး ပွဲညာဏ်ပညာကိုမဒှ်ရ။

ကာလမဂို့က်ဂှ်ဲ ရိုၚ်အာ ရာဇာဝၚ်ပိုမ္ဂး သ္ဂံဆို့ကေတ် တ္ဂိုရး ဂှ်းတိ ကောန်ဂကူဘ္ဂတိပို မပိုၚ်ပြီလဝ် လ္ပဟ်ဍုၚ် (၉၆) ဍုၚ် ယိုက်ပ္တိုန်လဝ် ဘဝ ကောန်ဂကူ မူဟိုတ် ညးတအ် ဂွံယိုက်ပ္တိုန်အာ ဘဝကောန်ဂကူ ပိုမန်ဂှ်ရော၊

ပဟိုတ်နူကဵု လိက်ပတ်မန်ပိ မဂိုလဟ်ုဒှ် တုဲ ညးတအ်စွံလဝ် ဘဝကောန်ဂကူပိ ကဆံင်သ္ဍု။ မတုပ်သ္ဒဟ်ကဵု ဘဝကောန် ဂကူ ညးတွဟ်ဿာင်ဂှ် မ္ဒးပအံသဝ်ကဵု ဂၠာဲတုတိပိုထေက်ကၠုံကၠုံရ။

စိုပ်ခေတ်ကာလ လ္ပုဟ်ဏအ် ညး လ္ဇုလ္ဇုဂှ် ဟွံထိင်ဒက် လိက်ပတ် ဇကု ဟွံပဂရကဵု လိက်ပတ်ဇကု ဟွံပအဲတုဲ ကဵု လိက်ပတ်ဇကု ဟွံပအသုင်ကဵု လိက် ပတ်ဇကုဒှ်ရ၊ ယွံကောန်ဂကူ က လော တြုံဗြဲမန်တအ် ညးဂမ္ဍိုင် လိက် ပတ်ဇကု ဇကုဟွံမင်မွဲအာမ္ဂး ဂကူညး တွဟ်ဿာင် ကၠုင်ထိင်ဒက် ကၠုင်မင်မွဲ ကဵုဟွံသေင် လိက်ပတ် ဇကုဇကုဟောင် မ္ဒးထိင်ဒက် မင်မွဲလဝ်ထေက်ရ၊ ဆဂှ် ဟွံသေင်ဏီ ကောန်ဂကူမန်ပိ လ္ဇုလ္ဇုဂှ် နကဵုစိုတ် ဟွံမိက်မင်မွဲ လိက်ပတ်ဇကုဂှ် နွံတဲဗွဲမဂွိုင်ဏီရ၊ ယဝ်ရ သ္ဒးစံစတ် ဂွံက် ဂှ်ဲ ရုင်အာ မ္ဂး ထေင်ဒ္ဂောတ် ထေင်သေဲကဵု လိက်ပတ်ဇကုဒှ်ရ။

ယွံလေဝ်ကောန်ဂကူကလောကော ဒေံမန်တအ်ညးဂမ္ဍိုင်၊ ဂကူ ညးတွဟ် ဿာင်ဂှ် လွရုင်ညိ ရုင်အာကဵု ကောန် ဂကူပ္ဍဲတအ်ဂှ်တုဲ ကဵုဂွံဗှ်သ္ဂာကဵုဂွံသတိ ဒှ်ညိ၊ လောန်ကၠုင် မွဲအခိင်တော် ကောန်ဂကူပ္ဍဲတအ်ဂှ် စိုန်ရဒယှ်တှ်ဒှ် ကဵုလေဝ် ကောန်ဂကူပ္ဍဲတအ်ဂှ် ဟိုတ် နူကဵု မ္ဒးအာ ဝါဓါတ် မဿာတ်မြဟ် လောန်အာတုဲ ပွမအေဲဖြ ကှ်စှ်အာရ၊ ဝါဓါတ်မတွံဂး ဍုင်မွဲဿာင်(ဝါ)ဂကူ ညးတွဟ်ဿာင်ကၠုင်ဗြောတ်ကေတ်ဆိ သ္ဍု။ကောန်ဂကူ ပ္ဍဲတအ်ဂှ်တုဲ လ္ပုဟ် ကောန်ဂကူ ပ္ဍဲတအ်ဂှ် နွံဒှ်ဏီဟာ ဟွံမွဲရဟာ ချပ်ဗ္စာရဏာ ရုင်ကဵုဒှ် ညိ နုကဵုတွံတုဲဏအ် ဣဏအ်ဂှ်ကောန် ဂကူပ္ဍဲရ၊ ဣဏအ်ဂှ် လိက်ပ္ဍဲရ၊ ယေန် သ္ဂာင်ပ္ဍဲရ၊ ညးမွဲလေဝ် ထ္ဓးကဵုဟွံမာန် ရ၊ပိုကောန်ဂကူမန်တအ်လေဝ် လွကဵုဒ္ဒ ဗိုဂကူပ္ဍဲတအ်ဂှ်ဒှ်ညိ ကဵုဏာသတိ ကုကောန်ဂကူမန်တအ်ဗွဲမရှ်သ္ဂှ်ရဂ´ ရအဴ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ ယွံလေဝ် ကောန်မန်တအ် လိက်ပတ်မန်ဂှ် ဗွဲကိုပ်က္ဍာ မ္ဒးမင်မွဲ သိ ဒက် မ္ဒးထိင်ဒက် မ္ဒးလေပ်လဝ်ထေက် ရ၊ လေပ်လဝ်လိက်မန်တုဲမ္ဂး သွက်ဂွံတိ ကေတ် ပရောတ္ဂောဝ်ဒတောဝ်ရာဇဝင် ဂကူ ဝင်ဂှ် မဒှ်သက်သိ ကြက်ဂကူ ညံင် ကဵုဟွံဂွံကေုံဗှ်အာ မွဲအဆက်ကဵု မွဲအ ဆက်တုဲ ညးညး အဲအဲ ဂိတ်ဂစာန်လ္ဓိ ပရာ ကတ်လ္ပတ် လိက်ပတ်မန်ဒှ်ညိ၊ လေပ်လိက်မန်တုဲ ဘာသာ ညးတွဟ် ဿာင် မသ္ဂံကဵုလိက်ဗမာ၊ လိက်အင်လိက် တအ်ဂှ်လေဝ်ကဵု ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ် ကတ ကတ လ´လ´ ပ္ဍဲကဵုဒ္ဂဲဂွံဂှ် ဒြပ်သ္ဂိတ် ဗြဟာတ် လ္ဓိလွတ်ကတ်လ္ပတ်လဝ် ဒှ် ညိ။

ဆဂှ်ဟွံသေင်ဏီ ပ္ဍဲကဵုတွံရးဍုင်မန် ဗမာပိုဏအ် ပူဂိုမလေပ် ဘာသာဗမာ ကဵု ပူဂိုမလေပ်လိက်ပတ် ဘာသာအင် လိက်ဂှ် မွဲတုဲလေဝ်ဗဝ်ဟွံဒှ်ရ၊ နွံတ ဗွဲမဂွိုင်ဟောင် စိုန်ဂှ်ဲဂွံ ဗွဲမလောဲသွာ ကဵုဒ္ဒက္ဍာရ၊ ပူဂိုညးမလေပ်လိက်ပတ်မန် တအ်ဂှ် ဂှ်ဲဝါတ်ဗွဲမလောန်သန် အလုံ ဍုင်ဒေသ ရာမညအိုသိ ဇ္ဍာပ်ဍုင်မန် ဇ္ဍာပ် ကွာန် မန် တအ် ဂှ် နွံတဆိုတ် ကောန် ဂ ကူ ပိ မန် တအ် ညး ဂ မ္ဍိုင်

လိက်ပတ် * ဆာန်ဂကူမန် ဗ္ဒလိက်မန်ကို ဟိုအ်ုရေဝ်မန်၊
ဖ္ဍာ် စိုတ်ကိုသ္ပဟ်န် မန်ကိုမန်ဟာန် ဆာန်ညုးသ္ကံညိ၊
မောဝ် မင်မွဲဘာသာ သာသနာပြ ကျာ်တြဲပိုညိ၊
ဂကူမန် ပိုမန်တံစိ ညိညဟွံဒှုန် ဖ္ဍာ်မောဝ်တိုန်ပ္ဍန်။
ဂေါဝ်ဆာဲ * ယဝ်ဆာန်ကောန်ကွး ထ္စးကိုပညာ ကိုအာမံင်ဘာ၊
ကွးဂွံပညာ လ္ပိပရာပ္ဍ စိုပ်ရတိုင်ဂ္ဂ၊
ကွးဟွံလေပ်ကွတ် ဖြပ်ရတ်ဍုံပ္ဍေင် ဒးလေင်ရဂကူ၊
ယဝ်ဆာန်မန်အဴ လ္ပိတ်ကောန်ကွး စီပျးပညာ။
* ကောန်မန်ဝုတ်ဗ္ဒဲ ရာင်ဆာဲဂေါဝ်စေတ် စိုတ်ထတ်မြဟ်ဇီ၊
ပညာဂွဲသ္ပိ ဂိတ်လ္ပိတ္ကိကျာန် သ္ပက်ကောန်မန်တအ်၊
ယိုက်ဂေဝ်ကမ္ဍောန် ဘာသာမန်ကျဝ် ဖ္ဍာ်မောဝ်ဟွံလအ်၊
စိုပ်အခိင်တုဲဏာအ် ဗန်ကံတံင်တဲ ဂွဲတိုန်ညိညိ။
* နမူကာခ မူလလိက်မန် ဒးတ္ဍောန်ကိုပ်က္ဍာ၊
လေပ်တုဲသေင်ဟာ ဘာသာတ္ပဟ်ပ္ဍန် ကတ်တ္ဍောန်ဂွဲနဲ၊
ဒးမင်မွဲအာ ဘာသာမိမ ပဟော်ဖြမွဲ၊
လိက်ဇကုမွဲ က္ဍာတဲဒးကတ် ဝတ်မမ္ဂတာ။
* လမျိဂကူဂှ် ဒ္ဂလိက်ပတ်ပ္ဍန် ကတ်တ္ဍောန်ဍုက်ကေဝ်၊
လမျိလိက်ကျေဝ် အရေဝ်အခြာ ဝေါဟာပိုမန်၊
လိက်ပတ်ဂှ်က္ဍာ ပံက်ဏာမတ်အဴ ထ္စးဂုင်တရ်ပ္ဍန်၊
ယဝ်ဆာန်ဂကူမန် တ္ဍောန်လိက်မန်ကို ဟိုသိုမ်အရေဝ်။
* ကောန်မန်ဂမ္ဂိုင် ကေတ်တာလျုိင်ဟောင် ယိုက်ဂေဝ်လိက်မန်၊
သ္ပက်ဘာသာမန် လ္ပရန်ကိုသ္ဂောင် ဍောင်စိုတ်ကာယ၊
ရာမည လိက်ပတ်မန်အဴ ဂွံတဝိုန်ခိုင် ဘိုင်ရိုဗင်ရ၊
မံ သိုမ်ခတ်ကာယ ထ္စလဘာ်မင်မွဲ ရိုဟ်တုဲကတ်တ္ဍောန်။
အံင်မန် * လိက်ပတ်ဖ္ဍာ်မောဝ် ဂကူဂေါဝ်ဆာဲ ဒ္ဂစရာဲမန်၊
ယေန်သ္ဂောင်က္ဍုင်ပ္ဍန် ကောန်ရာမည ယွှ်ရပြာထာ၊
ကွာန် ဂကူပြသိတ် စိုပ်သ္ဂိတ်ပ္ဍန် သတိပညာ၊
အနေင်။ ဂွံရာင်ဆာဲအာ အနာဂတ်စိ လ္ပိညိကောန်မန်။

(ဥပမာ)ပွဲကိုမ္ဂိတ် ၁၀၀-ဂှ် ဆစိုတ်မ္ဂိတ် ချူမာန်ဗ္ဒမာန်ညိည ဗြုင်သာ ဆစိုတ် ၃၀-ဟောင် ဂွံကောင်ကတ်လ္ဂုတ် တ္ဍောန် ပွဲ္ဍပ်ိက်အိုတ်ရ၊ ဒ္ဂကိုမတိကေတ် အာ လိက်ပတ်မန်တုဲ ဆစိုတ်မ္ဂိတ် ၁၀-ဟောင် မိပ္ဍါယ်လိက် က္ဍးက္ဍး ဖ္ဍးဖ္ဍး ပွဲမသ္ဂးဂှ်း

ဂလာန်ဗြဲုဟ်ဟ်နက်က် အရေဝ် ဗြေဲ တြဟ် တမ္ဇာတမ္ဇာတအ်ဂှ်တဲ့ ပူဂိုညး မလေပ်လိခ်မန်တံဂှ်ဂွဲဂွံဟိုဂးပ္ဍန်လေဝ် ဆအယာံမာတ် လိခ်ပတ်မန် မွဲဟောင် မလေပ် တဲ့သိုမ်ကိုမလေပ်လိခ်ဗ္ဒာ၊ လိခ် အင်္ဂလိက် ဟွံမွဲပ္ဍန်ရ၊ ညံင်ကိုဂွံန္ဂံ ပို ကောန်ဂကူမန် တံညးဂမ္ဂိုင် လိခ်ပတ် မန်ဇကုညံင်ကိုဟွံဂွံကေုံဗ္ဒန်အာ ရိဟ်ဟ် ဒ္ဒတဲ့ ပ္ဍေန်ပ္ဍဟ်သ္ဒဗျဲ လောကီကို သို လောကုတ္တရ်ဓါပြကာဂှ် ဒှ်ုက်က်ပေင်င် ညံင်ကိုဂွံဒှ် ကို့ပ်သ္တိုပ် ဂွးတိမွဲ ညံင်ကို ဂွံဒှ် တြိုအာဇနဲမာန်ဂှ် ဩပ်ဏ္တိတ်ဖြ ဟတ် ကတ်ဍ္ဍောန်လိခ်မန်အိုတ်ညိ။

ယွံလေဝ်ကလော ကောဒေံမန်တအ် ဒုံကိုလိခ် ဝိဘာသာဂှ်လေဝ် လွဟိုဏီရ ဆအယာံမာတ် လိခ်မန်ကို လိခ်ဗ္ဒာ ဓါပြကာကိုလေဝ် ဟိုမာန်၊ ဂးမာန်၊ ချူမာန်၊ ဗှ်မာန်ကို ဟိုဂးကၠး ချူဗှ်ကၠး တအ်ဂှ်လေဝ် ဂွဲဝါတ်ဒှ်ုင်ဏီလေဲသွာ ဒှ်ုင်လွှ်ဇှ်စိုတ်ညိ၊ စ္ဍီစ္ဍတ် ဂိုက်ဂွဲရံင် ချိုတ်တ်ပ္ဍိုတ်တ်မ္ဂး တိကေတ်ရကာလ ပိုက်တံ ဂွဲရိုဟ်မ္ဂး ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၇၄၀- ပြင်တေံဂှ် လက်ထက်သ္ဒိုင်မန်ရာဇာဓိ ရာဇ်သ္ဒိုင်ဗမာဖရင်မင်ဂံင်တအ်ဂှ် မန်ကို ဗ္ဒာ မွဲဂကူကိုမွဲဂကူ ဒုံကိုစိုပ်တွ်ုတဲ့ဏံ စိုန်တဲ့ဍ´ တဲ့ကြာန်လိစန် ပံင်ဖက်ကၠုင် ညးသ္တံကိုလေဝ် ပူဂိုမလေဝ် လိခ်ပတ် သိုဓါပြကာဂှ် ဂွဲဂွံဝါတ်သန်ရ ကောန် ဂကူမန်တအ်ပ္ဍန်လေဝ် ဒုံကိုမစိုပ်ဒတဲ့ လေပ်လိခ်ပတ် ဘာသာဗမာ စိုန်န္ဂံပ္ဍဲ မဂ္ဂိုင်ကိုလေဝ် မ္ဂိဟ်မလေပ် လိခ်ပတ် ဘာသာမန်ဂှ် အောန်လောန်ရ။

မူဟိုတ်ရော ဇကုမ္ဂး ချပ်ဗ္ဒာရဏာ စင်ခြင်ရံင် နူတံဒုံစိုပ်ကေ္ဒာတ်မ္ဂး မ္ဂးဂွံ တိကေတ်မာန်ရ။

အရေဝ်မန် တမ္ဇာတမ္ဇာ ဗြေဲတြဟ် တေံ ဗြဲုဟ်နက်တ် ပ္ဍဲမလောန်တအ်ဂှ် ကေုံဗ္ဒန်အာဂှ်ကိုလေဝ်စိုပ်ခေတ်ကာလ လ္ဒုဟ်ညးတအ်ဟွံသုင်စေဲအကြာဍုင် အကြာက္ဒာန်ဂှ်လေဲကိုပူဂိုလ္ဍိုလ္ဍိုတအ် ဂှ်ညံင်ရစာင်ကလိင်အာဍုတ်ကိုတဲ့ က လိင်အာ လိခ်ပတ် ဘာသာ ဇကုဂှ် လေဝ်ကို အရေဝ်မန်၊ လိခ်မန်၊ ယေန် သ္ဒာင်မန်၊ အခိုက်က္ဍာမန်တံဂှ် ဗ္ဂိုက် တ္ဍဓဒှ်ုင် ပ္ဍဲသံသာ ကုံမွဲဘာသာဂှ်ကိုတဲ့ မ္ဂိဟ်မကတ်လ္ဒတ် လိခ် ပတ် မန် ဟွံ မွဲ ကောန်မန်မလေပ်လိခ်မန် အောန်အာ အိုတ်ရောင်။

ယွံလေဝ်ကောန်ဂကူကလောကော ဒေံမန်တအ်ညးဂမ္ဂိုင် ယဝ်ရခမိသင် မန်တအ် ဟွံမင်မွဲလဝ် လိခ်ပတ်ဘာသာ မန်မ္ဂး ဒုံကိုစိုပ်တွ်ုတဲ့ဏအ် လိခ်ပတ် ဘာသာမန် သ္ဒက်ဂွံ ဇ္ဍောဝ်မောဝ်တိုန် အာဂှ် လွဲချပ်ရ သ္ဒက်ဂွံ ယုတ်သဝ်ဇှ် အာ ဒုံကိုမ္ဂးကေုံဗ္ဒန်အိုတ်ရောင်။

လ္ဒုဟ်သ္ဒိုင်အလိုအသိတအ် မပိုင်ပြိ လဝ်ဂကူပိုဂှ်လေဝ် ကောံအရာ ကိစ္စမန် ပရေင်ကံမန် မန်တအ်ပြုပြေင်ကေတ်ရ ပြုပြေင်ကိုလိခ် ဘာသာမန်ဂှ် ဂွံင်တရ် စိုပ်ပြဟ်ဟာ၊ ပြုပြေင်ကို လိခ်ဘာသာ ဗမာဂှ် ဂွံင်တရ် စိုပ်ပြဟ်ဟာ ချပ်ဗ္ဒာ ရဏာရံင်ကိုအိုတ်ညိ၊ လဝ်စိုတ် သဟ်ဂွံ တဲ့ ဩပ်လ္ဒိုင်ဗ္ဂိုပ်ဏာ ဇရေင်ကောန် ဂကူမန်တအ် သိုမ်ဖ္တိုတ်ရောင်။

မိဍုင်မန်၊ က္ဒာန်ကအ်ဍောတ်။

ဒိဂရီကဝ်လိခ် ဍုင်မတ်မလိ

☆ ကောံမရှိညီသၢ အံၣ်ဖှါအၢ

၁ ဂစံတံကွံ့ ခွဲ့ဒးဇၢအိုတ် ဟ့ံချိတ်ပွဲ့ဇၢ၊
ခွဲ့ကောံညီသၢ ယိုက်ထၢဇၢသ့ဲ ထောံပွဲ့တွံ့ဆု၊
နူဇၢလွံ့ကွံ့ ခွဲ့ပၣ်တိတ်ကၠၢ ဖုးအၢဖြုဖြု၊
ဟိုတ်ညီသၢဂ္ဂု ဂ့ံယှုဖှါးပြံ ဘဲလွံ့သၣ်ဟၢ။

၂ ဂစံတံသွံ့တ် သတ်တိရန္တၢန် သၢဓါရင်သ့ံ၊
ဖုးဘဲလွံ့တံ ဟ့ံဒ့ံဒိုက် တသိုက်ဂ့ံဆက်၊
ဇိုသၥ်ဂ္ဂပွန် ယၥ်မန်ညီသၢ ဒုက္ခၢဟ့ံဖက်၊
တသိုက်သက်က် ဂ့ံကၠၢန်ဆက်အၢ ညီသၢမန်တံ။

၃ ဆုဇွၥ်မွဲတွံ့ ဗွိုက်ကုံဟာတ်ဂ္ဂ ဒ္ဂကွံ့ဟိုကၠၢ၊
ဒ္ဂဲမံၣ်ခွဲ့မၢ ဌၢန်ဝါဒသ ဆမွဲတွံ့ခၥ်၊
နူပန်ဒိသၢ ကျၢဇွၥ်လပိုက် လိုက်တိဒေါမ်ကၥ်၊
ဟိုတ်မွဲတွံ့ခၥ် လၥ်ကိုခွဲ့ဇွၥ် ဟ့ံကေၥ်ဖှါးကျၢ။

၄ တွံ့ငှၢၣ်ငှုကွံ့ ဖိုန်ခွဲ့ခွၢတ်ဂ္ဂ ဒ္ဂဂြိုၥ်ဟိုအၢ၊
နူပန်ဖိုသ်မၢ ကျၢတေံလွံ့ိုက်ကေၢ ဟ့ံဂ့ံဒေါမ်တိ၊
တွံ့ကိုတွံ့ဖျၣ် ကွၢၣ်ကိုကွၢၣ်လစက် ဆက်ရင်သ့ံဂ့ိ၊
ဟိုတ်ညီသၢစိ ညိဖှါးကေတ်ပြံ ဘဲကျၢသၣ်ဟၢ။

၅ ရှဆုဇွၥ်စိ ညိဟွဲ့သ့ံဂ္ဂ လွံ့ဒ္ဂညိမန်၊
ရှငှၢၣ်ငှုတန် တဲ့ပွန်ကွၢၣ်လစက် ဆက်ကောံညီသၢ၊
ဂကူမန်ပြံ ဟိုရှမည သွံ့ဗက်ညိကၠၢ၊
ဂ့ံမေၢၥ်ဇောၥ်အၢ ညီသၢမွဲသွံ့ပၥ် ကိုဒ္ဂညိမန်။

၆ ကချေၣ် ကရေၣ် ချေၣ်ယျခေၣ်ကၠၢ ကယျၢ သေံပွန်၊
မန် ဗွၢဟ့ံခွန် အိုသိုပွန်ကွံ့ ခွဲ့ဂ့ံညီသၢ၊
ရှမွဲမိပြံ ဒေံမွဲဂ္ဂသွံ့ ယၥ်စွံ့မေဃ္ဃၢ၊
ညီသၢကွံ့ကၠၢ ဂ့ံဖှါးအၢမၢန် ပွၢန်သ္ဃၢၣ်ဂ့ၣ်သန်။

၇ ယှုတိုၣ်ကၥ်ဂ္ဂ ဒ္ဂဆိုၥ်ယှၥ်ငွေတ် ဒွေတ်ဒှၣ်ဗမၢ၊
သွံ့ၢဗုမွဲကၠၢ သိသွံ့ၢကမှေၢန် ညးကၠၢန်ပွဲ့ရှၣ်၊
ကမှေၢန်ညတ်ပညီ ဝိရိယကျၥ် ယၥ်ညီသၢကၠၣ်၊
ဂ့ံအံၣ်ဖှါးယှုၣ် ဂစၢန်ဒုၣ်ပြံ ရှဲဒှၣ်ပိုကၠၢ။

ပါရဂူမိုၣ်။

ပွမယုတ်ခေက် ပ္ဍဲဂကူမန် — မာံဒဘဲညြန်

○ယွံကောန်ဂကူမန် ဝံ သ တွောဝ် ဒတောဝ်ရာဇာပါအ်ညးဂမ္ၚိုၚ် ဂလာန် စဝ်ကိုပွမယုတ်ခေက် ပ္ဍဲဂကူမန်ဏာအ်ဂှ် မိက်ဂွံဟိုတ္ၜးဏာ နဲကို တ္ၚုၚ်တွေဟ် ဏာအ်မဒှ်ရအ်။

ဝိုလိုဂွံယုတ်ခေက် ပ္ဍဲကောန်ဂကူမန် ဂှ်ရော ဟိုတော် ပ္ဍဲအရာအရေဝ်လိက်ပတ် ကို၊ ပ္ဍဲအရာယေန်သ္ၚောဝ်ကိုမဒှ်ရ၊ ပ္ၚောဝ်ကိုဝါသၟ်ဏာအ် ပ္ဍဲအရာ စဝ်ကိုအရေဝ် လိက်ပတ်မွဲ ဗွဲကိုပ်ကၠာ မ္ဒးဟိုတ္ၜးဏာရ ဇ္ၚာပ်ပ်ကောန်ဂကူဂမ္ၚိုၚ် မတန်တဒှ်ၚ် ပ္ဍဲသ္ဒၞုဂွးတိဇ္ၚော်ဏာအ်ဂွံ အရေဝ်,လိက်ပတ်,ညးကိုညး အရေဝ်, လိက်ပတ်, အဲကိုအဲ နွံဒှ်ၚ်သိုမ်ဖ္အိုတ်ရ၊ ဝိုန်ရ နွံဒှ်ၚ်သိုမ်ဖ္အိုတ်ကိုလေဝ် အရေဝ် လိက်ပတ် ဇကုဂှ် ဇ္ၚာပ်ဂကူ မတန်တ သ္ဒၞုဂွးတိဇ္ၚော်အိုသိုဏာအ် လေဝ်မံၚ်အိုတ်ကိုရ ဟာ လိက်ပတ်ဇကုမွဲဂှ် မ္ဒးလေဝ်လဝ် ဗွဲမချိုတ်ပ္ဂိုတ်ရောၚ်၊ အရေဝ်ဘာသာ ဇကုဂှ် ဒးစိုက္ဍး ဗွဲမချိုတ်ပ္ဂိုတ်ရောၚ်၊ ဂကူဟွံမွဲကိုလိက်ပတ် ဟွံမၚ်မွဲလိက်ပတ် ဟိုတော် ဂကူဂှ်အခိၚ်အခါကာလလို ကို လေဝ် သ္ဒိုတ်ခက်မံၚ် သ္ဒၞုဂွးတိဇ္ၚော် ဏာအ် ဟွံမာန်ရ။

ဂကူပိုမန်ယဝ်ရ ဟွံလေဝ်အရေဝ်မန် လိက်ပတ်မန်မ္ဒး မုဂွံသ္ဒဏီရော ညံၚ်

သ္ဂောံလေပ်ဂှ် တွအ်ညးအဲ မ္ဂးဂိုတ် ဂစာန် လ္ပိုန်ကာလမ္ဂး ဗွဲစၟတ်ဥက္ကာ ဂကူကေုံအာ ဟွံမာန်သက်ကဵုရ၊ မန်လ္ၚဳ တအ်ဂှ် ဂွံလဝ် သိုတိုက်ဗုု သိုဆုဌာဲ ဒ္ပ ဗ္ဒာဲဒှ်ုင်ကိ ဌုင်ဖ္ဍော်တဲ့ လအ်တိုန်လအ် တိုန် ဝိုတ်ထောံကေုံ အရေဝ်မန်၊ လိက် ပတ်မန်တအ်ဂှ်လေဝ် နွံမံၚ် ဗွဲမဂိုၚ်ရ၊ ကောန်ဇကုဂှ် ဟိုအရေဝ်မန်လေဝ် ဟွံ လေပ် မိမယဲာတဂှ် ပှ်န်လေဝ် ဂွံဟိုကိ ကောန်ဇာတ်တအ်ဂှ် ပှ်န်လေဝ် ဝါတ် ဂါတ် ဂွဂိုန်မံၚ် ဂိုၚ်ကိ နာနာသ်၊ နာ နာပကာရ ဂွံဆိုကေတ်ဗွဲမဂိုၚ်ရ၊ ဗိုန် မံၚ်ပ္ဍဲဌုၚ်ဖ္ဍော်ဂှ် စွံလဝ်ကၠာရ၊ အရေဝ် ဇကု ဇကုဟွံဟိုလေဝ် စွံလဝ်ကၠာရ၊ ဆ ဂး ဒးလေပ်လဝ်ဓောဝ် ယွံ ကလော မန်တအ်။

မန်လ္ၚီတအ်ဂှ် မိၚ်အရေဝ်မန် ကိုဟ် မံၚ်ဗိုဟ်ရ ဆဂး ဟိုအရေဝ်မန် ဟွံတိတ် တအ်ဂှ်လေဝ် ပြးဇးဒှ်ုၚ် ပ္ဍဲဌုၚ်ဖ္ဍော် ဂိုၚ် ဂုၚ်ရ၊ အခိၚ်ကာလလ္ပှ်ဟ်ဟိုမ္ဂး ဟိုတ် နူအရိအဗၚ် ခမိသၚ်တအ်ကိ၊ အရိအ ဗၚ် ညးဖ္ဍော် အ္ဂာဘာ တအ် ကိုတဲ့ ဍ္ဂာန်ဒှ်ုၚ် လိက်ပတ်မန် မဖ္အံကိ နမူ,က ခ တအ်ဂှ်တဲ့ ကောန်မန်ဗိုဟ် လ္ၚီဟွံတိ စိက္ဍးဏီတအ်ဂှ် စိက္ဍးက္ဍုၚ် တိုန် ဗွဲမ ဂိုၚ်ရ။ လေပ်လိက်တဲ့မ္ဂး ဆိုဒးလိက် မ ဖ္အံကိ မဂ္ဂဇြေန်မန် လိက်ရာဇဝၚ်မန် ဟို တော်ဗှ်လေဝ်လေပ် ကိုဟ်ခုၚ်တိုန်အာ ပ္ဍဲအရာပရေၚ်ရာဇဝၚ် ဂကူဇကုတဲ့ ဂှ် ဂုဏ်ဗိုဒေုံ ဗွဲမဂိုၚ်ကိရ၊ ဇွာပ်ကောန်ဂ ကူ မတန်တ် သ္ဂာ။ ဂွးတိအိုသိ လိက်ပတ် ဇကုဟွံမွဲမ္ဂး ဂကူဂှ် ဥက္ကာ မ္ဂးကၠုက်ကေုံ ဗ္ဒန်အာမာန်ရောၚ်။

● သ်

သ်ဗုသ်ဌံ၊
သ်ဆာန်သ်ညး။
သ်ဓဵုမုသ်၊
သ်ဟိုထ္ၜးညိ။
သ်ဒ္သးဇ္ဍးမူ၊
သ်သ္ဂောံဇ္ဂရ။
သ်ဂူဗြိက္ၜာ၊
သ်မှာဂှ်ုဂှ်ု။
သ်ဗုသ်ဌံ၊
သ်ဆာန်ဂကူရ။
သ်က္ၜာဗုဗု၊
သ်ဂှ်ုလ္ပဗက်။
သ်သက်လ္ပရဲ၊
သ်အဲလ္ပန်´။
သ်အ်ဗုဗု၊
သ်ဂွံသ်ဌံ။
သ်ကြိုဂှ်းတိ၊
သ်တ္ၚိဂွံ၊
သ်ဗုသ္ဒးဒှ်ဌံ။ ။

ဗညာမံဆာန်မန်၊
ဌုၚ်ရေဝ်။

အတိုင်ဂလာန် ပူဂိုတ်ပညာတအ်ပိုလဝ် ဂလာန်မွဲ—"ကြက်မ္ဂဟ် ဆပုင်၊ ကြက်ဍုင် ဆပ္ဍာန်၊ ကိုန်ပတ်မွဲ၍ ဒ္ဂကြက်ဂကူ၊ လိက်ပတ်ဇ္ဂောဝ်မဵုဝ် ဂကူဂေါဝ်ဆၚ်"၍ နွံပြာကတ်ဒှ်ရ၊ လိက်ပတ်မွဲ၍ဟောင် ဒ္ဂကြက်ဂကူရ၊ ဂကူဂွံတန်တ် သ္ဂေံစက်ဒှ်လ္ပုဟ်ဏအ်၍ သွပိုတ်ကိုမ္ဂဟ်ဂို၊ၚ်တ္ၚ် သ္ဂေံစက်ပ္ဂံသေၚ် သွပိုတ်ကို လိက်ပတ်တ္ၚ် မဂွံသ္ဂေံစက်၍ ကိုဂွံတီကို၊ပ်ခ္ဍိုင်အိုတ်ညို၊ လိက်ပတ်ဇကု ဇ္ဂောဝ်မဵုဝ်တိုန်အာမွဲ ပွဲစွတ် ဂကူဇကုလေဝ် ကျောဝ်ဂေါဝ် ရာၚ်ဆၚ်တိုန်ရောၚ်။

ဂကူမန်ဓိုန်ရမ္ပုံ ကိုလိက်ပတ်ကိုလေဝ် ယဝ်ရ မ္ဂဟ်မၚ်မွဲ၊ ကတ်လ္ပတ်ပ္ဂံမွဲမွဲ ဂကူ၍မွဲကေုံအာ ညံၚ်ရ်ဂကူပျူကိုရောၚ် ဂကူပျူဂမို၊ၚ် လိက်ပတ်ဒေုံတအ်၍ နွံမံၚ်ကိုရ၊ဆဂး၍ ပိုတ်နူ ခရ်မၚ်မွဲ၊ ကတ်လ္ပတ်၊ ဆာန်လိက်ပတ် ပ္ဂံမွဲတ္ၚ် မွဲကေုံ ဗွန် ကၠုက်အာ၍ တောၚ်ရုၚ်တေံ ဂိခဇတ်ကေုံကေုံရ၊ တိၚ်ဂတ်၍ ဂကူကၠုက် အာပ္ဂံမာန် မ္ဂဟ်ကိုမ္ဂဟ် ၚ်ဂတ်ညးသ္ဂံ၍ ဟောင် ဂကူမွဲကၠုက်ကေုံ အာမာန်ရ။ စဝ်ကို ယေန်သ္ဂာၚ်တ္ၚ် မွဲဆက်ပိုတ္ဂး ဏာညိပ္ဂန်ရ၊ ဇ္ဂာဝ်ဂကူအိုသို ယေန်သ္ဂာၚ်ညးကိုညး၊ ယေန်သ္ဂာၚ်အဲကိုအဲ ကျိုၚ်ကျဝ် မၚ်မွဲမံၚ် သိုမ်ဖ္အိုတ်ရ။

ယေန်သ္ဂာၚ်ဇကု ဇကုပ္ဂံယိုက်ဒိုက် ထံက်ပၚ် ကျိုၚ်ကျဝ်မွဲ ညးလိုဂွံမၚ်မွဲကို ယေန်သ္ဂာၚ်ဇကု၍ရော သ္ဂိုၚ်အိန်သ္ဂိုၚ်ဖြို သ္ဂိုၚ်ဒေဝတ်တအ် မၚ်မွဲဂၠိ ဇကုဟာ ယေန်သ္ဂာၚ်ဂကူဇကု ဇကုပ္ဂံထံက်ပၚ် မၚ်မွဲ ကျိုၚ်ကျဝ်မံၚ် ယေန်သ္ဂာၚ် ညး သ္ဂာၚ်၍ တုဝ်ဥပမာညံၚ်ရ ညးမပိုစ ကို၊မိၚ်ဗရန္ဂိၚ်တ္ၚ် လရိအ်တိုန် ညံၚ်ရ ဇာဒိသိုၚ်ရ၊ ကိုဓိုတ်လို ပတောံဇာဒိ သိုၚ်ကိုလေဝ် ဇာတိဇကု၍ဒှ်ကို၍ ဗရ တိုန်ရမျာၚ်မွဲတီမံၚ်သိုမ်ဖအိုတ်ရ၊ဇကု ကျိုၚ်ကျဝ်မၚ်မွဲမံၚ် ယေန် သ္ဂာၚ် ညး တ္ဂဟ်သ္ဂာၚ်၍ တောၚ်ရုၚ်ကို အိုတ်အးမွဲ ဂွခဇတ်ဂိကတာန်ကေုံကေုံရ။

ပိုတ်၍ရ အရေဝ်, လိက်ပတ်, ယေန်သ္ဂာၚ်,ဇကု ညံၚ်ပ္ဂံဂွံကေုံဗွန်အာ ညံၚ် သေ္ဂံဆက်စက်၊ သ္ဂိုပ်သ္ဂေံ စက်အာ မာန် အခါန်ဂတ ဏအ်ပ္ဂန်၍ ပ္ဂိတ် ဖြပ်တ်မွဲ ဒးဇ္ဂောဝ်မဵုဝ်ဇကန်ရောၚ်၍ ညံၚ်ပ္ဂံဂွံ ယုတ်ဒေက် ပွဲဂကူမန်ပိုဲ၍ ညးညး အဲအဲ ပ္ဂိတ်ဖြပ်တ်ကတ်လ္ပတ် မၚ်မွဲအာ အိုတ်ညို၍ မွဲပ္ဂိုက်ဖအောဝ် ဏာကို ကုကောန်ဂကူ ကာလောဝ်သ မန်တအ် ညးဂမို၊ၚ်သဝ်ဏအ်ရအ်။

ညးမထံက်ပၚ် မၚ်မွဲယေန်သ္ဂာၚ်မန်။

မံာအဲသြန်-ကွာန်မန်တြေံ၊

ဒိဂရိကဝ်လိက် ဍုၚ်မတ်မလို

နဲ်ခဲဓေတာန်ယှ်ါ

အာကၠုရ် လိခ်ပတ်

○အဍွောအကၠုရ သညာတော -န်အရထ မစွတ်သမ္တီ နက်အကၠုရ် ဝ၊-န်အရထ အမိပ္ပါယ်ဍ် စွတ်သမ္တီနက်ုအကၠုရ် ရသာ်ပွ်ံ ညးတုပညာတအ် သွဂရုတုဲ ချူကျေ်စွ်ံလဝ်ရ ဇ္ဂဝ်ပ်ဘာသာဝေါဟာ မကောာ်ခ်စဍ် မံက်တိုန်ကၠာတုဲ အကၠုရ် ဍ် ဗက်မံက်တုဲချူစရ။

ဗက်ချူစ, ကော်ခ်စအကၠုရ်တအ်ဍ်လေဝ် ယဝ်ရဒးဂွံင်ဍုံပြမ္ဂး လိခ်ပတ် ပို ဇ္ဂော်မောဝ် တတိုန်ဍုံဍုံရ၊ ယဝ်ရအကၠုရ်ဝေါဟာဗုတ်ဗုင်ဒ္ဂှ်င်မ္ဂး ဆုတ် ယုတ်စှ်ေအာရ ဗိုဝ္ဂံ ဆုတ်ယုတ်စှ်ေအာဍ် သ္ဂိရံင်ကေတ် အဂ်ထပ်သာ် ပွဲသ္ဂဝ် တေံညိ။

လိခ်ပတ်ဂွံတ္ဂဓ္ဂိုက်ဍ် ဒုဟ်န္ဂံထပ်သာ်ရ။ ထပ်သာ်မ္ဂးဍ်-

၁။ ပွမလမိင်ဗုတ် သမ္တီဗုတ်ဍ်မွဲ။
၂။ ပွမဂွံသတိဗုတ်ဍ်မွဲ။
၃။ ကြိယာပဒိုဂလာန် ဆောတ်ယောင်ဍ်မွဲ။
၄။ ပွမလနုဟ်ဍ်မွဲ။
၅။ ပွမသွပတုပ်စညး ပတောံစညးဍ်မွဲ။
၆။ ပွမန္ဂံက်ုဆန္ဒမိက်ဂွံပ႖ဝ႑ဍ်မွဲ။
၇။ ပွမ္ဂံပိုက်ထ္ဂးညာဏ်တ္ဂိ ကသပ်တ္ဂိဍ်မွဲ။

ဇုဂွံထပ်သာ်ရ။

ညးတုပညာတအ်ညးတုသုတဂဝေသီတအ်ချူကျေ်စွ်ံလဝ် ဒုဟ်ထပ်သာ်

ဝ့ံ မမိက်ကိုဒုဟ်မွဲမွဲ ယဝ်လီအာမ္ဂး လိခ်ပတ်ယုတ် ဟုတ်ဓှ်အာရ၊ လိခ်ပတ်ပို လေဝ်ကောင်နွံကျုင်တဲ့ရ လိခ်ပတ်ညး ဿာင်လေဝ် ဂွံဆိုကေတ်ဂတာမတ်ဇကု ရ၊(ပျ)ဟိုတ်ဂှ်ရ လိခ်ပတ် ဘာသာ ဇကုဇကု မိက်ဂွံ ဇွော်မောဝ် တိုန်မ္ဂး အကွ္ချ်လို ချူလို လမိင် သမ္တိ ဗှေတ် တအ်ဂှ်ဝေင်ပါ်ကေံ့ညို။

မအကွ္ချ်မ္ဂးဂှ် ကိစ္စဇွော်အိုတ် ပ္ဒိက် ဇွော်ကေွံကေွံရ၊ ကာလ ဟိုဂလာန်မ္ဂး ဗိုက္ဍာန်ညး အရာပ်ညး ဟိုစဂွံရ၊ကာလ ချူအကွ္ချ်မ္ဂး ကွက်ဂွံ ဟွံဂွံ၊ ဂစိုတ်ဂွံ ဟွံဂွံ သဵာသ အသဵာသ ညံင် ဂွံ ဒး ပ္ဍာန်သ္ဂောဝ်တအ်ဂှ် ချူအိုတ်ညို ဟွံ လေပ်ဏီမ္ဂး ဆက်ဇ္တောန်အာညို ဂွဲ သ္ကီကေတ် နဲ ညးတု ပညာတအ် ညို၊ ဂလာန်ဍံအိုတ်မ္ဂးဂှ် မူးနူဂလာ န်ကျာ် သ္ပိင်ခမီမွဲဟောင်ဂွဲဟွံဆိုရ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ ပွဲလောကဂွံ ဂလာန်ဝေါ ဟာမ္ဂုမသုန်သာ်ရ—

၁။ ဂလာန်ကျာ်သ္ပိင်ခမီ။

၂။ ဂလာန်မိ နှော်နဲ။

၃။ ဂလာန်အ္ဂာပရမ္ဂရာ။

၄။ ဂလာန်ညးဂမ္ပိုင် ဟိုစဂိုင် ရပ်စပ် စကာဂိုင်။

၅။ ဂလာန်တ္ပိ ဇကုဇကု မိက်ဂွံဇွာန် ထ္ၚး။ ဗှုဂွံမသုန်ပြကာရ။

ပ္ဍောဝ်ကို မ သုန် ပြကာ တအ်ဂှ် ဂလာန်ကျာ် သ္ပိင်ခမီမွဲဟောင် ဍံဂိုင် အိုတ်ရ ယဝ်ရဗပွဲကိုလိခ်မ္ဂး ဆုဟ်ရထ မာန်ရ၊ ယဝ်ရဟွံဗပွဲမ္ဂး ညးတအ်ဗျ ပုတ်စရ ချပ်ကေတ်နကိုဂမြင်ညာဏ် အိုတ်ညို။

လိခ်အကွ္ချ်ကို, ဝေါဟာကို မံက် ခတဝ်တိုန်မ္ဂး သဵာသ အသဵာဓါပြ ဝ့ံ ပါ်ဟါကေံ့ညို၊ ဗိုပါ်ဟါခှ်ေ ကက်ခ စိုတ် က၊ ကၚ်ခစိုတ် ၚ၊ကတ်ခစိုတ်တ၊ ကန်ခစိုတ် န မပ္တံမြာသာ်ဂွံ စိုက် ကအ်ဂှ် ဗှ်စံရှိင်ညို။ ဥပမာ—အကွ္ချ်ဂှ် အသဵာသ ကြူဂှ်အသဵာသ ခသ္ဒးချူ စရ။ (ခစိုတ်—ဂစိုတ်)ကာလပိုဍောတ် ဍောတ်တေံ ကျာ်ဇွော်အ္ဂာ ပကာတ်ကို ပို၊ က်—ဟစိုတ်က၊ ၚ်-ဟစိုတ်ၚ၊တ်-ဟ စိုတ်တ၊ န် —ဂစိုတ် န၊ မပ္တံမြာဂွံ ဂွံဗှ် ကျုင်တဲ့ရ၊ ကာလစ္ဂတ်ဗက် သဵာသ အသဵာသမာန်ညိုညိုကို သိထိလ ခနိ တ၊ ဒီဃ ရဿ ဂရု လဟုတအ်ဂှ်တိ ညိုညိုကို တိကို်ဟ်ခုင်ကျုင် ညိုညိုတဲ့ လိခ်ပိုမ္ဂုဒ္ပိင်ကို စေဝ်ပ္ဍာန်မာန်ဂှ် ပ္တန် ၚ်ဟ်မးရောဟွံမာန်ရ ဗိန်ပ္တန်ၚ်ဟ်မး ဟွံမာန်ကိုလေဝ် ကာလပိုဟို အရေဝ် ကောံရင်သ္တအ်မ္ဂး ဗွဲမဂိုင်ညးညးအဲအဲ ဒးဆတ်စုတ် ကြာတ်စုတ် အရေဝ် ညး တ္ဂဟ် သ အာင်ဂှ် ဂိုင်ကေွံကေွံရ အရေဝ်ပို ဂလာန်ပို မလိခ်ပိုမ္ဂုဒ္ပိင် ဒိုက်တ်ပေင်ၚ် ဟွံဒးဂေံ့ဂလာန်ညးသ အာင် လိခ်ညးသအာင် ဟို ရပ်စပ် စကာမာန်ကိုလေဝ် ညးမွဲရောဟွံဂွံ သ တိဏီ ပသတိဏီ ပသတိတဲ့ ဂလာန်ဇကုဂှ် ရပ်စပ် စကာအိုတ်ညို။

ဟိုတ်ဂှ်ရ အဍောာ အကွ္ချရသညာ တော ရဂွံ ညးတုပညာတအ် ချူကေှ် စွံလဝ်ဂှ် ဗှ်စုတ် တိကိုဟ်ခုင်တဲ့မ္ဂး တိ အကွ္ချ်ပိုလိခ်ပိုဍံဍံရောင်မိဂ္ဂး

နဲထောန်ယှိ

ဒီဂရီကဝ်ထိခ် ၃ၚ်မတ်မလို

အရေဝ်လိက်ပတ် ဟီုကတ်အိုတ်ညို

*ဒေံဝုတ်ဗှ်ဲတအ် ရန်တၞအ်တိုၚ်ပ္တ် ပ္တတ်ဂုံၚ်တေၚ်၊
သွက်ဂွံစီရေၚ် ကလေၚ်ရုၚ်ညးသ္ကအ် ဗန်ကအ်ညီသာ၊
ယေန်သ္ဂာၚ်ဝေါဟာ တမ္ၚာကယျုၚ် တာလျုၚ်ကညာ၊
လိက်ပတ်ဇ္ၞော်မြာ ပြာဏာဇ္ၞာပ်ရး ၚုဟ်မးပြိုတေၚ်။

*ယွံကောမ္ၚ`ပိုဲ ဟိုကလောတအ် အိုတ်တၞအ်ကောန်မန်၊
ကောန်ညးအဲပ္ဍန် လိက်မန်ဂစိုတ်စှ် ကိုဗ္တာန်ဗှ်အိုတ်၊
လိက်ပတ်က္ၜက်ဇတ် မုက်မတ်ဟွံမြဟ် ဒ္ဂုၚ်ညးအိုတ်၊
ရမျာၚ်ကေုံပိုတ် ချိုတ်ရမ္ဂဲကဝ် ဟွံဂတဝ်ရမန်။

*ယွံမိမ၏ ဟွံချပ်ဗ္တာညို တုပ်ဂျိသ္ဒိုၚ်က္ၜန်၊
အရေဝ်နွံပ္ဍန် ဟွံရန်သွက်ကောန် ဟွံဗ္တာန်ကိုက္ၜာ၊
မိမဟွံဗ္တာန် ကောန်က္ၜက်တီတိ တ္ၜိဇှ်သာသာ၊
ညာတ်ဒးသိုၚ်သာ ကာလလ္ၚုဟ်ကေွံ ဒေုံဟွံပမန်။

*ဒ္ဂိသၚ်မန်ဟောၚ် ဒ္ဂတေၚ်လိက်ပတ် ပရိယတ္တိ၊
ဗွံစိုတ်လ္ပကို ကလိဂွံပ္ဍန် ဗ္တန်ဖျုံမ္ဂာတ်ကတ်၊
ဒ္ဂိသၚ်တအ်ပ္ဍန် ရန်ကိုဂကူ ဟွံဇုဗှ်ကတ်၊
အရေဝ်လိက်ပတ် ဟိုကတ်ညီသာ ဗ္တာန်ဏာအိုတ်ညို။

*က္ၜာတေံပိုမန် မ္ၚုံနံပြာသာဒ် စိုတ်ဓာတ်တၚ်ဏှ်၊
ကာလဇ္ၞော်မြဟ် မ္ၚုံရှ်သာကေွံ ဒေုံတီနေဂ်နဲ၊
ကာလလ္ၚုဟ်ကေွံ ဒေုံဟွံရုၚ်ဗိုတ် ဟိုတ်ၐုက္ၜက်အဲ၊
ကလိၚ်ထေံယဲ ဒေုံက္ၜဲဆီတ္တုဟ် ဒေုံဒိုဟ်ညးတ္ၜဟ်။

ရာမည ဆာန်မန်(ဟံဂံၜါ)

⊙ အင်....ဗု`ရတ်မွဲ ဂွံလဝ်ဒီဂရီ ဗီ-
အေတ်(တ်)သီ နကိုအမိက ဘာသာ
ခာတုဗေဒဟိုမ္မး လအ်ကျုင် ပွ္ဂင်စိုတ်
ဓါသွာံ ပြင် ကျုင် တဲ့ ရ၊ ဗက်ဂွဲဒိုင်
ကမှောန် မွဲမွဲသၥ်ဂ်ှလေဝ် နိုကိုလွှုပ်
ဟွံကလိဂွံဏီရ၊ မံင်ပွဲ့ဍုင်ဖှော်လ္ကုင်ဟို
ဂ်ှ ခရိတ်အာကျုင်, စသုင်, ရေပ်စပ်ဂ်ှ
လေဝ်အိုတ်ဂိုင် ဟိုတ်နူမွှိုဟ်သွှတ် အ
ဃောမိပ်သှောင်ဟိုတဲ့ သာအိုတ်ဂိုင်
ရ၊ ပံင်ကိုရဲသ္ကအ်မွဲတဲ့ လိင်မံင်ဒိုင် ဂဒမ်
သိုမွဲဂ်ှလေဝ် ပံင်ထောံ သိုခရိတ်စမ္ဂး
မွဲဂိတု အိုတ်မံင်ကြဲပ်ဓါကုံရ၊ ဟိုတ်နူ
ကမှောန်ဂ်ှလေဝ် ဟွံဇှေ်ဒွဲဂ်ှရ ဗု`ရတ်
မွဲကြဲပ်ဂြက်ဒိုင်ညီရ၊ဆဂးဗု`ရတ်ဟိုဂ်ှ
မွှိုဟ်ဒုင်ကမျကို ဘဝဟွံသေင် ဒ်ှမွှိုဟ်
ကေတ်မာန် သ္ဂူဘဝ လှိုန်ကာလရ၊
ညှံင်ဂွံအာစိုပ်ကဆံင်ဘဝတက်တ်သှုင်
ပြမာန်ဂ်ှဗု`ရတ်ဂစာန်လှိုပ္ဂိတ်ဖြဟတ်
တဲ့ ရှုန်ဂစာန်ကျုင်မံင် လှိုန်ကာလရ၊
ဟိုတ်နူ ရှုန်ဂစာန်ကျုင် သၥ်ဏအ်တဲ့
နူဘဝကောန်ဂြိုပ် ပွှင်ဂု´မွဲဂ်ှ ဗု`ရတ်
ဂွံဂံါတိုန်ကျုင် စိုပ်ကဆံင်မွှိုဟ် ကလိဂွံ
ဗီ-အေတ်(တ်)သီ မွဲ မဒ်ှရ ဟွံသေင်
ဟာ။

လွှုပ် ကမှောန်မွဲမွဲသၥ် ခိုန်ရဟွဲ
ကလိဂွံဏီကိုလေဝ် ဗု`ရတ် ဟွံအောန်
စိုတ် ဗန်ကွ္ဂင်ငှုင်ငှတဲ့ ဟွံမံင်ထောံ
သှုးသှုးရ၊ သွက်ဂွံပရေပရံင်ကို ပရေင်
စသုင်, မံင်စံင်, ဗိုက် သ္ဂက် မာန် ဂ်ှ
ကမှောန်စိုတ်ဂဗဆို တဝ်ကျုင်ကိုဇကု
ဂ်ှ ဗု`ရတ်လုပ်ကှောန်ဒိုင် သိုပ္ဂိုတ်ရ၊
ဍုံကွေ့ရ လွှုပ်ဟိုမ္မး ဗု`ရတ်လုပ်သွ
ဒိုင်အ္ဂာဘာမှုး မွဲဘာကိုရ၊ ဗု`ရတ်ဂ်ှ
ဟိုတ်နူနွံကို ညာဏ်, ဝိရိယ, မလေဝ်
စွံစေတနာပြ ပွဲ့ကွ္ဂးတအ်တဲ့ ကွ္ဂးဘာ
ဂမှိုင် မတိုန်ဍှောန်နိုသဲဒိုင်ပွဲ့ဘာဂ်ှကို
ညးမှုံတာလျုပ် ပံက်လဝ်ဘာမှုးဂ်ှကို
သှိုက်မှိုက်ဒးဂွပ်စိုတ် သ္ဂူဗု`ရတ် ဗွဲမ
လောန်ရ၊ ဘာသာဗု`ရတ် မဍှောန်
ထွ္ဂးဏာဂ်ှလေဝ် ဗွဲမလေဲသွာဟောင်
ကွ္ဂးဘာဂွံကုးစိုတ် ကိုပ်ကေတ်သဘ
အိုတ်ရ။

လွှ်နူဂဃးဂ်ှ ဟိုတ်နူဒးအာဘာမှုး
ပြဟ်ဒိုင်တဲ့ ဗ်လိခ်ပရိင် ဟွံဂတာပ်ရ၊
လွှုပ်ကလေင်စ´ကျုင် နူဘာမှုး စပုင်
သွ တဲ့ဒ်ှအိုတ်တဲ့ ဗု`ရတ် ဂဇအ်မှ်ဒိုင်
လိခ်ပရိင် မပ္ဂိတ်တဲ့ဏအ်ရ၊ ဟိုတ်ဒ်ှ
ညးအဃောမဇ္ဈိ ဂွဲဒိုင်ကမှောန်မမိက်
ကိုမွဲမွဲသၥ်တဲ့ ရပ်ဂွံလိခ်ပရိင်မ္ဂး ဒွဲမုန်
လိခ် မှုံကိုလိခ် လလောင်ဗြး ညး
ကေၥ်ရဲ ကမှောန်တအ်ဂ်ှတဲ့ ဂွဲဗိုတ်
ဗွဲကိုပ်ကှာအိုတ်ရ၊ ဇုဏအ်ဟိုဂ်ှ ဒ်ှအ
ခိုက်ခမ္မတာ ရဲဂွဲဒိုင်ကမှောန်တအ်ရ၊
ဟိုတ်ဒ်ှသၥ်ဂ်ှရ ဗု`ရတ်ဂ်ှ ပရိင်တွှဟ်ဂ်ှ၊
ဟွံဗ်ဏီတဲ့ ပံက်အာတွးလိခ်ပရိင် လွှ်
မုက်လိခ် လိခ်လလောန်ဗြး နွံတေံရ၊
တဲ့မ္ဂး....ပစေအ်လဝ် မတ်ဓါတဲ့ ဇ္ဈိဒ်ှ

တ်ရ။ "ဟဝ်....ဆိုရ....ဆိုရ" နူကို ကဝ်ပိုရေယှေန် ကောင်ပ္ဍန်(ကောင်တိ) ဌာနဝန်ဇ္ၚော် စွတ် (၂) တော်" ကော် လဝ် ရဲကမှောန်ပါကၠုင်ရ၊ ဗိုအသဝ် ဂုဏ်, ကဆံင် ပညာ တင်နာနာသာ် ညးဟအ်နွံပ္ဍိုက် ခမံက်ထ္ၜးလဝ် တအ်ဂှ် လေဝ် ကိုဗ္ဍ`ရတ်ဏအ် ကိတ်ညီဒ္ဂုင် အ္ဂါတ်ရ၊ ဒ္ဂဲဇၞော်တာလျုိင် ဒးအာ ယိုက်ဇၟုင် မာန်ဏောဝ် ညးဟိုလဝ်ဂှ် လေဝ်ဗ္ဍ`ရတ်ဒးအာစိုတ်ဗ္ဒဲမလောန်ရ၊ သွက်ဂွံဒးအာဂှ်ဟိုမ္ဂး ဌာန်ဒေသဟွံရဲ ဗ္ဍ`ရတ်ဟအ် ဟွံဗြုင်စိုတ် လးလးရ၊ ဟိုတ်ဒ္ဂသာ်ဂှ်ရ မုက်မတ်ဗ္ဍ`ရတ်ဂှ်ညံင် ညးဒိုက်ဝါတ် ကလိဂွံဂြပ်ရတ် ထေက် တန်ကိုၚုဟ်မးညံင်ပ္တ် သဇၚ်ဒးလတိုပ် ဒမ္ဂာင်ကို ရာင်ဆဒဲအိခ္ဍဵုတိုန်ကၠုင်ရ၊ ဂွံ ချိတ် ပ္ဍုိတ် ဂို္ုင်ညိဂးတဲ ဗ္ဍ`ရတ် ကလေင်ဗှ်ထေံ မ္ဂဲသ္ဂုန်ပ္ဍန်ရ၊ ချိတ် ပ္ဍုိတ်ရဇၞော်စိုတ်တဲ "ခြုဟ်"ပြဟ်ပြေတ် သာဍာဗ္ဍဲရတ်ခလိုက်ဍာံနူဒ္ဂဲတဲ အာ ကောတ်နင် စကြော ဂရင်ဍိ မ္ဂဲတ္ၜးတဲ သွက်ဂွံချူဂရင်ဍိ ဍိုန်ဏာ ဌာနသ္ဂ။ တော်ဂှ် ဗ္ဍ`ရတ် ပဍေ်ဝ်ဍိုန်ဗိုရ၊ ချိုန် ခဏဂှ် "ခြေင်.... ခြေင်.... မဒ်ဗ္ဍ`ရတ် လိဍ်ကၠုင်ရအ်"သာ်ဂွံ ရဲပလံင်လိဍ်မ္ဂဲ ကိုရမျာင်ဗရ ခရေဲကွ်ုလိုန်တဲ ဟော်ဟို တိုန်ကၠုင်ဗ္ဒဲမဍုိန်ဍောတ်ရ။

"ဗ္ဍ`ရတ် သိုက်ုမမိပ်စိုတ် ယွံ....ယွံ ဗ္ဍ`ရတ်ဟိုဂှ် အဲရအ်" ဟိုဟို ဂးဂး ဗ္ဍ` ရတ်ဍာံအာ ဒုင်ကောတ်လိဍ်ဂှ်ရ၊ဗ္ဍ`ရတ် ရံင်ဗှ်ကောတ် မအကြ္ဂရ် ချူလဝ် ပ္ဍဲသ္ဂ။ ထိုင်လိဍ်ဂှ် ဒဒ္ဂရဒ္ဂမံင်လိဍ် မိကောန်ဝုတ် မချူနင် နူကွာန်ဏောဝ်ဂှ် တိကောတ် ခဝါဂှ်တဲသိုက်ုဟွံဂတာပ်စိုတ်ပရှ်ပံက်ဒှ် ကောတ်လိဍ်ဂှ်ရ။

ဗစိုပ်/

ကောဗ္ဍ`ရတ်။

သိုက်ုမချပ်ဂွံ ဗှ်သ္ဂာ လ္ဍိုန်ထာ ဝရဟောင် မိကောန်ဝုတ် ချူပြင် ဗစိုပ်ဏာ လိဍ်ဏအ်ရ ကောယျ၊

နူကိုဇရေင်ကော လိဍ်လေဝ်ဟွံ ဂွံကၠုင် ပရိုင်ရောဟွံဂွံမိင်ဂှ် လအ် ကွေံရတေဲ ကောမ္ဂဲ မုဗိုလိုဒ္ဂအာရော ဟိုဂှ် မိကောန်ဝုတ် ဏအ် သိုက်ုဒ္ဂ ခပိင် ဂွိင် မံင် ပ္ဍဲ စိုတ် ဍုန်စိုတ် ရောဟွံမာန် ပခိုင်စိုတ် ရောဟွံဂွံ ဇ္ဍာပ်တဲနွံ မဗှ်ဒ္ဂုင်သ္ဂာ ကော ရ ကောယျ....

လ္ဍုဟ်ဟိုမ္ဂး ကော ဟွံကလေင် စ´ ဝေင် ကွာန် ဂှ် လေဝ် ဓါသ္ဂံ လောန် ညောန်ကြပ်ကၠုင်ကိုပိသ္ဂံ ရဟွံသေင်ဟာ၊ ကောမ္ဂဲ ဂွံဒီဂရိတဲရ ဟိုဂှ်လေဝ်နူပါင်မ္ဂဲအဆက်ညးတ္ၜဟ် ဟို လ´ ဒ္ဂုင်ဂှ် ကောန်ဝုတ် ဂွံမိင် ကောတ်ဒ္ဂုင်ကိုရ၊ ဆဂး နူသ္ဂန်ပါင် ကောတိုက်ရိက် ဟိုတ်နူ ဟွံချူလ´ ထ္ၜးနင်နကို လိဍ်တဲ ကောန်ဝုတ် အောန်စိုတ်ဗ္ဒဲမလောန်ရ ကော။

မုဒ္ဂတဲတေဲ ကောဟွံကလေင်စ´ ကွာန်ရော ဟောန်, ဂလာန်ကော ဟို လဝ်ကိုကောန်ဝုတ်သ္ဂပ်တမ်မိတာန် ပ္ဍဲဇိုင်ပါင် ဂုင်ကွာန် နူကိုအဒိင်ဂိတု တ္ၜး မ္ဂဲဍိုံတော်ဂှ် ဒိုကို အဒိင်သ္ဂုဟ်

ကောန်ဝုတ်မိင်မံင် ပ္ဍဲကတောဝ်ဏီရ ကော။

“သဘဲမွဲခဏ ညိကၟာရ ကောန်ဝုတ် ကောအာဗ္ဂဏအ် လအ်အိုတ်တ္ၚဲ ပန်သ္ဂုံရ၊ ကောဂွံဒီဂရဳ တဲုဗက်ဂှ် နကိုဗိုပြင် “ဗကောမွဲခလေင်-မိမွဲဗ္ဂိုဟ်”သွက်ဂွံကလေင်စ´ ခ္ဍဝ်ရော်ဂဏ်ဒရင်တၟုင်ဗိုလ် ဍုင်ကွာန် ကရောမ် ကောန်ဝုတ်မွဲစွံမာန်ဂှ် ဍဲမပြဟ် ကော က လေင် စ´ ကၠုင်ဏောဝ်၊ လအ်ကောဂွံကလေင်စိုပ်အကြာဏအ် ဟိုမ္ဂး စပ် ကို လ္ပ်ာကမ္မောန် ဝေယျာဝစ္စဌာန်ရတ်ပိ ပြကာ ပ္ဍဲဘာကၠာကိုဝ် လ္ပ်ာပရေင်မ္ဂဟ်ပရေင်ကွာန်ကိုဝ် ကောန်ဝုတ်တအ်မွဲရဲ ရေင်တၟုင်မံင် ညိညိသာသာကၠာဏး ကိုဂကောံဝုတ်ဗှ်ဲ ဒ္ဂာင်တအ်ဂမှိုင်လေဝ် ကောဟိုက္ဍန်လဝ်တဲုဒ္ဂင်ရ၊ ဒှ်သ်ဂှ်ရ သဘဲမွဲခဏ ကၟာရကောန်ဝုတ် ဏး”

ဂလာန်ဗိုဗိုဏဏ် ကောဟိုလဝ်ကိုဝ် ကောန်ဝုတ်လေဝ် လၟုဟ်ဝိုတ်ထေံအိုတ်ရဟာ ကော ကောန်ဝုတ်တအ်မွဲရဲ ပ္ဍဲကွာန်ဟိုမ္ဂး အတိုင်ကောဗကန်ဖျန် ဖန်ဖက်လဝ်ကိုဝ်ကမ္မောန်ဂှ် ဘိုင်ကၠောန် ရေင်တၟုင်ဒ္ဂင် ညိညိသာသာ လ္ၚိန်ရကောဟိုတ်ဒှ် သ်ဂှ်ရ လၟုဟ် ကွာန်ကောန်ဝုတ်တအ် အခိင်တဲုဏအ်ဟိုဂှ် ဟွံတုပ်ကို ကၠာတော်ရကော စေတိဘုတ်ဘာ၊ ဖြပ်ကၠာ၊ သာလာရှ်ငဒါန်ကိုဝ် သိုဌာန် ဂှ်ၚ်ဍာန်ကွာန်ကိုဝ်၊ ပငေ့ဝ်လဟ်ိ ဂိုတွး ရာင်ဆဘဲတ်တက်တိုန်ဒ္ဂင် ဍဲမ လောန်ရကော။

လ္ပ်ာကမ္မောန် ကၠအ်ဂူဗ္ဂ ပွန်လေဝ်ညံင်ဂွံတိုလ္ၚိ ဩင်မာန်ပွန်ဂှ် ကျာ်ဇ္ဍော်အ္စာ မွဲဟာန် ဒကာမ္ဂှံမ္ဂဟ်ကောန်ကွာန်ဂမှိုင် ချပ်ဂွန်ညိသာတဲု ကၠာတ်ကြုင် လ္ဂောဝ် ကြုင်လဝ်ဍုင်တဲု ထပ်တိုလ္ၚိ ဩံဩင်ဒ္ဂုပ်ဂေဝ် ဓမုက်ဩင် တ္ၚဟ်ဟ်သ်ဂမှိုင်ပွန်ရ ကော။

အိ....ကွာန် ကောန်ဝုတ်တအ်အခိင်တဲုဏအ်ဟိုမ္ဂး တ်တက်ဇ္ဍော်မောဝ်ကၠုင်ဒ္ဂင် ဇ္ဍာပ်ပ်အရာရကောဟိုလ´တ္ၜးရော ဟွံအိုတ်ရ ဆဂးဂှ်ဍုန်လျုဒ္ဂင် မွဲသ်ဏီရကော ဒေဗ္ဂဏအ် မုရောဟိုဂှ် ကောလေဝ်တိဒ္ဂင်ရလေဝ် ပရေင်ပညာလေဝ်ကော ကျာ်ဇ္ဍော်အ္စာ မွဲဟာန်ကေုံဒကာ မ္ဂှံမ္ဂဟ်ကွာန်ဂမ္ဂိုင်ဇိုန်ရဘိုင်ပ္ဍိတ်ဒ္ဂင်ဖြဟတ် ဂထိုင်လိုက်ကိုလေဝ် ကွာန် ကောန် ဝုတ်တအ်ဂှ် ဟိုတ်န္ဂ ဒှ်ကွာန်ဂြိပ်ဗဒိုပ်လ္ၟုဂှ်ရ ဂွံနင်အ္စာမွဲ မံင်ဟွံမာန်စ´အာ ဂွံနင်မွဲပွန် မံင်ဟွံမာန် ကလေင်စ´ပွန် ပရင်ပညာကောန်ငှ်တအ်ပ္ဍဲကွာန်ဂှ် ချပ်အာဒးဒှ် ခဗိင်ဂွိင်စိင်တုအာရကော ကောလေဝ်ဟိုတ်န္ဂ အောန်စိုတ် သွက်ကွာန်ဍံမေဍာ်စေတနာ သ္ဂုပရေင်ပညာကောန်ငှ်သ္ၟတ်တအ်တဲု တိုန်အာဇ္ဍောန်ပညာ ပ္ဍဲဍုင်ဇ္ဍော်တော် ဟွံသေင်ဟာ ဟိုတ်ဒှ်သ်ဂှ်ရ လ္ပ်ာကောန်ဝုတ်ဏအ်မွဲ ကောညိဟွံဂွံ

ဇှ်သ္ဂာဲဂှ်စွံလဝ်ကၠာရ လ္ပ်ပရေင် ပညာ ကောန်ငၟ်တအ် ပ္ဍဲကွာန်ဂှ် ဟိုမ္ဂး ကောဒးချပ် ကောဒးပ္စောပ် က္ဆဟ် ထေက်ကိုံ ဒးဗှ်သ္ဂာထေက် ဏောဝ်ဂှ် ကောန်ဝုတ် ဇ္စှ်စိုတ် သ်ဏာအ်ရကော။

တဲပှ်ဇ္ဂာပ်ပ် ကောန်ဝုတ်တအ် တိုန်အာလ္ပာ်ဒ္ဂုံနုင်မ္ဂိ ပလံင်ပိဍ္ဍူ ပ'ါတ် ကေ္ဂာန် ဝေယျာဝစ္စ ပ္ဍဲဘာ မ္ဂး 'လိက်နူကော ကၠုင်ဟာ ဟွံ ကၠုင်ဟာ မွဲလ္ပာ် ကောဟွံချူနုင် လိက်ဟာ, ဗိုတောံပိုဏာအ် နာနာ သ် ကျ်ဇ္ဂာ်အ္ဂာ သ္ဂာန်မံင် ပရိုင်လ္ပိုန်ရ ကိုဲ ကျ်ဇ္ဂာ်အ္ဂာ လေဝ် ကောဟွံဂွံချူလိက် ဟွံကိုဲ ပရိုင်မွဲလ္ပာ်ကိုဟာ 'ကလိင်ဝုဏ် အ္ဂာဒးမှာမွဲတောင်'ဟိုဂှ် ကော ဟွံဖေက်ဟာ။

အိုဲ....လိက်လေဝ် ဂိုင်အာ ဗွဲမ လောန်ရကော၊ ဗိုလိုဲဒ္ဂဒ္ဂကောယျ၊ ပညာခေတ်လေဝ် ဒိုက်ပေင်ရ ဟို တ္ဂော် ကောဒးကလေင်စ´ ကၠုင် ကွာန် ထေက်ဏောင်ဂှ်ကောန်ဝုတ် ဇ္စှ်စိုတ်ရ၊ နဗိုပြင် 'ကောမွဲခလေင် မိမွဲဣဂိ'' သ္ဂက်ဂွံယိုဲယိုက်ဂေ္ဂင် ရေင် တ္ဂုင်ပရေင်ဒတဲဖိုလ် ဍုင်ကွာန်က ရောံညးဂမ္ဂိုင်မာန် ရန်တ္ဂအ်ပရဲတဲ ဗွဲမပြဟ် ကောကလေင်စ´ကၠုင်ညိ ကော။

အဝ်.... ကောမိက်ဂွံဟိုတ္ဂးလ´စ ကိုကော အရေဝ်တ္ဂောင်မွဲပှ်ရ၊ စိုပ် ဂိတုမဝ်မွဲစ္ဂေက်ဏာအ်ဟိုမ္ဂး သ္ဂက်ဂွံ ကေ္ဂာန်ဗ္ဂ သဘင်တဲ ကောန်ဂကူ မန်ဇ္ဂာ်ဇ္ဂာ်လှ်လှ် ဓိပ်ဓိပ် ဇိပ်ဇိပ် မာန်ဂှ်ကောန်ဝုတ်တအ်ဂစာန်ဗ္ဂိတ် ဒ္ဂိုင်လိုပ္ဍဲကွာန်ဏာအ်ရ၊ဟိုတ်ဂှ်ရ ညံင် ဂွံ ဂတာပ်တဲကောန်ဂကူဂှ် ကော ကလေင်စ´မွဲဝါညိဂှ် မ္ဂး ဘိက်ပ္ဂိုင် ဏာ ဗွဲတ္ဂောင် သ်ဏာအ်ရ ကော ယျ....။

ကောမွဲ ကိုဂွံဒ္ဂတသိုက်စိုတ် တ သိုက်ကာယ ဓါပြကာ လ္ပိုန်ကာလ တဲ ကိုဂွံကလေင်စ´ကၠုင်ကွာန် ဗွဲ မပြဟ်မာန်ညိဟိုဂှ် ကောန်ဝုတ် ရာ ဒ္ဂါမိက်ဒ္ဂိုင် ပ္ဍဲဇရေင်ကျ် လ္ပိုန်ကာ လရကော....။
သိုက်စှ်မင်ဒုင်တ္ဂုင်မံင် ကောဟောင်။

မိကောန်ဝုတ်
နူကွာန်ရးမန် မွဲဒ္ဂဲ

ဗ`ရတ်မွဲ ဂွံဇှ်ကေတ်လိက်ဇမိုင် နူမိ ကောန်ဝုတ်သ်ဂှ်တဲ လပိုက်ဖျေဟ်ယ ဝိဇ္ဂာ် 'ဟိ'ဂးတဲ ဍောင်အာစိုတ်ရ၊ ဒဒ္ဂရ ဗိဇကုကရလဝ်စး ထောံကေုံရန် တံပရဟိတ သ္ဂက်ဗိုညးဂမ္ဂိုင်တဲ ဗ္ဂိတ် ဒ္ဂိုင်ဖြဟတ်ကိုအတ္တဟိတ ဆဗိုဇကု မွဲ ခဝ်ပောင် ဒဒ္ဂဇကု ဝိုတ်လဝ်ကွာန် က လိင်ထောံဘဝဂှ် ကလေင်ဂွံကၠုင်သတိ ရ၊ ဟိုဝ်နူ ကလေင်ချပ်ဂွံဗိုဂှ်တဲ ဇကု ဇကုဂှ် ကလေင်ဘပဥ္စဇကုတဲ ဂွတိုန်ပ္ဍဲ စိုတ်ရ၊ ကာလ ကလေင်ချပ်ဂွံ ဗိုလ္ပုဟ် ပှ်လေဝ် အတိက်မလောန်ကၠုင်ဂှ် က လေင်ယးတ္ဂးပြာကတ်ကၠုင် ဂတမတ် ပှ်တဲ ညံင်ရမဒ္ဂကၠုင်လဝ် ပ္ဍဲပ္ဂိုင် မွဲဓါ တဲဏာအ်ခဝ်ပောင်ရ ဟွံသေင်ဟာ။

ဒီကရီကဝ်လိက် ဍုင်မတ်မလီု

ဇာတိကွာန် ဗ္ဒ`ရတ် တအ်ဲ ဟိုဂှ် ကောန်ကွာန်ရးမန်ဍောတ်ဍောတ်မွဲ မဒှ်ရ၊ ခြာသ္ဒုအ် နူဂွံင်ကွီပ္ဒတ် ကွီစက် လောန်တုဲ ဇ္ဒာပ်ဇ္ဒာပ် အရာကဆံင်သင် ဒ္ဂိုန်လျတ်ရ၊ ဟွံတ်တက်ဂတာပ်ခေတ် လးလးရ၊ နွံဆ ဘာ လ ကျာ် မွဲ ဘာ ဍောတ်ခဝ်ဟောင်တုဲ ဘာတန်မူလဟိုဂှ် လေဝ် ဟွံကောင်နွံကွ္ဂုင်မွဲလ္ဂှ်ရ၊ ဘာ လကျာ်ဂှ် ဗိုန်ရနွံမံင်ကိုလေဝ် ဟိုတ် နူ ဒှ် ကောန် ကွာန် ဂြိုပ် ဍောတ် ဍောတ် ဟိုတ်နူဘာဟွံခိုဟ် ဟရံင်ခဂေါတ်မံင်တုဲ လကျာ်နွံပိုန် ဂဇအ်ဘာတအ် ဂှ်လေဝ် ဟွံဗိုန်ဗတ် သ္ဒဒတ်လအ်အ်ဟွံမာန်၊ မံင် မွဲချိန်ခဏ ဍုပြ္ဂင် အာထေဝ် ကွာန် ဇ္ဒာ်မွဲသအာင်ဂွံင်တ်ရ။ လကျာ်ကွ္ဂုင် ဂဇအ်ဘာဂမ္ဂိုင်တအ်ပ္ဒန်လေဝ်လကျာ် လေဝ်ပိင္ဒကတ် မတိပရိယတ် ပြာကတ် ပ္ဒဲဗဟုသုတတအ်ဂှ်အောန်လောန်တုဲအ ရကျာ်ဗျုဗျုသ္ဒး နွံဂွံင်ရ၊ လပ႑ပရေင် မွိဟ် ပရေင်ကွာန် ဟိုပ္ဒန်လေဝ် ဟိုတ်နူ မွိဟ်အာဂတပ္ဒတရ် ဗီက္ဒး ဒ္ဂိုဟ်ကေတ် ဟွံမွဲတုဲ ပ္ဒဲဇ္ဒာပ်ပ်အရာအိုသီဂှ် မွးဒ္ဂိုန် လျ ကဆံင်သင်မံင်ရ။

ဍုံမံင်ရအ်.... လ္ဒုဟ် လေဝ် လ ကျာ် နွံပိုန် ဂဇအ်ဘာမွဲဇကု ဟိုတ်နူ ဍု ပြ္ဂင် အာထေဝ် ကွာန်ဍာင်ပ္ဒန် ရ ဟိုတ္ဂှ် ဒကာဂမ္ဂိုင် ဒး အာ လ္ဒုဝ် ဌီ တမ်ဇိုင် ကျာ် အ္ဒာ တ္ဒ ဍုပိုပ် ဂိုဏ် ပ္ဒန် ရ၊ အလန်ဏအ်ဟိ မွး တ္ဂှ် ဒ ကာ တအ် ကု သိုလ် ခိုဟ် ဟို စ ဂွံ ကို ရ မူဟိုတ်ရော ဟိုမွး ကိ ဏာ မွဲ ဇ ကု ခြာ ဟွံ လအ် ဍုံအာ ထေဝ် ကို ဏာ မွဲ ဇ ကုဗိုဂှ်ပ္ဒန် ဂွံင် အ လန် ဂွံင် ဝါ ဟို တုဲ ကျာ်ဇ္ဒာ် အ္ဒာ တ္ဒ လေဝ် ချပ် ဟွံ ဒး အိုတ်အာ ဗိုတ်ရ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂှ်ရ အလန်ဏအ် မွဲဝါ ကောန် နာဲ မွဲ ဇ ကု မဒှ် အ္ဒာ တ္ဒ ဆာန် မွံ ယ္ဒ နာဲ စ န္ဒာ ဘာ သ အံင် လဝ် ခမ္ဒာစရိယတုဲ ကလင်စ´ကွ္ဂုင် နူအင်ဝ ဟွံလအ်မွဲသာ်ဏီရဂှ် ကျာ် ဇ္ဒာ်အ္ဒာတ္ဒ ကော်ဟို လ´ ထွး ပ ရူ ပရာဒဒှ် အိုသီဂှ်တုဲ သ္ဒက်ဂွံ အာ ရ နက် ဗ ဗေင် ကို ပါ ရမိ မံင်ကိုညး တအ် မာန် ဟွံ မာန် သ္ဒာန် တ ဂ တ မုက် ဒကာတအ် ဂှ်ရ နာဲစန္ဒာ ဘာ သဂှ်လေဝ် ဟိုတ် နူ ဒှ် ညး က လင် အ ရေဝ် အ္ဒာ တ္ဒ ဒှ် ခမိ ဒ္ဂိုက် ပေင် ကို ပ ရိ ယတ် ပ ဋိ ပတ် ဒ္ဂိုဟ် ကေတ် ဗီ က္ဒး တ် ပ္ဒဲဗဟုသုတ ပညာ နွံ ကို ဂ မြင် ညာဏ် ဂ တာပ် ခေတ် မွဲတုဲ သ္ဒက်ဂွံ စံင်ဗဂိ လဟိုတ္ဒးကို ပရေင် ဘာ သာ၊ သာ သ နာ၊ ပညာ ပ္ဒဲ ကွာန် မန် ဇ ကု မွဲကွာန်ညိ ဂး တုဲ အတိုင်အသမ် အ္ဒာ တ္ဒ ယိုက်ဍေင် ကေတ်တာလျုိင်ဂှ်ရ ကာလဂှ်ဟိုမွး ကျာ်ဇ္ဒာ်အ္ဒာတ္ဒကို ဟိုကိုဒကာဂမ္ဂိုင် မိပ်မြဟ် အိုဟ်တွိုဟ်ဗိုတ် ဍွဲမလောန် တုဲ ကျာ်ဇ္ဒာ်အ္ဒာတ္ဒဂှ် ဟိုတိုင်သးကို ဩဝါဒကို ကုနာဲစန္ဒာဘာသ ကောံ ဒယကာဂမ္ဂိုင် နာနာသာ်တုဲ ရံင်အ ခိင်ခိင္ဂိုတ္ဂှ်ခိုဟ် အခါပြိတုဲ ဗကန်ဏာ ကိုဒကာဂမ္ဂိုင် သ္ဒက်ဂွံကွ္ဂုင်နိမန် ဍု ခုင်ဏာ ကွာန်တော်ရ ဒယကာတအ် ညးဂမ္ဂိုင်ပ္ဒန်လေဝ် အိုဟ်ထွိုဟ်ဗိုတ် ခုင်သာခုကာတုဲ ကလေင် စ´ အာ အိုတ်ရ။

ကာလစိုပ် တ္ၚဲကျာ်ဗ္ဂေါ်အ္စာ မပိ ဗကန်လစ်ဂှ်ပိုမ္ဂး ဒကာဂမ္ၚိုင် ဍောတ် ဍောတ်ဗ္ဂေါ်ဗ္ဂေါ် သီဗေ်ပြဝ်ါ အိုဟ် ထ္ၜိုဟ်မိပ်စိုတ် ပင်တဲဂြဲဂြဲ ကိုသာစု ကာတဲနိမန်ဍုဂ်ဖျ´ ဏာကွာန်တေံရ။

အခိင်ကျာ်ဗ္ဂေါ်အာစာ စန္ဒေ္ဒာဘာ သ ကုပ်စိုပ်ကွာန်ဂှ်ပိုမ္ဂး ဗု`ရတ်ကေုာံ မိကောန်ဝုတ်တအ်ပိုဂှ်ဒ္ဒံၚ်ကောန်ၚ်ှ သ္ၚတ်ဏီဟောင်ရ၊ ဘာလေဝ် ဟွံကောင် မံင်မွဲလ္ဂော် ဝေင်တိ ဝေင်ခဗိုက် ဝေင်ဒ္ဒံင် သ္ၚိုက်ခရိကူးကူးဂှ် အခိင်ဒးအိုတ်အာ ဒ္ဒံင် မွဲတ္ၚဲတဲမွဲတ္ၚဲရ၊ ကောန်ၚ်ှသ္ၚတ် ပ္ဍဲ ကွာန်ဂမ္ၚိုင်တအ်ဂှ်ပိုမ္ဂး အဝဲအယုက် ဃောဗတောန်ပညာခိုဟ်ဂှ် ဒးဒ္ဒံင်ဘ ဝပ္ၚင်ၚု´ ပ္ဍဲအကြာကုအ်ဂြိပ်,ဝါအိုတ်ရ၊ ကျာ်ဗ္ဂေါ်အ္စာစန္ဒေ္ဒာဘာသ မစိုပ်ကုင် တ္ၚိဂှ် ညာတ်ကေတ် ဒဒ္ဒသ်ဂှ်တဲ ချပ် အာကိုပရေင်အနာဂတ် ဘ ဝ္ဍကောန် ၚ်ှတအ်ဂှ်တဲ ဝေဒနာ ပွမ္ဒးဖြုင်စိုတ် စရိတ်ဟွံဂေါဝ်ဂှ် ဒးဍုင်စသိုင်ဒ္ဒံင် ပ္ဍဲဂွံ ဩိုဟ်ညးလ္ၚုန်ကာလရ၊ ဟိုတ်ဒ္ဒသ်ဂှ် ရ ကော်ပကောံဒကာဂမ္ၚိုင် ချပ်ဂ္ကန်ညိ သာရေင်သ္တအ်တဲ သ္ၚက် ကောန် ၚ်ှ သ္ၚတ်ဩြဲဖြဂမ္ၚိုင် ညံင်ဂွံလေပ်ပညာဂွံ တိစိကူးအာ အနာဂတ်ဂဘမာန် ရန် တုအ်တဲ ပ္တိုန်လိဒ်ဂရင်ပ္တိ သ္ၚက်ဂွံ က လိဂွံအခေါင်ဘာတန်မူလမွဲဘာရ၊ ကုာ ဟွံဂွံပ္ၚိုင် (အမိင်)ဏီဂှ်လေဝ် ဂုဲနင်အ္စာ မလေပ်ပညာ ဂဟာပ်ခေတ် လေပ်လိဒ် မန်ဗ္ၚာသီဝါဘာသာတဲ ကိုဗတောန်ဒ္ဒံင် ပ္ဍဲဖြပ် ကရပ်ဘာဇကုဂှ်ရ။

ဟိုတ်နူ ဂုဏ်ကျာ်ဗ္ဂေါ်အ္စာ ကေုာံ ဒကာ ကွး အ္စာ ဝါရဲ ဂစာန်လ္ၚီ ဗွဲမညိ သာတဲ ခြာဟွံလအ် ကလိဂွံကုင် အခေါင် ဘာတန်မူလမွဲဘာရ၊ ကောန် ၚ်ှသ္ၚတ်ဂမ္ၚိုင်လေပ်ဂွံလေပ်ကုင်ကွတ် ပညာ ဂွံတိစိကူးအာ ပ္ဍဲဗ္ၚာပ်ပ်အရာတဲ ဂွံတိတ်ဗုးအာ နူဘဝဒမှ 'နူဘဝသ္ၚ အိုတ် တိဖြုင်'ဂှ်အိုတ်ရ၊ ရဲညာဏ်သာ သကောတ်သကာတအ်ဂှ်ပိုမ္ဂး နကို အ ဆက်ကျာ်ဗ္ဂေါ်အာစာဂှ် ပလံင်ဏာ လ္ၚော်ဍုင်ဗ္ဂေါ်ကွာန်လ္ၚဲတဲ ကိုဗတောန် ပညာ သ္ဒိုင်တနဲဒေါဝ် တန်သ္ၚုင်ပုန်ရ၊ ကုကွးဘာ မှ်ကို စိုတ် စေတနာလ္ၚော် သ္ၚထပိုခမိယိုက်ဂေုင် သ္ဒိုင်ဝန် သာသ နာတအ်ဂှ်လေဝ် ဖျေပ္တိုန်ကိုလိဒ်သ္ဒိုင် မပ္တံကိုသဒ္ဒါ,သဂ်ဟာအဘိရေတဲ ပလံင် ဗစိုပ်ဏာကို တိုက်ဗတောန်လိဒ် ပရိ ယတ္တိတေံရ၊ ဟိုတ်နူကို ကျာ်ဗ္ဂေါ်အာ စာ ဂစာန်လ္ၚီပရာကိုခိုဟ်သ်ဏာအ်တဲ ကွးလ္ၚော်ထပိုခမိလ္ၚိုလ္ၚိုတအ်ဂှ်လေဝ် ဂွံ အံင်ဇ္ၚးအာ ထန်ပဍမဍောတ်, ဒေါဝ် ဗ္ဂေါ် ဗွဲမဂ္ၚုင်တဲ လ္ၚိုဂှ်ပိုမ္ဂး လုပ်သ္ၚဟ် ဒ္ဒံင် ပ္ဍဲတန်ခမ္ၚာစရိယ လေပ်န္ဒံရ၊ ကွး လ္ၚော်ခရှ်ပိုပုန်လေဝ် မလေပ်အာပညာ ခေတ်ဗွဲမဂ္ၚုင်ရ၊ ပ္ဍောပ်ညးဂမ္ၚိုင်ပိုမ္ဂး ဗု`ရတ်မွဲဂှ် သ ိကလိဂွံကုင် တဆိပ်ဒီဂ နူတက္ကသိုလ်တဲရ ဟွံသေင်ဟာ။

'ဟော....ဗု`ရတ် ဗုလိဒ်ဂှ်တဲ ဂွံ ဒး ချပ်မံင်အလအ်ဏာအ်ဂှ် ဇုကန္တတော် လိဒ် ကုင်နူမိသနန် မိတ်ဒါန် ကာသ´ ကွေင် ဏောင် ဒှ်သေင်ဟာ ဗိုလ်မချူနင် လ´ စညိကိုလေဝ်'

ရဲသ္တအ်မမံင်ဒ္ဒံင်မွဲစွံမာံကောထပ်ဂှ် ဟို ခမက်တိုန်ကုင် ဗိုဏာအ်မှ ဗု`ရတ်မွဲ ဂွံ လ ကိုတ် ၚ်ုဟ် တိုန် ကုင် နူကာသပ်တဲ

ဂရင်ဗ္တိ ဗ္တိတ်နင်လဝ် သ္ဂကမဗ္တိန်လိ၀်
ဂရင်ဗ္တိဏာ ကမ္ဂောန်ဂှ်ဟောင် ချူက
လေင်ဏာလိ၀် ဇရေင် မိကောန်ဝုတ်
ပ္ဍဲကွာန်တော်ရ။

ခ၀်သတိ ကလေင်လုပ်က္ၜုင်ရ ကာလ ဂှ်ဟိုမ္ဂး—

'အဝ်....လိ၀်နူမိသနန်ဟိုဂှ် ဒှ်ဍုံရရဲ ဆဂး မုရော ဟွံ တွောင် မွဲ သ ရရဲ ပညာဍိုက်ပေင်တုဲရဟိုမ္ဂး ကလေင်စ' က္ၜုင်ကွာန်ညိရဂး....ရဲ'

အတိုင်မဒှ်ဍုံဇှတ် ဗှ်`ရတ်လ'ထွး ရ မဒံကောထဝ် ဂွံမိင်သ ဂှ်တုဲ-

'ဍုံမံင်ရရဲ ပိုမ္ဂိဟ်သ္ဂတ်တအ်ဟိုမ္ဂး ဂှ် လေပ်ပညာဍိုအ်ပေင်တုဲ မွဲတုဲမ္ဂး သ္ဂက်ဂွံကလေင်စ' ခ္ၜုပ်ရေ ဂုဏ်မိမ, ရေင်တ္ၜုင်ဗိုဲ ဍုင် ကွာန် ဇကုပ္ၜန်ဂှ် တာလျိုင် နွံဒှ်င်ဇ္ၜာပ်ည္ၜး ဇ္ၜာပ်အဲရရဲ ပိုမိဝ်မံင် ပ္ဍဲဍုင်ဇ္ၜော်ကွာန်လ္ပ`ဖ္ဍိုတ်မ္ဂး ကွာန်ရးဇ္ၜးပိုတ် မန်ပိုတော် မွဲရဲဂှ် ဗို လိုဂွံတ်တက် ဇ္ၜော်မောဝ်ညိရောရဲ အဲ လေပ်ဂွံဒိဂရီတုဲမ္ဂး ကလေင်စ'ကွာန် ဓဏာင် ချပ်လဝ်ရရဲ'

သ ဏာအ်ထံက်ဂ သာန် လ္ပ လိ၀် မိကောန်ဝုတ်ရ။

'ဩ....ရဲ....ဂွံမိင် ကေတ်အရေဝ် ရဲ ဟိုထ္ၜး ကိုခ၀်သတိ ဗိုဏာအ်ဂှ် မိဝ်စိုတ် တင်ဂုဏ်ပွဲမလောန်ရရဲ'

ဗှ်`ရတ် ဟိုဂလာန်တင်ဂုဏ် သ္ဒူ မဒံကောထဝ်သ ဂှ်တုဲ နကိုစက္ဍောလိ၀်

ပ္ဍဲလိ၀်ဂှ်ဟိုမ္ဂး....

ဗစိုပ်/

မိကောန်ဝုတ်

ကောကလေင်ချူဏာ လိ၀် ဇ္ၜုံ ဇ္ၜုံ မွဲတ္ၜးရ၊ လိ၀်မိကောန်ဝုတ်ချူ နင်ဂှ် ကောကလိဂွံဒုင်တဲ ဇ္ၜကေတ် တုဲရ၊ ဟိုတ်နူလိ၀် မိ ကောန် ဝုတ် စီပျးကို လျးတ္ၜိတုဲ တိုင်ဗ္ၜ်ရန်တ္ၜအ် ကော မကေုံဗဒန် ဂ္ၜိုဒှ်င်ဂှ်လေဝ် ဂွံကလေင်မံက်ဂတဝ် ပြာကတ်ယး တ္ၜးက္ၜုင်ရ၊ ခြာဟွံလအ် ကောက လေင်စ'က္ၜုင် ဌာန်မိ တိမဓေသ ကောန်ဝုတ်မ္ၜံုဂှ်ရောင်။

ကုကျာ်ဇ္ၜော်အ္ဍာကိ ကုမိမ၀ါကိ ကောန်ဝုတ်သ္ဂဂုဏ်တုဲ ဟိုလ'ထွးစ ကိုမွဲ၀ါညိ၊ ညံင်ဂွံ ဂတာပ်သဘင် တုဲကောန်ဂကူဂှ် ကောကလေင်စ' က္ၜုင်ဍုံဍုံဏောင်၊ မင်စ္ၜိဒုင်တ္ၜုင် ဒှ်င် ပ္ဍဲသ္ဂဟ်ဂ္ၜုင်ညိ မိကောန်ဝုတ် ဖြဟာန်ကောယျ....။

တန်ဆဏာအ်က္ၜာ၊သိုက်မဗ္ၜ်
သ္ၜာဟောင်....ဗှ်`ရတ်
ခေတ္တ-ဍုင်လ္ဂုင်

ဗညာတ္ၜနာဲ(ဍုင်ပံင်)

ပပၚ်ဂြိုပ်ပ္ဍဲယပၚ်ဍုၚ်

○ရမျာင်ခ္ဍေင်ကွးဘာတအ် ဗြုလလောင်တိုန် 'ဍေင်ဍေင်ဍေ့င်' ပိလစုတ်တဲ့ ကောန်ကွးဘာဂမ္ဂိုင် ဂြိပ်တိုန်လ္တုဘာတဲ့ ဍွံရံင် ဒ္ပင်မုက်မတ် အ္စာဇကု အိုတ်ရ၊ အဃောဂ် မဒံသိုက်ညာဏ်မွဲ ကွ်ဂစိုင် လုပ်ကၠုင်ဒ္ပင်ကို အ္စာ လိခ်ဘိက်ပွိုင်မွဲတွးတဲ့ အ္စာဂ် ပံက်ဗ်ုတိဒ္ဒြအာပရော အ္စာမ္ဂေဒံ မိမန်မွဲ မ္ဒးထပ်စတဲ ကိုဂကူ ညးတ္တှက်သ္ဂာင်ဂ် သိုကိုစိုတ်ဟွံမိပ်အဃောမၚုင်ဗိုမံင်လိခ်ဘိက် ပွိုင်ဂ် အ္စာ အ္စာ တဲ့ဏံလွ္တေ္စာန်လိခ်ရဏး အ္စာလေဝ် စိုတ် ဟွံမိပ် ကောန်ကွးတံလေဝ် စိုတ်ဟွံမိပ်တေံ အ္စာလ´ထ္ဇးကို ပံုအာဂိုမွဲပိုဒ်မ္တး ခိုဟ်ဂိုင်ရအ္စာ' အ္စာဘာဇ္ဂော် နဲဒံတုမန်သ္ဂေံ မိင်ကေတ် ရမျာင် ကောန်ကွးဇကုတဲ့ ပဠေဝ်ပဠေတ်ထေံ ဣရိယာပိုတ်တဲ့ အိုကောန်ကွးတံမိက်ဂွံကလင်တေံ အဲအ္စာဏံ လ´ထ္ဇးကိုမိင်ဟာ ဍုံမံင်ရအ္စာဇ္ဂော်။

စိုပ်ကိုဝင်မွဲပၚ°က် အဲပံက်ထ္ဇးကို ကောန်ကွးတံရ၊ လောန် ကၠုင်မွဲအခိုင်ဃောသတ်ဂြုပ် တိရဍ္စာန်ဟိုအရေဝ်ဂွံတေံဗွဲမဂီကို လမီ၏ အတိုင်ပရေင်လောက စ္ဇာ်ဒ္ဂဲညးသ္တုံတဲ့ ကလိဂွံလဝ် ကောန်ဝုတ်မွဲ ဟိုတ်နူရပ်သ်ဗုစတ်ဒ္ပင် ညံင်ရဂြင်စိင်တဲ့ ကောန် ဝုတ်ဂြင်စိင် ကိုလဝ်ယ္ဂုရ၊ ကာလမွဲတဲ့ မဂီကိုလမီချပ်စကသင် ညးသ္တုံ 'ယွံလမီကောန်ဝုတ်ပိုဲ ပိုထေံလဝ် အတိုင်ဏံ ဍုံဟွံ တဲ့ပုဟ် လ္ဂုဟ်အဝဲကာယ အယုက်ဍုံလေဝ် စိုပ်ကၠုင်အခိုင် ဖျေစဒ္ဂဲဝဲ၏ရတေံ ညးဂ်မွဲပိုသ္ဂေံထပ်စတဲ ကိုကောန်ဝုတ်ပိုဲဂ် ရော၊ ကျေ်ကျေ် ဟိုဂ်တေံ ပဲ့ဂုးတိဏံ မ္ဂဟ်ကဆံင်သ္ဂုင်အိုတ် ဇ္ဂးအိုတ်ဂ်တေံ ပိုကိုစကိုကောန်ဝုတ်ပိုဏောင်' သ္ဂးတဲ့ဗွဲမဂီကို လမီ၏ဂ် တိုန်အာကို သ္ဂိုင်ဂိတုတေံရ၊ 'ယွံသ္ဂိုင်ဂိတုပဲ့ဂုးတိဏံ သ္ဂုင်အိုတ် တ္ဂးအိုတ်ရဟာ၊ အဲဂ်သ္ဂုင်အိုတ် တ္ဂးအိုတ်ကွေံရ ဆဂးကာလ လျုးသ္ဂိုင်တဲ့ တိတ်ကၠုင်မ္တး အဲမ္ဒးကျာအာမံင်ဏီရ၊ နူဂ် အာကိုသ္ဂိုင်တဲ့ပ္ဂုန်ရ၊ ယွံသ္ဂိုင်တဲ့ဇ္ဂးအိုတ်ရဟာ၊ ဂိတုဂ် စိုန်ရအဲဇ္ဂးကေတ် မာန်ကိုလေဝ် ကာလ မတ်ဗြိဂုမိုကၠုင်မ္တး

ဒိဂရီကဝ်လိဉ် ဍုင်မတ်မလီ

အဲမ္ဒးဂှ်ုဗ္ဒန်အာရ နူဂှ်အာကိုမတ်ဗြိပ္ဍန်ရ၊ ယွံမတ်ဗြိပွ္ဍလောက ထာံဇ္ဍးအိုတ်ရဟာ၊ သ္ပိင်တ္ဍဲဂှ် စိုန်ရအဲဂြောပ်ဗ္ဒန် မာန်ကိုလေပ် ဆဂး ကာလကျာလပိုက်က္ဍုင်မ္ဂး အဲမ္ဒးပြးဇးအာထိရ၊ နူဂှ်အာ ကိုသ္ပိင်ကျာပ္ဍန်ရ၊ ယွံသ္ပိင်ကျာ ပွ္ဍလောကထာံ ဇ္ဍးအိုတ်ရဟာ၊ ကာလအဲလပိုက်က္ဍုင်မ္ဂး မတ်ဗြိ တ္ဍံဆုဒုန်တအ်ဂှ် ဍီကယာအာ အိုတ်ရ၊ ဆဂးတ္ဍအ်ဂြုန်မွဲဂှ် အဲဍီကသီဟွံမာန်ရ၊ နူဂှ်အာကို တ္ဍအ်ဂြုန်ရ၊ ယွံတ္ဍအ်ဂြုန် ပွ္ဍတိထာံဇ္ဍးအိုတ်ရဟာ၊ သ္ပိင်ကျာ ဂှ် စိုန်လပိုက်က္ဍုင်ကိုလေပ် အဲဟွံဖေက်လးလးရ၊ ဆဂးကာလ ပြေင်က္ဍုင်တက်မ္ဂး အဲမ္ဒးကျအာပြေင်ထိရ၊ နူဂှ် အာကိုပြေင် ပ္ဍန်ရ၊ ယွံပြေင်ပွ္ဍတိထာအ်ဇ္ဍးအိုတ်ရဟာ၊ စိုတ်တ္ဍအ်ဂြုန်ဂှ် အဲ ဟွံဖေက် တက်သ္ဍက် ထေံမာန်မံင်ကိုရ၊ ဆဂးကာလဇုက် က္ဍုင်ဒက်ဒ္ဍက်ဂွံထဗဝ်မ္ဂး အဲမ္ဒးကျအာဇုက်ထိရ၊ နူဂှ်အာကိုဇုက် ပ္ဍန်ရ၊ ယွံဇုက်ပွ္ဍတိထာအ်ဇ္ဍးအိုတ်ရဟာ၊ အဲဂှ် သတ္တိမွဲမွဲဒက်ဂွံ တ္ဍဲမ္ဂး ဍီအာဟွံမာန်ကေ္ဍာံရ၊ ဆဂး ကာလက္ဍိကိတ်ဒးမ္ဂး အဲမ္ဒး ဒုင်ကျထိရ၊ နူဂှ် အာကိုသ္ပိင်က္ဍိတောံပ္ဍန်ရ၊ ယွံသ္ပိင်က္ဍိ ပွ္ဍလောက ထာအ် ဇ္ဍးအိုတ်ရဟာ၊ အဲဂှ် ဇုက်စိုတ်လိုန်ဒိုင်င် နကိုဍေက်အဲ ထာအ် သ္ဍေဝ်ကိတ်မ္ဂး ဒးပိုတ်ဍုဝ်ဍုဝ်ရ၊ ဆဂး သ္ပိင်ဌဲက္ဍုင်မ္ဂး အဲမ္ဒး ဂြိပ်ပေက်ဒ´လလ´ဇုင်ထိရ။

ပွ္ဍကာလဂှ် ဌဲ၏ မဂိကိုလဇီ ညးရုင်အဲ အဲရုင်ညး သိုတ်ဖြ အာမွဲချိန်ခထာတ္ဍဲတေံ မဂိပိုအထေင်ဇ္ဍော်မံင်ကို ဂကူညးတ္ဍဟ် သ္ဍာင်တ္ဍဲ ပိုဗက်ဂှ်ဲဂေတ်ဒ္ပိုင် ဗိုဗိုထာအ်မ္ဂး ဒ္ဍုံဟွံတ္ဍဲပုဟ် ပဲါနူ ဂကူပိုတ္ဍဲ ဂကူညးတ္ဍဟ်ဂှ် ကဆံင်သပ်မံင် ကေ္ဍာံကေ္ဍာံရထောင် ကောန်ဝုတ်ပိုဂှ် သွက်ဂွံထပ်စတဲကို ကောန်ဂကူပိုပ္ဍန်ဂှ် ပိုသ္ဒး ပအပ်စီရေင်စထောင် ဌဲ၏ မဂိကို လဇီ တိကေတ်ပရောဒ္ဒ ဂကူဇကုပြိသ္ဍုင်မံင်ထောင်ဂှ် မိပ်သ္ဍောင်သွပ်စ´အာရ။

ယွံကောန်ကွးဘာတံ တ္ဍအ်ညးအိုသီ ရန်ကို ပု´ဇာတ်ဌဲ ထာအ်တ္ဍဲ ဂတနူတ္ဍဲထာအ်ကောန်ကွးဘာတအ် ကိုဂွံဂွံသတိအိုတ် ညိ၊ ဗိုလိုရောဟိုတေံ အခိင်တ္ဍဲထာအ်ဇကုဂှ် မုဂကူ မံင်ဒ္ပိုင်ပွ္ဍဍုင် ဇ္ဍောန်ဒ္ပိုင်မုလိခ်၊ ဟိုဒ္ပိုင်မုအရေပ်၊ ကျိုင်ဒ္ပိုင် မုယေန်သ္ဍာင်ဟိုဂှ် ဗွဲကိုပ်ကာထာအ်ကိုဂွံတိကုးအိုတ်တ္ဍဲ ဗိုဌဲ၏ မဂိကိုလဇီကလေင် ဂွံသတိဂှ် ကောန်ကိုးတအ် ဂဘနူတ္ဍဲထာအ် ဩပ်ကိုဂွံ ဂွံသတိ အိုတ်ညိဂှ် အဲအ္ဍာထာအ်မ္ဒးအုပ်ကေ္ဍာံနိဂိရ။

ဗညာမန်သိုင်-ကွာန်ဝါခရူ။

★ လံာ်ပတ်တဘ့ၣ် ဂကူဂၢၢ်ဆၢ

* လံာ်ပတ်တဘ့ၣ် ဂကူဂၢၢ်ဆၢ ဒိးကိတ်ဂ့ၢ်ဝဲတၢ်၊
ရဲသဟၢဲတံၢ်အါ ထ´သိဂ့တ်ဖှၢ ရှံၣ်ဒ့ဲဂ့ံကၠၢၣ်၊
ဂကူဂ့ံဆၢ ဒိးဖ့ၢဲကိုအၠၢ ဒ့တ်အၢစီၤထၢၣ်၊
ဂ့ံတၢ်ကၠၢၣ်မၢၣ် ဌၢၣ်ရးဍုၣ်ကို ဟိုလှိၣ်ညီအံ။

* လံာ်ဖျှာ်မၤၤ ဒိးကျၢၤဒိးရှံၣ် ညှံၣ်ဂ့ံကို့ဟ်ဂ့၊
တၢ်ကၠၢၣ်ဖဒ့ ရှုလံာ်ပတ်ဂ့ ဒ့ဖြဟတ်မၣ်၊
လံာ်ပတ်ဂၢၢ်ဆၢ ယၢဲတပိုဟိ ကြိုၤတိၣ်ဖတ်မၣ်၊
ယွံလေၤကၤၢၣ်မၣ် ကညၢၣ်ကွံကွံ သ့ဟ်ပှၢလွဒ့။

* အဲကၤၢၣ်ကတ်လံာ် သတိကၢ်အၢၣ်မံၣ် ရှံၣ်လံာ်ပတ်မၢၣ်၊
လံာ်ပတ်အဲဟၢၣ် ဒ့ပခါၣ်ဂကူ ဒိးချုဒိးချပ်၊
ပါဥ္ဓိပ္ပါယ် ချုဆၢဲလံာ်ကၠၤ ချပ်ဒ့ၣ်ကသပ်၊
ညှဲၣ်ဟ့ံကို့ပပ် ချပ်ဖ္ပိတ်ဒ့ၣ်လံာ် ဒိးကိတ်ဂစၢၣ်။

* ယၤရဆၢၣ်မၣ် ဖ္တၢၣ်လံာ်မၣ်ကို ဟိုအရေၤမၣ်၊
ကိတ်လှိကိတ်ကၠၢၣ် သ့ကၢ်မၣ်ဖျှာ်မၤၤ ညီလွဖျၤစိတ်၊
ယွံကဋ္ဌၢတံ တ့ံညးအဲကျၤ ချပ်လၤဖဒိတ်၊
သိကၢယစိတ် ဟိုတ်ကိတ်လှိလၤ ဂ့ံဖျှာ်မၤၤပှၣ်။

* လံာ်ပတ်ပိုဟၢၣ် ဂစၢၣ်လှိဆၢဲ ဇ့ၢပ်ဒ့ဲဖ္တၢၣ်ကှၢ၊
စိုၤမွဲတ့ၣ်မၢ ဟ့ံမှၢၣ်တုၣ် ဂ့ဏ်ဖျှာ်ပှဲပိုၤ၊
ယွံညးကဋ္ဌၢမၣ် ဟ့ံဖ္တၢၣ်လံာ်ပတ် ကတ်လံာ်ညးဟိုၤ၊
ဂကူမၣ်ပို ဟိုစိုၤသိတ်ဂ့ ဒ့ခိုဟ်ညီဟၢ။

* ဂကူပိုမၣ် ဆိုကၢ်ညၢၣ်ကှုၣ်ရ ပဟ့ံလှိမၢ၊
ညှံၣ်ဂ့ံပြၢထၢ ဘၢသၢပိုမၣ် ဒိးကၠၢၣ်ဍုံပြ၊
ဟိုဂလၢၣ်သ့တ် ကတ်လံာ်ပတ်ပှၣ် ပိုမၣ်တံရ၊
သဉ်ဏံဂ့ံသွ တၤပွပိုမၣ် ဂ့ံညၢၣ်ဟံသၢ။

မဒံအံၣ်မၣ်။

ဗိုက်ဇှော်အိုတ်ရ၊ ဇိုဇိုဏအ်ဂှ် ဒ္ဂှတၞ လျုိင် ဗဝွဲစဝ်ကိုဟ် ပရေင်မ္ဂိဟ်ရ၊ တၞ လျုိင်ဂကူလေဝ် ဗိုက်ဇှော်မံင် ညံင်ရ ဒးယိုက်တၞလျုိင်မ္ဂိဟ်ကိုရ၊ မ္ဂိဟ်ဂျိုင် တမံင်လမျီ ယိုမံင်ဏီမွး တၞလျုိင် တအ်ဏအ် ဗလးမတ်ပွ်ဂွံကို ဂကူနွံမွး တၞလျုိင်ဂကူဂှ် ပကေုံခဝ် မဍုဟ်ပွံ ထေက်ရ။

တၞလျုိင်ဂကူမွးဂှ် မုရော ယဝ်ရ သ္ဒၟန်မွး ပိုကောန်ဂကူမန်ဂမ္ဒိုင်ဂကူပို ဂွံထတ်ဂျိုင်အာ ဇ္ဂတ်မွဲကဝ်ဂှ် လမျီဂကူ

ဗညာ–သၚ်–မၚ်
တဲကောန်ဂကူတံတာလျုင်ပိုဲ

○ ပိုမ္ဂိဟ် ဂွံလဝ်ရပ်ကိုဟ်နုံ ခန္ဓကာယျ ဏအ်ဂှ်ဝါတ်ပိုက်မံင်ညံင်ဂွံဂျိုင်အယုက် ဂိုင်င် ဒးစၞအာဟာရလ္ဒိုန်ရ၊ ဂယး သဝ်တွဲ မွဲတွဲ၏အလန် ဒးပပြဘိုက်ပုင် ကွၟင်,စၞအာဟာရ ဘောဇိန်ရ ဆဂှ် ဟွံတဲဏီ ညံင်ဟွံဂွံဒှ် ယဲဘဲအန္တရာယ်ဂှ် လေဝ် ဒးမင်မွဲ ဒးစိုဒ္ၚာ ဍ္ဂိုဒှ် ယဲဘဲပုန် လေဝ် ညံင်ဂွံဗုးဍုးဒးဝိပရာပုန်ရ၊ သ္ဂၞင် နူဂှ် ညံင်ဂွံသ္ဂးဇုးအာ အကြာညး ညံင် ဟွံဂွံပသပသောန် ဒးဟုံဥုဲ ညံင်ဂွံ ဂြောပ်ကွၟတ် ဂဝဂလေအ်အင် ဇှော် ဍောတ်တအ်ဂှ်လေဝ် ဒးဗိုက်ကိုဒးလ္ဂက် ကိုရ၊ တၞလျုိင်တအ်ဏအ်ဂှ် ဇှော်ညိ ဟွံသေင် သွက်ဂွံစသုင် ဗိုက်လ္ဂက်ဂှ် ပွဲပရေင်မ္ဂိဟ် တၞလျုိင် ပိပြကာဏအ် မတွံဂးလိခ်ပတ်ယေန်သ္ဂၞင်ဂှ် ဒးပအာ ပရဲ ဒးမင်မွဲဒးယိုက်ဂေုင်အာလ္ဒိုန်ကာ လရ၊ ပွမယိုက်ဂေုင်မင်မွဲဂကူဂှ် ဒ္ဂှတၞ လျုိင်ဂကူရ၊ တွဲဏအ် ၁၃၄၇-သ္ဂၞံ၊ မာ်မွဲစွောက် ပ္ဍဲတဲကောန်ဂကူမန် အလန် (၃၈)ဝါဏအ် ဍုင်ကွၟန်မန်လ္ဒီတအ်ဂှ် ကိုကိုဟ်တီကေတ်ခရ် ပရေင်ဂကူတဲ ကေၟာန်ဗ္ဂဟ်သဘင် တဲကောန်ဂကူမန် အိုတ်ရ။

ဇိုတွောင်ဂှ် ခဝ်စိုတ်ညာတ် ဂြင်တိ ကေတ် ဒးဟိုပ္ဂန်မွး ပ္ဍဲကိုဂကောံကွိန် ဍုင်(ဂကောံတွိုရး)ဗ္ဂာဂှ် ဗယာဒှတ် ဒ္ဂုင် ဘဝဍိုက်တော်ဂှ် ကောန်ဍုင်အရင် ဂမ္ဒိုင် ညီသာသ္ဂဟ်န်တဲ ကောံခရီချပ် ဝ္ဂန် ပ္ဍဲကိုဍုင်ပေန်ဌုင်တော်တဲ ဖျေပ္ဂက်

ထင်ဖုးစး ပွဲသ္ၚာံခရေတ် ၁၉၄၇-သ္ၚာံ၊ ဒိတုဖေဖဝ်ဝါရီ ၁၂-တ္ၚဲဂှ်တဲ့ ဆက်ခ္ၚံ ဒက်သ္ဘု္ကန် လ္ၚီမာန်ဖုးစးရ။

ပဟိုတ်ကိုဟ် ဟိုတ်ဂှ်တဲ့ ဒိတုဖေဖဝ်ဝါရီ ၁၂-တ္ၚဲဂှ် တ္ၚဲဂကောံကၠိုန်ချ္ၚင်ရသာ် ပ္ဍံ ပစ္ၚတ်သ္ၚောင်သ္ဍုီ ကော်ဒ်စအိုတ်ရ၊ ပတံနူတ္ၚဲတော်တဲ့နှ်ကိုဟ်စိုပ်တ္ၚဲဏအ်ဇ္ၚာဝ်ပ် သ္ၚာံစိုပ်တ္ၚဲဂှ်မ္ဂး အလိုအသီတအ်ပက္ဍိုပ် အာဂတ ကျာန်ဗ္ၚုဟ် သဘင် အသေ အဟာန် တ္ၚဲဂကောံကၠိုန်ချ္ၚင်ရ ဂကူမန် ပိုလေဝ် တ္ၚဟ်နသ္ၚောံဂ္ၚံဖုးစး ချ္ၚင်မိတိမ နဒဍဳ္ဍုတ်မွဲဂတော်၊ ခပိုမွဲကောမ်၊ ဘ္ဍီမွဲ မေပ်၊ လုပ်ရေင်တ္ၚုင် ကရေံ ဂကောံ ကောန်ချ္ၚင်အရင်ဂမ္ၚိုင်ရ၊ အခေါင်အပို တင်ကိုဂ္ၚံထေက် ဗိုကောန်ချ္ၚင်အရင် တအ် ဂ္ၚံဒုင်စသိုင်ဂှ် သ္ၚးကလိဂ္ၚံကိုရောင် ဇ္ၚေ်စိုတ်ပတော်တ်ရ၊ မွဲလ္ၚော်ဂှ် ယိုက်ဂွ္ၚေင် ပရေင်ဖုးစး မွဲလ္ၚော်ဂှ် အလုံကောန်ဂကူ မန်တအ် ဂ္ၚံညီသာသ္ၚဟ်န် စန်ဒက် နကိုဟ် ခပ်ပရေင် ချ္ၚင်ကွာန်ရ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ ပွဲအရာ ဒက်ဆီညီသာဂှ် ပိုကောန်ဂကူမန်မွဲဂကူ တ္ၚဲကောန်ဂကူ မန် မွဲတ္ၚဲ ဒးန္ၚံထေက်ရောင် ဂးတဲ့ တ္ၚု ပညာက္ဍိုပ်သ္ဍိုပ် ပရေင်ၚ္ၚုင်ကွာန်တအ် “မာ်မွဲစ္ၚေက် တ္ၚဲကောန်သ္ၚိုင်ဓါ သမလ ကိုဟ် ဗိမလ ကောကိုဒေံ မဗ္ၚန်ချ္ၚင်သိုင် နန် သ္ၚုတိဟံသာဝတီဂှ်(ၚ္ၚုင်ဗဂေါ)ဂှ် စ္ၚတ်သ္ဍုီကောတ် ဂ, ကောန်ဂကူမန်ရ” ကိုဍ္ၚပ်သ္ဍုပ် ပရေင်ၚ္ၚုင်ကွာန် စိုတ်ၚ္ၚုဟ် မြဟ်ဒ္ၚုင် ပွဲပရေင်ချ္ၚင်ကွာန်တအ်ဂှ် သ္ၚောင် ကောတ်တ္ၚဲကောန်ဂကူမန်တဲ့ ရေင်တ္ၚုင် ကျုင် တ္ၚဲပရဲဂကူပေင်တ် အလန်(၃၈) ဝါရ။

ဂကူမန်ပိုဒ္ၚိုဒ္ၚ ဇာတိနာ်ဟာ ဟိုဟ္ၚံ မာန်ရ စိုတ်ခါတ် မြဟ်ဒ္ၚာတ် ပြဟ် ပြေဟ်မြက်ညိသေင် ဟိုတ်ဂှ်ရ စပ်ကိုဟ် တာလျိုင် ကောန်ဂကူမ္ဂး နကိုပညာ ဗ္ၚာရဏာတဲ့ ရေင်တ္ၚုင်အာမ္ဂး ဖုးဒုဟ်, ဖုးဝဲ, ဖုးဘဲမာန်ရ၊ ပိုကောန်ဂကူမန် ဂမ္ၚိုင် တာလျိုင်ကောန်ဂကူ မတွံဂး လိဝ်ပတ်ယေန်သ္ၚာင်မန်ဂှ် ဒးယိုက်ဂွ္ၚေင် လဝ် နှ်ကိုဟ် မုက်ဗကပ်တိရောင်၊ ဓိုန်ဂှ် လေဝ် တာလျိုင်တအ်ဂှ်ပင်စုတ်သ္ၚုပ္ၚး ဗြုင်ၚ် ဟ္ၚံကြို္ကက်ကိုဟ်ဓတ်ဇကုတဲ့ နကိုဟ် စိုတ် ဇ္ၚာနလာ(ပြဟ်ပြေဟ်)ဂြိပ်အာမ္ဂး ဂ္ၚိုင်ဒုာန်လေဝ် ဟ္ၚံကလိတ်ကလောတ် မိုပ်ဇ္ၚေ်မာန်ရ၊ လောတ်ဇ္ၚေ်ဇကုသ္ၚးဟ္ၚံမွဲ ကိုဟ်တာလျိုင်မ္ဂး ကွက်ဟ္ၚံမွဲရ၊ ဓိုန်ဂှ် လေဝ် သိုဏာပိုဒ္ၚေင် တ္ၚ ိန်ယိုက်လဝ် ဗြုင်ၚ်တဲ့လောတ်ဇ္ၚေ်မ္ဂး အိုတ်သ္ၚုန်မာန် ရောင်ဂှ် သတိဒးန္ၚံကောတ် ကွဲ္ကကွဲ္ကရ။

ကန္ၚံပွဲကွ္ၚာဂှ် ပသာ်မအိုတ်အာရော ယဝ်ရပ္ၚုတ်ရုံင်မ္ဂး ကချိုရောင် ဓိင်အာ ဓိင်ကျုင်တအ်ဂှ် ပံက်ဂိုင်ဏာ သ္ၚုတ္ၚံ ဗလဲ စအိုတ်မွဲတဲ့ ကျုင်ကောတ်မွဲပ္ၚုန်ရ၊ လအ်အ်-လအ်အ်တော် သေ္ၚဆး က ဂြေက် ဂတာတိရ၊ လအ်တိုန်မ္ဂး က ခ္ၚါန်တအ်ရသေ္ၚမာန်၊ ပွဲကိုကောန်ဂကူ မန်ပိုပ္ၚုန်လေဝ် ဟိုတ် မခိုင်လောတ် ဇ္ၚေ် တာလျိုင်ဍုက်ဂ္ၚံ ပူဂိုဆာန်ဂကူ ဂိ ယဲအာ ဂြုယ်ယ်-ဂြုယ်ယ်မ္ဂး ဂတနူ

ဏအ် ဇွးပူဂိုတအ်ဂှ် မှဴဟ်ယိုက်ဂွေင် နွံမံင်ဏီဟာ တာလျိုင်ဂကူ မတွံဂး လိက်ပတ် ယေန်သ္ဂာင် ပူဂိုဂွံယိုက်ဂွေင် ဟွံမွဲမ္ဂး ဂကူမန်ပိုဒးတိက်လ္ပာမံင်ဗုင်ရ။

ပွဲဂကောံ ကွိန်ဍုင်ဗ္ဒာဂွံ ယေန်သ္ဂာင် မန်ဂှ် နွံကၠုင် တန်ကၠုင် ကိုပ်ကၠာအိုတ် ရ၊ ပွဲအရာကိစ္စယေန်သ္ဂာင်ဂှ်ယေန်သ္ဂာင် မန်ဂှ် မံက်ကၠုင်ကၠာနူ ယေန်သ္ဂာင်ဗမာ ရ၊ ဟိုလ္ပ်ာအောန် ဇ္ဂတ် [၁၀၀၀]သ္ဂံ မံက်ပြဟ်နူဗမာရောင်။ ဟိုတ်ဂှ်ရ လိက် ပတ်မန်ဂှ် အ္ဂိုဂှ်ကၠုင် ပြဟ်နူဗမာ ဂိုၚ် ကိုဂြိုပ်သ္ဂံဏီရ၊ ဟိုမွဲနဲပ္ဍန်မ္ဂး လိက် ပတ်မန်ဂှ် ရိုဟ်ကၠက် ခိုင်ကၠိုက်တ် ဗွံမ လောန်ရ၊ လိက်ပတ်မန်ဂှ် ပွဲဍုင်အခင်ဂ လိက် ဘာတက္ကသိုလ် လာန်ဒါန်၊ အခါ ဖရိက ကောံ ပွဲဘာလ္ပတ်ဗ္တောန် ဘာ သာ ရးဇ္ဍက်တအ်ဂှ်လေပ် ကတ်လ္ပတ် ဗ္တောန်တဗ္ဒင်ဏီရ။ ဟိုတ်ဂှ်ရ လိက်ပတ် မန်ဂှ် ဒှ်လိက်ကောန်ဍုင်သ္ဒာင်ဂမ္ဘိုင်ပဂ ရုတဲ လ္ပတ်ဗ္တောန်ဗ္ဒင်ရောင် ဟိုမ္ဂး ဟို မာန်ရ၊ လိက်ပတ်မန်ဂှ် ဒဒှ်ရ ဒှ်ကၠုင် လိက်ပတ် ဗြေဝ်ဗြဟ်အိုတ် ဟိုဂှ် လ္ပတ် ရံင်ကိုဝ် သက်သီသာခက လိက်တ္ဂအ်မ္ဂး ဂွံတီကေတ်မာန်ရောင်။

ဒှ်တံ ပွဲကိုလိက်ဂအုပ် ဌာန ဗေဝ်ဒုင် ကာဒဝ်ဖွဴ ဒေါ့င်ဂုံင် ဗေဝ်သွးဆိုယှော် ဍေတ်ဗ္ဒာ အခိုက်ကၠာ ပြဝေဏီမန် ကောန်ဍုင်အရင် ဂကောံကွိန်ဍုင် ဆို ယှော်လေတ် သမ္မတဍုင်ဗ္ဒာ (ပြည် ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေး မှုရိုးရာစလေ့ထုံးစံများ (မွန်)၊ မြန် မာ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီ ဗဟို ကော်မတီဌာနချုပ်) ပွဲမုက်လိက်‘၂၁၇’ ဂှ် စပ်ကိုဝင်လိက်ပတ်မန်တုဲ ချူလစ်နွံရ။

ဝင်လိက်ပတ်ပိုမန်ဂှ် ဒဒှ်ရနွံကၠုင်ကို ကဆံင် စိုတ်လိုသ္ဒုင်ကၠုင် ခေတ်ဂတ မတ်လ္ဒုဟ် ကောန်ဍုင်တ္ဂဟ်သ္ဒာင် ဗို လို ပဂရုတဲလ္ပတ်မံင်ဂှ် ကောန်ဍုင်အ ရင် ဂကူတ္ဂဟ်သ္ဒာင် အ္ဍာချူလိက်လ္ပိုလ္ပို တအ် နကိုစိုတ်ဇ္ဍာသာဝိုန်ရ မိက်ဂွံတိုပ် ပ္ဍုက် မိက်ဂွံလေုက် စွံထောံမွဲဒ္ဂဲကို လေပ် နကိုဆန္ဒအလိုအသီ မတီကၠုဟ် သဘာဝခပ် ချူလစ် ဗိုနွံဗိုဒှ် ဒဒှ်ဍံဍံ ဇော်တ် ပ္တိတ်လစ်လိက်အုပ်မွဲကၠပ်ဂှ်ဒး တင်ဂုဏ်ထောက်ကေ္ဂကေ္ဂရ။

သ္ဒိုင်အလိုအသီတအ်ကို ကောန်ဍုင် ရး သ္ဒာင်ဂမ္ဘိုင်ကို သ္ဂအ်သ္ဂ´ ကြိုက မြပဂရုကတ်တဗ္ဒင် ဗြုဗြုဏီမ္ဂး သ္ဂက် ကောန်ဂကူမန်ပို အလုံအိုသီ ဂွံလေပ် လိက်မန်ဂှ် ပိုကောန်မန် ဟွံကေတ်တာ လျိုင်မ္ဂး ညးလိုမွဲ ရေင်တၠုင်ကို ပိုရော ဇ္ဍာပ်ကောန်မန် ဒးလေပ်လိက်မန်ရောင် ဒးချူလိက်မန်ရောင် ဒးမင်မွဲယေန်သ္ဂာင် မန်ရောင် တာလျိုင်တအ်ဏအ်ဂှ် ပို ဖျေထောံ နူပ္ဍးပို ဟွံထောက်ရ၊ ဗိုန်ဂှ် လေပ် ခါရ ယိုက်ဂွေင်မ္ဂး သတိ ဒးစွံ ရောင် ကရိုက်ဇကု ယိုက်ဏာ မာန်ဂှ် ယိုက်ဏာညိ၊ လောဘဇ္ဍော်တုဲလ္ပတုဴန် ဏာဖြိုင်င်ညိ၊ ကွ်အာကာဝါသိုက်က် ညိ၊ ဃရက်တုဲ လ္ပဂြဴပ်ညိ၊ အာတရ်ဍုဲ ဇမ္ဘိုင်မ္ဂး ဒးအာ သိုက်က်သီသီ ရောင်ဂှ် ဇ္ဒာပ်ကောန်ဂကူမန် ဒးကၠုဟ်လစ် ဒး တီလစ် ဗြုဟ်ဟ်နက်က်ရောင်။

ဗညာသာင်မန်
ကအ်ဗိန်။

☆ လိခ်ပတ်ဂိတ်—ဂကူဇွော်မောဝ်

* ဂကူမ္ဂိုဟ်ပ္ဍုန်   တန်ပ္ဍဲလိုက်အဴ   နွံတၟဂြိုၚ်၊
ဇ္ဍာပ်ဂကူဂမ္ဍိုၚ်   အတိုၚ်ဝေါဟာ   နွံကဵုလိခ်ပတ်၊
လိခ်ပတ်ဂိတ်   ဂကူဇွော်မောဝ်   ဟိုလဝ်အဆက်၊
အိုတ်ညးအဲစှ်တ်   လိခ်ပတ်ဂိတ်   ဂကူဂွံဗိုန်ခိုၚ်။
* လိခ်ပတ်ဟွံမွဲ   တုပ်နဲဆုဿဲ   ဟွံကိုကြက်ပ္ဍုန်၊
လအ်လဟွံတန်   ချိုတ်ကေဝ်ဗ္ဒန်ပြဟ်   ဗွဲစှ်တ်ဒှ်တ်၊
ပစ္စကွ္ဍပြ   တ္ၚဲဏအ်ပိုသ္ဂိ   ဆိုဇီလ´ပ´၊
ပျူကာန်ယာန်အ   ဂကူ"သေတ်"ဒှ်   ချိုတ်ကၠှ်အိုတ်ဿုန်။
* လိခ်ပတ်နွံကၠာ   ပှ်ာဆုနွံကြက်   ဆက်ကၠက်လအ်အာ၊
လိခ်ပတ်ဘာသာ   ထ္ၜးဏာကိုဂွံၚ်   ကဆံၚ်ဇွော်မောဝ်ဆဒှ်၊
တ္ၚဲဏအ်ရံၚ်ညိ   အမေရိကာန်ကိ   သိုဂျပါန်ဗှ်ဒှ်၊
ပြၚ်သေတ်,ကြုက်ဒုဒှ်   သဟာဲရာတ်ယှ်ာထိုက်   အဂ်လိက်ကၠာ၊
* လိခ်ပတ်ညးတအ်   တ္ၚဲဏအ်သ္ဂိရံၚ်   ဂိမံၚ်သေၚ်ဟာ၊
လောကီပညာ   ဘာသာသိပ္ပံ   ရံၚ်စိုမွဲတဲ၊
သ္ဂူဂှ်တိကျာ်   မံက်ဂတဝ်ကၠာတ်   တီညာတ်ညးအဲ၊
ဂှ်တိသုၚ်စေဒှ်   စိုပ်မှ`အကး   ညာတ်ကၠးရဟာ။
* တ္ၜိုရးပိုပ္ဍန်   ကောန်ဍုၚ်အရၚ်   နွံဂြိုၚ်ဂှ်ၚ်ဿဲ၊
ရဲလိခ်ပတ်သၠ`   ပ္ဍဲကိုတ္ၜိုရး   ပိုဒးဗက်ပ္ဍန်၊
ဟွံလိခ်ပတ်စိ   လအ်ညိညးၚ°တ်   စိုတ်သိတ်အိုဟ်ဗကန်၊
လိခ်ပတ်ဂိတန်   ဂကူပ္ဍန်မောဝ်ဇောဝ်   လ္ပောဝ်ကၠုၚ်ညးအဲ။
* လိခ်ပိုမန်လေဝ်   ဃောဂိလဟိုကၠာ   ပိုမန်ပြာကတ်၊
ဘာသာလိခ်ပတ်   သဝ်ပ္ဍိုတ်ဇှ်ေပ္ဍန်   ပိုမန်သဝ်အာ၊
ပိုဂကူမန်   ညောန်ကိုအဲဖြ   ညိဟွံဂွံဟာ၊
လိခ်ပတ်ဘာသာ   ဂွံပြာထာပ္ဍန်   ပိုမန်ဒးဗကတ်။
* ယေန်သ္ဂွာၚ်ဂကူ   ကၠုၚ်နူလိခ်ပတ်   စှ်တ်ဂိတ်ပၚ်သ္ၚုၚ်၊
လိခ်ပတ်ဂေါဝ်ဖြုၚ်   ဂကူသ္ၚုၚ်ပ္ဍန်   မွဲတန်ပြာကတ်၊
လိခ်ပတ်ဂှ်ဒှ်ဒှ်   ဒှ်ဗဟုသောတာ   စှ်တ်ဏာအဆက်၊
ဗိုကၠာတေံသ္ဂုတ်   ဗွဲစှ်တ်ဂကန်   ဂိတိုန်ဂွံသ္ၚုၚ်။

အံၚ်မျာတ်ထောန်။

နှဲသာန်ဂကာ ဖြဟတ်လိခ်မန် ဓသာန်ပ္ဍဲတၠုင်ရိုး

ပွဲဂကောံကၠိုန်ဍုင်ဗှာဏာအ် ကောန်ဂကူ ကောန်ဍုင်အရင်ဂမ္ဂိုင် ပဒတ် ကောံကလောံဗှ္ဂိုင် ဒှ်ဲညးကိုညး၊ ဒေသညးကိုညး၊ ဂကူညးကိုညးဖအိုတ်ရ၊ ပ္ဍောဝ်ကိုကောန်ဍုင် အရင်ဂမ္ဂိုင် ဂကူဍောတ်ကိုဇ္ဈောဝ်ကို၊ အ ရေဝ် ဘာ သာ လိခ်ပတ် သုခမပညာ ယေန်သ္ဇာင် ညးကိုညးနွံတရ၊ လိခ်ပတ်မ္ဂး ဒှ်ကြက်လမျိ မဗီဇကောန်ဂကူရောင်၊ လိခ်ပတ် ယဝ်ရကော်ဗ္ဒန်အာမ္ဂး ဘာသာဂှ်ဟွံရာင်ဆဵုရ၊ ဘာသာဂှ် ဟွံရာင်ဆဵုမ္ဂး သွက်ဘာသာဂှ် ဒှ်ဲလိုပညာ သ္ဂောံဂိလဟိုဲ ဒယှ်တှ် မြဟ်တိုန်မာန်ဂှ်ရော၊ လိခ်ပတ်ကော်ဗ္ဒန် ဟွံခုန် ဘာသာ ဖုံဂိုက်အာ ပွဲစုတ်ရောင်၊ ပွဲကိုအခိင်တဲ့ဏာအ် ကောန်ဂကူပိုမန်လ္ဂိုတအ်ဂှ် နကိုစိုတ် ဟွံမိက်မင်မွဲလိခ်ပတ်ဇကုဂှ်နွံတဒှ်ုင်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂှ်င်ဏီရ၊ ယဝ်ရဂ္ဂိုက်ဂှ်ဲရိုင် တမ် မူလမ္ဂး ဟိုဟ်နူထေင်ဍောတ် ထေင်သေ်ဲ ကိုလိခ်ပတ်ဇကုပေင်မဒှ်ရ၊ ကောန်ကွး ဘာလ္ဂိုတအ်ဂှ် လိခ်ပတ်ကောန်ဂကူပိုဲ တအ်ဂှ်နွံဒှ်ုင်ကေ်ွရ၊ ဆဂး ဒှ်ဲလိုသ္ဂောံ သုင်စေဲ၊ မုဂဏ်ဖိုဟွံမွဲ သာ်ဝွံ ဂရိုဟ်တ်လိခ်ပတ်ဇကုအိုတ်ရ၊ ညးမဒှ်မိမပိုဲ မန်တအ်ပ္ဍန်လေဝ်အတိုင်ကောန်ဇာတ် ဇကု မဟိုဗ္ဂေတ်ဒှ်ုင်ဂှ် စိုန်မတီတဒှ်ုင်ကို လေဝ် ဂိုင်ဗြလပ္ဒဒးဂှ် ဟွံစပ် ဍောန်ထွးကိုကောန်ဇာတ်ဇကုရ၊ ကၠပ် သ္ပ ဒှ်ုင်လေဝ် နွံတဗွဲမဂ္ဂိုင်ရ၊ ညးမဒှ် မိမ ကောန်ဇာတ်လ္ဂိုတအ်ဂှ် ဟွံတီသကဵကဵ တဲ့ မူဝွံပ၊ လ္ပကာတ်ဗတောန် လိခ်ပတ် မန်ညိ၊ ဗိုဏာအ်လေဝ် နကဵုအရေဝ်ကြိုင် ကြိုင် မှိုဟ်ဟ် ထပ်ဆေဝ်ဒဝ်ကော်ထောံ အိုတ်ဏီရောင်၊ ကောန်ဂကူပိုလ္ဂိုတအ် ဂှ်ပ္ဍန်လေဝ် ယွု၊ကောန်ဂကူဇကု ဟွံ မိက်ဒုင်ယွု၊ဟဲ့ သုဲဒုင်ကော်ကော် ယွု၊ ကောန်ဂကူညးတွဟ်သ္ဇာင်လေဝ် နွံတ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ရ၊ ညးတအ်ဂှ် 'ကျဗြိပ်ဒ' ဒှ်ား

ဗက်စ’ ရဟွံသၚ်ဟာ၊ တ္ၚပညာတအ် ဟိုလဝ်ရ၊ အရေဝ် ကောန်ဂကူ ဇကု လေဝ် ဟွံမိက်ဟိုဲ၊ လိက်ပတ် ကောန်ဂကူဇကုလေဝ် ဟွံမိက်ကတ်လ္ၚတ်မ္ၚး.... ကောန်ဗ္ဍဲကြဲ စ´ ဗ္ဍဲဂတဝေါံဂှ် မဒှ်အာ ညးပလိုသ္ဗ ပ္ဍဲသ္ၚု။ ကောန်ဂကူ ဇကု အိုတ်ရ၊ ယဝ်ရ ဗ္ဍံစိုတ်သၞာဏအ်မ္ၚး ပ္ဍဲကိုတ်ဗ္ဍုရးပိုမန်ဏအ် ဖြဟတ် လိက်ပတ် ပိုမန်ကို သိုက်ိုမအရေဝ်ဝေါဟာ ပိုမန် ကေ့ံဗ္ဒန်အာမာန်ရောၚ်၊ ဖြဟတ် လိက်ပတ်ပိုမန်လေဝ် အောန်အာ ဍုန် လျအာ ရှိုပ်ဒဒှ်တဲ့မာန်ရောၚ်။

ဟိုတ်ဂှ်ရ အရေဝ်ဇကုဂှ် ဇကု သဒး သ္ဂဂရုတဲ့ လိက်ပတ်ဇကုဂှ် ဇကု သဒး သ္ဂအခိကရောၚ်၊ အရေဝ်ဇကု လိက်ပတ် ဇကုတအ်ဂှ် ယဝ်ရ ဟိုဂး ကတ်လ္ၚတ် အာမ္ၚး ဒှ်ညးမၚ်မွဲအရေဝ်၊ လိက်ပတ် ကောန်ဂကူရောၚ်၊ အတိုၚ်ဏအ် ယဝ်ရ ယိုက်ဒိုက်မၚ်မွဲအာမ္ၚး ဖြဟတ်လိက်မန် အောန်ပ္ဍဲတ္ဍုရးဂှ် ဒှ်ဟွံမာန်ရ။

ယွံကလောမန်တအ် ညးဂမ္ၠိုၚ် မ္ၚးတအ်ဆာန်ဒ္ၚင် ဂကူ ဇကုရောၚ် ဟွံသၚ်ဟာ၊ ယဝ်ရမ္ၚးတအ် ဆာန်ဂကူ ဇကုဍာံဍာံမ္ၚး ဗွဲကိုပ်ကၠာ ကောန် ဇာတ်ဇကုတအ် ညံၚ်ဂွံ ဟိုအရေဝ်မန် လေပ်ကွးကွးဖဍုးဖဍုးဂှ် ဒးဗတောန် ကိုဍေံတအ်ရောၚ်၊ဒုတိယ ညံၚ်ကောန် ဇာတ်ဇကု ဂွံဗှ်လိက်ပတ်မန် လေပ်ချိုတ် ချိုတ်ပ္ဍိုတ်ပ္ဍိုတ်မာန်ဂှ်လေဝ် ဒးကိုဍေံတအ် ဗတောန်အိုတ်ရောၚ်၊ ယွံကလောမန်တအ် ဆာန်ဂကူမ္ၚးဂှ် ဆာန် ပူဂို ဆာန်မှ်ဟွံသၚ် ဒးဆာန် လိက်ပတ် ယေန်သ္ၚာၚ် ရောၚ်၊ မှ်ဆာန် လိက်ပတ်ဇကု မှ်ဆာန်ယေန်သ္ၚာၚ်ဇကုဟောၚ် ဒှ်မှ်ဆာန် ဂကူ ဗွဲစုတ်ရောၚ်။

အခိၚ်သ္ၚုဟ် မူဟိုတ် လိက်ပတ်ပိုမန် ယေန်သ္ၚာန်မန်ပို သိုက်ိုသုခမ ပညာ မန်ပို ဖြဟတ်မ္ဒးဍုန်လျ အောန်အာ ပ္ဍဲကိုတ်ဗ္ဍုရးဂှ်ရော၊ ကောန်ဂကူမန်တအ် ချပ်ဗ္ဂာရဏာသ္ၚ°ဂိုပ်အာမ္ၚးတေံ ဟိုတ် နူဟွံယိုက်ဒိုက် ဟွံဗတောန် လိက်ပတ် မန် ဟွံထိၚ်ဒက် ယေန်သ္ၚာၚ် သုခမ ပညာမန်တအ်ရောၚ်ဂှ် ကွးကွး ဖဍုးဖဍုး ဂွံတိညာတ်ကေတ်မန်ရောၚ်၊ဟိုတ်ဂှ်ရ ယွံကလောမန်တအ် ကောန်ဇာတ် ဇကု မတ်ဂွံတွး သ္ဂံ ကိုဟ်ခ္ၚအာ သ္ဂံကတ်လ္ၚတ်အာ လိက်ပတ်မန်ဂှ် နွံ တာလျိုၚ် လတူမိမပိုမန်ရောၚ်၊ မိမကလောမန်တအ် ပ္ဍန်လေဝ် ဒး ဝေတ် ဍေံဗတောန် စိုကိုကောန်ဇာတ်ဇကု တအ် ဒးဍုန်ဍောတ်ရောၚ်၊ ‘ဓဝ်လၞ် နူကြောတ် ကောန်ဝေတ်နူဍောတ်တ်’ အရေဝ်တ္ၚပညာတအ်ဂှ် သ္ဂံ တန်တ ဒ္ၚင် ပ္ဍဲကို ကတောဝ် လ္ၚုန်န် အိုတ် ညိ ကောန်ဂကူမန်တအ်။

ပ္ဍဲတ္ဍုရးဏအ် ဖြဟတ်လိက်ပတ်မန် အောန်တဗ္ဍဲမလောန်ဂှ် ကောန်ဂကူမန် တအ်ညးဂမ္ၠိုၚ် သ္ဂံတီကေတ်တဲ့ စွံ ခဝ်သတိအိုတ်ညိ၊ မၚ်မွဲ လိက်ပတ်ဇကု ညိ၊ လိက်ပတ်ဇကုဂှ် သ္ဂလဝ်လမျီ ဖျုန် ဂြိုဟ်ဇကုတဲ့ မၚ်မွဲကတ်ဗတောန် သဒး သ္ဂိုက်ဆာန်တဲ့ လိက်ပတ်ဇကု ဍုန်လျ ဖြဟတ် အောန်အာဂှ် ဂဝ်ဝ် ဒးဂိုဟ် ရောၚ်၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ ‘ဆာန်ဒးရှိဗၚ် ဂိုဟ် ဒးမၚ်မွဲ’ တ္ၚပညာတအ် သ္ဂးလဝ်ရ။

ဒီဂရီကဝ်လိက် ဍုၚ်မတ်မလိ

ဂကူမန်ပိုလ္ၚုတအ်ဂှ် ဂွံကိုအရေဝ် ဇကုလိက်ပတ်ဇကု အထေင်ဍောတ်ကို ဘာသာလိက်ပတ်ဇကု ဟွံပကာကိုမဗီ ဇ ဇကု ဂကူဇကုတုဲ အရေဝ်ဇကု နွံ ဒုင်ကိုဂှ် ဝိုတ်ထောံ ဟွံညာ လးလးရ မန်ကိုမန်ဆိုညာတ် ရေင်ဍ္ကအ်မ္ဂး ဟိုတ်နူအထေင်ဍောတ်ကို ဍ္ကူလိက်ပတ် အရေဝ်ဇကုတုဲ ဟွံဟီုဟွံသ္ဒာန်ဗတ်မန် ရ ဒ္ဂုံဟီုအရေဝ်ဘာသာ ညးတ္ၚဟ် သ္ဂာင်ဂှ် ထေင်နွံကိုရှ်ရ မန်ပိုနူကိုကွာန် ကြုဝ်ဍောတ်တတ်တေံကို သိုကိုမန်နွံဒုင် ပ္ဍဲကွာန်ဇ္ၚော် ဒုင်ဇ္ၚော် တေံပ္ဍန်လေဝ် ဟီုဂးအရေဝ်ဇကု အောန်ကွဲကွဲရ အရေဝ်အခြာ ဘာသာဇကု လေဝ် ကေုံဍုင်အာ ဗွဲမၜိုင်ရ ဟိုတ်ဒှ်သ်ဂှ်ရ လိက်ပတ်မန်ပိုဝ် ပ္ဍဲတ္ၚိုရးဏအ် ဖြဟတ် ဒှ်နလျအာ ညံင်ရ္ၚက်သွာဒက်ဂှ် ဒးလျး တုဲ မဍ္ကာတ်မြဟ်ကိုရ။

ဂကူဇကုဂှ် ဇကုဟွံဆာန် လိက်ပတ် ဇကုဂှ်ဇကုဟွံမင်မွဲဏီမ္ဂး ကာလကိုပ် ကၠာတေံမွဲအခိင် ဂကူဘာသာမျူဒယှ် တ်ဒုင်ဂှ်လွ္ဟ်နွံဒုင်ဏီဟာ ဟိုတ်နူကို လိက်ပတ်ကေုံဗဒန်အာတုဲ ဂကူမျူတအ် ဂှ်လေဝ် မ္ဒးတ္ၚဳဗ္ၚိုက် အာရဟွံသေင် ဟာ အရေဝ်အခြာမ္ဂးဂှ်ဒှ်မင်မွဲဒတောဝ် မဗီဇဂကူတုဲ ဇွာန်တ္ၚးပရော ဆီဇာ တိ ဂကူရ၊ လိက်ပတ်မ္ဂးဂှ် ဒှ်ပံက်တ္ၚး ကိုမတ်ကောန်ဂကူ ဒှ်ဍ္ကိုန်ဆီဇာတိဂ ကူတုဲ ဇွာန်တ္ၚးကို ပရောကွတ်ပညာ တ္ၚဟ်ဟ်သ်ရ၊ လိက်ပတ်မန် စပ်ကို ပရေင်လောကဳ သွက်ဒးစကာပ္ဍဲ ဒုင် ကွာန်တအ်ကိုလိက်ပတ်မန်စပ်ကိုပရေင် လောကဍ္ကို ပိုဲကတ်ပိတအ်ကို နွံတဝ်ဗွဲ

ဒးပြးအာရ

*မတ်ဖြိုကောံသွိုင်
တုပ်ချေံစိင်လေဝ်၊
အသိင်ကျာသ္ဂီ
ပြးဟီုအာရ။
*မတ်ဖြိုဒက်ရုပ်
ဂုင်ကွ္ၚင်တုပ်လေဝ်၊
ဗိုရုပ်တ္ၚအ်နို
ပိုဂွံဆိုမံင်၊
ဂွးနိုမတ်ပုန်
ဟွံတန်ကြိန်တုဲ၊
ဒတန်ကျာသ္ဂီ
ပြးဟီုအာရ။
*တုပ်သ်ဂှ်စိ....
ယွံဒေံဖြဟာန်
ကောဂွံဆာန်လေဝ်၊
မိတ်ဒါန်ကောဂှ်
လဝ်ကိုဒှ်ကၠာ၊
ညးတ္ၚဟ်ကျုင်ပ္ဍုင်
ဩန်ထဝ်ပံင်တုဲ၊
ဟွံရုံင်မဟ္ၚာ....
ဒးပြးအာရ။

မံအံက်ဆာန်
တံင်ပရင်

မဂိုၚ်ရ၊ ဗိုန်နွံတ် ဗွဲမဂိုၚ်ကိုလေဝ် ဗိုပ် ခေတ်ဏအ် သ္ဒဳဒုၚ်ကြိကြိကိုရ ညး မဗ္ၚ်ကတ်ဗ္တောန် အောန်သ္ဂု။ အောန်ဍာ် သ္ဂောံဆိုကေတ်မာန်ရ။

အခိုၚ်လ္ပ္ဍဟ်ဏအ်ဍာ် ဟိုတ်နူကောန် ၚ်သ္ဒတ်တအ် မံၚ်ဘာမန် အောန်ကတ်လ္ဒတ်လိက်မန် အောန်တဲ ပ္ဍဲတ္ဂိုရး လိက်ပတ်မန် ဗြဟတ်အောန်ဍိုန်လျတ်ရ၊ ထေၚ်ဂး လိက်ပတ် ဂကူဇကုအောန် ကိုၚ်ဟ်မးတဲ ညးမဖဍိုန်ကေုာံ ဗြဟတ်အဲဖဍိုန်ကေုာံ ဝီရိယအိုတ်ရ၊ အခိုၚ်လ္ပ္ဍဟ် သ္ဂတ်ကောန်ၚ်မန်တအ် သ္ဂောံတိလိက်ပတ်မန်တဲ ညးမဂွံအလိုအသိ တအ် စွံပ္တန်လဝ် အခိုၚ်ဗ္တောန်လိက်မန်ဍာ် အ္ဍဘာ မလေပ် လိက်မန်တအ် ပ္ဍန်လေဝ် သွအ်သာတ် ဗွဲမလောန်ရ အခိုၚ်ဗ္တောန် လိက်ပတ်မန်ပိုဍာ် အ္ဍဘာ မလေပ် လိက်မန်တအ် ဍိုက်ကပေၚ်ၚ် ယဝ်ရဗ္တောန်အာမွး လိက်ပတ်မန်ပို ဗြဟတ် ဟွံအောန်တရ၊ ကောန်ကွးဘာ ဂကူမန်ပိုတအ်ပ္ဍန်လေဝ် နွံတ်ဗွဲ မဂိုၚ်ရ၊ ဗိုန်ဂိုၚ်တ် ဗွဲမလောန် ကိုလေဝ် မ္ဂိဟ်ကေုာံ မ္ဂိဟ်မွဲ သ္ဂောံလေပ် လိက်ပတ်မန်ဍာ် အောန်တ် ဗွဲမလောန်ရ ဟိုတ်နူ ထေၚ်သဝ်ကို လိက်ဇကုဇကုဍာ် ဂွံတိကေတ် မာန်ရ၊ ယဝ်ရဟိုမွး ကောန်ၚ်တအ် ဂွံမသုန်တန်၊ တြဲတန် ထဍ်တန်မွး လိက်ပတ်မန်ဍာ် လ္ပဟိုဏီရ အရေဝ်မန် ဝိုတ်ကေုာံထောံ အိုတ်ရ လ္ဒိုမွး ဟိုအရေဝ်မန် ဂွတ်တဲ လေပ် လိက်မန် ဂွံဆဒးစံက်တိရဍာ် ထေၚ်သဝ် တကိုလိက်ပတ်ဇကုရ။

ယွံကလောမန်တအ် လိက်ပတ်ဇကု ထေၚ်ဇ္ဍော်ပဍေ္ဝ် ပ္တိုန်မွး ညုံၚ်ရမ္ဂိက် ထေက်တန်ကို ဍုၚ်ကိုရ၊ ဗိုန်ရတွ ဗုဂိုက်တ် ပ္ဍဲတိဗုက်ဗွဲမလအ် ကိုလေဝ် ကာလကြာတ်ကြတိုန်မွး ဂွံလျးတွး နွံ ကိုၚ်ဟ်မး မဂိုၚ်ပ္ဍန်ရ ပ္ဍဲကိုတ္ဂိုရး ဏအ်လိက်ပတ်မန်ပို ဗြဟတ်အောန် ဍိုန်လျဒုၚ်ဍာ် ကောန်ဂကူမန်ပို အလုံ အိုသိ သ္ဂောံတိညာတ်ကေတ်တဲ စွံ ခဝ်သတိအိုတ်ညိ ယဝ်ရ ပ္တိတ်ဗြဟတ် လ္ဂိပရာတိုန် လိက်ပတ် အိုသိမွး ဂကူပို ညုံၚ်ဂိတုပေၚ် မရာၚ်ဆဒဲတွးတ် ပ္ဍဲသ္ဂု။ ဂွးအာကာသဍာ် သ္ဂောံညာတ် ကေတ်မာန်ရောၚ်၊ ယဝ်ရဖဍိုန်ကေုာံဗြဟတ်လ္ပ်လိပတ်ခ်မွး ညုံၚ်ရဂိတုစွက် မေက်ဇ္ဍှ်ရှ်ုဟ်ဒဍာ်တဲ သ္ဂောံဆိုညာတ် မာန်ရောၚ်။

ဟိုတ်ဍာ်ရ အနာဂတ်မွး အခိုၚ် ပစ္စုပ္ပန် ကာလလ္ပ္ဍဟ် ကောန်ဂကူပို အိုသိ သ္ဂိုက်ဆာန် ကတ် ဗ္တောန် အာမွး လိက်ပတ်မန်ပို အနာဂတ်ဂွံ ဂွံဇ္ဍော်မောဝ်တ် ပ္ဍဲဂွးတိဇ္ဍော်ရ၊ ယဝ်ရ ပစ္စုပ္ပန်ဏအ် ဖဍိုန်ကေုာံဗြဟတ်မွး ပ္ဍဲတ္ဂိုရးဏအ် ဗြဟတ်လိက်ပတ်မန် အောန်ဍိုန်လျတဲ ညးကတ်လိက်ဟွံမွဲမွး လိက်ပတ်မန်ပို ကေု်ဒ္ဗန်တွ ဗုဂိုက်အာ မာန်ရောၚ်၊ ဟိုတ်ဍာ်ရ ယွံကလောမန် တအ် ပ္တိတ်လ္ဂိပရာ စွံခဝ်သတိ ချပ်ဗ္ဒာ ရဏာအိုတ်တဲ ပိုမန်တအ် သိုညး ပ္တိုတ် ပ္ဍဲတ္ဂိုရးဏအ် ညုံၚ်လိက်ပတ်မန် ဟွံဂွံဍိုန်လျ ဗြဟတ်ဟွံဂွံအောန်အာဍာ် ယိုက်ဒိုက်မၚ်မွဲ ထိၚ်ဒက် ဇ္ဍဲသ္ဒဴတ် အိုတ်ညိဍာ် ပ္တိုက်ဖအောဝ်ဏာရအဴ။

နဲဆာန်ဂကူ

ဒိဂရီကဝ်လိက် ဍုၚ်မတ်မလိ

ကျာ်ဒယှ်တ္ၚ် ဍုၚ်မန်ၜ်

*ကျာ်ထဝ်ၜိုလ်ၜ် သိယိုၚ် တၟေၚ်တၟံပ်လောန်ပြာထ၊
ရာဇမန်ဗ္ဒန် သဘၚ်ဗ္ဂော်သန် လ္ၚာဝ်ပ္ဍန်ပၜိုတ်ဏာ။

*က္ဍိကလေၚ်ရ ကေလာသ လ္ၚာဝ်သ္ၚဖျေမေတ္တာ၊
သဘၚ်ဗ္ဂော်ဂို ပ္ဍဲလတးအိုဲ လ္ၚာဝ်ဗိုအိုတ်ညိက္ဍာ။

*ကျာ်သဗိုဆိုဲ ခေတ်ဇ္ၜံပ်ဂို ဿ္ဍိုဗ္ဒန်လဝ်က္ဍာ၊
ဥတ္တရာသောဏာ ထေရ်ဇြပ္ဍ မူလတမ်သာသ္ၚာ။

*ဍုၚ်ပံၚ်ဆိုကျာ် ဒိုဂြၚ်နဲာ် နံ္ဂကျာ်ခေတ်သော်က္ဍာ၊
သဘၚ်ဗ္ဂော်ပြဲ ဗပေၚ်ဗဲ တံၚ်တဲတိုန်လ္ၚာဂ်အာ။

*မတ်မလိုအိုဲ ကျာ်ဒုဲဒိုဲ လ္ၚာဝ်ဗိုဒေါဝ်သာသ္ၚာ၊
သေံကလေၚ်ဗုဒ္ဓ ခန္တိဇိန ဂဗကျာ်သ္ၚက်က္ဍာ။

*ဍုၚ်ကျာ်မြပ် ဗိကြိုၚ် လ္ၚာဝ်ပြပ်ဗိုဗ္ဂော်အာ၊
ဇကရာဇမန် ညးဒက်ဗ္ဒန် ဒ္ဂပ္ဍန်စ´ဗုမာ။

*ကျာ်ဒသၚ် ခေတ်သော်ၜ် ဍုပ်တ္ၚ်နံ္ဂပြာထ၊
ထဝ်ၜေ္ၚက်ၜ် သဘၚ်ကျာ်ဒ္ဂ ဗ္ၚၚ်ပ္ၚပ်လ´ဍ္ၚးဏာ။

*ဖြဝ်ဗုတုန်ဆက် ကျာ်ကွာဝက် ခေတ်က္ၚက်နံ္ဂဂို့ၚ်က္ဍာ၊
က္ဍုၚ်လ္ၚာဝ်အိုတ်ရ ကောန်မည ဝံသညာတကာ။

*ကျာ်ခမီဗုန် ဗိဗ္ဂော်သန် ဍုာ်ပ္ဍန်ဗိုၚ်ကေ္ဍာံအာ၊
ၚ်ဗိဗ္ၚက်ခ္ၚံ သဘၚ်ဒ္ဂတမ် လ္ၚာဝ်စမ်ကျာ်တမ္ဍာ။

*ဍုၚ်ရေဝ်ပ္ၚိုၚ် ကျာ်လမိုၚ် ခေတ်တိုၚ်သော်ကေသာ၊
ဖဝ်ရဂိုန်ပေၚ် နံ္ဂတြဲက္ၚိုန် လ္ၚာဝ်တိုန်ဖျေမေတ္တာ။

*ဍုၚ်ဇြသ္ၚာၚ်အိုဲ ကျာ်ဂ္ၚံဆိုဲ ဿ္ဍိုနံ္ဂဂို့ၚ်က္ဍာ၊
ဂိတုစဲဗ္ဒန် ပ္ဍဲဍ္ၚးပ္ဍန် ကျာ်မန်ဂ္ၚံလ္ၚာဝ်အာ။

*ပ္ၚိုၚ်ဍုၚ်မန်ၜ် ကျာ်ဍုပ်တ္ၚ် တဲၜ်ရဂ´ဏာ၊
ဗိုဂ္ၚံလ္ၚာဝ်အဇ ဍုၚ်သ္ၚဝ်တြဲ ဂ္ၚံစ´လေဒဲလေဒဲသ္ၚာ။

နာဲထဝ်လျး(ကော်)နာဲအေမိုၚ်
ဍုၚ်ရမ္မပုရ

မန် ညှံင်ကဝဖြာတ်

ညှံင်ကဂှ်

နှံတ်ဒှ်သွး

○ယွံလေဝ် ကောန်ကွိန်တအ်ခ် အနဲ လ´ကို ပုံအဂိုမွဲရ၊ ကောန်ကွိန်တအ်ခ် ကလင်တ်အိုတ်ညို၊ ဒးပယာံ ကာလမွဲ တှ် သတ်တှသွေင် ကိုသတ်ဖိုင်ပန် တ္ကို ဒှ်ပင်္ဃပက္ခ တှဲသွက်ဂွံ ဗတိုက်ညးသ္တအ်ခ် ညးမွဲကောံညးမွဲဂှ် ပ္ကောံဒှ်င် ကောန်ရဲ ပ္ဍာန်တအ်ခ်အိုတ်ရ၊ ပွဲကိုသတ်တှသွေင် ဂှ် သ္ပိုင်သွဝ်ဂှ်ဒှ်ဗိုလ်ပ္ဍာန်ဇွော်တှဲ ကော် ကောန်ရဲ ဂစေံဟာဝ်ကိုုင်ဂမှိုင်လ´ပေါ ပရူပရာ သွက်ဂွံဝေင်ပ္ဍာန်ကို သတ်ဖိုင် ပန် ကိုဖျေံတာလျုိင် သွက်ဂွံစန်ဒက် သတ်တှသွေင်ရ၊ ဂစေံဟာဝ်ကိုုင်အတိုင် တာလ္ပိုင် သ္ပိုင်ဂပဝ်ကိုဂှ် ယိုက်ဂေ့င် ဒိုုက်က်ပေင်င် ဂငွေင်ကှုင် သ္ပာန်စိုပ် ကဝဖြာတ်ရ။

ဟာဝ်ကိုုင်သ္ပာန်၊ယွံလေဝ်ကဝဖြာတ် နဲတအ်ခ်လုပ်ဇော်ပိုဟာ၊ ခြာဟွံလအ်ခ် ပိုသတ်တှသွေင် မ္ဒှးဝေင်ပ္ဍာန်ကို သတ် ဖိုင်ပန်ရောင်၊ ယဝ်ရနဲတအ်ခ် လုပ်ဇော် ပိုသတ်တှသွေင်မ္ဂး သ္ပိုင်ဂပဝ်ပိုဖျေံလဝ် သွောဝ် ဒးစုတ်ဩန် ဂအုံညးမွဲ မသုန် ဒကောဝ်ရ၊ကဝဖြာတ် ဖေက်ဒးစုတ်ဩန် ဂအုံတှဲ ရ်သဝ်ဂွံ ဟိုတိုန်ရ၊ ယွံလေဝ် ဂစေံဟာဝ်ကိုုင် ပိုဂှ် ဒှ်သတ်တှသွေင် ဟွံသေင်ရ၊ ရံင်ရှပ်ရ် ဗိုရံင်ကိုုပ်ပိုစံ ဟွံတုပ်ကွိဟာ ပိုဂမာအာ ဗိုကွိလေဝ် ဂွံမံင်ရ၊ ဟိုကိုဂစေံဟာဝ်ကိုုင် ဂစေံဟာဝ် ကိုုင် မိင်ဂလာန် ကဝဖြာတ်သွဟ်တှဲ ဍုံမံင် ခိုဟ်သန်ရ ဟိုတှဲ အာတ်ရ၊

ပွဲကိုရဲသတ်ဖိုင်ပန်ပုန်လေဝ်သ္ပိုင်ဇာ ဒိသိုင် ဒှ်သ္တိုုပ်ပ္ဍာန် ဗိုလ်ပ္ဍာန်ဇွော်တှဲ ကော်ပ္ကောံရဲသတ်ဖိုင်ပန် မပွံ ဇွော် အိုတ်ဂှ် စိင်၊ဍောတ် စိုကိုဗိုပ်ကွိ ဟိုလ´

ပေါပရူပရာ သွက်မ္ဂး ဝေင်ပ္တာန်ကို
သတ်တုသ္ဂင်နွံတဲ့ နဲ့တအ် အာဗ္တော်
ရဲကောန်ဇော် ပိုအိုတ်ညိ၊ မ္ဂိုဟ်လုပ်
ဇော်မွဲမ္ဂးမ္ဒးစုတ်ဩန်ဂအုံမသုန်ဒကေဝ်
ရ၊ ဖျိုအသံအမိင်တဲ့ နဲ့တအ် အာကို
ကဝဗြာတ်ကိုညိ ဗကန်ထာရ၊ ပဲ့ကာ
လဂှ် ဗဂ`ကိုက္လိုကျုင်စိုပ် ကဝဗြာတ်ရ၊
ကော်ကဝဗြာတ်လ´ဇ္ဇပရူပရာ နဲ့လုပ်
ဇော်ပိုဟာ လုပ်ဇော်ပိုမ္ဂး ဒးစုတ်ဩန်
ဂအုံ မသုန်ဒကေဝ်ရ၊ ဗိုလ်ပ္ဂာန်ဇွော်
သ္ဂိုင်ဇာဒိသိုင် ဖျိုလဝ်အသံပါင်ရ၊ ဟိုဳ
ထ္ဂးတဲ့....

ကဝဗြာတ်ချပ်တ မွဲချိန်ခထာရ၊ယဝ်
ပိုလုပ်ဇော်သတ်ဇိုင်ပန်မ္ဂး ပ္တာန်လေဝ်
ဒးဗတိုက် ဩန်ဂအုံခလဝ်ဒးစုတ်ဟွံဒး
ရုးရ၊ ဟွံသက်သာရ ချပ်တဲ့ ကလေင်
ဟိုဳကို ဗဂ`ကိုက္လိုသဝ်ထာအ်ရ၊ ပိုဂှ် မုက်
မတ်တုပ်အယောင်ကွိုကိုလေဝ် ပဝ်အာ
ဂုဲစ လ္တူ။အာကာသ မဒှ်သတ်တုသ္ဂင်
ရောင်၊နဲ့တအ်ဗ္ဂိုရုံင်သ္ဂင်ပိုစံ ပုးသ္ဂင်
ပဝ်ထ္ဂးကိုရ။

ဗဂ`ကိုက္လိုဗိုတ်ကဝဗြာတ်တဲ့ဒညုံက်
ကွိုပ်သာသာရ၊ ဍုံမံင် ဂလာန် နဲ့
တအ်ဟိုဳဂှ် ခိုဟ်သန်ရ ခိုဟ်သန်ရ၊ဟိုဳတဲ့
အာတ်အခေါင်ကိုပို ဂွံစ´လ´ဇ္ဇကိုသ္ဂိုင်
ဇာဒိသိုင်ပိုညိ ဟိုဳတဲ့ ကလေင်စ´အာ
ဍာန် ဇရေင်ဇကုအိုတ်ရ။

ယွံလေဝ် ကောန်ကွိုန် တအ် ရုံင်
ကောတ်စရိုတ် ကဝဗြာတ်စံ ယဝ်ရလုပ်
ဇော်မွဲလွှော်မ္ဂး ဖေက်ဒးစုတ်ဩန် ဂအုံ
ညုးမွဲ မသုန် ဒကေဝ်ကို၊ မွဲသဝ်ပုန်
ဖေက်ဒးအာ ဗတိုက်ပ္ဂာန်ကို ပါလွှော်
တေအ်လွှော်လအ်တဲ့ မံင်ကောတ်သာသာ
ဗက်ကောတ်သာဂှ် ဂွံတိဳကောက် စရိုတ်
ကဝဗြာတ် ဟွံသေင်ဟာ ကောန်ကွိုန်
တအ် ဗိုစရိုတ်ကဝဗြာတ်ထာအ် ကောန်
ကွိုန်တအ် ဝေင်ပါအိုတ်ညိ၊ လွှကောတ်
ညိ။(၀၇)ညုံင်စရိုတ်'ကကု´'မ္ဂိုဟ်ကျုင်
လွှော်လ္တူ။ဗိုမ္ဂး ဒံင်ဇွော်ဍော် မ္ဂိုဟ်ဇွော်လွှော်ဍော်
မ္ဂး သုဝ်တိုန်လ္တူ။ဗို စရိုတ်ဗိုတအ်ထာအ်
လွှကောတ်အိုတ်ညိ ကောန်ကွိုန်တအ်။

ယဝ်ရ ပိုကေ့ာန် ကမှောန်မွဲမွဲမ္ဂး
မ္ဂိုဟ်စွံစိုတ် ညုံင်ကဝဗြာတ်ကို၊ ညုံင်
ကကု´ကို ညာတ်ဒးမ္ဂး ထ ဍေင် ပါ
ထေါံညိ၊ လွှကိုလုပ်ဇော်ဇကုညိဂှ် အဲ
အနဲ့ကိုထာ သတိကို ကောန်ကွိုန်
တအ်ရ၊ သဇ္ဇကမှောန် ကောန်ဂကူမန်
ကို ဂွံ အာစိုပ် အံင်ဇွုးညိဂှ် ဖျိုထာ
မေတ္တာရ ကောန်ကွိုန်တအ်။

နဲ့ထဝ်လျုး၊
ကအ်ဗိန်။

ဝင်တိုက်ရုင်လိက်
ဗညာသိုက်ရတ်

◯တိုက်ရုင်လိက်ဂမ္ဘိုင်မ္ဂးဂှ် မ္ဂိဟ်မ္ဂုံကို ဆိကောန်ဂကူဂမ္ဘိုင် သ္ဂံ ဒှ်ကေုင် ကၠုဟ်ဟောင် မဒှ်ရ။

သ္ဂုဂ္ဂးတိဏအ်ဒှ်ဂါန္ဂကိုတိုက်ရုင်လိက် ဂှ် ဗ္ဂိဒှ်ကေုာင်ပ္ဂာန်ဂှ်လေပ် နွံကေုာင်ဗ္ဂဲမ ဍံစွတ်ရ။

တိုက်ရုင်လိက် တၚ်မူလ။

ပ္ဍဲကိုဝင်မ္ဂိဟ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ကွတ်ပညာ ပွ မ္ဂးချူလိက်၊ ဗတောန်ကတ်လိက်၊ လေပ် ကေုာင်အိုတ်တဲ ဘဝဇကုဇကု မဆိ ညာတ်ကေုာင်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ပွဇကု မကူချပ် ဗ္ဂာရဏာ ဖိုတ်နွံဂမ္ဘိုင်ကို၊ ကွတ်ပညာ ဇကု မလေပ်လပ်ဂမ္ဘိုင်ကိုဂှ် ဆန်ဗဒှ် ဗ္တံ နကိုလိက်ပတ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ညးတအ် ချူဆန် ပလပ်စွတ်သ ဗ္တိဗ္ဂဲမချိတ်ပ္ဂိုတ် ရ၊ တဲပ္ဂန် သွက်မ္ဂိဟ် အနာဂတ်ဂတ သ္ဂံတီညာတ်ကေတ် ဝင်ကြေံကြဟ် ဂှ် ညးတအ်ဗ္တိဗဒှ်လပ်ကိုလိက်အုပ်ပ္ဂန်ရ လိက်အုပ်ဗ္တိတ်ကေုာင် တံမူလကောအိုတ် ဟိုမ္ဂး ချူကေုာင်ကိုတိပဍေ့တ်တွးရ၊ နူဂှ် ဆက်ကေုာစ်ကို သ္ဂံဗ္ဂ၊သ္ဂံသို လိက်တွး ရိတ်ဂမ္ဘိုင် မံက်ကေုာင်ရ၊ လိက်ဝင်ကြေံ ကြဟ်ဂှ် ဟ္ဂံကေုံဗ္ဒန်အာမွဲသၟ် နွံဒှ်င် လ္ဂိုန်မှ အဘဲကောဲယေန်သ္ဂာင် မ္ဂိဟ်ကော တော်ဂမ္ဘိုင် မ္ဂိဟ်လ္ဂုဟ် သွက်သ္ဂံဒုင်

စသိုင်မာန်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရလိ္ၚ်အဆက်က် ဂမ္ဂိုင် သွ္ဂံဒုင်ဍာ်ဂမ္ဂိုင်မာန်ဂှ် ပ္ဍဲဒ္ဒး ထိင်ဒက်ဂှ် နွံကၠုင်ကိုတ္ၚလျုင်မ္ဂိဟ်ရ၊ ဟိုတ်နူကိုဲ သ္ဒးထိင်ဒက် လိ္ၚ်ဂမ္ဂိုင်ဂှ်ရ တိုက်ရုံင်လိ္ၚ်မ္ဂးဂှ် မံက်ဂတဝ် ကၠုင်ရ။

သွက်ကေ္ၚင်ကၠုဟ်မ္ဂိဟ်ဂမ္ဂိုင်။

ကေ္ၚင်ကၠုဟ်မ္ဂိဟ်မွဲ ဥ္ၚဏ် ပ ည္ၚ သွ္ဂံဗ္ဒဲကိုဲ ဌ္ၚနဥ္ၚဏ်ရောင် ဟိုမ္ဂး တိုက်ရုံင်လိ္ၚ်ဂမ္ဂိုင်ဂှ် သ္ဒးဒ္ဂကေ္ၚင်ကၠုဟ် မ္ဂိဟ်ရ၊ ဍုံဍုံတေံတိုက်ရုံင်လိ္ၚ် ဂမ္ဂိုင် ဂှ် သွက်ဝင်မ္ဂိဟ် ဂွံတီ ကိုဟ်ခုင်အ္ၚ န္ၚန္ၚသာ် ကိုဒ္ဂုင် အထံက်အပင် အရီ အဗင် သုင်စေဲဂွံတီအိုတ် တရင်အဲ က္ၚဲ ယေန်သ္ၚင်ဂမ္ဂိုင်ဂှ် ဒ္ဂဒ္ဂုင် တိုက် ညြန်မွဲကိုရ၊ တဲ့ဏအ်ာ ပ္ဍဲဂူးတိပိုဲ ပည္ၚ သိပ္ပံတ်တက်ကၠုင်ဂှ် တီည္ၚတ်ဒ္ဂုင် သိ ဒ္ဂိုတ်ရ၊ ညုံင်ရပည္ၚသိပ္ပံကို ဍ္ဂၚင်နူဂှ် မဍုံကိုဲ ကွတ်ပည္ၚ စတ်တ် တ္ၚဟ်ဟ် သာ်ဂမ္ဂိုင်လေပ် ကဏ္ဍာညးကိုညး တ် တက်ဒ္ဂုင်ရ၊ သွဟ်ကိုဲ ဥ္ၚဏ်မ္ဂိဟ် တ် တက်ကၠုင်ဂှ်ရ မ္ဂိဟ်ဟွံလေပ်ဏီ သွ္ဂံ လေပ်အ္ၚ ဟွံတီဏီ ဂိုင်ဂွံတီအ္ၚ ဟွံမွဲ

ဏီ ညုံင်သွ္ဂံဍိုက်ပေင်ဂှ် တိုက်ရုံင် လိ္ၚ်ဂှ် ရနုက်ဗပေင်ဒ္ဂုင် လ္ဂိုန်ရ၊ ပ္ဍဲကိုဲ ဂကောံမွဲဂကောံ တ်တက်ကၠုင်မ္ဂး မွဲ လ္ပာ်ပ္ၚန် တိုက်ရုံင်လိ္ၚ်ဂမ္ဂိုင်လေပ် မွဲအ ဆက်ခဝ် ညုံင်သွ္ဂံ တ်တက်အ္ၚမာန် ဂှ် နွံကၠုင်ကိုတ္ၚလျုင် သွက်မ္ဂိဟ် နွံကိုဲ ဆီကော္ၚနဂကူဒ္ဂိုတ်ရ။

ပ္ၚန်တိုက်ရုံင်လိ္ၚ်။

လိ္ၚ်အုပ်မ္ဂးဂှ် ဗြဲလော္ၚန်ကေဲ္ၚင်ယ်ဟ် မးဇ္ၚာ်တိုန်ကေဲ္ၚကေဲ္ၚရ၊ ဟိုတ်နူကိုဲ လိ္ၚ် အုပ် ပလဝ်ငုဟ်မးဇ္ၚာ်ဇ္ၚာ်တဲ့ သ္ၚိက် မိက်ဂွံ သီဗတိုက်ကေတ် ပကၠုင်ပ္ၚန်ဂှ် လေပ် ပ္ဍဲကိုဝင်တိုက်ရုံင်လိ္ၚ်ဂှ် နွံကၠုင် ဗွဲမဂိုင်ရ၊ ဍုင်ဂရိတပိုင် ပ္ဍဲဍုင်အေ သေန်ဂှ် ဗီဇြ® (၆၀၀) ဒက်ပ္တန်ကၠုင် 'တဝ်ပါသေတ်စကြ္ၚ' တိုက်ရုံင်လိ္ၚ်မ္ဂး ဂှ် ဍကရာဇ် ပါယှ္ၚဇြ္ၚဇြ® ဗတိုက် သီကေတ်ဂှ် နွံကိုဝင်ဇ္ၚာ်ရ၊ တုပ်သွဟ် ညုံင်ရသာ်ဂှ်ကို ဗီဇြ®(၁၆၇)တေံ ရော ပတံဗတိုက်ဍုင်အေသေန်ပွန်ဍ္ဂိုပ်ဗိုလ် ဇ္ၚာ် 'အရာတိုတဲလ်' တိုက်ရုံင်လိ္ၚ်ဂှ် ကေတ်ဖျ´ဏ္ၚ ဍုင်ရောမတေံဂှ်လေပ် နွံကၠုင်ကိုသ္ၚခကရ။

ဍုင်မန်ပိုပ္ၚန်လေပ် လက်ထက် သ္ၚိင် မန်ပို က္ၚတေံဟိုမ္ဂး တိုက်ရုံင်လိ္ၚ် နွံ ကၠုင်မွဲမဍုံစွတ်ရ၊ ဒ္ၚနူကိုဲ တိုက်ရုံင် လိ္ၚ်ရ၊ ဗ္ၚကိုမန်ဒ္ဂကၠုင်ပေါပ္ၚန် တိုက် ရုံင်လိ္ၚ်ဂှ် ဂွံဆိုကေတ်ရ၊ လက်ထက် သ္ၚိင်သခိ သ္ၚိင်မနုဟာဝ်ဂှ် တိုက်ရုံင်လိ္ၚ် ဗုဒ္ဓသ္ၚသန္ၚကျာ်ပို ရာင်ဆဲ တ်တက် ဒ္ဂုင်အလုံရးမန်အိုသိရ၊ ပ္ဍဲကိုသက္ကရာဇ် (၄၁၉)ဂှ်သ္ၚိင်ဗ္ၚတံအ္ၚတ်ပိင္ၚကတ်မန် ဟွံဂွံတဲ့ ပ္ၚင်ဗတိုက်သီကေတ် ဖျ´ဏ္ၚ

ဍုင်ဗကာံတော်ရ၊ လိက်ကာတော်ဂှ် ဟိုတ် နူချူလဝ်သ္ဒူသ္ၚရိုတ်တုဲလိက်အုပ်သ္ၚရိုတ် မကော်ဓစရ၊ ပ္ဍဲကိုသက္ကရာဇ် ၁၀၄၈-ဂှ် ညးတအ်စ္ဂံပ္တန်လဝ် တိုက်ရုင်လိက် ဗိုင္ၚ ဏတ် မသုန်ဘုံဂှ် ပ္ဍဲကိုဍုင်ဗကာံတော်ဂှ် ဒ္ဂတုဲဏအ်ဂွံဆိုကေတ်မာန်ရ၊ တိုက်ရုင် လိက်ဇ္ၞော်ဂမ္ဘိုင်။

ဂုဏ်တိဏအ်တိုက်ရုင်လိက်ဇ္ၞော်အိုတ် ဂှ် နူဍုင် အမေရိကာန် ပ္ဍဲဍုင်ဝါယှ် တာန်ဂှ် ဂွံဆိုကေတ် တိုက်ရုင်လိက်၊ ကောန်ကရေတ် ကွတ်ထဝ်ဇ္ၞော်မွဲမရ၊ သ္ဒူဒိုကုန် ကေတ်ဗီတုိဂှ် သက္ကရာဇ် ၁၈၀၀ သ္ဂံပေင် ဂိတုဇွိုပ် ၂၄ ဂှ် စ ဒက် စ္ဂံပ္တန်လဝ်ရ၊ ပ္ဍဲကို သက္ကရာဇ် ၁၉၇၃ ဂွံလဝ်စရင်လိက်အုပ် မပါလုပ်ဂှ် ၁၆၅ ကိုဋ်မဒှ်ရ၊ ဆေင်ရာကိုကပေါတ် လိက်အုပ်မ္ဂးလ္ပှ်ကပေါတ်ဂမ္ဘိုင် ၇၄၀ ကိုဋ်နွံရ၊ ပ္ဍဲကိုဗလးသ္ပဝ်ဏအ်မ္ဂး ဇရိ ယာ ၃၅ ဇကာနွံတုဲ စင်လိက်အုပ် ဂမ္ဘိုင် ဆက်အာမ္ဂး ၃၂၇ တိုင် မဂိုင်ရ၊ သ္ဒာင် နူဂှ် ပ္ဍဲကိုသက္ကရာဇ် ၁၉၈၁ မပါလုပ် လုပ်စရင်တိုက်ရုင်လိက်ဂှ် လ္ပှ်ကောန် ကမ္ဂောန် ၅၄၈၇ နွံတရ၊ စိုတ်လိုဇ္ၞော် ကိုကမ္ဂောန်ဂှ် ဆိင်ဆရုင်ကေတ် မာန် ရ၊ တိုက်ရုင်လိက် သ္ပက်မ္ဂပ်ဂမ္ဘိုင်—

သဇိုင်ခေတ်လ္ပုပ်ဟိုမ္ဂး တိုက်ရုင် လိက်ဂှ် ဇ္ၜာပ်ဂကူလိုရုင်ငံ တ်တက်ကျုင် ဒ္ဂုင်ဖအိုတ်ရ၊ လိက်မ္ဂးဂှ် ဟွံတီမ္ဂပ်သိုက် မ္ဂပ်ဒိုက် သ္ပက်ဂွံစီကွးဂှ် ကိုအထံက်အ အပင်လ္ပိုန်ရ၊ ဍုင်မ္ဂုံကို ယေန်သ္ဂောင် မ္ဂး တိုက်ရုင်လိက်ဂှ် ညးတအ်ပံက်လဝ် နွံအဆက်က်ရ၊ တိုက်ရုင်လိက်ဂှ် သ္ပက် ဍုင်ကွာန် သ္ပက်ကောန်ဂကူ ဂွံတ်တက် ဂှ် ကဏ္ဍာညးကိုညး လုပ်ဒ္ဂုင်ဒ္ဂုဲ ဖ္ဍုတ် ရ၊ တိုက်ရုင်လိက် ဟွံမွဲမ္ဂး ဗဟု သုတ ဍုင်သ္ဒာင် စိုတ်လို တ်တက်ကျုင် တိ ကေတ်ဟွံမာန်ရ၊ ဍုင်ဇ္ၞော်ဇ္ၞော် တအ် ဂမ္ဘိုင် ကျာန်ကမ္ဂောန် ပညာသိပ္ပံကို ပညာသုတေသနဂမ္ဘိုင်ကို ညး တအ် သ္ဂံဒှ် အထံက်အပင်ဂှ် ဒးရုင်ကေတ် လိက်ဗြဲဗြပ် ခေတ်အဆက်က် တော် စုတ်သ္ဂိ လဝ် ပ္ဍဲကိုတိုက်ရုင်လိက်ဂှ် ညး တအ်ဂိုက်ဂုဲတုဲ ဗ္ဂမလေဲသ္ပ သ္ဂံ ဆိုကေတ်မာန်ရ။

ပိုမန်တအ် ဂွံဆိုတိုက်ရုင်လိက်မ္ဂး နွံ ဒ္ဂုင်ဘာလကျာ်ရ၊ စိုန် နွံ ဒ္ဂုင် ကို လေပ် မ္ဂပ်ရုင်လိက်ဂှ် အောန်ကွဲကွဲရ၊ ဟိုတ် နူကိုမန်ပို ဟွံလေပ်လိက်မန် တုဲ ယုတ် ဒေက်ကျုင်ရ၊ လိက်မန် မ္ဂုံကိုဝင်ဂှ် ယဝ် ရ ဂိုင်စုတ်မ္ဂး ပညာတ္ပဟ်ဟ်သာ် ဂွံဆို ကေတ်မာန်ရ၊ လ္ပုပ်ပုန် ညုံင်သ္ဂံ ဂတာပ်ခေတ် တ်တက်ဂှ် မ္ဂပ်လိုမွဲ ဟွံ ဟိုဒ ဒးလေပ်လိက်ရောင်၊ ဒးပေင်သ္ဒိ ကို ကွတ်ပညာရောင်၊ ညးဂမ္ဘိုင် ပ္ဂံကိမိက် ဂွံဂွံကွတ်ပညာ မိက်ဂွံတ်တက်မ္ဂး တိုက် ရုင်လိက်ဂှ် လပါလက်ကရ ကိုဒ္ဂုင်အရှိ အဗင်အထံက်အပင်ရ၊ တိုက် ရုင် လိက် ဂမ္ဘိုင် တ်တက်ကျုင်ဂိုင်ငံမ္ဂး ဍုင်ဂှ် လေဝ် လိက်ပတ် ယေန်သ္ဂောင် ပရေင် ပိုန်ဗြပ်တ်တက်ကျုင်ဂိုင်ငံရ၊ ဟွံလေပ် လိက်မန်ဏီမ္ဂး ညုံင်သ္ဂံလေပ် အာဂှ် ဒးဂိုတ်ဂစာန်ရောင် သ္ပက်တိုက်ရုင်လိက် ဇကု သ္ဂံတ်တက်အာကိုဂှ် ဂိုတ် ဂ စာန်လ္ပိ ညိညိသာသာအိုတ်ညိ။

ဗညာသိုက်ရတ်
ကွာန်တံင်ပရင်

●ၥ့ၢ်ဟွံတီၤဟၢဒိၢ်
ဒးတွၢ်ဖူကိ

○အဲၣ်
စိတ် ဝိ
က
တၢ်
ညံၣ်ညြိုဟ်
ဖဲ.... ဖြိၣ်
ရမတ်ဂူ.... ဓရူ
ဂိၣ်ဂွဲ ချိတ်ဂျိၣ်မွဲစ္ဂံ
ဟွံထေၣ်နၤဲ....ပိၣ်ဃော
ဆၢန်လေဝ်.... ဒး—သၤ်။

ဖ္ဒဲသိုထဝ်မန်တၢအ် ပံက် ဗလးမံၣ် စက်သ္` ရမျၢၣ်ဒွက် မန်ခေတ်တ္ဂိ ‘ဃောဆၢန်ဒးသဲ’ ထဝ်မန် မိၣ်ဒးဒွက်ရမျၢၣ်စိုဟ်ဩြိုဟ် လဟိၣ်မံၣ် ပွဲဂံ္စိုတ်တေံတဲ့ ကူချဝ်စိုဝ် အၢ ဘဝဇကုရ၊ ထဝ်မန် ကိ့ဖ္တ်ဩြိန် ဇၢတိ ကွၢန် လ္ဂုိၣ် တုဝ်ပ်၊ က ဆံၣ် ပညၢလေဝ် တုဝ်ဝ်၊ ပ ရေၣ် ပိုန် ဖြဝ် လေဝ်တုဝ်ဝ် ညးမွဲကိုညးမွဲ ဓဝ်မေတ္တၢ သို့က်ဆၢန် ဇကၢ်သံယောဇိုန် ဇွဲမခိုၣ် ဗိုန် ဒက်လဝ်ညးသ္တအ် တဲ့ယးတေ့် ကိ ထဝ်မန် ဒးအၢသွအ္ဆၢဘၢကွၢန်ဟၢမ် ဂါမ် ဟိုတ်နူကို ဒးပြးဆဲ သဲ ခြၢ အၢနူဖြဟၢန်သို့က်ဆၢန် အဲၢန်တ် စိုတ်ဗွဲမလောန်တဲ့ ဃောထဝ်မန် ချဝ် ၃ၢ့ၣ်၃ ဖြဟေံ သိုတ်ဖြမံၣ်၅် ရမျၢၣ် ဖ္တ်ဩြိန် ကော်တိုန်သဉ်ဏအ်ရ။

‘ကောထဝ်မန်.... ချဝ်သဉ်လိုတဲ့ ငွံ ၃ၢ့ၣ်၃မံၣ်၅်ရော’

‘ဖ္တ်ဩြိန်.... တဲ့ ယးတေ့် ကောကိ ဖ္တ်ဩြိန် ဟိုတ်နူ ဒးပြးဆဲ သဲခြၢ အၢညးသ္တအ် ပွဲဂံ္ဟဒယ ဩြိုဟ်ကော ဟွံရာၣ်ဆဲ ဟွံမိဝ်ဖြဟ် အဲၢန်တ်စိုတ် တဲ့ ချဝ်၃ၢ့ၣ်၃မံၣ်ရ ဖ္တ်´ဩြိန်’ ထဝ်မန် ဗိဇကု ချဝ်၃ၢ့ၣ်၃၅် ဟိုလ´ထွးကိ ဖြ ဟၢန်သို့က်ဆၢန်ဇကု ဖ္တ်´ဩြိန် ၅်ရ။

‘အဝ်....ကောသဝ်မန် မ္ဂိဟ်ကိုမ္ဂိဟ် စိုန်ဟွံဆိုညၢတ် ဟွံဂွံတက်ကျၢ ကိ လေဝ် နကိ့တွးလိ်မေတ္တၢ၅် ဖ္တ်´ဩြိန် ချူပြၣ်ဏၢလ္ဂုိန်ရ၊ လွဒ်ဓဝိၣ်စံၣ်တူညိ ကော’ ဖ္တ်ဩြိန်ညၢတ်ဒးကောဖြဟၢန် သို့က်ဆၢန်ဇကု ၃ၢ့ၣ်၃မံၣ်တဲ့ ဟိုတိုန်

သၟ်ဏာအ်ရ။

'ပ္ဍဩန်....မှ္ဂဟ်ဖြုံကို မှ္ဂဟ်ဖြိ သဘာဝ ဝိုက်ုဗဇး မွဲတ္ၚကိုမွဲတ္ၚ ယဝ် ရ ဆိုညာတ်မံင်မ္ဂး ခဝ်မေတ္တာ ကော်ဍ အာညးသ္ဂအ်လွှ ုင်ရ၊ ညာတ်တ္ၚိ ပိုန် ဖြပ်ဂို ုင်တဲ့ လွကှ ုဟ်ထော်လဝ် ကော ဏာအ်မွဲခဝ်ညိ၊ ကောမိက်ဂွံဗကန်ဏာ ဆဇိုတ်ဏာအ်ရ ပ္ဍဩန်'

'ကော....ထဝ်မန်၊ ညာတ်တ္ၚိထော် ဖြေ ံဂှ် ပ္ဍဩန် ဟွံဒှ်ပုဟ်ကော၊ အခိင် ကောကလေင်စ ဂှ်ပ္ဍဩန် မင်ဒုင်တ္ၚုင် မံင်နကိုပ္ဍနာဍ။ မောဝ်ဇောဝ် ပ္ဍဲဂုံင်ကွိ ပ္ဍတ် သ္ၚဝ်တ္ၚ ံမိတာန်ဂှ်ရကော'

ထဝ်မန် ရန်တ္ၚအ်ကို ကောန်ဂကူဇ ကု ဂွံလေပ် လိခ်မန် ယေန်သ္ၚာင်မန် လေဝ် ညုံင်ဂွံတ်တက် ပညာလေဝ် ဂွံ ဂတာပ်ဗက်ခေတ်တဲ့ ဒး အာ သွ အ္ဍာ ဘာ သဲခြာအာန္ၚကွာန်ရ။

ပက ်ဩန်မွဲဂှ်န္ၚကိုကောထဝ်မန် ဝါ စုး သဲခြာအာန္ၚကွာန်လ္ၚုင်တဲ့ ဟိုတ်န္ၚ ဃောဆာန်ညးသ္ဂအ်ဟွံဖဲ ဒးသဲခြာ ဗှ် သ္ၚာစေဲလာ် ပ္ဍဲဂုံဩုဟ်တော် ဗွဲမလောန် ရ၊ ခဝ်ဥပါဒါန် သံခယာဇိုန်လေဝ်စေဲ စပ်ဖံင် ဟွံပိုတ်သ္ဂုတ် တွးလိခ် မေတ္တာ လေဝ် ပြင်ဏာကို ကောထဝ်မန် သက် သက်ရ။

ဒံက်တာသိုက်ရတ်ဂှ် ဟိုတ် န္ၚ ကို အ္ဍာမှော် ပက်ဩန် တိတ်ဘာ ကလေင် စ ်န္ၚဘာ ဒးတတ်အာဂုံင် လွှ်သိုဇကု မွဲတ္ၚကိုမွဲတ္ၚ ဆိုညာတ်မံင် ပ္ဍဲဂုံဩုဟ် တော် ချီရိုက်ဒရာင်တိုန် ထိင်စိုတ် ဟွံ မာန်တဲ့ ဇိုလိုဂွံဂွံ မေတ္တာ ပက်ဩန်ဂှ် ဇ္ၚာပ်တ္ၚံဇ္ၚာပ်တဲ့ အခိင်ဟွံခြာ ဍိုတ်ဒ္ၚင်

ကသပ်နာနာသၟ်ရ။

အဝ်....ပ္ဍဲလောလဏာအ် ဩန်ထဝ်ဂှ် ဒှ်မံင်အမိကတဲ့ ယဝ်ရအဲထပက်ဇ ိုက် ဩန်ထဝ် ဍုစီယေန် မဒှ် မိပက်ဩန် တအ်မ္ဂး ဗိုန်စ္ၚတ် ၉ကန် တင်ရန်တ္ၚအ် အဲ ပက ်ဩန်ဂှ် ဒးဂွံဍော်ဍော်ရ၊၊ဒံက်တာ သိုက်ရတ် ချပ်တိုန်သၟ်ဏာအ်တဲ့ ဂေတ် အာလွှ်သို ပက ်ဩန်တအ်ရ။

'ဍုစီ....ဍုစီ'

'ညးဂှ်ရော ဒံက်တာဟာ'

'ယွံ....ယွံ....ဍုစီ'

'မွဲလှ်လေဝ် ဒံက်တာဟွံကှုင်ဝေင် သိုပို လ္ၚုဟ် ဂွံကှုင်ဝေင်မွဲအလန် မ ကိစ္စန္ၚံဂှ်ရော၊ တှ်ေင်ဗိသေသကွံ မှ္ၚဲ' ဍုစီယေန် တှ်ေင်တိုန် ပ္ဍဲစိုတ်တဲ့ သ္ၚာန် ဒံက်တာ သၟ်ဏာအ်ရ။

'အံဝ်....ဍုစီအဲညာတ်ဒးပက ်ဩန် ကျောဝ်ဂေါဝ်ဗွဲမလောန် ဗိုတ်စေဲ ပ္ဍဲဂုံ ဩုဟ် ကောန်တ္ၚံတော်တဲ့ လ္ၚုဟ် အဲ ကှုင်အာတ်မေတ္တာ ပက ်ဩန်ရ ဍုစီ'

'ပေါ်....ဒံက်တာ ပက ်ဩန်ဂှ် ဖြ ဟာန်သ္ဂုက်ဆာန်ဒ္ၚုံ ထဝ်မန်န္ၚမံင်၊အ ရေဝ်ဗိုဏာအ်ဂှ် ညိဒံက်တာလွှဟို, ဒေါ် ထော်ပြုဟ်ပြုဟ်စမ်' ဍုစီယေန် သိုစိုတ် သိုစရိုတ် ထိင်ဒက် ဒေါသ ဟွံမာန်တဲ့ ဟိုဂဟုက်အာကို ဒံက်တာရ။

'ဍုစီ....ယဝ်ရပက ်ဩန် သွမှုထပ် တဲကိုအဲမ္ဂး ဩန်မသုန်လက် ဇုက်ထဝ် မွဲတ္ၚုင် သိုတိုက်ဓါထပ်မွဲမ ကွဲစက်မွဲမ အဲအဝ်ပြာပ်ကိုဏောင်၊ယဝ်ရညးတွဟ် မ္ဂး အဲလေဝ်ကိုဟွံမာန်ရ ဍုစီ' ဒံက်တာ

ဆက်ဗှ်အာမုက်လိခ် (၇၇) ညိ★

ခန်(၁)

○အခိုၚ်ဏအ်ပြီရာသဳဝဿာ ဗ္ဂ ဓိန်ရၚ်း အာကာသ အးတ္ၚးမံၚ်ကီုလေဝ် ပြဂူဟွံ ဒေါအ်ပမာ "ပြဗ္ဂၚ် ဂူ စှ် ဒိုစၚ် ချိုတ်" ကီုရ၊ သစ္စသ္ၚိၚ်ပြရော ဟွံဟဲ တုဲ မိထဝ်ပေၚ်မွဲ လ္ပုလ္ပန် ကိုဘဝဇ ကုကွေံရ၊ လဆေဝ် လဆောဝ်တေံ ခဝ်သမ္မုတအ် လုပ်က္ၚုၚ်မွဲဆေၚ်ခဏ ဂှ်—

မေတ္တာမ္ဂးဂှ်မူမုရော၊
သစ္စမ္ဂးဂှ်မူမုရော၊
ဆာန်မ္ဂးဂှ်ဗိုလ်ရော၊

'ရော' ဗိဏအ်ဂှ် မွဲသ္ဂုန်ကိုမွဲသ္ဂုန် လုပ်တုဲတိတ် တိတ်တုဲလုပ် စိုတ်တုဲ ဒုၚ်ရ၊ ဆဂဵုးစိၚ်မွဲ ကသဳမာန် ကီုလေဝ် စိုတ်မွဲ ကသဳဟွံမာန်ပ္ဍဲ သေၚ်ဟာ ဟိုတ်ဂှ်ရ မိထဝ်ပေၚ်မွဲ ဘာဝအတိက် က္ၚာ ဟွံဗှ်သ္ဂာလေဝ်ဒးဗှ်သ္ဂာ သ္ဂဝိုတ် ထေံကီုလေဝ် ဟွံဝိုတ် တံၚ်ဒုၚ်ဇက် သဳုဓါလပ္ဍ်ရ။

ခန်(၂)

အဃော ရမျာၚ်ညံၚ်ရ် ကလိၚ် စသတ်ဖြ ညးမွဲကိုညးမွဲ ကရေဲဟိုမံၚ် ညးသ္ဂံဂှ် 'ခေၚ်....ခေၚ်....ခေၚ်' နကိ ရမျာၚ်ခ္ဂိၚ်ဘာ စိုဒ္ဂာကေုံတုဲ သိုတ် ဖြ အာအိုတ်ရ ဗဒမ်ညး ညးဂွံစိုပ်ဂှ် ညး က္ၚာအဲ အဲက္ၚာညး ကသိုၚ်လုပ်အာ အိုတ်ရ။

အခိုၚ်ဂှ်ပ္ဍဲ ဆဂွံပံက်လဝ်ဘာအလန် လက်ကရ်အိုတ် သ္ဂဟ် စမ် အလန် ဒုတိယတုဲ က္ဂးဘာတအ် မိက်ဂွံတိဒုၚ် စှ်တ် ဂလိုၚ်လိုကိ မဒှ်ရ၊ ပ္ဍဲကိ ဘာ တန်သ္ၚုၚ် စှ်တ်(၄)ဏအ်ဂှ် က္ဂးဘာ တန်စှ် နှ္ဂ(၆)ဗဒမ်ရ၊ ဆဂဵုး.... မၚ် ဂွဒိကိုမိထဝ်ပေၚ်တအ် နှ္ဂဒုၚ်ဗဒမ်(က) သိုညးဓါရ၊ က္ဂးဘာဗဒမ် ဏအ်ပ္ဍဲ လေဝ် နူ(၉)တန်တေံ ဂွံ လဝ် ပ ထမ ဒုတိယ စိုကိုပဍ္ဍမခဝ်ရ၊ ညးရဲစုတ်လဝ် က္ဂးဘာ မသကေက်သကာသိဖ္ဍုတ်ရ ဟိုတ်ဂှ်ရ ညးမွဲ သ္ဂုညးမွဲ ဂွံဂွံကဆံၚ် သ္ၚုၚ်ဂှ်ဟွံလေဲသ္ဂာရ။

တုဲဏအ် ဘာသာဟွံတိစှ်တ်ဂှ် ဘာ သာဂွန်မွဲခဝ်ရ သေ္ဂဒုၚ်တုဲ မၚ်ဂွဒိ ကိ မိထဝ်ပိုန် ညးဂှ်ဂွံပထမရောဂှ် မၚ်ပရိၚ် ထံၚ်လဝ်ကတောဝ် သိုဓါရ၊ က္ဂးဘာ ဂမှိုၚ်လေဝ် ညးဟိုမိထဝ်ပေၚ်ဂွံ အဲဟို မၚ်ဂွဒိုဂွံ ဗရဒုၚ်နကိုရမျာၚ်သာသာရ ဘာသာတိတုဲမသုန်ဘာသာဂှ် မိထဝ် ပေၚ်ဂွံစှ်တ်(၄၀၀)တုဲ မၚ်ဂွဒိုဂှ်ဂွံလဝ် စှ်တ်(၃၉၆)ခဝ်ရ၊ ဆဂဵုးတိုၚ်ရန်တ္ၚးအ် မၚ်ဂွဒိုဂှ် ဟွံတိစှ်တ်ဂွန်ဏိတေံ ညံၚ်ကိ ဂွံပထမဏိရ။

အ္ဂာ လုပ်က္ၚုၚ်တုဲ က္ဂးဘာ တအ် ဗ္ဂဳသိဖ္ဍုတ်တုဲ'မှ်ုရအ္ဂာ' 'မှ်ုရက္ဂးဘာ တအ်ဂဇအ်ဂဇအ် အ္ဂာဟိုတုဲ ပ္ဍးဗ္ဂိတ် လိၚ်ကေၞာ်တိုန်ယ္ၚု ညးတိုန်ဘာ ညး လိုဘာရ ညးမွဲဟွံလိုဘာ က္ၚုၚ်သိုဖ အိုတ်(၅၀)ရ။

'တုဲဏအ် အ္ဂာဂွံနၚ်စှ်တ်ဂွန်တုဲ စှ်တ် သဗ္ဂိအိုတ်ညိ' လပ္ဍ် ညးဖြဂှ် ညး ကေၞာ်စှ်တ်က္ၚာ မိထဝ်ပေၚ်ဂွံစှ်တ်(ဂ၅) တုဲမိထဝ်ပေၚ်မွဲဒှ်အဓါဗဳတိပမာသ္ၚိၚ်ဂိတု ယးတ္ၚးသ္ဂ။အာကာသ အးၚုးကိုမတ် ဖြကိ မၚ်ဂွဒိုဂှ်စိုကိုလ္ၚုဟ်ဏိ ဟွံဖဒိုန် ကေုံဗိုတ် သိုကိုမိက်ဂွံ တိဒုၚ်စှ်တ် ဇ ကုရ၊ အ္ဂာဂှ်လေဝ် ညးမွဲတုဲ ညးမွဲပ္ဍဲ

★တာလျိုင်သ္ဂောံပြေ

○ဖ္တုံအခိင်မ္ၚ — ဍိုန်ၚု၊ နိုၚ်၊
ညုံင်ဂွံတွးဂှ် — ဒှ်တာလျိုင်ဂိတုတဲ့ရောင်။
○သ္ဒူ။ အာကာသဏ္ဍုၚ် — ဂွံလျိုင်စိုတ်မာန်၊
သဏ္ဍာန်မ္ဂဟ်ဂှ် — ဒှ်တာလျိုင်မတ်ပြံရောင်။
○ကွာအင်လ္ဂာကိုဳ — ကျောပ်ဂွံဟိုဳကွံ၊
ဟိုတ်ဒေံၚဝ်ဇ — တာလျိုင်ဏ္ဍံဂမ္ၚိုၚ်ရောင်။
○မ္ၚာသ္ဂိုတ်ဇ္ဍော် — ဗော်ဍုင်ဗီပ္ၚန်၊
လက်သန်ကျောပ်ဂှ် — ဒှ်တာလျိုင်ဇ္ဂိုန်လပ်ရောင်။
○ဍုၚ်ကွာန်ဟိုဳကွံ — ဒေံဂွံမိပ်မာန်၊
ဌာန်လ္ပိုအာအာ — ဒှ်တာလျိုင်ဝုတ်ဗ္ၚဝ်တအ်ရောင်။
○ဂကူပိုမန်ပ္ၚန် — ဂွံမံက်တိုန်မာန်၊
ဇ္ၚာပ်ကွာန်မန်ဍုံ — ညီသာဒးဒှ်ရောင်။

ရာမည ယုဝထဝ်အိန်
ဍူရာ။

ကော်ဏာ သိုက်က်တဲ့ စိုပ်အလန် မံင်ဂွဳဂှ် 'မံင်ဂွဳကလိဂွံ (၉၀) စှ်တ်ရ ဘာသာဂွန် ဒေံကလိဂွံ ဂှ်ုင်အိုတ်ရ' ရမျာင်အ္ဂာ သိုက်ဟွံပိုတ်ဏီ သိုစိုတ်သို စရိုတ် မံင်ဂွဳ ဓလိုက်ဍ္ဂၟိတဲ့ ကြုတိုန် သင်ဏအ်ရ 'ဟအ်....အဲတြုအာဇာ နဲ ညးမွဲဂံင်ပြုင်ဟာ' တဲ့ဂှ် ဂွံတိုန်သတိ တဲ့ တလေင် ဂဇအ်ဇ္ဍ် သာသာပ္ၚန်ရ ညးကိုဗြဟတ်ကိုဂွဳဂှ် အိဒ္ဒုင်ဖျုဖျုတဲ့ ညးကိုဗြဟတ်ကို မိသဝ်ပေင်ဂှ် မုက်ဗြ အာပမာ ပက'ဒးတုဲကိုရ သိုက်မဒှ်ဒှုင် ဂိဂိဗျော်ဗျော်ရဟွံသေင်ဟာ ဒှ်ာနူမွဲ ဓဝ် မံင်ဂွဳ ဂွံအာပထမရ။

ခန်(၃)

ဒဒှ်နူကဏောဟ်တေံ မုက်မတ်မိထဝ် ပေင်မွဲ အဲဗြအာဂှ် မံင်ဂွဳစွံဒးသတိ တဲ့ အောန်အာစိုတ်ဇွးဒေံကိုရ၊ ဆဂး ဟွံဂွံဒုင်ဂဏ်ရ။

'ဟအ်....ဂွဳပကို ပြဟ်မံင်လေပ် အခိင်ကိုပိုန်ကြပ်ရ၊ မူပ,ငှ်ုင်ဒှ်ုင်ရော' ဂွံတိုန်သတိ ပ္ဂောဏာခုင်တဲ့ လးဖျုံရ မဖ္တုံကို ဍင်သြကို၊ ယာတ်ဖိုတ်တဲကို ယာတ်လးခုင်ကို ညုံင်ဂွံ ဍိုက်ပေင်ဂှ် ဝိုတ် အာ ပရူဇကု မကူချပ်မံင်ဂှ်ရ ဟိုတ်နူမိင်တိုန်ဗရဍ္ဂက်တဲ့ တုဂဏ်နွံပွဲ တိုက်လိခ်ဂမ္ၚိုင် ပြာပ်ဍ္ဂကှ်ုင်ကိုပိုန်မှ ဂွဳတအ်ဂွံဂူရ။

'ဂွဳ....နူကုင်ဏအ် မှချပ်မံင် ပရူ ထဝ်ပေင်သေင်ဟာ' 'ဟအေဟ်' ဟာ ရိုက်ကြုပ်ရ၊ 'မှပဍာန် အဲတိမံင်ရ၊ နူ

ကဏောံတောံမိထဝ်ပေင် စိုတ်ပ္တံမိပ်အာ ဂှ် မှညာတ်ဒးတုဲ မှချပ်ဒှ်ုင် သွက်ဂွံဒုင် ဂုဏ်သေင်ဟာ'

မခံဟလာဂှ်သ္ၚာန်ကၠုင်သၠာ်ဏအ်ရ၊ 'ဗွ....မှပ္တံပရေံပုဟ် အဲလေပ်ဍာန်စပ္တံ ဒှ်ပုဟ်၊ ဗီုမှဟိုဂှ် အဲ ကၠုချပ်ဒှ်ုင် မွဲသၠာ် ဓါရာ ဟိုတ်နူ သတိဗှ်းအာ အဲကြိုဒး ဂှ် ဍုံစိုတ်ပ္တံမိပ် သ္ဂါအဲတုဲ ဗီုလိုက်ဂွံ က လေင်ဒုင်ဂုဏ်ဂှ် ပ္တံတီရရဲယျ'

'ပေအ်....သ္ဂပံင်အိုတ်ရဟာ'

ရမျာင် တုဂုဏ်မွဲဇကုကၠုင်မှ ထပိုတ် အရေဝ်တုဲ ဗွဲမပြဟ် ထပ်လံင်စုတ် သ္ဂ ပံင်ဂှ်ရ လကျာ်လေပ် ဂိုင်ဒှ်ုင်တုဲ ဗိုင်ဒှ် ဗိုင်စာင် ပ္တံဂွံရှ ဒးလံင်သ္ဂ ဒးစုတ်ပုင် ရ၊ ဆဂး ညိလေပ် ပ္တံဖ္ရိန်ဇဲ၊ မုဒှ် ရော ဟိုတော် လကျာ်ရ ဂမျိုင်ဒှ်ုင်လမျိ ဍုံတအ်အခိုင်တုဲဏအ် ပ္တံသေင်ဟာ

ခန်(၄)

ကွးဘာဂမှ်ုင် ဗိုင်ဗိုဒှ်ုင်'စှ်တ်'ပ္ဍုရင် 'တိုက်ပလံင်လိန်' ဍုင်မတ်မလိုတုဲ မခံဂွနိုကိုမခံဟလာသ ဳညးဓါအံင်အာ နကိုစရင်(က)တုဲ မခံဂွနိုဂှ်ဘာသာ ဓါတုဲ၊ရူပ၊ဝှန်ပိဘာသာဂှ် ဂွံအာဂုဏ် တွေင်ရမိပ်စိုတ်ဗန်ကအ် ယူထလာ်တိုန် ကၠုင် နူတိုက်ပလံင်လိန်ဂှ်ရ၊ စိုပ်ဒှ်ဒှ် ကုအ်ပ္ကု'မောရဝတီဂှ် ဆိုဂဗဒးမိထဝ် ပေင်တုဲ....'မိထဝ်ပေင် ဇေ္ုအံင်ကိုဟာ မခံဂွနို ထိင်ရမျာင်တုဲ သ္ၚာန်တိုန်ရ၊ 'ယွံအဲဂွံဂုဏ်တွေင် ဓါဘာသာကိုရ ကောဂွနို' 'ဟာမိပ်စိုတ်ကွေံမှာဲ ချပ်ဂွံ ပရူ ကၠာတောံတုဲ အဲဒုင်ဂုဏ်ဇေ္ုရ အဲ လေပ်နူပ္ဍုတန်ဂှ် ဂွံပထမ တုဲ ပိုတ် အာ လောကမွဲခဏ ကြိုဒး ကို ရမျာင်ဂှ် လ္ဂကေတ်ဒုဟ်ညိမှာဲ'

'အိုဳ....ကောဂွနိုမွဲ....မန်ဇကု ကိုဇ ကု သွက်စိုတ်ဂွံဒှ်ပ္တံမွဲရ၊ ယဝ်ရ ဂကူ ဩာင်ဂွံအာတော် အဲဗိုလိုမှ ဒုင်ပယျ ပ္တံ မာန် ဍုဏအ်ဂှ် ကောဂွနိုရဂွံတော် သို အဲဒးမိပ်စိုတ်ရလေပ် ဗွဲမဍိုန်စတ်ဂွံမိင် ကေတ်ရမျာင် မိထဝ်ပေင်တုဲ–

'ဗွ....ဇေ္ုစွံစိုတ်ဗိုဏအ် ဂွံတီကေတ် တုဲ အဲဗိုလို ဂွံတင်ဂုဏ်ရော ပ္တံတီရ' ဇေ္ု....

'ယွံ....ယွံ....သွက် ပ္တံမွဲပုဟ်လေပ်၊ အိုဳ ကောဂွနို ရဲအဲ မင်ဒှ်ုင် လအ်အာ တုဲ သ္ဂးအခေါင်ညိဏး' မိထဝ်ပေင် ထပိုတ်ထေံအရေဝ်တုဲအာကိုလေပ် ဂွံ ဒုင်ကအ်သ္ဂးအခေါင်ဂှ် ပိုတ်အာတုဲ ဗိ သ္ကုဒှ်ုင်ဇကု ဇကောပ် ရပ်သၠာ် မိ ထဝ် ပေင် ပါလက်ကရ်တုဲ လ ပိုက် ဖျေဟ် ယဝရိ ဟိ....သာသာရ။

'အိုဳ.... မိထဝ်ပေင်.... မိထဝ်ပေင်'

ခန်(၅)

သ္ၚာပလံင်လိန်မွဲ ကော်တိုန် မိထဝ် ပေင်တုဲ 'လိန်....လိန်' မိင်ဒး ရမျာင် လိန်တုဲ ဖြိုဟ် ချိ အာ ရ လိန်စှ်ုဇှ်ဂှ် ပ္တံ သေင် လိက်စှ်တ်သ္ကိ သွက်မိထဝ်ပေင် ဂွံတိုန်အာတတ္တသိုလ် ပရေင်ပိုန်ဂြပ်ကိုဳ ရ၊ တုဲမှ ဖြိုဟ်လာဲအာရ၊ မူပ ပ္တံဒှ်လိန် ကော ဂွနို ဂှ် ရော .... အိုဳ ဒှ်ပ္တံ မာန် ပုဟ်လေပ်။

မခံဟလာလေပ်ဝါသ္ၚာလွာ်သ္ၚောဝ် ဥပဒေ ဂွံဘာသာဥပဒေတုဲ မိပ်စိုတ် သ္ၚောင်ဒှ်ုင်ကိုရ၊ ဆဂး မခံဂွနိုမွဲ ပ္တံဒှ်

ဆက်ဗှ်အာမုက်လိန်(၇၅)ညိ★

○အခိင်တုန် ဒှ်ဒုင်အခိင်အခါ သမယ ပယျာံသင်တ္ဍဲတဲ့ လျးသိုင်တ္ဍဲတော်လေင် အဓဃာ မစီပျး ထ္ကးဒုင်လျး တ္ဂးကို သတ္တံ ပ္ဍဲကိုလ္တု သတ္တံ ပ္ဍဲကိုလ္တုဂူးတိ ဇ္ဍော်ဂ္ဍံ မဍိုန်လျအာကိုဖြဟတ် မ အောန်အာကို ဖြဟတ်တဲ့ လျးသိုင် တ္ဍဲ ညုံင်ရသော်ထဝ် မဂေတ်လန် သွဝ် ဂေ့င်အာဒုင် နကိုဂွံင်တရ် အာကာသ အကြာဂုံင်မတ်ဗြိ နူကျာပဂွံဂွံပ္ဂါတ် လျး ပဂွံဂွံအိုတ်ညိဏီဂှ်ဒှ်အခိင်မတ်ဗြိဒက်ရပ် တုပ်ဗိုဂူင်ဂ္ကင် သင်ဗင်နိုဖြဟ် ရပ်ဍာဲ ရင်မင်၊ နကိုကေ့ာင်ဂှ၊ ကေ့ာင်က၊ ထ္ကးဒုင် ရပ်နာနာသော် နာနာပကာရ ညုံင်ရ် ရပ်အ္ဓာကသူတဒ် မချူထ္ကးပျးလဝ်ရပ် နကိုလျးဍော်ဂဍု အရုံင်စုင် ဇ္ဂေါသော် ညာတ်ဒးဂပ်ဝ်ဗိုသ္ဍီ ဂပ်ဝ်သ္ဍိုက်မှိက်

ရာမည မာံအာ်ငမန်
ပေါ်သွှင်အာ်ငင်ဖူး

မိုအုံးရကျာန်

အိုဟ်တို့ဟ် ကိုဝှံစိုတ်မိဉ်မြဟ်ပူမှ်ရ၊ ဒှ် အခိဉ်မဝ့်သ္ဂာ ဆူအ်ရဲ သို့ကဲဆာန် ဖြဟာန်မေတ္တာ အခိဉ်ပယျာံ သဉ်တဲ့ဝို မွံ့တ်ကို စရဲကျာ်သြို မရာင်ဆဲဒ်တ် ဗွဲမလောန်ဝှ် ဒှ်သဘာဝမ္မတာ ပယျာံ သဉ်တဲ့ပောင်ရ။

သဘ် သိုင်ဂိတုမ္ဂး၀ှ် ဝေင်ကြော့အာ နူကိုတ္တံတဲ့ ဟွံဝှံရာင်ဆဲဒ်ရ၊ သဘ်ကို့ မှာသိုတ်မ္ဂး၀ှ် ဝေင်ကြော့အာနူ ဇ္ဂဝိန်လဝ့် တဲ့ ဟွံဝှံရာင်ဆဲဒ်ရ၊ သဘ် ကှာလစ အင်လှာမ္ဂး၀ှ် ဝေင်ကြော့အာ နူဂစေံစိုပ် ဂမ္ဂိုင်တဲ့ ဟွံဝှံရာင်ဆဲဒ်ရ၊ သဘ်သမ္မာ မ္ဂး၀ှ် ဝေင်ကြော့အာနူတြို့တ့သိုတဲ့ ဟွံဝှံ ရာင်ဆဲဒ်ရ၊ ဂလာန်ဝှ် ဒှ်ဍုံစှတ်ရ၊ ပွဲ့ကို ဍုင်ကျာ်ခမိ ပွဲ့ကိုသဉ်တို့ ဇာရေင်ဖိုင်ကို့ ဍာ်လဝ့်ဂမ္ဂိုင် စိုန်ရဒှ်ဒိုင်အဝိညာဏက သတ်ဟွံမွဲကို လမျိုဟိုဝှ်လေဝ် ညှံင်ရ် သဝိညာဏက သတ်မွံ့ကို လမျိုကို မလေဝ်ချိ ဒလိုက်ဒလာင် ဇု᪵တက်ဒိုင် ပွဲ့ကိုဖိုင်သဉ် မတ်ရဒိုင် ထေက်ကိုဒး ထိုင်သး သ္ဂအံသဉ် ဒှ်သ္ဂိသ္ဂာတ် က ယျိုင်ကယျာ် စရဲကျာ်သြို မှာသိုတ် ပောင်ရ။

ပွဲ့ကိုသ္ဂာ့ဇာရေင်သဉ်တို့ ကို့မှာသိုတ် ဝှ်ပုန်လေဝ် သျိုဝှ်ဝှံဒိုင်ပွဲ့သ္ဂာ့ တ့အ်သျိုဝှ် ကွာ်ကြေဝ်ဒိုင် ဆူအ်ရဲညးကိုညး ဆူအ် ရဲအဲကိုအဲ တံင်တဲ ဗန်ကအ် မိဉ်မိဉ် ဖြဝ်ဖြဝ်၊ အိအိ ဂြိုင်ဂြိုင် ရံင်ဗိုအာဒိုင် ဇ္ဂဝိန်ဍာ်လဝ့် ဇာရေင်သဉ်တို့ဝှ် အိုတ်ရ။ ပွဲ့ကို မွိဟ်ဂမ္ဂိုင်ဝှ် မဝံမန်ထဝ်ကို မိ ကောန်ရတ်တအ် ညး၈ါဝှ်လေဝ်ပါလုပ် လိုဟ်ကိုရ၊ မဝံမန်ထဝ်ကို မိကောန်ရတ် ဝှံဒိုင်ပွဲ့သ္ဂာ့တ့အ် ပွဲ့သဉ်တို့ဝှ်တဲ့ ဗိုသို့ဒိုင် စရဲကျာ်သြို ပယျာံသဉ်တဲ့ကို သိုမသ္ဂ ဒိုင်အာရိကို ဇ္ဂဝိန်ဍာ်လဝ့်ဝှ်ကို သိုမသို ရံင်အာ ဝှုင်က္ဂင်ဂမ္ဂိုင် မဂေ့င်အာဒိုင် ပွဲ့သ္ဂာ့ဍာ်ကို့ မှာသိုတ် မညာတ်အာ စောန်န်တေံဝှ်ကို ရံင်ဗိုသိုမွာ်ဒိုင် ညှံင်မ အိုဟ်တို့ဟ်မိဉ်တ်စိုတ် ပွဲ့ ဝှံ ဟ ဒ ယ သဆ္ဂာန်တေံကိုမဒှ်ရ။

အဃော မဝံထဝ် မိကောန်ရတ် ညး ၈ါအဃော မဝှံဒိုင် ပွဲ့သ္ဂာ့တ့အ်ဝှ် ကျာ ကို့တေံဝှ်လေဝ် ပိုက်ကှုင်ဒိုင် ဗြိဗြိသာ သာတဲ့ သော်ကြွင် မိခကောန်ရတ် ချိ လျုတ် ဓဗတ်ဒးအာကျာကို့ အဃော မချိဂတဝ်သဝဝ် ဒိုင်သာသာဝှ် ရံင်အာ လွာ်မဝံမန်ထဝ်တဲ့ ပံက်တိုန်ပါင်ကိုတိုန် ရမျာင် နကိုဂလာန်သ္ဂာန်ရ။

ယွံကောမန်ထဝ် ကော နူမကလိဝှံ အာစိုပ် ဒဒှ်အ္ဂာဘာ ဇ္ဂောန်ပညာတဲ့ မူရ် တင်ရန်တ့အ် မွဲမွဲသာ် ပွဲ့ကိုသ္ဂာ့ ကောန်ဂကူပိုမန်ဝှ် ကောရန်တ့အ်လဝ် နံ့ကိုဟာအ်။

'မဝံမန်ထဝ်ကိုမိ ကောန်ရတ်ညး၈ါ ဝှံ ဒှ်ဒိုင်အ္ဂာဘာဇ္ဂောန်ပညာ သိုညး၈ါ ရ၊ ညး၈ါဝှံ ဍုက်ကောဝ် ဒဒှ်ဒယှ်ဒှ်ဒိုင် မိသဟာဲလေဝ် ဟိုစဝှံကိုရ။

ဗွဲစှတ်တုန် မိကောန်ရတ်ဝှ် မိက်ဝှံတိ ဝိုက်ဆန္ဒ ဝ္ဂပ်စိုတ် မဝံမန်ထဝ်ဝှ်တဲ့ မ သ္ဂာန်စမ်ဓတ်ရံင်ရ၊ မဝံမန်ထဝ် သွေ့ံ မိင်ကောတ်ရမျာင် မိကောန်ရတ် မကှုင် ထွတ်ဒွံ ချိလျုတ်ဒး ပွဲ့သောတ ပသာဒ မဝံမန်ထဝ် နကိုဂလာန် သ္ဂာန်သာ်ဝှံ ဂလာန်သ္ဂဟ်ဝှ် မင်သှ်မံင်ကို ကုညဲးမဝ့် လိခ်တအ်ရ။

မဝံမန်ထဝ် ပင်ယာဖို့န်မုခ် ဂတး

ရိုင်ကျုင် လ္ပ်မိကောန်ရတ်တဲ့ ‘တင်အဲ မရန်တ္ၚအ်လဝ်န္ဂကိုရ’ မဂံမန်ထဝ် ကို သ္ဂဟ်သ်ဂှ်တဲ့ သို့တ်ဒေါအာရ။

မိကောန်ရတ် မိက်ဂွံတီကေတ် ၚိုက် မဂံမန်ထဝ် ဇွမတ္ၚးဖ္ၚးတဲ့ မူရမ္ဂကောမန် ထဝ် မရန်တ္ၚအ်လဝ်ဂှ် ရောအ်၊ ထဝ် ကလေင်သ္ၚာန်တိုန် မဂံမန်ထဝ် မ္ဂဝါ ပ္ၚန်ရ။

မဂံမန်ထဝ် အတိုင်ဇကု မရန်တ္ၚအ် လဝ် တိုင်ပ္တ်ဇကုဂှ် မိက်ဂွံ ပံက်ထ္ဝး သောင်ကၟုးကို မိကောန်ရတ်ညို ဂးတဲ့ ပညာအဲ မကတ်ဍ္ဂောန် ကလိဂွံလဝ် လ္ၚုဟ်ဏာအ်ဂှ် ဒ္ဂသ္ဂက်ဂွံ ဂယိုင်အာ လမျီအဲမ္ဂခဝ် ဟွံသေင်ရ၊ဒ္ဂဒတဲ့မြမောဝ် သ္ဂက်ဂွံဂယိုင်အာလမျီ ကောန်ဂကူမန် သိုဖ္အိုတ်တဲ့ အဲမကတ် ဍ္ဂောန်လဝ် ပညာအဲရ မိကောန်ရတ်။

ဂကူပိုမန် နူမကလိလောန်ကျုင် မ္ဂ အခိင်တော် ညုံင်ရ်သ္ၚိင်ဂိတု မ္ဂးလုပ်အာ ပ္ဍဍ္ဂံတဲ သ္ၚိင်ရာဟုတဲ့ မ္ဂးၚုမိုကျုင် ဗ္ဂတ်ဓါက္ၚသ္ၚံ ပြင်တဲ့အာရ၊ အခိင်တဲ့ ဏအ် ဂကူပိုမန် မပ္တံကိုလိဒ်ပတ် အ ရေဝ်အခြာ အခိုက်ကၠာပြဝေဏီ ယေန် သ္ၚာင်ပိုမန် မကော်ဗ္ဂန်ၚုင်ဂှ် ညုံင်ဂွံမံက် ဂတဝ် တ္ၚးပြာကတ် အလုံဍုင်က္ဂာန် ၚ္ဂာန်ရးနိဂိ ဇ္ၚးပိုတ်ဒှ်သ္ၚိ ညုံင်ရ်သ္ၚိင် ဂိတု မတိတ်ဇုးအာ နူဍ္ဂံတဲ သ္ၚိင်ရာဟု တဲ့ မှုကိုလျးအရုံင်အံင်သူ မဂိတ္ၚးစီပျး အလုံမ္ဂဝ္ၚးတိဒှ်သ္ၚိ တုပ်သ္ၚဟ် ညုံင်ရ် သ်ဂှ်ကိုရ။

ဂကူပိုမန် ညုံင်သ္ၚံ ကလေင်ဇ္ၚာ် မောဝ် တိုန်အာမ္ဂဝါပ္ၚန်ဂှ် ဒ္ဂတာလျုိင် မဂံမန်ထဝ်ဏအ် မရန်တ္ၚအ်လဝ်ရ မိ ကောန်ရတ်။

အခိင်တဲ့ဏအ် ကောန်မန်လ္ဂီဂှ် လိဒ် မန်ဇကုလေဝ် ဗ္ၚဟွံဒး၊ အရေဝ်မန်ဇကု လေဝ် ဟိုဟွံလေဝ်၊ ယေန်သ္ၚာင်အလော် ပြဝေဏီဇကုလေဝ် ဟွံကလေင်ရုံင်၊ ဟွံ သ္ဂဗက်တဲ့ ဒဒ္ဂရဂကူဇကု မဒ္ဂဂကူပရဲ မဒ္ဂဂကူ မဍိုက်ပေင်တကို လက်သန် ဝင်ကောန်ဂကူမ္ဂကိုဂှ် ဟွံဂွံတီကေတ်တဲ့ မ္ဂးအထေင်သဝ် မ္ဂး အ ထေင် ဍောတ် ထေံ ပ္ၚသ္ၚ။ဂကူပိုမန်ဒှ်တ်ရ။

ဇ္ဂစ္ၚတ်တုန်၊ ဟိုက္ၚးက္ၚးမ္ၚး ဂကူပိုမန် ဂှ် နူမကလိလောန်ကျုင် မ္ဂအခိင်တော် န္ဂကျုင်ကိုနန်ထဝ် ကိုုင်ဇ္ၚာင်န္ဂကျုင်ကို တိဍ်ကျ္အသ္ဂဝ် မံင်စံင် စသုင်ဗလဲ န္ဂ ကျုင်ကိုလိဒ်ပတ် ပ္ဂမယေန်သ္ၚာင် ရပ် စပ်စကာကျုင်လိဒ်မန် ပ္ၚကိုရုင် ဇ္ၚာပ် ဍုင် ဇ္ၚာပ်က္ဂာန်ပောင်ရ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ ဂကူပိုမန်ဂှ် ဒ္ဂဂကူပရဲ ဒ္ဂ ဂကူ မကို့က် ပေင်တ ကို လက် သန် ကောန်ဂကူမ္ဂကိုရ။

‘တ္ၚေင် မ္ဂ သ် ပ္ၚန် ပိုသ္ၚ®မှ် ရုံင် ညာတ်အာ ပ္ၚကိုအခိင်ကာလလ္ၚုဟ် ပို သ္ၚံဆိုညာတ်ကျုင် ပ္ၚကိုသ္ၚ။ ဂကူပို မန် ပ္ၚဂိတုမ် မ္ဂစ္ဂက်ဂှ် ဒ္ဂတဲ့ပရဲ တဲ့

ကောန်ဂကူမန် ညးမခုတ်ပ္တန်လဝ်ရ မိကောန်ရတ်’

‘မူဟိုတ်ဂကူပိုမန် မ္ဂး ကော္ဒန် ပေါ သဘင် တ္ၚဲကောန်ဂကူမန်ဂှ်ရော ကော ထဝ်မန်’

‘အခိ....တ္ၚဲကောန်ဂကူမန်မ္ဂးဂှ် ဒှ်တ္ၚဲ ပ္တန်လဝ်ဟံသာဝတဳ ဒှ်တ္ၚဲ မပ္တန် လဝ် ဍုင်မန်ရ။

‘ဟိုတ်ဂှ်ရ ဂကူပိုမန် သ္ပ စှတ်သ္ဒိ ကိုတ္ၚဲပ္တန်ဍုင်ဟံသာဝတဳဂှ်တ္ၚဲ သ္ပကၠုင် ပေါသဘင် ‘တ္ၚဲကောန် ဂကူမန်’ရ မိကောန်ရတ်။

‘ပိုညးဓါလေဝ် ဒှ်ကောန်ဂကူမန် မွဲ ကိုတ္ၚဲ သ္ပက်ဂွံယိုက်ဂ္စေင်အာ ဒလေင် ဘာသာ တာလျိုင်ဇကု ဂွံပြေပြ်ုင် ပ္ဍဲ ဂကူပိုတ္ၚဲ စိုပ်တ္ၚဲဂိတုမာ်မွဲစွေက် ဏအ် မ္ဂးယဝ်ရပိုတ္ၚိကော္ဒန်သဘင်တ္ၚဲကောန် ဂကူပိုမန်ကိုမ္ဂး ဟွံခိုဟ်ဟာ မိကောန် ရတ်။

ခိုဟ်ရလေဝ် ကောမန်ထဝ် ‘ခိုဟ်’ မိကောန်ရတ်ဟိုမ္ဂးတေ်ာ စိုပ်ဂိတုမာ် မွဲ စွေက်ဏအ် ပိုညးဓါ ဒးကေတ်တာ လျိုင်ဍိုက်က်ပေင်င် ဒးအာဂတာပ္ဍတ ရ် ဒးထ္ၜးပ္တိုန် လက်သန် ကောန်ဂကူ မန်ပို ဟွံဒှ်ညံင်ဂွံဒှ် ပိုသ္ဒး ကော္ဒန်အာ ဍွမပိုန်ဗတ် ခိုင်င်ကၠိုက်က်ရ မိကောန် ရတ်။

‘မၚံမန်ထဝ် သ္ဂးသာ်ဂှ်တ္ၚဲ သ္တုတ် ဗ္ဒှ်ထေၚ် ဂလာန် ပ္ဍဲခဏဂှ်ရ။

မၚံမန်ထဝ်ကိုမိကောန်ရတ် ညးဓါဂွံ ကောံဓရီ တက်ဒ္ပင်ကျာ ညးမွဲကေုၚ်ညး မွဲ သ္ပက်ဘာသာဇကုသ္ဂၚ်ဇ္ဍော်မောဝ် တိုန်အာကို၊ သ္ပက်သ္ဂၚ်ကော္ဒန်တ္ၚိဗဒှ်

တိုန် သဘင်တ္ၚဲကောန်ဂကူမန်ကို မၚံ မန်ထဝ် သောင်ကဥုး ဟိုလ´ထ္ၜးဒ္ပင်ကို မိကောန်ရတ် ဍွမဂိုင်သ္ဂၚ်တ္ၚဲ တ္ၚဲတော်ဂှ် လေဝ်သဝ်ပ္ဍိုတ် အိုတ်အာ သိုက်သိုက် တ္ၚဲ....

ပ္ဍတ်ကျာ်ခမိတော်ဂှ် လျးတ္ၜးဂိုတိတ် ကၠုင် ဖျ°ဖျ°ဖျ´ဖျ´တ္ၚဲ မၚံမန်ထဝ်ကို မိကောန်ရတ် ကသေံဂွံညးသ္တအ် အာ လ္ဂာဝ်ကျာ်ရ။

အခိင်တုန် ဒှ်ဒ္ပင်ပ္ဍဲဟောမ္တဥတု မဒှ် ရာသဳဥတုမိုဟ် အခိင်ခိုဟ် အခါပြိုပ္ဍဲဂိတု မာ်မွဲစွေက် အခိင်နူဂယးပြဟ် ထဝ်နာဍိ လတိုပ်ဗလာင် နူကိုဝှးအာကာသတော် လေဝ် က်ရာင်သဝဝ်ဇ္ဍော်ကၠုင်ဒ္ပင်ပြိုပြိုတ္ၚဲ ညိသာကိုအခိင် မဍိုက်ပေင်ကို ခဝ်ရှ် နူဂယးတ္ၚဲ ပ္ဍဲကိုဗလးခဥုာတ် ကျာ်ခမိဂှ် သ္ပသ္ဂင်သိကို ကောံဓရီ တ္ၚဲကောန်ဂကူ မန် အိုတ်ကိုပုရိသာတ် မဟာဇန်ဂမ္ၚိုင် ပြာပ်ကၠုင်စိုပ် ကောံဓရီ ဖြ၊ဖြ၊ဖြ!ဖြ! ပေင်ကၠုတ်တ်ဒ္ပင်ရ။

မၚံမန်ထဝ်ကို မိကောန်ရတ် နကို ဗ္ဂိုက်လ္တက် ကြိုယာ ကောန်ဂကူမန်ဂှ် ဗိုက်လ္တက် ကျိုင်ကျဝ်လဝ် ဍွမယေန် သ္ဂာင်တ္ၚဲ ရန်တ္ၚဲကို တ္ၚဲကောန်ဂကူမန်

ပေင်အလန်(၃၈)ဝါတဲ့ နိမန်နင် ခမိ သင်(၃၈)ဇကု မွဲဟာန်ကော့ံမဟာဇန် မပြာပ်ကၠုင်စိုပ် သဘင် တဲ့ကောန်ဂကူ ဂမ္ၚိုင်တရိပ်ကိုဌာန်ဖါပ်ဗ္စသင်ပွဲမဖှော် ကိုဖြဟတ်ရ။

ခမိသင်ဂမ္ၚိုင် ဒုင်ဒါန် ပိဏ္ဍပါတ် အာဟာရဘောဇိုန် ဗွဲမမိပ်ဖြပ် အိုဟ် တို့ဟ်စိုတ်တဲ့ ဖှေတ်သ္ဒဇျာဲဇယပရိတ် ဗ္ဒတ်ထပ်သ္တုန်အိုတ်ရ။

ဇယပရိတ်ဝွံ ၜဟိုတ် ကျာ်တြဲမဖှး ကေတ် ပ္ဍာန်သ္ဂိုင်မာကိ၊ ၜဟိုတ် ညး တ္ၚဟ်ဖြိုင်ပ္တာန်ကိ ဇကုဟွံမာန်ကိ၊ ၜ ဟိုတ်မဆေပ်ဒပ်ကော့ သ္ၚသတြုဂမ္ၚိုင် ကိ၊ ၜဟိုတ် သ္ဂောံဖှော်မောပ်တိုန်အာ ကိ၊ ၜဟိုတ်ကမ္မောန်သ္ဂောံ အံင်ဖှးအာ ကိ၊ ၜဟိုတ်ကမ္မောန် သ္ဂောံတန်တ်အာ လုက်အခါန်ကာလမလအ်ကိ၊ ၜဟိုတ် ဒတဲ့မြမောပ် လိုက်ပလိုက် ဓါပြကာကိ ဇယပရိတ်ဝွံ မှုံကိုဂဏ် အနုဘာဲဖှော် ပွဲမလောန်ဟောင်ရ။ ဟိုတ်ၜရ ခမိသင် ဂမ္ၚိုင် ဗ္ဒတ်(၃၈)ဇကု မဖှေတ်သ္ဒဇျာဲ ဇယပရိတ်အိုတ်ရ။

ကိစ္စဖါပ်သင် ကိုဒါန် အာစိုပ်ဒတဲ့ တဲ့ အ္စာဘာမန် မံာ်မန်ထပ်ပံက်အသေ အဟာန်သဘင်ကၠာ တဲ့ကောန်ဂကူမန် ဟိုတ္စးစိုပျးကိ သ္ၚက်ဝွံတိအာ သ္ဂိုင် ပရေင်ပရူပရာဝင်အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ တဲ့ကောန် ဂကူမန်ရ။

ယွံမိမညးဍုင်ကွာန်မပြာပ်ကၠုင်စိုပ် ပွဲဌာန်သဘင်ကၠာ တဲ့ကောန်ဂကူမန် အလန်(၃၈)ဝါတအ်ညးဂမ္ၚိုင်အဴ၊ တဲ့ ကောန်ဂကူမန်မ္ဂး မူဟိုတ် ကောန်မန် ပိုသွးကော့ာန်ဌရော၊ မှုံကိုတော့ၚ်ဂဏ် ဗိုသာ်လိုဌရော၊ တဲ့ကောန်ဂကူမန်မ္ဂးဌ ပသာ်မကလိဂွံ အမိပ္ပါယ်ဌရော၊ မိက်ဂွံ သောင်တ္ၚးကၞးကိ ကၚောပိုမန်တအ် ညးဂမ္ၚိုင် သ္ဂောံတိညာတ်အာ သိုကိ ညးဖ္တိုတ်ရအဴ။

တဲ့ကောန်ဂကူမန်မ္ဂးဌ နူကိ သတ္တ ရာဇ်ကျာ် လ္ၚီကုံစ္ဒတြဲ-၁၁၁၆၊ သတ္တ ရာဇ်ဍုင် မသုန်ကုံပန် ၅၀၄၊ ပွဲဂိတုမာ် မွဲစှေ်တဲ့စန် သ္ၚိုင်အိန်မာဃတ္ၚသ္ၚပ်ဓါ သ္ၚဗခါန်ကိ ကောန်သ္ၚိုင်ဓါ ကော သမလ ကုမ္ဗာကိ ဒေံ ဝိမလကုမ္ဗာ သို ကောန်ရဲ မသုန်ကုံ၊ သ္ၚိုင်အိန်ကော့ာန်ခွံ လဝ် ဍုင်ပြာသာဒ် သိုနန် ပ္တာန်လဝ်ဍုင် ဟံသာဝတီဌတဲ့ အပ်ပြာပ်ဇိုန်သ္ၚင်လဝ် ကိ ကောန်သ္ၚိုင်ဓါ သမလ ကုမ္ဗာကိ ဝိမလကုမ္ဗာ ညးဓါ ကိုသ္ၚသ္ၚိုင် ပ္တာင်ရင် ဍုင်ဟံသာဝတီ ပွဲကာလဌရ။

ဟိုတ်ဌရ ကောန်ဂကူမန်ပို သ္ၚစ္ဒတ် သဏ္ဍိကိ တဲ့ပ္တာန်ဍုင် ဟံသာဝတီဌတဲ့ ပိုတ္ၚုဟ်ဒက်စွံပ္တာန်လဝ် တဲ့ပရဲတဲ့မှုံကိ ၜို တဲ့ကောန်ဂကူမန်ဌ ၜတဲ့ အံင်ဖှး ၜတဲ့ဗုးဓး သ္ၚက်ကောန်ဂကူပိုမန်တအ် တဲ့ ဒးကိုသဘ်ခဝ်ဒ္ဂံကိ အသဝ်တော့ၚ် ဂဏ် ပွဲမလောန်ရောင် မကလိဂွံ အ

ဓိပ္ပါယ် ဗွဲမဗြိုဟ်နကဵုဟောင်ရ။

နူကဵု သက္ကရာဇ်ဍုင် ၁၃၀၉–တေံ စတံတဲ ဏ္ဍိုဗ္ဒကြောန်ကၠုင် သဘင်တ္ၚဲ ကောန်ဂကူမန် ပွဲကိုသ္ဂာံဏအ် အာ ယုက် တ္ၚဲကောန်ဂကူမန်ပိုဲ ဂံါလုပ်ကၠုင် ပေင်(၃၈)သ္ဂာံတ္ၚဲရ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ တ္ၚဲကောန်ဂကူမန်ပိုဲ မဒက် စွံပ္တန်လဝ်လ္ပုဟ်ဏအ်ဂှ် ဒှ်ညံင်ရ် ပိုဲမ မမံက်တွးပ္တိုန်လက်သန် ကောန်ဂကူ မန်ပိုဲ မဒှ်ဂကူပြိရ၊ ဂကူမွံကိုတာလျိုင် ဝင်ကောန်ဂကူ ဒိုက်ကဵုပေင်င်ဟောင်ရ။

အခိင်တ္ၚဲဏအ် ကောန် ဂ ကူ ပိုဲ မန် မကြောန်ဗဒှ်တိုန်သဘင်တ္ၚဲကောန်ဂကူ မန်ပိုဲတဲ ဇ္ၚာပ်ဍုင် ဇ္ၚာပ်ကွာန် ဌာန်ရး နိဂိဇ္ၚးပိုတ် အိုတ်ကိုဂကူ မတန်တ်ပွဲသ္တ။ ဝှးတိ အလုံအိုသိ ဒဒှ်ရ ဂကူမန်ပိုဲမွဲ မွုံကိုဂှ် သ္ဂံတီကေတ် ဗွဲမကြးဖျးမာန် ဒ္ဂိုတ်ရ။

ယဝ်ရပိုဂိုက်ဂှ်ဒဲ သ္ကိဂိုပ်ရံင်အာ ပွဲကို သ္တ။ဝှးတိဇ္ဂှ်ဏအ် ဂကူညးကိုညး ဘာသာညးကိုညး မွုံတ် ဗွဲမဂိုင်ဂှ်င် ဟောင် ပိုသ္ဂံခိုညာတ်ကေတ်မာန်ရ၊ ဂကူဂမ္ဂိုင်တအ်ဂှ် သွက်ဘာသာ ညး တအ် သ္ဂံဇ္ဂှ်မောဝ် တ်တက်တိုန် အာမာန်ဂှ် ညးတအ်ပ္တိတ်ကၠုင် နကိုံ ဗြဟတ် ဝိရိယ ညးတအ်ယိုက်ဇၞင်အာ တာလျိုင်ဘာသာ မပ္တံကို ပရေင်ဍုင် ကွာန် ပရေင်ပိုန်ဒြပ် ပရေင်မ္ဂိဟ် ပရေင် ဓိုဟ်လလံ ပရေင်ပညာ လိခ်ပတ် ယေန် သ္ဂာင်ညးတအ် အခိင်တ္ၚဲဏအ် သ္ဂောံ ဇ္ဂှ်မောဝ်တိုန် ပွဲသ္တ။ဝှးတိဇ္ဂှ်ဏအ် ဟွံသေင်ဟာ။

ညံင်ရ် ဂကူညးတ္ဂဟ်သ္ဒာင်ဂှ် ပိုဒး သ္ဂနိသဲ ဂိုံင်ဍာန်ဒဒန်တဲ ကောန်ဂကူ မန်ပိုဲသိဒ္ဂိုတ်ဂှ်ကိုသ္ဂံညိသာသ္ပဟ်န် ညံင်ရ် ကောန်မွဲမိ မွဲဂိုံဂဝ်ဂှ် မ´လဝ်မွဲတ် တဲ ယိုက်ဇၞင်ဏ္ဍိုကြောန် လ္ဂရန်ကို ဇ္ဂာင် ဍောင်ဓိုတ်ကာယျ ကွိုင်ကွဲ လ္ပုဟ်ဒကဲတဲ သွက်ကဆံင် ဘဝဂကူ ပိုမန်သ္ဂံသ္ပုင်တိုန်အာဂှ် ပိုဒးကြောန် လ္ဂိပရာ လ္ပိုန်န်သ္ဂာံဂှ် ဒှ်တာလျိုင် ဂွံ ပြေ ပြံင် ပွဲ သ္တ။ ဘာ သာ ဟောင် ရ၊ ကမှောန် တ္ၚဲ ကောန် ဂ ကူ မန် မ္ဂး ဂှ် ဒှ် ကမှောန်လ္ပိုန် ထာဝရ သွက်ကောန် ဂကူမန်ပိုဲရ၊ ရ်သဟ်ဂွံ အဲ....အုပ်ကောံ နိဂိခဝ်ဓိုတ်ဏအ်ရအဲ။

ပွဲချိန်ခဏ ရမျာင် အသေအဟာန် မဒ်မန်ထဝ် မအာစိုပ်ဒတဲဂှ် ဗရရမျာင် တက်တဲ မဟာဇန် မပြာပ်ကၠုင်စိုပ် ကောံဓရိ ပွဲသဘင်ကၠာ တ္ၚဲကောန်ဂကူ မန်ဏအ်ဗြုဇတဝ် တမှုဝ် လလောင် အာ ဗွဲမသ္ဂာတ်မြဟ်ဟောင်ရ။

ညးမပ္တိတ်ဗြဟတ် လိခ်ပတ်ကို
ကောန်ဂကူမန်၊

ရာမညမဒ်အံင်မန်၊
ကွာန်အနေင်။

ဝိုတ်မန်ရဟာ

* ယွံကောဒေံအဲ ဂကူမန်ပ္ဍဲ ကေုံဗ္ဒန်ဂးဗီ၊
လိက်ပတ်အာဒိ ဍ္ဍိကျိုၚ်ကျာ်ဗိုက် အခိုက်နာနာ၊
အရေဝ်ဝေါဟာ အခိုက်ကၠာတြဲ ဟွံသီစကာ၊
လံလကာဖါ ဘာသာတော်ပ္ဍိုတ် လ္ပိုတ်အိုတ်ညိ။

* ဂကူမန်ပိုဲ ပ္ဍိုကောဒေံတေံ နူလအ်တေံကၠာ၊
ဍံကိုရာဇာ ပြာထာသိုန်န် ဆဒဲသန်တ္ဍောဝ်၊
ဍံကိုလိက်ပတ် သဗ္ဗကွတ်ကို ညးဟိုအံသဝ်၊
မ္ၚးဟွံတောဝ်လဝ် ဍံခရိလ္ပိုကိုတ် ဝိုတ်မန်ရဟာ။

* ဒတောဝ်လေဝ်မန် ဂကူမန်သး မံၚ်ရးမန်ကၠာ၊
နော်နဒဲတေံမှာ မိမဗာပ္ဍဲ ကောန်မန်သက်က်၊
ဒှ်စ´စက်မန် လ္ပခန်န´လိ ဆိမန်ဍုက်က်၊
သွမန်မတ်ကၠက် ဟွံဗက်ကၠောန်ဂိုတ် ဝိုတ်မန်ရဟာ။

* ကိုပ်ကၠာအိုတ်ကွံ ဍေုသ္ဍေဲခါတ်ပ္ဍဲ တန်သရဏာ၊
ဝှ်ဗုးဝင်ကၠာ နာဲသာတွံဍုၚ် ပ္ဍဲဍုၚ်သဒိ၊
ဝှ်မန်ဍာန်မိ တိပျးဒိုဟ်ကျာ် မဝ်မွဲစွက်ကို၊
တုဲအိနဲကၠုၚ်ရိ ဍန်ဍုၚ်အပ်စွံ ဝိုတ်ထေံရဟာ။

* ယွံလေဝ်ကလော ကောဒေံပိုဲရ ဝံသတမှာ၊
မွဲသွဝ်မွဲဝါ ကေၚ်ကာကောန်မန် ညးကၠောန်ဖန်ဖက်၊
တုဲကောန်ဂကူ အာမူလဍု ပြဝေဏီဆက်၊
ညံၚ်ဂွံဂိုၚ်စက် ဟွံဗက်ကၠောန်ဂိုတ် ဝိုတ်မန်ရဟာ။

မဒံဒကောၚ်ထဝ်
ဍုၚ်လ္ၚုၚ်

ဆက်တိုန်ဘာရဴလ´ဗ္ဂလဝ်ကိုဒေံကိုရ။
မဒံဂွ္ၚ်ဂှ် တ်တ်နူဘာ တ္ၚတ္ၚတဲ....
က မ္ဂောန် လိုၚ် လေဝ် ဇပ်ဇပ် ဍပ်ဍပ် ကေ္ဂာန်ဟွံဒှ်ဏီတဲ ထဲ[ကြ]ာန်ဒ္ၚ်ပ္ၚစိုတ်ညိ ကိုရ၊ မဇကု တိတ်ဒ္ၚ်ဇိ[ကြု]ၚ်တဲ လ ဆောဝ်လဆောဝ်တော် ဗက်တိတ်အာ ဘိုၚ်ကရိုၚ်ကိုရ၊ ဆဂး စိုတ်လုပ်စကွံ ကွံဂှ် ဟွံဒှ်၊ မဒံဟလာကို မိထဝ်ပေၚ် ဂွံတိုန်ဘာတက္ကသိုလ်လ္ဂုၚ် သိုညးဓါဂှ် ဂွံလိၚ်မဒံဟလာတဲ ဂွံတိကေတ်ရ၊ ဆ ဂး ညးကောဲကမ္ဂောန်အ္စာဘာမ္ဂး ဒး အာတ်ကမ္ဂောန်ဂှ် ဖျေဟ်လဝ်စိုတ်ရ။
ဟိုတ်မဒံဂွ္ၚ် ဝါသ္ဂာ သွအ္စာဘာဂှ် တိုၚ်ပက်ရန်တ္ဂအ် ဒှ်မိက်ဂွံဇ္ဂောန်တ္ၚး သ္ဂတ်မန်တအ်ဂွံလေပ်ပညာကိုဂွံကို္ဂဟ် ခၚ်ပရေၚ်ဍုၚ်ကွာန် အလေအ် အခိုက် ယေန်သ္ဂာၚ်မန်ကို နွံပ္ၚစိုတ် ချိတ်ဟ် ပုဂိုတ်တ်တဲ စှ်ဒ္ဂၚ်ညးကောဲ ကမ္ဂောန် အ္စာဘာရ။

ခန်(၆)

လိၚ်မဒံဆာန်လောန် နူဍုၚ်ရေဝ် စိုပ်က္ဂုၚ်သွက် 'အေန်တာဗျ။'ရဟိုတ်ဂှ် ရ၊ ဂရေၚ်ဗတိ မိမတဲ ဓးတိတ်နူကွာန် ဂှ်ရ၊ ဆဂး ညိကို စိုတ်ဟွံဍေါတ်ရ၊ မဒံဂွ္ၚ် ဇှ်စိုတ် ပတော်လဝ်ရ 'မ္ဂိဟ် ကေ္ဂာန်သွက်မန် ဍဒံမ္ဂး မိမမန်တအ် ဗစပုၚ်ဗွဲစှ်တ်ရ' အမိဍာန်ဂွံ မိမမန်ပို လေဝ် စှ်မံၚ်ရဟွံသေၚ်ဟာ။
မ္ဂိဟ်ဇ္ဂော်ဍုၚ်ရေဝ်ဂမ္ဂုၚ် ဒးစိုတ်လဟို မဒံဂွ္ၚ်တဲရဲစုတ်ဒ္ဂဲ ကမ္ဂောန်အ္စာဘာရ ပ္ၚကွာန် ခေါဇာလေဝ် အ္စာဟွံပေၚ် ဏီဂးတဲ ဗွဲမပြဟ်ဟောၚ် ဒးလုပ် ဇ္ဂောန်ဏောၚ် မ္ဂိဟ်ဇ္ဂော် ပွိုၚ်ဍုၚ် ဟိုက္ဂုၚ်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရဗွဲမပြဟ် ညံၚ်ဂွံ စိုပ်ခေါဇာဂှ် မဒံဆာန်လောန် ဒးပ လံၚ်ဏာရ။
မဒံဂွ္ၚ် ဟွံကေၚ်မိၚ် လပ်ဂှ်ကပိုက် သၚ်မွဲလ္ဂော်တဲ ဗ္ဂံဍုမ္ဂး ဗ်တိုန်သ္ဂာ မဒံဟလာရ၊ ဒးဗှ်သ္ဂာ ဂ္ဂုၚ်အိုတ်ဂှ် မိထဝ်ပေၚ်ဟောၚ်ရ၊ တ္ဂဲဂှ်စဂိတု၊ဂိတုဂှ် စသ္ဂံ၊ ရာသိပိရာသိ ဓက်အာကိုလေဝ် အလေအ်၊ အခိုက်၊ ပြဝေဏိ၊ ယေန် သ္ဂာၚ်တုပ်ဒ္ၚ်တဲ အခိၚ်ဂှ် အိုတ်အာ ရောဟွံတိ လိၚ်နူကိုဍုၚ်ရေဝ်တေံ စိုပ် က္ဂုၚ်တဲ မဒံဂွ္ၚ်ဒးအာတိုန်ဘာ 'ဘာ ဇ္ဂောန်ကွတ်အ္စာ' ပ္ၚဍုၚ်မတ်မလိုတေံ ရ၊ ကလေၚ်ဂွံအဆက်ကို မဒံဟလာ တေံတဲ ဗိုဇကုမချပ်လဝ် ပ္ၚစိုတ်တေံဂှ် ဂွံဆက်ဟို ဂွံဆက်ချ။လိၚ် ကိုဗစိုပ်ဏာ ဇရေၚ်မိထဝ်ပေၚ်ရ။

ခန်(၇)

'ကောဆာန်....ဘာဝပိုမ္ဂိဟ် ဏာအ်ဂှ် ညးမွဲရောဟွံတိလဝ်ရသေၚ်ဟာ' 'မူရန် တ္ဂအ်ရောထဝ်ပေၚ်' 'အို....ဘာဝကော ကို ဒေံ ဏာအ် လေဝ် ဆ လအ် မှ ဒေံ ဟွံထေၚ်လဝ်တဲ လ္ဂုဟ်.... ဒေံစိုပ် တက္ကသိုလ် သ္ဂံ ဒုတိယ ပုန်မှဂွံဂွံ အ ဆက်' ထဝ်ပေၚ်ဟိုတဲ သိုရံၚ်အာ တ ရ် ဇမ္ဂေဲဟဠဲာတ် က္စၚ်ကျာတေံရ ညးဓါခဝ် ဒ္ဂဲသိုတ်ဖြ မဒှ်ဍာန်လ္ဂု ဟိုတ်နူ ဟွံကေၚ် ဆိုဂဗညးသ္တအ် မွဲ လ္ဂော်တဲ ခဝ်မေတ္တာသ္ဂိုက်ဆာန်တအ်ဂှ် မဇ္ဂောဝ်ဒ္ၚ် ညံၚ်ပ္ဂာ ဍဲလ္ဂောဝ်ကိုရ
'ထဝ်ပေၚ်....' 'အ်....'

‘ပိုဲညးၜါညးမွဲကိုညးမွဲ ဆာန်ညး
ဿုံလောန်တုဲ မွဲတုဲဂွိင်ဖေက်ဒးပြးဆဒဲ
အာ ညးဿုအ်ပုန်ရလေဝ် မိထဝ်ပေင်’

‘မူပ ဂွံဒှ်မာန်ဂှ်ရော....ကော’

‘ကောလေဝ်....သွက်ကောန် ဂကူ
ဂွံဇြော်မောဝ်အာ တိုင်ဖ္ဍ ရန်တ္ၚအ်
နွံမံင်တုဲ ဘဝဗ္ဒဲဏအ် ကောမံင် မာဂ
လအ်ဏီတော် ဂွိင်ဖေက်မိမွဲ မကိုဒိုက်
စိုတ်ရမိထဝ်ပေင်’

‘အိုဝ်....ကောမွဲ သွက် ဂကူရတော်
စိုတ်လိုလအ်အ်လေဝ်ကော ဆဂး ဒေံ
ဆာန် ဗိုန္ဂဲ့စိုတ်ဖ္အိုတ်ဂွံမွး သစ္စဒေံပြ
ညုံင်ရတ္ၚအ်ကလောအ် အလိုထောအ်
အလိုမံင်ဂှ်ပတော်ညိကော’

ကောလေဝ်....ပတော်ဒှ်င် အရေဝ်—
မေတ္တာဒေံဆာန်ကိုရ၊ ဆဂးစိုတ်မလိ
ဟွံဗိင်ကိုညြင် စင်ခြင်ရောဟွံမာန်သေင်
ဟာ ဟိုတ်ဒ္ဂုံဒှ်မာန်ဂှ်ရ ကောဒးကို
လဝ်သတိ’

ခန်(၈)

ပ္ဍိုင်တိုန်ဒှ်င် ဘာကွတ်ဇ္ဍောန်အ္ဍာ
ကိုကေတ်လိက်ညးဿုအ် လေဒဲသွာမံင်
ကိုလေဝ် ဂွိက်ကလေင်စိုပ် ကွာန်ခေါဇာ
ဂှ် လိက်ဟွံဆက်ရ။

အဝ်....ကောဆာန်ယျ....
ဒေံလေဝ် ဗ္ဒတ်သွာကော ကြွံကြွံရ
ကော....မိက် ဂွံဟိုလ´ထ္မးပွဲမလောန်ရ
ဗိုဒေံပြဏအ် ဆာန်ကော ယဝ် ရ ထ္မး
သက်သီမာန်တော် စိုတ် လိ ခိုဟ် ရော
ဟွံတီ ဒှ်ဒဲကောစိုရိုင်အာတုဲ ဍုက်ရမတ်
ဒေံဆာန် ဍုက်မေတ္တာဆာန်ဏံ မဇ္ဍောဝ်
ဂိုင်ကောဖ္အိုတ်ရ ကောဆာန်ယျ....
လ္ပှ်ဟ်ဒေံဏအ်မွဲလေဝ်.... တိက်မံင်ဂှ်
လ္ပအ်၊ ဂဇအ်ပုန်ဒးကူ၊ ဇူပုန်လေဝ်
ဒးဗိုမံင်သွာကောရ၊ လိက်ကောလေဝ်
ဟွံစိုဝ်ဒေံဂှ် ပေင်က္ၚုင် မွဲသွံရ ဟွံ
သေင်ဟာ ကောမွဲ ခလိုင်ဏအ် ခဇန်
မာန်ကြွံကြွံသွံ....ကူဒးတုဲ မိက်ဂွံပိုတ်
ထေံကောကိုရ....ကော၊

ထဝ်ပေင်....ဂှ်ပေင်ဏအ်ဓှ်—
ကိုသွဟ်ထောင်ပိုဂှ် လ္ပှ်ဟ် ဗိုလိရော
ယဒဲမိထဝ်ပေင်တအ် သ္ဂာန်တိုန် သဝ်
ဏအ်ရ၊ စေတနာမိမၜါဂှ် အဲကောန်
ယိုပင်လဝ်ရအ်’ သ္ဂးတုဲ တုဲဏအ်အဲ
သ္ဂုတ်သွာတ်လဝ်ဂှ် မ္ဂဟ်စာတ်စကိုအဲ
ဂှ် ဒှ်ကြုက်စာတ်မွဲတုဲ ဿုမ္ဂဟ်ဂှ် စိုတ်
ဟွံလုပ်စ ညိလေဝ်စွံမေတ္တာဟွံမာန် တုဲ
စိုန်ရ မိက်ဂွံကလင်စ အရေဝ် မိမကို
လေဝ် ဿုဂိုင် မေတ္တာ ယဝ် ညာ မွး
မွဲအယုက်ရ ဟွံသေင်ဟာ ဟိုတ်ဂှ်ရ
မိထဝ်ပေင် မွးတးဂါထေံ ဂလာန်ဂှ်
ပိုတ်တ် သကုတ်သကုတ်ရ၊ မိကိုမၜါ
လေဝ် ဒှ်ာနူဆာန်ကောန် လောန်တုဲ
ဒးဗက်အလိုက်ကောန်ရ ဟွံသေင်ဟာ

ဆာန်ဒှ်င် ကောမွဲ တုဲလိုဟွံပိုတ်ရ
ကော ယျ....တုဲဏအ် ဒေံကောဆာန်
တီကေတ်ရ—

မေတ္တာမွးဂှ် တုပ်ညုံင် ဍုက်ဝုန်အာ
ဍုက်သွာမက္ၚုင်ကိုရ။
သစ္စမွးဂှ် တုပ်ညုံင် တ္ၚအ်သိန္ဒရာဇာ
ဟွံချိဓရိုက်ဒရာင်ကိုရ။
မိတ် ဒါန် မွး ဂှ် ကြ က် ဒေုံ ဂှ်
ဒှ်မေတ္တာရ။
ဗှ်သွာကောလောန် မိယောန်တိတ်
ဍာန် ဗိုမင်မံင်ရကောယျ’....။

မၜံပါန်အို (ဍုင်ရေဝ်)

○''အပသုံဏာအ် ဍေံဂှ် ကောန်အဲ ကၠောံရ ဆငးရ ရုပ်ဍေံ ညိပ္ဍဲတုပ်အဲ ရ မ္ၚဏာအ်ကၠုပ်လေပ်ဇ္ၚော် သေၚ်လေပ်က ရန်တ္ၚက်တ္ၚ´လေပ်ဇ္ၚော် လကျုန် မ္ၚိဟ်ခ ဇာန်ဏောင်''

မ္ၚ`တ္ၚညး သ္ၚိုင်ဗညာဥူ မဟာဒေဝိဂှ် ခါရအပသုံဂြိပ်ဝေင်ဂွံ ယိုက်ဏ္ဍိုန် နၚ်နန်ရ ကာလဂှ် တ္ၚညးသ္ၚိုင်ဗညာဥူ ညာတ်တုဲ န္ဓိအသမ်သၚ်ဂွံရ ပ္ဍဲဂ္ၚကျာ် သီရိရာဇာဒေဝိဂှ် ဂွံကောန်ဗြဲမွဲ ခတ်လဝ်ယှေ၊ 'ဘဝ်ငှံမုင်'ရ၊ ကောန် ဂွံန္ဓိကိုရုပ်သၚ်ရ တ္ၚညးသ္ၚိုက်ဆာန် မွဲ မလောန်ရ၊ ပ္ဍဲဂ္ၚကျာ် စန္ဒာဒေဝီပုန် ဂွံကောန်ဗြဲမွဲမုံယှေ၊ တ္ၚမေဒ´ရ ပ္ဍဲဂ္ၚကျာ် ဏံင်အာံဒဂှ်ဂွံကောန်ဗြဲမွဲ ခတ်လဝ် ယှံ၊ တ္ၚမေညိရ၊ တ္ၚမေညိဂှ် စိုပ်အဝဲတုဲ ကိုဏာပတ္ၚဲ ကုဇကရာဇ် ဇင်မှာဲရ ပဟိုတ်နူဇကရာဇ်ဇင်မှာဲ ဟွံပဂရတုဲ

ဒုင်ဖျ´နင်ရ သီရိမာယာ ချိုတ်အာတဲ အပသုံဂှ် မဟာဒေဝီ လ္ဂီလွတ်လဝ်ရ ကောန်ဗြဲ တုညးစိင်ဗတာင် အပ သုံဇ္ဂောဲဂေါဝ်တိုန်တဲ တုညးခုတ်ကို ယွုဗညာနဲရ၊ ဗညာနဲကို တုမေဒ´ (မွဲအပါဓါယာဲ)ညးဓါ သွဟ်နိရင်သ ကအ်တဲကုတ်လုလ´ဒ´ဇ္ဂေဝ်ဍုင်လ္ဂုင်ရ ကုုင်ဍုင်လ္ဂုင်ရ တုညး စိင်ဗတာင် မိင်တဲနွံအသမ်ကို အာဗက်ရ ရပ်ဂွံနုင် ပွဲကွဟ်ညာတ်ရ စိုပ်တဲတုညး စိင်ဗ တာင်တဲ တုမေဒ´ဂှ် တုညးဟွံပမွတ် ဗညာနဲဂှ် တုညးမွတ်ရ ကိုမင်လဝ်ရ မဟာဒေဝီဂှ် ပြာပ်အာ ဇရေင်တုညး စိင်ဗတာင်တဲ–

'ဗလးလေဝ် ဗလးသိုဓါ ခိုဟ်ရ တုမေဒ´ဂှ် ပမွတ်ဗလးထော ဗညာနဲ ဂှ် ထဲပွတ်တဲ ကိုမင်လဝ်မ္ဂး ဟွံဒးကၞုင် ရ သဂ်ဂွံ အာတ်ပါင်အခေါင်ရ 'ဒုံ ဂှ်ဒှ်ကောန်အဲကွဲရ ဒုံမ္ဂိဟ်ခဇန် ဏောင် အဲဒှ်မအံက်ဒုံ ဒုံဟွံဆာန် ဒုံဂှ် ပဂမ္ဂ´စိုတ် ကိုအဲ ကို မ္ဂ`အဲ ဏောင် နွံအသမ်ရ၊ မဟာဒေဝီမပါန် တသဝ်ဂိုင်ကို သဂ်တဲ တုညးစိင် ဗတာင် အသမ်ကိုဗလးရ၊ ဗညာနဲကို တုမေဒ´ဂှ် မဟာဒေဝီ ပြေင်ကိုမံင်မွဲစွံ သိုင်လဝ်ကိုသိုဇရေင်မဟာဒေဝီရ။

'မ္ဂ`အဲလေဝ်ယဲမံင် တဲမတ်အဲဟွံမွဲ အပသုံဂှ်လွကိုဒုံပသွိင် ဒုံဂှ် လကျာန် မ္ဂိဟ်ဒမြဟ်ဏောင် ညးဍုင်ရးလေဝ် ဟွံသ္ဂိုက် ကောန်ဘဝ်ငှ်မုင်ဂွံ မွုံကို ကျာ်ဒြိ ဍိုန်ဒေါတ် ဒးကို ညးဍုင်ရ ကိုဒုံ ပသိုင်ညိ သဂ်ဂွံ တုညးစိင် ဗတာင်နွံအသမ်ဗကန်ကို မဟာဒေဝီ ပယျတ်ပယျတ်ရ'။

ကောန်ဗြဲ တုညး စိင်ဗတာင် တု မေပြိုဂှ် ပြေင်ကိုသိုင်မရှုရ ဗညာနဲ တုမေဒ´ ကဲလိဂွံကောန်ဗြဲမွဲရ၊ တု ညးစိင်ဗတာင် ဂွံကောန်စ´ဗြဲဗြဲ တဲ စိုတ်ဒွိမလောန်ရ၊ 'ဘဝ်အဲလ´ ကောန်ဒ´ သဂ်ဂွံ ခုတ်တင်ကိုယွုရ နွံကာလမွဲတဲ ဗညာနဲကို သိုင်မရှု အာ ဝေင်ပး ပွဲသိုရင်မဟာဒေဝီရ သိုင်မရှု ဂှ် သိုကမ္ဂောတ်ကမြ´ တက်ခတိုပးတဲ သတ်မလိုအာရ ဗညာနဲညာတ် မ္ဂောတ်တဲ ဟွံဝေင် ဟွံဒေါအ်ကေုံရ ကာလဂှ် သိုင်မရှုဂှ်–

"ဟး....မုဒှ်သဂ်လို ဂွံဒေါအ်ထော ရော အဲဒိုက် ဝတ်ပဝေင်ဏောင် အဲ ဒိုက်ထဲဟွံသေင် ပွဲစိုတ် အဲဒိုက်ဂှ် ဗညာနဲဒှ်နုဲတော် အဲဒိုက် သွ ဒိုက် ဗညာနဲဏောင် ချပ်လဝ်ရိဟ်ဟ်တဲရ တဲရတုညးစိင်ဗတာင် အိုတ်ကုသိုလ် တဲ နုဲပိုဗညာနဲပေင် ဒှ်သိုင်ဏောင် ကာလဂှ် ဍုင်မဏ္ဍမဂှ် အဲဒိုက်ပိုင်စ ဏောင်"

"ဒှ်ဂွံညိဟာအရေဝ်ကော"

'ကွဲလေဝ် နုဲပိုဗညာနဲယဝ်ရဟွံ တော်မ္ဂး သစာနုဲပိုဗညာနဲ အဲသ္ဒုင်ရ'

'ဒှ်သဂ်ဂှ်တော် သဝ်တဲဏအ်ပသစာ ဏောင်'

ဗညာနဲဂးတဲ ဖါသဝ်တဲဂှ် ဗညာနဲ ကိုသိုင်မရှု အာသိုသိုင်မရှုရ၊ ဂ ပုဒိတ် ဍုညိ၊ ညးဓါဂှ် ကောတ်ဆီသစာတဲ ဒုင် လဝ် နှ´ကိုအရက်ရ ဆီသိုင်မရှု မနှ´ ကိုအရက်ဂှ် ဗညာနဲ ပအခိဌာန်ကို သ စာတဲ သုင်တာရ၊ ဆီဗညာနဲ မနှ´ကိုအ

ရက်ဂှ် သ္ဂိုၚ်မရူ ပမာယာတဲ ပထိုတ်
ကေုံပ္တိတ်ပ္ငၚ်ဆီဂှ် ကိုဟ်ထေဝ်ရ၊ မိတ်ခမိုဲ
တုမေညီ ပ္ဒဲတဲ စုတ်နၚ်ကိုလ္ပါင်ထဝ်
ဂှ် ပေ္ဒန်ပ္ဂၚ်တဲ မိတ်ခမိုဲဂှ် သ္ဂိုၚ်မရူ
သုၚ်ရ၊ ဒဒှ်ပ္ဂမပသ်ဂှ် အဒေါ်ကုန်ညး
ဗက်ဒူကာရ်ဗညာနဲ ညာတ်ဒးတဲ ဂွါတ်
ဂတာဇုၚ် ဗညာနဲရ မူဟိုတ် ပြဝ်ဟွံ
တီ အဒေါ်ကုန်ဂွံါတ်ဂတာဇုၚ်အဲ အဲဒး
အာရ ချပ်ပ္ဍဲစိုတ်တဲ ဗညာနဲဟိုရ။

'ကေဵု....ပိုလ္ပုဟ် ချပ်မရေဝ် ဂုအာ
တဲ ပိုစ်ဏောၚ်' ဍုၚ်စ်အာရ စိုပ်သို
တဲ ဗညာနဲ သ္ပာန်အဒေါ်ကုန်ရ၊ 'အဒေါ်
ကုန်....မူဟိုတ်ဂွံါတ် ဂ တာ ဇုၚ် အဲ
ရော' 'ပြဝ် မှ္ဂ ကျာ်ကို ကောယ်ကျာ်
ဟွံဒုဝ်ရ သ္ဂပြဝ်လုတ်မံၚ်ရအဲ ဆီယဂှ်
ကျာ်သုၚ် ဆီကျာ်ဂှ် ညးကိုဟ်ကေုံ
မိတ်ခမိုဲမှ္ဂကျာ် ပ္ဒဲစုတ်ကိုလ္ပါင်ထဝ်
မကိုဂှ် ယကျာ်သုၚ် ပြဝ်ဗီဏာအဲဗှေတ်
မံၚ် အဲဒိုက်ညာတ်တဲ ဂွါတ်ဂတာဇုၚ်
ကျာ်ရအဲ'။

အဃော အဒေါ်ကုန်ကိုဗညာနဲ ဟို
ပ္ဒန်ဂတးမံၚ်ဂှ် တုမေဒေါ်ဟိုတိုန်ဂလာန်
သ်ဂွံရ ညးဍိုတ်စိုပ် လတောဝ်အဲဂိုၚ်
ကိုအလန်ရ၊ အဲဟွံဟို ယဝ် ရ အဲ ဟို
လေဝ်အကြာကို္ဒန်ကိုဏုနဲဒှ်ညုံၚ်အဲဗကို
ဟိုတ်ဂှ်ရအဲဟွံဟို'

'ဂွံမိၚ်သ်လိုရော'

'ညးတအဲဂစိုတ်ထေဝ် ဘဝ်ငှဝ်မုၚ်
ကိုပိုတဲ ကိုၚ်ဍာၚ်ဂှ် ညးဇိုန်ကို

'သ္ဂိုၚ်မရူဏောၚ်ဂး'

'ကေွံဟာ'

ဒုဝ်ကေွံ....ညးဟိုမံၚ် ဂွံမိၚ်ကိုၚ်ဝါရ
ဗညာနဲ သေ္ဂဝ်မိၚ်တ တုမေဒေါ်ဟိုသ်
ဂှ်တဲ ဒုၚ်ရမတ် တိတ်အာရ မှ္ဂဲအဲတု
မေညီဂွံ ကိုဆိုညာတ်ဒဒိုက်ညိ သ္ဂိုၚ်မရူ
ဂှ် နတဲအဲ ကိုဂွံဗ်ဒေုံညိ' ဗညာနဲဂးရ

တုယးဂှ် ဗညာနဲ စ ကာ ကို အာ
ကော် မှ္ဂဝ်အဲလ်ရ မှ္ဂဝ်အဲလ်ဂှ်
စိုပ်ကုၚ်တဲ-

'ကောန်တုမူပ ကော်အဲဒိုက်ရော'

'အဲဟွံဂွံတိက်ဍုၚ်ဒီယဲလအဲကေွံရ'

ဗညာနဲ လးယာတ်ဍုၚ်ဒီ မိအဲလ်တဲ
တိက်သုဝ်ၚ်အာရ ပ္ဍဲကာလဂှ် မိအဲလ်
ကျောဝ်ဇ်ရုံမုက္ဍဝါ ဗညာနဲ ချိတ်တ်
ပုံတ်တ်တဲ ဩ နူဒေါတ်တ်ယဲချိုတ်
အာ ဒှ်ကောန်ကုၚ်သွံ အဲဂွံလ္ဂီပရောဖျုိ
ဖျအဲဗှ်ဗ္ဗ မိန်မအဲလဝ် ညုံၚ်ကောန်ရ
ဖြဟာန် ဒုၚ်ကေဝ်ဒ္ဂၚ် ညုံၚ်ဖျုန်ဂြိုဟ်
အဲကိုရ လ္ပုဟ်ညးဂမှ္ဂၚ် ချပ်ဂြိုဟ်ကို
လမျီရ မိအဲလ်ဇ်ကို္ဂက် ဇ်ဂှဲချပ်ဗ္ဗာ
ရဏာဂွံတဲ ဒုၚ်ရမတ် နူ ဂွေၚ်မတ် ဓါ
ဇ္ဂေဝ်တိတ် ပြဟ်ဒတုံဇှ် ဍုၚ် ဩိုဟ်
ဗညာနဲရ၊ မိအဲလ် ကုတ်ဇိုတ်ကေုံ
ဒုၚ်ရမတ် သာသာရ ကာလဂှ် ဗညာ
နဲလကိုတ်ငှုဟ်အာရ။

'ပသ်ယဲအဲ မယဝ်ရော....'

'အမိဗြိမြန်လဝ် နူဒေါတ်တ် ခါရ
ဇ္ဂာ်ဂေါဝ် မိက်ဂွံဗိုဝ်ဒ္ဂာဝ် ကောန်
ဒိုက်ပေၚ်ကို စရဲ သီပိုန်ဘိုက်ဏောၚ်
မိလဝ်စိုတ်၊ ဆဂးဂှ် ဏုနဲကောန်တအဲ
ချပ်ဂလာန်မလုတ်တဲ မိဂွံမိၚ်ရ အတိုၚ်
ကသပ်မိလိုတဲ မိယဝ်တရကောန်'

'ကေွံဟာမိ....မိဂွံမိၚ်ကေွံဟာ'

ဗညာနဲဂှ် သီမုက်ဟွံဂေါဝ် သ္ပာန်
တိုန်ပ္ဒန်ရ။

'ဗိုညုံၚ်မိဂွံမိၚ်ဂှ် အဲကောန်လေဝ်ဂွံ

မိၚ်ကဵုရမိ၊ ယွံကောန်....ဂလာန်ဏအ် လ္ပကိုပြိုဟ်ထောၚ်ညိ တ္ၚ် လ အာ မွဲ ကိုဝ်ဗိုန်ဇၞအ်ညိ မ္ဒှ်အဲလ´ဂှ် ဂွံလ´ဗ္ဂကိုဝ် ဗညာနဲလေဝ် ဂိၚ်ၚ်ဖေက်ကာ်ရ ဗကန်ဖျန် လဝ် ချိုတ်ပ္ဂိုတ်တုဲ စ´အာရ ညာနဲဂှ် သွက်မ္ဒှ်အဲလ´ ဂွံရပ်စပ် ညံဂွံရုံဂပ်ဂှ် ကိုဝ်ဏာသြိန်ရ။

သ္ၚိၚ်မရူဂှ် ချပ်ပြိုဟ်ကိုဝ် ဗညာနဲ နကိုဝ် ပြယဝ်ဲ နာနာသဟ်ရ၊ ဗွဲကြဲဂွံ သ္ၚိၚ်မရူ ကသေံဗညာနဲ ဇ္ဒေ်ဝေၚ် အၚ် လ္ပာ ရ၊ ဗညာနဲ ဟွံအာဗွဲကြဲပ္ဂန် သ္ၚိၚ်မရူကသေံ ဗညာနဲ အာလ္ဂောဝ်ကျာ်ပ္ဂန်ရ ဗညာနဲ ဟွံအာ တ္ၚမေဒ´ဂှ် မိၚ်တသ္ၚိၚ်မရူ က္ၚုၚ် ကောဝ်ဒ္ၚိၚ်ကိုဝ်ဗညာနဲ မဏှေအ်မဏှေအ်ဂှ် ဂိၚ်တုဲ ဂးရ၊ ‘ညးက္ၚုၚ်ကောဝ်လ္ၚုဟ်ဂှ် ညးဆာန်ဟွံသေၚ် ဒးအလိုက် ညးသွ ဒဒိုက်ကိုဝ်ဇကုဏောၚ်တီဟာ ကိုဝ်ကိုဟ် မံၚ် လ္ပဗက်မံၚ်ညး’ ဒ္ၚိဂလိုၚ်ဏအ် ဟွံ ဒးဟိုကိုဝ်အဲရမ္ဂဲ ညး ဆာန် ဇကု ဟာ ညးဍုဟ်ဇကုဟာအဲတီမံၚ်’

လက္ကရဂွံ သ္ၚိၚ်မရူ က္ၚုၚ်ဟိုကိုဝ်ဗညာ နဲ ပ္ဂန်ရ ဗညာနဲ အာဂွံဘာဝ်တရ်တုဲ ဂလေၚ်စ´က္ၚုၚ်ရ၊ တ္ၚညးစိၚ်ဇ္ၚာၚ်ဂှ် ယဲတ်ဒ္ၚိၚ်ရ ယဲက္ၚုၚ်ဂ္ၚုၚ်တိုန်တုဲ တိတ် ဒုၚ်ခ,မုက် ဟွံမာန်ရ နွံအသမ်ကိုဝ် သ္ၚိၚ်ဇိပ်ပြဲ တက်က္ဍာဇ္ဂောဝ်မွဲ ပဂိုက်ရ မ္ဂ`တ္ၚညးမဟာဒေဝီ ကောန် တ္ၚ ညး တ္ၚမေညိ တ္ၚမေဒ´ သဳကလောမသ ဗ္ဂိုတ် သဳကိုဝ်အမာတ် ဇ္ဂိုပ်ပ္ဍာန် ဇ္ဂောဝ် သ္ၚုတ်တအ် က္ၚုၚ်ကောဝ်ပ္ၚဲ က္ဍာဂှ်အိုတ်ရ က္ဍာဂှ် ဒးလ္ဂော် မွဲတုဲကိုဝ်မွဲဇ္ဂံ ရ ကာလစိုပ် ဇ္ဂံဂှ် သ္ၚိၚ်ဇိပ်ပြဲ ပြုပြေၚ် ကိုဝ်မၚ်မွဲရ တုဲဂ္ၚုညိ မဟာဒေဝီ ကိုဝ်သ္ၚိၚ်မရူ သွက် ဂွံဂစိုတ်ဗညာနဲ ချပ်တုဲသကာအ်သ္ၚိၚ်မရူ ရပ်လဝ်ပြၚ်တုဲ ကိုဝ်အောပ်ဗ္ဒုၚ် ပ္ၚဲပါၚ် တြၚ်ဒပ် ကရပ်က္ဍာညိရ ညးဓါဂှ်စကာ လဝ်ရ သကာအ်သ္ၚိၚ်ဇိပ်ပြဲတအ် ဆိုဒး တုဲက္ၚုၚ်ဟိုဇ္ဂိ သ္ၚိၚ်ဇိပ်ပြဲရ သ္ၚိၚ်ဇိပ်ပြဲ ဂှ် ပြၚ်ဂှ် ပ္ၚံၚ်ကေတ် မ္ဂဟ်ဂှ် ရပ်လဝ်ဂး တုဲ ရဲသကာအ် သ္ၚိၚ်ဇိပ်ပြဲတအ် ရပ်ဂွံ နၚ်ရ။

ပ္ၚဲက္ဍာဂှ်ကောန်သ္ၚိၚ်ဇိပ်ပြဲမိခဍောၚ် မတ် မိဖျုန်ပြိုဟ် ညးဓါမ္ဂ`ကိုဝ်ဒေံလ္ဂော် တ်ရ ကာလဂှ် ဗညာနဲ တက်ဆာၚ်ရ ဂ္ဂိန်ဓါခတ္ဂော် ယာတ်စရိုတ် ဓါဂတ္ဂော် လစိန်ဓါဗြေဟ် ဗညာနဲ ဖျေဟ်လာပ်ရ

သ္ၚိၚ်ဇိပ်ပြဲညာတ်တုဲ မိပ် စိုတ် ဗွဲ မ လောန်ရ ပ္ၚဲဂှ်အိုတ်ကိုဝ်သ္ၚိၚ်မဂ္ၚုၚ် မသုၚ် စ လမု`လ္ၚုတ်အာရ ကာလဂှ် မဟာ ဒေဝီကိုဝ်သ္ၚိၚ်မရူ ကိုဝ် မတ် ရေၚ် ဇ္ဂအ် တ္ၚမေညိ ညာတ်ဒး မုက်ဟွံဂေါဝ်ရ၊ ဒဒှ်တ္ၚမေညိ မုက်ဟွံဂေါဝ်ဂှ် တ္ၚမေဒ´ ညာတ်ရ ကလောမသ အမာတ်ဇ္ဂိုပ် ပ္ဍာန်တအ်လေဝ် ညာတ်တ်အိုတ်ရ။

ပ္ၚဲဗိုၚ်မသုၚ်စဂှ် သ္ၚိၚ်မရူလသိုစုတ် ဇိုၚ် ကုဗညာနဲရ၊ မညီကာံကံၚ် ညာတ်

ဒးတဲ ‘ပွဗာအ်.... ၝ် ဗညာ နဲ ရောင် အောင်ဒုင်၊ ယဝ်ရ ,လသိုစုတ်ဗိုင် ကိုအဲ တော် အဲဒုင်ဟွံသောင် ကွ ိုက် ဒး လ္ၚုဟ်ရ သၟဂွံဂးတ်ရ။

ပ္ဍဲၝ် ဍ္ဂါ်ၝ်အာ ဒြ ံက်ဖ္ဍက်ရ မဟာ ဒေဝီ မိင်မညီကဝံကံင်ဟိုၝ် ဒုင်ဟွံမာန် တဲ ‘မူဆောင်ကိုမ္ပးရော အကြာဓကော ကိုဓေံညး အရေဝ်ဗာအ် မ္ပးဟိုဂွံဟာ’ သၟဂွံမဟာဒေဝီ လုပ်စလွ်ာ သ္ဂိုင်မရူ တဲ ဂးတ်ရ ကာလၝ် သ္ဂိုင်ဇိပ်ဖြဲၝ် ‘ဂမာန်တ္ၚညးကို ကောန်တ္ၚညး ကၠုင် သဘင် အဲဍိုက်တဲ အရေဝ်ဂိုင်ရင် ဍ္ဂာအ်ဟွံခိုဟ်ရ၊ သောင်ဓ္ဍုံရ တဲလေဝ် တဲ လွဟိုမံင်ရ’ ဂးတဲ မဟာဒေဝီ တိတ်ကၠုင် စ´အာရ သ္ဂိုင်မရူလေဝ် ဍ္ဂါစ´အာကိုရ ဗညာနဲၝ် ညာတ်ဒး ညးတအ်စ´တဲ ဒလိုက်ဍ္ဂါစ´အာကိုရ ကာလၝ် သ္ဂိုင်ဇိပ်ဖြဲၝ် ဂေတ်အာလွ်ာ ဗညာနဲတဲ ‘လွစ´ဏီ အမာတ်ဍ္ဂိုပ် ပ္ဍာန်တအ် စ´ဒိုတ်တဲစ´ ’သၟဂွံ က သေဲဟိုကို ဗညာနဲသာသာတဲ ဒတဲ ဗာ ဗညာနဲ ပလံင်ဗာမ္ပးက္ဍာရ ကာ လၝ် ဍ္ဂာအ်သ္ဂိုင်မရူ သိုဖြင် ဓ္ဍုံကၠုင်

အောဝ်ဗ္ဒုံင်အဗာအ် ကောန်အဲဍိုက် ညာတ်တဲကၠုင်လ´ဗ္ဍ အဲဍိုက်ဟိုဗာ ဖြင်ဓ္ဍုံပ္ဍုင်ကေတ် ဇကုဓ္ဍုံရပ်လဝ်’ ‘ဨ....ပွဗိုတအ်ဗာအ် ညးတအ်ပ,ဍ္ဂါ။ ပိုမာန်ဗား မူစိုတ်ဂွံခိုဟ်နွံရော အဲဍိုက် ဗျုမွဲနွံဒ္ဂုင် ညံင်အိန်တကၠ’ ကရိုက် ညးပကိုပိုဟာ ကောန်တ္ၚချပ်ရံင်လေဝ် ညိဟွံဂွံညာဒညဖေက်ဂွ ပ္ဍဲစိုတ်အဲဍိုက် သ္ဂိုက်ဂွံ ဖရာဲကေံဇကု မခိုဟ်ရောင်’ သ္ဂိုင်ဇိပ်ဖြဲဂးတဲ ဗညာနဲ မုဟွံသ္ဂးရ ဒညိုက်ကၠုပ်သာသာတဲ စ´အာရ။

တ္ၚဲယးၝ် မညီကဝံကံင် ပြေင်တ္ၚဲ လမ်ာတဲ တိုန်လ္ၚောဝ်တမ်ဗိုင် တ္ၚညး ဗိင်ဗတာင်ရ။

‘မူၝ်ကၠုင်လ္ၚောဝ် ဗိုင်အဲကျာ်ရော’ တ္ၚညး ဗိင်ဍ္ဂာင်သ္ၚာန်ရ။

‘အဲဍိုက် အာဒလဏောင်အ်’

သၟိုကိုမယဝံဂရင်ဍ္ဂိရ။

‘မုဟိုတ်မယဝံၝ်ရော’

‘ဓါတ်ကျာ် မုဟ် တ ရောင် ဒ ယှ် ဓါတ်ကျာ် မိက်ဂွံလ္ၚောဝ်ၝ် ဟွံဂွံလ္ၚောဝ် တဲ ကျာ်ဒ´ထေံ သ္ၚာတသိုက်ဟွံမွဲတဲ ဗ္ဍိုတ်က္ဍုဂဏံ ရပ်ကို အဲဍိုက်လ္ၚောဝ် လ္ၚောဝ်ဟွံၝ် ဟိုတ်ၝ်ရ အဲဍိုက်ယဝံတ ရောင်။

‘ဓေံလွကတူစိုတ်ကုအဲရ’ တ္ၚညးဗိင် ဍ္ဂာင်ဂးတဲ မညီကဝံကံင်ၝ် သ္ဂဝတ်ကို တ္ၚညး ဓ္ဂေအာဍုင်ဒလရ။

ဂလာန်မညီကဝံကံင် ဍ္ဂိ တ္ၚညးၝ် မဟာ ဒေဝီ မိင်တဲ စိုတ်ဟွံမိပ်ရ၊ ချပ်စင်ခြင် ကိုသ္ဂိုင်မရူရ၊ ကလအ်ထေံဗညာနဲမ္ပး ဒးရးသန်ညိဏောင် ဟိုဂးတ်ကုသ္ဂိုင် မရူရ၊ တဲသဝ်ၝ် သ္ဂိုင်မရူ တ္ၚမေညီ

မဟာဒေဝီညးပိ ဂေဝ်ကျုင်သိုဗညာနဲ ရ၊ မဟာဒေဝီဂှ် ပိုကိုဗညာနဲသဝ်ပ္ဍဲရ။

'အဲကျုင် ကိစ္စတွဟ်သ္ဂာင်ဟွံသေင် ယမ မကိုပမ နူ က ဏောအ် တော် ဂှ် လွကေတ်ဒှ်ဟ်ညိ သ္ဂိင်မရှ သုင်စဗ္ဗု အာတဲ့ လသိုစုတ်ဇိုင် ဒးအာ မဏောင် ခါဗ္ဗုဟဲ အာတဲ့ တိဒဒှ်မလုတ် သွိက် မိက်ပွဲကလအ် ဝန်စဝ် ကျုင်လွုဟ်မဒှ်ရ အဲကော်နင်ယမဂၠိ မှ်`မ သွက်ပွဲက လအ်'

'မုမ'ကလအ်န္ဂံရော သုင်ဗ္ဗုတဲ့ ဏ္ဍီ ဒှ်အာဏောင် ဗိုဏာအ်ဗ္ဗုတဲ့ ဒှ်လေပ်မံင် ဒးအလန် အဲဗ္ဗုလေပ်န္ဂံ သွက်သွး က လအ်ဗဇ´ ဟွံမွဲရ ဒုင်ကလအ်မ္ဂး ညးမွဲ စိုတ်ဟွံသ္ဂး ဒက်လဝ် စိုတ် ဏောင် မဟာဒေဝီ ဂးသဝ်ဂှ်တဲ့ ဗညာနဲ ဂိုင် ကေတ် ကပေါတ် ကလအ်ဗဇ´တအ် ဂှ်ရ၊ မကိုယဲဝ်မ သဘဝ်သတးစိုတ်မ္ဂး အဲမိပ် သ္ဂိတ်ရ မဟာဒေဝီ ယိုက်လဝ် ဘဝ်လ´ကောန်ဒ´ မိန် မအ် ဝေင် တဲ့ ကိစ္စတဲ့ဒှ်အိုတ် ဏ္ဍီစ´အာရ သ္ဂိင်မရှကို တုမေညိတအ်လေဝ် ဏ္ဍီစ´အာကိုရ။

ပွဲတ္တရာဇ်မန် -၇၃၅-သ္ဂံ၊ ဂိတုဇ္ဍော် ဝိမံက်၊ တဲ့အငှာ ဗညာနဲပုန်စ္ဍော်ကျုင် ဍုင်လ္ဂုင်ရ၊ လွဟ်ပ္ဂကျာ် မဟာဒေဝီဂှ် ပတ္ဍိုနူသ္ဂိင်စိုင်တ္ဍာင် ဏ္ဍီဒှ်ယဲဝေဒနာ ဂွံုင်တိုန်ကျုင် တိတ်ပိုကောင်ကာ ဟွံ မာန်တဲ့ ကောင်ကာ ဍိုင်တ္ဍာင်တအ်ဂှ် ဖန်အပ်ကို ကုမဟာဒေဝီရ။ ကာလဂှ် မဟာဒေဝီ ပြေင်ပ္ဂာန်တဲ့ ကိုအာ ဗတိုက် ဗညာနဲရ၊ ဗညာနဲဂှ် ကေဝ် ကသပ် ပွဲမံကာန်စီတဲ့ နကိုဥပါ လုင် ပေါဗတိုက်ရ၊ လွဟ်ပ္ဂာန် မုဟာ ဒေ ဝီ သ္ဂိင်လိုက်ဖြာ စဍုင်မံင်မလဂှ် ယိုက် ပ္ဂန်ကလေင်ဆုတ်အာ အိုတ်ရ။ဟိုတ်ဂှ် ရ သ္ဂိင်မရှဂှ်ဖေက်တဲ့ ပွဲသက္ကရာဇ်မန် ၇၄၅-သ္ဂံ ဂိတု မြေက္ကသိ ဇှ်စွေက် ဂြိပ်ပေက်စ´အာဍုင်ဗဂေါရ။ အမာတ် ဒိန် န္ဂံပွဲဍုင်သေင်ဂှ် မိင်တုညး ဒှ်အနိစ္စ ခဝ်ရဂးတဲ့ တိုန်ကျုင်ဍုင်ဗဂေါ မင်မွဲ လဝ်ကမ္မဍာန် တုညးတ္ဍံတဲ့ရ။

ပွဲဂှ်သ္ဂိင်မရှ မိင်ပ္ဂာန်ဗညာနဲ ဇက် ကျုင်သဳဖြဟတ်ဗိုလ်ဗွဲမဂွံုင်တဲ့ ဗလး ဇကုရဒိုဟ် ချပ်တဲ့ ကော်ပွဲရဲဇကု (၇၀၀) စိင်ဖဍိုက် ကေတ်ထဝ်သန်ဗွဲ မဂွံုင် သဳတုမေညိ ဒ´အာဂွံင် မဏ္ဍမ တေံရ၊ ဗညာနဲမိင်တဲ့ န္ဂံ အသံကို အမာတ် ဇ္ဍော်သ္ဂိင်ဇိပ်ဖြဲ ကိုအာ ဗက်ရ။

သ္ဂိင်ဇိပ်ဖြဲဂှ် ရပ်ပွဲသ္ဂိင်မရှ ဏ္ဍိုကို ဖြ သဳဍိုက်သကာအ် စိင်ဖဍိုက်တအ်ဂှ် သီဖျ´နုင် စိုပ်ကျုင်နူရးမဏ္ဍမ လေ္ဂာဝ် ဏ္ဍိ ဆက်ကွဲဝ်ရ၊ ဗညာနဲဂှ် ဂးကိုသ္ဂိင် ဇိပ်ဖြဲရ။

'သ္ဂိင်မရှကို သဳကို တုမေညိ ကို ပဍိုက်လဝ်ကွာညိ'

သ္ဂိင်ဇိပ်ဖြဲဂှ် အတိုင်အသံညး ကွာ စွံ မင်မွဲလဝ်ရ။ မဟာဒေဝီစိုပ်ကျုင်ရ၊ ပွဲဂှ်ညးစန်ဒက်လဝ် သ္ဂိင်မရှ သဳတုမေ ညိ ဖဍိုက်လဝ်သ္ဂဝ်ဆင်ကဝ်ဂှ် ညာတ် ဒးတဲ့ လောတ် စိပ်အာရ၊ ကာလ ဗညာနဲညာတ်တဲ့ မတ်အဲမှမ်လုပ် ဟွံ တိတ်ဏီဂးတဲ့ သ္ဂိင်မရှဂှ် ပအပ်ကိုဒနန် ဗာဏ္ဍခါတ်တဲ့ ကိုအာဂစိုတ်ထေံရ။

ဗညာသာင်မန်
ကာအ်ဇိန်

ဒိဂရီကဝ်လိဝ် ဍုင်မတ်မလိ

ပဲ့ကိုဝ့်တိ အလုံရးနိဂိုဏအ် ဍုင်ဖ္ဍော်ဖ္ဍော် မရောင်ဆတဲကိုလပ်ှမံက်ဂတာဝ်ဒ္ပံင်တအ်ဂှ် သ္ဂှ်မှော်ကောတ်မ္ဂး ဍုင်အမေရိကာန်၊ ဍုင်ရာတ်ယှ်ာ၊ ဂျပါန်၊ ပြင်သေတ်၊ အင်္ဂလိက်တအ်ဂမ္ဂိုင်၊ ဂွံတိညာတ်ကောတ်မာန်ရ၊မူဟိုတ်ဍုင်ဂမ္ဂိုင်တအ်ဂှ် သ္ဒေံဖ္ဍော်မောဝ်ဒ္ပံင်ရော၊ ယဝ်ရသ္ဒာန်ဟိုမ္ဂး ဟိုတ်နူညးတအ်ညိသာကောတ်တာလျိုင်သ္ဒုက်ကောန်ဂကူ ဍုင်ညးတအ်ဂိုတ်လ္ပိပရာ လ္ပော်ကွတ်ပညာ၊ အရေဝ်၊ ယေန်သ္ဇာင် ကေုာံပိုန်ဖြဝ်တဲ သွက်ဂွံပ် တက်အာဂှ် ဂွံတိကောတ်မာန်ရ။

တာလျိုင်မ္ဂးဂှ် ပြံပူဂို ကောန်ဂကူမွဲလိုပ်ှဟို သ္ဒးန္ဒံတ်ရ၊ ကောန်ဂကူပ်ှမွဲကိုတာလျိုင်ဂှ် ဒှ်ကောန်ဂကူ ပ်ှဍုံသက်က်ရ၊ဟိုတ်ဂှ်ရ ပဲ့ကိုတ္ဂိုရးဍုင်ဗှ်ာဏအ်လေဝ် ကောန်ဂကူ အရင်ဂမ္ဂိုင်န္ဒံတ်ပွဲမဂိုင်ရ၊ ညးမပြီလဝ် ဍုင်ကွာန်တအ်ဂှ်လေဝ် လညာတ် သ္ဂ`တိုန်အာနူခေတ် တြေံတြဟ်တော် ဂိုင်ကှုင်တဲ ညးတအ်ကို ဖြ ဟာတ် ရိဗင် သွက်ဂွံကေှ်ာန် တ္ဂိုန် လိခ် ပတ် ယေန်သ္ဇာင်ဗ္ဂေင်င်ရ၊ ရံင်ကောတ်ကိုအခိင်လှ္ဂုပ်ှမ္ဂး သွက်ကောန်ဂကူဍုင်အရင်တအ်ဂှ် ညးမဂွံလဝ်အလိုအသီတအ် ညးပါပရအ်ဏာတ္ဂိုရးဍုင်တဲရပ်ှသေင်ဟာ အခိင်လှုပ်ှ တ္ဂိုရး ဍုင်မန်ပိုလေဝ် မံက်ဂတာဝ်တိုန်ပ္ဂိုင်ဗှ်မွဲသ္ဒံတဲရ ပဲ့ကိုအခိင်တဲဏအ် ကောန်ဂကူမန်ပို မဗှ်ိက်တ္ဂ ဒ္ပံင် အခိင်လဇု`လဇဒ္ပံင် လအ်လးကှုင် သ္ဒံဓါကုံတဲရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရပိုကောန်ဂကူမန်တအ်ညးဂမ္ဂိုင် မင်ရံင်ဒ္ပံင်ပ်ှထေက်သက်က်ရ။

တာလျိုင်မန်ပို အခိင် တဲ ဏအ် ကမှောန် သ္ဒးကှ်ောန်မွဲသ္ဒံဂှ် တ္ဂိတ်ဖြဟာတ်လ္ပိပရာတဲ သ္ဒး ကှ်ောန် မွဲ ဂိ တုကမှောန်သ္ဒးကှ်ောန်မွဲတဲဂှ် ဒးကှ်ောန်တ္ဂိုမွဲဗ္ဂါဝ် တာလျိုင်မွဲဗ္ဂါဝ်ဂှ်ဒးကှ်ောန်မွဲနာဍ် သဝ်ဂွံ ဒးဒုင်ကောတ် ဒပိုက်၊ ကောတ်တာလျိုင်၊ ပိုတ်တ်သ္ဂုတ်တ်မ္ဂး ဂတာပ်ဒ္ပံင်ခေတ် ဘဝပစ္စုပ္ပန်ဏီရ၊ အခိင်တဲဏအ်ဂကူမန်၊ လိခ်ပတ် ယေန်သ္ဇာင်မန်၊ ပညာမန်၊ဘာသာမန် ညံင်ရ ကဆံင်သ္ဒံသှုင် ဖ္ဍော်မောဝ်တိုန်အာဂှ် ဒှ်တာလျိုင် သ္ဒ။ ကောန်ဂကူပိုမန် ရောင် ဇှ်စိုတ်တအိုတ်ညိ၊ သွက်ဂကူ ဘာသာ သာသနာ ပညာမန်၊ လိခ်

တာလျိုင်မန်မန်ဒးယိုက်ရှေင်

နာဲဗာန်မန်

ပတ်မန်၊ သေ့ဘံ ဇှော်မောဝ် အာကို၊
တ္ဂဟ်နကလိဂွ်အခေါင် ဍုင်ကွာန် ဗွဲမ
သ္ဂးပွးကို၊ ဂကူမန်တအ် ဩဝ်ဒုင်ကေတ်
တာလျိုင်ကောန်ဂကူပိုဗွဲမပိုတ်သ္ဂုတ်
အိုတ်ညိ။

ဂကူမန်တအ် ကော့ံအရေဝ်၊ လိခ်
ပတ်၊ အခိုက်က္ဍာပြဝေဏီ ယေန်သ္ဂာင်
တအ်ဂှ်နွံဒှ်ုင်ရ၊ ညံင်ရမြမောဝ်စှ်န် တန်
ပွ်ကိုကြက်စှ်န်ကို၊ ဂကူမန်လေဝ် တန်
ပွ်ဂကူမန်ရ၊ ဍှ်မွဲတလိင်ထော်ံ ဂကူ
ဇကုတုဲ လုပ်ဍေ္ာံစတ်စက် ဂကူမြ်၊
စိုပ်မွဲတုဲ ဍှ်ဂွံဒုင်စဖိုဒိုက်ရ ဟွံသေင်
ဟာ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ ယွံကလေ္ာမန်တအ်
ညးမတန်တဒ်ှုင် အလုံရးနိဂိတအ် လ္ပ
ဝိုတ်ကေုံထော်ံ ဂကူဇကုအိုတ်ညိ၊ မန်
လ္ပ်ျတအ်ဂှ် ဟိုအရေဝ်မန် ဖေက်ဂွဒှ်ုင်ရ၊
အရေဝ်ဇကု၊ ဘာသာဇကုဂှ်ဝိုတ်ထော်ံ
လိခ်ပတ်ဇကုလေဝ် ဟွံလေပ်မ္ဂး နွံဟာ
လျိုင်ညးဂှ်ရော၊ ကလေင်သ္ဂာန် ဇကု
ဇကုမ္ဂး ဂွံသွက်ဍံရ၊ အရေဝ်ဇကုဇကု
ဟိုဂှ် သေ့ဘံဖေက်ဂွဟွံမွဲသက်က်ရ၊ ညံင်
ရကြက်စှ်န်ဟွံထော်ံသ္ဂ။ကို၊ ကောန်ဂကူ
ဟွံထော်ံတာလျိုင် တာလျိုင်ဟောင်
ဒှ်သ္ဂိုင်ကောန်ဂကူ ဟိုတ်နူတာလျိုင်
နွံ ကောန်ဂကူဟွံပြးဆဲ စရဲသ်
ဏအ်ဂှ် သမ္တိကေတ်တုဲ ကောန်မန်
တအ်ညးဂမှ်ုင် တာလျိုင်ဇကုဆစိုတ်
ဇကု ယိုက်ဍေင်မာန်ဂှ် အောန်ဂိုင်
ဟွံဟိုဗြဟတ်ဇကုစိုတ်နွံဂှ်ပ္တိတ်လ္ပိပရာ
ကော့ာန်အာအိုတ်ညိ။

တာလျိုင်မန်ပိုသွက်သေ့ဘံ ယိုက်
ဇင်္ဂေင်အာဂှ်နွံဒ်ဗွဲမဂိုင်ရ၊ိလောန်ကုင်
မွဲအခိင်တေံ ဟိုတ်နူဂကူပိုမန် ကောန်

ကိုလ္ပိပရာ သာသပအ်ကုင်ကို တာ
လျိုင်တုဲ ဂကူပိုမန် မဗှိုက်တ္ဂိကုင်
ဗွဲမလအ်ကာရ ဟွံသေင်ဟာ၊ အခိင်
လ္ပှုတ် တ္ဂိုရးဍုင်မန်လေဝ် မံက်ဂတဝ်
တိုန်တုဲ ယဝ်ရပိုမန်တအ်ညးဂမှ်ုင် ဟွံ
မွဲကိုသ္ဂိမှ် စင်ခြင်ချပ်ဗစာရဏာ ပ္တိတ်
လ္ပိပရာ ဟွံ ကေတ် တာ လျိုင် သ္ဂ။
ကောန်ဂကူဇကုမ္ဂး မွဲတုဲ ဂကူပိုမန် တ္ဂိ
ဗှိုက် ယိုတ်ဒေက်အာမာန်ရောင်ဂှ် တိ
ညာတ်ကေတ်အိုတ်ညိ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ အခိင်
တုဲဏအ် သွက်ဂကူမန်ပို ဒှ်ဲလိုမွဲ ပို
ကေတ်လဝ်တာလျိုင်တုဲ ပိုကော့ာန်အာ
ဒှ်ုင်ဂှ် ဇကုညးအဲ သ္ဂိ မှ် ရံင်ကေတ်
အိုတ်ညိ။

ဇကုညးအဲဟိုတ်နူဇကုဇကုအောန်
ကိုပညာ အခိင်ဒးဗတောန်ဒှ်ုင် ပညာ
ဒးကော့ာန်ဒှ်ုင်ကမော့ာန် တိဗင္ သွက်
ဗုင်ဂွ် သွက်ပိုန်ဖြပ်တုဲ ဟွံသ္ဂးဒှ်သ်ဂှ်ရ၊
ဇကုညးအဲ ကေတ်တာလျိုင် ယိုက်
ဇင်္ဂေင်အာဟွံမာန်ဏိဂှ် လ္ပကိုဒှ်ညိ၊ ယဝ်
ရ ဖျေလဝ်စိုတ်သ်ဂှ်မ္ဂး ဂကူပိုမန်ဇှော်
မောဝ်တိုန်အာ ဟွံမွဲသက်က်ရ၊ အခိင်
ဗတောန်ပညာ ဂိတ်လ္ပိပရာ ပိုန်ဖြပ်ကို
လေဝ် လ္ပော်ဇကု ယိုက်ဇင်္ဂေင်မာဂှ် ဇှော်
ကိုတာလျိုင်ဟောင် လ္ပဖျေစိုတ်တုဲ စွံ
စေတနာ ဗွဲမ္ဒးရး သ္ဂ။ကောန်ဂကူဇကု
ယိုက်ဇင်္ဂေင်အာမ္ဂး မွဲတုဲ ဂကူမန်တအ်
ညံင်ရပ္တ်မြမောဝ် သ္ဂ။ကြက်စှ်န် လျး
တ္ဂးညံင်ရ မမ္တိက်ကိုဂှ် သေ့ဘံ ဆိုညာတ်
ကေတ်မာန်ရောင်။

အခိင်လ္ပှုတ် ခေတ်ဇြိ အိုတ်တုဲ–
ခေတ်တ္ဂိ ကလေင်စိုပ်ကုင်ရ၊ တုပ်တ်
ညံင်ညး မတိုကအ်တ္ဂိ, ညးမကော့ာန်ဂူ

ဒုၣ်တၢ်မံၣ်ညါ မိၢ်သၣ်ရီ

* ဘၣ်ဝဲကၤဇ့ၣ် နီၢ်ပှၢ်ကညီဖိဆၢ ၜိၣ်ကၠဲပညါ,
ထဲၣ်ကွၢ်စူၣ်အၢ သၣ်ခြၢလၢၣ်ရ ဒၢသးသ့ဲးဒ့ၣ်,
ဇ့ၢ်တ့ၢ်ဇ့ၢ်တၢ် အဲၣ်ဖျဲၣ်မၤတၢ် စၤတၢ်လၢၣ်ကၣ်,
ဇ့ၢ်အန့ၢ်ရၣ် ကိုလၣ်လၢၣ်ဟ့ၣ် နူဇၢရၤၣ်ကၤကၠၢ.

* ယွၤဒီဖြၢဟၢၣ် ယၣ်ဆၢၣ်ကၤဟ့ၣ် ကၠၣ်နုၣ်လိၣ်ညါ,
ဇ့ၢ်တ့ၢ်တ့ၣ်ဝံ ဒမိၣ်စီၢ်မံၣ် ပဲှကံသညၢၣ်,
ဟိၣ်တၢ်နူသၣ်ခြၢ ဖှ်သွၢဟွံပိၣ်တ ပဲှစိၣ်ဖြၢဟၢၣ်,
ယွၤဒီသိုၣ်ကၣ်ဆၢၣ် စိၣ်ဌၢၣ်သ့ဲၣ်ခြၢ ဖှ်သွၢဒမိၣ်.

* ဘၣ်ဝသၣ်ခြၢ မၤတၢ်ကၤဇ့ၣ် ရၢဒ့ၢသိုၣ်ကၣ်ဆၢၣ်,
ဖှ်ကိုသွၢၣ်ဒါၣ် ဖြၢဟၢၣ်ကၤဇ့ၣ် နူသၣ်တိၣ်တ့ၢ်အၢ,
ဖှ်သွၢဟွံပိၣ်တ ပဲှဘၣ်ဝၣ်စိၣ်တကၤ သှ်ဟ့ၢ် မၤတၢ်,
မွံၣ်စၤတနၢ မၤတၢ်ဥဲၣ်ဟ့ၣ် နူဇၢရၤၣ်ကၤဆၢၣ်.

* ပရၤၣ်ပညါလိၣ်ကၣ် ဒိုၣ်ကၣ်ပၤၣ်တ့ၢ်သ့ၣ် ကၤကလၢၣ်ဆိုမိ,
မၣ်ဒုၣ်တၢ်မံၣ်ညါ ယွၤမိဖြၢဟၢၣ် သိုၣ်ကၣ်ဆၢၣ်မၤတၢ်,
ဇွံၣ်စၤတနၢ လွံ,ဘၢသၢမန့ၣ် ဂွၤစိၣ်စၢၣ်အၢ,
ဒိုၣ်ကၣ်မၤပၤၣ်ပြၢထၢ ခါကၤစ´ကၠၢၣ် ဒုၣ်တၢ်မံၣ်ညါ.

ရၢမညါ ဖြၢၣ်သၣ်
ကွၢၣ်နေ့ဟ်ဖ္ၢရ်

ဇ့တိၣ်ကိုရ, ပဲှကၠအ်ဂူဇ့ဇၢကၠ မဖွံၣ်ကိုတွံ ဒြိၣ် တၢ်းသွၢၣ်ကၤၣ် ဖွံၣ်ဒြိမြမၤၣ်ဝ တအ် ညံၣ်သ့ၣ်ဇ့ၢ်သ့ၢၣ် ကၣ်သဟ် အၢဂ့ၢ် ဒးလွဲပရၢ ဖွံၣ်တ့ၢ်ဖြၢဟ်ရၤၣ်, စိၣ်ရနံၣ်ဒု´ၣ်တၢလျိၣ် ပဲှကၠအ်ဂူဇ့ ဇၢကၠ ကိုလၤၣ် ယၣ်ရဟွံလွဲပရၢဖွံၣ်တ့ၢ်ဖြၢဟ် မွံး တၢလျိၣ်ဇၢကၠ ဟွံဒိုၣ်ကၣ်ပၤၣ်တ့ၢ် ဟွံ ဂွံဒုၣ်စဖိသကၣ်သကၣ်ရ, ကၠအ်ဂူဇ့ဇၢကၠတွံ မွံး ညံၣ်ဂွံဇ့ၢ်မၤၣ်ပ ဒိဟ်တ့ၢ်ဟ်တိၣ် ဇ့ၣ်မပြဟ်ဂ့ၢ် တၢလျိၣ်ဇ့ၣ်မဂ္ဂၢၣ် ဇၢကၠသ့း ယိၣ်ကၣ်ဂ့ၤရ ဟွံသၤၣ်ဟၢ, တုပ်တသ့ ဂ့ၢ်ကိုရ ညံၣ်ရ်မတိၣ်ကၠအ်တွံ တ့ၢ်ကၠအ် မ တုပ်တဂကူမနံ, မန်ပဟ့ၣ် သ့း ယိၣ်ကၣ် ဂ့ၤရၤၣ်.

လွဲ့ဟ်ပှၢ်တုၣ်လၤၣ် ရံၣ် ကၤတ့ ကိုကဆံၣ်ပညါ, ဘၢသၢ, လိခ်ပတ်မန်, ယၤၣ်သွၢၣ် အခိုၣ်ကွၢ ပြဝဏီမန် တအ်မွံး လဇၢ်လဇၢဒ့ၣ် ဇ့ၣ်မလၢၣ်ရ, ညံၣ်သ့ၣ်ဂိုလဟိုမံၣ်ဂဟ်အၢဂ့ၢ် ညး ညးအဲအဲ နံၣ်ဟ်တၢလျိၣ် ဇ့ၣ်မ ဂ္ၢၣ်ရ, ကၤၣ်ဂကူမန်အိုသိ ဇ့ၢ်ညးအဲ အ ရၤၣ်မန် လိခ်ပတ် ယၤၣ်သွၢၣ် သၢ

သနၣပရိယတ္တိ အခိုက်ကွၢ ပြဝေဏီမန်
တအ်ဂှ် ယပ်ရသို့က်မ့်ုက် ဆၣန်ကွ့်နဲ
ထိင်ဒက်အၣမွး ဒှ်ညးမယိုက်ဂေ့ၚ် ဒှ်
ညး မန္ဒကာၣလျုိင် သ္ဂျကောၣန် ဂကူ
ရောင်။

ဂကူမန်လ္ဂိုတအ်ဂှ် ထေင်ဍေၣတ်ဒ္ဂိုင်
ကိုကောၣန်ဂကူဇကု ဗွဲမဂိုင်ဂှ် ပိုသ္ဂေံ
ဆိုညၣတ်ကေတ်မၣန်ရ၊ အ ယၟ် မတ်
ထေင်ဍေၣတ်ပ္ဂံသေင်ဏီ အရေဝ် လိခ်
ပတ် ယေန်သ္ဂၣင်မန်တအ်ဂှ်လေဝ် ဝိုတ်
ထေံကေ့ံတဲ့ အထေင်ဇ္ဂေၥ်ဒ္ဂိုင်ကို အ
ရေဝ်ဘၣသၣညးတွဟ်သ္ဂၢင်ဂှ် နွံတ ဗွဲ
မဂိုင်ရ၊ မ္ဂိုဟ်ပိုဏအ်ဂှ် ယဝ်ရပိုပ္ဂံရံင်
ပ္ဂံကိုဂုင်ဍၣန်မွး မွဲတဲ့ ဒးတ္ဂိုဗုိက်အၣ
မၣန်ရောင်၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ မ္ဂိုဟ်ဍွေတ်ကွေတ်
လညၣတ်မှၣရာဒ္ဂိုင်တအ်ဂှ် ယဝ်ရ ပိုဆို
ညၣတ်ကေတ်မွး သွးကိုခဝ်သတိ ပ့ို
ပ့ုးကေတ်တၣလျုိင်တဲ့ သ္ဂေံ တိ အၣ
ပရောဂကူဇကုဂှ် စွ့်စေဘၣနၣတဲ့ သွး
ထွးကိုဂုင်တရ်ရောင်၊ လ္ဂိုတအ်ဂှ် ဟိုတ်
နူပ္ဂံတိကေတ်ဂကူပရဲဇကုတဲ့ မွး ကုၣ်
ဒှ်အၣဂကူညးတွဟ်သ္ဂၢင်ဂှ်လေဝ် နွံတ
ရ၊ လ္ဂိုတအ်ဂှ် အယၟ်မၣတ်တိပ္ဂံသေင်
ဏီ၊ အရေဝ်မန် လိခ်ပတ် ယေန်သ္ဂၣင်
မန်တအ်ဂှ် ဒ္ဂၣ်လိုလိုမွဲ သွက်ဂွံသုင်စေၣ်
ပ္ဂံလုပ်အဝေါင်တဲ့ အထေင်သေၣ် လ
ညၣတ်ဇေတ်အၣတဲ့ မကေ့ၣ်ဗက်စ ဒှ်
အၣဂကူညးတွဟ်သ္ဂၢင်ဂှ်လေဝ် နွံတရ၊
လ္ဂိုတအ်ဂှ် ဗိုန်ရ အောၣန်ကိုပညၣ ကို
လေဝ် သ္ဂျဂကူဇကုဂှ် ပ္ဂံထေင်သေၣ်
ဆၣန်ဂကူဍၟ်ဍၟ်တဲ့ ဗိုတ်ဇကု ဂိုတ်လ္ဂိ
မၣန်ဂှ် ယိုက်ဂေ့ၚ်အၣသ္ဂျဂကူမန်တအ်
ဂှ်လေဝ် နွံတဗွဲမဂိုင်ဏီရ၊ ညး ဗိုလိုမွဲ

ပ္ဂံပို ကောၣန်ဂကူဍၟ် ဆၣန်ဂကူ ဍၟ်
မွး သ္ဂျကောၣန်ဂကူဇကု ပ္ဂံဂွံအထေင်
သေၣ်သက်က်ရ၊ အယၟ်မတ် ဂိုတ်လ္ဂိ
မၣန်ဂှ် ဒးကေဘ်ဘၣလျုိင်တဲ့ ဒးယိုက်
ဂေ့ၚ်ထေက်ရောင် လဇါမွးကလဲ့ရောင်
တၣလျုိင်ကောၣန်ဂကူဇကု သွး ယိုက်
ဂေ့ၚ်ထေက်ရောင်၊ ဟိုကုးကုးဖ္ဂုးဖ္ဂုးမွး
ကောၣန်ဂကူမန်ပိုဒိုသို တၣလျုိင်မန်
မန် သဒး ယိုက်ဂေ့ၚ် သိုညး ဖဒိုတ်
ရောင်။

ဟိုတ်ဂှ်ရ အခိင်တဲ့ဏအ် ဂကူမန်
တအ်ညးဂမ္ဂိုင် တၣလျုိင်ဂှ် လွ ဗြုိင်
ဗိုတ်ကို ယိုက်ဂေ့ၚ်ဂိုတ်လ္ဂိပရာ ပ္ဂိုတ်ဖြ
ဟတ် ကေ့ၣန်အၣမွး မွဲတဲ့ ဇ္ဂိုဟ်ဨက္ဂံ
ဂကူမန် ပညၣဘၣသၣ လိခ်ပတ်မန်
ယေန်သ္ဂၣင်မန်ပို လ္ဂေံဂိုမြဟ်ရာင်ဆၣ်
တတိုန်အၣ ညုံင်ရ´ ပ္ဂံမြမေင် ကြက်စ္ဂံ
ကို လျုးတ္ဂုးတ်အၣ ညုံင်ရ´ မမ္ဂက်ကိုဂှ်
ပိုကောၣန်ဂကူမန်တအ်ညးဂမ္ဂိုင် သ္ဂေံ
ဆိုညၣတ်ကေတ်မၣန်ရောင်၊ ဂကူမန်ပို
တအ်ညးဂမ္ဂိုင်ပ့ုန်လေဝ် ညးညးအဲအဲ
တၣလျုိင်ဇကုဂှ် ဇကုညးအဲ သွးယိုက်
ဂေ့ၚ်တိုန်အၣ ညိညိသၣသၣ ကေ့ၣ်ရင်
သကအ်ဒိုတ်ညိဂှ်ဩဝ်ပတိုက်ဖအောၣဝ်
စွ့်ဏၣခဝ်မေတ္တၣ သိုညးဖဒိုတ်ရ။

ကောၣန်ဍုင်အရင်ပို ဗွဲမဂိုင် တအ်
ပ့ုန်လေဝ် ဇက်တိုန်အၣတိုင်ပ္ဂံ´ နကို
နံကဲဇကုဇကုတဲ့ ‘ခပေါ်ပက်လၣ် ခုၣ်
ပကိုဒကး’ ညိညိသၣသၣ ကွဝ်ဂံ၊တိုန်
အၣမွး ပိုသ္ဂေံဗိုဝ်တိုင်ပ္ဂံမၣန် ဨက္ဂံ
ရောင်။

နၣ်ဆၣန်မန်

ဒိဂရိကဝ်ထိခ် ဍုင်မတ်မလိ

ဍဵု ဗိုန်ရ ဗၠစီယေန် ဟိုဂဟုက် ဒေါသ တိတ်အာကိုလေပ် တိုင်ရန်တ္ၚအ် ဇကု ဟွံဂွံယှအ်လ္ဂီ ၜဲပိရိယတုဲ ဟိုတိုန် သၟ်ၚာအ်ရ။

ဗၠစီယေန် မိင်ဒးအရေဝ်ဒံက်တာဟို ဍဵုတုဲ ဗိုန်ရဒေါသ တိတ်အာ ကိုလေပ် ဟိုတ်နူမိင်ဒးအရေဝ် 'ဩန်ထပ်' မ္ဂး.... ဒေါသ ကၚလေၚ်ထောံပ္ဍုန်တုဲ ဂ လာန် မဒ္ဒုန်ဍေ္ာတ်ဇိပ်ဂှိပ်ဍဵု ဆက်ဟိုကိုဒံက် တာပ္ဍုရန်။

'အပ်....ဒံက်တာ ဗၠစီ ဟိုအရေဝ် ထတ်သ္ကာတ်မံင် ဗိုၚာအ်ရဏောၚ် လွ ကေတ်ဒုဟ် ပ္ဍဲသ္ဂ။ဗၠစီညိမှ္ဂဲ'

'ယွံ....ယွံ....ဗၠစီ အဲဟွံကေတ်ဒုဟ် သ္ဂ။ဗၠစီရ'

ဒံက်တာ ဂွံမိင်ကေတ် အရေဝ် ဗၠစီ ယေန် ဍဵုတုဲ ပ္ကဩန်ဍဵု သၟ်လိုပလေပ် တိတ်ဇုးနူကိုပးဒ္ဂက်အဲဟွံမာန် ချပ်တိုန် ပ္ဍဲစိုတ်သၟ်ၚာအ်ရ။

'အဲလေပ်....ဒံက်တာ ကိစ္စစပ်ကို ပ္ကဩန်ဍဵု တုဲယးတ္ဍဲ ဂေတ်ကၟုင်ပ္ဍုန် လေပ်'

'ယွံ....ယွံ၊ ဗၠစီ တင်ဂုၚ်ဗွဲမလောန် ရ'ဒံက်တာဍဵုလေပ် မိပ်ဖြဟ် သ္ဍောၚ် သ္ဂပ်တိုန် ပ္ဍဲဂွံစိုတ်တော် ဗွဲမလောန်တုဲ ကွၟ်ဍ္ဂိုစ´အာရ။

'ပ္ကဩန် ကၟုင်အၚာအ်စံ မိလ´ ထ္ၜးကို ပရိုင်တ္ၚောင်မွဲ'

'မု ပ ရိုင် တ္ၚောင် ရော....လ´ထ္ၜးကို ဖြဟ်ဟ်စံမိ'

'လ္ၚုဟ်ဍဵု ဒံက်တာ သိုက်ရတ် ဒေုံ မိက်ဂွံသွၟ် ထပ်တဲကို ပ္ကဩန်တုဲ ဒေုံ ကၟုင်သ္ၚာန်သ္ၚုက်လပ်မိတုဲရ ပ္ကဩန်'

'အပ်....မိ....ဒံက်တာဍဵု ကဝေၚ်အဲ လေပ်ဟွံသေၚ် ဗိုလိုအဲဂွံသွၟ် ထပ်တဲဍဵု ရော၊မိချပ်ရံင်စံ' ပ္ကဩန်မိင် ဒးအရေဝ် မိဇကုတုဲ ဇ္ဍီဒတပ် ခရိုက်ဒရာင်တိုန် ညံင်ရ ရာဟုဃောၚ်ဝ်တ်မံင် သွ္ၚိၚ်ဂိတုဍဵု ယပ်ရံင်အာပ္ဍဲဍုၟ်မ္ဂး ဇ္ဍီဒတပ်တ်ရ ပ္က ဩန်လေပ် ဇ္ဍီဒတပ်ဗိုဍဵုကိုရ။

'ပ္ကဩန် ကဝေၚ်ဇှ် ထပ်မန် သွ ဒ္ဂာဘာမွဲဂိတုတ္ဍဲ ဂွံဩန်ပန်ကၟုညိကွ္ဍံ ဗပေၚ် ဗုၚ်ဂှ်မာန်ဟွံသေၚ် ယပ်ရဇှ် ကေတ် ဒံက်တာမ္ဂး ကဆံၚ်သ္ၚုၚ်သ္ၚုၚ် ဍဵုဇှ်ဂွံမံင် မိင်ဟာ ပ္ကဩန်'

'မိ....မိဒးစိုတ် ဒံက်တာတ္ဍဲ မိ ကေတ် မိလွံဟိုပ္ဍောပ်စိုတ် ခ္ဍာတ်မံင် ကတောဝ်ကိုအဲ ဒေါ်ထောံဖြဟ်စံ'

'ဒံက်တာ ဒေံဇှ်မင်စိုမံင် မာဂ လအ်ရ တိုန်သိုဖြဟ်ဖြဟ်မှ္ဂဲ' ဃော ကောန်ကိုယာ်ဲ ကယျာန် ဓဝါတ်မံင် ညးသ္ကအ် ဒံက်တာ စိုပ်ကၟုင်တုဲ ဗၠစီ ယေန်ကော်ဒံက်တာ တိုန်သိုရ။

'ဟောအ်....ပ္ကဩန် သွက်ကောဇှ် ဂွံသုၚ်ဍဵု ဍွိတ်နၚ်ဍုၟ်လက်ဖက်မွဲကာစံ' ပ္ကဩန် ဗိုန်ရမေဍ္ဂာ ဟွံမွဲကိုလေပ် ဝတ်ကၟု၊ဟွံကိုလိုတုဲ ဍွိတ်နၚ် ဍုၟ်လက် ဖက် သိုကွ္ဂာၚ်နာနာသၟ်ရ။

ဒံက်တာဍဵုလေပ် ညာတ်ဒး ပ္ကဩန် ဍွိတ်နၚ် ဍုၟ်လက်ဖက်ဍဵုတုဲ နူကိုကၟုပ် ဗိုပ်တ္ၚုၚ်ဇိုၚ် မွဲဒ္ဂဲဟွံဩုၚ် မွဲအလန် မဝ် ဗိုမံင်ပ္ကဩန်ရ၊ ပ္ကဩန်လေပ် အခိင်စိုပ်တုဲ ဒးတိုန်အာဘာပ္ဍုန်ရ။

'ဗၠစီ ဗိုလိုဇှ်ဒ္ဂဲကိုရော လ´ထ္ၜး

ကိုစံ’

‘အဝ်....ဒံက်တာ ကဝေဝ်ဍုံ နွံမံင် တော် ဟိုမွဲအလန်ဓဝ် ဟွံလေဝ် လ္ပုဟ် စိုတ်ဍုံလုပ်စလ္ပာ်ဒံက်တာ မာဂလိုင်ရ ဒံက်တာ လ္ပဒှ်ဂဗိင်စံင်တူ မံင်စိုဟ်ဟ် ဩိုဟ်ဟ်ညိ’

ပ်ဍုန်ဂှ်လေဝ် ဇ္ဍာန်လိဒ် ကိုကွး ဘာတအ်တဲ ဗလးဘာမ္ဂး ကလေင်စ´ ကှ်ုင်စိုပ်သို်ရ။

‘ဟော်....ပ်ဍုန် ကှ်ုင်အဏာအ်စမ် မိဟိုကသေဲကို် သာသာမွဲ’

‘ယွံ....ယွံ....မိ၊ မုမိက်ဂွံ ဟိုဘာသေဲ ရော၊ ဟိုစံမိ’

‘လ္ပုဟ် ယဝ်ရဓေ်ကေတ် ဒံက်တာ တော် ဍုံကိုဍုန်မသုန်လက် ဇက်ထဝ် မွဲတ္ကုင်၊ သို်တိုက်မွဲမ၊ ကွိစက်မွဲမ၊ စ လေဝ် ဟွံဒးဂွိင် ဒှ်သေဠီရဟွံသေင်ဟာ ယဝ်ရဓေ်တံင်မံင်အခိင်တော်ဟွံဂွံဏောင် ဃောဖြဂူတော် ဒုင်လဝ်ဍာ်ညိ ကလင် အရေဝ်မိ မွဲဝါညိ ပ်ဍုန်’

‘ပ်ဍုန် မိင်ဒးအရေဝ်မိဇကု ဟိုက သေဲဂှ်တဲ....အဝ်....ဘဝအဲ စိုန်ရဒှ်အ္စာ မ္ဂောံကိုလေဝ် ဒးမံင်သို်ကိုလဝ်သ္ဂစိုလဝ် ဗ္ဒင်ဆု ယဝ်ရသ္ပမ္ဂိထပ်တဲကိုဒံက်တာမ္ဂး သို်တိုက်လေဝ်ဂွံမံင် ကွိစက်လေဝ် ဂွံ ဍိုက်ဍုန်လေဝ်ရပ်ဖဲ ထဝ်လေဝ်ဂွံကျိုင် ဖ္အဲ ဘဝကဆံင်အဲလေဝ် သ္ဂုင်တိုန် ညး တ္ကဟ်လေဝ် ကောဝ်သေဠီ သ္ပမ္ဂိထပ်တဲ ကိုဒံက်တာဂှ် ဒိုဟ်ဟာ ပ်ဍုန်မွဲဟောင် ချပ်တိုန်သဝ်ဏာအ်ရ။

‘ဒံက်တာ....ဇာုစိဒးအာဖျာမွဲလ္ပုတ် ဏောင်ဓေ်တက်မံင်ကျာကိုဒံဓေ်ဏး’ ဇာုစိယေန် ဟိုဇ္ကန်ကိုဒံက်တာတဲတရ်စး ပါစ္ဂးတိတ်အာန္ဂသို်ရ။

‘ယွံ....ယွံ....ဇာုစိ’

‘ပ်ဍုန်....မိဓေ်တအ်လေဝ်အာမံင် လအ်ကွေံရ လ္ပုဟ်လေဝ်ဟွံစိုပ်သ္ဂ်မံင် ပိုညးဓါဓဝ်တော်ကောမိက်ဂွံဟိုအရေဝ် မွဲပါင်ရ၊ ပ်ဍုန် ဆာန်မံင်ကော ကို ဟာ’

ပ်ဍုန် ဆာန်လေဝ်ဟွံဟို ဍုဟ် လေဝ်ဟွံဟို သို်တ်ဖြက္ပပ်သ္ဂောံ ဖျဝ်လဝ် မုက်မတ်တဲ ဒံက်တာ ဂန်ရပ်ကေတ် ကအ်တဲ ပ်ဍုန်ရ။

‘တြိုအယုတ်ဏာအ်မွဲ ဗလးပြဟ်ဟ် စံ ညိလ္ပတံင်တဲအဲ’

‘ဟွံဗလးရ ဟွံဗလးရ ပ်ဍုန်’

ဒံက်တာ ဂန်ရပ်ကေတ်ကအ်တဲ ပ်ဍုန် စိုန်ရ ပ်ဍုန် ဟိုဗလးကိုလေဝ် ဒံက်တာဟွံဗလးတဲ ထပ်ဗန်တဓေ့တ် ကေတ် မွဲဝါပ္ဂန်ရ၊ ပ်ဍုန်ဂှ်လေဝ် စိုန် အစောန်ဖြဟတ်ဇကုန္ဂံဂှ်ဂိုတ်ရုန်ဂစာန် မံင်ရ၊ စိုန်ဂှ်လေဝ် ရုန်ဂစာန်ဟွံမာန်တဲ ယိုဝါတ်ဂါတ် ယိုဟွံဖ္အဲ ဟွံလှ်လး ကွေံ ကွေံရ။

ဒံက်တာဂှ်လေဝ် တင်ရန်တ္ဂအ်ပိုက် ဇကု ဍိုက်ပေင်တဲ ကွာ်တရ်ထောံစး ဂတးကေ့ံမုက်ကို သို်ပ်ဍုန်တဲ စိုပ်ဒှ်ဲ သို်ဇကုမပံက်ရင်ဂဥ္ပဂှ်ပ္ဂန်ရ။

ပ်ဍုန်....စပုင်လေဝ် ဟွံဓှ် မတ် ဂေတ်ဗ္ဂ။ ဍာ်ပါင်ဂှ်လေဝ်တိတ် စဓဝင် ဗ္ဒးကှ်းကှ်း တိက်ပ္ဂန်လေဝ်ဟွံသ္ဂ°င် ဖြဲ ဖြေဟ်ကံင်ဓှ် ချပ်မံင်နာနာသဝ်ရ။

‘ဟောအ်....ပ်ဍုန်ဓေ်စပုင်လေဝ်ဟွံ ဓှ် ချပ်မံင်ကှ်းကှ်း မုဓေ်ဒှ်ဂှ်ရော’

‘အဝ်....မိရတော်ဖန်ဖက်လဝ် ယ္ပုဟ်

မိဝိုတ်ထေဝံပ္ုန်ရဟာ'

ဍုၚ်စီယေန်ဒဒှ်ရ ဒံက်တာကို ဗ္တ်ဩန် အာက္ၜုၚ် လုက်စုက်ညးသ္ၚတ် ဗ္တ်ဩန် ဂွံယဲဒိုက် တန်ဂှ်ဂဝ်ဂွ ဂွံတိကေတ်တဲ ထဝ်ဟိုသ္ဂးတိုန်သၟ်ဏာအ်ပ္ုန်။

'ဗ္တ်ဩန်....က္ၜာညးတ္ၚဟ်ဟွံတိ အဖ္ဓောဟွံမံက်ဏီတော့်သ္ဂက်ဂွံထဝ်တဲဂှ်ပိုဒး ဖန်ဖက်ပြဟ်ဟ်ဓောဝ်မိၚ်ဟာ'

'ယွံ....ယွံ....မိ'ဍုၚ်စီယေန် ဟိုကို ဗ္တ်ဩန်သၟ်ဂှ်တဲ ဂေတ်အာ လ္ပၟ်ရုၚ်ဂဥ သိုဒံက်တာတေံရ။

'ဟောအ်ဒံက်တာ....မုဒှ်ရောဂွံမာတ် ဂနုပၢၚ်တြၚ် ပံက်ပၢၚ်တြၚ်စံမှ္ၚဲ' ဍုၚ်စီ ယေန် ခၞံက်ပၢၚ်တြၚ်တဲ ကောၟ်တိုန် ဒံက်တာရ။

'ဒံက်တာဟွဲရ ဍုမှ္ၚ'' ဒံက်တာဂှ် သ္ဂက်ဂွံထဝ်တဲဂှ် မိကျောဝ်လောန် မဒှ် ကောန်သေဋ္ဌီ နဲကြုက် ဍုၚ်ဒေဝ် အရာဝ်အံၚ်မေတ္တာ မိမညးတအ် ကိုနၚ် လိခ်တဲ လ္ၚုဟ်ရဒံက်တာ ဆဂွံဇ္ဓော်အာ ညိကေွံ ဍုမှ္ၚ''ဍုၚ်ဍောတ်မဒှ်တ္ၚသို ဒံက်တာမံၚ်ဒဒှ်ရ ဒံက်တာဟွဲဂှ် ဟိုသ္ပဟ် ဏာကို ဍုၚ်စီယေန်ရ။

ဍုၚ်စီယေန် မိၚ်ဒးဂလာန်တ္ၚသို ဒံက်တာမံၚ်ဂှ်တဲ ညံၚ်ရ်ညးကူဗွ်က် ကျအာ ကို ငှုၚ်ငှဟောံဖြ မုက်မတ် ဟွံကျောဝ် ဒစိုၚ်ဖျဝ်သဝ်ဇ္ဓော်တဲ က္ဂၟ်စ'အာသိုဇကု ပ္ုန်ရ။

'အဝ်မိ....မုဒှ်ရော မုက်မတ် ဟွံ ကျောဝ်တဲ ဂွံငှုၚ်ငှဟောံဖြမံၚ်ရော'

'ဗ္တ်ဩန်....ဒံက်တာဂှ် သ္ဂမှ်ထဝ်တဲ ကို ကျောဝ်လောန် ကောန် သေဋ္ဌီ နဲကြုက် ဍုၚ်ရေဝ် အရာဝ်အံၚ်မေတ္တာ

မိမညးတံကိုနၚ်လိခ်တဲ လ္ၚုဟ်ဒံက်ဘာ စ'အာဍုၚ်ရေဝ်ရ ဗ္တ်ဩန်'

ဗ္တ်ဩန်....မိၚ်ဒး အရေဝ်မိ ဇကုတဲ ပွဲကြိဟ်ဂှ်ဩိဟ်တေံ ညံၚ်ရ်ပၟ်ဒကးအာ ဓၟလ္ပးကို ထိၚ်ဍုတ္ၚဲ ဟွံမာန် တဲဓၟ ကၠာတ်လဝ်မုက္ဂဝ်တဲ ရိဟ်ရေၚ်လရိအ် ယံ ကရီကရောတ် ဗြဍၟ်ရမတ် ဂှဇ္ဓော် နာနာသၟ်ရ။

'အဝ်....ဗ္တ်ဩန်လ္ပလရိအ်ဂှ်ုၚ်သိုတ် ထေဝံရ၊ နာအဏာအ် ရဲပလံၚ်လိခ် ကို နၚ်လိခ်မွဲတ္ၚးပံက်ဗှ်ရံၚ်စံ'ဗ္တ်ဩန်ဓောဝ် ဍၟ်ရမတ်လဇ္ဓောဝ် ပွဲဂွေၚ်မတ်ဓၟဂှ်ပံက် ဗှ်ကေတ်လိခ်ဂှ်ရ တဲဓၟ ရဝ်လဝ်လိခ်ဂှ် လေဝ်ချီဒတဝ်မံၚ် ညံၚ်ရ် ကျာလပိုက် က္ၜုၚ်ဒးတ္ၚးဆုချီမံၚ်စိုဂှ်ကိုရ။

ဗ္ဂိုဝ်/

ဗြဟာန် သ္ၚိုက်ဆာန် မိဗ္တ်ဩန် ကွာန်လ္ၚုၚ်။

အဝ်....ဗ္တ်ဩန်ကောဏာအ်ဂ္တိတ် မံၚ်ဗြဟာတ်ဝေၚ်ကေ္ၚၚ်က္ၜဟ် ပြုၚ်ချ။ လဝ်လိခ် ပွဲဍုၚ်လ္ဂုၚ်တဲကောန်ဂကူ မန် မရနုက်ကို(၃၀)ဝၢ ဏာအ်ဂှ် ကလိဂွံလာပ် လိခ်ပ္ုရေၚ် ဒုတိယရ၊ ယှုက္ၜိုပ်လိခ်ပရေၚ်ဂှ်'ခေတ်ကာလ

ဝီ မန်စွံသတိ' ပှ်ာသြိန်ဂွံတီကေတ်တဲ့ ကိုဂွံမိပ်မံင်စိုတ် လွို့န်ညီ၊ ပှ်ာသြိန် ဗကန်လဝ်အခိင်ကောကလေင်စ´ဂှ် ပှ်ာသြိန်မင်ဒုင်တှုင်မံင်နကိုပှ်ာနာဍူ။ မောဝ်ဇောဝ် ပုဲဂုံင်ကွိဳပှတ် သွဝ်တွံ့ မိတာန်တှ် ဂိတုမဉ် ၁၄-မံက် သွက်ကော ဂွံကေတ်လာပ် ကော ကလေင်စ´ဏောင် မင် ဒုင် တှုင် ကောဏာအ်ညီ မိပှ်ာသြိန်။

နူဂေါသွို့က်ဆာန်-ထဝ်မန်။

ပှ်´သြိန်....ဃောပြိဍာ်ရမတ် ဂူမံင် ဂှ်လဗိုတ်ကျာမေလံင် ထပ်လပိုက်ကှုင် မွဲဝါပှုန်တဲ့ ပြိဍာ်ရမတ် ထပ်ဂူထတ်တိုန် ပှုန်ရ၊ ဃောဂှ် ဇှာပ်မှိုဟ် ဆိုဒးပှ်ာသြိန် မွှး ထေက်ဒးဆာန်ဍူရ။

ထဝ်မန် ဍိုက်ကှုင်ကွိဳပှတ် နူဍုင် ရေဝ် စိုပ်ကှုင်ကွာန်လှုိင်ဏာအ်တဲ့ ပှ်ာ သြိန်လေဝ် ဟွံမင်ဒုင်တှုင် ကိုပြင်နုင် လိခ်ချိတ်တ်ပှုိတ်တ်ရ၊ မုဒှ်ရော ဟွံမင် ဒုင်တှုင် ထဝ်မန်ဂေတ်အာလပ ၏ သို ပှ်ာသြိန်ရ။

'ဟော်....ပှ်ာသြိန် မုဒှ် ဇှ်ဂွံ လရိုအ် ယာံမံင်ဂှ်ရော လ´လွှးကိုအဲစမ်'

'ကောထဝ်မန် ဒံက်တာ သိုက်ရတ် ညးဟိုကိုမိညး ကိုသြိန် မသုန်လက်၊ ဇကဲထဝ်မွဲတှုင်၊ သိုတိုက်မွဲမ၊ ကွိစက် မွဲမ၊ မိဂှ် ပဇှ်ညးပြဟ် လှုဟ် သြိန် ထဝ် သိုတိုက် ကွိစက်လေဝ် ညးဟွံကို ညးလေဝ် ကေတ်ထောံညးတွဟ် ဘဝ ပှ်ာသြိန်လေဝ် ဒးလိုလဉ် ဟွံတုပ်သှုဟ် ကို ကောထဝ်မန်ဟာအ်ရ။

အဝ်–ပှ်ာသြိန် သဘာဝဂှုင် ဟိုမွှး ဍိုက်ဒးဖဍိုက်ဂှုင်အာဟွံတိ ဗှုတ်မွှတ် မွှး ဒးတွ ဗှုိက်ဏောင်၊ ပိုမှိုဟ်လေဝ် တုပ်တ်ညှံင်ရ်ဂှုင်ဂှ်ကိုရ၊ ဟိုတ်နူလော ဘဇှောဝ် ကိုပိုန်ဖြပ်တဲ့ မှိုဟ်ကဆံင် ဇ ကုလေဝ် ဟွံကေတ်၊ မိက်ဂွံ ဂွံကောန် သေဍှီ 'ညာတ်ဖျုန်စာင် ထဝေင်ကှုဟ် ထောံကပရာင်၊ ညာတ်ဖျုန် ကလော် ထဝေင်ကှုဟ်ထောံဖျုန်စာင်' ပ တှ် လေဝ်ပြဟ် ဍုံစစမ်တဲ့ ဍုံအာထော်၊ ဍုံလေဝ် ဟွံကေတ် တုပညာ အာစာ မှော်မွဲကို ဒှ်ဗိုဏာအ်မွှး ဟွံဂွ ကိုကောန် ဍုင် ကောန်ကွာန် ကောန်ဂကူ ပိုဟာ ပှ်ာသြိန်။

အဝ်– ပှ်ာသြိန်ကောဏာအ်ဂှ် ဇှ် စွံ လဝ်ကဆံင် စွံလဝ်စိုတ်ပရေံ နူကိုကှုဏိ ရ၊ စိုန်ရကောဏာအ် ပှိုတ်မံင် ဖြဟာတ် ယိုက်ဂှေင်ပရေင် ကောန်ဂကူ ကိုလေဝ် ဟိုတ်နူကော ဝါတ်မံင်တဲ့ ဂိုတ် ကှုဟ် ထော်လဝ် ကောဏာအ် ကော အောန် စိုတ်ကေွံရ၊ သစ္စပှ်ာသြိန်ဟွံဇောတ် ညှံင် ရ် ဝ´လွှူကျာကိုရသွံ။

ထဝ်မန် ဃောဟိုမံင်ဂှ် ဍာ်ရမတ် နူဂွေင်မတ်ဓါပြဟ်ဒတုံဇှ်တောဉ်တောဉ် ရ၊ ပှ်ာသြိန် မွဲပါင်လေဝ် ဟွံကလေင် ဂတးဟိုတဲ့ ဒစိုင်ဖျေံလဝ်ကွို့ပ်ပှိုတ်မံင် ဍာ်ရမတ် ကှုးကှုးရ။

ကောထဝ်မန်–ကောထဝ်မန် စိုန်ရ ပှ်ာသြိန် ကောဉ်သြိုဟ်ပ၏ဒကးအာ ဓါ လွှးကိုလေဝ် ဟွံဂတးရံင်တဲ့ သွက်ဂွံ ကေတ်လာပ် ပုဲဍုင်လှုင်ဂှ် ဆက်ဂံါ ကွာ်တိုန်ဍိုက်ကွိဳပှတ်ရ။

မာံတှုဗန်(ကြောဝ်ဏာ)

ဒီဂရီကဝ်လိခ် ဍုင်မတ်မလိ

ဝင်အက္ခရ်မန်

နာဲထောန်သိုင်

○ ဂွံဒှ်တိုန်လိက်ဂှ် အက္ခရ်ဒးနွံရ၊ ဂကူလိ ဟွံဟို ဂွံဒှ်တိုန်လိက်သွက်ဂကူဂှ်ဒးဂွဲနိုင် အက္ခရ်ရ၊ ပ္ဍဲလိုက်ဂွံ ဂကူဟွံမွဲကိုလိက်ဂှ် နွံပွမဂွိုင်ရ၊ သွက်ဂွံပဒှ်တိုန်လိက်ဂှ် ညးတအ်ဟွံဂွံဗွိုတ်ဖြဟတ်ဂှ်ရ လိက်ဟွံမံက်တိုန်ကၠုင်ရ၊ ဆဂးသွက်ဂကူညးတအ်ဂှ် လိက်ဟွံမွဲကၠာရ အရေဝ်ဘာသာ ဂကူညးတအ်ဂှ်နွံဒ္ဂုင်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ တုပညာတအ် ဟိုဂးလၚ်ဂှ် ဂကူနွံဆစိုတ်အရေဝ်ဘာသာတဲ ဟွံမွဲကို လိက်ဘာသာဂကူညးတအ်မွဲးဂှ် ဒှ်ဂကူယေန်သ္ဇာုင်ကဆံင်သဝ်ဝ်ရ၊ ဂကူမွုံကိုလိက်ပတ် ချုကၠုင်ဗွဲမလအ်ဂှ် ဒှ်ဂကူမွုံကို ကဆံင် ယေန်သ္ဇာုင်သ္ဂုင်ဝ်ရ၊ ဟိုမွဲနဲပုန်မွဲး ဂကူ ဂွံကၠုင်အက္ခရ်တဲ ချုကၠုင်လိက် ဘာသာဂကူဗွဲမလအ်ဂှ် ဒှ်ဂကူမွုံကိုယေန်သ္ဇာုင်ကဆံင်သ္ဂုင်ဝ်ရ၊ ဆဂးဂှ် ပ္ဍဲမွဲအခိုင်တေံလိက်ပတ်နွံကၠုင်တဲ ကဆံင်ယေန်သ္ဇာုင်သ္ဂုင်ကၠာရ အခိုင်လ္ပုဟ်ဂကူဒးကော်ဗွန်အာဂှ်လေဝ် ဂွံဆိုကေတ်ရ၊ ဥပမာ ပ္ဍဲရာဇဝင်ဍုင်ဗ္ဂာမွဲး ဂကူပျုဂှ် အခိုင်လ္ပုဟ် ဂကူကော်အာတဲ ဆစိုတ်လိက်ပတ်ကို ယေန်သ္ဇာုင်ပေင်သ္ဂောံဒ္ဂုင်ညိည ဂှ် ဂွံဆိုမာန်ရ။

ဂကူမွဲမွဲ ဂွံကော်ခ္ဍစ ဂကူမွဲဂကူဟိုဂှ် ကၠာအိုတ် ဒးနွံကိုအရေဝ် ကၠာအိုတ်ရ၊ နူကိုဂွံလဝ်အရေဝ်တဲ ဂွံချုတိုန်လိက်ဂှ် ဒးဂွဲအက္ခရ်ရ၊ မန်ပိုလေဝ် နနဲဗိုဟို ကၠုင်ဂှ်ရ ကၠာဟွံဂွံချုလိက်ဘာသာမန်ဂှ် ဆစိုတ် အရေဝ်ရ နွံကၠာအိုတ်ရ၊ ရံင်ကေတ်ကိုဝင်အက္ခရ်မန်ပိုမွဲး အက္ခရ်ပိုမန်ဂှ် ကၠာအိုတ် ဂွံနုင်အက္ခရ် နူဍုင်အိန္ဒိယရ၊ အခိုင်မန်ပိုဂွံအက္ခရ်တဲ ပၠုံချုတိုန်လိက်ဂှ် ပ္ဍဲဗီပွိုင် သက္ကရာဇ် သာသနာ ၉၀၀-ရဂှ် ဟိုကေတ် မာန်ရ၊ ဗွဲစှ်တ်ဂှ် မန်ပိုဂွံနုင်အက္ခရ် နူအက္ခရ်ပလ္လဝ ချုဒ္ဂုင် ပ္ဍဲဒေသ လ္ပာ်သ္ဂုင်ကျာဍုင်အိန္ဒိယရ၊ အက္ခရ်ပလ္လဝပုန်ဂှ်လေဝ် ပါတိတ်ကၠုင် နူအက္ခရ်ဗြဟ္မီရ၊ အက္ခရ်ဗြဟ္မီဂှ် ပ္ဍဲဍုင်အိန္ဒိယမွဲး အက္ခရ် မံက်တိုန်ကၠာအိုတ်ရ၊ အက္ခရ်ဗြဟ္မီဂှ် မံက်တိုန် ပ္ဍဲလက်ထက် သ္ဇိုင်အာသောကရ၊ သ္ဇိုင်အာသောကဂှ် သ္ဇိုင်ရှ်သ္ဂှ်ရဂ် ဗုဒ္ဓသာသနာတဲ ချုလဝ်လိက် ပ္ဍဲတိုင်တ္ဂေံနကိုအက္ခရ်ဗြဟ္မီ ပ္ဍဲဍုင်အိန္ဒိယ ကၠာအိုတ်ရ၊ အခိုင်သ္ဇိုင်အာသောက ဂွံတိုန်

အက္ခရ်ဗြဟ္မဳတုဲ ပ္တံ ၛုတိုန်လိက်ဂှ်ပ္ဍဲကိုပ် သက္ကရာဇ်သၞာံ ၂၀၀-ပြင်ဂှ် ဟို မာန်ရ၊ သ္ဒိုၚ်အာသောကဂှ် ဘာသာ အရေဝ်ညးတအ်ဟိုဂးဂှ် ဒှ်ဘာသာ သၚ် သကြိုတ်တုဲ ကာလ ဂွံ တိုန် အက္ခရ် ဗြဟ္မဳဂှ် ၛုတိုန်လိက်ပတ် ဘာသာ သၚ် သကြိုတ်ရ။

သွက်ပူဂိုဝ်ဒ်ပရောဝ်အက္ခရ်မန်တအ် ဂွံကၠးလဝ်ပ္ဍဲစိုတ်ဂှ် 'အက္ခရ်' ကို 'ဘာ သာ'ရ၊ ဗီုၛုကၠုၚ် ဇွဲသ္ဂုတော်ရ သ္ဒိုၚ် အာသောကဂှ် ဂွံအက္ခရ်ဗြဟ္မဳတုဲ ၛု တိုန်လိက် ဘာသာ သၚ်သကြိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ ယွုအက္ခရ်ကို ဘာသာဂှ် ဒှ်ဒဲ လ္ဂိ တုပ်ဒ္ဂုၚ်တုဲ ဒှ်ဒဲလ္ဂိဟွံတုပ်သကက်ရ၊ ဥပမာ ဂကူမန်ပိုဂှ် ဂွံတိုန်အက္ခရ်တုဲနကို အက္ခရ်ဂှ် လိက်ဘာသာမန်လေဝ် ၛုလိက် ဘာသာ ပါဠိလေဝ်ၛုလဝ်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ မန်တအ် ဂွံတိုန်အက္ခရ်တုဲ ဘာသာမန် လေဝ်ၛုဂွံ ဘာသာပါဠိလေဝ်ၛုဂွံရ၊ လက်ကရပ္ဍန် ဗှ်ာတအ် ကေတ်အက္ခရ် မန်တအ် ၛုဒ္ဂုၚ်ဂှ်တုဲ ညးတအ်လေဝ် ၛုတိုန်လိက်ဘာသာဗှ်ာရ။

အက္ခရ်ဗြဟ္မဳမံက်ကၠုၚ်တုဲ ပါန္ဒဂကူ သ္ဒိုၚ်အာသောက ပ္ဍဲဍုင်အိန္ဒိယ ဂကူနွံ ဇွဲမဂိုၚ်ရ၊ ဂကူနွံဇွဲမဂိုၚ်တအ်ဂှ် ဆစိုတ် အရေဝ်ဘာသာရနွံတုဲ ဟိုတ်နူအက္ခရ် ဟွံမွဲဏီဂှ်ရ လိက်ပတ် ဟွံမံက်တိုန်ဏီရ၊ အက္ခရ်ဗြဟ္မဳမံက်ကၠုၚ်တုဲ ဂကူတ္ၚဟ်ဟ် တအ်ဂှ် ညးတံလေဝ် ဂွဲကောန်ဗဒှ်တိုန် အက္ခရ်တုဲ ၛုတိုန်လိက် ဘာသာညး တအ်ရ၊ အက္ခရ်ဗြဟ္မဳမံက်တိုန်တုဲ လက် ကရဏအ် အက္ခရ် ကုသာန်၊ ဂုပ္တ၊ ကဒမ္ဗ၊ ပလ္လဝ မံက်တိုန်ကၠုၚ် ပ္ဍဲဍုင်အိန္ဒိယရ။

မန်ပိုဂှ်ပ္ဍန်လေဝ် ဟိုတ်ဒးဆက်ဆောံ ဒ္ဂုၚ်ကို ဒေသဒ္ဂၚ်ကျာ အိန္ဒိယတုဲဂွံတိုန် အက္ခရ် နူဒေသဒ္ဂၚ်ကျာ ဍုင်အိန္ဒိယရ အ္စာဗက်စ လိက်ပတ် တြေံတြဟ်တအ် ဟိုဂှ် မန်ပို ဂွံပတံၛုလိက်မန် မာန်ဂှ် ဂွံလဝ်အက္ခရ် ပလ္လဝရ၊ ပလ္လဝဂှ်ဍုင်ဇ္ၞော် နွံလပါ်ဒ္ဂၚ်ကျာဍုင်အိန္ဒိယရ၊ အခိင် ပို ဂွံအက္ခရ် ပလ္လဝတုဲ ၛုတိုန်လိက်မန်ဂှ် ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ခရေတ် (၅၀၀-၆၀၀) မဒှ်ရ။

မန်ပိုဂှ် ဂွံနၚ်အက္ခရ် နူပလ္လဝတုဲ ၛု တိုန် လိက်ဘာသာမန် ကၠာရ၊ အက္ခရ် မန်ဂှ် မွဲအခိင်ကိုမွဲအခိင် ဟွံတုပ်တုဲ ပြံၚ် လှာဲကၠုၚ်ဂှ် ဂွံဆိုကေတ် မာန်ရ၊ လိက် ဘာသာမန် ၛုလဝ်ကၠာကၠာတော်ဂှ် ပ္ဍဲ ကို တိုၚ်တ္ၚအ်ပေၚ်ဂွံဆိုကေတ်ဒ်လ္ဒုဟ် မာန်ရ၊ ဟိုတ်နူ သ္ဂံလအ်လအာ ဇွဲမ လောန်ဂှ် ယဝ်ရၛုလဝ် ပ္ဍဲသ္ကရိုတ်နွံ ကၠာရ အခိင်လ္ဒုဟ် ဂွံဆိုမာန်ဂှ် ဝါတ် တဇွဲမလောန်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ လိက်ၛုလဝ် ပ္ဍဲတိုၚ်တ္ၚအ်ဂှ်ပေၚ်ဂွံတန်တဒ်လ္ဒုဟ်ရ။

ယဝ်ရ ပိုကတ်လ္ၚတ် အက္ခရ်မန် ၛုလဝ် မွဲအခိင်ကိုမွဲအခိင်ကို ဗီုအက္ခရ် မန် ပြံၚ်လှာဲကၠုၚ်မ္ဂး အက္ခရ် ဗီု လိုဂှ် ၛုလဝ်အခိင်လို ပိုဆိင်ဆကေတ်မာန် ရ အ္စာဗက်စ လိက်ပတ်တြေံတြဟ်တအ် ဟိုတ်နူ ညးတအ် ကတ် လ္ၚတ် လဝ် အက္ခရ်တြေံတြဟ် ဇွဲမဂိုၚ်တုဲ လိက်ဂကူ လို ၛုဂကူလိုဂှ် ညးတအ်ပါ်တ္ဂးကို မာန်ရ။

ဗီုအက္ခရ်မန်ပို ပြံၚ်လှာဲကၠုၚ် မွဲ အခိင်ဂှ် ဒးသောၚ်ကလးမ္ဂး လိက်မန် ၛုပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ခရေတ်(၅၀၀-၆၀၀)ဂှ်

ကၟာဒိုတ်ရ လိခ်မန်ချူ ကၟာဒိုတ်ဂှ် အခိင်လ္ပာ်ဟ်ဂွံဆီုမာန် ပ္ဍဲလိခ်တ္ၚဲအ် ဍုင် ပရပဍုဲ ဍုင်(ချူချာ)ကိုဲ လိခ်ချူ လဝ်ပ္ဍဲကဝေက်တိ မံက်တိတ်ကၟုင် နူ ကျာ်ဒိုအပ် (ဗိုလ်တထောင်) ဍုင်သ္ဂုင် ရ၊ ကာလဒးမဂတိုက်ပ္ဍဲခေတ် ပ္တာန်ဂၞး တိ အလန်ဒုတိယရ၊ လိခ်ဂွံဆီု ပ္ဍဲပရ ပဍုဲဂှ် ချူလဝ် နကိုဲ ဘာသာမန် ပ္ဍဲ တ္ၚဲအ်ဝါကယာံပ္ဍန်ရ လိခ်ချူလဝ်လ္ပာ် စး ကျာ်ဇုဒ္ဓရုပ် ဂွံဆီုလဝ် ပ္ဍဲကျာ်ဒိုအပ် ချူလဝ် "ယေခမ္ဘာ ဂါထာ" နကိုဲဘာ သာပါဠိရ၊ အက္ခရ်ချူလဝ် ယေခမ္ဘာ ဂါထာ ပ္ဍဲကိုဲ ပရပဍုဲကိုဲ ကျာ်ဒိုအပ် တုပ်တုပ်ရ။

အက္ခရ်မန် ချူလဝ် ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ခရေတ် (၅၀၀-၆၀၀)တဲ ဂွံဆီုကေတ် လိခ်မန်ချူလဝ် ပ္ဍဲတိုင်တ္ၚဲအ် ဍုင်အဝ်ိ (ဍုင်ချူချာ)ကိုဲ ပ္ဍဲတိုင်တ္ၚဲအ် ဍုင်ဝင် ကြာံ (ဍုင်လ´)ပ္ဍန်ရ၊ ဆဂးလိခ်ချူ လဝ်ပ္ဍဲဍုင်အဝ်ိကိုဲ ဍုင်ဝင်ကြာံ နှ်လိခ် မန်ကၟာရ၊ အက္ခရ်ဂှ် ဟွံတုပ်ကိုဲအက္ခရ် ချူလဝ်ပ္ဍဲ ပရပဍုဲကိုဲ ကျာ်ဒိုအပ်ရ၊ အက္ခရ်မန်ချူလဝ် ပ္ဍဲတိုင်တ္ၚဲအ်ဍုင်အဝ်ိ ကိုဲဝင်ကြာံဂှ် ချူ လဝ် ပ္ဍဲ သက္ကရာဇ် ခရေတ်(၇၀၀-၈၀၀)ရ၊ အက္ခရ်မန်ချူ ပ္ဍဲခေတ်ဍုင်အဝ်ိဂှ် ပြံင်လ္ပာဲကၟုပ်မွဲဒိုပ္ဍန် ရ။

စိုပ်ကၟုင်အခိင် သ္ဂိုင်မနူဟဝ် ပ္တာင် ရင်ဍုင်သဓိကိုဲ အခိင် သ္ဂိုင်ကျာန် ယျုတ်ပကင်ရင် ဍုင်ဖဏာံပ္ဍန်အက္ခရ် မန်ဂှ် ဟွံတုပ်ကိုဲ အက္ခရ်ချူလဝ်ပ္ဍဲခေတ် ပရပဍုဲကိုဲ ခေတ်ဍုင်အဝ်ိပ္ဍန်ရ၊ လိခ် မန်ချူလဝ် ပ္ဍဲခေတ်သဓိကိုဲ ခေတ်ဖဏာံဂှ် ပ္ဍန်လေဝ် ချူလဝ် ပ္ဍဲတိုင်တ္ၚဲအ်ဟောင်ဂွံ ဆီုဂၟုင်ရ၊ ပဲါနူ ချူလဝ်တိုင်တ္ၚဲအ်တဲ ဍုင်ဖဏာံမ္ဂး လိခ်ချူလဝ် နကိုဲမ္ဂင်ပ္ဍဲ ကျာ်ဂိုဟ် (ဂူ၊ဘုရား)ဂှ်လေဝ် ဂွံဆီုဍဲမ ဂၟုင်မာန်ရ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ မန်ပိုဂှ် ဂွံတိုန်အက္ခရ်တဲ ချူတိုန်လိခ်မန်ဂှ် နူ ကိုဲ သက္ကရာဇ် ခရေတ်(၅၀၀)ရဂှ် နကိုဲတိုင်တ္ၚဲအ် ဒိုကိုဲ လ္ပာ်ဟ်ထ္ဍးသက်သီမာန်ရ၊ ဗီုအက္ခရ်မန် ပိုပြံင်လ္ပာဲကၟုင် ဂှ်လေဝ် ဂွံဆီုမာန် ပ္ဍဲ လိခ်တအ်ဂှ်ရ။

လိခ်ဗ္ၚာပ္ဍန် ဂွံဒှ်တိုန်လိခ်ဗ္ၚာဂှ် ဂွံ အက္ခရ်နူလိုဲ အခိင်လိုဲ ပဏံတဲချူကၟုင် ရော၊ ယဝ်သ္ၚာန်မ္ဂး အက္ခရ်ဗ္ၚာချူကၟာ ဒိုတ်ဂှ်ဂွံဆီုကေတ် ပ္ဍဲတိုင်တ္ၚဲအ်(မြစေ တီ) ရာဇကုမာရ၊ ဟိုတ် နူ တိုင် တ္ၚဲအ် ရာဇကုမာဂှ် ချူလဝ် ပ္ဍဲ သက္ကရာဇ် ခရေတ်(၁၁၁၃) သက္ကရာဇ်ဍုင် ၄၇၅ ဂှ်ရ၊ လိခ်ဗ္ၚာချူကၟာဒိုတ်ဂှ် ပ္ဍဲသက္က ရာဇ်ခရေတ်(၁၁၁၃)ရ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ လိခ်မန် မံက်တိုန်ကၟုင် ကၟာ ဒိုတ် ဂှ် ပ္ဍဲ သက္ကရာဇ် ခရေတ် (၅၀၀)တဲလိခ်ဗ္ၚာမံက်တိုန်ကၟာဒိုတ်ဂှ် ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ခရေတ်(၁၁၁၃)ဂှ်ရ-လိခ် မန်မံက်တိုန်ဒိုတ်(၆၀၀)သ္ၚာံလောန်တဲ မှ လိက်ဗ္ၚာ မံက်တိုန်ကၟုင်ရ၊ ဂွံဒှ်တိုန် လိခ်ဗ္ၚာပ္ဍန်လေဝ် ကေတ်အက္ခရ်မန်ချူ ဒ္ၚင် ပ္ဍဲခေတ်ဖဏာံတဲမှ ဂွံချူတိုန်လိခ်ဗ္ၚာ ရဂှ် ပိုဂွံတီလဝ်ညိကိုဲ ရန်တ္ၚဲအ်တဲ ဒး သေင်ကလး ဒးချူတ္ထးဏာရ။

နဲထောန်သိင်
ဍုင်မတ်မလိ

☆လမျီုဂကူဍ် ဒှ်လိက်ပတ်

* လိက်ပတ်မွဲးဍ် ဒှ်တမ်ရိုဟ်ကၠက် ကြက်ဂကူမွဲ၊
ယၚ်လိက်ဟွံမွဲ တုပ်နဲညးချိုတ် ဒးအိုတ်လမျီု၊
မိက်ဂွံတီဂကူ ရံၚ်တလိက်ပတ် ဗြဟတ်အိုသို၊
တုပညာဟို လမျီုဂကူဍ် ဒှ်လိက်ပတ်ပြိ။

* လိက်ပတ်ဗှ်ေမောဝ် ကျောဝ်ဂေါဝ်ရာၚ်က ဒိုၚ်ပ်ဍု´သေၚ်ဟာ၊
ဂကူဘာသာ ပြာထာအဆတ် ဗွဲစွတ်ဍုံပြ၊
ယေန်သ္ၚာၚ်ရေဝ်ခြာ ဝေါဟာလိက်ဍ် ဒှ်အမိက၊
ကျိုၚ်ကျဝ်မံၚ်ရ လွဂွညးအဲ မၚ်မွဲဟိုအာ။

* လိက်ပတ်ဍောၚ်ပ္ဍ် စ´ဒှ်နှုၚ်ထဝ် အမ်သဝ်ကွံကၠာ၊
ပိုဒးလွဳပရာ ပညာလိက်ပတ် ဗြဟတ်မ္ဂိုကြိုၚ်၊
လိက်ပတ်စိုပျး ထ္ၜးကိုအာဲဟောၚ် တှေ်ဂွံတန်ဆံၚ်၊
ပညုၚ်ထ္ၜးဂုံၚ် ညံၚ်ဂွံစိုပ်တရ် တိုၚ်ကဍဳသာ။

* ဟိုဝ်သၟ်ဍ်စ် ကိုမိမန် ဟိုဇ္ၚာန်ရိုဟ်တုဲ၊
တွအ်ညးတွအ်အဲ တုဲဏအ်ကေၠာန်တိုန် ညံၚ်ဂွံဗိုန်ခိုၚ်၊
ခေတ်တြေံခေတ်တွ် စွံသတိလွဳအာ ပိုမန်တာလျုၚ်၊
လိက်မန်ဂွံခိုၚ် ဂွံဂျိုၚ်တိုန်ဍ် ဗွဲပြဟ်ဂှ်ဒဲနဲ။

ရာမည မဒံထဝ်
ဍုၚ်မုဟ်ဍုၚ်

ရှာကေကွံရေဝါဒ်

ဗွိုင်/

○မိအံက်-မအံက် အနန္တဂုဏ်ပါ။

သိုက်မဗ္ဗ်သ္ဂာဗွဲမလောန် အဲကောန် ပုတ်ထာအ် ချူ။ဗွိုပ်ထာ လိဗ်မွဲတွး‌ရ။ ကိစ္စ တ္ဂဟ်သ္ဒာင်ဟွံသေင်ရ၊ သ္ဂဟိုတ်နူ ဂုဏ် မိအံက်မအံက်တအ်တုဲ လ္ပ္ဍဟ်အဲ ကောန်ဝုတ်ထာဏ်ဂွံကၠုင် ဇ္ဍောန်ပညာ ပွ္ဍဘာဒီဂရိ ကဝ်လိဗ် ဍုင် မတ်မ လိ ထာအ်ဂှ် တင်ဂုဏ်ဗွဲမလောန်ရ၊ ကာလ အဲကောန်ဝုတ်နွံဒှ်ပွ္ဍဇရေင် မိမတအ်ဂှ် မိမတအ် ဟိုဂ္ဂိ တ်ဒှ်ဂွါပါင်အသမ်အာ ထာလ္ပ္ဍိနဂှ် “မူဇေဝ်ပစကိုဟ် လိဗ်မန်ရော၊ ဂွံတုဲမွဲ ဒ္ဂဲလိုက်ဂွံရပ်စပ် သုင်စေဝ်ဂှ်ရော၊ သ္ပ ဇ္ဍောန်လိဗ်မန်ညိ၊ ဂုဏ်ဒးဇ္ဍောန်

လိက်မန် တိက်ဇၞုဒှ်ညိ'' နကိုရမျာင် ပြာသ်ဂွံ မိမတအ်ဟိုဂးဒှ်င် လ္ပုန်ကာ လတုဲ စိုတ်အဲကောန်ဝုတ်ဏအ်ဟွံလုပ် စကိုရ။

လ္ပုဟ်ကာလ ကၠုင်စိုပ် တက္ကသိုလ် ကဝ်လိက်တုဲမ္ဂး လိက်မန်မ္ဂးဂှ်အသုင်စေဝ် ခ္ဍံ ဖ္ဍော်ဒှ်င် ဗွဲမလောန်ရောင်ဂှ် ဂွံတီ ကောတ်ရမိ၊ ဂကူမန်ဍုဝ်မ္ဂးလိက်ပတ်ဂကူ ဇကု ဗှ်ဒး ချူဒးမ္ဂးဟောင် မှ်ုကိုဂုဏ် စရဝ်ရ၊ လ္ပုဟ်ဟိုတ်နူအဲ ကောန်ဝုတ် ဏအ် ဗှ်လိက်မန်ဟွံဒးတုဲ အောန်တစိုတ် ဗွဲ မ လောန် ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ လ္ပုဟ်အဲ ကောန်ဝုတ်ဏအ်လုပ်ဗ္တောန်ဒှ်င် လိက် မန်''သ္ဂုင်လိက်မန် ပွဲဘာကဝ်လိက် မတ် မလိုဏအ် မဒှ်ရမိ။

ဘာမာတ်တုဲမ္ဂး အဲကောန်ဝုတ် က လေင်စ´ကၠုင်ပ္ဍန်ရောင်၊ မိကိုမ၈ါဩဗ် ကိုဍိုက်ပေင်ကို တသိုက်စိုတ် တသိုက် ကာယ ၈ါပြကာညိ အဲကောန်ဝုတ် ဖျေံဏာမေတ္တာရအ်။

မိယေန်သ္ဂာင်၊
ဒဳဂရဳကဝ်လိက်မတ်မလိ။

အနာ်ဗၟုစိင် ဂွံဗှ်ကောတ်လိက် ကောန် ဝုတ်ဇကုဂှ်တုဲ 'ဗီ'ချဟ်ဍိုတ် ဍုၵ်ပါင်မွဲ လ္ပုတ်တုဲ—

"မှ်အဲကၠုဟ်အိုတ်ဂှ် ဒးမိင်ပ္ဍန်ရဏး" ဂလာန်ပြာသ်ဂွံ ဟိုဍိုတ်တုဲ ကော်အာ သမ္ဘာဇကု ဇနာ်ပ္ဍဩန်တေံရ။

"ဟော....ပ္ဍဩန် ကၠုင် အ ဏအ် စမ်"

"မူပရော အပါခ္ဍံ"

"ဇၞဏအ် လိက်ကောန်ဝုတ်ဇှ် စိုပ် ကၠုင်ဇှ်ရုင်စမ်"

"မူခ္ဍံချူနင်ရော ခ္ဍံမံင်စမိပ်မံင် ကိုရဟာ ခ္ဍံအာတ်ဩန်ကိုဟာ အပါ ခ္ဍံ" "ခ္ဍံမံင်စမိပ်ဒှ်င်ကိုရ ဆဂး မှ် အဲကၠုဟ်အိုတ်ဂှ် ခ္ဍံကၠောန် ဒှ်င်ရ ဟောအ်"အနာ်ဗၟုစိင် ဟိုဂလာန်သ် ဂှ်တုဲဒလိုက်ဍ္ဍိအာ နူဒှ်ဝ်ဂှ်ရ၊ ဇနာ်ပ္ဍ ဩန် ဗိုန်မိက်ဂွံ ဆက်ကိုဂလာန် ကို လေပ် ဟိုတ်နူအနာ်ဗၟုစိင် ဒလိုက်ဍ္ဍိ အာတုဲ သိုဟွံဆက်ဟိုဂလာန်ဂှ် မဒး ဒေါအ်အာရ။

ကာလ အနာ်ဗၟုစိင်တအ် ကၠတ်ပါ တိတ်ကၠုင် နူဗုင်ဂွမိဂှ် ဗှ်အခိင်ကာလ လက်ထက် ခေတ်ပဒေသရာဇ် ကဝ် လပ်နီတအ် ဖ္ဍော်မေင်ဝ်မံင်တုဲ ဒှ်ဒှ်င်အ ခေါင်ကောန်ဍုင်အရင်တအ် ကျတံပြမ် ဍိုက်ဒှ်င်တုဲအခေါင်လိက်ပတ်မန်လေပ် မဗှိုက်တ္ၚမံင်မဒှ်ရ၊ အနာ်ဗၟုစိင်တအ် ဂှ် ဟိုတ်နူ ကၠတ်ပါကၠုင် အ ဃော ခေတ် ပဒေသရာဇ် ကဝ်လပ်နီတအ် တုဲ စိုတ်ဓါတ်ကို လာညတ်ကိုဂှ် ဒှ်ဒှ်င် စိုတ်ဓါတ် ကညာတ် ကဝ်လပ်နီရ တုဲပ္ဍန် ပွဲဍုင်ရေဝ်ဂှ် ဗြဟတ်ပရေင် ပိုန်ဗြဲပ် ဍ္ဍုညးတ္ၚဟ်သအာင် ဂမ္ဂိုင်ဂှ် ဟိုတ်နူ ဖ္ဍော်မောဝ် တတက်ဒှ်င်တုဲ ဒှ်ဝ်အိုသို အရာအိုသို အနာ်ဗၟုစိင်ဟို မ္ဂး အာစိုပ်ဒတုဲဍိုတ်ရ၊ မာန ပိုန်ဗြဲပ် လေပ်ဖ္ဍော်မောဝ်ဒှ်င်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရဒှ်ဝ်လို တုဲတုဲ ကမှောန်လိုတုဲတုဲ နကို အသမ် အာဏာဟောင် အနာ်ဗၟုစိင် ဟိုဂး ရပ် စပ်မံင်ရ။

'ဟောအ်.... ပ္ဍဲဗြဲန် အလို့ မိယေန်သွာင်မအာရော။'

'ဍေံဗ္ဒိုင်လိခ်အပါဍေံ'

'ကော်နင်ဇရေင်အဲမွဲတဲစမ်'

'ဟောအ်.... ယေန်သွာန်.... အပါ အံက်ဗ္ၜေကော် ကၠုင် အဏာအ် မွဲတဲစမ်'

မိယေန်သွာင် မိင်ဒးရမျာင်မိဇကု ကော်တဲ့ လိခ်ဇကုမဗ္ဒိုင်ဂှ် စွံသ္ဂုခုင် လိခ်တဲ့ ပြာပ်ကၠုင်ဇရေင်မအံက်ဇကု သိမ်ကိုဂွံအောမ်ဒေမ်တရ။

'ယေန်သွာင်....မူလိခ်ဗ္ဒိုင်ဂှ်ရော'

'အဲဗ္ဒိုင်လိခ်ဝင် ပရူဗညာဓရာံရ မအံက်'

အနာဲဇ္ဂုစိုင် မိင်ဒးရမျာင်ကောန် ၜတ်ဇကု ဟိုတိုန်သာ်ဂှ်တဲ့ မတ်ဓါမ ဟာလန်ပ္တိတ်နင် တ္ၚာသတ်ကရေဲမဒှ်ရ စိုတ်ဒေါသလောဝ် တ္ၚိဒှ်ရ အတိုင်မထေဲ ပ္ဍတ်မဒှ်ဒေါသဂှ်'ဟိုပ္တိတ်အမိင်ရ။

'မိယေန်သွာင်ကလင်အဲဟို ဂတၞ တဲ့ဏာအ်ဝင်စပ်ကိုဂကူမန် အရေဝ်မန်ဂှ် ညိပဟို ညိပဗ္ဂရ၊ ယဝ်ဗ္ၜေ ဗ္ဂမံင်ဏီ ဟို မံင်ဏီတ္ဂော် ဗ္ၜေတီအစောံအဲရ'

'လိခ်မန် အရေဝ်မန်တအ်ဂှ် မုဒှ်ဗ္ဂ ဟွံဂွံ ဟိုဟွံဂွံရောမအံက်'

'ဗ္ၜေ....ဗ္ဂလိခ်ဏာအ်တဲ့ ဒ္ဂဲလိုဂွံသုင် စောဲ ဗ္ၜေဟိုမံင် အရေဝ်မန်ဂှ် ဒ္ဂဲလိုဂွံ ပ္ဍောပ်ပိုင် ဂွံလုပ်စ အကြာမွိဟ်ဂှ်ရော ဗ္ၜေ ဟိုကိုအဲစမ်'

'ဗ္ဂလောဝ်ဒး ဟိုလောဝ်ဒးမ္ဂးဒိုဟ်သိမ် ဖအိုတ်ရမအံက်'

မိယေန်သွာင် သိမ်ကိုဂွံစိုတ်ဟွံမိဝ် ဂှ် လိခ်ဝင်ဂကူ အရေဝ်အခြာဂကူဂှ် ဒးမာတ်လဒ်ုထောံရဟွံသောင်ဟာ။

မိယေန်သွာင်လောဝ်အာစိုပ်အဝဲၜတ် ဗ္ဂဲတဲ့ ကဆံင်ပညာလောဝ် အံင်လဝ်ဗ္ဂ တန်တဲ့ရ အရေဝ် ဘာသာ တမ်မူလ ဂကူဇကု ၜိုတ်ကေ္ဂံအာတဲ့ ဒးရပ်စဝ် သုင်စောဲ အရေဝ်အခြာ ညးတ္ၚဟ် သ္အာင်ဖ္အိုတ်ရ၊ မိယေန်သွာင် ရံင်ကို ကဆံင်လိခ်တဲ့ ဒးမံင်ဘာ ဒီ ဂ ရီ က ဝ် လိခ် ပ္ဍဲၜုင်မတ်မလိုရ။ကာလမိယေန် သွာင် ကၠုင်စိုပ် ဘာဒီဂရီ ကဝ်လိခ် ဝါဒိဂှ် ညးဂမ္ၚိုင်သွာန်စ 'ဗ္ၜေမုဂကူ ရော' ဂွံဟိုပ္တိတ် နူကို သ္ၜန်ပါင် ဇကု ဂကူမန်ဂှ်လောဝ် အရေဝ်မန် လိခ် မန် လောဝ်ဟွံလောဝ် ဂွံဟိုဂကူညးသ္အာင်ပ္ဍန် လောဝ် ကာလညးဂို့က်ဂှဲ စ္ဂိစ္ဂတ်ဇာ တိဇကု ဍုင်ကွာန်ဇကုမ္ဂး ဒှ်ဒ္ဂိုင်ဇာတိ ဍုင်ကွာန် တိဍာ်မန်တဲ့ မိယေန်သွာင် သိမ်ကိုယိုဟွံမ္ဂဲ ကြေပ်ဍန်ဒ္ဂိုင် ပ္ဍဲစိုတ်ဗွဲ မလောန်ရ၊ ဗိန်ဂှ်လောဝ် နကိုစိုတ်ဓါတ် ပိုတ်တ်သ္ဂုတ်တ် မိယေန်သွာင် ချပ် ကောတ်ပ္ဍဲစိုတ်တဲ့'ယွံသဟာဲတအ် အဲဂှ်မ ဒှ်ဂကူမန်ဇောတ်တ်ရ'

သာ်ဂွံ မိယေန်သွာင် ကို့စရင်ကိုညး ဂ မ္ၚိုင်ရ။ မိ ယေန် သွာင် ဟိုတ်နူ ဒှ် ဂကူမန်တဲ့ သွက်ဂွံ ဒုင်တ္ၚုင်ကွးဘာ တ္ၚိဂှ် ရဲဂကောံ ကွးဘာမန် ကဝ်လိခ် တအ် ပ္တိတ်လွိတဲ့ ကော္ဂန်ဗဒှ် သဘင် ဒုင်တ္ၚုင် ကွးဘာမန်တ္ဂိရ။ ပ္ဍဲသဘင်ဂှ် နကိုကွိင်ကွိုက် အခိုက်ကၠာမန် တြေံ တြဟ်ကို နကိုရမျာင်မန် မဍိုန်ဍောတ် မဍာံ ဗ္ဂတ်တအ်ဂှ်ကို ဟိုဂးလ္ဂော်ထွးတဲ့ မိယေန်သွာင် ညာတ်ဒး အကာဲအရာ ဒိုပြင်တအ်ဂှ်တဲ့ ပ္ဍဲဂွံစိုတ်တော် ကလောင်

ချပ်ဂွံ လပၢ်အရေဝ် မအံက်ဇကုမပ္ဍဲ
လဝ်‘လိက်မန်ဒှ်လိုဂွံသုင်စေဲ၊ အရေဝ်
မန် ဒှ်လိုဂွံရပ်စပ်’ဂှ်ရ လ္ပုဟ်ဇကုဂွံ
ကၠုင် ဆီုညာတ် ကေတ် ဂတ မတ်တုဲ
ဒၞာ်ရ လိက်မန်၊ အရေဝ်မန် မံက်ဂတဝ်
တၞုဟ်ဒှ်ုင် ပ္ဍဲအသံတိတဏ္ဍသိုလ်ကဝ်
လိက်ဂှ် စိုတ်ခြပ် သၠာင်သွဝ်တိုန်တုဲ
ညံင်စိုတ်ခါတ် မအံက်ဇကု ဂွံပြံင်လ္ပာဲ
အာ လညာတ်ဂွံဍံကၠုင်ဂှ် နွံဿိတ်
လ္ဂီရောင် သၟ်ဂွံဖျဲလဝ် မ ဟာ သန္ဒိ
ဌာန်ရ။

နာဲဇ္ၚ‌စိင်တအ်လေဝ် အာစိုပ်ဇရာ
ဗျုထ်တုဲအရာအိုသိုဂှ် ဖအောန်ကေုာံ
ခဝ်မာန်အိုတ်ရ။ ဆဂးဂှ် သ္တုလိက်ပတ်
ဂကူ ယေန်သ္ဂၢင် ပြဝေဏီဂကူဂှ်ဒိ
လ္ပုဟ်ဟွံကလိဂွံ လညာတ်မဍံဏီရ
အတိုင် ညးတော် မ ထေင် ဍောတ် အ
ထေင်သောဲဒှ်ုင်ဂှ်လေဝ် ပြံင်လ္ပာဲကၠုင်
ရ နူခေတ်ပဒေသရေဇ္ဇ ကဝ်လဝ်နီဂှ် မွဲ
ခေတ်ကိုမွဲခေတ် ပြံင် လ္ပာဲ ကၠုင် တုဲ
တုဲဏအ် စိုပ်ကၠုင် ခေတ် ဆီု ယှော်
လေတ်ရ၊ လညာတ်ဆီုယှော်လေတ်ပ္ဍိ

ဂှ်ပွမဍေက်တ္ၚုင် ဖ္တိတ်ပရဲညးမွဲသ္တုညး
မွဲဂှ် ဝး ပကဝ်ကေုာံတုဲ ဝါဒဖြောတ် ဆီ
ရေက်ကးကေတ်ဟွံမွဲကိုဗဂွဲခဝ်ဂှ် ဖ္အိုတ်
ကေုာံ ရ၊ အတိုင် ဗီုလအာ သၟ်ဏအ်ဂှ်
အနာဲဇ္ၚ‌စိင်ဟွံကိုပ်ဟ်ကေတ် စိုတ်ဏီရ
ပ္ဍဲဍုင်ရေဝ်ဏအ် အ နာဲ ဇ္ၚ‌ စိင် တအ်
ပိုတ်နူဒှ်ုင် မ္ဂိဟ်ကွပ်သ္တုတုဲ ဒှ်ဝိုင်ဟွံ
ပါဂှ် ဟွံမွဲရ၊ ဆဂးဂှ် ယဝ်ရဲဂကောံလိက်
ပတ် ယေန်သ္ဂၢင်တအ် ကၠုင်စိုပ်ဘိက်
နိမန်တုဲ နကိုဂလာန် ဟွံမွဲကို ဂဏပရဲ
တအ်ပေင် ပ္ဍိပလံင်ဏာကိုပ္ဍန်ရ၊

မိယေန်သ္ဂၢင်လေဝ် စိုပ်အခိင်ဘာ
ကၟာတ်တုဲ သွက်ဂွံကလေင်စ ဍုင်မိ
တိမဇကုဂှ် ပကောံကေတ် ကပေါတ်
ကြိယာဗာ ဇကုအိုတ်ရ၊ ပ္ဍဲဂွံစိုတ် အ
လန်ဏအ်မ္ဂး ညံင်မအံက်ဇကု ဂွံကလိ
ဂွံလညာတ်ဍံဂှ် လုပ်ပေါဲဗတိုက်ရောင်
ရှ်သၟ်ဂွံ ရန်တၟအ် လဝ် ရ တုဲ မိ ယေန်
သ္ဂၢင် စှ်နူဘာဂှ် နကိုတ္ၚးလိက် ကို
ဗစိုပ်နုင် မိမဇကုတုဲ ကိုတိတ်ဒုင်ပ္ဍဲဗဒိပ်
ကဵုပ္ဍတ် ဍုင်ရေဝ်ဏအ်ရ။ ရဲသိုဂမ္ၚိုင်
ဒၞာ်ရ မိယေန်သ္ဂၢင် ကလေင်စ ရောင်
ဂှ် ဂွံတိကေတ်တုဲမိပ်စိုတ် ပ္ဍဲမလောန်ရ
တုဲယးဂတ သွက်ဂွံဒုင်တ္ၚုင် မိယေန်
သ္ဂၢင်ဂှ်သ္တအ်ရဲတအ် တိတ်ကၠုင်မင်ဒှ်ုင်
ပ္ဍဲဗဒိပ်ကဵုပ္ဍတ်ဂှ်ရ ခြာဟွံလအ်ကဵုပ္ဍတ်ဂှ်
ကၠုင်စိုပ်တုဲ သ္တအ်ရဲဂမ္ၚိုင် လ္ၚီ ဂှ် ရပ်
ကေတ်ထိုင် လ္ၚီဂှ်ရပ်ကေတ်ကၛာရ။

‘မံင်မိပ်မံင်ဟာသ္တအ်ရဲတအ်’
‘ပိုတအ်မံင်မိပ်မံင်ရလေဝ်’
‘လ္ပုဟ်အဲစ ကၠုင် အလန်ဏအ်ဂှ်
စ ကၠုင်သိုကသပ်ဍောင်’
‘မုကသပ်ရောမိယေန်သ္ဂၢင်’

ဒီဂရိကဝ်လိက် ဍုင်မတ်မလိ

‘ကသပ်အဲမချပ်ဂှ် မွဲတဲ့မွူး ဗော်တအ်
ဂွံဆဵုကေတ်ရလေပ်’

အဃောမဟိုဲခရဳ တက်ကျာဂှ်ပေင်ကွ်စက်ဝးကအ် ကၞုင်စိုပ် ဇရေင်သိုဝ်ဇကုရ၊ အနာဲဒွာစိင်လေပ် ဒဒှ်ရမိယေန်သ္ဇာင်စ´ ကၞုင် နူဘာကပ်လိဂ်ဂှ် ပ္ဍဲဂွံစိုတ်တေံ မိပ်ဒ္ၜင် သိုတ်သိုတ်ကိုရ မိယေန်သ္ဇာင်လေပ် ဟိုတ်နူဇကု ကလေင်စ´ ကၞုင် နူဘာကပ်လိဂ်တဲ့ နကို ပြဝေဏီမန် တြေံတြပ်တအ်ဂှ် ဗွဲကိုပ်ကၠာထွးကို မိအံက် မအံက်ဇကုရ၊ နူကၠာဟွံဂွံဟိုဲဂး ဂလာန်သလ္လာပအလ္လာပဏီဂှ် ဂဇာအ်အေမ်ဒေမ်တဲ့သိမ်ဂါရဝ လ္ဂာပ်မိကိုမစေါရ။ အနာဲဒွာစိင်လေပ် ညာတ်ဒးအကာဲအရာ မိယေန်သ္ဇာင် မသ္ဂှ်တဲ့ တွေင်တွပ်တိုန်ပ္ဍဲစိုတ်ရ။ မိယေန်သ္ဇာင်ဖျေံကၠုပ် သ္ဂဝတ်တဲ့ အနာဲဒွာစိင် ဟိုသ္ဂးတိုန်ဂလာန်ဂှ်—

‘နေကောင်းရဲ့လားသမီး’

‘အဲမံင်စမိပ်ဒ္ၜင်ကိုရမအံက်’

အနာဲဒွာစိင် မိင်ဒးရမျာင်မန် မိယေန်သ္ဇာင် မဟိုသ္ဂပ်ဂှ်တဲ့ ထွးတိုန်ဂွံဟ်ဂိ ဗိုက္ဍာက္ဍာတေံပ္ဍုန်ရ။ ကာလဒေံအာနူသိုဂှ် အရေပ်မန်လေပ် ဒေံဟိုဟွံဂွံ ကာလဒေံကလေင်စ´ဂှ် ဂွံနင်သိအရေပ်မန် ချပ်တိုန်ပ္ဍဲစိုတ်သဵုဏာအ်တဲ့ ထေဲပ္ဍတ်ရ။

‘မအံက်.... မုဒှ် စိုတ်ဂိဒ္ၜင် သ္ဂုဂကူ
ရောမအံက်’

လိခ်ပတ် ယေန်သ္ဇာင် ဂကူပိုဲဂှ် စိုန်မအံက်ဟိုဲဂးဟွံမွဲကို သုင်စောဲကိုလေပ် လ္ၚုပ် ပ္ဍဲဘာတက္ကသိုလ်ဒီဂရီကပ်လိခ်တေံ ညးတအ်ဟိုဲဂး သုင်စောဲဒ္ၜင်ဗွဲမဂၠိုင်ရ ဆဂှ်ဟွံကဏီ ပ္ဍဲသ္ဂိုင်သ္ဇာပ် ဥပဒေ ဗိုစန်ဒက် ကၠိုန်ဍုင် ဆိုယှော်ငြေတ်ဂှ်လေပ် ရဲမဂွံ အလိုအသီတအ် ဍိုက်ကပေင်ငံ ညး တအ် ကို လပ် အခေါင်ဒိုဟ် မအာ်က် မာတ်လနိုလပ်ဂှ် မအံက် ဒှ်ခေပ်ဍုံညိဟာ က လေင် ချပ်ရံင်ညိ’

‘ဒ္ဂိ....ကောန် ဝေတ်အပါရောင်သွံ စွံလပ်ဘာဂှ်ဂွံနင်ပညာ ဆဝေတ်အပါ ဇကုခေပ်ဟာ’

သဵုဂှ်ဟွံသေင်ရမအာ်က် မအာ်က်ဂှ် ဟိုတ်နူ လညာတ်ခေတ်တြေံတေံ နွံဒ္ၜင်ဏီတဲ့ အဲကောန်ဒးလ´ထွးကိုဏောင် ခေတ်လ္ၚုပ် ဗိုခေတ်မအာ်က်တအ် ဟွံသေင်ရ၊ စိုတ်ဓါတ် ပဒေသရေဇ် ကပ်လပ်နီတအ်ဂှ် ညးတအ်ကိုကၠာတ်ပ္ဍိတ်တဲ့ စိုတ်ဓါတ် ဆိုယှော်ငြေတ်ဂှ်ပေင် ညးတအ်ကို ယိုက်ဂွေင်ကေတ်ရ။ စိုတ်ဓါတ် ဆိုယှော်ငြေတ်ဟိုဲဂှ် ဒိုက်တုပ် သိုက်တုပ်မဒှ်ရမအာ်က်၊လ္ၚုပ်မအာ်က် ကၠုပ်မန်ဂိ ကောန်မန်ဂှ်လေပ် ဒှ်ဒ္ၜင် ကောန်ဍုင်အရင်ဆိဇာတိမအာ်က်ရဟွံ

သေင်ဟာ’

အနၠဲဇ္ဍူစိင် မိင်ဒးရမျာင် မိယေန်သ္ဂာင် မသောင်ကလးကိုတဲနကိုယဝ့ ကျာဟောင် ဟီ.... ဟီ.... မကပိုက်ကသိုဟ်ဍ္တိတ်ယဝ့ရ။ သ္ဂက်ဂွံလက်ဒေါန်ဂှ်လေဝ်ဟွံဒှ် အဃော အနၠဲဇ္ဍူစိင် မပါ်ဍါဒှ်င်စိုတ်ဂှ် မိယေန်သ္ဂာင်ဆက်ဟိုတိန်ပ္တန်ရ။

‘ဂကူပိုဲဂွံအိုတ် လိက် ပိုဲ ဂွံ ကၠက်ဂှ် ဟိုတ်နူမှ်ဟ် ဗိုမအံက်တအ်ဟောင်မဒှ်ရညံင်ညးတမ္ဇာတအ်မဟိုစကို ‘ပြာတ်ဂွံချိတ်ဟိုတ်နူသတ်ဍိုံ’ လ္ဍုဟ် ဂကူပိုဲဂွံကၠက်ဂှ် ဟိုတ်နူမအံက်တအ်ဒှ်ါမလိုက်ဟောင်ဂွံကၠက်အာမဒှ်ရမအံက်’

အနၠဲဇ္ဍူစိင် မိင်ဒးရမျာင် မိယေန်သ္ဂာင် သောင်ကလးကိုတဲ ဖျေအာစိုတ်ကွဲ့ကွဲ့ရ။ ခဝ်ဇုတ်ဇကု မ္ဂုံဒှ်င်တအ်ဂှ် ညံင်ဂွံပြေပြံင်အာဂှ် ဗိုလိုဂွံကလေင်ခေ့ဝ်ပရေရေဝ်ဂုဏ် သ္ဒူဂကူဇကုညိပ္ဍန်ရော....ရသဝ်ဂွံ ချပ်ပဲ့ဗိုတ်တဲ—

‘ဥာံပြမ်ဝ်....အတိုင် ကောန်ဍုတ်အဲမဟိုဂှ်တဲ့ဏာအ် ‘အဲမအံက်ဇုတ်ကၠုင်တဲရ၊ အတိုင်ခဝ်ဇုတ်အဲဂှ် ဗိုလိုဂွံ ကလေင်ရေဝ်ဂုဏ် သ္ဒူ ဂကူ ပ္ဍန်ညိဂှ်ရောကောန်ဍုတ်’

အဲကောန်ဍုတ်ဏာအ် ဂွံမိင်ကေတ်ဂလာန် မအံက်ဇကုသဝ်ဂှ်တဲ မိပ်စိုတ်ဗွဲမလောန်ရ။ ဒုဟ်မအံက် မ က လိလောန်ကၠုင်တဲတအ်ဂှ် ညံင်ဂွံပြေပြံင်သ္ဒူဂကူဂှ် ပိုန်ဒြပ်မအံက်မကလိဂွံလဝ်ဂှ် သ္ဂက်လိက်ပတ် ဘာသာဇကု ဂွံဇ္ဇော်မောဝ်တိုန် ဒွဲဘာ—အ္ဍာဘာမန် ဟွံမဲတအ်ဂှ် ဥဲလိင်စုတ် အ္ဍာဘာမန်ညိ၊ တဲပ္ဍန်နကိုဖြဟတ်မအံက်ဂှ်ပဲ့ ဥုင်ရေဝ်ဏာအ် ဘာဇ္ဇောန်ကွတ် လေ့်ဒယေ့် အဒိုက်ကွာမန်မဲဂှ် ခ္ဂံဗဒှ်တဲ သ္ဂက် ယေန်သ္ဂာင်မန် ဂွံမံက်ဂတဝ်ဂှ်မအံက်ကေတ်တာလျိုင်ညိ’

‘အတိုင်ကောန်ဍုတ်နွံပိုက်ဂှ်မအံက်ဖဒိုက်ဗပေင်ကိုဍ္ဍိုတ်ရ’

အနၠဲဇ္ဍူစိင် ဖျေကေ့ံဂျိ ပကာဝ်ကေ့ဂွဟ်ရ။ အတိုင်ကောန်ဍုတ်ဇကု မဟိုဂှ်ဒ္ဂတ်ဗက်ဍ္ဍိုတ်တဲ ပဲ့ဘာတန်မူလဟွံမဲကိုအ္ဍာဘာမန်တအ်ဂှ် နကိုသြန်ဇကုလိင်စုတ်အ္ဍာဘာမန်တဲ ကိုဇ္ဇောန်တလိက်မန်အိုတ်ရ၊ ဘာဇ္ဇောန်ကွတ်လေ့်ဒယေ့် အဒိုက်ကွာမန်လေဝ် ပဲ့အရာဝ်အံင်မေဍ္ဍာဂှ် ဍ္ဍိုတ်ကေ့ံ ငှ်ဟ်မးတဲသိုင်ဗဒှ်လဝ်ရ၊ ရှိဟ်ဟ်မစိုပ်တဲအဒိုတ်ပံက်ဘာဇ္ဇောန်ကွတ်လေ့်ဒယေ့်ရ။

မိယေန်သ္ဂာင်လေဝ် ဟိုတ်နူကသပ်ဇကုအံင်ဇ္ဍးအာတဲ မိပ်ဒှ်င်စိုတ်ရ၊ ဇကုလေဝ် သ္ဂက်တာလျိုင် ဂကူဂွံပြေတဲအတိုင်ပညာဇကု မ က လိဂွံ နင်ဂှ်ကလေင် ပရေဂုဏ်ဂကူရ။ ပဲ့ဒှ်ာန်ဒေသသ္ဂုဲကို ဥုင်ဇ္ဇော်ဂှ် အာသ္ဂ အ္ဍာဘာနဒှ်အ္ဍာမျှော်မဲတဲ ပံက်ဒှ်င်မတ် သ္ဂုတ်ကောန်ရာမညတံ အိုတ်ရ၊ ကောန်ဂကူမန် မ္ဂုံကို ပညာဂတာပ်ခေတ် တအ်ဂှ်လေဝ် ယဝ်ရလညာတ်နွံဒှ်င် ဗိုမိယေန်သ္ဂာင်ကိုမ္ဂး စိုပ်မဲတဲ လဝ်ခ္ခပတ်ဂကူမန်ပိုဲ ဂွံဇ္ဇော်မောဝ် ရာင်ဆဲတိုန်မာန်ရောင်ဂှ် ဂံင်ဟိုသဝ်ဏာအ်ရ။

နဲအံင်ဇ္ဍး
ရတ်တံင်။

ဒိဂရိကဝ်လိက် ဥုင်မတ်မလိ

●○○○ဩ၊ ဗို အဲ ဖြ ဗို ဇေၯ်

○ "မံင် အကြာ ရှ်—ဟွံတီ ရှ်" မ္ဂး ညး ကော်ဒ်ဓဂကူရ်ပ္ဍဟ်ရ၊ ဓလဝ်သ္ၚုတိတ် နူဍုင်မန် သုင်လဝ်ဍုဟ် ဗ္ဂောဝ်တိတ်နူတိ ဍုင်မန် ဒှ်မံင်ဂကူ မိမ ဗုဇ ဇနော်နာဲ မန် ဇတ်တ်ရဂှ် ယဝ်ရ ဟွံလေပ် အရေဝ် မန် လိက်ပတ်မန် ဟွံကိုပ်ဒုင် ပွဲမပ္တံပ ရေင်ယေန်သ္ဂောင်မန် ဝင်ကောန်ဂကူမန် မ္ဂး မ္ဂိဟ်မုဂကူ ဂွံဍုတ်ဒ် ကော်ဓ ဒိုဟ်ဂှ် ရော။

ဒှ်ဘဝမ္ဂိဟ်မွဲဘဝတုဲ ဟွံရေင်တ္ၚုင်ဒ တုဲမြဲမောဝ် မပ္တံပရေင်ဂကူ ပရေင်ဍုင် ပရေင်မ္ဂိဟ်တုဲ တိဒ္ဒုင်ဆအယာံမာတ် ဖိုဇ ဇကုသ္ဒး ရံင်ဆစိုတ် အတ္တဓဝ်ပေါင်မ္ဂး ပူဂို တုပညာ ကွာတ်မျှောံကိုန်ထိုက်မ ပ္တံကျာ် တုအရှ်တအ်လေဝ် ဟွံထိုင် သး မ္ဂိဟ်ဒေဝတ်တအ်လေဝ်ဟွံထိုင်သး ပ္တိုန်စရာဲကုမ္ဂိဟ်ဂှ်ရ။

ဟွံတိုလ္ဒီလဝ် တ္ဂံဆုမွဲလျိုတုဲ ကာ လအာတရ် ကန္တာရ ဂန္တ် ဂန္တာန် သ္ဂာန်တတုဲမ္ဂး ဗှ်သ္ဂာသ္ဂၚ်ဆု၊ ဟွံဗဝ် လဝ်တံ ဟွံဖ္ဍုက်လဝ်တ္ဂံ မွဲလျိုတုဲ ကာ လညာတ်သတ်ပ္တ် မိက်ဂွံဝက်စရှ် ဓဟ် ပလှ်ဓ၊ ဟွံပတုဲလဝ်ဒါန် သီလ ဘာဝ နာ မွဲလျိုတုဲ ကာလချိုတ် မိက်ဂွံအာ သွဝ် ဍုဟ်စိုပ်ကအ်မှ ဂွံကလအ်ကျာ် ဓဝ် သင်ညုံင်ဗို "မာံက်အံင်-ကော်ာံ မိဍောင် ဩန်" တအ် ညးဓါဂှ်တိုမ္ဂး....

ယၚ်ရ ကလေၚ်ရံၚ် ဝၚ်ပို တမ္ဂာတေံ ဟိုမ္ဂး သ္ဒိုၚ်ဍုၚ်မဏ္ဍမ(မုဟ်တ္ၚအ်)'ဝါရဳ ရောဝ်'ဟိုဂှ် ဒိုန်ရဒှ်သ္ဂာ ဂေၚ်ခလေၚ် အညတရ မွဲကိုလေဝ် ဟိုတ်နူနွံကိုဇဲဗိရိ ယကို ဟိုတ်နူဂွံအဆက်ခိုဟ် ကောံ ရဲ ပ္ၚၚ်မၚ်စိၚ် သ္ဒိုၚ်ဍုၚ်ဗျူဗျာတေံကိုတဲ ဂွံ နၚ်ကောန်ဝုတ် သ္ဒိုၚ်ဍုၚ်ဗျူဗျာ၊ သိုဂွံ ဒှ်သ္ဒိုၚ်ပိုၚ်ပြဳဍုၚ်မဏ္ဍမရ။

ဘဝ မံက်အံၚ် ကို မိဋ္ဌောၚ်ဩြန် တအ်ညးဓါလေဝ် တုပ်သ္ပဟ် လအာဗို ဂှ်ကိုရ။ ဟိုတ်တုန်–ဗွဲစ္ၚတ်ဟိုမ္ဂး မံက် အံၚ် ကိုမိဋ္ဌောၚ်ဩြန် တအ်ညးဓါဂှ် ဒှ် ကောန်ကွာန် ရးမန် သ္ပတ် သ္ဒြဲ နူ ဍုၚ် ဇွော် သိုညး ဓါ ရ၊ ဒိုန်ဂှ် ကိုလေဝ် မံ က်အံၚ်တအ်ဂှ် ဟိုတ် နူ ဒှ်ကောန် ဂုၚ်ဗက် ဒှ်ၚ် ဂုၚ် စက် အာ ကၠုၚ်ဒှ်ၚ် တွံ ရးမန် ကိုဍုၚ်လ္ဂုၚ် တေံ တဲ နကို အဆက် သဒ္ဓါ တုဂုၚ်စက်ဂှ် မံက်အံၚ်မွဲ ဂွံ အ ခေါၚ် မံၚ်ဘာ ပ္ဍဲဍုၚ်ဇွော်လ္ဂုၚ် ဒိုကိုဂွံ ဒဳဂရဳ နူတဏ္ဍသိုလ်ကွတ်စက်ရ။

မိဋ္ဌောန်ဩြန်ပ္ဂန်လေဝ် နကိုအဆက် အမူဇကု ဟွံမွဲကို ကောန်ဇာတိ ဒှ်ဒှ်ၚ် သ္ၚာကမ္ဂောန် ကာယ ပ္ဍဲသ္ဒေဟ်ကၟိၚ် လ္ဂုၚ်တေံတဲ ဒိုန်ရဘဝနူတမ် ဟွံကျောဝ် ကိုလေဝ် ဂွံကၠောံကြောဝ် ပ္ဍဲလ္ဂူဂုံၚ်ဍာန် နာၚ်လောန် ကာတ္တရာ ဍုၚ်ဇွော်မာန် ဂွံအခေါၚ် ဗ္တောန်ကွတ်ပညာ ကဆံၚ် သ္ဂုၚ်ၚ် ဂတာပ်ခေတ် ပ္ဍဲဍုၚ်ဇွော်မာန် ရ၊ သုၚ်ၚ့ဝတ်ရှ်ဍုၚ်တှ် မတွံဂးပညာ ပ္ဍဲတိသ္ဂဝ်ၚ်အဂ္ဂုပန်သ္ဂံတဲ ကလိဂွံဒဳဂရဳ နကိုအဓိက ဘာသာလိက်ဗ္ၚာ နူတဏ္ဍ သိုလ် ဝိဇ္ဇာ/သိပ္ပံကိုရ၊ ညးဓါတံဂှ်ဟိုမ္ဂး အယောဗ္တောန်ဒှ်ၚ်ပညာ ပ္ဍဲတိဍုၚ်မိ တဏ္ဍသိုလ်ဂှ်ဟောၚ် မဗ္တာဋ္ဌောၚ်ဂ္ဂၠ ပ္ၚးထာၚ်ရာၚ်တ်ကၠုၚ် ညးဗ္ၚအ် ပ္ဍဲသ္ပဝ် သ္ဂဝ်ၚ်အဂ္ဂု ပ္ဍဲဇိုၚ်ကၠာအၚ်ယျာတအ်ဂှ်ရ လ္ပုဟ်ဟိုမ္ဂး ပညာလေဝ် ဒိုက်ပေၚ် ဆောဖစက်သွက်ဘဝလေဝ်ဂွံဆို သ္ဂမ္ၚို ထပ်တဲ ထ္ၚက်ကရောဲလေဝ် တဲကၠုၚ်ရ၊ ဩိုဟ်ကိုဩိုဟ်အပ်ဂြိုဟ်ကိုဂြိုဟ်ထပ်တဲ ရှ်ဂစာန် ဒှ်ၚ်ကို ဘဝ ဒက် ပ္ကန် ဒှ်ၚ် ပ ရေၚ် ဇာတ် မေ ဗ္တာ ညး ဗ္ၚအ် နကို သို ဌာန် ဇကု ထ္ၚဲ ပုၚ် ဇ ကု ရ။

သွက် ညး ဓါ တံ ဂှ် ဟိုမ္ဂး ကု သို လ် ကမ် အတိက် ကို ဖို ဟွံ ပ ရေံရ၊ မံ က် အံၚ် မွဲ ဇ္ၚိနူဘာဟွံလအ်မွဲသၚ်ဂှ် ဒှ်အာအေန် ဂျေန်နဳယာ ဂွံအာကမ္ဂောန် ပ္ဍဲတိကေၚ် အၚ်ဝတေံရ၊ ညံၚ်ဂစေံကွ်-ဓါမွဲဆော ကို မိဋ္ဌောၚ်ဩြန် လေဝ် ဗက်အာမံၚ် ကရောံတေံကိုရ၊မံၚ်ဂွံပ္ဍဲတိကေၚ်အၚ်ဝ တေံဟွံလအ်မွဲသၚ် ပ္ၚတ်မွဲသ္ဂံ ဟွံပေၚ် ခိုဟ်ဟ်ဏီ၊နကိုဌာန်ဒှ်ၚ်စုတ်လိက်ညးဓါ တအ်ဂှ် လိက်စိုပ်ကၠုၚ်မွဲတ္ၚး ရ၊ လိက်ဂှ် ဒးကၠုၚ် နူဌာန်ဇမ္ၚဲ မသ္ဒြဲခြာတ် ဗွဲမလောန်တေံဂှ်ဟာဟွံတီ ထိုၚ်လိက်ဂှ် ကိုဍုက်ဒှ်ၚ်ရ၊ တဆိပ်ကၞုပ်လိက် ဗာန်

လဝ်မုဟ်ဂှ်လေဝ်ဟွံမွဲရ၊ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂှ်ရ ဒှ်ဂဲဒးကဵု ဗှ်သုန်ဂတော်ဂှ် ဒးကဵုပိတ်ဇော ဂတော်တုဲ မိခ္ဍာင်ဒြန် ဒးနုက်ကေတ် လဝ်လိက်ဂှ်ရ၊ တုဲပ္ဍဲ....မလိက်ချူလဝ် သ္ဒူထိုင်လိက်ဂှ်လေဝ် ဟွံညဳ ဟွံသာ ဟွံ ကျာ်ဟွံခ္ဍမ်လးလး ဒှ်အက္ဍရ်ဆဒးရ၊ မွဟ်ကောင်ချူလိက်ဟွံသေင်ချူနုင်ရောင် ဟိုဂှ် နူညာတ်ဇကု တဳကေတ်မာန်ရ၊ ရုင်လ္ဂာ် နူ/ပ္ဍဲလေဝ် ချူလဝ်နွံဒုင်ကဵုရ ဆဂးဟွံတုပ်ကဵုလိက်ဘာ မိခ္ဍာင်ဒြန် တံကောင်ဇ္ဍာန်လဝ် နူတန်မူလ ဒိုစိုပ် တဏ္ဍသိုလ်တော်ရ၊ မိခ္ဍာင်ဒြန် ဗှ်ကောင် ဟွံသွဟ်ရထရ၊ ဆအယာံမာတ် ဂွံဆိုဝ် ဂွံဗိုဝေင်ဟောင်ရ။

“ဗှ်မှုးဏံဟွံဒး ဗှ်ရုင်ပ္ဍဲတော်ဏောင် လေ”မိခ္ဍာင်ဒြန် ချပ်သာ်ဂှ်တုဲ မွဲဝါ မဝ်ဗွဲမပြဟ်ပံက်ဗှ်တလိက်ဂှ်ရ၊ ကာလဂှ် ဟိုမ္ဂး မိခ္ဍာင်ဒြန်မ္ဂးဂှ်မွဟ်ဂွံလဝ်ဒဳဂရိ နူတဏ္ဍသိုလ်လ္ဂုင်မွဲဂှ် မတ်ဗုဓလန် ပဍုက်ဇ္ဂာဝ်ခ္ဍာင်ယာပိုမယိုဒုင်ဂှ်လေဝ် ဂြတ်ဂြက်တိုန်အာဒြိုဟ်တော်ရ၊ ဟိုတ် တုန်....တ္ဂးလိက်ပ္ဍဲထိုင်ဂှ်လေဝ်ဒှ်ဒုင်လိက် ဟွံတုပ်ကဵုလိက်ဘာ မိခ္ဍာင်ဒြန်တံ ကောင်ဇ္ဍာန်လဝ်ဂှ်ပ္ဍဲရ၊ သ္ဒူတ္ဂး စကြောတြဳတြဳမွဲတ္ဂးဂှ် ချူကော်လဝ် မအက္ဍရ်လိက်ခဲခဲစုတ်စုတ် ကြပ်ပေင် ဒုင်အလုံမွဲတ္ဂးရ၊ ဟိုတ်နူဟွံတုပ်ကဵုလိက် ဘာ မိခ္ဍာင်ဒြန်တံတုဲ လိက် ဏာအ် လေဝ် မိခ္ဍာင်ဒြန် ဗှ်ကေတ် ဟွံဒးဂွပ် ဆအယာံမာတ်ဗိုဝေင်ဟောင်ပ္ဍဲရ။

ပ္ဍဲဂွံဒြိဟ်တော်ဟိုမ္ဂး “လိက်ဏံကျုင် နူလိုဝ်ရော မူပရောပရာမွဲမဒှ်ရော ညးလိုဝ် မွဲ စုတ်နုင်ရော” သာ်ဂွံရော၊ ဂိုၚ်ကဵု မပ္တိတ်ဒုင်ပုဆ္ဍာ ပ္ဍဲစိုတ်တော်ရ၊ အရှိစိုတ် မိက်ဂွံတိဂှ်လေဝ် ဇ္ဂာ်မံင် ပ္ဍဲဂွံဒြိဟ် တော်ရ။

“အိုဝ်....ကောဗြဟာန် နဲက်အံင် စိုပ်ကျုင်နူကမှောန်မ္ဂး ကဵုညးဗှ်တ္ဂးကဵု ဏောင်လေဝ်”ချပ်သာ်ဂွံတုဲ ပရေထေံ စိုတ်ရ၊ ဗ္ဂမင်ဒုင် မံက်အံင် စ´နူ ကမှောန်ရ၊ ဗိဒှ်ပ္ဍဲဂှ် တုဲဏံညုံင်ကဵုနာဒဳ စက်က္ဂာ် လဇုမံင်ညဳ မိခ္ဍာင်ဒြန် ထေင်ဒုင်ပ္ဍဲစိုတ်တုဲ မိက်ဂွံတင်ဒုင်ဒုဟ် သ္ဒူနာဒဳ ဟွံမွဲ ကဵုဒုဟ်ဂှ်ရ၊ “မင်ဍာ် ဍာ်လအ်တိုန်၊ မင်ပုင် ပုင်လအ်ကၠုမ်” အရေဝ်မန်တမှာညးဟိုစဂှ် ဒှ်အရာဗိုဒ္ဂဲ ဏံရဒှ်။

“ဟောဝ်စိုပ်ရ” မံက်အံင် စ´စိုပ်နူ ကမှောန်ရ၊ ရိုဟ်ဟ်တုဲ မံက်အံင်စ´စိုပ် နူကမှောန်ဟိုမ္ဂး ဗိုန်ရမိခ္ဍာင်ဒြန် ဒုင် ကေတ် ထိုင်ကၠုင်တုဲ ဒုင်ကဵုဒုင် ဂိုက် ယာတ် သွက်ဂွံဇးသ္ဂဲကဵုလေဝ် တုဲဏံ ဟိုမ္ဂး ဝတ်ဗိုပ္ဍဲဒုင် ရိုဟ်ဟ်တုဲဂှ် သွဟွံ ဂတာပ်ရ၊ ဗွဲမပြဟ် ဒုင်ကဵုမံက်အံင် တ္ဂးလိက်မစိုပ်လဝ်နူတုဲဂှ်တုဲ....

“မင်မံင်ကော၊ လအ်ကွံကွံရ၊ နဲ ဍုဏာအ် လိက်စိုပ်မွဲတ္ဂး နူလိုဝ်ရောဟွံတိ အဲလေဝ်ဗှ်ဟွံဒး ဗှ်ရုင်မွဲစုတ်စမ်၊ ဂွံတိ ပရောပရာ”

သာ်ဂွံ သ္ဂးကဵုတြဲတုသိုဗြဟာန်ဂှ်ရ။

မံက်အံင်လေဝ် ရပ်ကေတ်တ္ဂးလိက် ဂှ်သိုအလံင်တုဲ၊ ဗိုန်ရ ဂတးဏာဂတး နုင် ဂတက်ဂတန်တုဲ ပံင်ဗှ်ဒုင် မအက္ဍရ် လိက်တအ်ဂှ် ဂိုၚ်ကဵုအလန် ဂိုၚ်ကဵုဝါ ကဵုလေဝ် ကေတ်အရထအမိပ္ဍါယ်ဟွံဒး ရ၊ ပဍုက်မုက်ဇ္ဂာဝ်ခ္ဍင် ပဍုက်ကွေင်

ညး ဓနုတိတ်ဒ္ဂံင်ရ၊ အဓိပ္ပါယ်လိက်ဂှ် တုန် ဟွံတိတ်ကၠုင်ရ၊လအ်ဂွံညိတဲှမှ....

"အေ....အဲလေဝ် ဗှ်လိက်မန်ဟွံဒးရ မွဲဝ်၊ ဂွံလဝ် အဆပါင် ဆအာယာံမာ**တ်** 'ကဓါ–ကာဝိ' ဓဝ်ဓဟင် ရဏောင်"

မာံက်အံင် ဒုင်ဝန်-ကအ်ပါင် တဝ် တဝ်ရ။

မိဍောင်ဩန် ဟွံပြေစိုတ်ကို ဂလာန် သွဟ် မာံက်အံင်ဂှ်တဲှ....

"ပမ္ဂိဟ်တြဲ မွဲတဲ့ လိက်မန်လေဝ်ဗှ်ဟွံ ဒးဟာ"

သာ်ဝွံ မိဍောင်ဩန်ဟိုဗ္တုန်ဒုဟ်လ္တ။ မာံက်အံင်ရ။

"ဟး....ဗ္တောန်လေဝ် ဟွံဂွံဗ္တောန် လဝ်တော့ ဗိုလိုဂွံဗှ်ဒးရော" မာံက်အံင် ကလေင်ဟိုရ။

"ပလဝ်ထပို ခမိ ဘာလကျာ်ကွာန် တေံကိုရတော့ ဟွံဗ္တောန်လဝ်ရဟာ"

"အခိင်ဘာက္ဍာတ်ဍုင် ပလဝ်ထဝ်ဂှ် တဲ့ရတော့ ဗ္တောန်ဂတာပ်မံင်ဟာ"

"အိုဲ....ဇကုဟွံဗ္တောန်ရတော့"

"အဝ်....ဇေ့ဟိုကိုအဲသွး၊ ဇေ့ဂှ်ရော နူဘဝကောန်ငုာ် ဍောတ်တ် အခိင်ပ လံင်ဂ္ကဝတ် ဘာလကျာ် ပွဲကွာန်တေံ မူပဟွံဗ္တောန်လဝ်ရော"

မပ္တံသာ်ဝွံ သွဟိုတ်ကိုလိက် ဗိုမန်စိုပ် ကၠုင်မွဲတွးဂှ်တဲ့ ညးဓါ သမ္ဘာ တုသို ဂွံလဝ်ဒိဂရိတံ ဓိုန်ရ ဟွံကေင်သေက်ဇို ဃိုဃာဟ်ညးဍုံမွဲလ္ဇော်ကိုလေဝ် လွှုဟ် အရေဝ်ဒးဂိုင်ညးဍုံရ၊ ညးဗ္တုန်ဒုဟ် ကိုအဲ-အဲဗ္တုန်ဒုဟ် ကိုညး ဒ္ဂကၠုင်ရ၊ မာံက်အံင်ဂှ် ဟွံမိက်ကိုဒ္ဂ ပြဒ္ဒညာဇ္ဍော် တိုန်တဲ့....

"ဒေံါ....ဒေံါ....အဲကိုဇေ့ ဟိုဗ္တုန် ဒ္ဂံင်ဒုဟ်ညးမွဲကိုညးမွဲဟွံတွေင်ရ၊ တုဝ် ညးဍုံသိုဓါရ၊ ဃောန္ဂ ပွဲတတ္တသိုလ် တေံ ပွဲဂကောံကွးဘာမန်လေဝ် ပိုဟွံ လုပ်လဝ် ညးကၠုင်ကောဲကိုဗ္တောန်လိက် မန်လေဝ် ပိုဟွံဗ္တောန်လဝ် ကမ်ဗိပက် ပိုကိုပို-ပိုဒးဒုင်ရ၊ ကယျာန်မံင်ညးဍုံ လေဝ် ဟွံတွေင်ရ"

မာံက်အံင်ဟိုထောံ အရေဝ်လဒေါဝ် ဗိုဂှ်မှ ညးဓါသမ္ဘာတုသို ဂွံသိုတ်အာရ။

"ဟိုဗိုဏာအ်တော့ စွံလဝ်အတိုင်ဏာအ် ဒေ့ဟွံတဲ့ရ၊ ကောတိညာတ်ဍုက်ကေဝ် လဝ်ကို လကျာ်မန် ကတ် မံင် လိက် ပွဲအင်ဝဏာအ် နွံမံင်ဂး အာတ္ထးကိုညး ဗ္ဂလ´ကိုမွဲစုတ်လေဝ် ဂွံတိသတ်ဒတ်ပရူ ပရာဒေ့"

မိဍောင်ဩန် ကိုကသပ်ဗိုဂှ်မှ....

"အေ....ကွေံကွေံ....အဲဝိုတ်မံင်"

မာံက်အံင် ဂးသာ်ဂှ်တဲ့၊ မွဲဝါဓဝ် ဗွဲမပြုဟ် ဍုဟ်တိုန်အာဘာမန် အင်ဝ တေံရ၊ အဝ်....သိင်သာကွေံရ ဘဝ ညးဂွံလဝ်ဒိဂရိတအ်ညးဓါယျ။

* * *

တဲ့ယးဂှ်ဟိုမ္ဂး မိဍောင်ဩန်မွဲ နုကို ဍာ်ရမတ်သိုကိုမပေင်ဒ္ဂံင် အလုံဂွံမတ် ဓါလွာ်ဂှ်ဟောင် ဍိုက်ဇက်ကွိပ္ဍတ် ပြုဟ် မြက် လ္ဂုင်–အင်ဝ ဇေ့လွာ် ဍုင်မန် ဏာအ်ရ။

ပွဲစိုတ်တေံလေဝ် "မိအနဗ္ဍာဂုဏ်မွဲ လွကိုဒ္ဂအာ မွဲမွဲသာ်တဲ့ ယဲညး ဂွံ ကို သက်သာတိုန်မာန်ညိကျာ်"ဂး....။

ဗညာတုနဲ(ဍုင်ပံင်)။

ဒိဂရိကဝ်လိက် ဍုင်မတ်မလို

မဒံက်ခေဝ်
ဗုိုဝ်ခွဲစာင်
ဂတာဂၚ်ဂ

○ယွံကောန်ငှ်သွတ်တအ်ယျ....

ဒးကာလမွဲတုဲပ္ဍန် အမာတ်ပန်ဍာ် ချပ် ဖြုပ်ဂစိုတ်မဒံက်ခေဝ်တုဲ လ္ပာဝ်ဗ္တိ သ္ပိင်တ္ဍတိရ၊'ယွံသ္ပိင်တ္ဍ တိ.........ဒ္ဒိက် ကမ္မောန်မသုန်တ္ဍ ဒး ဇ္ဇေ အာ၊ န္ဍု နန်ဍာ် ဒုဟ်ဒဏ်တအ်ဟွံမွဲရ၊ ဟိုတ်န္ဍု မ ဒံ က် ခေဝ် ပသ္ဂဒက်ဝဲတုဲ ဍေံတအ်ဒးဇ္ဇေအာ နူနန်ရအ်....ဟိုတ်ဍာ်ရ ပိုဒ္ဒိုက် တ အ် အာတ်ပါင်အခါင် ဍ္ဍူတ္ဍတိတုဲ ခါရ တ္ဍတိ ကိုအခေါင်မ္ဂး ပိုဒ္ဒိက် တအ် ဒုင် ဍ္ဍိုန်နင်နန်ပ္ဍန်ရ ခါရ တ္ဍ တိ ဟွံ ကို အ ခေါင်မ္ဂး ပိုဒ္ဒိက် တအ် ဟွံဂွံအခေါင် မ္ဂး ပိုဒ္ဒိုက်တအ် ဟွံ ဒုင် ဍ္ဍိုန် ရအ်.... အမာတ်ပန်ဍာ်လ္ပာဝ်ဗ္တိရ၊ သ္ပိင်မိင်တုဲ ကိုအခေါင်ရ အမာတ်မန်ဍာ် ဂွံအခေါင် ပ္ဍဲတ္ဍတိတုဲ အာ ဒုင် ဍ္ဍိုန် နင် ဒ္ဒိက် ကမ္မောန် မသုန်ကုံ ဍာ်ရ ကာ ၁ လ ဍာ် အ မာတ်ပန် လ္ပာဝ်ဗ္တိ သ္ပိင်တ္ဍတိပ္ဍန်ရ၊ ခမဲစာင်နွံဒှ်ပ္ဍဲ ဂတာ ဂၚ်ဂတံဍာ် ဖျ ၚ်ညးမွဲ ယဝ်ရဗုိုဝ်ကေတ်ဂွံမ္ဂးကိုလာပ် ဗဇ´ ထဝ်ညြန်ဗွဲမဂို၊င်ရ။

ယဝ်ရ ဗုိုဝ်ကေတ်ဟွံဂွံမ္ဂး ကိုဘဲရာ ဇာဒဏ်ရအ်.... အမာတ်ဍာ် လ္ပာဝ်ဗ္တိ သ္ပိင်ရ သ္ပိင်မိင်တုဲ ဟိုကိုအမာတ်တအ် ရ၊ ကသပ် အမာတ်တအ် ယဝ်ရဒှ်မ္ဂး ဒိုဟ်ဗွဲမလောန်ရ သ္ပိင်ဂးတုဲ အမာတ် ပန် ဗလးသွဲဒ´ကို အာလန်တက်ဖ´ အလုံရးဒိုဂိုရ ပ္ဍဲရးဒိုဂိုတအ်ဍာ် ဆဗ္ဂတ် ညးမွဲကို ဟွံဂွံဒုင် ကအ်ပါင်ရ၊ တုဲသွဲ ဒ´ စ´လ္ပာဝ်ဗ္တိသ္ပိင်ရ ပိုဒ္ဒိုက် တအ် အာလန်ဖ´ဍာ် ဆဗ္ဂတ်ညးမွဲကို ဟွံဂွံဒုင် ကအ်ပါင်ရအ်.... သ္ပိင်မိင်တုဲ ကိုအာ ကော် မဒံက်ခေဝ်ရ မ ဒံက် ခေဝ် ကျုင် စိုပ်တုဲ သ္ပိင်သ္ပာန်ရ ယွံ မ ဒံ က် ခေ ဝ် လ္ပုဟ်ဂွံ မ ဒံက် ခေဝ် မွဲ ကောံ ဒ္ဒိက် ကမ္မောန်ဖြတြဍာ် အဲစကာရ၊ ခွဲစာင် နွံဒှ်င် ပ္ဍဲဂတာဂၚ်ဂတံဍာ် ဇ္ဇေတအ်ဇ္ဇေ ဗုိုဝ်ကေတ်ညိ ယဝ်ရဇ္ဇေတအ် ဗုိုဝ် ကေတ်ဂွံမ္ဂး အဲကိုလာပ်ဗဇ´ ထဝ်တြန် ဗွဲမဂို၊င်ရ။

ယဝ်ရ ဇ္ၚေတအ် ဗီုပြၚ်ကေတ်ဟွံဂွံမ္ဂး ကိုရာဇာၛ် ဒှ်လမျီအိုတ်ရ သ္ၚိုၚ်ဂး.... ကာလဂှ် ဇှ် ဗီုပြၚ် ခ္ဍဲစာၚ်ရဍိုက် ကမှောန်တြဲဂှ် ဒ္ဒုံၚ်ကသပ် အမာတ်တအ်တုဲ အမာတ်တအ် ပ္ဍုက်ကို ခ္ဍဲစာၚ်မွဲမွဲမရ၊ မဒံက်ခေပ်ဟွံဂွံတိ သက်သက်ရ၊ ကာလဂှ် ဗီုပြၚ်ဇှ်အာသိုညး

ထပ်ဂှ်ရ ဍိုက်ကမှောန်ဖြဲတြဲဂှ် ဆဂွံဗီုပြၚ် ဇှ်အာ ဂွံပ္တိုန်နၚ် ခ္ဍဲစာၚ်မွဲမွဲမရ၊ မဒံက်ခေပ်ဂှ် ပုန်လေပ် နူဂယးဒိုက်ကိုတုဲ စေၚ်ဆပ္ဍတ်မွဲမကို ဟွံဂွံသက်က်ရ၊ ကာလဂှ် မဒံက်ခေပ် ချပ်ဗစာရဏာရံၚ်တုဲ ပ္တိတ်ညာဏ်ရ၊ ဗိုလိုမ ပ္တိတ်ညာဏ်ဂှ်ရော ဗီုပြၚ်ဇှ်အာတုဲ ကာလ မံက်တိုန်ဂှ် ညံၚ်ရစာၚ် ကွက်ဂှ် သွတုဲ ‘အုက် အေပ်အေပ် အော’ ဂြ´တိုန်ရ နနဲသၞ်ဂွံ ပ္ဍတ်ပိဝါသွတုဲတိုန်ကၠုၚ်ရ။

ကာလဂှ် သ္ၚိုၚ်တုတိ ဗလးဏာကို အာကော် ညးထပ်ဂှ်ရ ညးထပ်ဂှ်စိုပ် ကၠုၚ်တုဲ သ္ၚိုၚ်သ္ၚာန်ရညးဂှ် မွဲဗီုပြၚ်ဂွံခ္ဍဲ စာၚ်ကိုရော ယဝ်ရဗီုပြၚ်ဂွံမ္ဂး ကေတ်နၚ် ကိုအဲညိ ကာလဂှ် သ္ၚတ်ဖြဲတြဲဂှ် ဒုၚ်ကို သ္ၚိုၚ်မွဲမွဲမရမဒံက်ခေပ်ပုန်လေပ်ဂွံလေပ် ဟွံဟိုပကိုညာဏ်တုဲ ပ္တိတ်မံၚ်ကသပ်ရ ကာလဂှ် သ္ၚိုၚ်တုတိ သ္ၚာန်တိုန် မဒံက် ခေပ်ရ၊ ယွံမဒံက်ခေပ် ဇ္ၚေဗီုပြၚ်ဂွံခ္ဍဲ စာၚ် မူစိမရော ယဝ်ဗီုပြၚ်ဂွံမ္ဂး ကေတ် နၚ်ကိုအဲညိ ယဝ်ရဇ္ၚေဗီုပြၚ် ဟွံဂွံမွဲမမ္ဂး အဲကိုဘဲ ရာဇာဒဏ်ရ သ္ၚိုၚ်ဂး မဒံက် ခေပ်မိၚ်တုဲ လ္ၚောပ်ပ္တိတိုန်ရ။

ဟွံတုတိ.... သဘ်ပိုမှ်ဟ်တြိုမ္ဂးဂှ်– တုပ်တ် ညံၚ်ရစာၚ်ကွက် ဟွံမွဲကိုခ္ဍဲ သက်က်ရ သဘ်မှ်ဟ်ဖြမ္ဂးဂှ် တုပ်တ် ညံၚ်ရ စာၚ်မ္ဂေံရ စာၚ်မ္ဂေံဂှ်နိသဲကို စာၚ်ကွက်တုဲပေါၚ် မကာလိဂွံခ္ဍဲရောၚ် မှ်ဟ်တြိုမ္ဂးဂှ် သဘ်မကာလိဂွံ ခ္ဍဲဂှ်ဟွံ မွဲရ၊ ယွံတုတိ....ယဝ်ရ ပြေၚ်ကွက်ဆၚ် ကောန်မ္ဂး အဲဍိုက်လေပ် ဗီုပြၚ်ခ္ဍဲစာၚ် ဂွံကိုရအ် မဒံက်ခေပ် လ္ၚောပ်ပ္တိသ္ၚိုၚ်ရ သ္ၚိုၚ်မိၚ်တုဲ ချပ်ဗစာရဏာပ္ဍဲစိုတ် သ္ၚိက် ဂွံဂစိုတ်ဂှ် ကေတ်ဒုဟ်ဟွံဂွံတုဲ မ္ဂးဖျေံ ကေံပယျ ဒုၚ်ကျကို မဒံက်ခေပ်မွဲဝါပုန် ရောၚ်ဟွံသေၚ်ဟာ....။

❋ တၚ်ဒုၚ်ဝန် ပုံအာဂိုဂွံ ကံက်နုက် ပ္တိတ်နၚ် နူလိက် မဒံက်ခေပ် သ္ၚပတ် တြေံတော်ရ။

မၚ်အံက်ဆာန်(တံၚ်ပရၚ်)

ယွံမန်ဟံသာ-မွူးချပ်ဗ္ဒာညိ

ဓိုန်ရဂွံဆိုဲ.... ဇိုဟွံဖဲစိုတ်
ဓိုန်ရဂွံဆာန်.... ဖြဟာန်ညးဒိုက်စိုတ်
ဓိုန်ရဂွံမိင်.... ဟွံဂွံလဟိုင်စိုတ်
ဓိုန်ရဂွံချပ်.... ဟွံပေင်ကသပ်စိုတ်
ဓိုန်သွုးပွး.... ဟွံတွုးတ်စိုတ်
ဓိုန်ရအာပွုန်.... ဟွံဂွံဗ္တာန်စိုတ်
ဓိုန်ရဂွံပိုင်.... ဟွံဂွံပခိုင်စိုတ်
ဓိုန်ရဂွံပံင်.... ပွံင်ခိုဟ်ဒးချိုတ်
ဓိုန်ရဂွံသိုက်.... ဌဒိုက်စိုတ်

အဝ်............ၚုင်လိုက် ၚုင်လိုက်
ယွံမန်ဟံသာ မွူးချပ်ဗ္ဒာတဲ
တန်ဌမ္ဂဟ်လိုက် တသိုက်ရောဟွံမွဲ
ယဝ်မွူးဟွံဇ္ဍောန် လိခ်မန်ဘာသာ
ဒယန်သ္ဂောင်ဂှ်ကို သိုက်ုအရေဝ်ခြာ
ဟွံလ္ပိပရာမ္ဂး မွူးဒးအာစိုပ်
ဘဝဟောံပြ်ရောင်။

(ရန်တ္ၚအ်ကို်ပူဂို မဝိုတ်-တ္ၚိုင်မံင်ဘဝ
ကောန်ဂကူမန်တအ် ညးဂမ္ဂုင်)

ရာမည—မဲထဝ်ဟံ
မုဟ်ၚုင်။

◯ မွိဟ်ဂကူဇိ မတန်တ်မမံၚ်ပ္ဍဲက္ဍိန်ဍုၚ် ပိုလ္ပုဟ်ဂှ် ဂွံဆိုကေတ်ရ၊ မပ္တံကောဒေံ ကောန်ဍုၚ်အရေၚ် ပိုမန်၊ဗၟာ၊ကရေၚ်၊ ကယျာ၊သေံ၊ရခိၚ်၊ချေၚ်၊ကချေၚ် တံ မဒှ်ရ၊ သ္ဇုၚ်နူဏံလေဝ် မွိဟ်ဗွဲမဂိုၚ်ငှ်ၚ် မ္ပံၚ်ဍိၚ်ကိုရ၊ကောန်ဂကူလ္ပိတံဂှ် ပဟိုတ် နူဒှ်မွိဟ်ပ္ဍဲဌာန်ဒေသ အကြာဂြိုပ်အကြာ ဂရေဝ်ဒိုက်ဂို ဒှ်ဂကူဂကောံသ္ပတ်မွဲတဲ ဟွံ မံက်ဂတဝ် ဟွံပြာကတ် ကေွံကေွံရ။

ဥပမာ—ညံၚ်ရ် ကောန်ဂကူ နာဂတံ ဝ,တံ၊ ပဒိၚ်,တံ မဒှ်ရ၊ ကောန်ဂကူလိုမွဲ ဟွံဟို ယဝ်ရ ပိုသ္ဇိရံၚ်ကေတ် ‘ကြက်’ ဂကူဂှ်မူရောဟိုမ္ဂး လိခ်ပတ်ယေန်သ္ဇာင် ဂှ်ဒှ်အဓိက ဒှ်တံမူလဒ္ဍုံဏောၚ် သ္ဒှ်ဏာ ဂံၚ်ၚ်ရ၊မွဲသဵုပ္ဍန်မ္ဂးယဝ်ရပိုစတ်က္ဍာတ် ထံက်ရံၚ်ကိုမွိဟ် မမံၚ်သ္တ။ ဂုးတိပ္ဍန် လေဝ် မွိဟ်ဂကူသ္ဍုၚ် သ္တ။ဂုးတိပ္ဍန်ညံၚ် ရ်ရဲ ရုယှာ၊ ရဲအမေရိကာန်၊ပြင်သေတ် ဇျုဝ်တိၚ်တံ ပဟိုတ်နူ လိခ်ပတ် ယေန် သ္ဇာၚ်ဒ္ဍုံတံသ္ဍုၚ်ရ ဂကူ ဒ္ဍုံတံလေဝ် ကဆံၚ်သ္ဍုၚ်တိုန်ဂှ် ဒှ်ဍုံ ဗွဲစ္ဍတ်ရောၚ်။

လ္ပုဟ် ကောန်ဂကူမန်ပိုဂှ် ညံၚ်ဂွံဒှ် ဂကူသ္ဍုၚ် ဂကူပြဂှ် ပိုဂွံပ သဵုလိုရော၊ မွဲအခိၚ်တေံ ကောန်ဂကူမန်ဂှ်မံၚ်က္ဍုၚ် ဇိုလို ဒှ်ကောန် ဂကူသဵုလိုရော၊ တၚ် သ္ဍာန်ဂွံ တၚ်(၁)ဂှ် ပိုကောန်မန်တံ ဂမ္ဍိုၚ် ဗၟာပ်ပ်ကောန်မန် မ္ဂးမၚ်မွဲ ထိၚ် ဒက်အာ လိခ်ပတ် ယေန်သ္ဇာၚ် ဇကု ဏောၚ်မ္ဂးသ္ဒှ်ဏာရ၊တၚ်(၂)ဂှ်ကောန် ဂကူမန်တံညးဂမ္ဍိုၚ် မမံၚ်က္ဍုၚ်ဍုၚ် ဇကုကိုဇကု၊ နန်ထဝ်ပြာသာဒ် ဂွံဒလဝ် ကၠိုၚ်တ္ၚာၚ် မ္ပံက္ဍုၚ်ကိုဝၚ် ပြာပြာ ကတ်တ် ဗၟာပ်မွိဟ်မဇှ်လ္ပတ် ရာဇဝၚ် တိကေတ်မာန်ရ။

ယဵုကောန်ဂကူမွဲ လိခ်ပတ်ကို ယေန် သ္ဇာၚ်ဟွံမွဲမ္ဂး ကြက် အနာဂတ် ဂတ ဂွံဇ္ဍော်မောဝ်ဟ်တက်အာဂှ် ဟွံမွဲသက် သက်ရ၊ ဟိုတ်ဒှ်သဵုဂှ်ရ ‘ကြက်’ ဂကူဂှ် ဒှ်လိခ်ပတ် ယေန်သ္ဇာၚ်ဏောၚ် မဒှ်ရ၊ လိခ်ပတ်ကို ယေန်သ္ဇာၚ်ဂှ် မတုပ်တ်

လိ ခ် ပတ်၊ ယေန် သ္ဇာၚ်၊ အ ခိ က် က္ဍာ၊ မ န် တ အ်ာ ဒး ဆာ န် အာ

ညံၚ်ရ် ဥပမာ ဍုဝ် ပ္ဍဲက္ဍာမဒှ်ရ၊ ယေန် သ္ဇာၚ်ဂှ် မတုပ်တ်ညံၚ်ရ် က္ဍာမဒှ်ရ၊ညံၚ် ဍုဝ်ဟွံဂွံ ဇ္ဍာဝ်ပြိုဟ်တိတ်အာ နူက္ဍာဂှ် ဇိုက္ဍာဂှ်ပေၚ် မစိုဗိုၚ်လဝ်ရ၊ စတုပ်ပ္ဍာ ညံၚ်ရ်သဵုဂွံ လိခ်ပတ်ကို ယေန်သ္ဇာၚ် အညမည ဒ္ဍုံစပ်ဖျပ်မံၚ်ညးသ္တံရ။

လိခ်ပတ် ယေန်သ္ဇာၚ်လ္ပုဟ် ရံၚ် ကေတ်ကို သ္ဒိုၚ်သ္ဒာဝ် ဥပဒေ(ပုဒ်မ

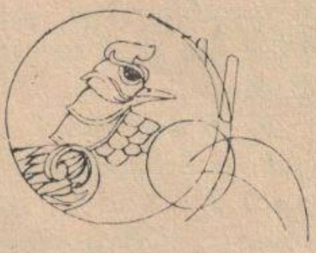

၁၂၈)(က)မ္ဒး ပြိကောန်ဂကူလိုမ္ဂဲပ္ဂံ ပ္ဂိ သ္ဂက်လိက်ပတ် ယေန်သ္ဂာင် ဇကုဂ္ဂံ ဇ္ဂော်မောဝ်တ်ာတက်တိုန်အာဂှ် ကော့ာန် မာန်မ ံင်ရ၊ ဆဂး လ္ဂလုက်စုက်ဒးကို ကောန်ဂကူတ္ဂဟ်ဒ္ဒာင်ညိ၊ လ္ဂုပ်သ္ဂိုင် ဆိုယော့်လေတ် ကွိုန်ဍုင်ဗ္ဂာဏံလေဝ် ပ္ဂဲကိုတ္ဂို့ရးဍုင်ဇကုသ္ဂက်ဂ္ဂံဇ္ဍောန်လိက် ဘာသာဇကု ပ္ဂဲဘာတန်မူလ ပ္ဂဲအခိင်ဂှ် လေဝ် ပိုဂ္ဂံတိမိင်ကောတ်ဒ္ဂိင်ရ။

လ္ဂုပ်ဇ္ဂာဝ်ပ်ဍုင်က္ဂာန်မန်တံအိုသိ မြော်မ္ဂိဟ် ဂကောံဗော်ပါတိ မ္ဂဲဟာန် ကော့ံဂကောံ ဃံင်က္ဂာန်တံ ညးဂမ္ဂိုင် ပ္ဂတရ်အာကို့ပ်တ္ဂဲဇ္ဍောန်အာလိက်ပတ် ပိုမန်ကိုကောန်ဇာတ် ပိုမန်အိုတ်ညိဂှ် ထပ်ကိုဏာသတိ ဗတိုက်ဇ္ဍော့်ဏာ ပ္ဂန်ရ၊ ဂကောံသ္ဂိုင်တ္ဂို့ရးဍုင်မန် တ္ဂဲဏံ လေဝ် ညးတံဇ္ဍောန်မ ံင်လိက်မန် တန် ပထမ ကိုတန်ကောန်ငှ်ဂှ် ကြပ်ညောန် ကိုတ္ဂဲတ္ဂို့ရးဍုင်မန်မ္ဒး ညးတံသ္ဂကိုပေါ သ္ဂာန်လိက် ပ္ဂိုင်ဍုင်မတ်မလိ၊ ပ္ဂိုင်ဍုင် ဓါသ္ဂာင်၊ ပ္ဂိုင်ဍုင်မုဟ်ဍုင်၊ ပ္ဂိုင်ဍုင် ကျာ်မြဟ်၊ ပ္ဂိုင်ဍုင်ဖြပ်ဗု တံလေဝ် ရိုဟ်ဟ်သ္ဂာံရ က္ဂးဘာ အံင်အာလိက်ကို အ္ဂာဇ္ဍောန်လိက်ကို ညးတံဇိုန်ကိုလာပ် သ္ဂ။စင်တ္ဂဲတ္ဂို့ရး ဍုင်မန်ဂှ် ဂ္ဂံဆိုကောတ် နူသက္ကရာဇ် ဂ၉ဂဝ-ပ္ဂံကို ဒိုလ္ဂုပ် မိပ်စိုတ် အိုဟ်တ္ဂိုဟ်တ္ဂဲ တင်ဂုဏ်ကို ညးမရေင်တ္ဂုင် ကော့ာန်ဗဒ္ဒ ဇ္ဂော်ကို ဖြဟတ်ရအ်။

ဒ္ဒာင်နူဏံပ္ဂန် ပရိုင်မိပ်စိုတ် တ္ဂဟ် ဒ္ဒာင်တံဇ္ဂာဝ်ပ်က္ဂာန်မန်စိုပ်က္ဂုင် ပ္ဂဲတ္ဂဲ ကောန်ဂကူမန် ပ္ဂဲဂိတုမာ် မ္ဂဲစ္ဂက်မ္ဒး ညးတံကော့ာန် ပေါပြိုင်ချ။လိက် ဝဒ္ဒ၊ လိက်ပရေင်၊ လိက်ကဗျ၊ တမ်လိက်၊ က္ဂဲ ဘာသာတံ ဂ္ဂံမိင်ကောတ် ဗိုဍုင်ရေဝ်တံ က္ဂာန်ဒုရာ၊ ပ္ဂိုင်ဍုင်ပံင်၊ က္ဂာန်မုဟ် နာင်၊ဍုင်လ္ဂုင်၊ဍုင်မတ်မလိ၊ပ္ဂိုင်ဍုင် ကျာ်မြဟ်၊ က္ဂာန်ကြေဝ်ဏာ၊ ပ္ဂိုင်ဍုင် ကံကြိုက်၊က္ဂာန်ကံဗိန်တံ ညးသ္ဂလ္ဂိမင်မ္ဂဲ ဆာန်ဒ္ဒလိက်ပတ် ယေန်သ္ဂာင်ကို ဆာန် ကောန်ဂကူပိုမန် ညံင်သ္ဂော်လေပ်အာ လိက်မန်ကို ဒုင်ဒိုက် လ္ဂိပရာ ကော့ာန် အာမ ံင်ဂ္ဂံမိင်ကောတ်တ္ဂဲ မိပ်စိုတ်သော့ာင် စိုတ်တ္ဂဲ ထပ်တင်ဏာဂုဏ်ပ္ဂန်ရအ်။

တုပညာမန် တမ္ဂာတော် ညးမပ္ဂိုစ “ဂလာန်ခိုဟ်ဟ်-ဂလာန်ဍိုဟ်ဟ်၊ န္ဂံပ္ဂဲ ပြကိုဟ်” အရေဝ်ဂလာန် တုပညာတံ ဍာံကေ္ဂံရ၊ ခိုဟ်ကေ္ဂံရ၊ ဒးရးကေ္ဂံရ၊ လ္ဂုပ်ရံင်စံ ဂကောံဗော်ပါတိ ဂကောံ ဃံင်ကံင်သိတ္ဂို့ရးဍုင်မန် တံလေဝ်ညး တံ တက်ပ္ဂိတ် လိက်ဗ္ဂဟ်မန် တန်ပထမ ကို တန်ကောန်ငှ်တ္ဂဲက္ဂုင်တ္ဂဲဇ္ဂရ၊ အ နာဂတ်ဂတနူဏံ လိက်ဒုတိယ၊ တတိယ အုပ်ကို လိက်အဘိဓါန်မန်ကို ညးရန်တ္ဂံ လဝ်ဆက်ပ္ဂိတ်အာဂ္ဂန်ဆောင်ဂှ် ဂ္ဂံမိင် ကောဟ်ရ၊ အဲမ္ဂိဟ်ချ။လိက်ဏံ မိက်ဂ္ဂံပ္ဂိ လိက်မန် သ္ဂက်ကောန်ဇာတ်ပို ဂ္ဂံလေပ်၊ သ္ဂက်ကောန်ဂကူပို ဂ္ဂံလေပ် ပစိုစးကို သော့ာဝ်သ္ဂိုင်တံ လ္ဂလုက်စုက်ကိုကောန်

ဂကူ တွဟ်သ္ဇာင် မ္ဂး မူလိက်ပ္တိတ်တ် ကြုက်စိုတ် ဒ္ဂုတ်ရ၊ ကို ဗြ ဟတ် ဒ္ဂုတ်ရ။

လ္ပုဟ် သေ္ဂစ်ရုင်အခါ ကွာန်ကံဇိန် ပ္ဍန်စံ၊ ပဟိုတ်နူမ္ဂဟ်ဖ္ဍော် ဍုင်ကွာန် ညးတံ ကို္ဍဟ်ကေတ်ကိုဝ် တန်လိက်ပတ် ကိုယေန်သ္ဇာင်ကိုဝ် ဆာန်ကောန်ဇာတ် ပိုမန်ဂမ္ဂိုင်ကိုဝ် ညးတံဒက် ဂကောံလိက် ပတ် ယေန်သ္ဇာင်မွဲတုဲ ဂွံဗ္တောန်ကၠုင် လိက်ကိုကောန်ကွာန်ညးတံ နိုင်စိုပ်အဓိင် လ္ပုဟ်ဟိုမ္ဂး ပွိုင်(၁၀)သ္ဇုံပြင်ကၠုင် ဗှ်ရ၊ လိက်ပတ်ယေန်သ္ဇာင်ညးတံလေပ် ပ္တိတ်ဂွံလိက်-လိက်ဗွဟ်မန် နူအုပ်ပထမ စိုပ်ကၠုင်အုပ်တတိယအုပ်ရ၊ သ္ဇာင်နူဏံ လိက်ဝၚ် ဂတာပ်ခေတ်လေပ် ညးတံ သ္ကုံပ္တိတ်တုဲကၠုင်ဗှ်ရ၊ လ္ပုဟ်ဂွံမိင် ကေတ် ပရိုင်မိပ်အိုတ်ဂှ် "လိက်ဝေါဟာ ရလ္ဂိ"မန် ကြုံ ဗှ်ာ အဓေါညးတံ ပ္တုန်ဒှ်ုင် ဇိုစက်တက်ဒှ်ုင် ဂွံမိင်ကေတ် ပရိုင်ရ။

ခြာ ဟွံ လံ "လိက်ဝေါဟာရလ္ဂိမန် ကြုံပ္ဍာ" တိတ်ကၠုင်ဏောင်ဂှ် စှ်ုဒှ် အိုတ်ညိအဲ၊ လ္ပုဟ်ဂကောံ ကွးဘာ ကဝ်လိက် ဒီဂရီဍုင်မတ်မလိုလေပ် ဒေုံ တံ ပ္တိတ်ဗြဟတ်တုဲ ထပ်တက်ပ္တိတ် မင္ဂခြေန် ကဝ်လိက် ဍုင် မတ်မလိုပ္ဍန်ရ၊ ယွံလေပ် ကောန်ဂကူမန်တံ ညးဂမ္ဂိုင် မူလိက်တက်က် ဒေုံဂွံဒ္ဂကၠုင်လိက်မွဲအုပ်ဂှ် ဟွံလေဝ်သွာရ၊ ဒးဆို ဒးခဗ တင်ဝါတ် ဂါတ်ကိုတရ် ဂိုင်သ္ကုဝ်ကို နာနာသာ် နာနာပက္ခရ ရ၊ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂှ်ရ ကာလ ညးတံ ကတ်လိက် မူတမ်လိက်မ္ဂး အ္စာ ကြောဟ် အ္စာကဝိတုပညာ မဒှ်တံစွံခဝ် မေဍ္ဍာ သ္ဍုလိက်ပတ် ယေန်သ္ဇာင်ကိုဝ် သ္ဍုကောန်ဂကူမန်တံ ညးဂမ္ဂိုင်တုဲ လ္ပု ရန်လ္ပောင်လ္ပတ် ကာယျတုဲ ဩဇ်ချ ပလံင်ချနုင်တံလိက်အိုတ်ညိအဲ။

အဲမိက်ဂွံဗကန်ဗွဲတ္ပုင်ဂှ်လိက်ဟွံစိုစး ကိုသွာစ်သ္ပိုင်သိုသလေတ်ကိုဝ် လိက်ဟွံ လုက်စုက်ဒးကို ဂကူညးတွဟ်သ္ဇာင်ကိုဝ် လိက်မန်ပို ဇ္ဍာပ်ပ်မတိတ်ကၠုင်ဂှ် က္ဍုင် တန် သ္ပရုင် လ္ပုရန်တုဲ ဩဇ်ကိုဗြဟတ် ရာန်ဒှ်အခါအိုတ်ညိအဲ၊ ရာန်တုဲပ္ဍန်လေပ် လ္ပုစွံကပိုက်ဒင်လ္ပုပခါ ထေံညိ၊ စွံငုဟ် မးကိုလိက်တုဲ ဒှ်ကဒှ်အိုတ် ခိုတ်ဂှ် ဂိုင် ကေတ်ညိ၊ ဟွံခိုဟ်ဂှ်လေပ် ဝေင်ဍါ ထေံညိ။

စပ်ဖျပ်ကိုဒ္ဂဲဏံ ဆာန်လိက်ပတ်
ဂှ်သာ်လ္ဂိရော၊
ဆာန်ဂကူဂှ် သာ်လ္ဂိရော၊
ဆာန်ယေန်သ္ဇာင်ဂှ်သာ်လ္ဂိရော၊

တင်သ္ပာန် ပိတင်ဏံ အဲထပ်သ္ပ္ဂး ဏာကိုရ၊ ပထမ ဆာန် လိက်ပတ်မ္ဂး ဇ္ဍာပ်ပ် ကောန်ဂကူမန်အိုသိ ညုံင်ဂွံ လေပ်လိက်မန်ဂှ်မ္ဒးဗ္တောန်ရောင်၊ ဒုတိယ ဆာန်ဂကူမ္ဂး ညုံင်ကောန်ဂကူ မန်ဇကု ဟွံဂွံလိုလာ် ဟွံဂွံကၠုဲကိုက်အခါဂှ် မ္ဒး မင်မွဲရောင်၊ တတိယ ဆာန်ယေန်သ္ဇာင် မ္ဂး မ္ဒးမင်မွဲကပေါတ်ဩဇ် မ ပ္တံ ဗွိုက် သ္ဍုက် နာနာသာ် မွဲဟာန် ကပေါတ် ကွ္ဍင်ကို္ဍက် နာနာသာ်တံ မဒှ်ရောင်၊ ဟိုတ်ဒှ်သာ်ဂှ်ရ ဆာန်မန်မ္ဂးပိသာ်ဏံသိ ညးသိအဲ မင်မွဲကိုခိုင်ကို္ဍက် အိုတ်ညိဂှ် ဗ္ဂိုင်ပ္ဍဟ် လ´ဗွဏာ ဗွဲမရှေ်သေ္ဂ ရ်ဂ´ ရအဲ။

နဲအေမိုင်(မတ်မလိ)။

ဒီဂရီကဝ်လိက် ဍုင်မတ်မလိ

နူတိမန်ခုတ်　　ဓေ့ကျုတ်တိုန်ဖျာ်၊
ဍာ်မန်ဓေ့သုင်　　ပုင်မန်စသွိၚ်။
သွိၚ်မန်ဓေ့ဂှ်　　ဒယှူမန်ဓေ့ဗ္ဒ၊
မိမန်ဖျုၚ်　　ဗ္စကျုၚ်နူဍောတ်။
လ္ဂီလွတ်မၚ်မွဲ　　အဝယ်စိုပ်သတိုတ်၊
ဓေ့ပိုတ်ဒေသ　　မသမ္ဂဴဗဲ။
ယဲတမန်ဗျိုၚ်　　ဓေ့တ္ၚိၚ်ထေံဗျုတ်၊
ပြဟ်ဇာတိပြၚ်　　ပ္ဍောံလံၚ်ညးကွာ။
ပွာချွ်ယုတ်　　ပ္ဍောံစုတ်မြာ်ထဝ်၊
ယဝ်ကေုၚ်ချပ်စိ　　ဂိကေုံရကောန်။

မာံရပ်ပရေံ

အာတ်ပိုင်တမ်လိက်

*****

သွက်မဂ္ဂဇြေန်မန် (ဒီဂရီကဝ်လိက်–ဍုင်မတ်မလို) ပလံင်ဗစိုပ်ကို တမ်လိက်ညိဂှ် ဘိက်ပိုင်ဏာရအဴ။

တမ်လိက်တအ်ဂှ် နကိုဘာသာမန် (ဟွံသေင်)နကိုဘာသာဗှာ ပိုက်စိုတ်ချူမာန်ရ။

သွက်ဂွံပလံင်တမ်လိက်

၁။ မိဍသ
ဌာနပညာရေးဗွံက်
ဒီဂရီကဝ်လိက်၊ ဍုင်မတ်မလို။

၂။ မိခေန်ချိုဝ်သက်
ဌာနလိက်ဗှာ
ဒီဂရီကဝ်လိက်၊ ဍုင်မတ်မလို။

ဥယျာဉ်

မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ် မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆပ်ကော်မတီသည် မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ် တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ၏ ဆပ်ကော်မတီတခု ဖြစ်သည်။ မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆပ်ကော်မတီ၏ ဦးတည်ချက်မှာ မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို အစွန့်ရှည်အောင် ထိန်းသိမ်းပြီး တိုးတက်ပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ယင်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ချစ်ကြည်ရေးနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆပ်ကော်မတီ၏ ဦးတည်ချက်နှင့်အညီ မွန်စာပေကို ထိန်းသိမ်းရန် တိုးတက်ပြန့်ပွားစေရန်အတွက် မွန်မဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ဝေရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြောင့် နှစ်စဉ် မထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပါ။ ယခုနှစ်တွင် အမှုဆောင်များ၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် မွန်မဂ္ဂဇင်းသည် ထုတ်ဝေနိုင်သောအဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ မွန်မဂ္ဂဇင်းကို နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် အတွက်လည်း ဆပ်ကော်မတီအနေနှင့် ကြိုးစားရပါမည်။

မွန်မဂ္ဂဇင်းတွင် မွန်ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ၏ မွန်စာမူအရေးအသားကို ကဗျာဝတ္ထုနှင့် ဆောင်းပါးများဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ တင်ပြထားပါသည်။

မွန်မဂ္ဂဇင်း ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် စာမူရှင်များအား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

နိုင်မြသိန်း

ဥက္ကဋ္ဌ

မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆပ်ကော်မတီ
မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ်

လှုပ်ရှားမှုဓါတ်ပုံများ

၁၉၈၄ ခုနှစ် မွန်သဘင်လွှင်များကို
ယခုကဲ့သို့ လှိုက်လှဲစွာကြိုဆိုခဲ့
ကြသည် ။

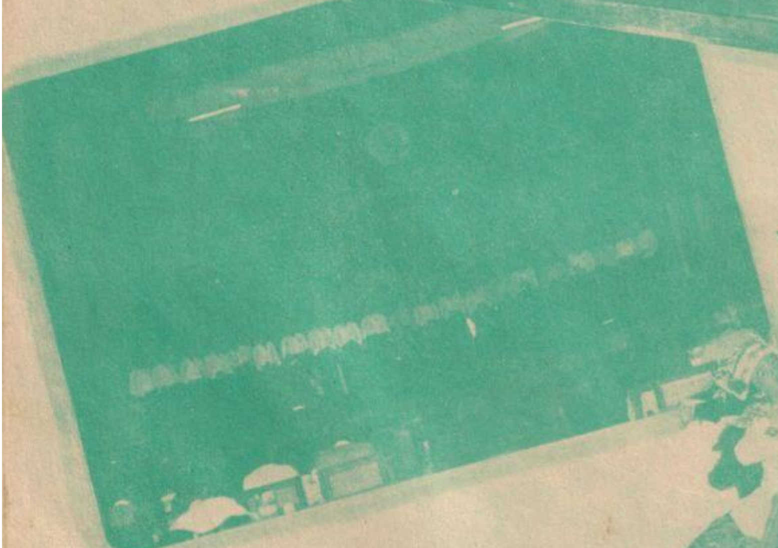

မွန်ယဉ်ကျေးမှုအနှစ်သာရ
ကလည်းကျကဲ့သို့
နှိုးနှိုးမြောင်းမြောင်း ။

၁၉၈၄ - ခုနှစ် မွန်စာပေနှင့် မွန်စကားပြောသင်တန်း၊ မွန်ယဉ်
ကျေးမှုအကသင်တန်း၊ သင်တန်းဆင်းပွဲ နှင့်အတူ မွန်အောင်တော်
တို့ကိုကျင်းကဲ့သို့လည်း ဖျော်ဖြေဆက်ခဲ့ကြပါသည် ။

၁၉၈၅ ခုနှစ် မွန်စာပေနှင့်စကားပြော
သင်တန်း၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုအသင်းက - သင်တန်း
သင်တန်းဆင်းပွဲနှင့် နောက်ဆုံးနှစ်မွန် -
ကောင်လေးများဂုဏ်ပြုနှုတ်ဆက်ပွဲ
အခမ်းအနားတွင် ကျောင်းအုပ်ကြီး -
ဦးလှမြင့် မှ ယခုကဲ့သို့ ဩဝါဒပြောကြား
ခဲ့ပေသည် ။

ဥက္ကဋ္ဌ - ဦးမြသိန်း မှလည်း
ဂုဏ်ပြု နှုတ်ဆက်ခဲ့သည် ။

အခမ်းအနားတွင် မိဘများက
လည်း တတပ်တအား ။

▶ အခမ်းအနားသို့တက်ရောက်လာသောဧည့်သည်တော်များအား၊ ပသာဒဖြစ်စေရာကျိုက်ကဲ့သို့တင်ဆက်ခဲ့ကြသည်။

ဆီမီးခွက်ယိမ်းကလည်း ▼
လှလှပပ၊ ညီညီညာညာ ။

ကျိုက်ကဲ့သို့လည်း ▶
တပျော်တပါးစားသောက်
ခဲ့ကြသည် ။

မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆပ်ကော်မတီ [မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ်]
၁၉၇၄–၇၅ ခုနှစ်

ရှေ့တန်း (ဝဲမှယာ) မင်းမွန်အောင် (စာပေတာဝန်ခံ)၊ မင်းခင်စိုး (အတွင်းရေးမှူး)၊ ဦးယုကြည် (စာရင်းစစ်)၊ ဦးခင်ညို (မော်ကွန်းထိန်း) ဦးလှမြင့် (ကျောင်းအုပ်ကြီး)၊ ဦးမြသိန်း(ဥက္ကဋ္ဌ)၊ မိအေးသန္ဒီ (ဘဏ္ဍာရေးမှူး)၊ မိမြဝင်း (အဖွဲ့ဝင်)၊ မင်းတင်ဦး (စည်းရုံးရေးမှူး) မင်းညာဏ်သိုက် (အဖွဲ့ဝင်)။

အလယ်တန်း (ဝဲမှယာ) မိတင်ဝင်း (တွဲဖက် စာပေတာဝန်ခံ)၊ မိဝါဝါအေး (တွဲဖက် စည်းရုံးရေးမှူး)၊ မိခင်သန်းဦး (တွဲဖက် ပြန်ကြားရေးမှူး) မိထားဟန္ဒတ် (အဖွဲ့ဝင်)၊ မိလှကြည် (တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး)၊ မိအေးအေးမွန် (အဖွဲ့ဝင်)၊ မိယဉ်နု (တွဲဖက် အနုပညာတာဝန်ခံ) မိငွေးငွေးဝင်း (အဖွဲ့ဝင်)၊ မိသန်းချိုအေး (အဖွဲ့ဝင်)၊ မိအေးမြင့် (အနုပညာ တာဝန်ခံ)၊ မိမြင့်မြင့်မွန် (တွဲဖက် စာပေတာဝန်ခံ)။

နောက်တန်း (ဝဲမှယာ) မင်းမောင်လှ (အဖွဲ့ဝင်)၊ မင်းစိုးတင့် (ပြန်ကြားရေးမှူး)၊ မင်းထွန်းမောင် (တွဲဖက် ပြန်ကြားရေးမှူး) မင်းအောင်မွေး (အဖွဲ့ဝင်)၊ မင်း မင်းဟန် (တွဲဖက် စာရင်းစစ်)၊ မင်းတင်ကိုကို (တွဲဖက် စာပေတာဝန်ခံ)။

မွန် မဂ္ဂဇင်း အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ

ရှေ့တန်း (ဝဲမှယာ) မင်းခင်မောင်ဝင်း(မွန်စာတည်း)၊ ဦးယုကြည် (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးခင်ညို (မော်ကွန်းထိန်း)၊
ဦးလှမြင့် (ကျောင်းအုပ်ကြီး)၊ ဦးမြသိန်း၊ မိအေးသန့် (ဘဏ္ဍာရေးမှူး)၊
မိမြဝင်း (မွန်စာတည်း)၊ မင်းစိန်ကျော်လှိုင် (အတွင်းရေးမှူး)။

နောက်တန်း (ဝဲမှယာ) မိတင်ရီ (အဖွဲ့ဝင်)၊ မိခင်အေးဝင်း (အဖွဲ့ဝင်)၊ မိမြင့်ရီ (တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး)၊
မိလဲ့လဲ့မော် (အဖွဲ့ဝင်)၊ မိမြင့်မြင့်ခင်(မြန်မာစာတည်း)၊ မိတင်တင်ဝင်း (မြန်မာစာတည်း)၊
မင်းကျော်ဆွေ (မြန်မာစာတည်း)၊ မင်းအောင်ဆန်းဦး (တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး)၊
မင်းပန်းထိန်(အဖွဲ့ဝင်)။

◀ တက္ကသိုလ်များ၊ ရန်ကုန်၊ ၏ မွန်စာပေနှင့်စကားပြောသင်တန်း၊ သင်တန်းဆင်းပွဲ နှင့် နောက်ဆုံးနှစ်မွန်မောင်မယ်များ နှုတ်ဆက်ဂုဏ်ပြု ပွဲအခမ်းအနားတွင် မွန်စာပေသင်တန်းမှထူးချွန်သူတဦးကိုကျိုက်ကဲ့သို့ ဂုဏ်ပြုခဲ့ပေသည်။

▼ မိဘများလည်းတက်ရောက်ချီးမြှင့်ခဲ့လေသည်။

▼ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ပိဋကခန်းမ တွင်ကျိုက်ကဲ့သို့ပြည့်ကျပ်လျက်။

▶ တလူထူးခြားသော မွန်ရိုးရာ ရှေ့ဉ့်ယိမ်း ကလေသွင်း၊ ရည့်သာ့ဉ်တော်များ ရွဲခက်မွှေယ်ရာ ကျိုက်ကဲ့သို့ အားနှင့်မာန်နှင့်။

မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆပ်ကော်မတီ

မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ် [၁၉၇၄-၇၅]

အတွင်းရေးမှူး အစီရင်ခံစာ

နေ့စွဲ —၁—၇၆

၁။ ကော်မတီဖွဲ့စည်း

၁၉၇၄-၇၅ ခုနှစ်၊ မော်လမြိုင် ဒီဂရီ ကောလိပ်၊ မွန်တိုင်းရင်းသား စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆပ်ကော်မတီနှင့် မွန်မဂ္ဂဇင်း ကော်မတီတို့ကို ၁၉၇၅ ခု၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ် အခန်း ၁၅ တွင် ဆရာ/ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၂။ သစ်လွင်ကြိုဆို

၁၉၇၄-၇၅ ခုနှစ်၊ မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ် မွန် မောင်မယ်သစ်လွင်များကို ၁၉၇၅ ခု၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် အခန်း ၁၅ ၌ ကြိုဆိုခဲ့ကြပါသည်။

၃။ ပြည်ထောင်စုနေ့ ပဒေသာကပွဲ

၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုနေ့အခမ်းအနားကို မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ်မြက်ခင်းပြင်တွင် ကျင်းပရာ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုများနှင့်အတူ မွန်ရိုးရာအက,များဖြင့် ဖြေဖျော်ခဲ့ကြပါသည်။

၄။ ပြည်ထောင်စုနေ့ ဆိုင်ခန်းဖွင့်လှစ်

၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ် မြက်ခင်းပြင်၌ ကျင်းပခဲ့သော ပြည်ထောင်စုနေ့တွင် မွန်မိသားစုဆိုင်ခန်းဖွင့်လှစ်၍ တိုင်းရင်းသား အစားအစာဖြစ်သော 'ပြာတ်ဗိုဟ်' (မွန်ငှက်ပျောပေါင်း)နှင့် အအေးစုံတို့ကို ရောင်းချခဲ့ပါသည်။

၅။ ၃၈ ကြိမ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့

၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၅ ရက်၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ အမှတ် ၅ အ-လ-က ကွင်း၌ ကျင်းပသော ၃၈ ကြိမ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင် မွန်ပဒေသာအက,များဖြင့် ပါဝင်ကူညီဖြေဖျော်ခဲ့ကြသည်။

၆။ မွန်စာပေစကားပြောနှင့် မွန်အက,သင်တန်း

မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ်၊ မွန်တိုင်းရင်းသား စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆပ်ကော်မတီ၏ မွန်စာပေစကားပြောနှင့် မွန်အက, သင်တန်းများကို ၁၉၇၅ ခု၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အခန်းအမှတ် ၅ ၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး၊ သင်တန်းကာလမှာ (တလ) တိတိကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။

၇။ နှုတ်ဆက်ပွဲနှင့် သင်တန်းဆင်းပွဲ

မွန်စာပေ၊စကားပြောနှင့်မွန်အက,သင်တန်းဆင်းပွဲနှင့်အတူ နောက်ဆုံးနှစ် မွန်မောင်မယ်များအား ဂုဏ်ပြုနှုတ်ဆက်ပွဲကို ၁၉၇၅ ခု၊ ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ် ကျောင်းခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

၈။ အထိမ်းအမှတ် အင်္ကျီဒီဇိုင်း

တက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ်ပေါင်းစုံ မွန်မိသားစုခင်မင်ချစ်ကြည်ရေး အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် 'လျူးဗိုပ်ဗှာဲ' တံဆိပ်ရိုက် စွပ်ကျယ်အင်္ကျီများ ဒီဇိုင်းများကို ထုတ်၍ ဖြန့်ချိနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၉။ မွန်မိသားစု ဆိုင်ခန်း

မုဒုံမြို့နယ်၊ ကမာဝက်ကျေးရွာ၊ ကျိုက္ကမော့ဘုရားပွဲတွင် တက္ကသိုလ်နှင့် ကောလိပ်ပေါင်းစုံ မွန်မိသားစုမှ နှိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်မှ ၆ ရက်အထိ အအေးစုံများကို ဆိုင်ခန်းဖွင့်လှစ် ရောင်းချနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၁၀။ ကူညီဖြန့်ချီ

မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ (ရန်ကုန်)၏ ၁၉၇၆ ခုနှစ် မွန်ပြက္ခဒိန် (တက္ကသိုလ်များ၊ရန်ကုန်)၊ (တက္ကသိုလ်များ၊ ရေဆင်း) မွန်ကျောင်းသားများနှင့်အတူ မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ် မွန်ကျောင်းသား/သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်လျက် မွန်ကျေးလက်ဒေသများအရောက် ကူညီဖြန့်ချိခဲ့ကြပါသည်။

မင်းခင်စိုး

အတွင်းရေးမှူး
မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆပ်ကော်မတီ
မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ်။

မဂ္ဂဇင်း အတွင်းရေးမှူး

၏

အစီရင်ခံစာ

စာပေသည် လူမျိုးတမျိုး၊ တိုင်းပြည်တပြည်၏ နား၊ မျက်စိ၊ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းဟု လူကြီးပိုင်းက ပြောပြောနေသည်ကို ကျွန်တော်တို့ ဖန်တရာတေအောင် ကြားနေရသည်။

ကျွန်တော်တို့အားလုံး စုစည်းပြီး သစ်တပင်ကို ပျိုးနေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အသီး၊ အပွင့်ကို ခံစားကြမည့်သူများ မဟုတ်ကြပါ။ အသီး၊ အပွင့်၊ အရွက်၊ အကိုင်း၊ အခက်တို့ဖြင့် စိမ်းလန်း ဝေဆာသော သစ်တပင်ကိုမြင်ကြသည့် စေတနာရှင် ဥယျာဉ်လုပ်သားများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ စေတနာကား အရိပ်ကိုခို၍ အသီးကို ခြွေစေချင်ပါသည်။

ဤနှစ်လည်မွန်မဂ္ဂဇင်းကို(၁၉၇၄-၇၅)ခု ပညာသင်နှစ်အမီ ထုတ်ဝေရမည်ဖြစ်ရာ မွန်မဂ္ဂဇင်းကော်မတီမှ ရွေးချယ်ထားသော စာမူများကို မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ်၊ အထက်တန်းပညာ ဦးစီးဌာန၊ မွန်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ ပုံနှိပ်သူများနှင့် ထုတ်ဝေသူများ ဗဟိုမှတ်ပုံတင်အဖွဲ့တို့သို့ အဆင့်ဆင့် တင်ပြကာ ရိုက်နှိပ်ခွင့် တောင်းခံခဲ့ရပါသည်။ ရိုက်နှိပ်ရက်မှာ ပညာသင်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန် ရောက်ပြီဖြစ်သဖြင့် အလျင်အမြန် လုပ်ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုမဂ္ဂဇင်း၏ အပြင်အဆင်၊ အထားအသိုများမှာ စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်မလာပဲ ချွတ်ယွင်းခဲ့ရပါ၏။ ခွင့်လွှတ်စေလိုပါသည်။

ဤနှစ်လည်မွန်မဂ္ဂဇင်း ဤမျှအထိ အောင်အောင်မြင်မြင် ပေါ်ပေါက်လာသည်မှာ မွန်မဂ္ဂဇင်း ကော်မတီတခုတည်း၏ စွမ်းဆောင်ချက်မဟုတ်ကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။

ဤနှစ်လည်မွန်မဂ္ဂဇင်း ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အဘက်ဘက်မှ ကူညီခဲ့ကြသော သံဃာတော်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ ရုံးဌာနနှင့် ကျောင်းအသီးသီးမှ အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများ၊ စာမူရှင်များ၊ ပန်းချီရှင်များ၊ အောင်ချမ်းသာပုံနှိပ်တိုက်၊ အောင်သန်းပုံနှိပ်တိုက်၊ မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ (တက္ကသိုလ်များနှင့် ရန်ကုန်)၊ မွန်အမျိုးသားနွေ ကျောင်းပရေးကော်မတီ(မော်လမြိုင်နှင့်ရေး)၊ လိုအပ်သောကိစ္စအဝဝကို စေတနာထားကူညီခဲ့သော အခြားပုဂ္ဂိုလ် နိုင်သောင်းရိန်နှင့်နိုင်ထွန်းမောင်တို့ကို မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ်၊ မွန်မဂ္ဂဇင်း ကော်မတီကိုယ်စား အထူး ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်း တင်အပ်ပါသည်။

အတွင်းရေးမှူး
မွန်မဂ္ဂဇင်းကော်မတီ

အချိန်

တို့ရဲ့ပေစာ နန်းတွင်းစာကား
ပမာရေနှုန်း ကြာမြင့်ထုံးသို့
စီကုံးစာခွေ မြင့်သင့်ချေပြီ။

စကားစကား တို့စကားကား
ပမာရေနှုန်း ကြာမြင့်ထုံးသို့
ပြောသုံးဆိုလေ မြင့်သင့်ချေပြီ။

တို့ရဲ့ဂီတ သုခမကား
ပမာရေနှုန်း ကြာမြင့်ထုံးသို့
ဆိုဦးခေါက်လေ မြင့်သင့်ချေပြီ။

တို့ယဉ်ကျေးမှု တို့မျိုးစုကား
ပမာရေနှုန်း ကြာမြင့်ထုံးသို့
ဆင်ထုံးသွားလေ မြင့်သင့်ချေပြီ။

မွန်တို့ခလေ့မှာ တို့ဘာသာကား
ပမာရေနှုန်း ကြာမြင့်ထုံးသို့
မှီသုံးကျင့်လေ မြင့်သင့်ချေပြီ။

လူမျိုးလူမျိုး မွန်မျိုးမှာကား
ပမာရေနှုန်း ကြာမြင့်ထုံးသို့
အားလုံးစောင့်ရှောက် မြင့်ချိန်ရောက်ပြီ။ ။

ကောဝ့်ပလိုင်း မင်းစောမွန်(ရာမညမြေ)

တို့တတွေ တာဝန်ရှိပါသည်

ရဲမင်းထိုက် (ရေးမြို့)

ရာမည
သာစွမှုန်ဌာနေ
ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေသစ်
ဆန္ဒဖြင့်တည်ပြုလို့
တို့ပြည်နယ်ပေါ်ခဲ့ပြီ
စည်းရုံးမှုညီ
တုမမီမာန်အပြည့်နှင့်
ဇာတိဂုဏ်အားကိုး
ဒူးထောက်ညွှံမခံ
နယ်ချဲ့ကိုတော်လှန်တဲ့
တို့မြန်လူမျိုး။

မွန်ရာမည
ဌာနတို့တိုင်းပြည်
တိုင်းခြားအကွာရာမပါဝင်တဲ့
ကိုယ်ပိုင်တွင်မြတ်စာပေ
ယဉ်ကျေးမှုမွန်အမွေ
လေ့လာစေဖိတ်ခေါ်ခြင်း
မြတ်စေတနာဝင်းဖြာလို့
မေတ္တာစိတ်ရင်း။

အသွဲ့အပျောင်း
နွဲ့နှောင်းတဲ့ဟန်ပန်
အလှမှာအယဉ်ဆင့်
ရိုးရာက,ဟန်
စည်းချက်ကမှန်ကန်
ပီယံနားဝင်တေး
ကမ္ဘာကပင်လက်ဖျားတွဲ့,တယ်
မတုဝံ့နိုင်သေး။

ရိုးရာစရိုက်
ဦးခိုက်စို့,လျော်ညီ
စောင့်ထိန်းကာချစ်မြတ်နိုး
တို့လူမျိုးဂုဏ်ရည်
မွန်ဝတ်စုံတို့ဝတ်ဆင်ပြီ
ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်
ရိုးရိုးနဲ့ယဉ်ပါပေတယ်
ရိုးရာအသွင်မပျက်။

(တို့ကောန်ဂကူမန်)
တို့မြန်အတွက်ရောက်ပြီ
တို့တာဝန်တို့သယ်ပိုး
ကောင်းကျိုးအတွက်အားမာန်ချီ
အချိန်တော့တန်ပြီ
ထိန်းသိမ်းမည်မွန်အမွေအနှစ်
ရွှေဟသ်ာတောင်ပံဝင့်အောင်
နေအဆင်းပမာ ရောင်ပြန်တင့်စေဖို့
တို့မြန်ဂုဏ်ခင့်။

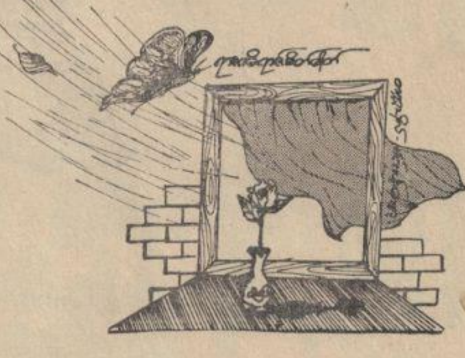

ရာဇာဓိရာဇ် စိတ်ဓာတ်

တက္ကသိုလ် မင်းယဉ်ကျော့

ဟိုးတကြိမ်က
ပုသိမ်,မြောင်းမြ ပူးပေါင်းကြလျက်
နှစ်ဘက်စစ်သည်
ညှပ်တိုက်မည်သတင်း
မွှေးပျံ့သင်းလာသောအခါဝယ်....။

ရာဇာဓိရာဇ် မွန်ဓိပတိလျှင်
အသိနှင့်ချိန် လဂွန်းအိမ်အား
စိတ်ထားမြှင့်ရန် ရည်စိတ်သန်၍
စိမ်ကျန ဒလသုဒ္ဓမာယာ
နန်းတောင်ညာကို ကိုယ်တိုင်သုံးလျက်
ရွှေကွမ်းခွက်ဖြင့်
ကွမ်းတော် ပို့ဆက်စေခဲ့သည်။

ရန်သူဘက်မှ လှေတက်များ၍
သက်စွန့်ဆံဖျား တိုက်ရန်များ၏
အလားအလာကောင်းဘိ အကျပ်အတည်းရှိချိန်
လဂွန်းအိမ်ကား စိမ်းအားပြယုဂ်
အဖြေထုတ်ရန် တွေးဆကြံလျက်
ကနက်အရှင် စစ်ဘုရင်ကို
မှန်ပင်အချစ်ပို စူးစမ်းလို၍
နာမကျန်းဟန် ပြုခဲ့သည်။

နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သော်
သွေးသောက်တပ်မှူး ဖြစ်ရပ်ထူးကို
စူးစမ်းကြမှ ယမန်ညက
ဒလသုဒ္ဓမာယာ ကွမ်းပို့လာစဉ်
ရင်ဝတ်တန်ဆာ လျှောကျရာမှ
အာရုံတွယ်ငြိ တပ်မက်မိ၍
ထက်မြက်သောဓား သံချေးစားသို့
ဓား၏အရှင် အောင်ပွဲဝင်ရန်
ပြုပြင်သံချေး ပွတ်တိုက်ပေးမှ
တိုက်ပွဲကြေန် အမှန်အောင်မည်
သံတော်ဦးတင်စေတော့သည်။

အမတ်ဒိန်နှင့် သမိန်ဗြဲနွ
လျှောက်သမျှကို နားဆင်ထလျက်
အမျက်မယူ ပြုံးတော်မူပြီး
ကြည်ဖြူစိတ်အလို အချစ်ပို၍
တပ်ဗိုလ်မှူးနိန် လဂွန်းအိမ်သို့
မချို့မိဖုရား ပို့သနားသည်
မြင့်မားစိတ်ဓာတ် ပိုင်ရှင်တည်း။ ။

သွေးချင်းများ၏ သမိုင်းမှတ်တိုင်

မိလေးမွန်

ငါတို့မြန်မာပြည် ညီနောင်သားရင်း
သွေးချင်းများတို့ စွမ်းအားစုရုံး
စည်းလုံးလက်တွဲ မခွဲတူညီ
ခိုင်ကျည်စိတ်ဓာတ် ဖြောင့်မတ်မှန်သည်
မေတ္တာရည်၍ ကြည်သာရွှင်မွေ့
ဓလေ့ရိုးရာ ဖျူငှာဖော်ရွေ
စေတနာသဘော မနောဖြူစင်
ချစ်ကြင်ရင်းနှီး သွေးစည်းခဲ့ကြ
သမိုင်းကသက်သေတည်။

တနေ့သောခါ ပြည်မြန်မာသို့
မဟာဖက်ဆစ် နယ်ချဲ့စစ်တို့
စနစ်ဖောက်လွှဲ သွေးရောင်ခွဲကာ
မြန်မာပြည်ထဲ တသဲသဲရောက်
ကွန်းထောက်တပ်ခွဲ ရင်ဝခွဲသို့
ပိတ်ဆို့မွှေလှန် သယံဇာတ
ကြွယ်ဝရေနံ ပြည်ကျောက်သံနှင့်
ဆန်ရေစပါး ကျွန်းသစ်များကို
လက်ဝါးကြီးအုပ် သွေးစုပ်ခြယ်လှယ်
အဆီကိုစား အသားလည်းမျိုကာ
လယ်ယာ,မြစ်ကြောင်း သွေးချောင်းစီးရ
ရွာမှတေးသံ တိတ်ဆိတ်ညံလျက်
ပျက်စီးပဲ့ယောင်း ဘုရားတန်ဆောင်းတို့
မှောက်လှန်ကွာကျ ဆေးစပဲ့ကွာ
သဒ်ါရနှင့် သားနှစ်မြေးဆုံး
မြေယာဖြုန်းကာ လူလုံးမလှ
ဒုက္ခနွံ့နစ် ကျွန်အဖြစ်မှ
လွတ်ရဖို့တွေး အရေးကြီးက
သွေးနီးကြတဲ့ မွန်ဟဲ့ မြန်မာ
ကယား,ကရင် ကရင်,ချင်းနှင့်
တအူထုံ့ဆင်း ညီရင်းတမျှ
ဝ,ရှမ်း,ရခိုင်တို့ အနိုင်မခံ
မျိုးမာန်မချ သွေးစည်းကြခဲ့
နယ်ချဲ့ဖက်ဆစ် ကျူးကျော်စစ်ကို
အမြစ်မကျန် ဓားလှံလက်နက်
ကိုင်ဆွဲထွက်လို့ တလက်မ မချန်
ဖက်ဆစ်ရန်မှ တွန်းလှန်တိုက်ထုတ်
ထိုပြယုဂ်ကား သွေးချင်းများနှဲ့
တွဲလက်ခိုင်ခိုင် သမိုင်းမှတ်တိုင်ပေတကား။ ။

၈/မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ်

မွန်စာပေဦးတည်ချက်

အရာဝတ္ထုသည် တခုနှင့်တခု အပ်စပ်ပြီး အပြန်အလှန် အကျိုးပြုလျက် ရှိကြသည်။ ပျက်စီးမှုရှိသလို တိုးတက်မှုများလည်း ရှိကြလေသည်။

သမိုင်းဆိုသည်မှာ ဘဝပြောင်းလဲနေသော ဖြစ်စဉ်အပိုင်းနှင့်သာ သက်ဆိုင်လေသည်။ သမိုင်းကိုသိရှိအောင်လုပ်ခြင်း၊ စူးစမ်းတီထွင်ခြင်းသည်သာ သိပ္ပံနည်းပညာအမြင်ဖြစ်ပေသည်။

မွန်အမျိုးသား သမိုင်းစဉ်သည် ရှည်လျားပါသည်။ စာပေ သက်တမ်းသည်လည်း ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ပြီးဖြစ်လေသည်။

နိုင်ငံတကာ လူမျိုးအသီးသီးတို့၏ စာပေအတွင်းသို့ ကမ္ဘာ့ လူသားတို့၏ အကြီးဆုံးအောင်ပွဲကြီးက ပဲ့တင်ရိုက်ခတ်သဖြင့် ယင်းစာပေအသီးသီးတို့၏ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုများသည် အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ကြပေသည်။

ယင်းအောင်ပွဲကြီး၏ သြဇာသည် မွန်အမျိုးသားစာပေအတွင်းသို့ ချင်းနင်းလာသောကြောင့် မွန်အမျိုးသားစာပေသည် နွမ်းလျသော စာပေအမျိုးအစားမဟုတ်တော့ဘဲ ဖူးပွင့်လန်းဆန်းလာရမည့် စာပေအမျိုးအစားအသစ် ဖြစ်လာရပေမည်။

ကမ္ဘာ့လူသားတရပ်လုံး၏ အောင်ပွဲကြီးသုံးရပ်ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုအောင်ပွဲကြီးသည် လူလောက သမိုင်းစဉ်တွင် တမူထူးခြားပြီး အဓွန့်ရှည်စွာ တည်တံ့မည့် အောင်ပွဲကြီး ဖြစ်နိုင်လေသည်။

ပထမအောင်ပွဲသည် ၁၉၁၇ ခုနှစ်၊ ရုရှားပြည်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မဟာအောက်တိုဘာ ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးဖြစ်ပေသည်။

ဒုတိယအောင်ပွဲသည် ကမ္ဘာ့ပြည်သူများက ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး စစ်ပွဲကြီးတွင် အောင်ပွဲသရဖူကို ရရှိခဲ့သည့် မဟာအောင်မြင်ချက်ဖြစ်ပေသည်။

တတိယအောင်ပွဲသည် ကမ္ဘာကြီးတွင် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်သည် စနစ်တရပ်အဖြစ်ဖြင့် ရပ်တည်နိုင်ပြီးသည့်အပြင် အရေးသာသော ချိန်ခွင်လျှာဘက်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည့် အနေအထားကြီးပင် ဖြစ်သည်။

ယင်းအောင်ပွဲကြီး၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုမှာ လူတဦးက တဦးအပေါ် ခြယ်လှယ်လွှမ်းမိုးမှု၊ လူတန်းစားတရပ်က အခြားလူတန်းစားအပေါ်ခြယ်လှယ်လွှမ်းမိုးမှုနှင့် လူမျိုးတမျိုးက အခြား လူမျိုးတမျိုးအပေါ် ခြယ်လှယ်လွှမ်းမိုးမှုများသည် ချုပ်ငြိမ်း၍အဆုံးသတ်လွတ်မြောက်ရေးဆီသို့ ပို့ဆောင်ပေးပေသည်။

စာပေသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌သာ တည်ရှိနိုင်သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရပ်နှင့် သီးခြား ကင်းလွတ်သော စာပေဟူ၍ မရှိနိုင်ပေ။

ပဒေသရာဇ် လူတန်းစားသည် ယင်းလူတန်းစားကို ကိုယ်စားပြုသော စာပေကို ဖန်တီးထုတ်လုပ်သည်။ အရင်းရှင် လူတန်းစားသည်လည်း ယင်းလူတန်းစားကို အလုပ်အကျွေးပြုရန် စာပေကို လက်နက်သဖွယ် အသုံးပြုကြသည်။

အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် မိမိဘဝ လွတ်မြောက်ရန်၊ တည်တံ့ရန်၊ ကြီးပွားတိုးတက်ရန်အတွက် စာပေကို တိုက်ခိုက်ရေး၊ တည်ဆောက်ရေး၊ စည်းရုံးရေးအတွက် 'ဒိုင်း' သဖွယ် ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် စာပေသည် မိမိလူတန်းစားကိုယ်စားပြုရာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုစနစ်တို့ တည်တံ့နိုင်ရေးအတွက် လှုံ့ဆော်သော ကိရိယာဖြစ်ပေသည်။

မွန် အမျိုးသားစာပေသမိုင်းကို လေ့လာရာတွင် ကာလကြီး ၃ ရပ် ပိုင်းခြား၍ ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ ပထမကာလသည် အေဒီ ၆ ရာစု အကုန် ၇ ရာစု, အစပိုင်းတွင် ယိုးဒယားပြည် ဖရပတုံအရပ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ ဇိုလ်တထောင်ဘုရားတွင် တွေ့ရှိသော ကျောက်စာ။ အေဒီ ၈ ရာစုတွင် ယိုးဒယားပြည် လေ့ပူရီအရပ်၌ တွေ့ရှိရသည့် ကျောက်စာ။ တဖန် ၁၁ ရာစု မနုဟာမင်းလက်ထက်ရေးထိုးသော သထုံတွင်တွေ့ရသည့် ကျောက်စာနှင့် မရှေးမနှောင်း ပုဂံတွင် ကျန်စစ်သားမင်း လက်ထက် ရေးထိုးသော ကျောက်စာတို့သည် ရှေးဟောင်းခေတ် မွန်စာပေပင် ဖြစ်လေသည်။

ဒုတိယကာလသည် ၁၄၊ ၁၅ ရာစု ရာဇာဓိရာဇ်၊ ရှင်စောပု၊ ဓမ္မစေတီမင်းတို့၏လက်ထက်တွင် ရေးထိုးသော မွန်ကျောက်စာတို့သည် အလယ်ခေတ် မွန်စာပေဖြစ်လေသည်။

တတိယကာလ ၁၆ ရာစု ကုန်းဘောင်ခေတ်မှစ၍ ယနေ့ကာလတိုင်အောင် ပေစာများနှင့် စာအုပ်များတွင် တွေ့ရှိရသော နောက်ဆုံးခေတ် မွန်စာပေဟု သုံးသပ်နိုင်လေသည်။

မွန်စာပေနှင့်မြန်မာ့အမျိုးသားစာပေတို့သည် တဆရာတည်း၏ တပည့်များကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေ ရေအလျဉ်ကြောတွင် မျောပါလာကြသော စာပေဟု သတ်မှတ်လျှင် မှားနိုင်မည် မဟုတ်ပါပေ။

ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး စ,သည့်ကာလမှ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ကျောင်းသား သပိတ်အထိ ပြည်သူ့အကျိုးကို ဖြစ်စေသော စာပေသည် မရှိသလောက် ရှားပါးပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းစဉ်၊ မွန်လူမျိုးတို့၏သမိုင်းစဉ်ကို ဖော်ပြနေရခြင်းသည် အတိဓမ္မာဆရာတဦးဖြစ်သော 'ဂျော့စန်တယာနာ' ပြောကြားခဲ့သော စကားရပ်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြလိုပါသည်။

'ကိုယ့်နိုင်ငံ၏သမိုင်းကို ဖတ်ရှုလေ့လာရမှန်းမသိသော လူမျိုးသည် အတိတ်က ကျူးလွန်ခဲ့ပြီးသော အမှားအယွင်းများကို ထပ်မံ ကျူးလွန်ခြင်း ပြုရန်အတွက် ကြမ္မာငင်လျက်ရှိပေလိမ့်မည်။'

ကိုယ့်လူမျိုး သမိုင်းကို မှန်ကန်စွာ အကဲ မဖြတ်တတ်လျှင် ယင်းလူမျိုးတို့၏ ပစ္စုပ္ပန်အလုပ်သည် အိပ်မက်အရ သိုက်တူးသလို ဖြစ်နေချေမည်။ ကိုယ့်လူမျိုး အစဉ်အလာကောင်းများ၊ ကောင်းမြတ်သော အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ် ဇာတိမာန်နှင့် ကိုယ့်ကိုကိုယ် အားကိုးသော စိတ်ဓာတ်များ လျော့ပါးပျက်ပြားကာ အနာဂတ်မျှော်မှန်းချက်တို့သည် သိုက်စာအရ သိုက်တူးသကဲ့သို့ အချည်းအနှီး ကြိုး

ပမ်းမှုများသာ ဖြစ်စေနိုင်မည်မှာ သေချာပါသည်။

တဆက်တည်းတွင် နိုင်ငံခြားပညာရှင်များ အဆိုအမိန့်များ၊ စာအုပ်ကြီးများကို အမိအရဖက်တွယ်ပြီး သံကုန်ဟစ်ကာ ပကတိအနေအထား၊ အခြေအနေတို့နှင့် တလွဲတချော် လုပ်ကြမည်မှာ မလွဲသေချာပါသည်။

စစ်ကြိုခေတ် ၁၉၃၈ ခုနှစ်မှစ၍ မွန်အမျိုးသားတဦးဖြစ်သော ဦးကြုံ ခေါင်းဆောင်သည့် ရာမညတိုင်းလုံးဆိုင်ရာ မွန်အသင်းကြီး ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လာမှု၏ အကျိုးဆက် အဖြစ် စစ်ပြီးကာလနောက်ပိုင်းတွင် မွန်အမျိုးသားစာပေသည် ဘဝအတွေ့အကြုံအရ နိုးကြားလာပါသည်။ စာပေပြန့်ပွားရေး၊ ခေတ်မီတိုးတက်ရေးအတွက် တာစူလာကြပေသည်။

ယင်းသို့အောင်မြင်နိုင်ရေးအတွက်မွန်အမျိုးသား စာပေသဘောတရား၊ စာပေသမိုင်း၊ စာပေဦးတည်ချက်များကို လေ့လာရမည်၊ စူးစမ်းရမည်၊ သဘောထားချမှတ်ထားရမည့် တာဝန်ကို မွန်အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး ယာဉ်ရထားကြီးဖြင့် သယ်ဆောင်သွားမှသာ ဖြစ်မြောက် နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

စာပေသည် လူတန်းစားအမျိုးမျိုးပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လူဘန်းစားအားလုံးအကျိုးကို တပြိုင်တည်းဆောင်ယူသော စာပေမျိုး မရှိနိုင်ပေ။

အလုပ်သမားလူတန်းစား စာပေသည် အရင်းရှင်လူတန်းစား စာပေကို အစမှအဆုံး ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်သည်။ အရင်းရှင်လူတန်းစား ဖိနှိပ်မှု၊ ကျွန်ပြုမှုခံရသည့် ဘဝကို လွတ်မြောက်စေရန်အတွက် ဆုံးခန်းတိုင်အောင် စာပေလက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက် ရှင်းလင်းဖယ်ရှားပေးသည်။

အရင်းရှင်လူတန်းစား စာပေသည် အရင်းရှင်လူတန်းစား အကျိုးကို ကာကွယ်

မွန်အမျိုးသား သမိုင်းစဉ်သည် ရှည်လျားပါသည်။ စာပေသက်တမ်းသည်လည်း ရာစုနှစ်ပေါင်း များစွာကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ပြီး ဖြစ်လေသည်။

စောင့်ရှောက်ပြီး အလုပ်သမားလူတန်းစား အကျိုးစီးပွားကို ဆန့်ကျင်သည်။

ထို့ကြောင့် စာပေသည် ကြားနေရေးဆိုသည့် အစိပ္ပာယ်မပေါ်၊ စာပေသည် စာပေသက်သက်ဟူ၍ မရှိနိုင်။

မွန်အမျိုးသားစာပေသည် လူတစုအတွက် အကျိုးပြုမည်လော၊ လူများစုဖြစ်သော အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ မြို့နေဆင်းရဲသား၊ ဗျပ်ထိုးဈေးသည်၊ စာရေးစာချီ၊အခြားကာယဉာဏဖြင့် အရင်းပြုရသော လုပ်သားပြည်သူများ၏ အကျိုးကို ဆောင်မည်လော။

စာပေတွင် ၄ မျိုး ၄ စား ရှိပါသည်။

၁။ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲသောစာပေ၊
၂။ အမြင်သစ် အရင်းရှင်စာပေ၊
၃။ သရုပ်ဖော်စာပေ၊
၄။ ပြည်သူ့တော်လှန်ရေးစာပေ၊

၁။ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲသော စာပေသည် ပဒေသရာဇ်လူ့ဆက်ဆံရေး (ခြယ်လှယ်ခေါင်းပုံဖြတ်မှုများ) နယ်ချဲ့စနစ်လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်မှုများနှင့် ဗျူရိုကရေစီ အုပ်ချုပ်မှုများကို သွယ်ဝိုက်၍တဖုံ၊ တိုက်ရိုက်တမျိုးဖြင့် ထောက်ခံရေးသားခြင်း၊ ပြည်သူတို့၏ နိုးကြားတော်လှန် တက်ကြွမှုများကို ချိုးနှိမ်၍ ဖြက်ရယ်ပြုခြင်း၊ ပြည်

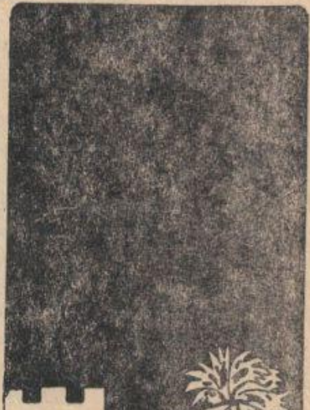

သူတို့၏ အကျင့်ပျက်စေမှုများကို အသားပေးခြင်း၊ သိုက်တဘောင်၊ ဗေဒင်၊ အင်းအိုင်၊ လက်ဖွဲ့ စသည်တို့တွင် မိန်းမောတွေဝေအောင် မှိုင်းတိုက်ပေးခြင်းတို့ကို ဖော်ညွှန်းထားပေသည်။ ယင်းစာပေသည် ပြည်သူ့တော်လှန်ရေး စာပေနှင့် တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်သည်။

၂။ အမြင်သစ် အရင်းရှင်စာပေသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အတတ်ပညာရှင်အပေါ်အဝင် မနေရှင်ပေါက်စများနှင့် အမျိုးသားမနေရှင် အကျိုးစီးပွားအတွက် ရေးသားကြပေသည်။ ယင်းစာပေသည် သိပ္ပံနည်းမဆန်သော အကြောင်းအရာများနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်များကို ဖယ်ရှားပြီး သစ်လွင်သော အတွေးအခေါ်၊ အတွေးအမြင်တို့ဖြင့် ရေးသားခြင်းများကို ဆိုလိုပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းစဉ်၊ မွန်လူမျိုးတို့၏ သမိုင်းစဉ်ကို ဖော်ပြနေရခြင်းသည် အဘိဓမ္မာဆရာတဦး ဖြစ်သော 'ဂျော့စန်တယာနာ' ပြောကြားခဲ့သော စကားရပ်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြလိုပါသည်။

အမြင်သစ်အရင်းရှင်စာပေသည် မျက်နှာနှစ်ဘက် ပြလေသည်။ အခါခပ်သိမ်း၌ ပြည်သူဘက်တွင် ရပ်တည်နေခြင်းမဟုတ်ပဲ ရံဖန်ရံခါများတွင် ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲသော စာပေအတွင်းသို့ သက်ဆင်းခဲ့သည်လည်း ရှိတတ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြည်သူ့တော်လှန်ရေးစာပေ ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ခေတ်နောက်ကျသောစာပေကို တိုက်ဖျက်ရာတွင် တွန်းအား ဖြစ်စေပါသည်။

၃။ သရုပ်ဖော်စာပေ သည်ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာပျော်ရွှင်မှု၊ ကြေကွဲမှုဒုက္ခရုံ၊ အနိုင်ရုံ ခံစားမှုများကို အမြင် အမြင်အတိုင်း၊ အကြား အကြားအတိုင်း ဖော်ပြခြင်း၊ ပြည်သူတို့၏ စည်းလုံးသောခွန်အား စိုက်ထုတ်မှုများ၊ ပြည်သူဘဝအတွက် စာနာထောက်ထားမှုများကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပေရာ ပြည်သူတို့၏ နိုးကြားတက်ကြွမှု အဝဝကို ပြက်ရယ်ပြုသော စာပေနှင့် လုံးဝ ခြားနားသည်။

သရုပ်ဖော်စာပေသည် ပြည်သူတို့ဘဝအတွက် သရုပ်မှန် ဖော်ပြနေရုံဖြင့် မပြီးပဲ ပြည်သူ့ဘဝ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး ဝေဆာလာရေးအတွက် လှုံ့ဆော်ပေးသော တာဝန်ကို မမှိတ်မသုန် ထမ်းဆောင်ရပေမည်။

၄။ ပြည်သူ့တော်လှန်ရေး စာပေသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ခြယ်လှယ်ခေါင်းပုံဖြတ်မှု စနစ်ဆိုးများကို ဖယ်ရှား၍ ပြည်သူများလွတ်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်းသော စာပေ ဖြစ်သည်။ ဤစနစ်ဆိုးမှ လွတ်မြောက်စေရန်အတွက် အမြင်သစ် အရင်းရှင်စာပေကို ပြည်သူ့အကျိုးပြုမှုများ အသားပေးဖော်ပြစေရန် ပြည်သူ့တော်လှန်ရေးစာပေသည် ညင်သာသောဆွဲဆောင်မှုများဖြင့် လုံ့လပြုရပေမည်။

သရုပ်ဖော်စာပေနှင့် ပြည်သူ့တော်လှန်ရေး စာပေတို့သည် အပြန်အလှန် အကျိုးပြုကြယင်း ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ပူးပေါင်း၍ ပြည်သူ့တော်လှန်ရေး ခိုင်မာကြီးထွားကျယ်ပြန့်လာစေအောင်သယ်ဆောင်သွားသောတာဝန်သည် စာပေဦးတည်ချက်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

မွန်အမျိုးသားစာပေသည် လှုပ်ရှားလာပြီး ရှေ့သို့ တူရှုပြုလျက်ရှိနေပေသေးသည်။ မွန်အမျိုးသား စာပေသမိုင်း၊ စာပေသဘောတရား၊ စာပေဦးတည်ချက်များ ခိုင်ခိုင်မာမာပြုစုပျိုးထောင်မှုမပါပဲ ခရီးနှင်ကြပါမူ ခြေဦးတည့်ရာ၊ ရောက်တတ်ရာရာ ထွက်ပေါက်မရသော ဝက်ပါထဲသို့ ရောက်နေသောစာပေမျိုး ဖြစ်တတ်သည်။ အကျိုးဆက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်များလှပြီး အနာဂတ် မွန်အမျိုးသားစာပေ၏ ဖြစ်တင် ရှုတ်ချမှုများ၊ ပြက်ရယ်ပြုမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရမည်ဖြစ်၏။

၂၀ ရာစု ယခုခေတ်သည် နိုင်ငံတကာလူမျိုးအသီးသီးတို့၏ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများမှာ ကျယ်ပြန့်စွာ လှုပ်ရှားနေပါသည်။ မိနစ်ပိုင်းအမျ၊နာရီပိုင်းအမျ တိုင်းပြည်အသီးသီးကို ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်နေကြပေသည်။ ဤလိုခေတ်အခါမျိုးတွင် မွန်အမျိုးသားစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုသည် ဦးတည်ချက်မှုမှန်ခိုင်မာသော အကြောင်းအရာနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်များ ချမှတ်ထားမှုကင်းမဲ့နေလျှင် မည်မျှ အန္တရာယ်များကြောင်းကို အကဲခတ်နိုင်ပါသည်။

မွန်အမျိုးသားစာပေသမိုင်းသည် မွန်အမျိုးသားတို့၏ ဘဝပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်သာ ဖြစ်သည်။ မိမိ စာပေသမိုင်းကို သိရှိအောင်လုပ်ပြီး စူးစမ်း ရှာဖွေခြင်းသည်သာ သိပ္ပံနည်းပညာဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန် မွန်အမျိုးသားစာပေတာဝန်ကိုညီညွတ်သောယာဉ်ရထားကြီးဖြင့် မောင်းနှင်ခရီးဆက်ကြမှသာ တာဝန်ကို ကျေပွန်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ။

နိုင်ထွန်းသိန်း

မွန်ကဏ္ဍ၏ နိဒါန်း အဖွင့်

ရဲမင်းထိုက်

မြန်မာနိုင်ငံသည် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံ နေထိုင်သော နိုင်ငံတနိုင်ငံဖြစ်သည်နှင့်အညီ တိုင်းရင်းသား စည်းရုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် သမိုင်းပေးတာဝန် (မွေးရာပါ တာဝန်)အဖြစ် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အတိတ်သမိုင်းကို လှန်လှောကြည့်ရလျှင် မွန်တည်းဟူသော လူမျိုးစုကြီးသည်အရှေ့အလယ်ပိုင်းမွန်ဂိုကုန်းမြေမြင့်ကြီးမှအခြေအနေ၊ အချိန်အခါအလျောက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ချင်းနင်းဝင်ရောက်ကာ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာတွင် ရှာဖွေနေထိုင်လာကြသည်။ ယင်းတို့သည် မွန်ဂိုအုပ်စုကြီး ၃ စုမှ ဆင်းသက်လာသည့်အလျောက် သွေးသားရင်းချာများ ဖြစ်သည်နှင့်အညီ ရင်းရင်းနှီးနှီးချစ်ခင်စွာ နေထိုင်လာကြသည်။

ယင်းသို့ ကာလကြာမြင့်စွာ နေထိုင်လာကြပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဂိုဏ်းဂဏများ၊ တရားသော ဒါများ ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့်တိုင်းရင်းသားတို့သည်နွားကွဲလျှင်ကျားဆွဲမည့်အခြေအနေသို့ယိုင်လဲစပြုလာသည်။ ယင်းပြင် လက်နက်အားကိုးဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံကို အတင်းအဓမ္မသိမ်းယူပြီး တိုင်းရင်းသားတို့အား လက်တွဲပြုတ်အောင်၊ သွေးစည်းမှုပျက်ပြားအောင် ကြိုးပမ်းလာကြသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်ပျက်လာသည့် အခြေအနေဆိုးများ ဆန့်ကျင်၍ တရားမျှတမှု၊ ဖြဟ္မာစိုရ်တရားထွန်းကားမှု ရှိလာစေရန်မှားယွင်းလာသည့် အယူအဆ သံသယ စိတ်နေသဘောထား၊ အမြုအမူကို ပယ်ဖျက်၍ အုံကြွနေသည့်အခြေအနေကို ထိန်းချုပ်

သည့်အနေဖြင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံအား အာဏာသိမ်းကာ ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးတရပ်ကို ဆင်နွှဲလိုက်လေသည်။

ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတော်ထူထောင်မှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် သမိုင်းရေးအရ ထူးခြားလာတော့သည်။ ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး ၁၀ နှစ်တာခရီး ကုန်လွန်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးများ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည်နှင့်အညီ အနာဂတ်ကို ဦးဆောင်ပြုမည့် လမ်းစဉ်ပါတီကို အမြုတေပါတီမှ ပြည်သူ့ပါတီသို့ ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့လေသည်။ ယင်းအပြင် ပထမအကြိမ်ပါတီညီလာခံမှ ဒီမိုကရေစီဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံကို တင်ပြလာနိုင်သဖြင့် ပြည်သူ့ထံ အကြံဉာဏ်တောင်းယူ၍ ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် ရေးဆွဲအတည်ပြုစေသည့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေကို ပြည်သူ့ဆန္ဒဖြင့် အတည်ပြုချက် ရယူစေခဲ့သည့်အပြင် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းခြင်းကဏ္ဍ၌လည်း နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းရာတွင် ဗဟိုက ဦးစီးဦးဆောင်ပြုသည့်ဒေသအလိုက် ကိုယ်တိုင် စီမံဆောင်ရွက်စေသောစနစ်ကို ကျင့်သုံးကာ ပုဒ်မ(၃၀)၊ အပုဒ်(ဃ)အရ တနင်္သာရီတိုင်း ၁ ကိုမွန်ပြည်နယ်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည့်အလျောက် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့မှစ၍ မွန်ပြည်နယ် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။

ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲဖြင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံနှင့်အတူ ပေါ်ပေါက်လာသော မွန်ပြည်နယ်သည် ပဲခူးတိုင်း၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းနှင့် မုတ္တမပင်လယ်ကြားတွင်တည်ရှိကာ ၄၇၄၇.၈ စတုရန်းမိုင်၊ ၃၀၃၈၅၆၄ ဧကကျယ်ဝန်း၍ မြေမျက်နှာပြင်အားဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသော ပင်လယ်ကမ်းမြောင်ဒေသအရှည် မိုင် ၂၀၀ ခန့်ရှိသည့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းဒေသဖြစ်သည်။ မွန်ပြည်နယ်၏ ရာသီဥတုသည် အပူပိုင်းဇုံတွင် ကျရောက်သော်လည်း ပင်လယ်နှင့်နီးကပ်သဖြင့် အပူအအေးမျှတသည်။ ပြည်နယ်၏ ၅၈.၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် သစ်တောဖြင့်ဖုံးလွှမ်းနေသည်။ စပါး၊ ကြက်ပေါင်စေး၊ ကြံအပြင် မြေပဲ၊ နှမ်းနှင့်အခြားသီးနှံမျိုးစုံကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မွန်ပြည်နယ်တွင် မြို့တော်သည် မော်လမြိုင်မြို့ဖြစ်၍ မြို့နယ်အားဖြင့် ၁၀ မြို့နယ်ဖြင့်ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားကာဒေသတခုနှင့်တခုအား လေကြောင်း၊ ရေကြောင်း၊ ကုန်းကြောင်းအားဖြင့် အနေအထားအလိုက် သွားလာနိုင်သည်။ လူဦးရေမှာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ သန်းခေါင်စာရင်းထုတ်ပြန်မှုအရ ၁၂၇၄၁၁၉ ယောက်ရှိကာ အနာဂတ်လူငယ်များ ပညာသင်ကြားနိုင်ရန် ကောလိပ်ကျောင်း၊ အထက်တန်းကျောင်းအပြင် အလယ်တန်းကျောင်း၊ မူလတန်းကျောင်းနှင့် မူလတန်းကြိုကျောင်းများ အများအပြား တည်ဆောက်ထားပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်တွင် မွန်လူမျိုးအပါအဝင် ကရင်၊ ရှမ်းနှင့် အခြားတိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်လာကြကာ တိုင်းရင်းသားတို့တွင် သာသနာရေး၊ ဒေသစွဲ၊ လူတန်းစား၊ လူမျိုးရေးအပြင် တောင်ပေါ်မြေပြန့်ကွဲပြားမှုကြောင့် ယင်းတို့တွင် ချစ်ခင်မြတ်နိုးသည့် ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာသည်လည်း ကွဲပြားကြလေသည့်နည်းတူ မွန်တည်းဟူသော လူမျိုးစုတွင် အပေါ်လွင်ဆုံးဖြစ်သည်။

မွန်ကဏ္ဍတွင် (၁) မွန်စာပေ (၂) မွန်စကား (၃) မွန်ယဉ်ကျေးမှု (၄) မွန်ရိုးရာထုံးတမ်းဓလေ့ စသည်ဖြင့် ပါဝင်လေရာစာပေကဏ္ဍ၊ မွန်ကျောက်စာ၊ မွန်ပေစာနှင့်တကွ ကျိုက်သန်လန် စသည့် ဘုရားပုထိုးများ၊ ကျိုက်ထို၊ ကျိုက်မရော စသည့်မြို့များလည်း မွန်အမည်ဖြင့်ပင် သမိုင်းတွင်ရစ်နေသည်။ မွန်စာပေကဏ္ဍကို ဆန်းစစ်ရာတွင် မွန်စာပေသည် တိုင်းတပါးအက္ခရာမှ ဆင်းသက်လာသည် မဟုတ်ပဲ မိမိကိုယ်ပိုင်ဖြင့် တီထွင်ထားသည့် ကိုယ်ပိုင် စာပေ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သက္ကရာဇ် ၂၄၀ နှစ်ကာလတွင် အာသောကမင်းတရားကြီး သာသနာပြုရန်အတွက် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ယူဆောင်လာသော ပိဋကတ်စာပေသာလျှင် မွန်လူမျိုးစု၏ အပြစ်ပြောနိုင်စရာ ရှိသည်။

မွန်စာပေကို အစွဲပြု၍ စစ်မဖြစ်ခင်ကာလကပင် ကျောင်းသုံးအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ မွန်ပညာအုပ်များ ထားရှိခြင်းအပြင် စာသင်ကျောင်းကို အခြေအနေအလျောက် မနေနိုင်သောသူများအတွက် ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများတွင် လောကီ၊ လောကုတ္တရာစာပေနှင့်တွဲကာ မွန်စာပေကို သင်ယူကြသည်။ ထိုမျှပင်မကသေး။ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနကလည်း မွန်ဘာသာပရိယတ္တိစာမေးပွဲကို ကျင်းပ ပြုလုပ်စေခဲ့သည်။ စစ်ဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းမှသာ မွန်စာပေ မွေးမြှုန်စ ပြုလာလေသည်။

အတိတ်သမိုင်းစာမျက်နှာတွင် သထုံခေတ်၌တွင်မူကား ဒွါရဝတီ မွန်နိုင်ငံသည် အေဒီ ၁၀ ရာစုတွင် မွန်စာပေတိမ်မြုပ်ခဲ့သဖြင့် သုဓမ္မဝတီဘုမ္မိဟုခေါ်သော မွန်ပြည်နယ်သည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ သထုံပြည်ဖြစ်လာသည်။

ပုဂံခေတ်တွင် မွန်စာပေကို ကျန်စစ်သား၊ အနော်ရထာမင်းတို့ကိုယ်တိုင်က အသုံးပြုစေကာ ကျန်စစ်သားမင်း၏ မြစေတီကျောက်စာသည် စာပေကဏ္ဍ၌ သက်သေထူနေသည်။

အင်းဝခေတ်တွင် မွန်စာပေသည် ထွန်းကားလာတော့သည်။ ယခုခေတ် မျက်မှောက်ကာလတွင် မွန်စာပေကို မွန်အများကသာ သိရတော့သည်။ ပေမူ၊ ပုရပိုက်မူများမှာ ကဗျာ လင်္ကာ အမြောက်အမြား ပါဝင်သည့်အပြင် ဗေဒကျမ်း၊ ဆေးကျမ်း၊ နိပါတ်တော်များလည်း မွန်စာပေတွင် ပါဝင်သေးသည်။ မျက်မှောက်ခေတ်မှ ပစ္စုပ္ပန်ကာလတွင် မွန်စာပေ ပိုမို ထွန်းကားနိုင်ဖွယ်ရာရှိတော့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်....

(၁) ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးအဖြစ်လည်းကောင်း၊

(၂) ဆိုရှယ်လစ်ရည်မှန်းချက်ကို နိုင်ငံတော်ရည်မှန်းချက်အဖြစ်လည်းကောင်း အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲလိုက်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေတွင် ပုဒ်မ (၁၅၂) အပုဒ်ခွဲ(ခ)တွင် မြန်မာစာသည် အများသုံးစာဖြစ်သည်။ ကျန်တိုင်းရင်းသားစာကိုလည်း သင်ကြားခွင့်ရှိသည်ဟူ၍ တိုင်းရင်းသားအားလုံးအတွက် လမ်းဖွင့်ပေးမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသားစာများကို သင်ကြားရန် ဤသို့ ပြဋ္ဌာန်းလာမှ မွန်ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်လာကြသော မွန်ထုအတွက် မွန်စာပေကို လွတ်လပ်စွာ သင်ကြားခွင့်ရှိတော့သည်။

ယင်းသို့ အခွင့်အရေးကို ခံစားခွင့်ရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရန်မှာ မွန်ပြည်နယ်တွင် ရှိကြကုန်သော ကျောင်းများတွင် တိုင်းရင်းသားစာပေကို ကျောင်းစာမထိခိုက်စေပဲ သင်ကြားခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်တို့ဖြင့် စာပေသင်တန်း ဖွင့်လှစ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း နားလည်မှု၊ လေးစားမှု၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှု၊ ညီညွတ်မှုတို့ကို တည်ဆောက်နိုင်မည်သာ ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ (၁၅၂)အပုဒ်ခွဲ(ခ)အရ မွန်ပြည်နယ် ရရှိပြီးသည်မှစ၍ မွန်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မွန်ပြည်နယ် ဒေသအသီးသီးတို့တွင် မွန်စာပေသင်တန်း ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်သည့်အပြင်မွန်ပြည်နယ်တွင်သာမက ရန်ကုန်ကဲ့သို့ မွန်စာပေသင်တန်းဖွင့်လှစ်ကာ 'ရွှေဟင်္သာစာစဉ်' မွန်လက်ကမ်းစာစောင်ကိုပင် ထုတ်ဝေခဲ့သဖြင့် မွန်စာပေသည် ဆုတ်ယုတ်မသွားနိုင်တော့ပဲ တိုးတက်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်စရာပင်ဖြစ်သည်။

စာဟူသည် လူသားအားလုံး၏ လုပ်ရပ်အားလုံးကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော အက္ခရာဖြစ်သည်။ ပညာမှာ သိမှု တတ်မှုသာဖြစ်သည်။ လူတို့၏ အတွေ့အကြုံနှင့် အသိဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ဆပွားရရှိထားသော တီထွင်ကြံဆမှုဖြစ်လေရာ မွန်စာပေတတ်မြောက်ရန်သင်ကြားရမည့်အလုပ်မှာ မွန်လူမျိုး၏တာဝန်ပင်ဖြစ်သည်။ယင်းပြင် စာပေဟူသည် ခေတ်၏ကြေးမုံပြင်ဖြစ်သည်။စနစ်သမိုင်းကို ထင်ဟပ်စေ၍ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို ဆက်စပ်ပေးသည်။ လူမျိုးတမျိုး၏ စာပေ၌သာ တည်သည်။ မွန်လူမျိုးတယောက်မွန်စကားမတတ်ခြင်း၊ မွန်စာပေယဉ်ကျေးမှုကို မသိ နားမလည်ခြင်းသည် ကောင်းသောလက္ခဏာမဟုတ်ပေ။ အမျိုးသားဂုဏ်ကို မထောက်ညှာခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိတို့၏ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်က မလိုက်နာမကျင့်သုံးခဲ့ပါလျှင် အဆိုပါ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုတို့သည် တိမ်ကောပျောက်ကွယ်ရန် ရှိတော့သည်။

မွန်လူမျိုးတို့၌ စာပေနှင့်အတူ ယဉ်ကျေးမှုသည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှပင် ပါဝင်နေသည်။ ယဉ်ကျေးမှုသည် လူသားတို့၏ အမွေအနှစ်ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ် ကျယ်ဝန်းလှသော ယဉ်ကျေးမှုတွင်ကား ဘာသာယဉ်ကျေးမှု၊ လူ့ဘဝယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းယဉ်ကျေးမှု စသည် စသည်တို့သည် သူ့နေရာနှင့်သူ ကိန်းအောင်းခိုဝင်နေသည်။ ဘာသာယဉ်ကျေးမှုတွင် မွန်တို့သည် ယင်းတို့နေထိုင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံ ဖြစ်သည့်အလျောက် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်ကြသည်။ အချို့ဒေသအနည်းငယ်တွင်သာ မိမိတို့လာသော ဒေသကို အစွဲပြု၍ ဗုဒ္ဓသာသာကို ကိုးကွယ်သကဲ့သို့ နတ်ကိုကိုးကွယ်ကြလေသည်။

မွန်တို့တွင် ချီးမွမ်းထိုက်သော ယဉ်ကျေးမှုတခုကား ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံတွင် နေထိုင်သည့်အလျောက် ရပ်ဝေးသို့ ခရီးသွား

၍ ဘုရားဖူးခြင်း၊ လမ်းပေါ်တွင် ရဟန်းသံဃာများ မြင်လျှင် လမ်းဖယ်ပေးခြင်း၊ ဖိနပ်ချွတ်ကာ အရိုအသေပေးခြင်း၊ ဥပုသ်ရက်များတွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် အိပ်စက်နားနေကာ တရားအားထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

မွန်တို့၏ အခြေခံရာ လူမျိုးစုတို့သည် တူညီသော အသိမှ ရေမြေကောတောင် သဘာဝအခြေအနေအရ ကိုယ်ပိုင် ယဉ်ကျေးမှုကို စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းကြသည်။မွန်ရိုးရာဓလေ့ကဏ္ဍတွင် အပေါ်လွင်ဆုံးသည် အိမ်ထောင်သားမွေးလုပ်ငန်း၏ အခြေခံရာ လူပျိုလှည့်နည်းဖြစ်သည်။ အရွယ်ရောက်သော မွန်လူပျိုကလေးများသည် မွန်အမျိုးသမီးလေးများအား....

(၁) အိမ်အောက်လူပျိုလှည့်နည်းဖြင့်လည်းကောင်း။
(၂) အိမ်ပေါ်လူပျိုလှည့်နည်းဖြင့်လည်းကောင်း။
(၃) အောင်သွယ်လွှတ်လူပျိုလှည့်နည်းဖြင့်လည်းကောင်း။
(၄) စာပေး၍လည်းကောင်း။
(၅) ဆေး၊အင်းအိုင်လက်ဖွဲ့ဖြင့်လည်းကောင်း၊
(၆) ရွှေငွေဥစ္စာဖြင့် တောင်းရမ်း၍လည်းကောင်း ချစ်ခွင့်ပန်ကြသည်။

အချစ်မှ ပေါက်ဖွားလာမည့်ဘဝကို ထူထောင်ကြသည်။ အိမ်အောက် လူပျိုလှည့်နည်းမှာ ရှေးနည်းကျလွန်းသဖြင့် တောနယ်ဒေသတွင်သာ အသုံးပြုသည်။

ကာလသားလူပျိုများသည် ညအခါတွင် အပျိုရှိရာသို့ တိတ်တဆိတ်သွား၊ အိမ်အောက်မှ ချဉ်းကပ်ကာ လူပျိုလှည့်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အရှက်အကြောက် ကြီးမားသူအတွက် သိမ်မွေ့သော လူပျိုလှည့်နည်းပင်ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသားတဦး၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း ယဉ်ကျေးမှုကို တခြား တိုင်းရင်းသားတဦးက မှန်မှန်ကန်ကန် သိရှိနားလည်သုံးသပ်နိုင်ခြင်းဖြင့် တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုတို့ကို အခွန့်ရှည်စွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် တည်ဆောက်နိုင်ပေသည်။

မွန်တို့၏ အနုပညာရေစီးကြောင်းတွင် စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာ ဂီတ စသည် ပါဝင်နေရာ ဂီတဆိုသော စကားနှင့် အညီ အဆိုအက၊ အတီးအမှုတ်သည် အတီးအမှုတ်တွင် ပါဝင်နေသည်။ ခရစ်တော် မပေါ်မီကပင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခြေချနေထိုင်လာခဲ့ကြသည်နှင့်အညီ မွန်ဂိုအုပ်စု ၃ စုမှ (မွန်ဒေ့၊ မွန်ညာ မွန်ဒေါင်) ဆင်းသက်လာကြပြီးလျှင် အချင်းချင်း သွေးနှောကာ အုပ်စုဘစုနှင့်တစု ခွဲခြားမရသည့်အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်၊ ယခုအခါတွင်မူ စကားသံဝဲသံမှုကိုသာ ခန့်မှန်းပြီး ခွဲခြားနိုင်တော့သည်။ သို့သော် မွန်ဒေ့၊ မွန်ညာ၊ မွန်ဒေါင်တို့တွင် အက,ကိုယ်စီရှိ၏။ တောနယ်ဒေသ မွန်မြေဝိုင်းက,ပွဲတွင် မိချောင်း၊တယော၊ပလွေ၊ပတ် ၃၄ လုံးမျှသာ တွေ့မြင်ကြရသဖြင့် မွန်တူရိယာသည် ဤမျှသာရှိသလော ထင်ချင်ကြပေလိမ့်မည်။ အမှန်စင်စစ်ဆိုလျှင် မွန်တူရိယာသည် ဤမျှလောက်မဟုတ်။ အများအပြား ပါဝင်လေသည်။ ယင်းတို့မှာ ပတ်ဝိုင်း၊ ဝါးပတ္တလား၊ လခြမ်းဗုံ၊ ပတ်မကြီး၊နှဲ၊ စည်၊ပလွေ၊ မောင်း၊,လင်းကွင်း၊ ထောင်တယော၊ စောင်း၊ ပိုး၊ ဘင်ဂျိုဟူ၍ တည်း။ မွန်ရိုးရာအက,သည်လည်း သာယာငြိမ့်ညောင်းလှပေသည်။ စည်းကမ်းနှင့် က,ကွက်တို့သည်လည်း အချက်ကျကျ အကွက်လှပေသည်။

လူမျိုးတိုင်းတွင် ဘာသာစကား၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုသည် သူ့လူမျိုးနှင့်သူရှိကြရာ လူမျိုးတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ တိုးတက်ရေး စသည်တို့တွင် စာပေယဉ်ကျေးမှုတို့သည် မပါလျှင် မပြီးပေ။

မွန်ကဏ္ဍသမိုင်းအစဉ်အလာအရ သုံးသပ်ကြည့်လျှင် မွန်လူမျိုးတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဆင့်မြင့်သော လူမျိုးတမျိုးအဖြစ် ရပ်တည်နေခဲ့သဖြင့် မိမိတို့၏ စာပေ၊ ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ကိုမတိမ်ကောမပျောက်ပျက်စေရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သင့်သည်။ ထိုအခါမှသာ မွန်ကဏ္ဍသည် ပေါ်လွင်လာလိမ့်မည်ဖြစ်ပေသည်၊ ထာဝစဉ် သံသယစိတ်များနှင့် တကိုယ်ကောင်းစိတ်များ ပယ်ပြီးလျှင် အမျိုးသားရေးစိတ်များနှင့် ဝံသာနုရက္ခိတတရားရှင်သန်ကြီးမားစွာနှင့် မွန်လူမျိုးအတွက် တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း၊ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားရာထွန်းကားကြောင်း ဆောင်ရွက်ရပေမည်။ သို့မှသာ ဆိုရှယ်လစ်လူ့ဘောင် တည်ဆောက်မှုအသွင် ဆောင်လာပေမည်။ သို့မဟုတ်မူ အမျိုးသားရေးနှင့်ဆန့်ကျင်သော သရုပ်ပျက်ယဉ်ကျေးမှု လွှမ်းမိုးလာပေမည်။

မွန်လူမျိုးတို့နေထိုင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီနှင့် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီက ဦးဆောင်မှုပြု၍ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို တည်ဆောက်လျက်ရှိလေရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ရှေ့တန်းတင် အလေးထားခဲ့ပါသည်။

ထိုနည်းတူ မွန်လူမျိုး ပေါက်ဖွားရာ၊ ကြီးပြင်းရာ မွန်ပြည်နယ်အဖို့ လူမျိုးစုအတွက် သက်ဆိုင်သော စီးပွားရေး၊လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲကြီးကို ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ပါက တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မွန်လူမျိုးများ၏ စည်းလုံးညီညွတ်စွာ တက်ညီလက်ညီ တစိတ်တဝမ်းတည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိလျှင် အောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများသည် စနစ်သစ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ယင်း အခွန့်ရှည် ခိုင်မြဲစေမည့် စည်းလုံးညီညွတ်မှု ခံယူချက်အရ လက်တွေ့လုပ်ငန်းများခိုင်မာသထက်ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်နေခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးဖြစ်သည့် မွန်တို့သည် ကဏ္ဍတရပ်အနေဖြင့် ကျယ်ဝန်းလှသဖြင့် တိုးတက်များပြားသော လူမျိုး၏ ဂုဏ်တင့်မှုများကို လက်လှမ်းမီရာ အကျိုးပြုရာတို့ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်သိခြင်းဖြင့် မွန်တည်းဟူသော လူမျိုးကြီးခံယူချက်နှင့်အတူ မွန်ပြည်နယ်ကြီး တည်တံ့အောင် ချီတက်ပါဦး ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုအပ်ပါသည်။ ။

ရဲမင်းထိုက်

ခရောင်းလမ်းခရီးသည်

မင်းမင်းဝင်းမွန်(သင်္ကော)

တောင်မြိုင်ရိပ်ကြီး ငါ့ခရီးမှာ
ကြမ်းတမ်းပါလဲ ရဲစိတ်မာန်နှင့်
လမ်းစသစ်သို့ ချီဖို့ရန်မှာ
ငါမကြောက်ပြီ။

လျှိုမြောင်ချိုင့်ဝှမ်း လှမ်းရန်အတွက်
နေမင်းထွက်ပြူ ရဲရဲပူလည်း
ငါမပူအား သွားမည်အရောက်
ငါမကြောက်ပြီ။

ယက္ခဂုမ္ဘန် တစ္ဆေရန်တား
သရဲများခြောင် သားကောင်တွေနှင့်
တားမြစ်ပါလည်း အားသွားမည်
ငါမကြောက်ပြီ။

ဇာနည်စိတ်က ကြုံ့ကြုံ့ခိုင်လျက်
အသက်ခန္ဓာ တည်မြဲသရွေ့
ဆက်ရွေ့သွားမည် ပန်းတိုင်ဆီရောက်
ငါမကြောက်ပြီ။ ။

စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုခရီးသို့....

မွန်အမျိုးသားနေ့နှင့် အနာဂတ် ရှေးရှုချက်

မင်းထွန်း

မွန်တိုင်းရင်းသားတို့၏ မွန်အမျိုးသားနေ့ကို ၁၃၀၉ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့ကို မွန်အမျိုးသားနေ့အဖြစ် သတ်မှတ် ကျင်းပခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင်ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ထူးခြားသော ဤနေ့ ဤရက်ကို အမျိုးသားနေ့အဖြစ် အဘယ်ကြောင့် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခဲ့ပါသနည်း။

ဤအကြောင်းကို ပြန်လည်တင်ပြရလျှင် ၁၃၀၉ ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၄ ရက်က မွန်တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ဖိုးချိုသည် ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ ရွာလွတ်ရွာ၊ နိုင်ဖိုးအောင်အိမ်တွင် ကျင်းပခဲ့သော အစည်းအဝေးတွင် မုဒုံမြို့နယ်၊ ကမာဝက်ကျေးရွာမှ တက်ရောက်လာသော မွန်အမျိုးသားကိုယ်စားလှယ် ဒါယကာ နိုင်ထောဟအ က လာမည့်တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့ကို မွန်အမျိုးသားနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ရန် အဆိုတင်သွင်းရာ မြို့နယ်အသီးသီးမှ တက်ရောက်လာကြသော မွန်တိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ်များက အားလုံးသဘောတူထောက်ခံခဲ့၍ ထိုနေ့ကို သတ်မှတ်ခဲ့မပါသည်။

တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့ကို သတ်မှတ်ခဲ့ရသည့်အကြောင်းရင်းက သာသနာသက္ကရာဇ် ၁၁၁၆ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့သည် သမလ၊ ဝိမလ မွန်မင်းညီနောင် ၂ ပါးတို့သည် ဟံသာဝတီနေပြည်တော် ခေါ် ယခု ပဲခူးမြို့ကို စတင် တည်ထောင်၍ ထီးနန်းကိုအုပ်ချုပ်ခဲ့သော နေ့ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်း အကြောင်းအရာများကို ယခုတွင်ပဲခူးမြို့ ဟသ်ာကုန်းဘုရားတွင် ပန်းချီကားနှင့်တကွ ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။

ယင်းသမိုင်းကြောင်းကို အထောက်အထားပြု၍ တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့ကို မွန်အမျိုးသားနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသတ်မှတ်ခဲ့သောနှစ်မှစ၍ ယခုတိုင် ၃၈ ကြိမ်မြောက် ရောက်ခဲ့လေသည်။ မွန်အမျိုးသားနေ့ကို တည်ရှိကာမျှဖြင့် မပြီးသေးပေ။ ရှေ့ဆက်လက်၍ ပြုလုပ်ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားတို့သည် မွန်အမျိုးသားထု တရပ်လုံး၏ တာဝန်ပင်ဖြစ်သည်။

မိမိတို့စာပေယဉ်ကျေးမှု၊ သုခုမအနုပညာ၊ ဘာသာစကားစသည်တို့ကို ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ် ကြရပေမည်။

ထို့ကြောင့် မွန်အမျိုးသားတို့သည် တိုးတက်သော ဉာဏ်အမြင်များ၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုကို ခင်မင်တွယ်တာသော စိတ်ကောင်းများ မွေးထုတ်ဖို့ လိုပါသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက်က မွန်ပညာရှိ ထိန်းသိမ်းလာသည့် စာပေယဉ်ကျေးမှုကို ယခုတိုင် တည်တံ့နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မိမိတို့၏ဘာသာစကားကိုလည်း ရိုးရိုးပြောဆိုရမည်။ အချို့သော မွန်အမျိုးသားများက မိမိတို့၏ဘာသာစကားကို ပြောရမည်ကို ဂုဏ်ငယ်သလိုလို၊ ရှက်သလိုလို ဖြစ်နေကြသည်။ မိမိတို့၏ စကားကို မိမိတို့ကို မပြောလျှင် သူတပါးကပြောမည်မဟုတ်ပေ။ မိမိတို့၏ဘာသာစကား၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုတို့သည် တချိန်က နေမင်းလို တောက်ပြောင်ခဲ့သည်ကို လူတိုင်းသိပြီးသားပင်ဖြစ်ပါသည်။

စာပေ၊ ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့သည် လူမျိုးတမျိုး၏ အသက်သွေးကြောပင် ဖြစ်သည်။ စာပေနှင့်ဘာသာစကားယဉ်ကျေးမှုကွယ်ပျောက်ပါက လူမျိုးပါတိမ်ကောပျောက်ကွယ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့၏ စာပေ၊ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့က ကျန်ရှိနေ၍ မွန်အမျိုးသားတို့၏ အစဉ်အဆက် တည်ရှိနေခြင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

မွန်ရဟန်းသံဃာအပေါင်းနှင့် မျိုးချစ်စိတ်ရှိသော ရှေးမွန်လူမျိုးများ တာဝန်ယူ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် လာခဲ့သဖြင့် ကျန်ရှိခဲ့သည့် ဤအကြောင်းအရာတွေကို မွန်အမျိုးသားတိုင်း မမေ့သင့်ပဲ အစဉ်ထာဝရ အောက်မေ့ရမည်။ ဘယ်လိုဘယ်ပုံ ကျေးဇူးဆပ်ရမည်ကိုလည်း ကြံစည် အားထုတ်ရမည်။

မွန်အမျိုးသား အဆွေတော်များတို့....

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၌လည်း တိုင်းရင်းသားအသီးသီးတို့က မိမိတို့၏ စာပေယဉ်ကျေးမှုကို တိုင်းရင်းသားအမျိုးသားတိုင်း ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းကြိုးစားနေကြပါသည်။

တိုင်းရင်းသား စာပေယဉ်ကျေးမှုကို မြင့်တင်လျှင် မွန်အမျိုးသားတို့၏ စာပေယဉ်ကျေးမှုကို ဘေးဖယ်ထား၍မရပါ။အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မွန်စာပေယဉ်ကျေးမှုတို့သည် ဤပြည်ထောင်စုအတွင်း မူလအကြောင်းရင်းဖြစ်သည်ကို သမိုင်းရာဇဝင်ကျောက်စာတို့၌ ယခုတိုင် သက်သေပြလျက် ရှိနေသည်။

မွန်တိုင်းရင်းသားတို့သည်လည်း တိုင်းရင်းသားတမျိုးအပါအဝင် ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် မွေးမြူကာ မိမိတို့၏ အမျိုးသားစာပေ၊ ဘာသာယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်မြင့်မားရန် ကြိုးစားနေရပေမည်။

မိမိတို့၏ မွန်အမျိုးသားကိုချစ်လျှင် မွန်စာပေကိုရိုသေရမည်။ လေ့လာသင်ကြား မှတ်သားရမည်၊ မိမိတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည်။ မိမိတို့၏ဘာသာစကားကို သုံးစွဲပြောကြားရမည်။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခဲ့လျှင် တိုင်းရင်းသား အများကလည်း မိမိတို့၏ မွန်အမျိုးသားအပေါ် လေးစားကြည်ညိုမည် ဖြစ်သည်။

ယခုခေတ်သည် ကိုယ်ထူကိုယ်ထခေတ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မွန်အမျိုးသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို မွန်အမျိုးသား တိုင်းရင်းသားတိုင်းအားပေးကူညီရမည်၊ တိုးတက်ပြန့်ပွားအောင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် တဦးတယောက်ကောင်း ဆောင်ရွက်၍လည်းမရနိုင်။ မွန်အမျိုးသားထု တရပ်လုံးက စုပေါင်းဆောင်ရွက်မှသာလျှင် အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မွန်အမျိုးသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု ဘာသာစကား၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုဘာသာစကား ဓလေ့ထုံးစံ၊ အနာဂတ်တိုးတက်ကြီးပွားလာအောင်အထက်ကဖော်ပြသည့်အတိုင်း ရှေးရှုပြီးမွန်အမျိုးသားတိုင်း တက်ညီလက်ညီတာဝန်ယူ၍....

ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါစို့....ဟု

ရေးသားတိုက်တွန်းလိုက်ရပါသည်။ ။

မွန်စကားပုံများ စကားပြောနေကြသည်

မောင်မင်းသစ်

"အို....လူငယ်အပေါင်းတို့ ငါတို့ စကားပုံသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် ပြည့်စုံသောအရာများ ဖြစ်ကြသည်။ ငါတို့တွင် ချိတ်ဆွဲထားသော စံပြုပုံခိုင်းစရာများအတိုင်း ကျင့်ကြံပါလျှင် သင်တို့အားလုံး အရာရာ၌ အောင်ပွဲများ ရရှိကြပေလိမ့်မည်။ လက်တွေ့ ကျင့်ကြံပါကုန်၊ ကြံကြပါကုန်လော့"

မွန်စကားပုံများသည် မွန်ပြည်သူတို့၏ ဘဝ၊ လူနေမှုစနစ်၊ အလေ့အထများကို အခြေခံ၍ အရပ်ပြော၊ စကားပြော၊ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်ပြောဆိုမှုမှ ပေါက်ဖွားလာခြင်း ဖြစ်သည်။ထိုစကားပုံများတွင် ရှေးမွန်လူမျိုးတို့၏ အတွေးအခေါ် ကောင်းပုံကိုလည်းကောင်း၊ အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ သူတို့၏ ရိုးသားသော အကျင့်စာရိတ္တကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုစကားပုံများကို အသေးစိတ်လေ့လာလေ ယင်းစကားပုံကို ထွင်ခဲ့သူများ၏ ကျေးဇူးမှာ ကြီးမားလေ ဖြစ်သည်။ စကားပုံများက လူငယ်တို့အတွက် စကားများ ပြောနေကြသည်။ မည်သည့်စကားများ ပြောနေကြသနည်း။

၁။ ကြီးသောငါးသည် နက်ရှိုင်းသော ပင်လယ်အောက်၌ ရှိသည်။
လေးနက်သော စကားများသည် လူကြီးသူမများမှာ ရှိသည်။

လူငယ်ဘဦးသည် စာပေဘက်တွင် တော်တော်ခရီးရောက်နေသည်။ အတန်းပညာတွင်လည်း ထိပ်တန်းရောက်နေသည်။ သို့သော် အတွေ့အကြုံများနှင့်ပြည့်စုံနေသော လူကြီးတဦး သိသည့်အသိကို ရဖို့ရန် အလွန်ခဲယဉ်းသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိအနေဖြင့် ပန်းကန်လုံးထဲ မုန့်တိုင်းထန်၍ မဖြစ်။ လူဆိုသည်မှာ အရွယ်ရောက်လာသည်နှင့်အမျှ မိမိဉာဏ်အဆင့်အတိုင်း အတွေးအခေါ်များ ရင့်ကျက်လာသည်။ ၁၀ နှစ်သားအရွယ်တွင် အမှန်တရားတခုကို လက်ကိုင်ထားသည်။ အသက် ၂၀ အရွယ် ရောက်လာသော် ထိုအမှန်တရားတွင် ချွတ်ယွင်းချက် အနည်းငယ် တွေ့လာသည်။ ၂၅ နှစ်အရွယ်ရောက်သော် ထိုအမှန်တရားမှာ အမှားတခုသို့ ပြောင်းလဲသွားတတ်သည်။ ပြောင်းသွားနိုင်သည်ဟုသာ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်၊ ပြောင်းသွားရသည်ဟု မဆိုလိုပါ။ မိမိထက်ကြီးသော လူကြီးသူမများသည် အတွေ့အကြုံနှင့်အတွေးအခေါ် ရင့်ကျက်မှုအပေါ် မူတည်ပြီး လေးနက်ထိမိသော စကားများ ပိုင်ဆိုင်နေမည်မှာ မလွဲပေ။

ထို့ကြောင့် ဝေလငါးကြီးများမှာ နက်ရှိုင်းသော ပင်လယ်အောက်တွင် ရှိသကဲ့သို့ လေးနက်၍ အသိပညာပါသော ဆုံးမချက်၊ လမ်းညွှန်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်များမှာ လူကြီးသူမများထံတွင် ရှိသည်။ ယင်းကို ချဉ်းကပ် နည်းမှတ်ရပေမည်။ အဖိုးတန်လှသော မှတ်သားချက်များမှနေ၍ မိမိဘဝအတွက် အမြတ်ထုတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်သော နည်းလမ်းဖြစ်ကြောင်း ဤစကားပုံက ညွှန်းဆိုထားသည်။

၂။ အပေးလွယ်လွန်းတော့ အယူခက်၊ စကားများလွန်းတော့ သူများမုန်း။

လူငယ်တို့သည် အရာတခုကို မရခင်၌ ရယူလိုသော ဆန္ဒများ အလေးကဲလေ့ ရှိသည်။ လွယ်လွယ်လေးနှင့် ရမည်ဆိုပြန်တော့လည်း ယူရန်လက်တွန့်တတ်သည်။ ဤသို့ ဖြစ်တတ်သောသဘောလေးတရပ်ကို တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအနေဖြင့် ဤသဘောနှစ်ရပ်ကို ယှဉ်၍ ဆင်ခြင်သင့်သည်။

စကားများသူကို လူမမုန်းသေးပေ။ စကားများလွန်းလျှင်မူ မျက်စောင်းခဲကြတော့မည်။ လူများတွင် ကျောပူနှင့်နားပူ ၂ ခု ရှိသည့်အနက် ကျောပူခံနိုင်သူက များသည်။ နားပူခံနိုင်သူက နည်းသည်၊ အထူးသဖြင့် ယောကျ်ားလေးများ နားပူမခံနိုင်ကြ။ ယင်းကို သတိမူစေရန် စကားပုံခိုင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ 'ဟောင်လွန်းသောခွေး လူမလေး' ဟူသော မြန်မာစကားပုံအတိုင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

၃။ အကုန်စဉ်းစားပြီးမှလုပ်လျှင် မှားသော်လည်း နောင်တရစရာမလို။

လူငယ်တို့သည် အလုပ်ကိစ္စတခုကို လုပ်မည်ဟုဆိုလျှင် ထိုအလုပ်ကို လုပ်သင့်သည် မလုပ်သင့်သည်ကို အလျင် စဉ်းစားကြည့်ရပေမည်။ မည်သည့်အကျိုးဆက်များ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်း ဆင်ခြင်ကြည့်ရမည်။ ဘက်စုံရှုထောင့်မှ စိစစ်ပြီးမှ ထိုအလုပ်ကို လုပ်တော့မည်ဟု ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ လုပ်သောအလုပ်သည် တစုံတရာသော အတိုင်းအတာဖြင့် မှားယွင်းသွားသည် ဆိုကြပါစို့။ ဘာမျှ နောင်တရစရာ မလို။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိအနေဖြင့် သေသေချာချာ စဉ်းစားပြီးမှလုပ်သော အလုပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်ကိစ္စကိုမဆို စိစစ်ဝေဖန်သောစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်ပြီးမှ လုပ်ဆောင်ရန် ဤစကားပုံက လမ်းပြထားသည်။ လုပ်သည်ဆိုမှဖြင့် အမှားမရှိစေနှင့်ဟုလည်း ညွှန်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

၄။ သိတိုင်းလည်း မပြောရ၊ ရှိတိုင်းလည်း မပြရ။

မိမိသိသည့် အကြောင်းကိစ္စကို ပြောသင့် မပြောသင့် ချင့်ချိန်ရမည်မှာ မိမိတာဝန်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကို ပြောလိုက်ခြင်းအားဖြင့် နာယူသူအနေဖြင့် မည်မျှအထိ အကျိုးသက်ရောက်မည်၊ မသက်ရောက်မည်ကို စဉ်းစားရပေမည်။ သူ့အတွက်လည်း အကျိုးရှိ၊ မိမိအတွက်လည်း အကျိုးရှိမည်ဆိုလျှင် ပြောသင့်သည်။ အချို့သူများမှာ စေတနာကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး ပြော

သော်လည်း အချိန်အခါကိုမကြည့်ပဲ ပြောချင်သည်ကို စွတ်ပြောလေ့ရှိသည်။ ထိုစေတနာမှာ အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်သည်ကို သတိမူရမည်။

မိမိတွင်ရှိသော အရာတိုင်းကိုလည်း ပြစရာ မလိုပေ။ ဤသို့မဟုတ်ပဲ ဝါကြွားလိုမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ လူအထင်ကြီးမှု ခံယူလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အသားယူလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း ရှိတိုင်းပြလျှင် ဒုက္ခတွေ့တတ်သည်။ သင်၏ လျှို့ဝှက်ချက်ကို သင်၏ရုပ်အင်္ကျီကိုပင် မသိစေနှင့်ဟူသော စကားပင် ရှိသေးသည် မဟုတ်တုံလော။ သိုသိုသိပ်သိပ် နေတတ်ရန် ဤစကားပုံကို ပြုခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

၅။ ထမင်းဆုပ်ကိုသာမြင်၊ ဝါးရင်းတုတ်ကိုမမြင်။

ဆာလောင်မှု၏အရှိန်က ပြင်းထန်နေချိန်တွင် ထမင်းဆုပ်ကိုမြင်နေရသည်။ အာသာဆန္ဒကို မတားနိုင်။ ထမင်းဆုပ်နောက်ကွယ်မှ အန္တရာယ်ကို မမြင်တော့။ ထိုအခါ ဒုက္ခများ တော့သည်။ ထို့အတူ လူငယ်တို့သည်လည်း မည်သည့်ကိစ္စမဆို လုပ်ချင်သည်ထက် လုပ်သင့်သည်ကို ဦးစားပေးရပေမည်။ မိမိစိတ်ဆန္ဒအလိုကို လိုက်သဖြင့် မရှုနိုင် မကယ်နိုင်ဖြစ်ရသော အဖြစ်များက အမြောက်အမြား ရှိသည်။ အစာကိုသာမြင်ပြီး ငါးများချိတ်ကိုမမြင်သော ငါးနှယ်သာတည်း။ ယင်းအစာကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြဉ်၍သွားမှသာ ဝါးရင်းတုတ်စာ မပိမည် ဖြစ်လေသည်။

၆။ နှုတ်က နှာခေါင်းထက် မရှည်နှင့်။

ပါးစပ်ပေါက်ကလေး တပေါက်သည် ခြောက်ပေမြင့်သော လူတဦးကို သေစေနိုင်သည်ဟု ဆို၏။ မှန်ပေသည်။ စကားများခြင်းသည် ကောင်းသောကိစ္စမဟုတ်။ စကားကို နည်းနိုင်သမျှ နည်းစေ၍ နှုတ်ကို ပိတ်နိုင်သမျှ ပိတ်ကာ နားကို ဖွင့်နိုင်သမျှ ဖွင့်ရမည်။ သို့မှသာ လူလိမ္မာဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ စကားကြောရှည်သူမှာ အလိမ်ကြီးသူလည်း ဖြစ်သည်။ မိမိအနေနှင့်လည်း စကားနည်းခြင်း၏အကျိုးကို သိထားရပေမည်။ အသင့်အတင့် ပြောခြင်းဖြင့် အကျိုးများနိုင်ကြောင်းလည်း သိစေသည်။

၇။ အမွေးစစ်က အနံ့ကို မစွန့်လွှတ်၊ လူစစ်က အမျိုးကို မစွန့်လွှတ်။

ကရမက်ကဲ့သို့သော အခေါက်များသည် အမွှေးစစ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းတို့သည် မည်မျှကြာကြာထားသော်လည်း ရနံ့မှာ လျော့သည်မရှိ၊ အမြဲတမ်း ကြိုင်လှိုင်လျက် ရှိသည်။ ထို့အတူ လူမျိုးတမျိုးသည် မိမိတို့အမျိုးစစ်ဖြစ်ပါက မျိုးရိုးကို ဆက်လက်စောင့်ရှောက် ရပေမည်။ မျိုးရိုးမတိမ်ကောစေရန် ထိန်းသိမ်းသွားရမည့် တာဝန်ရှိသည်။ လူမျိုးခြားနှင့် သွေးမရောစေရန် သတိချပ်ရမည်။ သို့မှသာ အမျိုးကိုချစ်သော၊ အမျိုးကိုစောင့်ထိန်းသော လူမျိုးများအဖြစ် မော်ကွန်းတွင်ရစ်မည် ဖြစ်ပေသည်။ အမျိုးကို အလေးအနက်ထားရန် လမ်းပြစကားပုံတပုဒ်ပေတည်း။

၈။ ရွှေကောင်းက ပေခံ၊ တပည့်ကောင်းက အဆုံးအမ ခံ၊ သားသမီးကောင်းက မိဘအန္တ အတာခံ။

ဤစကားပုံကမူ ရွှေရည်ကောင်း၊ တပည့်ကောင်း၊သားသမီးကောင်းတို့၏ အရည်အချင်းများကို ဖော်ညွှန်းထားသည်။ ရွှေကောင်းတို့မည်သည် အောက်မှ ပေအနေဖြင့်ခံပြီး မည်သို့ပင်ထုနှက်စေကာမူ ကွဲပြတ်ခြင်းမရှိရပေ။ ကျိုးအက်ခြင်း မရှိရပေ။ တပည့်ကောင်းသည်လည်း ဆရာ၊ ဆရာမတို့၏ အဆုံးအမကို ခံနိုင်စွမ်း ရှိရမည်။ ဆရာက ဒေါသဖြင့်ပင်ပြောပြော၊ ဆူပူ၍ပင်ဆိုဆို နာခံတတ်ရမည်။ ကောင်းစေချင်၍ ထိုစကားများပြောသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ရမည်။ သို့မှသာ တပည့်ကောင်းတယောက်ပီသပေလိမ့်မည်။

သားသမီးကောင်းသည်လည်း မိဘနှစ်ပါး၏ အန္တ အတာကို ခံနိုင်စွမ်း ရှိရမည်။ မိဘအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးစရာ ကိစ္စအဝဝကို မညည်းမညူ လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။ ငွေရှားရှိ၍သာ လုပ်ဆောင်ပေးရသည်ဟု မခံယူပဲ စိတ်ထားမှန်မှန်ဖြင့် ကူညီစောင်မရမည်။ အသက်အရွယ်ထောက်လာသော မိဘအတွက် အစစအရာရာ သည်းညည်းခံရမည်။ သို့မှသာ သားသမီးကောင်းဟုခေါ်ထိုက်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ မကျင့်မကြံနိုင်လျှင် သားဆိုး၊ သမီးမိုက်အဖြစ် သံသရာ လည်နေရပေမည်။

၉။ အပြောမှန် ဘေးလွတ်၊ အစားမှန် ဝေဒနာကင်း၊ အနေမှန် ဝိပါက်ရှင်း။

လိမ်ညာခြင်းသည် ကောင်းသောအလုပ်မဟုတ်မှန်း လူငယ်တိုင်း သိကြသည်။ သို့သော် လိမ်ကြသည်။ ညာကြသည်။အနည်းအများသာ ကွာသည်။လိမ်ညာခြင်းမရှိပဲ အမှန်ကို အမှန်အတိုင်းတင်ပြရဲခြင်းသည် သူရဲကောင်းတို့၏ စိတ်ဓာတ်ပင် ဖြစ်သည်။ လိမ်ညာခြင်းသည် အန္တရာယ်အတိပြီးသည်၊ မှန်ကန်စွာပြောခြင်းသည် ဘေးကင်းမှု အပြည့်ရှိသည်။ အစားမှန်လျှင် ဝေဒနာကင်းသည်ကား အကျယ်ချဲ့စရာပင် မလိုတော့။ မိမိ အတိုင်းအတာနှင့် အစာကို ချင့်ချိန် စားသောက်တတ်ရမည်။

ထို့အတူ အနေအထိုင် မှန်ကန်မှုသည် ဝိပါက်ရှင်းစေသည်။ ဝိပါက်ဆိုသည်မှာ ပြုမှုကံ၏ အကျိုးဖြစ်သည်။ ဘယ်သို့လုပ်ခဲ့၍ ဘယ့်နှယ်ခံရမည်ကို ဆိုလိုသည်။ မမှန်မကန် လုပ်ခဲ့လျှင် ထိုအကြောင်းတရားအတွက် မကောင်းမှုအကျိုးဆက်မှာ စောင့်လင့်နေမည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် နေထိုင်လုပ်ကိုင်မှု အဝဝတွင် မှန်မှန်ကန်ကန် သစ္စာရှိရှိဖြင့် လုပ်ကိုင်ပါလျှင် ကံ-ကံ၏ ဆိုးကျိုးများမှ လွတ်ကင်းနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဤစကားပုံက လမ်းညွှန်ထားသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရသော် မွန်စကားပုံများသည် တူရာတူရာ အကြောင်းအရာ နှစ်ခု သုံးခုကိုတွဲ၍ စကားပုံတခုအဖြစ် ဆိုထားသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ ထိုသို့ တွဲထားခြင်းဖြင့် မိမိဆိုလိုချင်သော အကြောင်းကို ပိုမိုလေးနက်စေသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ထိမိပေါ်လွင်လာရသည်။ ပသို့ပင်ဖြစ်စေ၊ စကားပုံများကပြောသော စကားများကို မိမိတွေးတတ်သလိုတွေး၍ ဆွတ်ယူ ဝါးသုံးနိုင်ပေသတည်း။ ။

မောင်မင်းသစ်

၁၃၄၆ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့သည် ၃၈ နှစ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့ ဖြစ်သည်။ မွန်အမျိုးသားနေ့ကျင်းပခြင်းနှင့်အညီ ချမှတ်ထားသော ဦးတည်ချက်များ ရှိသည့်အနက် တိုင်းရင်းသား စည်းလုံး ညီညွတ်ရေးသည်လည်း တခု အပါအဝင် ဖြစ်ပေသည်။ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားများ စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိစေရန်နှင့် မွန်လူမျိုးတို့အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် အခန်းကဏ္ဍများသည်လည်း လွန်စွာ အရေးကြီးလှပေသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား၊ မွန်၊ မြန်မာ၊ ရခိုင် စသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့ စုပေါင်းနေထိုင်ကြသော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စု ဟူသော စကားသည် လူမျိုးတမျိုးတည်း သီးခြားနေထိုင်သည်ဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပေ။ တိုင်းရင်းသား သွေးချင်းများ တစုတလုံးတည်း၊ တစိတ်တဝမ်းတည်းနှင့် ဆိုးတူကောင်းဖက် အတူတကွ ယှဉ်တွဲနေထိုင်ကြသည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ဆောင်နေသည်။ ပြည်ထောာစုကြီးအတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြသော သွေးချင်းများသည်ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှမပမာ၊နေထိုင်ကြသည့်အလျောက် တူညီသောခံယူချက်များ၊ ရည်မှန်းချက်များ ရှိကြသည်။ ပြည်ထောင်စုကြီး အဓွန့်ရှည်စွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနှင့် နိုင်ငံတော်၏လွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာကို လက်ဝယ်ပိုင်ပိုင် ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြသည်။

မင်းမြသိန်း

တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် မွန်တို့၏ ကဏ္ဍာ

မြန်မာတို့၏ မဝေးကွာလှသေးသော သမိုင်းအကြောင်းကို ပြန်လည်ကာ ဆန်းစစ်ကြည့်လျှင် ၁၈၂၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာပထမစစ်ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ၁၈၂၆ ခုနှစ်၊ ရန္တပိုစာချုပ်အရ ရခိုင်နှင့် တနင်္သာရီနယ်ကို ဗြိတိသျှတို့သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ယင်းကာလမှစ၍ မွန်တို့သည် ဗြိတိသျှလက်အောက်သို့ စတင်ကာရောက်ခဲ့သည်။ ၁၈၂၅ ခုနှစ်၊ အင်္ဂလိပ် မြန်မာဒုတိယစစ်အပြီးတွင် ဗြိတိသျှတို့သည် အောက်မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်ခဲ့တော့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ မွန်တို့သည်နယ်ချဲ့လက်အောက်သို့ လုံးလုံးလျားလျား ရောက်ခဲ့သည်။ တဖန် ၁၈၈၅ ခုနှစ်၊အင်္ဂလိပ် မြန်မာတတိယစစ်ပွဲအပြီးတွင် မြန်မာတပြည်လုံးကို အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းပိုက်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းရင်းသားအားလုံးသည် ဗြိတိသျှလက်အောက်သို့ ရောက်ခဲ့တော့သည်။ ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ်ဖန်တီးမှုဆိုသော လူ့အခွင့်အရေးများလည်း ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ လွတ်လပ်ရေး အချုပ်အခြာအာဏာကိုလည်း လက်လွှတ်ခဲ့ရသည်။

သို့ဖြစ်ပေရာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသောလူ့အခွင့်အရေး၊ လက်လွှတ်ခဲ့ရသော အချုပ်အခြာအာဏာကို ပြန်လည် ရရှိနိုင်ရန်အတွက် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတရပ်လုံးသည် ရရာလက်နက်ကို စွဲကိုင်၍ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးနှင့်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းလှုပ်ရှားမှုများတွင် မွန်အမျိုးသားများသည် အခြားသော တိုင်းရင်းသားများနည်းတူ ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် ၂၀ ရာစု အစပိုင်းတွင် လှုပ်ရှားခဲ့သော အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲများတွင် မွန်အမျိုးသားများသည် ရှေ့တန်းမှ မားမားမတ်မတ် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ထင်ရှားသော ခေါင်းဆောင်များမှာ သမ္မတကြီး ဦးချစ်လှိုင်၊ ဆာဂျေအေမောင်ကြီးတို့ ဖြစ်သည်။

၁၉၃၀ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားသော ဆရာစံ ခေါင်းဆောင်သည့် တောင်သူလယ်သမား အရေးတော်ပုံကြီးတွင်လည်း မွန်အမျိုးသားတို့သည် အခြားသောတိုင်းရင်းသား လယ်သမားများနှင့် တူယှဉ်တွဲ၍ နယ်ချဲ့အစိုးရအား တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်း၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံးလှုပ်ရှားမှု၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးတွင် စွမ်းစွမ်းတမံ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော ဆရာတော်ဦးနန္ဒသာရလည်း ထင်ရှားသော မွန်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တဦးပင် ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်သည် အသက်ကိုပင် ပဓာနမထားပဲ ဇာတိသွေး ဇာတိမာန် တက်ကြွစွာဖြင့် ဂျပန်တို့အား တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ မွန်အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားအားလုံး မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးနေပေသည်။ လွတ်လပ်ရေးလိုချင်ယင် စစ်ကိုတိုက်ကြဟူသော ဆရာတော်၏ ကြွေးကြော်သံတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် စွမ်းအားသစ်ကို ဖြည့်တင်းစေခဲ့သည်။

နယ်ချဲ့အစိုးရ၏ဖိနှိပ်မှုကို နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးစသည့်ကဏ္ဍအသီးသီးမှ တွန်းလှန်ခဲ့ကြသည့်အနက် စီးပွားရေး နယ်ပယ်မှနေ၍ နယ်ချဲ့အားယှဉ်ပြိုင်အန်တုခဲ့သော မွန်အမျိုးသားကြီး ဦးနာအောက်၏ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံတို့သည် နယ်ချဲ့အားတော်လှန်ခြင်းနှင့်အတူ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက်လည်း ကဏ္ဍသစ်တရပ်ကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။

မွန်လူမျိုးတို့သည် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက် ရှေးမဆွကပင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် သမိုင်း အထောက်အထားသာဓကများလည်းရှိပေသည်။ မွန်ဘုရင် ရာဇဓိရာဇ်နှင့် မြန်မာဘုရင်မင်းခေါင်လက်ထက်တွင် မွန်သူရဲကောင်း သမိန်ဗရမ်းတပ်နှင့် မြန်မာမင်းရဲကျော်စွာတပ်တို့ တိုက်ခိုက်ကြရာအင်အားမမျှသဖြင့် သမိန်ဗရမ်းမှာ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရပြီး အင်းဝတွင် အကျဉ်းချထားခံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် အင်းဝနေပြည်သည်လည်း တရုတ်တို့၏ ပြည်ပကျူးကျော်မှုဒဏ်ကို ရင်ဆိုင်နေရသည်။ တရုတ်ဦးတည်ဘွား၏ စစ်သည်တို့သည် အင်းဝကို ဝန်းရံထားခဲ့၏၊ တလခန့်ကြာသောအခါ မြင်းစီးသူရဲကောင်းချင်း စီးချင်းတိုက်ရန် တရုတ်တို့က အရေးဆိုလာသည်။ အင်းဝစစ်သည်များတွင် တရုတ်စစ်သည်နှင့် စီးချင်းတိုက်ရန် မည်သူမျှမရှိလေရာ မွန်သူရဲကောင်း သမိန်ဗရမ်းသည် တရုတ်စစ်သည်ဂါမဏိနှင့် စီးချင်းတိုက်ရန် သဘောတူလေသည်။ သမိန်ဗရမ်းသည် ဂါမဏိကို စီးချင်းတိုက်အနိုင်ယူလိုက်သည်။ သမိန်ဗရမ်းသည် အင်းဝသားတို့၏ အကျဉ်းသား ဖြစ်နေသော်လည်း အင်းဝပြည်သူတို့ ကြုံတွေ့နေရသော ရန်ကို မျက်နှာရှောင်လွှဲမနေပဲ တွန်းလှန် အနိုင်ယူခဲ့သည်။ သမိန်ဗရမ်း၏ စွမ်းဆောင်မှုသည် မွန်လူမျိုး မြန်မာလူမျိုးဟူ၍ ခွဲခြားထားခြင်းမရှိပဲ ဆွေမျိုးသားချင်းကဲ့သို့ သဘောထားကာ ပြည်ပရန်ကို တွန်းလှန်ခဲ့သည်မှာ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက် မွန်တို့၏စိတ်ရင်းစေတနာကို ဖော်ပြလိုက်ပေသည်။

ထို့အတူ အင်းဝမဟာသီဟသူရလက်ထက်တွင် မွန်သူရဲကောင်း မင်းစိတုံးသည် အင်းဝတွင် အကျဉ်းချခံထားရစဉ် တရုတ်တို့သည် အင်းဝကို ကျူးကျော်ရန်စခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကလည်း မင်းစိတုံးသည် တရုတ်စစ်သူကြီး စလုံကျော်ခေါင်ကို စီးချင်းထိုး၍ ခေါင်းဖြတ်ကာအနိုင် ယူလိုက်သည်။

ဤသို့ဖြင့် မွန်လူမျိုးတို့သည် ''မြန်မာတို့၏အရေးသည် မွန်တို့နှင့် မသက်ဆိုင်''ဟူသော သဘောမပိုက်ပဲ တနေရမြေတည်းအတွင်း နေကြသည့်အလျောက် မြန်မာတို့၏အရေးသည် တိုင်းရင်းသား အားလုံး၏အရေးဟု သဘောထားကာ ပြည်ပရန်ကို တွန်းလှန်ခဲ့သည်မှာ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက် ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ စွမ်းဆောင်ချက်များပင်ဖြစ်သည်။

မွန်လူမျိုးတို့သည် တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက် ယဉ်ကျေးမှုအခန်းကဏ္ဍမှလည်း စွမ်းဆောင်ခဲ့ပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကို အစောဆုံး ယုံကြည်သက်ဝင်ခဲ့သည့်လူမျိုးကို လက်ညှိုးညွှန်ပြရမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ မွန်လူမျိုးကိုပင် ညွှန်ပြရပေလိမ့်မည် ဟုတ်ပါသည်။ ထေရဗုဒ္ဓသာသနာတော်သည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ သထုံပြည်သို့ အစောဆုံး ရောက်ရှိခဲ့သည်။ထိုမှတဆင့် မွန်ရဟန်း အရှင်အရဟံ၏ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာသည်ပုဂံပြည်ပင်သို့ ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ပြန့်ပွားလာခြင်းမှအစ မွန်နှင့် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် စတင်ခဲ့ရသည်။ မြန်မာစာပေကို ပြန်လည်ကြည့်လျှင် မွန်စာပေမှ ဆင်းသက် ပေါက်ဖွားလာခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မြန်မာတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပန်းပုလက်ရာများသည်လည်း မွန်လူမျိုးတို့၏ယဉ်ကျေးမှုကို အခြေခံထားသည်ကို ပုဂံဝန်းကျင်ရှိ ရှေးဟောင်းဘုရားပုထိုးတို့က သက်သေထူလျက် ရှိပေသည်။ သို့ပါ၍ လူမျိုးတမျိုးနှင့်တမျိုး စာပေမှအစ ယဉ်ကျေးမှုအလယ် လူမှုရေးအဆုံး ကူးလူးဆက်သွယ်မှုသည် တိုင်းရင်းစည်းရုံးညီညွတ်မှုတို့အတွက် များစွာအထောက်အကူ ပြုနေပေသည်။

မွန်လူမျိုးတို့သည် အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက် ရှေးယခင်ခေတ် အဆက်ဆက်မှ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် နည်းတူ ယခု မျက်မှောက်ခေတ်တွင်လည်း တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက် ကျရာနေရာမှနေ၍ စွမ်းဆောင်လျက် ရှိနေပေသည်။ မြန်မာပြည်သူ တရပ်လုံးတို့ အနှစ်နှစ်အလလမှ လိုလားတောင့်တခဲ့သော မွန်ပြည်နယ်တည်းဟူသော ပြည်နယ်တနယ်အဖြစ် ရုပ်လုံးဖော်ခဲ့သည်မှာ ယခုနှစ်ဆိုလျှင် ၉ နှစ်သို့ပင်တိုင်ချေပြီဖြစ်သည်။မွန်ပြည်နယ်ပေါ်ပေါက်လာသည့်အလျောက် မွန်လူမျိုးတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်လုမတတ် ရှိခဲ့သော မွန်စာပေ အဆင့်အတန်းကိုလည်း ပြန်လည်မြင့်မားလာစေရန် ဆောက်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ထို့အတူမွန်တို့၏ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ယဉ်ကျေးမှုအနုလက်ရာတို့နှင့် ရိုးရာအစဉ်အလာတို့ကိုလည်း ပြန်လည်ဖော်ထုတ်မြှင့်တင်လျက်ရှိသည်။ သို့မှသာမွန်တို့၏ ''မွန်ပြည်နယ်''ဟူသော စကားနှင့် ညီညွတ်သောအစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းရာ ရောက်ပေမည်။ တဘက်၌အမျိုးသားရေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သကဲ့သို့ တဘက်၌လည်း မွန်ပြည်နယ်အရေး၊ တို့မှတဆင့် ပြည်ထောင်စု တဝန်းလုံး၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စသော အခန်းကဏ္ဍတို့၌တိုးတက်မြင့်မားမှုကို ရရှိအောင်အခြားသော တိုင်းရင်းသားများနှင့်အတူ ဆောင်ရွက်နေပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် တိုင်းရင်းသားများ စုပေါင်းနေထိုင်သော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ ဖြစ်သည်နှင့်အညီ တိုင်းရင်းသားအားလုံးတို့၏ ချစ်ကြည်စည်းလုံးညီညွတ်မှုလည်း ရရှိပေသည်။ နိုင်ငံတနိုင်ငံတွင် စည်းလုံးညီညွတ်မှုအင်အားသည် မရှိမဖြစ် အလိုအပ်ဆုံးသောအရာ ဖြစ်သည်။ အကွပ်မရှိသောကြမ်းသည် ပရမ်းပတာဖြစ်သည်ဟူသော စကားကဲ့သို့ပင် စည်းလုံးညီညွတ်မှုမရှိသော နိုင်ငံသည် မည်သည့်အခါမျှ ငြိမ်းချမ်းသာယာသော လူ့ဘောင်ကိုတည်ဆောက်၍ မရနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ယခုမျက်မှောက်ခေတ်အခြေအနေတွင် ကြုံတွေ့နေသော နိုင်ငံတကာပြဿနာတို့တွင်လည်းပြည်အချင်းချင်းစည်းလုံးညီညွတ်မှုမရှိသောကြောင့်သာ ငြိမ်းချမ်းရေးကို မရရှိခြင်းဖြစ်သည်။

နွားကွဲလျှင် ကျားဆွဲမည်ဆိုသည့် စကားကဲ့သို့ပင် တိုင်းရင်းသားအားလုံးသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှုမရှိပါက ငြိမ်းချမ်းရေးကိုမရနိုင်သာသည်မက တပါးသူ၏ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုနှင့် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုကိုလည်း ရင်ဆိုင် ရမည်မှာမလွဲပေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုသည် နိုင်ငံ၏တိုးတက်မြင့်မားမှုအတွက် အဓိကသော့ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသား အားလုံး စည်းရုံးညီညွတ်မှုရှိမှသာ ပြည်သူတရပ်လုံးကတည်ဆောက်နေသော ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်နိုင်ပေမည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကိုပီပြင်စွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရန် နှစ်တို့နှစ်ရှည်စီးပွားရေး စီမံကိန်းများ ချမှတ်ကာ လျာထားချက်များ ပြည့်မီ အောင် ဆောင် ရွက်လျက်ရှိပေသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် စီမံကိန်းများ ပေါက်မြောက် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်မှာတိုင်းရင်းသား တရပ်လုံး၏ တာဝန်ပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် တဦးကောင်းတယောက်ကောင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် မအောင်မြင်နိုင်ပေ။ တယောက်အားနှင့်ယူသော်မရ၊တသောင်းအားနှင့်ယူသော်ရ၏ ဆိုသကဲ့သို့ပင် မွန်လူမျိုးအပါအဝင် ပြည်သူတရပ်လုံးက စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် အင်တိုက် အားတိုက် ဆောင်ရွက်သွားရပေမည်။သို့ပါမှသာ ကျွန်ုပ်တို့၏ရည်မှန်းချက်လည်း အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ပေမည်။

ထို့ကြောင့်မွန်လူမျိုးတို့အနေနှင့် မွန်အမျိုးသားနေ့၏ ဦးတည်ချက်များနှင့်အညီ မွန်တို့၏စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာအစဉ်အလာ၊ ဓလေ့ထုံးစံတို့ကို ပြန်လည်ကာ ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင် သွားသည်နှင့်အတူ တိုင်းရင်းသား အားလုံးနှင့်လည်း တဦးနှင့်တဦး နားလည်မှုယူ၍ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာဖြင့် နေထိုင် လုပ်ဆောင်သွားရမည်။ သို့မှသာ ပြည်ထောင်စုကြီး အဓွန့်ရှည်ကြာစွာ တည်တံ့နေရန်နှင့် လွတ်လပ်ရေးအချုပ်အခြာအာဏာကို ထိပါးနှောင့်ယှက်လာသော ပြည်တွင်းပြည်ပရန် ဟူသမျှကိုကာကွယ်တွန်းလှန်နိုင်ပြီး ပြည်သူတရပ်လုံးက အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသော ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၏ ရုပ်လုံးကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင်ပီပြင်အောင် ဖော်ထုတ်နိုင်ပေမည်။ သို့ပါ၍ မွန်လူမျိုးတို့သည် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက် နောင် အစဉ်ကိုလည်း စွမ်းဆောင်သွားရဦးမည်ဖြစ်သတည်း။

မင်းမြသိန်း

မင်္ဂလာပါ မွန်သဟာတို့

မိဝင်းဝင်းဌေး

မွန်နယ်နှင့်ဝေး တို့ရွာလေးဝယ်
ကာလကြာရှည် ပျောက်ကွယ်နေတဲ့
ရိုးရာအမွေ မွန်စာပေကို
စွမ်းကုန်ကြိုးစား အားသစ်များနဲ့
ယနေ့ချိန်မှာ ထုတ်ဖော်ပြီမို့
မွန်နယ်မှာမွေး မွန်သွေးငယ်တိုင်း
မွန်လူမျိုးကို ချစ်ကြပါ။

မွန်နယ်မှာမွေး မွန်သွေးငယ်တိုင်း
မွန်စကားကို ပြောကြပါ။

မွန်နယ်မှာမွေး မွန်သွေးငယ်တိုင်း
မွန်စာပေကို သင်ကြပါ။

မွန်နယ်မှာမွေး မွန်သွေးငယ်တိုင်း
မွန်ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းပါ။ ။

(မွန်တိုင်းရင်းသားအပေါင်းတို့ စာပေ စကား
ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပါသည်။)

ရာဇာဓိရာဇ်၏ စွမ်းရည်

နိုင်ငံသမိုင်းကို ပြန်လည်လေ့လာကြည့်လျှင် ဧကရာဇ်များ၏ အုပ်စိုးစဉ်ကာလအတွင်း မင်းဆက်ပေါင်း များစွာ ပြောင်းလဲခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်ကြရမည် ဖြစ်၏။ ရာဇာဓိရာဇ်ကား
ဝါရီဂူမင်းဆက်တွင် အထက်မြက်ဆုံး မင်း၊
စွမ်းရည်အပြည့်ဝဆုံး မင်းတည်း။
အမြော်အမြင်ရှိမှု၊ သဘောထားကြီး သည်းခံနိုင်မှု၊ အမှားနှင့်အမှန်ကို ပိုင်းခြားနိုင်မှု၊ ရဲရင့်ခြင်း၊
ပြတ်သားခြင်း အစရှိသည့် စိတ်ဓာတ်၊ နှလုံးရည်နှင့်
ဓားခုတ်၊ လှံထိုး၊ ဆင်စီး၊ မြင်းစီး အစရှိသည့်
ထိုခေတ် ထိုအခါက သေနင်္ဂဗျူဟာကို တဘက်ကမ်းခပ်အောင် ကျွမ်းကျင်သော
လက်ရုံးရည် စွမ်းရည်တို့၏
နှစ်ရပ်ပေါင်းသော စွမ်းရည်ရှိခြင်းကို ပြည့်ဝသော စွမ်းရည်ရှိခြင်းဟု ဆိုချင်ပါသည်။
ရာဇာဓိရာဇ်သည် ပဲခူးတွင် လာရောက်နန်းစိုက်သောအခါ
မုတ္တမဘုရင် ဗညားဦးနှင့် မိဖုရား သီရိမာတို့မှ
သက္ကရာဇ် ၇၁၁ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း
၆ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်လေသည်။
ဖွားမြင်စဉ်ကပင်လျှာတွင် လျှာစက်ပါသဖြင့် ဗသုန်ဗန်စက် ဟု ခေါ်တွင်လေသည်။ နောင်အခါတွင် ခမည်းတော်က
'ဗညားနွဲ့' ဟု ဘွဲ့ချီတော်မူသည်။ ငယ်စဉ်ကပင်
မိခင် သီရိမာ ကွယ်လွန်သဖြင့်
ဗညားဦး၏ နှမတော် မဟာဒေဝီက ကျွေးမွေး ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့လေသည်။ ဗညားနွဲ့၏
ဝမ်းကွဲမွေးချင်းများကား
သားတော် ဗောခုံမှိုင်း၊ သမီးတော် ဒလမည်ဒေါ နှင့် ဒလမည်သီရိ တို့ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဗညားနွဲ့ အရွယ်ရောက်လတ်သော် အခါတပါး၌ နှမတော် ဒလမည်ဒေါ်ကို ခိုး၍ ဒဂုံမြို့သို့ ထွက်ပြေးလေသည်။ ခမည်းတော် ဗညားဦးက သိသဖြင့် လိုက်လံဖမ်းစေရာတွင် ပြန်၍မိလာခဲ့ရာ ဗညားနွဲ့အား ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်လေ၏။ အရီးတော် မဟာဒေဝီက အတန်တန် တောင်းပန်လေမှ သားတော်အပေါ် အမျက် ပြေ လေသည်။

သို့ရာတွင် ခမည်းတော်၏သံသယသည် သားတော်အပေါ် ထိုစဉ်က စလာတော့သည်။ နာဖျားမကျန်းရှိချိန်တွင် နှမတော် မဟာဒေဝီအား အောက်ပါအတိုင်း မိန့်တော်မူလေသည်။

"ဗညားနွဲ့သည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော သဘောရှိသဖြင့် ပြည်သူပြည်သားတို့ ချစ်ခင်သနားခြင်း ရှိမည်မထင်၊ ထို့ကြောင့် ငါကွယ်လွန်လျှင် သင်းအား မင်းမပြုစေနှင့်၊ သားတော် ဗောခုံမှိုင်းကား ရုပ်ရည် ကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံ သိမ်မွေ့သောသဘောလဲရှိသဖြင့် ပြည်သူပြည်သားတို့နှင့် ညီမျှသင့်တင့်နိုင်လိမ့်မည်ကို ချင့်၍ သူ့ကို မင်းပြုစေ"ဟု ဆိုလေသည်။

ဗညားဦး၏ နှုတ် ထွက် စ ကား သည် မဟာဒေဝီအား အရေးပါ အရာရောက် ဘဝင်မြောက်သွားသော စိတ်ထားမျိုး ရှိလာသည်အထိ ဖြစ်သွားစေတော့သည်။ မိမိပင်လျှင် ဗညားဦးနောက် ထီးနန်းအရိုက်အရာကို ဆက်ခံမည့်မင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သူဟူ၍ အထင်ရောက်သွားတော့သည်။

မဟာဒေဝီသည် တူမတော် ဒလမည်သီရိ၏ ကြင်လျာတော် သမိန်မရှုနှင့် တွေးရောယှက်တင် ကယုကယင် နေထိုင်ရုံသာမက ဗညားနွဲ့နှင့် ဗောခုံမှိုင်းကို သတ်၍ သမိန်မရှုနှင့်အတူ ထီးနန်းအရိုက်အရာကို ရယူရန်အထိ အကြံကြီးကြံလျက် ဖောက်ပြန်ကာ သားတော်နှစ်ပါးနှင့် ပို၍ ထက်မြက်သော ဗညားနွဲ့ကို အလျှင်လုပ်ကြံရန် ကြံစည်နေတော့သည်။

ဗညားနွဲ့အား တော က စား ခေါ် ၍ လုပ်ကြံရန် စီစဉ်ခြင်း၊ နေရာအကွက်အကွင်းကိုရွေး၍ ချောင်းမြောင်း လုပ်ကြံရန်ကြံစည်ခြင်း၊ သမိန်မရှုကိုယ်တိုင် အရက်မူးယောင်ပြုလျက် ဗညားနွဲ့အား ခြေဖြင့်ခတ်ခြင်း စသည်ဖြင့် မခံချိ မခံသာ ဖြစ်အောင် ရန်စ စော်ကားလာခဲ့သည်။

ဗညားနွဲ့သည် အရီးတော် မဟာဒေဝီနှင့် သမိန်မရှုတို့ လုပ်ကြံမည့် အစီအစဉ်အမျိုးမျိုးကို လိမ္မာပါးနပ်စွာ ရှောင်ရှား၍လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုးမင်းသွေးမဟုတ်သူ ယောက်ဖတော် သမိန်မရှု၏စော်ကားမော်ကားပြုခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ်သည်းခံခဲ့လေသည်သာမက ရန်မီး ရန်စ ပြေစေငြိမ်းစေရာဟု သဘောပိုက်လျက် အတိုင်ပင်ခံ မင်းကံစီနှင့် တိုင်ပင်လျက် ပဲခူးမှသည် ဒဂုံမြို့သို့ ရှောင်ရှားခဲ့တော့သည်။

ဤသည်ကား ဗညားနွဲ့(နောင် ရာဇာဓိရာဇ်)၏ အမြော်အမြင်ရှိခြင်းနှင့် သည်းခံနိုင်စွမ်းရှိသော စွမ်းရည်တရပ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဒဂုံမြို့ကို သိမ်းပိုက် ရယူသည်နှင့် သစ်တပ် အခိုင်အမာ တည်ဆောက်လျက် ဗညားနွဲ့သည် အနီးအပါးရှိ မြို့ရွာတို့ကို သိမ်းသွင်း စည်းရုံးလေတော့သည်။ ဤအချိန်ကား ခမည်းတော် ဗညားဦးကိုယ်တိုင် အနာသည်းနှင့်လေပြီ။ တိုင်းပြည်အမှုအခင်းတို့ကို အလျှင်ပြန်မကြည့်နိုင်တော့သဖြင့် မဟာဒေဝီနှင့် သမိန်မရှုတို့ ထင်တိုင်းခြယ်လှယ်ချိန် ရောက်လာတော့သည်။

ပဲခူးတွင် သူတို့၏ ရန်မီးရန်တောက်ဟူသမျှ မကျန်ရလေအောင် အစီအမံများချလေတော့သည်။ ဘုရင့်သားတော် ဗောခုံမှိုင်းကို သံခြေကျင်းခတ်လျက် ထောင်သွင်းအကျဉ်းထားလေပြီ။ မယုံသင်္ကာ ပြုသူမှန်သမျှ တချက်လွှတ်အမိန့်ဖြင့် နှိပ်ကွပ်လျက် ရှိလေပြီ။ သက်တော်ရှည်အမတ်ကြီး ဖြတ်ဇကိုယ်တိုင် နည်းပရိယာယ်သုံးလျက် အသက်မဆုံးအောင် မီးစဉ် ကြည့်ကနေရသည်။

တဘက်တွင်လည်း ဗညားနွဲ့က ဝန်းကျင်မြို့ရွာများကို သိမ်းသွင်းသည့်နည်းတူ တဘက်မှ မဟာဒေဝီနှင့် သမိန်မရှုတို့ကလည်း စိုးရိမ်တကြီးကာကွယ်ရန် ဗညားနွဲ့ရှိရာ ဒဂုံသို့ ချီတက် လုပ်ကြံလေတော့သည်။ တဘက်မှလည်း မဟာဒေဝီမှာ ဘက်တော်သား ဗညားဦး၏ ညီတော် မြောင်းမြစား လောက်ဖျားထံ သဝဏ်စေ၍ ဒဂုံကို နှစ်ဘက်ညှပ်၍ လုပ်ကြံရန် စီစဉ်တော့သည်။

မြောင်းမြစား လောက်ဖျား က စရိယာယ်များသူပင်ဖြစ်လေသည်။ ဒဂုံကို လုပ်ကြံရန်အတွက် လှေတပ်ကြီး ချီလာသော်လည်း လမ်းခုလတ်မှာပင် သောက်စားပျော်ပါးလျက် မြောင်းမြသို့ ပြန်လေသည်။ ဗညားဦးလည်း အနာသည်း၍ အနိစ္စ ရောက်လေတော့သည်။ မြောင်းမြစား၏တပ်တို့မရှိတော့လျှင် ဗညားနွဲ့အဖို့ စစ်လမ်းပွင့်သွားလေသည်။ မဟာဒေဝီနှင့် သမိန်မရှုတပ်တို့သည်သာ ရင်ဆိုင်ရသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ပဲခူးမြို့ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ သမိန်မရှုသည်လည်း ဒလမည်သီရိကိုခေါ်ငင်လျက် မုတ္တမသို့ ပြေးလေတော့သည်။ သက္ကရာဇ် ၇၄၅ ခုတွင် ဗညားနွဲ့သည် ရာဇာဓိရာဇ်ဟူသောအမည်ကိုခံယူလျက် နန်းတက်လေသည်။ ထီးနန်းသိမ်းပိုက်သည့်နောက်ပိုင်း မိမိနှင့် တိုက်ဘော်တိုက်ဘက် သူရဲကောင်းများနှင့်တကွ အတိုင်ပင်ခံအပေါင်းတို့အား သင့်ရာ သင့်ရာဘွဲ့များ ချီးမြှင့်ကာ မြို့စားရွာစား ပေးလေသည်။ နောက်ဆုံး ရန်သတ္တရုပြုခဲ့သော အရီးတော် မဟာဒေဝီကိုပင် မွေးကျေးဇူးကို အောက်မေ့ သိရှိသောအားဖြင့် အပြစ်ဒဏ် မစီရင်သည့်အပြင် ဒဂုံမြို့ကိုပင်စားစေရန်ပေးလေ၏။

ရာဇာဓိရာဇ်သည် သူတထူး၏ကျေးဇူးကိုသိတတ်သော မြင့်မြတ်သည့် စိတ်ဓာတ်စွမ်းရည်နှင့်လည်း ပြည့်စုံလေသည်။

ရာဇာဓိရာဇ် ပဲခူးကို အောင်မြင်လေပြီဟု သိသည်နှင့် မြောင်းမြစား လောက်ဖျားက အင်းဝသို့ လူစေ၍ "ကျွန်တော် မြောင်းမြစားလောက်ဖျား ရှိခိုးနားတော်လျှောက်ပ ပါသည် အင်းဝ ရွှေနန်းသခင်အရှင်ဘုရား၊ ယခု ပဲခူးမြို့၌ ဗညားနွဲ့ မင်းပြုသည်ကို အခြေမမြဲခင် ရွှေနန်းသခင်ချီတော်မူပါ၊ ကျွန်တော်လည်း ရေကြောင်းချီမည်၊ အောင်မြင်လျှင် အနှစ်ကိုယူတော်မူ၊ အကာကို ပေးတော်မူပါ"ဟု သဝဏ်စေလျက် လျှောက်လေသည်။

ယင်းစာအရ အင်းဝဘုရင် မင်းကြီးစွာစော်ကဲလည်း စစ်သည်သူရဲ စုရုံးစေလျက် သားတော် မင်းခေါင်၊ ကူခမ်းမင်း၊ စစ်ကိုင်းမင်းတို့ကို သာယာဝတီကြောင်းချီစေလျက် ရခိုင်မင်း၊ တောင်တွင်းမင်း၊ တောင်ငူမင်း၊ ပင်းယမင်း၊ မြေထဲမင်းတို့ကို တောင်ငူကြောင်း ချီစေသည်။

ရာဇာဓိရာဇ်လည်း အင်းဝတပ်များ ချီလာပြီဟုသိသည်နှင့် ကြို၍ စစ်ကို ခံလေတော့သည်။ ပွဲဦးထွက်တိုက်ပွဲတွင် အင်းဝမင်းတပ်များနှင့် ရာဇာဓိရာဇ်၏ တပ်များပါ နှစ်ဘက်စလုံး အထိအခိုက် အရှုအန အကျအဆုံး များလာသဖြင့် အသီးသီး ဆုတ်ခွာကြလေသည်။

အင်း ဝ မင်း တပ် များ အထိအခိုက် အကျအဆုံးများ၍ အရေးမသာကြောင်း သိသည်နှင့် ပူးပေါင်းချီတက် လုပ်ကြံရန် လာသော မြောင်းမြစားလောက်ဖျားသည် အလျင်အမြန် တပ်ရုပ်လျက် ပြန်လေသည်။

ရာဇာဓိရာဇ်သည် ခြေခြင်ငံ စကားဆို၍ မင်းကြီးစွာစော်ကဲထံ ပြေငြိမ်းရေးစကားဆိုသေးသည်။ သို့သော် မြောင်းမြစားလောက်ဖျားသည် အင်းဝမင်းထံ ထပ်မံ၍အောက်ပါအတိုင်း သဝဏ် ဆက်ပြန်သည်။

"မြောင်းမြမြို့စား လျှောက်ပါသည် ဘုရား၊ ယမန်က အလုံးအရင်းနှင့် ကြည်းကြောင်းချီလေရာတွင် ကျွန်ုပ်ကလည်း ရေကြောင်းသာချီလေသည်နှင့် မပေါင်းမိ၍ အရေးတော်မှားရသည်၊ အရှင်မင်းကြီးလည်း ပန်းလှိုင်ရောက်အောင် ချီတော်မူပါ၊ ကျွန်ုပ်နှင့်ပေါင်းမိ၍ မှော်ဘီ၊ ဒလ၊ ဒဂုံကို လုပ်ကြံပြီး၊ သို့လုပ်ကြံ၍ရလျှင် ပဲခူးမြို့က ဗညားနွဲ့ ခံနိုင်မည်လော"ဟု စေသော သဝဏ်ကို မင်းကြီးစွာစော်ကဲ ရလေလျှင် ထပ်မံ၍ စစ်ပြင်ကာ ချီလာလေသည်။

သို့နှင့်ပင် မည်သူ့ကိုမှ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို မပေးခဲ့သော အနှစ် ၄၀ နီးပါးမျှ စစ်ပွဲကြီး စတင်ခဲ့လေတော့သည်။ ရုံဖန်ရုံခါ မြန်မာတို့သည် မွန်တို့ဒေသကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့၍ရုံဖန်ရုံခါ မွန်တို့က မြန်မာတို့နယ်ပယ်ကိုသိမ်းမိလေသည်။

သို့သော်အသီးသီး၏ နေပြည်တော်ကို မည်သူကမျှ မသိမ်းနိုင်ခဲ့။ တခါသော် ရာဇာဓိရာဇ်သည် အင်းဝနေပြည်တော်ကို ဝိုင်းဝန်း ပိတ်ဆို့မိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် 'ပင်းယစကြို့သူမြတ်'ရဟန်းက ထွက်၍ ထောင်းပန်သောကြောင့် ရာဇာဓိရာဇ် တပ်ခေါက်၍ပြန်လေသည်။ ဤတွင်ရှိသေ ထိုက်သူကို ရှိသေလျက် သဘောထား ကြီးမားသော ရာဇာဓိရာဇ်၏ စိတ်နေ သဘောထားကို တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အနှစ် ၄၀ စစ်ပွဲဟု ကျော်ကြားခဲ့သော စစ်ပွဲအတွင်း ကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အပြင် အမြော်အမြင်ရှိခြင်းဟူသော စွမ်းရည်ကြောင့် စစ်သူရဲကောင်းများစွာ မွေးထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော သမိန်ဗရမ်းကဲ့သို့ အမှုထမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ စစ်ရေးကျွမ်းကျင်သော လဂွန်းအိမ်ကဲ့သို့ အမှုထမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါယ်တံမျဉ်နှင့်ပြည့်စုံသော အဲမွန်ဒယာကဲ့သို့သော အမှုထမ်းများကို လည်းကောင်း၊ ပညာအမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော မင်းကံစီကဲ့သို့သော အမှုထမ်းများကိုလည်းကောင်း စည်းရုံးနိုင်ခဲ့လေသည်။ ရာဇာဓိရာဇ်သည် ရာဇဝင်တွင် စစ်စွမ်းရည်ကောင်းသော မင်းအဖြစ်သာ ကျော်ကြားသည်ဟုအများအားဖြင့် ဖော်ပြထားခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အထူးရေးသားရန် မလိုတော့ပေ။ ထင်ရှားပြီး ဖြစ်တော့သည်။ ရာဇာဓိရာဇ်ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်တိုက်ခဲ့သော မြောင်းမြ တိုက်ပွဲမှ ဗညားနွဲ့နှင့် စီးချင်းတိုက်ပွဲ၏ မြင်ကွင်းကို လေ့လာကြည့်ပါ။

ဗညားနွဲ့လည်း ဆင်နှင့်တကွ တံခါးကို ကွယ်လျက် တစောင်းနေသည်ကို ရာဇာဓိရာဇ်လည်း တံခါးအကွယ်ကို အမှတ်မဲ့၍ တိုက်မည်ဝင်၏။ ဆင်ဦးအလွန်တွင် တံခါးစောင်းမှ ဗညားနွဲ့ထွက်၍ တိုက်လေ၏။ ဆင်စွယ်ဖုံးကိုထိုးမိ၍ ဆင်ချင်းပူးလျက်ရှိရာတွင် ဗညားနွဲ့ကခုတ်ရန် ဓားကိုချွတ်၏။ ဓားမကျွတ်သောကြောင့် ချွန်းသီးဖြင့် ရိုက်ရာတွင် ရာဇာဓိရာဇ်၏ နှာဖုံးကွဲလျက် မူးမော်ကာ ပြန်လည်ဆုတ်ခဲ့၏။ အမူးပြေမှ ချိတ်သွင်းပြီး လျှင်ဝင်၍တိုက်ပြန်သည်။ ဗညားနွဲ့ဆင်ကို အစွယ်ချင်းပွေ့မိရာမှ လဲလေတော့သည်။ ဗညားနွဲ့ကို ချွန်းသီးဖြင့် ရိုက်လေသည်။ ဗညားနွဲ့ဆင်လည်း သေတော့သည်၊ ဗညားနွဲ့ကို ရတော်မူလျှင် မြို့မှ ထွက်ခဲ့သည်။ လောက်ဖျားလည်း ပြေး၍ လိုက်လေရာ ရပြန်တော့သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ရာဇာဓိရာဇ်သည် ဦးရီးတော် လောက်ဖျားကို ရန်သူဟု အမှတ်ထား၍ မသတ်ဖြတ်။ ဒဂုံတွင် အေးချမ်းစွာ ဘုရားတရားဆောက်တည်စေလျက် နေစေသည်။ ဤသည်လည်း ပြည့်ဝသော စိတ်ဓာတ်စွမ်းရည်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

နောက်ပိုင်း စစ်ပွဲတွင် ကျော်ကြားသော မင်းရဲကျော်စွာကို ဒဏ်ရာနှင့်တကွ မိလေသည်မှ 'ငါ့သား ဆေးဝါးကုသ၍ ကျန်းမာလာလျှင် အင်းဝသို့ ပြန်လိုလျှင်လည်း အင်းဝတိုင် ငါပို့စိမ့်မည်'ဆိုကာ ရာဇာဓိရာဇ်သည် ကိုယ်တိုင် ဆေးပေး ဆေးကုလေကာ သဘောထား ကြီးရှာလေသည်။ ဆေးပေးဆေးကုသည်ကိုမခံယူတော့သဖြင့် မင်းရဲကျော်စွာ ကွယ်လွန်လေသည်။ မင်းရဲကျော်စွာကိုကောင်းစွာ သင်္ဂြိုဟ်သည်။ စစ်ပွဲတွင် အရေးနိမ့်ခဲ့သော ရန်သူသုံ့ပန်းအပေါ်ထားရှိသော ရာဇာဓိရာဇ်၏ သဘောထားတည်း။

အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင် အနိစ္စရောက်ကြောင်း ကြားသိသောအခါ 'ငါ့ညီတော်သည် မင်းဖြစ်စဉ် ငါနှင့်ရန်ဘက်ဖြစ်သော်လည်း ယခု အနိစ္စတရားတော်နောက်သို့လိုက်ရလေသည်၊ ငါသာကျန်၏ သင်္ခါရတရားအတိုင်း ငါတို့တွင် မမြဲချေ၊ စစ်ဖက်ပြုရတော့မည့်အခါလည်း မဟုတ်ပြီ၊ ငါလည်း အသက်ကြီးပြီ၊ ပခုံးတဘက်ဖြင့်ထမ်း၍ ပြည်သူပြည်သားတို့၏ အကျိုးကို ဆောင်မည်၊ ပခုံးတဘက်ဖြင့် သံသရာအကျိုး စီး ပွား များအောင် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုမည်ဟူ၍သာ ငါကြံတော့မည်'ဟုဆိုကာ ယင်းနေ့မှစ၍ စစ်မှုရေးရာ မစီရင်ပဲ ဘုရား ပုထိုး ဂူ ကျောင်း ဇရပ်တို့ကို တည်ဆောက်လျက် ပိဋကတ်တော်ကိုလည်း ရေးကူးပြုစု၍ သာသနာတော်၏အကျိုးကို ရွက်ဆောင်ကာ ဒါန-သီလ-ဘာဝနာနှင့်သာ နေတော်မူ၏။

နောက် ၂ နှစ်မျှကြာသောအခါ ဆင်ကောင်းတစီးကို အလွန် လိုလားသဖြင့် ဆင်ဖမ်းထွက်ရာတွင် ပေါင်တွင် ခိုက်မိလျက် အရိုးထိတိုင်ရောက်အောင် အနာပြင်းလေသည်။ အနာကိုက်ခဲလွန်း၍ ပဲခူးသို့ အလျင်အမြန်ရောက်စေရန် ဝေါယာဉ်ထက်တွင် တင်လျက် လမ်းတလျှောက်လုံး ဆေးဝါးကုသခဲ့သော်လည်း အနာသည်းလှသဖြင့် လမ်းခရီးတွင်ပင် အနိစ္စရောက်လေတော့သည်။

သက်တော် ၇၂ နှစ်၊ သက္ကရာဇ် ၇၈၃ တွင် ရာဇာဓိရာဇ် အနိစ္စရောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း သူ၏အမည်၊ သူ၏စွမ်းရည်တို့သည်ကား စံထားစရာအဖြစ် သမိုင်းတွင် ထင်ရှားနေဆဲပါပေတကား။ ။

ဒေါ်လွန်းခင်

တို့ဓလေ့၊ တို့လူမျိုးနှင့် တို့တာဝန်

မင်းချမ်းအေး

စာပေနှင့် ဘာသာစကားသည် လူမျိုးတမျိုး၏ အသက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ စာပေနှင့်ဘာသာစကား ကွယ်ပျောက်မည်ဆိုလျှင် လူမျိုးတခုလုံးပါ တိမ်ကောပပျောက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူမျိုးတမျိုး ရပ်တည်နေနိုင်ရေးသည် စာပေနှင့် ဘာသာစကားတွင် မူတည်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

မွန်ဘာသာစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆက်လက်အသက်ရှင်ရေး အတွက် ပြုစုပျိုးထောင် စောင့်ရှောက်ရမည့် တာဝန်မှာ မွန်အမျိုးသားတရပ်လုံး၏ တာဝန်ပင် ဖြစ်ပေတော့မည်။

တချိန်က ကွယ်ပျောက်လုနီးပါး ဖြစ်ခဲ့ရသော လူမျိုးနှင့် ဘာသာစကား ယဉ်ကျေးမှုများသည် လောကဓံ၏ ဒဏ်ကို အပြင်းအထန်ခံခဲ့ရသော မွန်အမျိုးသားတို့၏ မနေမနားကြိုးစားအားထုတ်မှုကြောင့် မွန်ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာနှင့်မွန်လူမျိုးစုသည် မကွယ်ပျောက်ပဲ ခေါင်းဖော်နိုင်ခဲ့သည့်အခြေအနေသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ထိုသို့မကွယ်ပျောက်ပဲ ကြိုးစားထိန်းသိမ်းလာခဲ့သော လူမျိုး ဘာသာစကားနှင့် ယဉ်ကျေးမှု မတိမ်ကော မပျက်စီးအောင် မွန်အမျိုးသားတရပ်လုံးက တာဝန်ယူ စောင့်ရှောက်ရပေမည်။

မွန်လူမျိုးသည် ဘာသာရေးကို လွန်စွာ ရိုသေ ကိုင်းရှိုင်းသော လူမျိုးတမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ထို့ပြင် လူကြီးမိဘ ဆရာသမားများကိုလည်း အလွန်ရိုသေ လေးစားကြပြီး ကျွေးမွေးပြုစုခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်းကို တာဝန်ကျေပွန်စွာ ပြုလုပ်တတ်ပါသည်။

အချို့သော မွန်တောင်သူလယ်သမားများသည် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းအရပ်ရပ်ပြီးစီး၍ အားလပ်သည့် အချိန်အခါများတွင် ရပ်ဝေးသို့ဘုရားဖူးထွက်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် မွန်လူမျိုးတို့သည် ဘုရားတရားကို ဦးထိပ်ထား၍ ကြည်ညိုကြကြောင်း ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ကြရပါသည်။

မွန်လူမျိုးတွင် အလွန်ပင်ချစ်စရာကောင်းသော ဓလေ့တခု ရှိပါသည်။ အသိမိတ်ဆွေမဟုတ်ပဲ တဦးနှင့်တဦးသူငယ်ချင်း အဖြစ်သို့ရောက်အောင် မိတ်ဖွဲ့ပေးသော ဓလေ့ပင်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ မိတ်ဖွဲ့ခြင်းမျိုးကို မိဘလူကြီးများသော်လည်းကောင်း၊ လူငယ်အဖွဲ့များကသော်လည်းကောင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးတတ်ကြသည်။

မိတ်ဖွဲ့ရာ၌အခေါ်အဝေါ်နှစ်မျိုးနှင့်မိတ်ဖွဲ့နည်းသုံးမျိုးရှိပါသည်။ ယောက်ျားအချင်းချင်း၊မိန်းမအချင်းချင်းနှင့် မိန်းကလေးနှင့် ယောက်ျားလေး မိတ်ဖွဲ့ပေးခြင်းမျိုးဖြစ်ပေသည်။ယောက်ျားအချင်းချင်းနှင့် မိန်းမအချင်းချင်းသည် အခေါ် အဝေါ်ချင်း တူညီသော်လည်း ယောက်ျားနှင့်မိန်းကလေး မိတ်ဖွဲ့ပြီး ခေါ်ဆိုသည့် အခေါ်အဝေါ်သည် တမျိုးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တဦးနှင့်တဦး မိတ်ဖွဲ့ပေးခြင်းသည် ပျော်ပျော် ပါးပါး ရှိသည့် အပြင် ရင်းနှီးမှုကို အပြည့်အဝရရှိစေသည်။

ဤသို့မိတ်ဖွဲ့ခြင်းမျိုးသည် တနည်းအားဖြင့် လူမျိုးအချင်းချင်းကို စည်းလုံးညီညွတ်စေသည့် သဘောတခုပင် ဖြစ်စေခဲ့သည်၊ အချင်းချင်း ချစ်ခင်ရိုင်းပင်းမှုလည်း ထိရောက်စေပါသည်။

မွန်လူမျိုးတို့သည် ဝိုင်းဝန်းကူညီသောစိတ်၊ သနားကြင်နာတတ်သော မွန်မြတ်သည့် စိတ်ထားမျိုးရှိပါသည်။

မွန်လူမျိုးများသည် အချို့သော လူမျိုးများကဲ့သို့ မိမိ ယုံကြည်သည့်နတ်ကို ပူဇော်ပသသောဓလေ့ကို ယနေ့တိုင် တွေ့မြင်ရပေသည်။

ဤသည်ကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် မွန်ဓလေ့၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုသည်မွန်လူမျိုးတို့အပေါ်တွင် တည်မှီနေကြောင်း ထင်ရှားနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မွန်အမျိုးသားတို့တွင် တိုးတက်သော အသိအမြင်၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုကို ခုံမင်တွယ်တာသော စိတ်များ မွေးရန် အလွန်လိုအပ်လှပေသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက်ကလည်း မွန်စာပေ ယဉ်ကျေးမှုကို မွန်အမျိုးသားများက ယနေ့အထိ ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ထိန်းသိမ်းလာခဲ့သဖြင့် ယနေ့ထက်တိုင် မွန်ဓလေ့ မွန်ယဉ်ကျေးမှုသည် ရှင်သန်ကြီးထွားလျက်ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။

အိုမင်းရင့်ရော်သော မွန်လူကြီးများ၏ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်လာခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှုကို ယနေ့မွန်လူငယ်များက ထိုတာဝန်ကို ပခုံးပြောင်းယူရပေမည်။ ပို၍ တိုးတက်ထွန်းကားလာရန်လည်း မွန်အမျိုးသားတရပ်လုံး မပြတ်လုံ့လဖြင့် ဆက်လက်ကြိုးဆ နေကြရပေမည်။

ယနေ့ မွန်အမျိုးသားလူငယ်များသည် မွန်လူမျိုးတရပ်လုံး မွန်စာပေ တတ်မြောက်ရေး အတွက် ငွေကုန် ကြေးကျခံကာ ဆောင်ရွက်နေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ငွေကုန်ကြေးကျခံပြီး သင်ကြားပြသသော မွန်စာပေကို တဘက်ကလည်း တာဝန်သိစွာ မျိုးချစ်စိတ်ရှိစွာဖြင့် လေ့လာသည်းပူးကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့ချစ်မြတ်နိုးသော စာပေယဉ်ကျေးမှုကို တိုးတက်ပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ အလားတူပင် မွန်အမျိုးသား မွန်လူမျိုးတို့၏ ဓလေ့ထုံးတမ်း ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုများ၊ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုများကိုလည်း ဖော်ထုတ်လိုက်နာ ကျင့်သုံးသွားပါက တချိန်ကတောက်ပြောင်ခဲ့သော မွန်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုသည် ပို၍ပို၍ အသစ်တဖန် တိုးတက်ထွန်းကားလာမည်မှာ မလွဲပေ။

ထို့ကြောင့် မွန်လူမျိုး၊ မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်း ဖော်ထုတ်ရန် တာဝန်မှာမူ မွန်အမျိုးသားတိုင်းတွင် တာဝန်ရှိသည့်အလျောက် ရှိပြီးသော မွန်စာအုပ်၊ မွန်စာပေ၊ ပုရပိုက်များကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းခြင်း မရှိသေးသည်များကိုလည်း ရေးသားဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် မွန်စာပေကိုတိုးတက် ပြန့်ပွားစေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ။

မင်းချမ်းအေး

မွန်စကားပုံများ စကားပြောနေကြသည်

မောင်မင်းသစ်

"အို....လူငယ်အပေါင်းတို့ ငါတို့ စကားပုံသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် ပြည့်စုံသောအရာများ ဖြစ်ကြသည်။ ငါတို့တွင် ချိတ်ဆွဲထားသော စံပြုပုံခိုင်းစရာများအတိုင်း ကျင့်ကြံပါလျှင် သင်တို့အားလုံး အရာရာ၌ အောင်ပွဲများ ရရှိကြပေလိမ့်မည်။ လက်တွေ့ ကျင့်ကြံပါကုန်၊ ကြံကြံပါကုန်လော့"

မွန်စကားပုံများသည် မွန်ပြည်သူတို့၏ ဘဝ၊ လူနေမှုစနစ်၊ အလေ့အထများကို အခြေခံ၍ အရပ်ပြော၊ စကားပြော၊ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်ပြောဆိုမှုမှ ပေါက်ဖွားလာခြင်း ဖြစ်သည်။ထိုစကားပုံများတွင် ရှေးမွန်လူမျိုးတို့၏ အတွေးအခေါ် ကောင်းပုံကိုလည်းကောင်း၊ အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ သူတို့၏ ရိုးသားသော အကျင့်စာရိတ္တကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုစကားပုံများကို အသေးစိတ်လေ့လာလေ ယင်းစကားပုံကို ထွင်ခဲ့သူများ၏ ကျေးဇူးမှာ ကြီးမားလေ ဖြစ်သည်။ စကားပုံများက လူငယ်တို့အတွက် စကားများ ပြောနေကြသည်။ မည်သည့်စကားများ ပြောနေကြသနည်း။

၁။ ကြီးသောငါးသည် နက်ရှိုင်းသော ပင်လယ်အောက်၌ ရှိသည်။
လေးနက်သော စကားများသည် လူကြီးသူမများမှာ ရှိသည်။

လူငယ်ဘဦးသည် စာပေဘက်တွင် တော်တော်ခရီးရောက်နေသည်။ အတန်းပညာတွင်လည်း ထိပ်တန်းရောက်နေသည်။ သို့သော် အတွေ့အကြုံများနှင့်ပြည့်စုံနေသော လူကြီးတဦး သိသည့်အသိကို ရဖို့ရန် အလွန်ခဲယဉ်းသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိအနေဖြင့် ပန်းကန်လုံးထဲ မုန်တိုင်းထန်၍ မဖြစ်။ လူဆိုသည်မှာ အရွယ်ရောက်လာသည်နှင့်အမျှ မိမိဉာဏ်အဆင့်အတိုင်း အတွေးအခေါ်များ ရင့်ကျက်လာသည်။ ၁၈ နှစ်သားအရွယ်တွင် အမှန်တရားတခုကို လက်ကိုင်ထားသည်။ အသက် ၂၀ အရွယ် ရောက်လာသော် ထိုအမှန်တရားတွင် ချွတ်ယွင်းချက် အနည်းငယ် တွေ့လာသည်။ ၂၅ နှစ်အရွယ်ရောက်သော် ထိုအမှန်တရားမှာ အမှားတခုသို့ ပြောင်းလဲသွားတတ်သည်။ ပြောင်းသွားနိုင်သည်ဟုသာ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်၊ ပြောင်းသွားရသည်ဟု မဆိုလိုပါ။ မိမိထက်ကြီးသော လူကြီးသူမများသည် အတွေ့အကြုံနှင့်အတွေးအခေါ် ရင့်ကျက်မှုအပေါ် မူတည်ပြီး လေးနက်ထိမိသော စကားများ ပိုင်ဆိုင်နေမည်မှာ မလွဲပေ။

ထို့ကြောင့် ဝေလငါးကြီးများမှာ နက်ရှိုင်းသော ပင်လယ်အောက်တွင် ရှိသကဲ့သို့ လေးနက်၍ အသိပညာပါသော ဆုံးမချက်၊ လမ်းညွှန်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်များမှာ လူကြီးသူမများထံတွင် ရှိသည်။ ယင်းကို ချဉ်းကပ် နည်းမှတ်ရပေမည်။ အဖိုးတန်လှသော မှတ်သားချက်များမှနေ၍ မိမိဘဝအတွက် အမြတ်ထုတ်ခြင်းသည် မှန်ကန်သော နည်းလမ်းဖြစ်ကြောင်း ဤစကားပုံက ညွှန်းဆိုထားသည်။

၂။ အပေးလွယ်လွန်းတော့ အယူခက်၊ စကားများလွန်းတော့ သူများမုန်း။

လူငယ်တို့သည် အရာတခုကို မရခင်၌ ရယူလိုသော ဆန္ဒများ အလေးကဲလေ့ ရှိသည်။ လွယ်လွယ်လေးနှင့် ရမည်ဆိုပြန်တော့လည်း ယူရန်လက်တွန့်တတ်သည်။ ဤသို့ ဖြစ်တတ်သောသဘောလေးတရပ်ကို တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအနေဖြင့် ဤသဘောနှစ်ရပ်ကို ယှဉ်၍ ဆင်ခြင်သင့်သည်။

စကားများသူကို လူမမုန်းသေးပေ။ စကားများလွန်းလျှင်မူ မျက်စောင်းခဲကြတော့မည်။ လူများတွင် ကျောပူနှင့်နားပူ ၂ ခု ရှိသည့်အနက် ကျောပူခံနိုင်သူက များသည်။ နားပူခံနိုင်သူက နည်းသည်၊ အထူးသဖြင့် ယောကျ်ားလေးများ နားပူမခံနိုင်ကြ။ ယင်းကို သတိမူစေရန် စကားပုံခိုင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ 'ဟောင်လွန်းသောခွေး လူမလေး' ဟူသော မြန်မာစကားပုံအတိုင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

၃။ အကုန်စဉ်းစားပြီးမှလုပ်လျှင် မှားသော်လည်း နောင်တရစရာမလို။

လူငယ်တို့သည် အလုပ်ကိစ္စတခုကို လုပ်မည်ဟုဆိုလျှင် ထိုအလုပ်ကို လုပ်သင့်သည် မလုပ်သင့်သည်ကို အလျှင် စဉ်းစားကြည့်ရပေမည်။ မည်သည့်အကျိုးဆက်များ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်း ဆင်ခြင်ကြည့်ရမည်။ ဘက်စုံရှုထောင့်မှ စိစစ်ပြီးမှ ထိုအလုပ်ကို လုပ်တော့မည်ဟု ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ လုပ်သောအလုပ်သည် တစုံတရာသော အတိုင်းအတာဖြင့် မှားယွင်းသွားသည် ဆိုကြပါစို့။ ဘာမျှ နောင်တရစရာ မလို။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိအနေဖြင့် သေသေချာချာ စဉ်းစားပြီးမှလုပ်သော အလုပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်ကိစ္စကိုမဆို စိစစ်ဝေဖန်သောစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်ပြီးမှ လုပ်ဆောင်ရန် ဤစကားပုံက လမ်းပြထားသည်။ လုပ်သည်ဆိုမှဖြင့် အမှားမရှိစေနှင့်ဟုလည်း ညွှန်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

၄။ သိတိုင်းလည်း မပြောရ၊ ရှိတိုင်းလည်း မပြရ။

မိမိသိသည့် အကြောင်းကိစ္စကို ပြောသင့် မပြောသင့် ချင့်ချိန်ရမည်မှာ မိမိတာဝန်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကို ပြောလိုက်ခြင်းအားဖြင့် နာယူသူအနေဖြင့် မည်မျှအထိ အကျိုးသက်ရောက်မည်၊ မသက်ရောက်မည်ကို စဉ်းစားရပေမည်။ သူ့အတွက်လည်း အကျိုးရှိ၊ မိမိအတွက်လည်း အကျိုးရှိမည်ဆိုလျှင် ပြောသင့်သည်။ အချို့သူများမှာ စေတနာကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး ပြော

ရောင်နီသန်းပြီ တို့ဌာနီ

မင်းရည်မွန်

နံနက်အရုဏ်ဦး၏ နှင်းငွေ့မြူမှုန် ဝိုးတဝါးကြားမှ အရှင်သူရိန်နေမင်းသည်ကား ရောင်နီလေးပေးကာ ထွက်ပေါ်လာတော့မည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ မွန်စာပေယဉ်ကျေးမှု ရောင်နီသည်လည်း မွန်လူမျိုးတို့အပေါ်တွင် စတင်၍ သက်ရောက်လာချေပြီ။ နေမင်းကြီးမပေါ်မီ လောကဓာတ်တခုလုံး မှောင်နေသကဲ့သို့ ကိုလိုနီလက်အောက်တွင်လည်း မွန်လူမျိုးတို့၏ စာပေယဉ်ကျေးမှု တိမ်မြုပ်ကာ အမှောင်ဘဝ ရောက်နေခဲ့သည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် နေမင်းကြီးနှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူသော မွန်တို့၏ စာပေယဉ်ကျေးမှု ရောင်ခြည်ကား မွန်လူမျိုးတို့အပေါ် ထွန်းလင်းတောက်ပနေသော် မွန်လူမျိုးတို့၏ ဘဝသည်လည်း တိုးတက်၍ နေပေမည်။

ထို့ကြောင့် စာပေယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူမျိုး၏ တိုးတက်ခြင်းတို့သည် တိုက်ရိုက်အချိုးတူသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ စာပေတိုးတက်လျှင် လူမျိုးတိုးတက်ပြီး စာပေပပျောက်လျှင် လူမျိုးလည်း ပပျောက်မည်တည်း။ ထို့ကြောင့် စာပေယဉ်ကျေးမှုသည် လူမျိုးတမျိုး၏ တိုးတက်မှုတွင် အဓိကအခန်းမှ ပါဝင်နေ၏။

သို့ဆိုလျှင် ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့ မွန်လူမျိုးတို့၏ စာပေယဉ်ကျေးမှုသည်ကား ရောင်နီသန်းစ၊ပြန်လည်ဆန်းသစ်စ၊ ထူထောင်စဟုဆိုလျှင် မှားအံ့မထင်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အတိတ်သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်သော် မွန်လူမျိုး စာပေယဉ်ကျေးမှုသည် မြုပ်တခါပေါ်တလှည့်နှင့် ခေတ်ရေစီးကြောင်းတွင် မျောပါနေရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ကျွန်ဘဝသို့ရောက်ရှိရာတွင် မွန်တို့သည် အစောဆုံး ကျွန်ဘဝကို ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မွန်ယဉ်ကျေးမှု စာပေတို့သည်ကား ကိုလိုနီစနစ်ဆိုးအောက်တွင် ကျွန်ဘဝအဖြစ် နစ်မြုပ်ခဲ့ရပြန်သည်။ ကျွန်ဘဝမရောက်မီ မွန်လူမျိုးလေးသန်းခန့်ရှိရာမှ ကိုလိုနီခေတ် လူမျိုး စာပေ တိမ်မြုပ်မှုကြောင့် လွတ်လပ်ရေးရချိန်တွင် မွန်လူမျိုး ရှစ်သိန်းအထိ နည်းပါးသွား၏၊ လွတ်လပ်ရေးရပြီးမှ မွန်လူမျိုးတို့၏ စာပေယဉ်ကျေးမှုကို ပြန်လည် ထူထောင်လာရာ မွန်အမျိုးသားနေ့ကိုလည်း တနှစ်တကြိမ် သုံးဆယ့်ရှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ကျင်းပပြီးစီးပြီး ဖြစ်၏။ သို့သော် ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် မရှိလှပေ။ သို့သော် မွန်လူမျိုးတို့ စာပေယဉ်ကျေးမှုသည်ကား ရာမညဌာနီတွင် ရောင်နီသန်းလာပြီဟု ဆိုရပေမည်။

အတိတ်သမိုင်းဆိုသည်ကား ခေတ်တခေတ်၌ လူမျိုးတမျိုး၏ ကြေးမုံပြင်ဖြစ်သလို အတိတ်သမိုင်းကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကြည့်သော် မွန်တို့သည် ခရစ်တော် မပေါ်မီကပင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပထမဆုံး ဝင်ရောက်လာသော ရှေးဟောင်းလူမျိုးစုတွင် ပါဝင်လေသည်။ အချို့ကား မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်း မုတ္တမပင်လယ်ကွေ့၏ မြောက်ဘက်တဝန်းသို့ ရောက်ရှိလာကြပြီး ယက္ခလူမျိုးတို့ကို တိုက်ထုတ်ကာ နေထိုင်ကြ၏၊ အချို့မှာ ဧရာဝတီမြစ်နှင့် သံလွင်မြစ်ကြား ကုန်းမြင့်တောင်တန်းကြီးတလျှောက်တွင် မြို့ရွာပြုစု နေထိုင်ပြီး နောက် ကာလ ရှည်လျားလာသောအခါ တောင်ဘက်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာကာ မြစ်ဝတွင် နေထိုင်ကြ၏။ အချို့ကား အိန္ဒိယပြည် အရှေ့မြောက်ပိုင်းမှ ဝင်လာကာ အောက်မြန်မာပြည်တွင် လာရောက်နေထိုင်ကြ၏။

မွန်တို့ဝင်ရောက်လာပြီး မရှေးမနှောင်းတွင်ပင် တိဗက်မြန်မာလူမျိုးတို့လည်း ဝင်ရောက်လာ၏။ ထိုခေတ် ထိုအခါက မွန်တို့သည် အခြားအခြားသော လူမျိုးများထက် လူဦးရေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အတတ်ပညာ၊ စီးပွားရေး အင်အားတို့တွင် သာလွန်နေဟန် ရှိ၏။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဦးဆုံးသော မြို့ပြထီးနန်းတည်ထောင်ကာ မင်းဆက်များနှင့် စိုးစံခဲ့သည့် လူမျိုးဖြစ်လေသည်၊ မွန်စာပေသည်လည်း ရှေးခေတ် မွန်စာပေ၊အလယ်ခေတ် မွန်စာပေ၊ ယခုခေတ် မွန်စာပေဟု သုံးမျိုးရှိခဲ့သည်။ မွန်မင်းဆက်လည်း သုံးဆက်ရှိခဲ့သည်။ ပထမမင်းဆက်မှာ သီဟရာဇာမင်းမှ မနူဟာမင်းထိ မင်းပေါင်း ၅၇ ဆက်ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က သထုံပြည် သုဝဏ္ဏဘူမိသည်ကား မွန်တို့၏ အရှေးကျဆုံးသော ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားတိုးတက်ရာ မြို့တော်တခု ဖြစ်လေသည်။ သက္ကရာဇ် အေဒီ ၁၀၅၇ ခုနှစ်တွင် အနော်ရထာမင်းသည် မွန်ဘုရင် မနူဟာမင်းကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်ပြီး မင်းနှင့်တကွ ရဟန်းရှင်၊ လူပညာရှိများကို ပုဂံသို့ခေါ်ယူပြီး မွန်ပညာရှင်များကြောင့် ပုဂံခေတ်တွင် ရှေးခေတ် မွန်ပညာသည် ထွန်းကားခဲ့သည်။

ဒုတိယမင်းဆက်သည် ဟံသာဝတီ ပဲခူးတွင် သမလ၊ဝိမလမှစ၍ တိဿမင်းထိ မင်းပေါင်း ၁၇ ဆက် စိုးစံခဲ့သည်။ ထိုမင်းဆက်တလျှောက် စာပေမှာ ထွန်းကားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ တတိယမွန်မင်းဆက်တွင် မုတ္တမဘုရင် မဂဒူးခေါ် ဝါရီရူးမှ စခဲ့၏။ ဗညားဦး၊ ရာဇာဓိရာဇ်၊ ရှင်စောပုတို့ ပဲခူးတွင် နန်းစိုက်ပြီး ယင်းတို့လက်ထက်တွင် အလယ်ခေတ်စာပေမှာ အနည်းငယ် ထွန်းကားတိုးတက်လာ၏။ ထို့နောက် ဓမ္မစေတီမင်းလက်ထက်တွင် မွန်စာပေမှာ ပိုမို တိုးတက်လာသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၁၁၉ ခုနှစ် ပြမောင်မိရာဇ်မင်း လက်ထက်တွင် ရန်သူတို့အား အရေးနိမ့်ပြီး တတိယမွန်မင်းဆက် ပြတ်သွားခဲ့သည်။ မွန်မင်းဆက်ပြတ်သည်နှင့်အညီ စာပေသည်လည်း မှေးမှိန်ခဲ့ရပြန်သည်။

သမိုင်းကိုပြန်လည်သုံးသပ်သော် မွန်လူမျိုးစာပေသည် တချိန်က အင်အားကြီးမားပြီး နယ်ပယ်ကျယ်ပြန့်ခဲ့၏။ ယိုးဒယားပြည်တွင်လည်းကောင်း၊ ပုဂံ၊ အောက်မြန်မာပြည် နေရာအနှံ့တွင်လည်းကောင်း မွန်တို့၏ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များကို တွေ့ကြရ၏။ ဤမျှ နယ်ပယ်ကျယ်ဝန်းခဲ့သော အင်အားကြီးမားခဲ့သည့် မွန်တို့ဌာနီသည်ကား ယခုအခါ ဆယ်မြို့နယ်လောက်မျှကိုသာ မွန်ပြည်နယ်ဟု သတ်မှတ်နိုင်တော့သည်။ မွန်စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာစကားတို့သည်ကား နစ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်လု ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့သည် သမိုင်းကိုထောက်ရှု၍ ရှေ့ဆက် ဘာလုပ်ကြရမည်ကို တွေးတောရပေမည်။ ထိုသို့တွေးသော် ထွက်ပေါ်လာမည့် အဖြေကား ယခုအချိန်ကာလမှ အနန္တအချိန်ကာလအထိ မွန်လူမျိုးတို့၏ဓလေ့၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊အနုပညာတို့သည်ကား ထွန်းကား တိုးတက်လျက်နှင့် မွန်လူမျိုးတိုင်း ပခုံးပြောင်းတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရပေမည်ဆိုသည့် အဖြေသာထွက်လာပေမည်။

ယခုအခါ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၃ ရက်နေ့မှစပြီး အခြေခံဥပဒေအရ သထုံခရိုင်နှင့် မော်လမြိုင်ခရိုင်ရှိ ဆယ်မြို့နယ်ကို မွန်ပြည်နယ်ဟု သတ်မှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဓိကအနေနှင့် မွန်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မွန်အမျိုးသားတိုင်းသည် မွန်စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာစကားတို့ကို သိရှိနားလည်ကြရပေမည်။ ယခု မွန်ပြည်နယ်တွင် လူဦးရေ ၁၂ သိန်းကျော်ရှိပြီး တဝက်လောက်မျှသာ မွန်စကားကို ပြောတတ်ကြပြီး မွန်စာပေတတ်သူမှာလည်း နည်းလှသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ထို့ကြောင့် မွန်စာပေတိုးတက်ရန် မွန်လူမျိုးတို့အပေါ်တွင် တည်နေပေသည်။ မွန်အမျိုးသားတိုင်းသည် တက်ကြွသော စိတ်ဓာတ်၊ စာပေကိုမြတ်နိုးသော စိတ်ဓာတ်ကို မွေးရပေမည်။ သို့မှသာလျှင် မွန်တို့၏ ရာမညဌာနီသည် တိုးတက်လာမည်ကား လွဲမည် မဟုတ်ပေ။

လာမည့် တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့သည် မွန်အမျိုးသားတို့၏ နေ့ထူးနေ့မြတ်ဖြစ်သော မွန်အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ရာ ယင်းနေ့တွင် ရာမညဌာနီသည်ကား စည်ကားသိုက်မြိုက်လျက် မွန်အမျိုးသားတိုးတက်မှုကို ရှေးရှု နေပေမည်တည်း။ မွန်အမျိုးသားတိုင်း ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ လူမျိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် အကောင်အထည် ဖော်ကြရမည်။ မွန်စာပေသင်တန်း၊ စကားပြောသင်တန်း၊ အနုပညာ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများကို မြို့ရွာအနှံ့ သင်တန်းများ စုပေါင်း ဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်သင့်စေသည်။

မွန်လူမျိုးတိုင်းလည်း နိုင်ငံကိုချစ်သော၊ လူမျိုးကိုချစ်သော၊ စာပေကို ချစ်သော၊ ယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်နိုးသော၊ အနုပညာကို ချစ်မြတ်နိုးသော စိတ်ဓာတ်ကို မွေးကြရမည်။ မိမိတို့ဓလေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာကိုလည်း မပျက်မစီး၊မတိမ်ကော မပပျောက်ရလေအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့ရန်ကား ကျွန်ုပ်တို့ မွန်လူမျိုးတို့၏ တာဝန်ပင် မဟုတ်ပါလော။

နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့်ဆိုရသော် တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် မွန်တို့၏ အမျိုးသားနေ့ကို လှိုက်လှဲစွာကြိုဆိုယင်း မွန်တို့၏ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်စေရန် ရည်သန်လျက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ရာမညဌာနီ၏ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ရောင်နီသန်းနေပြီဖြစ်သော အချိန်မှ နေမင်းရောင်ခြည်နှယ် ထွန်းလင်းတောက်ပလာမည့် စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာရောင်ခြည် ထွန်းလင်းတောက်ပလာချိန်ကို ကြိုဆိုယင်းဖြင့်....။ ။

မင်းရည်မွန်

သာစွလာလေ ရာမညဌာနေ

မိလေးနွယ် [ရွှေခိုင်မြေ]

* ဟင်္သာစံနန်း စခန်းသာဝယ်
ရွှေပဒေသာများ ဖြန့်ထားသည့်နှယ်
ဘယ်ဝယ်ရှုတိုင်း မှိုင်းမို့တောင်စွယ်
စေတီသွယ်တန်း တောင်ခါးပန်းမယ်
ရှုဖွယ်ခလေ့ တွေ့ရပေမယ်။

* နှုတ်ချိုအေးမြ မွန်လုပျို့ရွယ်
ဘယ်မမေ့နိုင် မှိုင်ရရှာတယ်
မယ်မဒ္ဒီမျိုး အဖိုးမဖြတ်နိုင်တယ်
သဒ္ဒါဖွယ်စိတ်ထား ရှားလှကမ္ဘာဝယ်
ချစ်ဖွယ်ခလေ့ တွေ့ရပေမယ်။

* စာပေသာသနာ ဘာသာမွေ့နှယ်
နေသဖွယ်လင်း ရောင်ချင်းဖြာတယ်
ဘယ်တော့မမှိန် ထိန်လင်းစွာရယ်
ဆယ်ကမ္ဘာတိုင် မယိုင်ဖို့ကွယ်
ထိန်းသိမ်းကြဖို့ တို့တာဝန်ကွယ်။

* တိုးတက်ဖို့ဆောင် မောင်မယ်တို့ရယ်
မွန်ဝယ်များလှ ချစ်စရာ့အမွေကွယ်
ငယ်ရွယ်တို့များ အားစိုက်ရမယ်
စေတနာ့အရင်း သန့်ရှင်းဖြူတယ်
သာစွဌာနေ လာစေချင်တယ်။ ။

မွန်တို့၏ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု

မင်းမင်းနိုင်

စာပေသည် ဘာသာစကားယဉ်ကျေးမှု၏ မှတ်တိုင်ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုရသော် စာပေနှင့် ဘာသာစကားသည် လူမျိုးတမျိုး၏ အသက်ပင်ဖြစ်သည်။ စာပေနှင့် ဘာသာစကား ကွယ်ပျောက်သွားပါက လူမျိုး တိမ်ကောပျောက်ကွယ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် လူမျိုးတမျိုး ရပ်တည်နေနိုင်ရေးသည် စာပေနှင့် ဘာသာစကား ယဉ်ကျေးမှုအပေါ်တွင် မူတည်နေကြောင်းကို လူတိုင်းအသိပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မွန်စာပေ ဘာသာစကားနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများ ဆက်လက် ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရမည့်တာဝန်မှာ ယခု ပစ္စုပ္ပန်တွင် လူကြီးလူငယ်မရွေး မွန်တမျိုးသားလုံး၏ တာဝန်ပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

မွန်တို့၏စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းကို မီးမောင်းထိုး၍ လေ့လာဝေဖန် အကဲခတ် ဆုံးဖြတ်ကြည့်မည်ဆိုပါက ကဝိရှင်ပဂေးပညာရှိ သုတေသီတို့၏ အဆိုအရ မွန်လူမျိုးတို့သည် ယိုးဒယားတွင်ရောက်ရှိနေပြီး 'ကြွမ်း'ဟူသော အမည်နှင့် မဲနာမ်မြစ်ဝှမ်းတွင် ဒွါရဝတီအမည်ဖြင့် တိုင်းပြည်တခုကို တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်း အရှေ့ဘက်မှစ၍ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး သံလွင်မြစ်၊ စစ်တောင်းမြစ်၊ ဧရာဝတီမြစ် ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် ပျံ့နှံ့ခဲ့ပါသည်။ မွန်တို့သည် အိန္ဒိယ ယဉ်ကျေးမှုများကိုရရှိခဲ့ပြီး ယဉ်ကျေးသော မွန်လူမျိုးများ ဖြစ်လာပါသည်။

ခရစ်တော် ၆ ရာစုထိုး မွန်ကျောက်စာကို ယိုးဒယားနိုင်ငံ ပရပတုံနှင့်၊ ၈ ရာစုထိုး လေ့ဗူရီကျောက်စာကို ထောက်ရှုခြင်းဖြင့် ၆ ရာစုမတိုင်မီကမွန်တို့သည် စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများကို ပိုင်ဆိုင်နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ရွှေတိဂုံစေတီ မွန်ကျောက်စာအရ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်အခါတွင် မွန်ကုန်သည်ညီနောင် နှစ်ဦးဖြစ်သော တဖုဿနှင့် ဘလ္လိကတို့သည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကိစ္စနှင့် မဇ္ဈိမဒေသသို့ သွားရောက်ပြီး မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်ဓာတ်တော် ၈ ဆူကို ရခဲ့၍ ဥက္ကလာပမင်း၏အကူအညီဖြင့် တြိကုဋ္ဌ ခေါ် ဒဂုံမြို့တွင် ဗုဒ္ဓဝါဒကို ယုံကြည်ကြ၍ စေတီတည်ထားပြီး ကိုးကွယ်ကြပါသည်။

ထိုနောက် သီရိဓမ္မာသောကမင်း လက်ထက်တွင် တတိယ သင်္ဂါယနာတင်သည်။ ကိုးတိုင်းကိုးဌာနသို့ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ စေလွှတ်ခဲ့ပါသည်။ ဘီစီ ၂၅၀ ခန့်က သောဏထေရ်နှင့် ဥတ္တရထေရ် နှစ်ပါးတို့ကို အမှူးပြု၍ ရဟန်း သံဃာတော်များသည် သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ကြွချီတော်မူပြီး မွန်လူမျိုးအတွက် ဗုဒ္ဓဝါဒအယူကို ယူဆောင်ခဲ့ပါသည်။ သုဝဏ္ဏဘူမိမှ ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ သည် အေဒီ ၄ ရာစုတွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ) မှ ပိဋကတ်သုံးပုံကို မွန်အက္ခရာဖြင့် ကူးယူခဲ့ပြီး မွန်တို့သည် အိန္ဒိယ တောင်ပိုင်း ပလ္လဝ ကဒံပအက္ခရာမှတဆင့် အက္ခရာစာပေကိုရခဲ့သည်ဟု သုတေသီများ အဆိုပြုရေးသားခဲ့ကြပါသည်။

ထင်ရှားသော ကျောက်စာများ အကြောင်းကို သက်သေသာဓက အထောက်အထားများပြု၍ ရေးသားမည် ဆိုသော် အေဒီ ၅ စုနှစ်ထိုးနှင့် ၆ ရာစုထိုး ယိုးဒယားနိုင်ငံရှိ ပရပတုံ မွန်ကျောက်စာ၊ အေဒီ ၇ ရာစုနှင့် ၈ ရာစုထိုး လေ့ဗူရီကျောက်စာ၊ အေဒီ ၁၁ နှင့် ၁၃ ရာစုထိုး လင်ဖွန်းကျောက်စာ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဘားအံမြို့အနီးရှိ ကော့ဂွန်းဂူ၊ သထုံမြို့ရှိ ရွှေတိဂုံစေတီတို့တွင် မွန်ကျောက်စာများ အထင်အရှားရှိနေပါသည်။ ၁၀ ရာစု နောက်ပိုင်း မွန်သမိုင်းကို အထောက်အပံ့ပြုခဲ့ပါသည်။ ၁၁ ရာစုမှ ယနေ့တိုင်အောင် ပုဂံတွင် မွန်ကျောက်စာများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ မြန်မာပြည်အနှံ့အပြားတွင် ရှာဖွေလေ့လာကြည့်သော် ကျောက်ဆည်၊ ပြည်၊ ပဲခူး၊ အရှေ့ရွှေနံ့သာနှင့် သထုံမြို့များတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ဟံသာဝတီခေတ်တွင် မွန်ကျောက်စာနှင့် ခေါင်းလောင်းစာများကို ပုသိမ်၊ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ ပုဂံ၊ သထုံ၊ မုတ္တမ၊ ကေလာသတောင်၊ ကျိုက်မရော၊ တားဝယ်စသော မြို့များတွင် တွေ့ရှိရလေသည်။

ပုဂံခေတ်တွင် မြစေတီကျောက်စာကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဖြင့် မွန်စာပေမှ မြန်မာစာပေများ ပြန်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မွန်ရဟန်း ရှင်အရဟံ၏ ရှေ့ဆောင်သာသနာပြုချက်အရ အနော်ရထာမင်းစောသည် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ယုံကြည်သာပြီး မွန်အက္ခရာဖြင့် ပါဠိဘာသာ အုတ်ခွက်စာများကို ဘုရားဆင်းတုတော် ကျောဘက်တွင် ကမ္ပည်း ရေးထိုးခဲ့ပါသည်။

ကျန်စစ်သားမင်း လက်ထက်တွင် မွန်ကျောက်စာ အမြောက်အမြား ရေးထိုးခဲ့သည်။ ကျန်စစ်သားမင်းသည် မိမိ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိသာမက နန်းတည်စာတမ်းကိုပါ မွန်ဘာသာဖြင့် ကမ္ပည်းရေးထိုးခဲ့သည်။ ပြုခဲ့သမျှသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အဝဝကိုလည်း မွန်ဘာသာဖြင့် ကမ္ပည်းထိုးခဲ့သည်။ အခုကျန်စစ်သား မင်းသည် မွန်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာနှင့် စာပေထွန်းကား တိုးတက်ဖြန့်ပွားရေးကို ဦးစားပေး၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် ပုဂံခေတ်တွင် စာပေယဉ်ကျေးမှုများ ထွန်းကားလာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကောင်းမှု ကုသိုလ်တော်များဖြစ်သည့် ပြည် ရွှေဆံတော်ဘုရား၊ တောင်စွန်း ကေလာသတောင်အနီးရှိ ကျိုက်ဘဲနှင့် ကျိုက်ပလင်ဘုရားများကို ပြုပြင်တော်မူသည့် အကြောင်းများကိုလည်း မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးခဲ့ပါသည်။

အနန္ဒာဘုရားတွင် စဉ့်ကွင်းစာပေါင်းတထောင်၊ မြင်းပြဂူ၊ အပယ်ရတနာ၊ ဖြတ်စရွှေဂူ၊ လောကထိပ်ပန်ပုထိုးသားများ၊ နဂါးရုံဂူပျောက်ကြီးနှင့် အလိုပြည့်ဂူဘုရားများတွင် မွန်အက္ခရာ ကမ္ပည်းစာများ တွေ့နိုင်ပါသည်။ ကျန်စစ်သားမင်း၏ သားတော် ရာဇကုမာရ် အေဒီ ၁၁၁၂ မြစေတီကျောက်စာတွင် မြန်မာဘာသာ စာပေများ တွေ့ရှိရသည်။ နရပတေ့စည်သူ မင်းလက်ထက်တွင် မွန်စာပေများသည် ဆီကုန်ခန်းနေသော မီးအိမ်ကဲ့သို့ မှေးမှိန်သွားပြီး မြန်မာစာပေများ ထွန်းကားလာခဲ့ပြန်သည်။

ဟံသာဝတီခေတ်တွင် မွန်ဘုရင်မရှင်စောပုနှင့် သမက်တော်ဖြစ်သူ ရာဇဓိပတိ (ဓမ္မစေတီ) တို့လက်ထက်တွင် မွန်စာပေများ ဆက်လက်၍ ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်ထွန်းကားခဲ့ပြန်သည်။ ဟံသာဝတီ

ခေတ် မွန်ကျောက်စာနှင့် ခေါင်းလောင်းစာများကို ပုသိမ်၊ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ ပုဂံ၊ သထုံ၊ မုတ္တမ၊ ကျိုက်မရော၊ ထားဝယ် စသောမြို့များတွင် တွေ့ရှိရလေသည်။ ဟံသာဝတီခေတ် ထို မွန်ကျောက်စာများကို သထုံမြို့ ရွှေစာရံစေတီ၊ ပဲခူးတိုင်းကဝ မြို့နယ် ဖလေးကျေးရွာ ကျိုက်မကော်ဘုရားနှင့် ထန်းတော်ကြီး ရွာ ဆုတောင်းပြည့်ဘုရား၊ တောင်စွန်း ကေလာသဘုရားနှင့် ရွှေတိဂုံစေတီအရှေ့မုခ် အလယ်ပစ္စယာတို့တွင်တွေ့ရှိရလေသည်။

မွန်ရာဇဝင် အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ ဆက်သေထုပြရသော် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်ပြီး ၈ ဝါမြောက် တွင် ဂဝံပတိထေရ်၏ ပင့်ဖိတ်ချက်အရ ရဟန္တာနှစ်သောင်းခြံရံ ပြီး ဒေသစာရီ ခရီးထွက်ကြွချီတော်မူရာဝယ် အပြောကျယ်လှသည့် သမုဒ္ဒရာအလယ်ပင်လယ်ကြောထဲတွင် ရေစစ်ချိန်၌ ၂၃ လံ ရှိ ကျောက်ဆောင်ကြီးကို တွေ့ရှိရပြီး ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား မိန့်မှာလိုက်သည်မှာ "ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီး နှစ်ပေါင်း ၉၀၀ တွင် ဤကျောက်ဆောင်နေရာ၌ အလွန်စည်ပင်သာယာဝပြောလှတဲ့ တိုင်းပြည်တခု ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူသည်။ ယင်းသို့ဗျာဒိတ်ပေးပြီး နောင်သောကာလ၌ ကုန်သည် သင်္ဘောတစီးသည် ယင်းကျောက်ဆောင်နှင့် မလှမ်းမကမ်းမှ ဖြတ်သန်းခဲ့ရာ ကျောက်ဆောင်သည် ရေပြည့်နေ၍ အနည်းငယ် ပေါ်ထွန်းပြီး ရွှေရောင်အဆင်းကဲ့သို့ရှိပြီး အမောက်မှာမကိုင်ရ ကဲ့သို့ လှပသော ဟင်္သာမောင်နှံ ဖိုမနှစ်ကောင်သည် ခိုနားစရာ နေရာကွက်ကွက်လေးမျှသာရှိသဖြင့် ဟင်္သာထီးသည် အောက်မှ နားပြီး ဟင်္သာမသည်ဟင်္သာထီး ကျောပေါ်တွင်နားနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

အချိန်ကြာညောင်း ဟောင်းနွမ်းပြီး ကာလရွေ့လျားသော အခါ ကုန်းခေါင်ခေါင်ဖြစ်နေသောအချိန် သာသနာသက္ကရာဇ် ၁၁၁၆ ခုနှစ်တွင် သမလ ဝိမလ ညီနောင်နှစ်ပါး စတင်စိုးစံ ပြီး ဟင်္သာဖိုမတွေ့ရခြင်းကို အစွဲပြု၍ ဟံသာဝတီခေါ် ဟင်္သာ ကို လေးစားမြတ်နိုးကာ မွန်တို့၏အထိမ်းအမှတ် ယဉ်ကျေးမှု တရပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုမွန်တို့၏ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်သည့် ဟင်္သာကို အမြတ်တနိုးနှင့် တန်ဖိုးထားပြီး ဩည့်ခံပွဲများ၊ မွန်အမျိုးသား နေ့များတွင် ရင်ထိုးဟင်္သာများကို အင်္ကျီများတွင် ချိတ်ဆွဲကြလေသည်။

သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ (သထုံ)ပြည်တွင် သီရိဓမ္မာသောကမင်း လက်ထက် သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၆ ခုနှစ်တွင် မင်းအိမ်များ သား ယောက်ျားမွေးဖွားလျှင် ညသန်းခေါင်ယံအချိန်တွင် ရေသူရဲများ လိုက်လံစားသောက်ခြင်းကြောင့် နေပြည်တော် တခုလုံး ပျက်လုမတတ်ဖြစ်နေသောအချိန်တွင် ဥတ္တရထေရ်နှင့် သောဏထေရ် နှစ်ပါးတို့သည် မဟာဗြဟ္မာဇာလသုတ်ကို ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်တော်မူပြီး ခြင်္သေ့နှစ်ကိုယ်ပါသော သတ္တဝါကို ဖန်ဆင်း၍ ရေသူရဲများထွက်ပြေးရလေသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းနှင့် တကွ တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် ရေသူရဲအန္တရာယ်မှ ကင်းလွတ်ရန်အတွက် ပေရွက်တွင် မနုသီဟပုံကိုရေးပြီး ဦးခေါင်း လည်ပင်းများတွင် ချိတ်ဆွဲကြပြီး မထေရ်နှစ်ပါး၏ တရားထူးကို နာကြားရ၍ ယောက်ျား ၃၅၀၀ မိန်းမ ၁၅၀၀ တို့သည် တရားရကြသွားကြ၍ မနုသီဟသည် မွန်လူမျိုးတို့၏လောကနယ်ထဲတွင် အလေးအနက်ထားရှိရာ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဖြစ်လာပါသည်။

ရှေးလွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလအကြောင်းကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ကြည့်သော် တချိန်တုန်းကမွန်တို့သည် မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အာဒရီးတလျှောက်မှာ ရပ်တည်လာခဲ့ကြသည်။ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ၊ ဂီတနှင့် အကတို့တွင်လည်း မိမိတို့၏ဟန်ပန်အမူအရာများ မိမိတို့၏တူရိယာများဖြင့် အထင်အရှားရှိခဲ့သည်။ အေဒီ ၅၀၀ ခန့်တွင် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများဖြစ်ကြသော အိန္ဒိယ၊ သီဟိုဠ်စသည့်နိုင်ငံတို့နှင့်လည်း ဆက်သွယ်မှုများရှိခဲ့ပြီး ယဉ်ကျေးမှုခြင်း ဖလှယ်ခဲ့ကြသည်။ မွန်လူမျိုးတို့တွင် တူရိယာပစ္စည်းအမျိုးမျိုးနှင့် ကနည်းကဟန်အမျိုးမျိုးရှိကြသည်။ မွန်ရှေးခေတ် မွန်သီချင်းအမျိုးမျိုးလည်းရှိသည်။ မွန်တို့၏ဂီတအနုပညာရပ်များ ထွန်းကားခဲ့သည်ကို ပုဂံဘုရားများရှိ ရုပ်ပုံများ၊ အုတ်ခွက်ပုံများ၊ ပန်းချီများ၊ စဉ့်ကွဲများကို အကဲခတ်လေ့လာကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မွန်လူမျိုးတို့၏အနုပညာယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းသည် တချိန်တုန်းက မြင့်မားတိုးတက်ခဲ့ကြောင်း အကဲဖြတ်သိနိုင်ပါသည်။

မွန်အမျိုးသားတို့၏ တူရိယာများမှာ အခြားသော တိုင်းရင်းသား မိတ်ဆွေများဖြစ်သည့် ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား၊ ချင်း၊ မြန်မာ၊ ရခိုင်၊ ရှမ်းတို့နည်းတူ တူရိယာငါးမျိုးကိုပင်အခြေခံထားခြင်း ဖြစ်သည်။ မွန်တို့၏ တူရိယာငါးမျိုးမှာ ကြေးကြိုး သားရေ လေလက်ခုပ်တို့ဖြစ်သည်။ ကြိုးတပ်တူရိယာတွင်စောင်း၊ တယော၊ မိကျောင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ကြေးတူရိယာတွင် လင်းကွင်း၊ ပတ္တလား၊ စည်း၊ လချမ်း၊ မောင်းဆိုင်းတို့ ပါဝင်သည်။ သားရေတူရိယာတွင် ပတ်ဝိုင်း၊ ပတ်မ၊ တက်စည်၊ မရိုးစည်၊ ဖားစည်၊ အိုးစည် သို့မဟုတ် အိုးပုတ်တို့ ပါဝင်သည်။ လေတူရိယာတွင် တံပိုး၊ ပလွေ၊ နှဲ၊ ညှင်း၊ ခရုသင်း၊ ခရာကောက်၊ တံမြာတို့ ပါဝင်သည်။ လက်ခုပ်ကား လက်ခုပ်၊ ဝါးလက်ခုပ်၊ တုံး စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင် မွန်တို့အသုံးပြုသော တူရိယာသံ ၇ မျိုး ရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ မဇ္ဈိမ (ကြိုးကြာသံ) ဂန္ဓာရ (ဆိတ်

မြည်သံ) ဥသဘ (နွားလားဥသဘအသံ) ပဉ္စမ (ဥဩတွန်သံ) ဆဇ္ဇ (ဥဒေါင်းတွန်သံ)၊ ဓေဝတ (မြင်းဟီသံ)၊ နိသာဒ (ဆင်အော်သံ)တို့ ဖြစ်ကြသည်။

သီဆိုတီးမှုတ်သော သံစဉ်မှာ ၇ ပါးရှိသည်။ ၎င်း ၇ ပါးကို အကြီး၊ အလတ်၊ အငယ်၊ အနိမ့်အမြင့်အားဖြင့် သံစဉ် ၂၀ မျိုး ရှိသည်။မွန်သီချင်းလက်ာစပ်ဆိုရာတွင် ဂိုဏ်းကိုးပါး ရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ ရဂိုဏ်း၊ ဂဂိုဏ်း၊ ဝဂိုဏ်း၊ မဂိုဏ်း၊ ငဂိုဏ်း၊ ဆဂိုဏ်း၊ ဇဂိုဏ်း၊ ဓဂိုဏ်းနှင့် မနဂိုဏ်း စသည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

တရုတ်မှတ်တမ်းအရ ပုဂံခေတ် သက္ကရာဇ် ၁၁၇၆ ခုနှစ်တွင် တူရိယာတမျိုးလျှင် ဦးရေမည်မျှရှိသည်ကို ဝစ်ဘမ်းထုတ်သောအခါ အားလုံး တူရိယာစုစုပေါင်း ၁၁၃ ခု ပါဝင် နေကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး မွန်နဲ ၂၊ နဲကြီး ၂၊ နဲငယ် ၅၃ ပါဝင် အသုံးပြုထားနေသည်ကိုတွေ့ရလေသည်။ ထိုအချိန်တုန်းကမွန်လူမျိုးများနှင့်မြန်မာလူမျိုးများတို့သည် ပန်တျာအတီးအမှုတ်ပညာရပ်များကို တဦးထံမှတဦး နည်းယူလက်ခံတီးမှုတ် သီဆိုခဲ့ကြပေသည်။ မွန်တို့၏ရှေးရိုးရာ အဆို အတီး အကတို့သည် ကျေးလက်ကို ဆက်နွယ်၍ ပေါက်ဖွားလာခဲ့သဖြင့် ချမ်းမြေ့ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသော ကျေးလက်တောရွာ ဓလေ့များသည် မွန်တေးဂီတနှင့် အကတို့၌ လာ၍ အရောင်ဟပ်ပြလေသည်။

မွန်တို့တွင် နတ်ချင်းနတ်သံနှင့် နတ်ကန်တော့အကများယိမ်းများရှိသည်။ မွန်ရိုးရာသဘင်တွင် ကကြိုးကဟန်အမျိုးအမည်နှင့်ပတ်သက်၍ ၁၂ မျိုး ၁၂ ခန်းဟု ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည်။ မွန်တို့၏ ရှေးရိုးရာအကများကို ခြုံကြည့်လိုက်ပါက ၃ မျိုးတွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းတို့မှာ အငြိမ့်ပွဲ၊ ပေါပ၍ဟလာန်၊ ပွဲဇာက်တို့ဖြစ်ကြသည်၊ အငြိမ့်ပွဲအကမှာ သာယာနွဲ့နှောင်း၍ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည့် ကကြိုးကဟန်ဖြင့် ကကြရသည်။ ယင်းကကြိုးကို ရေးမွန်နှစ်ပါးသွားအကတွင် တွေ့ရှိရသည်။ မွန်မြေဝိုင်းနှစ်ပါးသွားအကကို ရေးမြို့နယ် ဒူးယားကျေးရွာနှင့် အခြားကျေးလက်ဒေသများ၌ တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ပေါပ၍ဟလာန် အကမှာ ဘုရားပွဲ၊ အလှူပွဲ၊ ရှင်လောင်းပွဲနှင့် လယ်ထွန်မင်္ဂလာပွဲများနှင့် ကောက်ရိတ်သိမ်းပွဲများတွင် အများဆုံးတွေ့နိုင်သည်။ ယင်းအကမျိုးသည် အိုးစည်အကမျိုးဖြစ်သည်။ ယင်းအကကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် လူသားတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ဟာဒယရှင်ဆေးတိုက်ကျွေးသကဲ့သို့ ကြည်ရွှင်မြူးထူးစိတ်ဓာတ်တက်ကြွစေသည်။ ယင်းအကကို ရေးမြို့နယ်ဒေသတဝိုက်တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ပွဲဇာတ်မှာ ဇာတ်ပွဲအကဖြစ်သည်။ မွန်ဇာတ်ပွဲအစီအစဉ်မှာ ဝုဒ္ဓဝင်၊ ရာဇဝင်၊ မဟာဝင်ဇာတ်နိပါတ်၊ သိုက်သမိုင်းများမှ

ကောင်းနိုးရာရာများကို ရွေးချယ်ပြီးကပြလေ့ ရှိသည်။ မွန် မြေဝိုင်းနှစ်ပါးသွား ယိမ်း၊ တပင်တိုင်ယိမ်း စသည့် ရိုးရာ အကအားလုံးတွင် အခြေခံကကြိုးကကွက်ဖြစ်သော မွန် ၁၂ ခန်းမှ ကဟန်များ သူ့နေရာနှင့်သူ ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ ယင်းအခြေခံကကြိုးကကွက်ဖြစ်သော မွန် ၁၂ ခန်းမှ ကဟန်များမှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်သပြေသီးအက၊ ယပ်တောင်အက၊ ပဒုမ္မာကြာဖူးအက၊ ကိန္နရီအက၊ ကြက်တည င်အက၊ လှေလှော်အက၊ ပန်းကစားအက၊ ဒေဝပဋ္ဌန်အက၊ အရှေ့တိုင်းအက၊ ဒါးရှည်အက၊ ပန်းဝိုင်းအက၊ နတ်ကတော်အကတို့မှာ မွန်တို့၏ အခြေခံ ကကြိုးကကွက်များ ဖြစ်ကြသည်။

မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများ ကျယ်ပြန့်စွာ တိုးတက်ထွန်းကား ပွားများလာနိုင်စေရန်မှာ ယခုနှစ်တွင် မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများ ကိန်းအောင်းရာဒေသ ဌာနဖြစ်သော ဘုန်းကြီးကျောင်းများသာလျှင် အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်ပေသည်။ အခြေခံအုတ်မြစ်ခိုင်မာအောင် စွမ်းဆောင်ပြီး တိုမှတဆင့် ယနေ့မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်သစ်ဖြင့် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲနေသောအချိန်တွင် မွန်ပြည်နယ်တွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသော လူအများစုထဲတွင် မွန်သွေးမကင်းသော လူမျိုးများဖြစ်ကြသည့်အလျောက် မိမိတို့၏ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများ တိုးတက်ပွားများအောင် သမိုင်းပေးတာဝန်အရ အသိစိတ်ဓာတ်ရင့်ကျက်စွာဖြင့် ယနေ့ မွန်လူကြီးလူငယ်များမရွေး တတ်အားသမျှကူညီသင်ကြားပေးနိုင်ပေသည်။

မွန်စာမတတ်သောသူများ စွမ်းအားရှိသော သူများထံတွင် မှီတင်းပြီးလေ့လာသင်ယူနိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ကူညီဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ဤသို့တဖြည်းဖြည်းနှင့် မှန်ကန်သော ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ လျှောက်လှမ်းပြီး မလျော့သောဇွဲလုံ့လ ဝီရိယဖြင့် ကြိုးပမ်းမွေးထုတ် သွားရမည်ဆိုလျှင် မကြာမီနှစ်အနည်းငယ်အတွင်းတွင် မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများသည် ထိုကျဉ်းမြောင်းလှသည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းမှသည် ကျယ်ဝန်းသည့် လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝိုင်းသို့ ကော်မှချ ပြန့်ပွားလာနိုင်မည် အမှန်မလွဲပေ။ ထို့ကြောင့် မွန်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများသည် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ

မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် အသစ်တဖန် ပြန်လည်၍ ဆန်းသစ်လာနိုင်မည်။

မြန်မာစာပေနှင့် မွန်စာပေတို့သည် များစွာဆင်တူလျက်ရှိသည်ကို လေ့လာခြင်းဖြင့် တွေ့ရှိနိုင်သည်။ မွန်စာပေသည် အမျိုးသားစာပေယဉ်ကျေးမှု၏ ရေသောက်မြစ်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ဤသို့ အမျိုးသားစာပေယဉ်ကျေးမှုကို မွေးထုတ်ပေါက်ပွားစေခဲ့သော မွန်စာပေယဉ်ကျေးမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံမှာမတုန်မလှုပ် ကျောက်ဆစ်ရုပ် ကဲ့သို့ ခိုင်မြဲအောင်ထိန်းသိမ်းထားရမည်။ မွန်ဘာသာစာပေယဉ်ကျေးမှုများ အစွန့်ရှည်စွာတည်တံ့ခိုင်မြဲစေရန်အတွက် ယနေ့မွန်အမျိုးသားထု အပေါင်းတို့က ဝိုင်းဝန်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သင့်ပေသည်။

လက်ရေးမူပေရွက်ဖြင့် ရေးသားခဲ့သော မွန်စာပေဟောင်းများကို တန်ဖိုးထားပြီး ဤအဖိုးတန်သော အမွေအနှစ်အစစ်အမှန်များကို လက်လှမ်းမီသူတိုင်း စုဆောင်း ရှာဖွေသင့်ပါသည်။ ဤခေတ်တွင် မွန်ဘာသာစကား နယ်ပယ်သည် အလွန်ကျဉ်းမြောင်းနေချေပြီ။ ရေးနှစ်ပေါင်းများစွာ အချိန်က ထွန်းကားတည်တံ့လာခဲ့သည်ကို ယခုခေတ်တွင်မှ တိမ်မြုပ်အားနည်းရသည် ဖြစ်သဖြင့် ယခုခေတ် လူများ၏ ပျင်းရိ ညံ့ဖျင်းမှုဟု ဆိုရပါမည်လော.... အနာဂတ်ခေတ်သမိုင်းဆရာတို့၏ ရှုတ်ချရေးသားခြင်းကို ခံရပေမည် အမှန်မလွဲပေ။ ဤသို့မဖြစ်ရလေအောင် ဆီများ၊ မီးစာများကုန်ခန်းနေသော မီးအိမ်ကဲ့သို့ မှေးမှိန်အားပျော့နေသော မွန်ဘာသာ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများသည် မြန်မာပြည်တဝန်းသို့ ပျံ့လွှင့်၍ အောင်လံတံခွန်လွှင့်ထူနိုင်ရန်အတွက် တာဝန်သိသောပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ခေတ်ပညာတတ်မွန်လူငယ်များသည် ''ရှေ့ဆောင်နွားလား ဖြောင့်ဖြောင့်သွားက နောက်နွားတသိုက် ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်၏'' ဆိုသည့်စကားပုံကို လက်စွဲပြု၍ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါသည်။

မွန်တို့၏ ရှေးဘိုးဘွားဘီဘင် သက်ကြီးများ၏ အမွေအနှစ်ဖြစ်သည့် စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများကို မယိမ်းမယိုင်ကျောက်စာတိုင်ကြီးကဲ့သို့ တည်တံ့ခိုင်မြဲစေရန်နှင့်ဆတက်ထမ်းပိုးထွန်းကားလာနိုင်ရန် စွမ်းအားဉာဏ်အားရှိသမျှ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြလျက် ယနေ့ခေတ်ပညာတတ် မွန်လူငယ်ထုများသည် မွန်တို့၏ အမွေအနှစ်အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် ဘာသာစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ကြယင်း အနာဂတ်တွင် ကြယ်တံခွန်ကဲ့သို့ ထွန်းလင်းတောက်ပလာမည့် နောက်လာနောက်သားမွန်လူငယ်များအတွက် သမိုင်းပေးတာဝန် ကျေပွန်သူများ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုလိုက်ရပေသတည်း။ ။

မင်းမင်းနိုင်

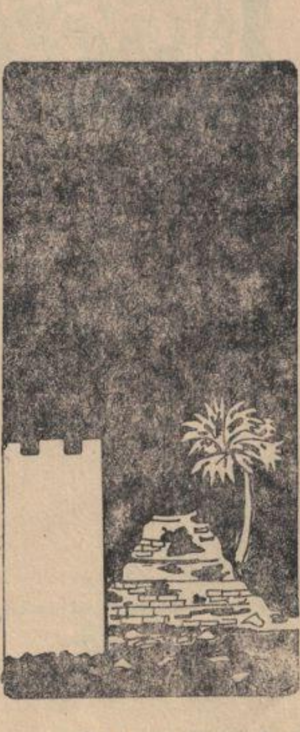

ငါ့တာဝန်

ငါတို့နိမ့်ကျ
မွန်ဘဝကို
ဖော်ဆိုထုတ်ဖို့
တို့မစွမ်းကာ
တခြားသူငါ
လာမကူပြီ၊

ငါ၏အမွေ
ငါ့စာပေကို
ငါမဆိုက
မည်သူကမျှ
လာကြထိန်းမည်
မဟုတ်ပေပြီ။

နွဲ့နှောင်းလှသော
ရှုမောဖွယ်ရာ
သုခုမကို
ငါမဆိုထိန်း
ပျောက်ငြိမ်းမည်မှာ
အမှန်ပါတည်း။

ထို့ကြောင့်
ငါတို့ဘဝ
သုခုမနှင့်
မျိုးမြစ်စာပေ
မပျောက်လေအောင်
ထမ်းဆောင်ရမှာ
ငါ့တာဝန်တည်း။ ။

ဗညားဝင်းမွန် [သကြော]

မြတ်မိုးဝင်း

ထိန်းသိမ်းသင့်ပါသည်

ထိန်းသိမ်းသင့်ပါသည်

မြတ်မိုးဝင်း

လူတိုင်းလူတိုင်း အတုနှင့်အစစ်တွင် မည်သည်ကို မြတ်နိုးတတ်ကြပါသနည်း။

မြတ်နိုးသင့်ကြသနည်း။

အထူးသဖြင့် လူတိုင်းလူတိုင်းသည် အစစ်ကို ပို၍ မြတ်နိုးသင့်ကြပါပေသည်။ သို့သော် အတုကို မြတ်နိုးတတ်ကြသည်။ အတုကို ခုံမင်တတ်ကြပေသည်။ အတုကို မြတ်နိုးခင်မင်နေသော သူများကိုကြည့်လျှင် အထူးသဖြင့် ဆယ်ကျော်သက် လူငယ်ကလေးများပင်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုရသော်....ယနေ့ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံသို့ ချီတက်နေသောအခါတွင် အားအထားရဆုံး၊ အားအကိုးရဆုံးလူငယ်တချို့ဟုဆိုလျှင် မမှားနိုင်ပေ။ ထိုလူငယ်ကလေးများသည် ရှေးပဝေသဏီ လူကြီးများ၏ အမွေအနှစ်ဖြစ်သော မိမိယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်းမပြုသည်သာမက အနောက်နိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုကို ပို၍ခုံမင်တတ်ကြသည်။ ပို၍မြတ်နိုးတတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လူတို့သည် အတုကို မြတ်နိုးတတ်ကြသည်၊ အတုကို ခုံမင်တတ်ကြသည်ဟု ဖော်ပြရခြင်း ဖြစ်သည်။

လူ့ဘောင် လောကတခုလုံး၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် ယဉ်ကျေးမှုသည် အလွန်ပင် အရေးကြီးလှပေသည်။ ယဉ်ကျေးမှု ပပျောက်လျှင် စာပေပပျောက်ခြင်းနှင့်မခြားပဲ၊ လူမျိုးပါ ပပျောက်တတ်ပေသည်။ လူမျိုးမပျောက်သော်လည်း မိမိတို့၏ နိုင်ငံသည်လည်း အနိမ့်ဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားပြီး နောက်ဆုံးတွင် ပပျောက်သွားနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူတိုင်းလူတိုင်းသည် စာပကို မြတ်နိုးထိန်းသိမ်းခဲ့ကြသကဲ့သို့ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းသင့်ပါသည်။ ထိန်းလည်းထိန်းသိမ်းအပ်ပေသည်။

အထူးသဖြင့် မွန်ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်သော လူမျိုးတိုင်းသည် မွန်ယဉ်ကျေးမှုစာပေနှင့် မွန်တို့၏ ဓလေ့ထုံးစံတို့ကို လေ့လာပြီး ထိန်းသိမ်းသင့်ပါပေသည်။ ထိုသို့ တယောက်တလက် ဖေးမကူညီမှုဖြင့် ထိန်းသိမ်းသွားပါက ယဉ်ကျေးမှု စာပေ ထုံးစံတို့သည် အစဉ်ထာဝရ တည်တံ့ခိုင်မြဲနေပြီး မွန်ပြည်နယ်ကြီးသည် အမြဲထာဝရ ရပ်တည်နေမည် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍မူ မွန်ပြည်နယ်အတွင်းတွင်ရှိသော လူတိုင်းသည် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကို မစောင့်ရှောက်၊ မထိန်းသိမ်းသည်သာမက မွန်စာပေ၊ မွန်ဓလေ့ထုံးစံတို့ကိုပါ ယုံကြည်မှုမရှိရလေအောင် ဖျားယောင်းသွေးဆောင် နှောင့်ယှက်နေလျှင် ယနေ့ မွန်ပြည်နယ်သည် တနေ့တွင် ပျောက်ကွယ်သွားမည်မှာ ကေန်မလွဲပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မွန်ပြည်နယ်ကြီး အဓွန့်ရှည်ရေး၊ ထာဝရ တည်တံ့ခိုင်မြဲ တည်ရှိနေရေးအတွက် မွန်ယဉ်ကျေးမှု၊ မွန်စာပေနှင့် ဓလေ့ထုံးစံတို့ကို အစဉ်တစိုက် လေ့လာထိန်းသိမ်းရပေမည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာက တနိုင်ငံလုံး သူတလူ ငါတမင်း ကြီးစိုးနေကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ပြည်နယ်မရရှိသေးသော မွန်၊ ကရင်၊ ချင်း၊ ကယား စသော ပြည်နယ်မှ ပြည်သူပြည်သားများသည် ပြည်နယ်ပေးပါ၊ ပြည်နယ်ပေးပါဟု အော်ဟစ်တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ အချို့သော ပြည်နယ်များသည် မိမိတို့ ယဉ်ကျေးမှု စာပေနှင့် ဓလေ့ထုံးစံတို့ကို အစီအရီ တင်ပြခဲ့ရပြီး ပြည်နယ်ရရှိရေးအတွက် တောင်းခံခဲ့ကြသည်။ တနေ့သောအခါတွင် ရရှိခဲ့ကြသည်။

သို့သော် မွန်ပြည်နယ်သည် ထိုအချိန်တွင် မွန်ယဉ်ကျေးမှု၊ မွန်စာပေ၊ ခလေ့ထုံးစံတို့ ကွယ်ပျောက်နေသောကြောင့် သဲထဲရေသွန်ချသလို အရာမရောက် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မွန်ယဉ်ကျေးမှုကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ မွန်စာပေများ၊ မွန်တို့၏ခလေ့ထုံးစံစကားတို့ကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ယခုအခါ( )နှစ်မြောက် မွန်ပြည်နယ်နေ့ကို ရောက်ရှိတော့မည်ဖြစ်ပေသည်။ မွန်ပြည်နယ်နေ့သည် ပြည်ထောင်စုနေ့ ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့ တိုင်းရင်းသား ပေါင်းစုံ(တောင်ပေါ်-မြေပြန့်) ပူးပေါင်းသွေးစည်းပြီးမှ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ မွန်ပြည်နယ်နေ့သည်လည်း တိုင်းရင်းသားအားလုံး မွန်ယဉ်ကျေးမှု၊ စာပေ၊ ခလေ့ထုံးစံ၊ ဘာသာစကားတို့ကို ဖော်ထုတ် ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် မွန်ပြည်နယ် အဖြစ် သီးခြား ပေါ်ထွက်လာခဲ့လေသည်။

မွန်ယဉ်ကျေးမှု၊ စာပေ၊ ခလေ့ထုံးစံ၊ ဘာသာစကားတို့သည် ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် တည်ရှိနေခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း လူတိုင်းက မွန်ယဉ်ကျေးမှု၊ စာပေ၊ ဘာသာစကားတို့ကိုလည်း မထားခဲ့ပေ၊ ဂရုမပြုခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပေသည်။ သို့သော် ယခုအခါတွင် ပြန်လည် ဖော်ထုတ် ထိန်းသိမ်းခဲ့သဖြင့် ကျိုက်ထိုမြို့နယ်မှ ရေးမြို့နယ်အတွင်းကို မွန်ပြည်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပေသည်။ မွန်ပြည်နယ်အဖြစ် သီးခြားရရှိလာပြီး ပြန်လည် မတိမ်မြုပ်စေရန်အတွက် မွန်စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာစကားတို့ကို အစဉ် ဂရုပြု ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သင့်ပါသည်။ သို့မှသာ အဓွန့်ရှည် တည်တံ့နေမည်ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းပြည်တပြည်သို့ မဟုတ် နိုင်ငံတနိုင်ငံ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများ မည်မျှ မြင့်မားနေကြောင်းကို လေ့လာစူးစမ်းကြည့်လိုလျှင်၊ ထိုစာပေ၏ စာပေကဏ္ဍကို အဓိကထား၍ လေ့လာသုံးသပ်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်မူ စာပေသည်သာ ထိုနိုင်ငံရှိ လူမျိုးများ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူနေမှု အဆင့်အတန်းတို့၏ အခြေခံရေသောက်မြစ် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်တည်း။

'စာပေတင့်မှလူမျိုးမြင့်မည်'၊ 'လူမျိုးမြင့်မှ စာပေတင့်မည်'ဟူ၍ ဆိုထားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မွန်ပြည်နယ်တွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတို့သည် အထွတ်အထိပ်သို့ မရောက်သေးသော ကျွန်ုပ်တို့၏ မွန်ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်း မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် မွန်လူမျိုးကို လူအလယ်တွင် ဝင့်ကြွားနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြပါစို့။ လူ့တကာအလယ်တွင် ဝင့်ဝင့်ကြွားကြွားဖြင့် နေထိုင်နိုင်ခြင်းဖြင့် မွန်ပြည်နယ်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်ပါစေဟု တိုက်တွန်းအပ်ပေသည်။

စာပေသည် မည်မျှ အစွမ်းထက်ခဲ့သည်ကို လူတိုင်းအသိပင်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် 'ခါးသွားထက် ကလောင်သွားထက်၏'ဆိုသော စကားပုံအရ ကလောင်စွမ်းမှ ရေးလိုက်သော စာပေတို့သည် နိုင်ငံအတွင်း ပြည်သူအတွက် အသုံးဝင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် စာပေတတ်မြောက်ခြင်းအားဖြင့် လူသားတို့သည် အချိန်ကာလနှင့် ဒေသကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်။ လေ့လာတတ်ခြင်းအားဖြင့် မလွန်ဆန်နိုင်သေးသော သေဘေးကိုတနည်းအားဖြင့် ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းကိုဥပမာတင်ပြရသော်....

ဘုရားလောင်းတော်ဖြစ်စဉ် ၁၀ ခုအနက် ဒုတိယ နောက်ဆုံးဖြစ်စဉ်ဖြစ်သော ဝိဓူရသုခမိန်အမတ်သည် ပုဏ္ဏကဘီလူး၏သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံရတော့

မည်သိခြင်းကြောင့် ပညာရှင်တို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သုတေသနကောင်းတရားလေးပါးကို ဟောကြားတော်မူခြင်းဖြင့် ရန်သူဘီလူးလက်မှ လွတ်မြောက်သွားခဲ့သည်။ ဤစနစ်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ပညာတတ်မြောက်ခြင်းအားဖြင့် မည်မျှ အကျိုးသက်ရောက်ကြောင်း သိလာနိုင်ပေသည်။

ယင်းအပြင် လူသာသေသည်၊ ရေးသားခဲ့သော စာပေများကား မသေနိုင်ချေ။ ဤသို့ဖြစ်၍ ယနေ့ အထက်သို့ တလူလူ လွင့်တက်လျက်ရှိနေသော မွန်စာပေသည်လည်း တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ အစဉ် ထိန်းသိမ်းနေခြင်းဖြင့် ထိန်းသိမ်းသောသူများသာ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားနိုင်သည်။ ထိန်းသိမ်းသူများ ရေးသားထားသော စာပေများကား ပျောက်ကွယ်သွားမည် မဟုတ်ပေ။ မွန်ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်သော လူမျိုးများသည် မွန်စာပေကို တိုးတက်စေရန် အထူးလိုအပ်ပြီး မွန်စာပေတို့ကို တတ်မြောက်ထားခြင်းဖြင့် လူသားတို့အဖို့ ရပ်ဝေးသို့ မသွားနိုင်သည့်တိုင်အောင် ဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်ပေသည်။

တနေ့သောအခါတွင် မွန်ပြည်နယ် စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ဘာသာစာပေတို့သည် အမှောင်ဘဝတွင် ကြာမြင့်စွာ နေလာခဲ့ရသည်။ ရှန်းကန်နေရမည်။ သို့သော် ယခုအခါတွင် ယင်းတို့သည် ရပ်လုံးဖော်နိုင်ပြီး မွန်မဂ္ဂဇင်း၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှု က,ပွဲသဘင်တို့ကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ထုတ်ဝေနိုင်ပြီ ဖြစ်လေသည်။ ဤသည်မှာလည်း မွန်တိုင်းရင်းသားများ၏ အကျိုးကျေးဇူးပင်ဖြစ်လေသည်။ ယခုအခါ တိုးတက်စ,မွန်ပြည်နယ်တွင် ယဉ်ကျေးမှုကို ဖော်ပြသည့်အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားဝတ်စုံများကိုလည်း သတ်မှတ်ထားပြီး တူညီဝတ်ဆင်နိုင်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်လေသည်။ တိုင်းရင်းသားဝတ်စုံတို့ကို ဝတ်ဆင်ခြင်းသည် ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းရာပင် မဟုတ်ပါလော။

'အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အဓွန့်ရှည်ရေးသည် အဓိက'

'အမျိုးသားစာပေ ထွက်ပေါ်လာရေးသည် ထာဝရ'ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် 'ထွက်ပြီးဆင်စွယ်ဝင်တယ်မရှိ'ဆိုသော စကားပုံအရ ရရှိပြီးသော လွတ်လပ်ရေးကို သူတပါးလက်သို့ ပြန်မရောက်အောင် အစွမ်းကုန် ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြသကဲ့သို့ တည်ရှိပြီးသော မွန်ပြည်နယ်ကိုလည်း တဖန် တိမ်မြုပ်သွားခြင်း မရှိစေရန်အတွက် တိုင်းရင်းသားများက ထိန်းသိမ်းရပေမည်။ ယင်းပြင် မွန်ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာ၊ စာပေ၊ စကားတို့ကိုလည်း တိမ်ကောပျောက်ကွယ်မသွားစေရန်အတွက် အမြဲတမ်း ဖော်ထုတ်ပေးရမည်သာ ဖြစ်သည်။

သို့မှသာ မွန်ပြည်နယ်ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှု၊ စာပေ၊ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ဘာသာစကားတို့သည်လည်းကောင်း အစဉ်အမြဲ တိုးတက်နေမည်မှာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူတိုင်းလူတိုင်းသည် အတုထက် အစစ်ကို မြတ်နိုးကြပါ၊ ခုံမင်ကြပါ။ အစစ်ကိုသာ တိုက်တွန်း နှိုးဆော်လိုက်ရပါသည်။ ။

မြတ်မိုးဝင်း

ပန်းခရေပို့ဖွေးပါမည်

မေသစ်ကျွင်

တယာ၊ နှစ်ယာ၊ သုံးယာ။

ဆေးချို၊ အာမွှေး၊ ထုံးဖြူ၊ မြန်မာဆေး၊ နွယ်ချို၊ ဆေးပေါင်း စသည်ဖြင့် မိမိလိုရာ မှာယူနေကြသဖြင့် လက်မလည်နိုင်အောင် ရှိနေပါသည်။ စားတတ်သောသူ ရှိသကဲ့သို့ အပြင်းပြေ ဝါးချင်သူလည်း ရှိတတ်ရာ ကွမ်းယာကို မိမိစိတ်တိုင်းကျ ဆိုင်များတွင်သာ ဝါးစားလေ့ရှိသည်။

မြို့လယ်ရှိ တခုသောလမ်းကြားတွင် လှည်းဘီးသုံးလုံးတပ် ကွမ်းယာဆိုင်တဆိုင်ရှေ့တွင်ကွမ်းစားရန်စောင့်နေသူများအပြင် မလေးတယောက် လက်မလည်နိုင်အောင် ရှိနေပါသည်။ ကွမ်းစားသူ များတတ်သောအချိန်တွင် မလေးတယောက် ကွမ်းယာသည်နှင့်မတူပဲ စန္ဒရားတီးနေသူတယောက်နှယ် ရှိပါသည်။

အသက်အားဖြင့် ၂၅ နှစ် ပတ်ဝန်းကျင်၊ အသားအရေ ဖြူဝင်း၍ နှာတံပေါ်သော မလေးသည် ပါဝါအနည်းငယ်ပါသော မျက်မှန်ကို တပ်ထားပြန်သဖြင့် မြင်ရသူတိုင်းက "ကွမ်းယာရောင်းဖို့ မကောင်းဘူး"ဟု မလေးအလှကို သူ့နေရာနှင့်သူ ရှိစေချင်ကြသည်။ မလေးသည် အချောအလှတယောက်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် မလေးသည် ကွမ်းယာသည် သာ ဖြစ်သည်။ ထုံးဖြူနှင့်ကွမ်းယာပစ္စည်း ကိုင်ထားရသဖြင့် မလေး၏လက်ဝါးနှင့် လက်ချောင်းကလေးများသည် နီကြင်ကြင်နှင့် ကြမ်း၍ နေပါသည်။

ပိုက်ဆံ ဘမတ်ရှိရုံနှင့် ဆိုင်ဝင်၍ဝယ်စားနိုင်သဖြင့်ကွမ်းယာဆိုင်တွင် လူပုံလှသည်။ ပိုက်ဆံရှိသူ အရာရှိ၊ ကျောင်းသားလူငယ်မှအစ လူကြီးပါ ကွမ်းယာစားတတ်သဖြင့် မလေး၏ ဆိုင်ကလေးတွင် လူများနှင့် စည်ကားနေတတ်သည်။ တချို့က မလေးအလှကို ဗဟိုပြု၍ ဆိုင်ဝင်သည်၊ တချို့က တကယ်ပင် ကွမ်းယာကို ကြိုက်၍၊ ကူခြေရသူ ရှိ၏။ ထေ့သူ၊ ရိသူ၊ လှောင်သူ၊ လှောင်၍ ပြောင်သူလည်း ရှိ၏။ ရင်းနှီးသူများက စ,ကြသည်။ အချောအလှ ကွမ်းယာသည်မကို ကြိုက်သူမနည်း၊ ငမ်းသူမရှား၊ ပိုးပန်းသူတွေက အများအပြား မလေးကို စကားပြော၍ရင်ဖွင့်ကြသည်။ စာပေး၍ ရင်ဖွင့်ကြသည်။ မလေး စိတ်ညစ်ရတော့သည်။

"ငါ့ကို လှောင်ပြောင်စရာများ မှတ်နေကြသလားမသိဘူး"

မလေးငြင်းရသည်။ မိသားစုဝမ်းစာအတွက် သည်းခံစိတ်မွေးထားရသည်။

"မလေးက ချောတယ်၊ သိပ်လှတယ်၊ တနေ့ အတော်မြတ်မှာပဲနော်"

လူလွတ်လျှင်လွတ်သလို အနှောင့်အသွားမလွတ်သော လူပျို စကားကို ဆိုတတ်ကြသည်။

"မလေးက ကလေးသုံးယောက် အမေပါရှင်"

ဟု စစ်ပြေငြိမ်းရေးကို ရရန် ကြိုးစားရသည်။ မလေးကို ကလေးသုံးယောက်အမေဟု အသိများကြသည်။

"မလေးယောကျာ်းက ထောင်ထဲမှာ"

"ကွာရှင်းထားတယ်"

"ဆုံးသွားပြီ"

စသည်ဖြင့် ကိုယ့်ဆန္ဒပြည့်ဝအောင် ထင်ကြေးပေး၍ အချစ်တကျော ပြတတ်ကြသည်။ တကယ်လက်ထပ်ချင်သူလည်း ရှိသည်။ မလေး မည်သူ့ကိုမျှ စဉ်းစား၍ မရချေ။ လူများထင်သလိုပင် မလေး၏ နေအိမ်တွင် ကလေးသုံးယောက်နှင့် ၃၅ နှစ်အရွယ်

ယောက်ျားကြီးတဦး ရှိသည်။ မလေး စဉ်းစားသည်။ တို့မိသားစု ဘာကြောင့် ဆင်းရဲနေကြသလဲ။

အရိပ်ကောင်းသော အနန်းပင်အောက်တွင် ခုံတန်းကလေး ပတ်လည်ရိုက်ထားသည်။ လူများ ထိုင်နိုင်သဖြင့် အနန်းပင်အောက်မှ ကွမ်းယာဆိုင်ကို ပို၍ အဆင်ပြေပြေ ရှိစေ၏။ ဖြိုးမင်းလတ်တယောက် ထိုထိုင်ခုံတွင် ည ၉ နာရီအထိ အချိန်ကုန်စေခဲ့သည်မှာ တလလောက် ရှိပေသည်။ ကွမ်းစားသည့်အခါစား၍ တခါတခါ ဆေးလိပ်သောက်သည်။ လူများချိန် ညနေ ၅ နာရီထိုးသည်နှင့် ဖြိုးမင်းလတ် ရောက်လာတတ်သည်။ လူရှင်းချိန်တွင် မလေးက သူ့ကို တခါတခါ ကြည့်မိသည်။ သူ ပြန်၍ပြုံးပြမြပင်။ မလေး သူ့ကို မှတ်မိပါသည်။

လွန်ခဲ့သော ( )ကြိမ်မြောက် မွန်အမျိုးသားနေ့မတိုင်မီ တပတ်လောက်အချိန်က ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့က မလေးပျော်မိပါသည်။ ဖြိုးမင်းလတ် အပါအဝင် လေးယောက်အဖွဲ့ ဆိုင်ရှေ့ ရောက်လာပြီး....

"အချိုသုံးယာနဲ့ ဖြိုးမင်းလတ်အတွက် ထုံးဖြူမြန်မာဆေးတယာပေးပါ"

ဟု မှာပြီး ထိုင်ခုံတွင် ထိုင်လိုက်ကြသည်။ လူရှင်းနေသဖြင့် မလေး အေးအေးဆေးဆေးပင် ကွမ်းယာနေသည်။ ထိုခဏ မလေးကြားရသည်က မွန်ဘာသာစကား။

"၁၀ နာရီထိုးပြီ၊ ထမင်းစားရအောင်ကွာ"

"နေပါဦးကွာ၊ အခု ငွေတရာတောင် မရသေးဘူး"

"ဘာတတ်နိုင်မလဲကွာ၊ တို့မွန်လူမျိုးတွေက ပိုက်ဆံရှိပြီးမြို့ပေါ်နေကြပေမယ့် ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် စေတနာမရှိကြတော့ ဒီလောက်တော့ ရှိမှာပေါ့"

"အလှူခံရတာ မလွယ်လိုက်တာနော်"

တယောက်က ညည်း၏။

"မွန်အိမ်ထောင်စုတိုင်းတအိမ်တဆယ်ထည့်ရမယ်ဆိုယင် ငွေတော်တော်ရမှာပဲနော်"

တယောက်တမျိုး ပြောနေသံများကို မလေးအဖို့ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ ဖြစ်ရပါသည်။ မွန်အမျိုးသားနေ့ ရန်ပုံငွေအလှူခံနေကြတာပါလားဟု သိလိုက်ရသည်။

"ကွမ်းယာ ရပြီရှင့်"

အသံချိုချိုနှင့် မွန်လိုပြန်ပြောလိုက်သည်။

"ဒီကအစ်မက မွန်လူမျိုးလား"

"ဟုတ်ကဲ့ရှင့်"

မွန်စကားစစ်စစ် အလွန်ယဉ်ကျေးသော စကားလုံးများ ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ထဲမှ မင်းကျော်ဝေက ဝမ်းသာစွာဖြင့်....

"ကျွန်တော်တို့က မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ်ကပါ"

"လေးယောက်စလုံး နောက်ဆုံးနှစ် ရောက်ပါပြီ"

"သိရတာ ဝမ်းသာပါတယ်"

"မွန်အမျိုးသားနေ့အတွက် ရန်ပုံငွေ အလှူခံထွက်ခဲ့ကြတာပါ"

"ခုနက မလေး ကြားပါတယ်"

"အတော်ပင်ပန်းမှာပဲနော်"

တချိန်လုံးတိတ်နေသော မင်းဘလှိုင်က....

"ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် စေတနာရှိကြမယ်ဆိုယင် ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားချိန်လွန်မှ စားရလဲ လိုက်ပြီး အလှူခံနိုင်ပါတယ်"

စကားအရှည်ကြီး ပြောပြီးမှ....

"ဒီကအစ်မရော အလှူပါဝင်မလား"

"ပါဝင်မှာပေါ့ရှင်၊ ကိုယ့်လူမျိုးရဲ့ နေ့ထူးနေ့မြတ်ကျင်းပတဲ့ ပွဲပဲ၊ ကျွန်မတို့မှ မပါဝင်ယင် ဘယ်သူက လာထည့်ဝင်တော့မှာလဲ"

တဖွဲ့လုံးက မလေးလိုစိတ်ဓာတ်မျိုး မွန်လူမျိုးတိုင်းမှာရှိလျှင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲဟု တွေးနေမိစဉ် မလေးဆီမှ အစိတ်တန်တရွက် ထွက်လာသည်။

"ကျွန်မက ကွမ်းယာရောင်းတာမို့...."
စကားမဆုံးခင် မင်းဘလှိုင်က
"နားလည်ပါတယ်ဗျာ၊ နာမည် ဘယ်လိုရေးရမလဲ"
"မိလေးနှယ်"

သွက်သက်စွာ ထွက်ပေါ်လာသည်။ အလှူခံဖြတ်ပိုင်းပေးပြီး ကျေးဇူးတင်စကား ပြောလိုက်ကြသည်။ မလေး ဝမ်းသာရပါသည်။ ဖြိုးမင်းလတ်၏ စိတ်တွင်တော့ မလေးကို ချီးကျူးခြင်း၊ ဂုဏ်ယူခြင်းဖြင့် သမင်လည်ပြန် ကြည့်လိုက်သည်။

*

တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့မတိုင်မီ နှစ်ရက်အလိုတွင် မင်းကျော်ဝေနှင့် ဖြိုးဝေလတ် ဖိတ်စာလာပို့သည်။

''အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားကို လာမယ်မဟုတ်လား''
''မလေးတယောက်တည်း လာရမှာလား''
''တခြားလူလဲ ခေါ်လာနိုင်ပါတယ်''

မင်းကျော်ဝေက ပြောသည်။ မင်းကျော်ဝေတို့ ပြန်သွားပြီးနောက် လာမည့် မွန်အမျိုးသားနေ့အကြောင်းကို မလေး တွေးနေမိသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ မင်းကျော်ဝေတို့ မအားရတော့ပေ။ အခမ်းအနား ပြင်ဆင်ရေး၊ ဖြေဖျော်ရေး၊ သံဃာတော်များအား ဆွမ်းကပ်ဖို့အတွက် မြို့မိမြို့ဖများနှင့် ဝိုင်းကူလုပ်ပေးနေရပါသည်။

မွန်အမျိုးသားနေ့ကျင်းပသည့် အခမ်းအနားသို့ မလေးနှင့်အတူ ကလေးသုံးယောက်လည်း တက်ရောက်ကြသည်။ ထိုနေ့က မလေးပျော်မိသည်၊ အခမ်းအနား ပြီးဆုံးသည်အထိ မလေး နေသည်၊ မော်လမြိုင်မြို့တွင် ကျင်းပသော ထိုအခမ်းအနားတွင် မွန်လူမျိုးသာမက လူမျိုးစုံ တက်ရောက်အားပေးကြသည်။အလွန်စည်ကားသော အခမ်းအနားပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

*

နံနက်ပိုင်းဖြစ်နေ၍ ကွမ်းယာဆိုင်ကွင် လူရှင်းနေသည်။
''မလေး''
ရုတ်တရက်ခေါ်လိုက်သဖြင့် မလေး လန့်သွားသည်။ စူးစိုက်သောအကြည့်ကြောင့် ရုက်ကြောက်နေသည်။ မလေး ဘာပြန်ပြောရမှန်းပင် မသိတော့။ ခဏကြာမှ....
''ဘာပြောမလို့လဲရှင်''
''မလေးကို စကားနည်းနည်း ပြောချင်တယ်''
''ကိုဖြိုးမင်းလတ် ဘာပြောမလို့လဲ''
''ဖြိုးလို့ပဲ ခေါ်ပါဗျာ''
လူရှင်းနေသဖြင့် ဖြိုး ပါးစပ်ရဲနေမိသည်။
''ဖြိုး မလေးကို ချစ်တယ်ဗျာ''

ဒီလိုစကားမျိုး ကြားရများနေသဖြင့် မလေးအတွက် အဆန်းမဟုတ်သော်လည်း ဒီတခါ ရင်ထဲက လှုပ်ရှားနေမိသည်။ မလေး ခေါင်းငုံ့ထားသည်။
''မလေးကို လက်ထပ်ချင်တယ်၊ ဒီလောက်အထိ ချစ်တယ်ဗျာ''
''မလေးကို မနောက်ပါနဲ့ရှင်၊ မလေးက ကလေးအမေပါ''
''ဘာဖြစ်လို့ လိမ်တာလဲ၊ ဖြိုး အချစ်ကို မယုံလို့လား''
မလေး မျက်လွှာချထားသည်။
''ဖြိုး အချစ်ကို လက်ခံပါနော်''
ဆိုင်ပေါ်တွင်ထိုင်နေသော မလေးသည် ဖြိုးမင်းလတ်ကို မကြည့်မိ။
''ကျွန်တော့်ကို ချစ်တယ်မဟုတ်လား''
''ဘယ်သူက ပြောလို့လဲ''
မလေး၏အသံများက ဖြိုးအတွက် နားဝင်ချိုလှသည်။
''မနက်ဖြန် အိမ်လာလည်မယ်နော်''
ပြောပြီးသည်နှင့် ထွက်သွားလေသည်။ မလေးဆီမှ....
''မလာပါနဲ့ရှင်၊ မလေးယောကျ်ားက ကြိုက်ဘူး''
ဖြိုးမင်းလတ် တချက်ပြုံးပြသွားသည်။ ထိုည မလေး ရင်ခုန်နေရသည်။

*

''ဒီအိမ် မလေးတို့အိမ်လား''
''ဟုတ်ကဲ့ ဦးဦး၊ မေမေ အိမ်ထဲမှာရှိတယ်''
ကလေးမလေးမှာ အသက် ၅ နှစ်ခန့်ရှိပြီး မလေးနှင့် ရုပ်ဆင်သည်။
''သမီးတို့ဖေဖေ ရှိလား''
''ဖေဖေ အလုပ်သွားတယ်''
အိမ်ပေါ်ရောက်တော့....
''မလာပါနဲ့လို့ ပြောထားရက်နဲ့''
''မလေး ဆိုင်သွားတော့မလား''
''၁၀ နာရီမှပါ၊ ဘာလုပ်မလို့လဲ''
''အေးအေးဆေးဆေး ပြောချင်လို့ပေါ့''
''ခဏထိုင်ပါဦး''

မလေး မီးဖိုချောင်သို့ ဝင်သွားသည်။ ကလေးလေးက ခြံထဲသို့ ပြန်ဆင်းသွားသည်။ သစ်သားအိမ် ပုပုလေးသည် ငယ်သော်လည်း သန့်သန့်ပြန့်ပြန့်ရှိသည်ဟု ဖြိုးမင်းလတ်အကဲခတ်နေစဉ်....

"ထန်းလျက်ခဲနဲ့ ရေနွေးကြမ်းသောက်ပါဦး"

"နေပါစေ"

"မလေးတို့က ဆင်းရဲပေမယ့် စေတနာသန့်ပါတယ်"

ဖြိုး ပြုံးနေသည်။

"တကယ် စေတနာရှိလား"

မလေး မဖြေ။

"အိမ်လာတာ မကြိုက်ဘူးလား"

"ဒီအိမ်ကို ယောကျ်ားလေးဧည့်သည် ဒီတခါပဲ လာရဖူးသေးတယ်"

"ကျွန်တော် တောင်းပန်ပါတယ်၊ မလေးဆီက အဖြေသိချင်လွန်းလို့ စွန့်လာရတာပါ"

"စဉ်းစားပါရှင်၊ မလေးဆီမှာ ကလေးတွေနဲ့"

ဖြိုး အသံထွက်အောင်ရယ်ပြီး....

"မလိမ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ဒီကလေးတွေက ကိုဘမောင်ရဲ့ကလေးတွေဆိုတာရယ်၊ မလေးကို အမေလိုပဲ ခင်တွယ်တာရယ်၊ သူတို့အမေ ဆုံးသွားပြီ ဆိုတာရယ်၊ မလေး စာပေးစာယူ နောက်ဆုံးနှစ်ရောက်ပြီး ကိုဘမောင်အိမ်မှာ လာကပ်နေနေတယ်ဆိုတာ အားလုံး သိပြီးပြီလေ"

လိမ်ထားသမျှ ပေါ်သွား၍ ရှက်နေသူက မလေး။

*

ကလေးသုံးယောက်အမေကို ချစ်ခဲ့သော ဖြိုး တယောက် အနန်းပင်အောက်တွင် အချိန်ပိုယူတတ်သည်။ မလေးဆိုင်သိမ်းမှ အိမ်ပြန်စာဖတ်သည်။ ဖြိုးမလာယင် မလေး မျှော်သည်။ ရောက်လာလျှင် ဗျားရည်ဆမ်းထားသော ချစ်စကားများကို တခါတခါ ဆိုကြသည်။

"ဖြိုး စာဖတ်ဦးနော်"

မလေး၏ စကားလက်ဆောင်ကို အမြဲသယ်ပိုးပြီး အိမ်ပြန်ရသည်။

တနေ့ ဖြိုးမင်းလတ် အိမ်ပြန်နောက်ကျသဖြင့်....

"ဖြိုး ကွမ်းယာဆိုင်က ပြန်လာတယ် မဟုတ်လား"

ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးဖြိုးမောင်၏ စကားကြောင့် ဖြိုး မင်း လတ် ကြောင်သွားသည်။

"မင်းကြိပ်ကြိပ်သတိထားနော်၊ ငါမပြောချင်လို့ ကြည့်နေတာ"

ဖြိုးမင်းလတ်ရှုံ့ရသည်။ ထိုညတော်တော်နှင့် အိပ်မပျော်ခဲ့ပါ။

နောက်တနံနက် လက်ဖက်ရည်ဝိုင်းတွင်တော့ မိခင်ဒေါ်ဖြူလတ်နှင့် ဖြိုးတို့နှစ်ယောက်သာ ဆုံကြသည်။

"နင်တို့အဖေက မကြိုက်ဘူးတဲ့၊ အဲဒီကွမ်းယာဆိုင်ကို မသွားစေနဲ့လို့ အမေ့ကိုပြောထားတယ်"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ မေမေရယ်၊ သူကမွန်လူမျိုး၊ နောက်ပြီး မွန်လူမျိုးကိုလဲချစ်တယ်၊ ကွမ်းယာရောင်းပေမယ့် စိတ်ကောင်းပါတယ်"

"ဖြစ်ရလေသားရယ်၊ ကွမ်းယာသည်ကိုမှ အရေးတယူလုပ်ရတယ်လို့"

မိခင်က အသံမာလာတော့လည်း သားက တိတ်ရသည်။ ကျောင်းသို့ထွက်သွားသော်လည်း မလေးကို သတိရနေမိသည်။ မလေးအကြောင်းကို စဉ်းစားပြီး မိမိတို့အကြောင်းကိုပါ စဉ်းစားနေမိသည်။

ကုန်သည်အလုပ်ဖြင့် မြို့ပေါ်တွင် အတော်အသင့်နေနိုင်ကြသည်။ ဖေဖေရော မေမေပါ မွန်လူမျိုးများဖြစ်သော်လည်း မွန်စကားသိပ် မပြောကြပေ။ ဦးဖြိုးမောင်၏ အယူအဆအရ....

"တို့ကမွန်လူမျိုးပဲ၊မွန်စကားကို ဘယ်တော့မဆို ပြောလို့ရတယ်၊ မြို့ပေါ်မှာ လူပေါင်းစုံနဲ့ တွေ့နေရတာမို့ မြန်မာစကားကို လူတိုင်းကအဓိကထားပြီး ဆက်ဆံပြောဆိုနေရတာ မြန်မာလိုပဲ ပြောကြပေါ့"

ဆိုထားသဖြင့် ဒေါ်ဖြူလတ်တို့ မိသားစု မွန်စကားထက် မြန်မာစကားကိုသာ အပြောများသည်။

*

"မလေးဒီနေ့ သိပ်လှနေတယ်နော်"

"မြှောက်လို့ပြီးပြီလား"

"တကယ်ပြောတာပါ"

"မလေးနဲ့ မွန်ထဘီနဲ့သိပ်လိုက်တယ်"

ချစ်သောသူ ဖြိုးတယောက် ပျော်နေသော်လည်း မလေး၏ မျက်နှာသည် ညှိုးနွမ်းနေသည်။ အဆက်အစပ်မရှိသော စကားကိုလည်း ဆိုသေးသည်။

"ကြိုးစားနော်၊ ဖြိုး"

ပြီးမှ....

''ဟုတ်ကဲ့''

ဟုပြောင်စပ်စပ်ပြောလိုက်သည်။မလေးရယ်ချင်ပါသည်။ရယ်၍ မရပါ။ရင်ထဲတွင်ငိုချင်သည်။မိမိခံစားနေရသည်ကို ချစ်သောသူအား မသိစေချင်ပါ။

''ဖြိုး ပြောသလိုအရာရာကို လူတွေကဖန်တီးနိုင်တာမို့ ဖြစ်ချင်တာလုပ်ယူရတယ်ဆိုတာ တကယ်လားဟင်''

ဖြိုးတယောက် ဂရုမပြုမိ သော်လည်း ထိုစကားနှင့် အတူ မလေး၏ ဝမ်းနည်းခြင်း၊ နာကျည်းခြင်း၊ ခံပြင်းခြင်း၊ အရိပ်အရောင်များရှိနေပါသည်။ ဖြိုးပြန်သွားသောအခါ မလေးတယောက် အတွေးကွန်ယက်နေမိသည်။ နေ့လယ်က ဖြိုး၏ အဖေ ဦးဖြိုးမောင်၏ စကားကို ပြန်၍ကြားယောင် နေမိသည်။

''မလေးနှယ်လား၊ သမီးကို ဦးစကားနည်းနည်း ပြောချင်တယ်''

''ဟုတ်ကဲ့''

မလေးအသံတုန်နေသည်။

''ဦးရဲ့သား ဖြိုးမင်းလတ် ဒီကိုအမြဲလာတယ်ဆို''

''ကွမ်းလာစားတတ်ပါတယ်''

''သမီးနဲ့ အတော်ရင်းနှီးတယ်လို့ ဦးသိရတယ်''

မလေး ဘာမှပြန်မပြောဖြစ်။

''ညညဒီကိုမလာဖို့ပြောလဲမရဘူး၊ သူစာမေးပွဲကျသွားမှာစိုးလို့ ဦးတို့ကစာကျက်ခိုင်းတယ်၊ အပြင်ပဲထွက်နေတယ်''

''ကျွန်မနဲ့ ဘယ်လိုပတ်သက်သလဲရှင်''

''ဒီလိုပါ၊ သူ မြန်မြန် ကျောင်းပြီးစေချင်တာ၊ သူနဲ့ စေ့စပ်ထားတဲ့ ထားဝယ်က ချောသဇင်ကြည်နဲ့ မြန်မြန်နေရာချထားချင်တယ်''

ဦးဖြိုးမော စကားကိုဖောရပ်ထားလိုက်လေသည်။ ဘာကိုဆိုလိုနေသည်ကို မလေးသိနေပေပြီ။

ဆက်ပြောမည့်စကားကို နားမထောင်ချင်တော့သော်လည်း ရိုင်းမည်စိုးသဖြင့် ခေါင်းငုံ့၍ ထိုင်နေသည်။ ရင်ထဲတွင်တော့ ပူလောင်ခြင်း၊ ခံပြင်းခြင်းတို့ဖြင့် စုပြုံနေသည်။ ထိုစကားများကို ဖြိုးသိမည်မဟုတ်ဟုလည်း နားလည်ထားမိသည်။

''သူဒီကိုလာယင် အချိန်မဖြုန်းဖို့နဲ့ စာကြိုးစားပါလို့ ပြောပေးပါနော်၊ သမီး''

လေသံပျော့သော်လည်း တဘက်သားကို မည်မျှထိခိုက်မည်ကို ဦးဖြိုးမောင် တွေးမိဟန်မတူ။ ပြောလိုက်ချင်သော စကားများကို ချုပ်တည်းယင်း မလေး ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်ရသည်။ အောင်နိုင်သူတယောက်အနေဖြင့် ပြုံးနေသော ဦးဖြိုးမောင်ကို တချက်မျှပင် ကြည့်လိုက်မိသည်။ မလေးဦးနှောက်ထဲမှ ဆုံးဖြတ်ချက်တခုပြီးတခု ချနေမိသည်။

*

''ချောသဇင်က ထားဝယ်သူဆိုပေမယ့် ချောလဲချော၊ တွဲလဲရထားပြီးသား စိတ်လဲကောင်းတယ် သားရဲ့''

''သားသိပါတယ်အမေ၊ ဟိုတုန်းကဒီကိုအမြဲလာနေတာပဲ''

''ဒါနဲ့များသားက ငြင်းရသေးလား''

''မဖြစ်ပါဘူး မေမေရယ်၊ သူက ထားဝယ်သူ....''

ဖြိုးမင်းလတ်စကားမဆက်တော့၊ စိတ်ထဲတွင်တော့ဖေဖေနှင့် မေမေတို့ကသားကမွှန်ဖြစ်နေရတာ သားတို့ရဲ့သားသမီးတွေကြယင် ဘာလူမျိုးဖြစ်တော့မလဲဟု ပြောလိုက်ချင်သေးသည်။

''ဒါတွေမစဉ်းစားသေးဘူး မေမေ၊ စာမေးပွဲနီးနေပြီ''

*

''မလေးဘယ်သွားလဲ ကိုဘမောင်''

''သူ့ သူငယ်ချင်းဆီ သွားလည်တယ်ဆိုပဲ''

''ဘယ်ကိုလဲ''

''မမြို့ဆိုလား၊လားရှိုးဆိုလား၊ သွားတာသုံးပတ်လောက်ရှိပြီ''

''သူ စာမေးပွဲ မဖြေဘူးလား''

''ကိုယ်လဲ ပြောတာပဲ၊ အချိန်မီပြန်လာမယ်လို့ ပြောတာပဲ မင်းလဲစာမေးပွဲ ဖြေပြီးပြီလား''

''ဒီနေ့ပဲပြီးတယ်''

''ရော့....မင်းအတွက် စာတစောင်ပေးထားတယ်''

ပြောယင်းနှင့် မလေးပေးထားသော စာတစောင်ကို ဖြိုးမင်းလတ်အား ကမ်းပေးလိုက်သည်။

ဖြိုး....

မလေးကိုချစ်ယင် မိဘစကားကိုနားထောင်ပါ၊ မလေးကို လိုက်မရှာနဲ့နော်၊ စာမေးပွဲအောင်ပါစေ....

ဖြိုးရဲ့

မလေး

မတွေ့ရတာ ကြာပြီဖြစ်သော မလေး၏ တန် ပြန် မှု က ဖြိုး တယောက်တုန်လှုပ်၍နေပါသည်။ ကွမ်းယာဆိုင်တွင်တော့ လူ သစ်တယောက်ရောက်နေသည်။စိတ်ညစ်ညစ်ဖြင့် မေမြို့သို့အလည် အပတ်သွားသည်။ မလေးကိုစုံစမ်းသည်။ လားရှိုးတွင်ရှာသည်။ မတွေ့ရ၊ မော်လမြိုင်သို့ရောက်တော့....

"ဟော့ ဖြိုးမင်း"

အလန့်တကြား အော်လိုက်လော့ ကျော်ဝေ့ အသံကြောင့် ဖြိုးမင်းလတ် လှည့်ကြည့်လိုက်သည်။

"ရွာက ဘယ်တုန်းက တက်လာတာလဲ"

"ဒီနေ့ပဲ၊ ဒါနဲ့ပြောရဦးမယ်၊ မလေးဒီနေ့ စာပေး စာယူ လာဖြေတာကွ"

"ဟုတ်လား၊ ဘယ်နေ့ကလဲ"

"မင်းမသိဘူးလားကွ၊ တို့ရွာမှာ ဆရာမ လာလုပ်နေတယ်လေ"

"ငါလိုက်သွားမယ် သူငယ်ချင်း"

ဖြိုးမင်းလတ်ကို အံ့ဩနေယင်း ကျော်ဝေ ကျန်ရစ်နေတော့သည်။

*

"မလေး...."

"ဟင်"

"ဖြိုး ဘာဖြစ်လို့လိုက်လာတာလဲ"

"ချစ်လို့ပေါ့"

"ဖြိုးတို့အဖေ...."

စကားမဆုံးလိုက်ပေ။

"သူတို့ သဘောကျမှာပါကွာ၊ အခု သူတို့ မွန်ကျေးရွာက ဆရာမ ဒေါ်လေးနွယ်ဖြစ်နေပြီပဲ"

"မလေးမွန်စာသင်တာလား"

"ဟုတ်တယ် ရွာကခန့်တာလေ"

"တော်လိုက်တဲ့မလေးရယ်...."

ဖြိုးမင်းလတ် ပျော်နေသော်လည်း မလေးတယောက်မပျော်နိုင်သေးပေ။

"ဖြိုးတို့ကလဲ တတ်လဲတတ်နိုင်တယ်နော်"

"ဒါတွေက ဖန်တီးယူတတ်ကြတာမို့ နားလည်ခွင့်လွှတ်ပါ မလေးရယ်"

မလေးတချက်မျှ ပြုံးပြလိုက်ရသည်။

ရေတမာပင်၏ ဟိုအထက်ဆီတွင် ဟသ်ာပျံမျှား ပျော်မြူးနေကြသည်။ဖြိုးမင်းလတ်နှင့် မလေးနွယ်က ရေတမာပင်အောက်တွင် မောရမြေကို တန်ဆာဆင်နေသလိုပင် ရှိနေကြသည်။ ။

မေသစ်လွင်

မွန်စာပေကို ချစ်မြတ်နိုးကြသော ကလောင်ရှင်များနှင့် မွန်အမျိုးသား အပေါင်းတို့ခင်ဗျား....

၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထုတ် မော်လမြိုင် ကောလိပ် မွန်မဂ္ဂဇင်းတွင်ပါရှိသော ဆောင်းပါးတစောင်။ ယင်း၏ခေါင်းစဉ်ကတော့ "မွန်စာရေးထုံး ပြဿနာ" ဆောင်းပါး ကို အသေအချာ အစအဆုံးတိုင် ဖတ်ရှုမိပြီး အလွန့်အလွန်ဝမ်းနည်းမိပါသည်။ ယင်းဆောင်းပါးရေးသူကို အပြစ်တော့ မတင်ပါ။ လူငယ်လူရွယ်တယောက် ဖြစ်တာကတကြောင်း၊ မွန်စာပေကို သေချာဂနတတ်ကျွမ်းအောင် မသင်ခဲ့လို့ မွန်စာပေအပေါ်မှာ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ဝေဖန်ပြီး မူလရေးထုံး အက္ခရာစာလုံးများကို အသတ်နှင့် အဆွဲများ ပြုပြင်လျှင် ခေတ်မီလာမည်ဟု သူကတင်ပြထားသည်။

ဥပမာယူတင်ပြထားတဲ့ စာလုံးများကတော့ (ကင်ဂစိုတ်င်) နှင့် ဗျည်းအက္ခရာမှာပါတဲ့ ငယ့်စာလုံး 'ၚ' ယင်းနှစ်ခု တူနေသည်ကို စာလုံးတခုခု ရေးသုံးလျှင် မကောင်းပေဘူးလား.... သို့တည်းမဟုတ် 'ၚ' ငယ့်စာလုံးကို ဆွဲထားတဲ့ ရကောက်အငယ်ကလေးကို ဖြုတ်ပစ်လိုက်လျှင် ကောင်းပေလိမ့်မည်။မျက်စိလည်းရှင်း အရေးအသားလည်း လွယ်ကူမည်မဟုတ်ပါလား။ တခြားအဆွဲများထဲတွင် (ဂ္ဍ၊ ဍ္ဍ၊ ဓ္ဂး၊ မ္ဒး)များကိုလည်း တသုံးစီ ရှင်းရှင်း ရေးသားလျှင် ကောင်းလိမ့်မည်။ သည့်အပြင် လူနာမည် (နဲ၁ဝ်+မိခြိ) အ အသတ် ပြုလုပ်ထားတဲ့ အပေါ် ဝစ္စကလေး အစား အ အသတ်ပဲ ပြန်ရေးသုံးလျှင် ကောင်းမည်ဟု သူက အကြံပြုသွားသည်။

နောက်ဘဖန် ရန်ကုန်မြို့နိုင်မောင်တိုး (B.A. Dip Lib-R.L) ရေးထားတဲ့မွန်စကား မွန်စာသင်ကြားနည်း စာအုပ်ကိုလည်း သက်သေသာခကေ အထောက်အထား ပြသေးသည်။ သူ ပြုပြင်ချင်တဲ့ မွန်စာလုံးတွေ အတော်များပြားလာသည်။ တချို့သော မွန်ဝါကျ အသုံးအနှုန်းတခု(ဗ္ဂဵုပ်ကြြာံကြြာံ ကုံ ကေ္ဂာံအာကံမွဲ) အဓိပ္ပာယ်ကတော့ 'ဝဖြိုးသော ဆိတ်တရောကျွန်း တကျွန်းကို ကူးသွားသည်။' ယင်းမွန်စာ၏ ဝါကျထဲတွင် အ အသတ်နေရာ အပေါ်ဝစ္စ သတ်ထားများသည်ကိုမြင်တော့ တော်ရုံတန်ရုံမဖတ်တတ်တဲ့လူ အခက်တွေ့ပြီး ဒုက္ခရောက်နေလိမ့်မည်ဟု သူက ဖော်ပြထားသည်။

မတတ်တော့ ခက်၊ ပြင်များ ပျက်

နိုင်ထောလရင့်

အစားထိုးဝင်ရောက်ခြင်းမှသည်

ဗညားစိုးမြင့် (ကော့ဘိန်း)

တရွက်နှစ်ရွက်
ကြွေလွင့်ထွက်သွား
သစ်ရွက်များစွာ။

တပွင့်နှစ်ပွင့်
နေသင့်နွမ်းသွား
ပန်းပွင့်များစွာ။

တရွက်ကြွေလျှင်
ဝေလိမ့်နောက်ထပ်နှစ်ရွက်တည်း။

တပွင့်လန်းလျှင်
လန်းလိမ့်နောက်ထပ်နှစ်ပွင့်တည်း။

ဝေနေဆဲသစ်ရွက်
ပင်စည်အတွက်အစာချက်ယင်း
ရှင်သန်ခြင်းတရားများ
ဆက်လက်မွေးဖွား။

လန်းနေဆဲပန်းပွင့်
လှပဝင့်ထည်
အပင်ငယ်မသုဉ်းရေး
မျိုးပွားဖို့သွေးဆောင်။

ကြိုက်တဲ့စခန်း ကျရာလမ်းမှာ
ရွက်ထမ်းဝန်တာ ကျေပွန်ပါယင်
သစ်ပင်မျိုးဆက် တည်ရှိသလို
ခေတ်အစဉ်အမျိုးတွက်ပီတိပို။ ။

စာရေးသူဆိုလိုချင်တာက မည်သည့်စာပေမဆို ကျွန်ုပ်တို့ အဓိကကျသော ရေသောက်မြစ်သဖွယ်ဖြစ်သည်။ အလွန်ခက်ခဲနက်နဲသည်။ အလွန်အရေးကြီးသည်။

အလားတူ.... ရှေးဟောင်း မူဟောင်း မည်သည့် စာပေမဆို မပျက်မစီး မပျောက်မကွယ်သွားလေအောင် ကျွန်ုပ်တို့တိုင်းရင်းသားများ အားလုံး၏ တာဝန်မဟုတ်ပါလော....။ ဤနေရာမှာ စကားပုံတခု သတိရမိတာကတော့ (စာပေပပျောက် လူမျိုးမှောက်သည်၊ စာပေပျက်သုဉ်း လူမျိုး ပြုန်း သည်။) မွန်လို (လိခ်မန် ကော့်အိုတ် ဂကူမ္ဂိဟ်ပ္ဍိုတ်) မွန်စာပေ ချစ်မြတ်နိုးကြသော ကလောင်ရှင်များနှင့် မွန်အမျိုးသားအပေါင်းတို့ ခင်ဗျား.... ပြုပြင်တိုင်းလည်း ကောင်းမည် မဟုတ်၊ ပြုပြင်တိုင်းလည်း ညံ့သည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် အရာခပ်သိမ်း ဆင်ခြင်တုံတရား ရှေ့ထားပြီး (မမှားသောရှေ့နေ၊ မသေသော ဆေးသမား)ဆိုသလို ကျွန်ုပ်တို့ လူသား မမှားတာ မရှိပေ။

မည်လည့်အရာမဆို ရှေးဦးစွာမလုပ်မီ အပြန်အလှန်စဉ်းစားပါ။ အကျိုးရှိ မရှိ စိစစ်ပါ။ အမှားအမှန်ကိုလည်း ခွဲခြားပါ။ ဇွတ်တရွတ်မလုပ်သင့်ပါ။ ပညာရှိသူနှင့် တိုင်ပင် ညှိနှိုင်းပါ။ ယင်းအချက်များနှင့် ပြည့်စုံပြီဆိုသော်လည်း မိမိကိုယ်ကိုပြန်မေး ကြည့်သင့်သေးသည်။ ''ကျွန်တော်သည် မွန်စာပေကို ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ တတ်မြောက်ခဲ့ပြီလား'' ''မွန်စာပေနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်ဘယ်လောက် ဗဟုသုတ သုတေသနလုပ်ခဲ့သလဲ'' ''ကျွန်တော်သည် မွန်စာကိုတဘက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်ခဲ့ပြီလား၊ သို့မဟုတ် မွန်ကျမ်းစာတစောင် ထုတ်နိုင်ခဲ့ပြီလား'' ''ကျွန်တော်မွန်စာကို ဘယ်လောက်ချစ်မြတ်နိုးခဲ့သလဲ''

အစရှိသော ပုစ္ဆာများကို မေးမြန်းပြီးမှ မွန်အက္ခရာစာလုံးများ ပြင်သင့်ပြင်ထိုက်ပါက ပြင်ပါဟု ဆိုချင်ပါသည်။ စာရေးသူ ပုံဘိုပတ်စ တခု သတိရမိတာကတော့ ''မတတ်ပဲနှင့်တတ်ချင်ယောင်ဆောင် အမောင်စေတနာလွန်ကဲ''အကြောင်းကို တင်ပြပါရစေ။ မောင်ဖြူသည် ဆံပင်ရှည်၍ ဆံပင်ညှပ်ရန်အိမ်မှ ထွက်လာသည်။ သူငယ်ချင်းဖြစ်သော မောင်နီကမြင်သော်....

''ဟော့.... သူငယ်ချင်း မောင်ဖြူ ဘယ်သွားမလို့တုန်း''

''ဆံပင်ညှပ်မလို့ သူငယ်ချင်းရာ''

မောင်နီက....

''လာပါ ကျုပ် အခအကြေးမယူပဲ ညှပ်ပေးမယ်၊ ကဲထိုင်''

ဆိုပြီး မောင်နီဆံပင်ညှပ်ဆရာက စညှပ်တော့တယ်။

မောင်နီညှပ်လိုက်တာ မောင်ဖြူတခေါင်းလုံး ပြောင်သွားပါလေရော....။

''ဟဲ့ မောင်ဖြူ မင်းခေါင်းကဆံပင်မွေးညင်း တပင်မှ မရှိတော့ဘူး၊ ငါညှပ်လို့ အကုန်ပြောင်သွားပြီ၊ သို့သော် ငါလိုချင်တဲ့ ပုံစံနဲ့ ငါတတ်ထားတဲ့ပညာမကုန်သေးပါ''

ဆိုပြီး မောင်ဖြူခေါင်းကိုကိုင်စမ်း ခေါင်းတလုံးလုံး ပြောင်ချောသွားတာကို သိတော့....

''ငါလူမလုပ်တော့ဘူး၊ ဖိုးသူတော်ပဲလုပ်တော့မယ်''

စိတ်ဆိုးဆိုးနှင့် ပြောယင်း ထသွားတော့တယ်။

ဤပုံပြင်ကိုသင်ခန်းစာယူပြီး ဆံပင်ညှပ်ပညာ မတတ်တတတ် စေတနာလွန်ကဲသောမောင်နီ မောင်ဖြူ ခေါင်းတလုံးလုံးကုန်ပညာမဆုံးရှာတော့ ပျက်စီးခြင်းတရား ရောက်လေပြီတကား။ ထို့ကြောင့် မြန်မာတွင်ဆိုစမှတ် (ဆရာမပြု နည်းမကျ) ဆိုရိုးစကားရှိသည် မဟုတ်ပါလား။ မည်သည့်အရာမဆို ကိုယ်မတတ်ပဲနှင့် ဆရာဝင်မလုပ်ပါနှင့်၊ မဝင်ပြုပြင်ပါနှင့်၊ စေတနာမလွန်ကဲပါနှင့်၊ ဝင်လုပ်မိပါက အမှားပါတတ်သည်။ ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်လိမ့်မည်။ မွန်စာပေနှင့်ပတ်သက်ပြီး နောက်တခုတင်ပြချင်တာ ရှေးဟောင်းပေစာ ပုရပိုက်စာအများဆုံးရှိသော နေရာသည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ ဖြစ်သည်ကို မည်သူမျှ ငြင်းဆိုမည် မဟုတ်ပါ။ ရှေးဟောင်းကျမ်းစာ၊ ပေစာ၊ ပုရပိုက်စာ၊ အတတ်အများဆုံးသူလည်း ရဟန်းသံဃာများ ဖြစ်သည်မှာ ဧကန်မုချမလွဲပေ။

ယခု နိုင်ငံတော်အစိုးရကလည်း ရှေးဟောင်းမွန်ကျောက်စာနှင့် မြန်မာကျောက်စာများ၊ ရှေးဟောင်း ပန်းပု၊ ပန်းရံ၊ ပြုလုပ်ထားသော ပုဂံဘုရားတွင်လည်းကောင်း၊ ပဲခူးမြို့ရှိ ရွှေမော်ဓောဘုရား၊ ရွှေသာလျောင်းဘုရားတွင်လည်းကောင်း၊ ကေလာသတောင်ရှိ ကေလာသဘုရား ကျောက်စာတွင်လည်းကောင်း၊ သထုံမြို့ရှိ ရှေးဟောင်းစေတီဘုရားတွင် မွန်ကျောက်စာများ မပျက်စီးသွားလေအောင် ယနေ့နိုင်ငံတော်အစိုးရက သက်ဆိုင်ရာ ဂေါပကလူကြီးများနှင့် တာဝန်ကျလူကြီးများ အားပေး စောင့်ရှောက်ထားသည်ကို သိရတော့ အလွန် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပြီး အထူးကျေးဇူးတော် တင်ရှိကြောင်း တင်ပြလိုပါသည်။

ယနေ့နိုင်ငံတော်အစိုးရ မွန် မြန်မာ ရှေးဟောင်းကျောက်စာ သုတေသနအရာရှိများ၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ခန့်ထားတာဝန်ပေး ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ရှေးဟောင်းမွန်ကျောက်စာ ဝန် နိုင်လူဖေဝင်း၊ ယခု ကော့ဘိန်းဇာတိ နိုင်ပန်းလှတို့လည်း ကြိုးစားအားထုတ် အလုပ်လုပ်လျက်ရှိကြောင်း သိရပါသည်။ မွန်စာကို ပြုပြင်ချင်ကြသော ကလောင်ရှင်များနှင့် မွန် တိုင်းရင်းသား အပေါင်းတို့ခင်ဗျား၊ နောက်ဆုံးအကြံပြု ချင်တာကတော့ ပညာရှိ မွန်ရဟန်းသံဃာတော်အပေါင်းများနှင့် မွန်ရှေးဟောင်း ကျောက်စာပညာရှိများ လူပညာရှိကြီးများနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးမှ ပြုပြင်ကြပါလို့ အကြံကောင်းပေးယင်း ရေးသားလိုက်ရပါသတည်း။ ။

နိုင်ထောလရင့်

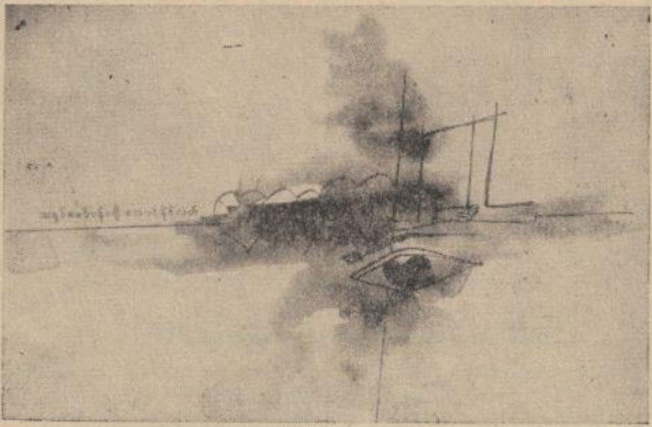

ရွှေသို့လှမ်းပါ

လှမ်းမောင် [ကော့ပေါက်]

မွန်ဖြစ်ပါက မွန်သွေးပါရ
ရွှေမှန်ပါက မှတ်ကျောက်မလို
မွန်လူမျိုးပင် မွန်စာသင်ကြ
မွန်လိုခေါ်တွင် ဟံသာမင်းပဲ
ဟံသာပျံသန်း မွန်စခန်းကို
ပန်းတိုင်ဦးတည် ရောက်ကြမည်လော
ကြိုးစားကြမယ် တို့လူငယ်များ
အေးမြကြည်လင် ရာမညပင်
သာယာပေပြီး မွန်တို့ဌာနီ
စာပေတိုးပွား မွန်လုပ်သားတို့
မွန်မြတ်စိတ်ထား မွေးဖွားကြမှ
သင်ကြားပို့ချ သင်ပုန်းကြီးဗျ
တတ်မှသာလျှင် အမြင်ကျယ်လျှင်
စိတ်ထားရှည်မှ တက်မှာမုချ
လက်တွဲခိုင်ခိုင် အောင်ပွဲပန်းတိုင်
မယိုင်မလဲ ရောက်ကြစမြဲ
ရာမညသို့ ချီတက်ကြစို့
မောင်မယ်တို့ရေ ရောက်အောင်လှမ်းလေ
အောင်မြင်ပါစေ ဆုတောင်းနေလော့။ ။

အမိယဉ်ကျေးမှု နှင့် အမိလူမျိုး

လွမ်းစိုးခိုင်

လူမျိုးတိုင်းတွင် ယဉ်ကျေးမှုသည် အရေးကြီးလှပေသည်။ ယဉ်ကျေးမှု မြင့်မားပါက လူမျိုးပါ တိုးတက်မြင့်မားလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှု ကွယ်ပျောက်ပါက လူမျိုးပါ ပျောက်ကွယ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အမိဘာသာ၊ အမိစာပေ ယဉ်ကျေးမှုများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်မှသာ အမိလူမျိုးသည်လည်း ခေတ်အဆက်ဆက် ထွန်းကားမည် ဖြစ်ပါသည်။

မိခင်၏ ပုခက်လွှဲသောလက်သည် ကမ္ဘာကို အုပ်စိုးနိုင်သည်ဟု ဆိုရိုးစကားရှိခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမိဘာသာဖြင့်လည်း ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုသို့ရောက်အောင် မွေးထုတ်ပေးသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ အခြားသောနိုင်ငံမှ စာဆိုရှင်ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း အမိဘာသာဖြင့် စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို ဦးတည်ချက်ပြု၍ ရေးသားပြီး ကမ္ဘာကျော်စာရေးဆရာများ ဖြစ်ကြပေသည်။

လူအများစုက အသုံးပြုနေသော ဘာသာစကားများကို မကျွမ်းကျင်သော်လည်း မိမိ၏ စာပေ အနှစ်သာရသည် ပြည့်စုံပါက တနေ့တွင် ကမ္ဘာ၌ ထင်ရှားနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မွန် လူမျိုးများကိုကြည့်ပါက မွန်ဘာသာသည် အခြေခံဖြစ်သည့်အပြင် အလွယ်ကူဆုံးသော ဘာသာလည်းဖြစ်သည်။ မွန်လူမျိုးတဦးသည် မွန်စာကို အလျှင်းမတတ်ပါသော်လည်း မွန်ဘာသာဖြစ်သော မွန်စကားကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပြောနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မွန်ဘာသာ၌ ကြီးပြင်းခဲ့သော လူတယောက်သည် မည်သည့် ဘာသာစကားကို မကျွမ်းကျင်စေကာမူ မိမိဘာသာစကားဖြင့် မိမိ၏တွေးခေါ်ချက်၊ ပြောဆိုချက်များဖြင့်လည်း တိုင်းပြည်တွင် တနေ့၌ ထွန်းတောက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

လူမျိုးတမျိုး၏ ဘာသာစကားသည် ယနေ့ထိ ရပ်တည်နေနိုင်ခြင်းမှာ ထိုလူမျိုးတရပ်လုံး၏ ခေတ်အဆက်ဆက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုသာ ဖြစ်သည်။ မွန်ကိုမျိုးတို့၏ ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုများ ယနေ့ထိ ရပ်တည်နေနိုင်ခြင်းမှာလည်း မွန်လူမျိုးတရပ်လုံး၏ ခေတ်အဆက်ဆက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု ဖြစ်ပေသည်။

ရှေးအခါကမြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းကိုရာမညတိုင်းဟုခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုရာမညတိုင်းတွင် မွန်လူမျိုးသုံးမျိုး နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၌ နေထိုင်ကြသည့် လူမျိုးအား မွန်ဒဲ့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပဲခူးနှင့် သထုံနယ်မြေတလျှောက်၌ နေထိုင်ကြသည့် မွန်များအား မွန်ညဟူ၍လည်းကောင်း၊ မုတ္တမမှ အောက်ပိုင်းဒေသများမှ နေထိုင်ကြသော မွန်လူမျိုးများအား မွန်ဒေါင်ဟူ၍လည်းကောင်း သုံးမျိုးခွဲခြားထားလေသည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးသည့်နောက်ပိုင်းမြန်မာနိုင်ငံ၌ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယားလူမျိုးများသည် ပြည်နယ်အသီးသီးရကြသလို မွန်လူမျိုးများသည်လည်း မွန်ပြည်နယ်ကိုရလိုကြသည်။ထို့ကြောင့်ပင် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် မွန်ပြည်နယ်ကို ရရှိခဲ့ကြသည်။ မွန်လူမျိုးများ မွန်ပြည်နယ်ကို ရယူလိုခြင်းမှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများကို သွေးကွဲသည့် ရည်ရွယ်ချက်မဟုတ်ချေ။ မွန်လူမျိုးများသည် မိမိတို့ ချစ်မြတ်နိုးသည့် မွန်စကား၊ မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် လူမျိုးများမျိုးရိုး မတိမ်ကောစေရန်ဖြစ်သည်။

မွန်လူမျိုးများ မပျောက်ကွယ်သွားစေရန် စာပေကို ဦးတည်၍ မွန်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များက မြို့ရွာဒေသများတွင် မွန်စာပေသင်တန်းများကို မွန်လူမျိုးများအား ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ မွန်ပြည်နယ်တွင်သာမကပဲ ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၏ မြို့တော် ရန်ကုန်မြို့တွင်လည်း မွန်စာပေသင်တန်းများကို အောင်မြင်စွာ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းပြင် မွန်ရိုးရာအက,များ မတိမ်ကောစေရန် မွန်ယဉ်ကျေးမှုအက,များကို မွန်ပြည်နယ်၏မြို့တော် မော်လမြိုင်မြို့တွင် သင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။

ထိုသို့ မွန်စာပေသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုအက,များ တည်ထောင်ပေးခြင်းမှာ လူမျိုးယဉ်ကျေးမှုများ မတိမ်ကောစေရန် ဖြစ်ပေသည်။ လူမျိုးတိုင်းတွင် စာပေယဉ်ကျေးမှုများ ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပါက လူမျိုးပါ ပျောက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ မွန်လူမျိုးများသည်လည်း အမိစာပေယဉ်ကျေးမှု မတိမ်ကောစေအောင် ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်ပေသည်။

မွန်အမျိုးသားများဟုဆိုပြီး မွန်စကား၊ မွန်စာပေ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာကို အသုံးမပြုပဲ မေ့ပျောက်သွားကြမည်ဆိုလျှင် ရှေးအခါက မွန်နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့သည့် ဟံသာဝတီ(ပဲခူး)ပြည်ကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပေမည်။ ပဲခူးသည် ရှေးအခါက မွန်စာပေ၊ မွန်ဘာသာ၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာ ထွန်းကားခဲ့သည့် မွန်ဒေသကြီးတခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပဲခူးသည် မွန်ဘာသာမှ ဆင်းသက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်အခါတွင် မွန်အမည်သာကျန်ပြီး မွန်စကားမရှိတော့ပေ။

မွန်စကား၊ မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတို့သည် ရှေးအခါက အာရှအရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် အလွန်ထင်ရှားကြောင်း ရာဇဝင်သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပေသည်။ ရှေးအခါက မွန်ပြည်သည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိဟူ၍ ထင်ရှားခဲ့သည်။ ဒွါရဝတီ ဟူ၍လည်း ထင်ရှားခဲ့သည်။

ဟံသာဝတီပြည်သမိုင်းကို လေ့လာလျှင် မဂဒူခေါ်ဝါရီရူမင်းဆက်တွင် ဗညားဦးနှင့် ဗညားနွဲ့ခေါ်ရာဇာဓိရာဇ်တို့သည် ရာဇဝင်တလျှောက်၌ အလွန် ပင် ထင်ရှားခဲ့သည်။ ဗညားလဂွန်းအိမ်၊ သမိန်ဗရမ်း၊ အဲမွန်ဒယာ စသော မွန်သူရဲကောင်းတို့သည်လည်း ယူရသတ္တိတွင် ဂုဏ်ယူလောက်ပေသည်။ မြန်မာ့ သမိုင်းတွင် သထုံပြည်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို အစ,ပျိုးခဲ့ရာမြေဒေသ ဖြစ်ပေသည်။

မွန်တို့သည် ဘာသာရေးကို ရိုသေကြသူများဖြစ်လေရာ ရဟန်း၊ သံဃာ များကိုမြင်လျှင် မိမိ သွားနေကျလမ်းမှ ဖယ်ပေးခြင်း၊ ဖိနပ်ချွတ်ကာ အရို အသေပြုခြင်း၊ ဝန်ထုပ်များ မည်မျှပင် လေးစေကာမူ ထိုင်ကန်တော့ခြင်း စသည့် စသည့် ဘာသာရေးဓလေ့မှာ မွန်လူမျိုးတရပ်လုံး၏ ယဉ်ကျေးမှုပင် ဖြစ်ပေသည်။

မွန်မြို့တော်တခုဖြစ်ခဲ့သည့် ပဲခူးမြို့တွင် ကျွန်းတကျွန်း ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုကျွန်းတွင် မွန်မင်းတပါး ထီးနန်းစိုက်နေထိုင်ခဲ့သည်။ ထိုမင်း ထီးနန်းစိုက် နေထိုင်ခဲ့သော တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့ကို အစွဲပြု၍ မွန်အမျိုးသားနေ့ဟု ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

အမျိုးသားများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါလျှင် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အနု ပညာသည် အဓိက လိုအပ်ချက်တရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အစဉ်အလာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအသီးသီးတို့၏ တူညီသောအသိမှ မိမိတို့၏ ရေမြေသဘာဝအခြေအနေအရ ဖွဲ့စည်းထားအပ် သော အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်နိုးစွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လာသော နိုင်ငံဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ တော်အတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြသော မွန်အမျိုးသားတို့သည် မိမိတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍ တိုးတက်ရန် ဆောင် ရွက်ဖို့ လိုအပ်နေပေသည်။ ။

လွမ်းစိုးခိုင်

နိုင်ဝင်းမြင့် - မိလှရီ

စိန်ရတနာ သက်န်းပရိက္ခရာဆိုင်

ကျွန်တော်—ကျွန်မ၏ ဆိုင်တွင် ရှိပါသော ပရိက္ခရာ၊ ဆင်းတုတော် အမျိုးမျိုးနှင့်
ငွေပန်းခက်၊ ငွေပဒေသာပင်တို့ကို ဈေးနှုန်းချိုသာစွာဖြင့်
ရောင်းချပေးနေပါသည်။

နိုင်ဝင်းမြင့်—မိလှရီ

စိန်ရတနာ သက်န်းပရိက္ခရာဆိုင်

ရုံ (၁)၊ ဆိုင်အမှတ် (၄၉)၊ အောက်ဈေးကြီး၊
မော်လမြိုင်မြို့။

သင့်မိသားစု စိတ်ချမ်းသာရေးအတွက်...

ဦးမောင်စိန်

စိန်၊ ရွှေ၊ ရတနာ

ရောင်းဝယ်ရေး

အော်ဒါ လက်ခံသည်။

အမှတ် ၈၈၊ အောက်လမ်းကြီး၊ ဈေးကြီး၊
မော်လမြိုင်မြို့။
ဖုန်း–၂၁၀၈၄၃

အကောင်းဆုံး အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော

နဂါး ဘိလပ်ရည်

ကို

အားပေး သုံးဆောင်တော်မူကြပါ။

ပုလင်းငယ်များကိုလည်း အလှူ ပွဲထိုင်များအတွက် အထူး လက်ခံ၍
စိတ်တိုင်းကျ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

ဒိုင်းမွန်းနှင့် ဒကုံ ဘိလပ်ရည်များကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဦးခွေးလေး

နဂါး ဘိသပ်ရည်၊ ၂၃၀၊ အောက်လမ်းမကြီး၊
မော်လမြိုင်မြို့။ ဖုန်း—၂၁၃၇၅

● အလှူမင်္ဂလာပွဲထိုင်များအတွက်အစဉ်လပ်ဆတ်သော ●

MOE SUN

မိုးဆန်း

PHONE 21532

ဖုန်း-၂၁၅၃၂

လက်ဖက် ကြက်သွန်ဥ ကြော်ပဲကြော်

အမှတ်-၃၈၆-အောက်လမ်းမကြီး-မရမ်းကုန်းရပ် မော်လမြိုင်မြို့

၇၈

စားကောင်းအိပ်ပျော်မူးမော်ပျောက်သော
မွှန်ပြည့်နယ်နှာမည်ကျော်
အောင်
အစာကြေသွေးဆေး
လျှက်ဆား
အောင်
သွေးဆေးစတိုး
ရုံ-၈/ဆိုင်-၅၁၊ ဈေးကြီး၊ မော်လမြိုင်
ပင်ရင်း-အမှတ်-၁၁၃-ဗဟိုလမ်း၊ ပန်းဘဲတန်းရပ်၊ မော်လမြိုင်

ရွှေကြည်-ရမည-
ငှက်ဖျား တုတ်ကွေး
ဒူလာချမ်း မီးယပ်ချမ်း
ယနေ့ သောက်စမ်းပါ
အခုပဲ
လေးကုတ်တစ်
မဟာငန်းနီကျော်
အိမ်ဖိုး ၂၁၆၉၉
အောင်သွေးဆေးစတိုး
ရုံ-၈/ဆိုင်-၅၁၊ ဈေးကြီး၊ မော်လမြိုင်
ဆိုင်တိုင်းတွင်မေးဝယ်ပါ

- ဖောင်းကြွဖိတ်စာ အမျိုးမျိုး
- ရောင်စုံ ဘလောက်များ
- ဌာနဆိုင်ရာ ဇယားများနှင့် စာရင်းစာအုပ်များ
- ပြေစာနှင့် ဖြတ်ပိုင်းများကို စျေးနှုန်းချိုသာစွာဖြင့် အချိန်မီ ရိုက်နှိပ်ပေးနေပါသည်။

ခင်ခင် ပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်-၂၅၄၊ အောင်ဆန်းဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ မော်လမြိုင်မြို့

ကျန်းမာရွှင်ပျော်နေလိုသော်
လူပျိုတော်ပတ္တမြား
လက်ကိုင်ထား